

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) nr 575/2013

z dnia 26 czerwca 2013 r.

w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych,
zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom
narodowym,uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-
Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W oświadczeniu grupy G-20 z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie wzmocnienia systemu finansowego wezwano do podjęcia spójnych działań na poziomie międzynarodowym mających na celu zwiększenie przejrzystości, odpowiedzialności i wzmocnienie regulacji poprzez poprawę pod względem ilościowym i jakościowym kapitału w ramach systemu bankowego, gdy tylko ożywienie gospodarcze stanie się faktem. W oświadczeniu tym wezwano również do wprowadzenia środków uzupełniających nieopartych na ryzyku, aby ograniczyć narastanie dźwigni finansowej w systemie bankowym, a także do opracowania ram na rzecz solidniejszych zabezpieczeń przed utratą płynności. W odpowiedzi na mandat udzielony przez grupę G-20, we wrześniu 2009 r. grupa prezesów banków centralnych i szefów nadzoru (Group of Central Bank Governors and Heads of Supervision, GHOS) uzgodniła szereg środków mających na celu

wzmocnienie regulacji sektora bankowego. Środki te zostały zatwierdzone przez przywódców grupy G-20 na szczycie w Pittsburghu w dniach 24–25 września 2009 r., a następnie sprecyzowane w grudniu 2009 r. W lipcu i we wrześniu 2010 r. GHOS wydała dwa kolejne oświadczenia w sprawie konstrukcji i kalibracji tych nowych środków, a w grudniu 2010 r. Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego opublikował ostateczną wersję środków, zwanych regulacjami Bazylea III.

(2) Grupa wysokiego szczebla ds. nadzoru finansowego w UE pod przewodnictwem Jacques'a de Larosière'a („grupa de Larosière'a”) wezwała Unię do opracowania bardziej zharmonizowanego zbioru regulacji finansowych. W kontekście przyszłej europejskiej struktury nadzoru Rada Europejska na posiedzeniu w dniach 18–19 czerwca 2009 r. również podkreśliła potrzebę ustanowienia europejskiego jednolitego zbioru przepisów mającego zastosowanie do wszystkich instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w ramach rynku wewnętrznego.

(3) Zgodnie ze sprawozdaniem grupy de Larosière'a z dnia 25 lutego 2009 r. („sprawozdanie de Larosière'a”) „państwo członkowskie powinno mieć możliwość przyjęcia bardziej rygorystycznych krajowych środków regulacyjnych, które uzna za odpowiednie w swoim przypadku do celów ochrony stabilności finansowej, pod warunkiem że środki te są zgodne z zasadami rynku wewnętrznego i uzgodnionymi minimalnymi podstawowymi standardami”.

(4) Dyrektywę 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe ⁽³⁾ oraz dyrektywę 2006/49/WE Parlamentu

⁽¹⁾ Dz.U. C 105 z 11.4.2012, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 68 z 6.3.2012, s. 39.

⁽³⁾ Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 1.

Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych ⁽¹⁾ kilkakrotnie w istotny sposób zmieniono. Wiele przepisów dyrektyw 2006/48/WE i 2006/49/WE ma zastosowanie zarówno do instytucji kredytowych, jak i firm inwestycyjnych. W celu zapewnienia przejrzystości tych przepisów oraz ich spójnego stosowania należy je scalić w ramach mających zastosowanie zarówno do instytucji kredytowych jak i firm inwestycyjnych nowych aktów ustawodawczych czyli niniejszego rozporządzenia oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia ... ⁽²⁾. Aby zapewnić większą czytelność, przepisy załączników do dyrektyw 2006/48/WE i 2006/49/WE należy włączyć do części normatywnej dyrektywy 2013/36/UE oraz niniejszego rozporządzenia.

- (5) Niniejsze rozporządzenie oraz dyrektywa 2013/36/UE powinny łącznie stanowić ramy prawne regulujące warunki dopuszczenia instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanych dalej łącznie „instytucjami”) do działalności, ramy nadzoru nad nimi oraz obowiązujące je normy ostrożnościowe. Niniejsze rozporządzenie należy zatem interpretować łącznie ze wspomnianą dyrektywą.
- (6) Dyrektywa 2013/36/UE, której podstawą jest art. 53 ust. 1 Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), powinna między innymi zawierać przepisy dotyczące warunków dopuszczenia instytucji do działalności, zasady zarządzania nimi oraz ramy nadzoru nad tymi instytucjami i firmami, takie jak przepisy regulujące udzielanie zezwoleń na prowadzenie działalności, nabywanie znacznych pakietów akcji, korzystanie ze swobody przedsiębiorczości oraz swobody świadczenia usług, uprawnienia właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia i przyjmującego państwa członkowskiego w tym względzie, a także przepisy regulujące poziom kapitału założycielskiego i przegląd nadzorczy dotyczący instytucji.
- (7) Niniejsze rozporządzenie powinno między innymi zawierać wymogi ostrożnościowe dla instytucji ściśle dotyczące funkcjonowania rynków usług bankowych i finansowych oraz służące zapewnieniu stabilności finansowej podmiotów gospodarczych na tych rynkach, a także wysokiego poziomu ochrony inwestorów i depozytów. Niniejsze rozporządzenie ma w decydującym stopniu przyczynić się do sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego i z tego też względu jego podstawą powinny być postanowienia art. 114 TFUE, zgodnie z interpretacją odpowiadającą spójnemu orzecznictwu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- (8) Dyrektywy 2006/48/WE i 2006/49/WE, mimo że zapewniły pewien stopień harmonizacji przepisów państw członkowskich w obszarze nadzoru ostrożnościowego, zawierają dużą liczbę wariantów i możliwości dla państw członkowskich pod względem przyjmowania bardziej rygorystycznych przepisów w porównaniu z przepisami określonymi w tych dyrektywach. W rezultacie między przepisami krajowymi występują rozbieżno-

ści, które mogą utrudniać transgraniczne świadczenie usług i szkodzić swobodzie przedsiębiorczości, a w związku z tym tworzyć przeszkody dla sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

- (9) Z uwagi na pewność prawa oraz potrzebę zapewnienia równych warunków działania w Unii jednolity zestaw regulacji dla wszystkich uczestników rynku jest jednym z kluczowych elementów dla funkcjonowania rynku wewnętrznego. Aby unikać zakłóceń rynkowych i arbitrażu regulacyjnego, minimalne wymogi ostrożnościowe powinny zatem zapewniać maksymalną harmonizację. W rezultacie okresy przejściowe przewidziane w niniejszym rozporządzeniu mają kluczowe znaczenie dla jego sprawnego wdrożenia i unikania niepewności na rynkach.
- (10) Mając na uwadze prace grupy ds. wdrażania standardów działającej w ramach Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego, polegające na monitorowaniu i analizowaniu wdrażania przez kraje członkowskie regulacji Bazylea III, Komisja powinna na bieżąco, a co najmniej po publikacji każdego kolejnego sprawozdania z postępów sporządzonego przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego, przedstawiać zaktualizowane sprawozdania na temat wdrożenia i przyjęcia na szczeblu krajowym regulacji Bazylea III w innych głównych jurysdykcjach; sprawozdania te powinny obejmować ocenę zgodności przepisów lub regulacji innych krajów z międzynarodowymi standardami minimalnymi w celu wykrycia różnic, które mogłyby wzbudzać wątpliwości co do równych warunków działania.
- (11) Aby wyeliminować bariery handlowe i zakłócenia konkurencji wynikające z rozbieżności między przepisami krajowymi oraz zapobiec dalszemu powstawaniu możliwych barier handlowych i znaczących zakłóceń konkurencji, konieczne jest zatem przyjęcie rozporządzenia ustanawiającego jednolite przepisy mające zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich.
- (12) Ujęcie wymogów ostrożnościowych w formie rozporządzenia zapewniłoby ich bezpośrednie stosowanie. To z kolei zapewniłoby jednolite warunki poprzez zapobieżenie przyjmowaniu rozbieżnych wymogów krajowych w wyniku transpozycji dyrektywy. Zgodnie z niniejszym rozporządzeniem wszystkie instytucje, które niniejsze rozporządzenie definiuje jako takie, stosowałyby identyczne przepisy w całej Unii, co zwiększyłoby również zaufanie do stabilności instytucji, zwłaszcza w okresie występowania warunków skrajnych. Rozporządzenie uprościłoby również złożone przepisy prawne i obniżyło koszty przestrzegania przepisów, szczególnie dla instytucji działających w kontekście transgranicznym; przyczyniłoby się także do wyeliminowania zakłóceń konkurencji. W odniesieniu do specyfiki rynków nieruchomości charakteryzujących się zmiennością uwarunkowań ekonomicznych oraz różnicami w systemach prawnych poszczególnych państw członkowskich, regionów lub obszarów właściwym organom należy zezwolić na przypisywanie wyższych wag ryzyka lub na stosowanie bardziej rygorystycznych kryteriów – w oparciu o doświadczenia związane z przypadkami niewykonania zobowiązań i prognozowane zmiany sytuacji rynkowej – w stosunku do ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach w określonych obszarach.

⁽¹⁾ Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 201.

⁽²⁾ Zob. s. 338 niniejszego Dziennika Urzędowego.

- (13) W kwestiach nieobjętych niniejszym rozporządzeniem, takich jak w kwestii dynamicznego ustalania rezerw, przepisów dotyczących krajowych systemów obligacji zabezpieczonych, niezwiązanych z ujmowaniem obligacji zabezpieczonych na mocy zasad ustanowionych niniejszym rozporządzeniem, nabywania i posiadania udziałów kapitałowych zarówno w sektorze finansowym, jak i niefinansowym do celów niezwiązanych z wymogami ostrożnościowymi określonymi w niniejszym rozporządzeniu, właściwe organy lub państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzania przepisów krajowych, pod warunkiem że przepisy te będą zgodne z niniejszym rozporządzeniem.
- (14) Do najważniejszych zaleceń przedstawionych w sprawozdaniu de Larosièrè'a i następnie wdrożonych w Unii należało ustanowienie jednolitego zbioru przepisów oraz europejskich ram nadzoru makroostrożnościowego, przy czym oba te elementy mają razem służyć zapewnieniu stabilności finansowej. Jednolity zbiór przepisów zapewnia solidne i ujednolicone ramy regulacyjne ułatwiające funkcjonowanie rynku wewnętrznego oraz wyklucza arbitraż regulacyjny. W ramach rynku wewnętrznego usług finansowych ryzyka makroostrożnościowe mogą się jednak różnić na wiele sposobów, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych krajów, w związku z którą można na przykład zauważyć różnice w strukturze i rozmiarach sektora bankowego w porównaniu z szerszej pojętą gospodarką i cyklem kredytowym.
- (15) Do niniejszego rozporządzenia oraz dyrektywy 2013/36/UE wprowadzono pewne narzędzia służące zapobieganiu powstawaniu ryzyka makroostrożnościowych i systemowych oraz ich ograniczaniu przy zapewnieniu elastyczności i jednoczesnym zapewnieniu, by stosowanie tych narzędzi podlegało odpowiedniej kontroli, tak aby nie szkodzić funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, a także przy zapewnieniu przejrzystego i spójnego korzystania z tych narzędzi.
- (16) Oprócz narzędzia, jakim jest bufor ryzyka systemowego, zawarty w dyrektywie 2013/36/UE, jeżeli ryzyka makroostrożnościowe lub ryzyka systemowe dotyczą danego państwa członkowskiego, właściwe lub wyznaczone organy danego państwa członkowskiego powinny mieć możliwość zareagowania na te ryzyka, z wykorzystaniem pewnych szczególnych krajowych środków makroostrożnościowych, gdyby zostało to uznane za skuteczniejszy sposób eliminowania tych ryzyk. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (ERRS) ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. ⁽¹⁾ i Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Bankowego) (EUNB) ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. ⁽²⁾ powinny mieć możliwość przedstawienia swoich opinii na temat tego, czy spełnione są warunki uzasadniające zastosowanie takich krajowych środków makroostrożnościowych; powinien również istnieć unijny mechanizm uniemożliwiający
- dalsze stosowanie takich środków krajowych w sytuacji, gdy istnieją bardzo mocne dowody na to, że odnośne warunki nie zostały spełnione. Chociaż niniejsze rozporządzenie ustanawia jednolite zasady mikroostrożnościowe dla instytucji, to państwa członkowskie zachowują przewodnią rolę w nadzorze makroostrożnościowym z uwagi na swoją fachową wiedzę i aktualne zadania odnośnie do stabilności finansowej. W tym konkretnym przypadku, jako że decyzja o przyjęciu wszelkich krajowych środków makroostrożnościowych obejmuje pewne oceny dotyczące ryzyk, które ostatecznie mogą mieć wpływ na sytuację makroekonomiczną, fiskalną i budżetową odnośnego państwa członkowskiego, konieczne jest powierzenie – zgodnie z art. 291 TFUE – Radzie, stanowiącej na wniosek Komisji, uprawnienia do odrzucenia proponowanych krajowych środków makroostrożnościowych.
- (17) W przypadku gdy Komisja przedłoży Radzie wniosek w sprawie odrzucenia krajowych środków makroostrożnościowych, Rada powinna bezzwłocznie przeanalizować ten wniosek i podjąć decyzję o odrzuceniu lub utrzymaniu środków krajowych; głosowanie można by przeprowadzić zgodnie z regulaminem wewnętrznym Rady ⁽³⁾ na wniosek państwa członkowskiego lub Komisji. Zgodnie z art. 296 TFUE Rada powinna uzasadnić swoją decyzję w odniesieniu do warunków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu i dotyczących jej interwencji. Z uwagi na znaczenie ryzyka makroostrożnościowego i systemowego dla rynku finansowego danego państwa członkowskiego, a tym samym na konieczność szybkiej reakcji, termin podjęcia takiej decyzji przez Radę powinien wynosić jeden miesiąc. Jeżeli – po dogłębnym przeanalizowaniu wniosku Komisji w sprawie odrzucenia proponowanego środka krajowego – Rada dojdzie do wniosku, że określone w niniejszym rozporządzeniu warunki niezbędne do odrzucenia krajowych środków nie zostały spełnione, zawsze powinna przedstawić jasne i jednoznaczne uzasadnienie.
- (18) Do czasu harmonizacji wymogów dotyczących płynności w 2015 r. i harmonizacji wskaźnika dźwigni w 2018 r. państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania takich środków w sposób, jaki uznają za stosowny, w tym poprzez ograniczanie ryzyka makroostrożnościowego lub systemowego w danym państwie członkowskim.
- (19) Powinna istnieć możliwość stosowania buforów ryzyka systemowego lub indywidualnych środków przyjmowanych przez państwa członkowskie w celu zaradzenia ryzykom systemowym dotyczącym tych państw członkowskich do sektora bankowego ogólnie lub do jednego lub większej liczby podzbiorów tego sektora, oznaczających podzbiory instytucji, które charakteryzują się podobnymi profilami ryzyka w swojej działalności gospodarczej, lub do ekspozycji wobec jednego lub kilku krajowych sektorów gospodarczych lub geograficznych w całym sektorze bankowym.

⁽¹⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12.

⁽³⁾ Decyzja Rady 2009/937/UE z dnia 1 grudnia 2009 r. dotycząca przyjęcia regulaminu wewnętrznego Rady (Dz.U. L 325 z 11.12.2009, s. 35).

- (20) Jeżeli wyznaczone organy w co najmniej dwóch państwach członkowskich stwierdzą te same zmiany w nateżeniu ryzyka systemowego lub makroostrożnościowego stwarzające zagrożenie dla stabilności finansowej na szczeblu krajowym w każdym z państw członkowskich i wyznaczone organy uważają, że zagrożeniu temu lepiej można by zaradzić przy pomocy środków krajowych, odnośne państwa członkowskie mogą przekazać wspólne powiadomienie Radzie, Komisji, ERRS i EUNB. Powiadamiając Radę, Komisję, ERRS i EUNB, państwa członkowskie przekazują odpowiednie dowody, w tym uzasadnienie wspólnego powiadomienia.
- (21) Komisja powinna ponadto przysługiwać uprawnienia do przyjęcia aktu delegowanego przewidującego tymczasowy wzrost poziomu wymogów w zakresie funduszy własnych, wymogów dotyczących dużych ekspozycji i wymogów w zakresie podawania informacji do wiadomości publicznej. Takie przepisy powinny mieć zastosowanie przez okres jednego roku, chyba że Parlament Europejski lub Rada w ciągu 2 miesięcy wyrażą sprzeciw wobec aktu delegowanego. Komisja podaje powody, dla których korzysta z tej procedury. Komisja powinna być uprawniona jedynie do nakładania bardziej rygorystycznego wymogu ostrożnościowego dotyczącego ekspozycji, które wynikają ze zmian sytuacji na rynku w Unii lub poza Unią, gdy zmiany te wpływają na wszystkie państwa członkowskie.
- (22) Przegląd uregulowań makroostrożnościowych jest przeprowadzany także, aby Komisja mogła ocenić, między innymi, czy narzędzia makroostrożnościowe niniejszego rozporządzenia lub dyrektywy 2013/36/UE są skuteczne, efektywne i przejrzyste, czy należy zaproponować nowe instrumenty, czy zakres i stopień ewentualnego pokrywania się narzędzi makroostrożnościowych ukierunkowanych na podobne ryzyka w niniejszym rozporządzeniu lub w dyrektywie 2013/36/UE są adekwatne oraz jak standardy dotyczące instytucji o znaczeniu systemowym uzgodnione na szczeblu międzynarodowym współgrają z niniejszym rozporządzeniem lub dyrektywą 2013/36/UE.
- (23) W przypadku przyjmowania przez państwa członkowskie wytycznych o ogólnym zakresie, w szczególności w obszarach, w których trwa proces przyjmowania projektu standardów technicznych przez Komisję, wytyczne te nie mogą być sprzeczne z prawem Unii ani zakłócać jego stosowania.
- (24) Niniejsze rozporządzenie nie uniemożliwia państwom członkowskim nakładania, w stosownych przypadkach, równoważnych wymogów na przedsiębiorstwa, które nie są objęte zakresem jego stosowania.
- (25) Ogólne wymogi ostrożnościowe określone w niniejszym rozporządzeniu są uzupełniane o indywidualne środki, o których zastosowaniu decydują właściwe organy w oparciu o wyniki swojego bieżącego przeglądu nadzorczego dotyczącego poszczególnych instytucji. Zakres takich środków nadzorczych należy między innymi określić w dyrektywie 2013/36/UE, ponieważ właściwe organy powinny móc kierować się własnym osądem przy wyborze środków, które należy zastosować w danym przypadku.
- (26) Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć wpływu na możliwość nakładania przez właściwe organy wymogów szczegółowych w ramach przeglądu nadzorczego i procedury oceny określonych w dyrektywie 2013/36/UE, które powinny być dostosowane do szczególnego profilu ryzyka instytucji.
- (27) Rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 ma na celu poprawę jakości i zwiększenie spójności nadzoru krajowego oraz wzmocnienie nadzoru nad grupami transgranicznymi.
- (28) Zważywszy na zwiększenie ilości zadań powierzonych EUNB w niniejszym rozporządzeniu i dyrektywie 2013/36/UE, Parlament Europejski, Rada i Komisja powinny zapewnić, by zostały udostępnione odpowiednie zasoby ludzkie i finansowe.
- (29) W rozporządzeniu (UE) nr 1093/2010 określono wymóg podejmowania przez EUNB działań w ramach dyrektywy 2006/48/WE i dyrektywy 2006/49/WE. EUNB został również zobowiązany do podejmowania działań w obszarze działalności instytucji w odniesieniu do kwestii nieobjętych bezpośrednio zakresem powyższych dyrektyw, pod warunkiem że działania te są konieczne do zapewnienia skutecznego i spójnego stosowania tych dyrektyw. Niniejsze rozporządzenie powinno uwzględnić rolę i funkcję EUNB oraz ułatwiać wykonywanie jego uprawnień określonych w rozporządzeniu (UE) nr 1093/2010.
- (30) Po okresie obserwacji i pełnym wprowadzeniu wymogu dotyczącego pokrycia płynności zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, Komisja powinna ocenić, czy przyznanie EUNB prawa do interweniowania z własnej inicjatywy z wykorzystaniem wiążącej mediacji w odniesieniu do wypracowania wspólnych decyzji właściwych organów na podstawie art. 20 i 21 niniejszego rozporządzenia ułatwiłoby w praktyce tworzenie i funkcjonowanie wydzielonych podgrup płynnościowych, a także ustalenie, czy zostały spełnione kryteria dotyczące szczególnego podejścia wewnątrz grupy w odniesieniu do instytucji transgranicznych. W związku z tym, w takim momencie i w ramach jednego z regularnych sprawozdań na temat funkcjonowania EUNB na mocy art. 81 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, Komisja powinna szczegółowo przeanalizować potrzebę przyznania EUNB takich uprawnień i zamieścić wyniki takiej analizy w swoim sprawozdaniu, któremu mogą towarzyszyć w stosownych przypadkach wnioski ustawodawcze.

- (31) W sprawozdaniu de Larosière'a stwierdzono, że nadzór mikroostrożnościowy nie może skutecznie chronić stabilności finansowej bez właściwego uwzględnienia rozwoju sytuacji w skali makro oraz że aby nadzór makroostrożnościowy miał rzeczywiste znaczenie, musi w pewnym stopniu wpływać na nadzór w skali mikro. Ścisła współpraca między EUNB a ERRS ma podstawowe znaczenie dla pełnej skuteczności funkcjonowania ERRS oraz dla podejmowania działań następczych w związku z jej ostrzeżeniami i zaleceniami. W szczególności EUNB powinien mieć możliwość przekazywania ERRS wszystkich istotnych informacji zgromadzonych przez właściwe organy zgodnie z obowiązkami sprawozdawczymi określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
- (32) Zważywszy na destrukcyjne skutki ostatniego kryzysu finansowego, za ogólne cele niniejszego rozporządzenia uznaje się zachęcanie do prowadzenia działalności bankowej przydatnej pod względem gospodarczym i służącej ogólnemu interesowi oraz zniechęcanie do destabilizujących spekulacji finansowych, które nie przynoszą prawdziwej wartości dodanej. Wymaga to całościowego zreformowania sposobów przeznaczania oszczędności na inwestycje produkcyjne. W celu zachowania stabilnego i zróżnicowanego środowiska bankowego w Unii właściwe organy powinny zostać uprawnione do nakładania wyższych wymogów kapitałowych na instytucje o znaczeniu systemowym, które mogą – w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą – stwarzać zagrożenie dla gospodarki światowej.
- (33) Równoważne wymogi finansowe dla instytucji przechowujących środki pieniężne lub papiery wartościowe swoich klientów są konieczne do zapewnienia podobnych środków ochronnych osobom oszczędzającym, a także sprawiedliwych warunków konkurencji między porównywalnymi grupami instytucji.
- (34) Ponieważ instytucje działające na rynku wewnętrznym bezpośrednio ze sobą konkurują, wymogi w zakresie monitorowania powinny być równoważne w całej Unii, z uwzględnieniem różnych profili ryzyka danych instytucji.
- (35) W każdym przypadku, gdy w trakcie sprawowania nadzoru zaistnieje konieczność określenia kwoty skonsolidowanych funduszy własnych grupy instytucji, takiego obliczenia należy dokonać zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.
- (36) Zgodnie z niniejszym rozporządzeniem wymogi w zakresie funduszy własnych mają zastosowanie na zasadzie indywidualnej i skonsolidowanej, chyba że właściwe organy nie stosują indywidualnego nadzoru, w przypadkach gdy uznają to za stosowne. Nadzór indywidualny, nadzór skonsolidowany i transgraniczny nadzór skonsolidowany stanowią użyteczne narzędzia sprawowania nadzoru nad instytucjami.
- (37) Aby zapewnić odpowiedni poziom wypłacalności instytucji wewnątrz grupy, konieczne jest stosowanie wymogów kapitałowych w oparciu o skonsolidowaną sytuację tych instytucji w ramach grupy. Aby zapewnić odpowiedni rozkład funduszy własnych w ramach grupy oraz ich dostępność w razie potrzeby w celu zapewnienia ochrony oszczędności, wymogi kapitałowe powinny mieć zastosowanie do poszczególnych instytucji w ramach grupy, chyba że cel ten można skutecznie zrealizować w inny sposób.
- (38) Udziały mniejszości należące do pośredniczących finansowych spółek holdingowych, które podlegają wymogom określonym w niniejszym rozporządzeniu na zasadzie subskonsolidowanej, również można zakwalifikować w odpowiednich granicach do kapitału podstawowego Tier I grupy na zasadzie skonsolidowanej, jako że kapitał podstawowy Tier I pośredniczącej finansowej spółki holdingowej przypadający na udziały mniejszości oraz część tego samego kapitału przypadająca jednostce dominującej w równym stopniu wspierają straty ich jednostek zależnych w momencie ich wystąpienia.
- (39) Przy określaniu szczegółowych technik rachunkowości, które należy stosować do obliczania funduszy własnych, ich adekwatności w stosunku do ryzyka, na jakie narażona jest dana instytucja, a także przy ocenie koncentracji ekspozycji należy uwzględnić przepisy dyrektywy Rady 86/635/EWG z dnia 8 grudnia 1986 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych⁽¹⁾, która uwzględnia pewne dostosowania przepisów siódmej dyrektywy Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych⁽²⁾, bądź przepisy rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości⁽³⁾, zależnie od tego, które z nich regulują rachunkowość instytucji w prawie krajowym.
- (40) Aby zapewnić odpowiednią wypłacalność, istotne jest określenie wymogów kapitałowych przewidujących ważenie aktywów i pozycji pozabilansowych odpowiednio do stopnia ryzyka.
- (41) W dniu 26 czerwca 2004 r. Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego przyjął umowę ramową w sprawie międzynarodowej konwergencji pomiaru kapitału i wymogów kapitałowych („regulacje kapitałowe Bazylea II”). Przepisy dyrektywy 2006/48/WE i 2006/49/WE uwzględnione w niniejszym rozporządzeniu są równoważne z postanowieniami regulacji kapitałowych Bazylea II. W rezultacie poprzez włączenie elementów uzupełniających pakietu Bazylea III niniejsze rozporządzenie jest równoważne z postanowieniami regulacji kapitałowych Bazylea II i Bazylea III.

⁽¹⁾ Dz.U. L 372 z 31.12.1986, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 193 z 18.7.1983, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 243 z 11.9.2002, s. 1.

- (42) Istotne jest uwzględnienie różnorodności instytucji w Unii poprzez ustanowienie alternatywnych metod obliczania wymogów kapitałowych dla ryzyka kredytowego, obejmujących różne poziomy wrażliwości na ryzyko oraz wymagających różnych poziomów zaawansowania. Stosowanie ratingów zewnętrznych oraz własnych szacunków instytucji dotyczących poszczególnych parametrów ryzyka kredytowego stanowi czynnik przyczyniający się do znacznego zwiększenia wrażliwości na ryzyko oraz adekwatności przepisów dotyczących ryzyka kredytowego pod względem ostrożnościowym. Instytucje należy zachęcać do stosowania metod bardziej wrażliwych na ryzyko. Sporządzając szacunki na potrzeby stosowania metod zarządzania ryzykiem kredytowym określonych w niniejszym rozporządzeniu, instytucje powinny usprawnić swój pomiar ryzyka kredytowego i procesy zarządzania, tak aby dysponować metodami określania regulacyjnych wymogów w zakresie funduszy własnych, które odzwierciedlają charakter, skalę i stopień złożoności procesów w poszczególnych instytucjach. W tym względzie, w ramach przetwarzania danych w związku z powstaniem ekspozycji wobec klientów i zarządzania tymi ekspozycjami należy uwzględnić opracowanie i walidację systemów zarządzania ryzykiem kredytowym i jego pomiaru. Służy to nie tylko zaspokoleniu uzasadnionych interesów instytucji, ale również osiągnięciu celu niniejszego rozporządzenia, jakim jest stosowanie lepszych metod pomiaru ryzyka i zarządzania nim, a także wykorzystanie tych metod do celów regulacji w zakresie funduszy własnych. Niezależnie od powyższego metody bardziej wrażliwe na ryzyko wymagają znacznej wiedzy fachowej i zasobów, a także danych o wysokiej jakości i w wystarczającej ilości. Instytucje powinny w związku z tym spełniać wysokie standardy, zanim będą stosować te metody do celów regulacji w zakresie funduszy własnych. Zważywszy na trwające prace nad zapewnieniem odpowiednich mechanizmów ochronnych dla modeli wewnętrznych, Komisja powinna przygotować sprawozdanie na temat możliwości rozszerzenia dolnej granicy określonej w regulacjach Bazylea I, a w stosownym przypadku dołączyć do niego wnioski ustawodawczy.
- (43) Wymogi kapitałowe powinny być proporcjonalne do rodzajów ryzyka, których dotyczą. W szczególności wymogi te powinny odzwierciedlać zmniejszenie poziomu ryzyka wynikające z występowania dużej liczby stosunkowo małych ekspozycji.
- (44) Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) są jednym z filarów unijnej gospodarki, zważywszy na ich podstawową rolę w tworzeniu wzrostu gospodarczego i miejsc pracy. Ożywienie i przyszły wzrost unijnej gospodarki w dużej mierze zależą od dostępności kapitału i finansowania dla MŚP z siedzibą w Unii na potrzeby prowadzenia niezbędnych inwestycji w celu przyjęcia nowych technologii i sprzętu, tak by zwiększyć konkurencyjność tych przedsiębiorstw. Ograniczona liczba alternatywnych źródeł finansowania sprawiła, że MŚP z siedzibą w Unii są jeszcze bardziej podatne na skutki kryzysu bankowego. W związku z tym ważne jest, by uzupełnić istniejące niedobory finansowania dla MŚP i zapewnić odpowiedni przepływ kredytów bankowych do MŚP w obecnej sytuacji. Narzuty kapitałowe z tytułu ekspozycji wobec MŚP należy obniżyć poprzez zastosowanie współczynnika wsparcia równego 0,7619, aby umożliwić instytucjom kredytowym zwiększenie kredytowania dla MŚP. Aby osiągnąć ten cel, instytucje kredytowe powinny efektywnie wykorzystywać ulgę kapitałową wynikającą z zastosowania współczynnika wsparcia wyłącznie w celu zapewnienia odpowiedniego przepływu kredytów do MŚP z siedzibą w Unii. Właściwe organy powinny okresowo monitorować całkowitą kwotę ekspozycji instytucji kredytowych wobec MŚP oraz całkowitą kwotę obniżenia kapitału.
- (45) Zgodnie z decyzją Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego, zatwierdzoną w dniu 10 stycznia 2011 r. przez GHOS, w momencie utraty przez instytucję rentowności powinna istnieć możliwość dokonania pełnego i trwałego odpisu obniżającego wartość wszystkich instrumentów dodatkowych w Tier I i instrumentów w Tier II, jakimi dysponuje instytucja, lub też przekształcenia ich w całości w kapitał podstawowy Tier I. Niezbędne przepisy mające zapewnić, by instrumenty funduszy własnych podlegały dodatkowemu mechanizmowi absorpcji strat, należy włączyć do prawa unijnego jako część wymogów dotyczących naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji. Jeżeli do dnia 31 grudnia 2015 r. nie zostaną przyjęte unijne przepisy regulujące wymóg, zgodnie z którym – w przypadku gdy danej instytucji nie uznaje się już za rentowną – powinna istnieć możliwość dokonania pełnego i trwałego odpisu obniżającego wartość instrumentów kapitałowych do zera lub przekształcenia tych instrumentów w kapitał podstawowy Tier I, Komisja powinna przeanalizować, czy taki przepis powinien się znaleźć w niniejszym rozporządzeniu, i przedstawić stosowne sprawozdanie w tym zakresie; w świetle takiej analizy Komisja powinna także przedstawić stosowne wnioski ustawodawcze.
- (46) Przepisy niniejszego rozporządzenia są zgodne z zasadą proporcjonalności, ponieważ uwzględniono w nich w szczególności zróżnicowanie wielkości i skali oraz zakresu działalności instytucji. Przestrzeganie zasady proporcjonalności oznacza również, że w przypadku ekspozycji detalicznych uznaje się możliwie najprostsze procedury ratingowe, również w ramach metody wewnętrznych ratingów („metoda IRB”). Państwa członkowskie powinny zapewnić, by wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu miały zastosowanie proporcjonalnie do charakteru, skali i stopnia złożoności ryzyk, które wynikają z modelu biznesowego danej instytucji oraz działalności przez nią prowadzonej. Komisja powinna zapewnić, by akty delegowane i wykonawcze oraz regulacyjne standardy techniczne i wykonawcze standardy techniczne były zgodne z zasadą proporcjonalności, tak by zagwarantować proporcjonalne stosowanie niniejszego rozporządzenia. EUNB powinien zatem zapewnić, aby wszystkie regulacyjne i wykonawcze standardy techniczne były sformułowane w taki sposób, aby były zgodne z zasadą proporcjonalności i jej przestrzegano.
- (47) Właściwe organy powinny zwrócić odpowiednią uwagę na przypadki, w których podejrzewają, że informacje uznano za zastrzeżone lub poufne w celu uniknięcia ich ujawnienia. Chociaż dana instytucja może zdecydować się na nieujawnienie informacji, gdyż uznano je za zastrzeżone lub poufne, to jednak fakt uznania takich informacji za zastrzeżone lub poufne nie zwalnia z odpowiedzialności wynikającej z nieujawnienia informacji, co do których stwierdzono, że takie ujawnienie ma istotny skutek.

- (48) „Ewolucyjny” charakter niniejszego rozporządzenia zapewnia instytucjom możliwość wyboru spośród trzech rodzajów podejścia do ryzyka kredytowego o różnym stopniu złożoności. Aby umożliwić w szczególności małym instytucjom wybór metody IRB w większym stopniu wrażliwej na ryzyko, odpowiednie przepisy należy interpretować jako stanowiące, że klasy ekspozycji obejmują wszystkie ekspozycje, które w treści niniejszego rozporządzenia uznano – bezpośrednio lub pośrednio – za im równoważne. Zasadniczo właściwe organy nie powinny traktować w odmienny sposób żadnej z tych trzech metod w ramach procesu nadzoru, tzn. instytucje nie powinny podlegać bardziej rygorystycznemu nadzorowi tylko dlatego, że w swojej działalności kierują się przepisami dotyczącymi metody standardowej.
- (49) Należy w większym stopniu uwzględnić techniki ograniczania ryzyka kredytowego w ramach przepisów, które mają zagwarantować, że wypłacalności nie zaburzy nieuzasadnione uznawanie. Odpowiednie bieżące zabezpieczenia bankowe zwyczajowo stosowane w państwach członkowskich w celu ograniczenia ryzyka kredytowego powinny być, w miarę możliwości, uznawane w ramach metody standardowej, ale również w ramach pozostałych metod.
- (50) W celu zapewnienia, by wymogi kapitałowe dla instytucji należycie odzwierciedlały ryzyko wynikające z działalności i inwestycji sekurytyzacyjnych instytucji, jak również ograniczenie ryzyka w wyniku tej działalności i tych inwestycji, należy przyjąć przepisy przewidujące traktowanie takich działań i inwestycji w sposób wrażliwy na ryzyko i adekwatny pod względem ostrożnościowym. W tym celu niezbędna jest precyzyjna i kompleksowa definicja sekurytyzacji uwzględniająca wszelkie transakcje lub program, w wyniku których ryzyko kredytowe związane z ekspozycją lub pulą ekspozycji ulega podziałowi na transze. Ekspozycji, która stwarza bezpośrednie zobowiązanie z tytułu zapłaty w odniesieniu do transakcji lub programu wykorzystywanych w celu finansowania aktywów rzeczowych lub operowania nimi, nie należy uznawać za ekspozycję z tytułu sekurytyzacji, nawet jeśli w ramach danej transakcji lub programu istnieją zobowiązania z tytułu zapłaty o różnym stopniu uprzywilejowania.
- (51) Oprócz nadzoru służącego zapewnieniu stabilności finansowej istnieje również potrzeba mechanizmów opracowanych w celu wzmocnienia i wykształcenia skutecznego nadzoru i zapobiegania potencjalnym bańkom, tak aby zapewnić optymalny przydział kapitału w świetle makroekonomicznych wyzwań i celów, w szczególności w odniesieniu do długoterminowych inwestycji w gospodarkę realną.
- (52) Ryzyko operacyjne jest znaczącym rodzajem ryzyka, na jakie są narażone instytucje, i wymaga pokrycia przy użyciu funduszy własnych. Istotne jest uwzględnienie różnorodności instytucji w Unii poprzez ustanowienie alternatywnych metod obliczania wymogów dla ryzyka operacyjnego, obejmujących różne poziomy wrażliwości na ryzyko oraz wymagających różnych stopni złożoności. Instytucjom należy zapewnić odpowiednie zachęty do stosowania metod w większym stopniu wrażliwych na ryzyko. Z uwagi na ciągły rozwój stanu wiedzy w obszarze pomiaru ryzyka operacyjnego i zarządzania nim, przepisy powinny być stale poddawane przeglądowi i w stosownych przypadkach aktualizowane, w tym w odniesieniu do obciążeń związanych z różnymi liniami biznesowymi i uznawania technik ograniczania ryzyka. W tym względzie należy zwrócić szczególną uwagę na uwzględnianie ubezpieczeń w ramach prostych metod obliczania wymogów kapitałowych dla ryzyka operacyjnego.
- (53) Działania w zakresie monitorowania i kontroli ekspozycji instytucji powinny stanowić integralny aspekt sprawowanego nad nimi nadzoru. W związku z tym nadmierna koncentracja ekspozycji wobec pojedynczego klienta lub grupy powiązanych klientów może powodować niedopuszczalny poziom ryzyka strat. Powyższą sytuację można uznać za zagrażającą wypłacalności instytucji.
- (54) Istotne jest również, aby przy określaniu, czy istnieją grupy powiązanych klientów, a zatem ekspozycje stanowiące jedno ryzyko, brać pod uwagę również ryzyko, którego źródłem jest fakt istnienia wspólnego źródła znaczącego finansowania zapewnionego przez samą instytucję, jej grupy finansowe lub powiązane strony.
- (55) Mimo iż wskazane jest, aby obliczanie wartości ekspozycji opierało się na wartości ustalonej na potrzeby wymogów w zakresie funduszy własnych, właściwe jest przyjęcie zasad monitorowania dużych ekspozycji bez przypisywania wag ryzyka lub stopniowania ryzyka. Ponadto techniki ograniczania ryzyka kredytowego stosowane w systemie wypłacalności zostały opracowane przy założeniu znacznie zróżnicowanego ryzyka kredytowego. Przy dużych ekspozycjach, w przypadku których występuje ryzyko koncentracji wobec pojedynczego podmiotu, ryzyko kredytowe nie jest wystarczająco zróżnicowane. Wpływ takich technik powinien zatem podlegać ostrożnościowym środkom bezpieczeństwa. W tym kontekście należy zapewnić możliwość skutecznego przywrócenia ochrony kredytowej w przypadku dużych ekspozycji.
- (56) Ponieważ strata wynikająca z ekspozycji wobec może być równie dotkliwa jak strata z tytułu jakiegokolwiek innej ekspozycji, ekspozycje te należy traktować i zgłaszać w identyczny sposób jak każde inne ekspozycje. Wprowadzono alternatywny limit ilościowy, aby złagodzić nieproporcjonalny wpływ takiego podejścia na mniejsze instytucje. Ponadto ekspozycje wyjątkowo krótkoterminowe związane z transferem środków pieniężnych, w tym z wykonywaniem usług płatniczych, rozliczeniowych, usług rozrachunku i usług powierniczych wobec klientów, podlegają wyłączeniu w celu ułatwienia sprawnego funkcjonowania rynków finansowych i powiązanej infrastruktury. Usługi te obejmują na przykład dokonywanie rozliczenia i rozrachunku gotówkowego oraz podobnych operacji ułatwiających rozrachunek. Związane z tym ekspozycje obejmują ekspozycje, których instytucja kredytowa może nie być w stanie przewidzieć, a w związku z tym nie może ich w pełni kontrolować, między innymi salda na rachunkach międzybankowych wynikające z płatności klienta, w tym naliczane bądź pobierane opłaty i odsetki oraz inne płatności za usługi dla klientów, a także przekazane lub otrzymane zabezpieczenie.

- (57) Ważne jest, aby dopasowane zostały interesy przedsiębiorstw „przerabiających” pożyczki na zbywalne papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe (jednostki inicjujące lub sponsorujące) oraz przedsiębiorstw inwestujących w te papiery wartościowe lub instrumenty (inwestorzy). W tym celu jednostka inicjująca lub sponsorująca powinna zachować znaczące udziały w aktywach bazowych. Ważne jest zatem, aby jednostki inicjujące lub sponsorujące zatrzymywały ekspozycję na ryzyko związane z tymi pożyczkami. Mówiąc bardziej ogólnie, transakcje sekurytyzacyjne nie powinny być strukturyzowane w sposób pozwalający na uniknięcie stosowania wymogu zatrzymania ekspozycji, w szczególności poprzez dowolne systemy opłat lub premii lub oba systemy jednocześnie. Powyższy wymóg zatrzymania ekspozycji powinien obowiązywać we wszystkich sytuacjach, do których ma zastosowanie ekonomiczny charakter sekurytyzacji, bez względu na to, jakie struktury lub instrumenty prawne wykorzystuje się, aby uzyskać wspomniany ekonomiczny charakter tej transakcji. W szczególności w przypadku transferu ryzyka kredytowego w drodze sekurytyzacji inwestorzy powinni podejmować decyzje tylko na podstawie przeprowadzonej dokładnej analizy *due diligence*, do której będą potrzebować odpowiednich informacji na temat sekurytyzacji.
- (58) Niniejsze rozporządzenie przewiduje również, że nie istnieje obowiązek wielokrotnego stosowania wymogu zatrzymania ekspozycji. W przypadku danej transakcji sekurytyzacyjnej wystarczające jest, jeżeli tylko jednostka inicjująca, jednostka sponsorująca albo pierwotny kredytodawca podlega temu wymogowi. Podobnie, jeżeli transakcje sekurytyzacyjne obejmują inne sekurytyzacje jako instrument bazowy, wymóg zatrzymania ekspozycji powinien mieć zastosowanie jedynie do sekurytyzacji stanowiącej przedmiot inwestycji. Zakupione należności nie powinny być objęte wymogiem zatrzymania, jeżeli ich źródłem jest działalność gospodarcza, w ramach której są przekazywane lub sprzedawane z rabatem w celu finansowania tej działalności. Właściwe organy powinny przypisywać wagę ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem obowiązków związanych z analizą *due diligence* i zarządzaniem ryzykiem w stosunku do sekurytyzacji w przypadku poważnego naruszenia zasad i procedur istotnych dla analizy ryzyka bazowego. Komisja powinna też zbadać, czy unikanie wielokrotnego stosowania wymogu zatrzymania ekspozycji może sprzyjać praktykom obchodzącym wymóg zatrzymania ekspozycji oraz czy zasady sekurytyzacji są skutecznie egzekwowane przez właściwe organy.
- (59) Aby dokonać właściwej oceny ryzyka wynikającego z ekspozycji sekurytyzacyjnych w odniesieniu do portfela handlowego i bankowego, należy stosować analizę *due diligence*. Obowiązki dotyczące stosowania analizy *due diligence* powinny być ponadto proporcjonalne. Procedury analizy *due diligence* powinny przyczynić się do budowy większego zaufania między jednostkami inicjującymi, jednostkami sponsorującymi i inwestorami. Pożądane jest zatem prawidłowe ujawnianie istotnych informacji o procedurach analizy *due diligence*.
- (60) Gdy instytucja doprowadza do powstania ekspozycji wobec własnej jednostki dominującej bądź też wobec innych jednostek zależnych swojej jednostki dominującej, należy zachować szczególną ostrożność. Zarządzanie takimi ekspozycjami instytucji powinno być prowadzone w sposób w pełni autonomiczny, zgodnie z zasadami należytego zarządzania, nie kierując się żadnymi innymi względami. Jest to szczególnie ważne w przypadku dużych ekspozycji i w przypadkach niezwiązanych po prostu z administracją wewnątrz grupy ani ze zwykłymi transakcjami wewnątrz grupy. Właściwe organy powinny zwracać szczególną uwagę na takie ekspozycje wewnątrz grupy. Stosowanie powyższych standardów nie jest jednak konieczne, jeżeli jednostka dominująca jest finansową spółką holdingową lub instytucją kredytową bądź jeżeli pozostałe jednostki zależne są instytucjami kredytowymi lub finansowymi lub przedsiębiorstwami świadczącymi usługi pomocnicze, pod warunkiem że wszystkie te jednostki są objęte skonsolidowanym nadzorem nad instytucją kredytową.
- (61) Z uwagi na wrażliwość na ryzyko, jaka charakteryzuje przepisy dotyczące wymogów kapitałowych, zaleca się sprawdzanie, czy przepisy te mają znaczny wpływ na cykl gospodarczy. Komisja, uwzględniając wkład Europejskiego Banku Centralnego (EBC), powinna przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania w tym zakresie.
- (62) Należy dokonać przeglądu wymogów kapitałowych dla podmiotów prowadzących handel towarami, w tym podmiotów obecnie zwolnionych z wymogów określonych w dyrektywie 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych⁽¹⁾.
- (63) Liberalizacja rynków gazu i energii elektrycznej jest ważnym celem dla Unii zarówno pod względem gospodarczym, jak i politycznym. Z tego względu wymogi kapitałowe i inne normy ostrożnościowe, które mają mieć zastosowanie do firm działających na tych rynkach, powinny być proporcjonalne i nie powinny stanowić nieuzasadnionej przeszkody dla osiągnięcia celu liberalizacji. Cel ten należy mieć na uwadze zwłaszcza przy przeprowadzaniu przeglądów niniejszego rozporządzenia.
- (64) Instytucje inwestujące w resekurytyzacje powinny stosować analizę *due diligence* również w odniesieniu do sekurytyzacji bazowych i ekspozycji niesekurytyzacyjnych, które stanowią pierwotną bazę tych pierwszych. Instytucje powinny ocenić, czy ekspozycje w kontekście programów emisji papierów dłużnych przedsiębiorstw zabezpieczonych aktywami stanowią ekspozycje resekurytyzacyjne, w tym ekspozycje w kontekście programów obejmujących zakup transz uprzywilejowanych pochodzących z odrębnych pul całych kredytów, w przypadku gdy żaden z tych kredytów nie stanowi ekspozycji sekurytyzacyjnej lub resekurytyzacyjnej i gdy ochronę pierwszej straty dla każdej inwestycji zapewnia sprzedawca

(¹) Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1.

kredytów. W tej drugiej sytuacji nie należy zasadniczo uznawać dostosowanego do danej puli instrumentu wsparcia płynności za ekspozycję resekurytyzacyjną, ponieważ stanowi on transzę pojedynczego pakietu aktywów (tj. mającą zastosowanie pulę całych kredytów), która nie zawiera żadnych ekspozycji sekurytyzacyjnych. Z kolei wsparcie jakości kredytowej całego programu obejmujące tylko niektóre straty powyżej zapewnianej przez sprzedawcę ochrony w różnych pulach stanowiłoby zasadniczo transzowanie ryzyka pakietu wielu aktywów zawierającego co najmniej jedną ekspozycję sekurytyzacyjną, a zatem byłoby ekspozycją resekurytyzacyjną. Jeżeli jednak taki program jest w całości finansowany za pomocą papierów dłużnych jednej klasy i jeżeli wsparcie jakości kredytowej całego programu nie ma formy resekurytyzacji lub też papiery dłużne są w pełni wspierane przez sponsorującą instytucję, a inwestor posiadający papiery dłużne pozostaje faktycznie narażony na ryzyko niewykonania zobowiązania przez jednostkę sponsorującą, a nie posiada natomiast ekspozycji wobec pul bazowych lub aktywów bazowych, wtedy takich papierów dłużnych nie należy zasadniczo uznawać za ekspozycję resekurytyzacyjną.

- (65) Przepisy dotyczące ostrożnej wyceny portfela handlowego powinny mieć zastosowanie do wszystkich instrumentów wycenianych według wartości godziwej, zarówno tych należących do portfela handlowego, jak i portfela bankowego, instytucji. Należy uściślić, że w przypadkach, w których stosowanie ostrożnej wyceny prowadziło do uzyskania niższej wartości bilansowej niż wartość rzeczywiście ujęta w księgach, fundusze własne należy pomniejszyć o wartość bezwzględną różnicę tych dwóch wartości.
- (66) Instytucje powinny mieć możliwość wyboru, czy chcą stosować wymóg kapitałowy do pozycji sekurytyzacyjnych, którym zgodnie z niniejszym rozporządzeniem przypisuje się wagę ryzyka 1 250 %, niezależnie od tego, czy pozycje te należą do portfela handlowego czy bankowego, czy też odliczać te pozycje sekurytyzacyjne od pozycji kapitału podstawowego Tier I.
- (67) Instytucje inicjujące lub sponsorujące nie powinny mieć możliwości obchodzenia zakazu udzielania ukrytego wsparcia poprzez wykorzystywanie swoich portfeli handlowych do zapewniania takiego wsparcia.
- (68) Bez uszczerbku dla ujawniania informacji wyraźnie wymaganych na mocy niniejszego rozporządzenia celem wymogów dotyczących ujawniania informacji powinno być udostępnianie uczestnikom rynku rzetelnych i wyczerpujących informacji na temat profilu ryzyka poszczególnych instytucji. Instytucje powinny mieć zatem obowiązek ujawniania dodatkowych informacji, które nie są wyraźnie wymienione w niniejszym rozporządzeniu, o ile jest to konieczne do osiągnięcia tego celu. Jednocześnie właściwe organy powinny zwrócić odpowiednią uwagę na przypadki, w których podejrzewają, że dana instytucja uznała informacje za zastrzeżone lub poufne w celu uniknięcia ich ujawnienia.
- (69) W przypadku gdy zewnętrzna ocena kredytowa pozycji sekurytyzacyjnej uwzględnia efekt ochrony kredytowej zapewnianej przez samą instytucję inwestującą, instytucja ta nie powinna mieć możliwości skorzystania z niższej wagi ryzyka, do której uprawnia istnienie takiej ochrony kredytowej. Pozycja sekurytyzacyjna nie powinna być

odliczana od kapitału, jeżeli istnieją inne metody pozwalające określić wagę ryzyka stosownie do faktycznego ryzyka związanego z daną pozycją, bez uwzględniania takiej ochrony kredytowej.

- (70) Ze względu na słabą – w ostatnim okresie – skuteczność standardów dotyczących modeli wewnętrznych służących do obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego, należy zostrzyć te standardy. Należy w szczególności uzupełnić braki w zakresie uwzględniania ryzyka w przypadku ryzyka kredytowego w portfelu handlowym. Narzuty kapitałowe powinny ponadto zawierać składnik odpowiadający warunkom skrajnym, co pozwoliłoby zostrzać wymogi kapitałowe w sytuacji pogarszających się warunków rynkowych oraz w celu ograniczenia możliwości wystąpienia procykliczności. Instytucje powinny również przeprowadzać odwrotne testy warunków skrajnych w celu zbadania, jakie scenariusze mogą zagrozić rentowności instytucji, chyba że są w stanie dowieść, że taki test jest zbędny. W świetle niedawnych poważnych trudności z ujmowaniem pozycji sekurytyzacyjnych za pomocą metod opartych na modelach wewnętrznych, należy ograniczyć uznawanie modelowania ryzyka sekurytyzacyjnego w celu obliczania wymogów kapitałowych związanych z portfelem handlowym przez instytucje oraz wprowadzić domyślny wymóg nakładania standardowego narzutu kapitałowego w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych w portfelu handlowym.
- (71) W niniejszym rozporządzeniu określono pewne wyjątki w odniesieniu do niektórych transakcji skorelowanych, zgodnie z którymi dana instytucja może otrzymać od organu nadzoru zgodę na obliczenie całościowego narzutu kapitałowego z tytułu ryzyka pod warunkiem spełnienia restrykcyjnych wymogów. W takich przypadkach instytucja powinna być zobowiązana do nałożenia na te czynności narzutu kapitałowego odpowiadającego narzutowi kapitałowemu wyliczonemu zgodnie z wewnątrznie opracowaną metodą lub 8 % narzutu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego obliczonego zgodnie z ustandaryzowaną metodą pomiarową, przy czym zastosowanie ma wyższa z tych kwot. Instytucja nie powinna mieć obowiązku nakładania na te ekspozycje narzutu kapitałowego z tytułu dodatkowego ryzyka, ekspozycje te należy natomiast uwzględnić w miarach wartości zagrożonej i miarach wartości zagrożonej w warunkach skrajnych.
- (72) Z uwagi na charakter i wielkość nieoczekiwanych strat poniesionych przez instytucje podczas kryzysu finansowego i gospodarczego konieczne jest dodatkowe podniesienie poziomu jakości i harmonizacji funduszy własnych, którymi muszą dysponować instytucje. Działania w tym zakresie powinny objąć wprowadzenie nowej definicji głównych składników kapitału, który ma absorbować nieoczekiwane straty w miarę ich powstawania, optymalizację definicji kapitału hybrydowego i jednolitych dostosowań ostrożnościowych w stosunku do funduszy własnych. Konieczne jest również znaczne podniesienie poziomu funduszy własnych, w tym nowych współczynników kapitałowych koncentrujących się na głównych składnikach funduszy własnych, które mają absorbować straty w miarę ich powstawania. Oczekuje się, że instytucje, których akcje są dopuszczone do obrotu na unijnym rynku regulowanym, powinny spełnić stawiane im wymogi kapitałowe dotyczące głównych składników

- kapitału wyłącznie za pomocą takich akcji, które spełniają ścisły zbiór kryteriów dotyczących głównych instrumentów kapitałowych, i ujawnionego kapitału rezerwowego danej instytucji. Aby odpowiednio uwzględnić różnorodność form prawnych, na mocy których działają instytucje w Unii, ścisły zbiór kryteriów dotyczący głównych instrumentów kapitałowych powinien zapewnić najwyższą jakość głównych instrumentów kapitałowych w odniesieniu do instytucji, które nie są dopuszczone do obrotu na unijnym rynku regulowanym. Nie powinno to uniemożliwiać instytucjom wypłaty – z tytułu akcji, które dają zróżnicowane prawo głosu lub nie dają prawa głosu – zysków, które stanowią wielokrotność wypłat zysków dokonanych z tytułu akcji o relatywnie wyższych poziomach praw głosu, pod warunkiem że – niezależnie od poziomu praw głosu – spełnione są surowe kryteria dla instrumentów w kapitale podstawowym Tier I, w tym kryteria dotyczące elastyczności płatności, oraz pod warunkiem że w przypadku wypłaty zysków ma ona zostać dokonana z tytułu wszystkich akcji wyemitowanych przez daną instytucję.
- (73) Ekspozycje z tytułu finansowania handlu odznaczają się zróżnicowanym charakterem, mają jednak cechy wspólne, takie jak niewielka wartość i krótki czas trwania oraz możliwe do identyfikacji źródło spłaty. Wzmacnia je przepływ towarów i usług, który wspiera gospodarkę realną, a w większości przypadków pomaga zaspokajać codzienne potrzeby małych przedsiębiorstw, tworząc tym samym wzrost gospodarczy oraz możliwości w zakresie zatrudnienia. Wpływy i odpływy środków pieniężnych zazwyczaj się kompensują, w związku z czym ryzyko płynności jest ograniczone.
- (74) EUNB powinien prowadzić aktualny wykaz wszystkich form instrumentów kapitałowych w każdym państwie członkowskim, które kwalifikują się jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I. EUNB powinien wykreślić z tego wykazu instrumenty wyemitowane po dacie wejścia niniejszego rozporządzenia w życie, które nie stanowią pomocy państwa i nie spełniają kryteriów określonych w niniejszym rozporządzeniu; EUNB powinien fakt takiego wykreślenia podać do wiadomości publicznej. W przypadku gdy instrumenty wykreślone przez EUNB z tego wykazu nadal będą uznawane po tym, jak EUNB podał fakt ich wykreślenia do wiadomości publicznej, EUNB powinien w pełni skorzystać ze swoich uprawnień, w szczególności uprawnień powierzonych mu na mocy art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, który to artykuł dotyczy naruszeń unijnego prawa. Należy przypomnieć, że na potrzeby proporcjonalnej reakcji na przypadki nieprawidłowego lub niewystarczającego stosowania unijnego prawa zastosowanie ma trzostopniowy mechanizm: w pierwszej kolejności EUNB jest uprawniony do zbadania domniemanego nieprawidłowego lub niewystarczającego wykonania obowiązków wynikających z prawa unijnego przez organy krajowe w ramach ich praktyki nadzorczej, a następnie powinien wydać zalecenie. Po drugie, w przypadku gdy właściwy organ krajowy nie zastosuje się do zalecenia, Komisja ma uprawnienia do wydania formalnej opinii uwzględniającej zalecenie EUNB, w której wymaga od właściwego organu podjęcia działań koniecznych do zapewnienia przestrzegania unijnego prawa. Po trzecie, w wyjątkowych sytuacjach uporczywej beczynności danego właściwego organu, EUNB ma uprawnienia do przyjęcia w ostateczności decyzji skierowanych do poszczególnych instytucji finansowych. Ponadto należy przypomnieć, że na mocy art. 258 TFUE, w przypadku gdy Komisja uzna,
- że państwo członkowskie nie wypełniło jednego z zobowiązań nałożonych na nie na mocy Traktatów, ma ona prawo wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- (75) Niniejsze rozporządzenie nie powinno wpływać na zdolność właściwych organów do podtrzymywania procesów poprzedzających zatwierdzenie w odniesieniu do umów regulujących instrumenty kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II. W takich przypadkach tego rodzaju instrumenty kapitałowe powinny być obliczane jedynie na podstawie kapitału dodatkowego Tier I lub kapitału Tier II instytucji, pod warunkiem że pomyślnie przeszły wspomniane procesy zatwierdzenia.
- (76) Do celów zwiększenia dyscypliny rynkowej i wzmocnienia stabilności finansowej konieczne jest wprowadzenie bardziej szczegółowych wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat formy i charakteru dokonywanych dostosowań kapitału regulacyjnego i dostosowań ostrożnościowych, aby zapewnić inwestorom i deponentom wystarczającą wiedzę na temat wypłacalności instytucji.
- (77) Konieczne jest również to, by właściwe organy dysponowały informacjami o poziomie, przynajmniej w ujęciu zagregowanym, umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, poziomie udzielania pożyczek papierów wartościowych oraz wszelkich form obciążeń aktywów. Takie informacje powinny być zgłaszane właściwym organom. Do celów zwiększenia dyscypliny rynkowej powinny istnieć bardziej szczegółowe wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu oraz finansowania zabezpieczonego.
- (78) Nową definicję wymogów kapitałowych oraz wymogów w zakresie kapitału regulacyjnego należy wprowadzić z uwzględnieniem różnych sytuacji wyjściowych i okoliczności w poszczególnych państwach, mając na uwadze fakt, że wstępne rozbieżności w stosowaniu nowych standardów będą ulegać zmniejszeniu w trakcie okresu przejściowego. Aby zapewnić stały odpowiedni poziom funduszy własnych, instrumenty wyemitowane w kontekście środka dokapitalizującego na mocy zasad pomocy państwa i wyemitowane przed datą rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia przez cały okres przejściowy będą podlegały zasadzie praw nabytych. Należy w przyszłości w jak największym stopniu zmniejszyć zależność od pomocy państwa. Niemniej jednak w zakresie, w jakim pomoc państwa okaże się w pewnych sytuacjach konieczna, niniejsze rozporządzenie powinno zapewniać ramy postępowania w takich sytuacjach. W szczególności niniejsze rozporządzenie powinno określać sposób traktowania instrumentów funduszy własnych wyemitowanych w kontekście środka dokapitalizującego na mocy zasad pomocy państwa. Możliwość skorzystania przez instytucje z takiego traktowania powinna być obwarowana rygorystycznymi warunkami. Co więcej, w zakresie, w jakim takie traktowanie dopuszcza odstępstwa od nowych kryteriów dotyczących jakości instrumentów funduszy własnych, odstępstwa te powinny być jak najbardziej ograniczone. Traktowanie istniejących instrumentów kapitałowych wyemitowanych w kontekście środka dokapitalizującego na mocy zasad pomocy państwa powinno wyraźnie rozróżniać pomiędzy tymi instrumentami kapitałowymi, które spełniają wymogi niniejszego rozporządzenia, a tymi, które ich nie spełniają. W niniejszym rozporządzeniu należy zatem określić odpowiednie przepisy przejściowe stosowane w tym drugim przypadku.

- (79) W dyrektywie 2006/48/WE zawarto wymóg, zgodnie z którym instytucje kredytowe muszą zapewnić do dnia 31 grudnia 2011 r. fundusze własne odpowiadające co najmniej określonym kwotom minimalnym. W świetle utrzymującego się wpływu kryzysu finansowego w sektorze bankowym oraz przedłużenia obowiązywania przepisów przejściowych w zakresie wymogów kapitałowych przyjętych przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego właściwe jest przywrócenie na ograniczony okres niższego limitu aż do uzyskania wystarczającego poziomu funduszy własnych, zgodnie z przepisami przejściowymi dotyczącymi funduszy własnych przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu, które będą stopniowo wprowadzane od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia do 2019 r.
- (80) W odniesieniu do grup, w ramach których prowadzona jest działalność bankowa lub inwestycyjna oraz ubezpieczeniowa o istotnym znaczeniu, w dyrektywie 2002/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń oraz przedsiębiorstwami inwestycyjnymi konglomeratu finansowego⁽¹⁾ przewidziano szczegółowe przepisy regulujące taką praktykę „podwójnego liczenia” kapitału. Dyrektywa 2002/87/WE jest oparta na uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym zasadach dotyczących zarządzania ryzykiem obejmującego swym zasięgiem więcej sektorów. W niniejszym rozporządzeniu wzmocniono zasady stosowania powyższych przepisów dotyczących konglomeratów finansowych do grup banków i firm inwestycyjnych, zapewniając ich skuteczne i spójne stosowanie. Wszelkie dodatkowe zmiany, które są konieczne, zostaną uwzględnione w ramach przeglądu dyrektywy 2002/87/WE spodziewanego w 2015 r.
- (81) Kryzys finansowy wyraźnie pokazał, że instytucje w znacznym stopniu nie doszacowały poziomu ryzyka kredytowego kontrahenta związanego z instrumentami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym. W związku z tym we wrześniu 2009 r. G-20 wezwała do tego, aby więcej instrumentów tego rodzaju było rozliczanych za pośrednictwem kontrahenta centralnego. Ponadto wystąpili z wnioskiem o objęcie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, których nie można rozliczać na poziomie centralnym, bardziej rygorystycznymi wymogami w zakresie funduszy własnych, aby odpowiednio odzwierciedlić związane z nimi wyższe ryzyko.
- (82) W odpowiedzi na wezwania G-20 Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego wprowadził istotne zmiany do systemu ryzyka kredytowego kontrahenta w ramach regulacji Bazylea III. Oczekuje się, że regulacja Bazylea III przyczyni się do znacznego podwyższenia wymogów dotyczących funduszy własnych dla instytucji w odniesieniu do instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym i transakcji finansowania papierów wartościowych, a także do zapewnienia tym instytucjom poważnych zachęt do korzystania z usług kontrahentów centralnych. Oczekuje się również, że wdrażanie regulacji Bazylea III zapewni dodatkowe zachęty do poprawy zarządzania ekspozycjami na ryzyko kredytowe kontrahenta oraz doprowadzi do zmiany obecnego systemu ujmowania ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta wobec kontrahentów centralnych.
- (83) Instytucje powinny dysponować dodatkowymi funduszami własnymi ze względu na ryzyko związane z korektą wyceny kredytowej, jakie powodują instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym. Instytucje powinny również stosować wyższą korelację wartości aktywów przy obliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta
- związanych z instrumentami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym i transakcjami finansowania papierów wartościowych wobec niektórych instytucji finansowych. Instytucje powinny także być zobowiązane do znacznego ulepszenia praktyk w zakresie pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta i zarządzania tym ryzykiem poprzez stosowanie skuteczniejszej strategii w odniesieniu do ryzyka niekorzystnej korelacji, kontrahentów stosujących dużą dźwignię finansową oraz zabezpieczeń, dokonując przy tym odpowiednich zmian w obszarze weryfikacji historycznej i testów warunków skrajnych.
- (84) W przypadku ekspozycji z tytułu transakcji wobec kontrahentów centralnych zwykle korzystny wpływ ma mechanizm kompensacji wielostronnej i podziału strat zapewniany przez kontrahentów centralnych. W rezultacie ekspozycje te są związane z bardzo niskim ryzykiem kredytowym kontrahenta i powinny w związku z tym podlegać bardzo łagodnemu wymogowi w zakresie funduszy własnych. Jednocześnie wymóg ten powinien mieć wartość dodatnią, aby zapewnić śledzenie i monitorowanie ekspozycji wobec kontrahentów centralnych przez instytucje w ramach właściwego zarządzania ryzykiem, a także podkreślić, że nawet ekspozycje z tytułu transakcji wobec kontrahentów centralnych nie są wolne od ryzyka.
- (85) Fundusz na wypadek niewykonania zobowiązania kontrahenta centralnego jest mechanizmem, który umożliwia podział (równomierne rozłożenie) strat między uczestników rozliczających kontrahentów centralnych. Fundusz ten jest wykorzystywany w przypadku, gdy straty poniesione przez kontrahenta centralnego w wyniku niewykonania zobowiązania przez uczestnika rozliczającego przekraczają kwotę depozytów zabezpieczających i składek wpłaconych do funduszu przez tego uczestnika rozliczającego, a także kwotę wszelkich innych środków ochronnych, z których kontrahent centralny może skorzystać, zanim sięgnie po wsparcie w postaci składek wpłaconych do funduszu przez pozostałych uczestników rozliczających. W związku z tym ryzyko strat związane z ekspozycjami wynikającymi ze składek wpłaconych do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania jest wyższe niż ryzyko związane z ekspozycjami z tytułu transakcji. Dlatego też powyższy rodzaj ekspozycji należy objąć zaostrzonym wymogiem w zakresie funduszy własnych.
- (86) „Kapitał hipotetyczny” kontrahenta centralnego powinien być zmienną wymaganą do określenia wymogu w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ekspozycji wobec uczestnika rozliczającego związanych z wkładami wpłaconymi przez niego do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania kontrahenta centralnego. Pojęcia tego nie należy interpretować w żaden inny sposób. W szczególności „kapitału hipotetycznego” nie należy rozumieć jako kwoty kapitału, której posiadania wymaga od kontrahenta centralnego właściwy organ.
- (87) Weryfikacja sposobu ujmowania ryzyka kredytowego kontrahenta, a w szczególności wprowadzenie bardziej rygorystycznych wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do dwustronnie rozliczanych instrumentów pochodnych, aby odzwierciedlić większe ryzyko, jakie instrumenty te generują dla systemu finansowego, stanowi integralną część działań Komisji na rzecz zapewnienia sprawnych, bezpiecznych oraz należycie działających rynków instrumentów pochodnych. W związku z tym niniejsze rozporządzenie uzupełnia rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji⁽²⁾.

(1) Dz.U. L 35 z 11.2.2003, s. 1.

(2) Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1.

- (88) Komisja powinna do dnia 31 grudnia 2015 r. dokonać przeglądu odpowiednich wyjątków dotyczących dużych ekspozycji. W oczekiwaniu na wynik tego przeglądu państwa członkowskie powinny nadal mieć możliwość decydowania w sprawie wyłączenia pewnych dużych ekspozycji z tych przepisów w wystarczająco długim okresie przejściowym. Opierając się na przeprowadzonych pracach w kontekście przygotowywania i negocjowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/111/WE z dnia 16 września 2009 r. zmieniającej dyrektywy 2006/48/WE, 2006/49/WE i 2007/64/WE w odniesieniu do banków powiązanych z centralnymi instytucjami, niektórych pozycji funduszy własnych, dużych ekspozycji, uzgodnień w zakresie nadzoru oraz zarządzania w sytuacji kryzysowej⁽¹⁾ i uwzględniając zmiany w tych obszarach na szczeblu międzynarodowym i unijnym, Komisja powinna dokonać weryfikacji, czy te wyłączenia powinny być nadal stosowane w sposób uznaniowy czy bardziej ogólny oraz czy do ryzyk związanych z tymi ekspozycjami odnoszą się inne skuteczne środki ustalone w niniejszym rozporządzeniu.
- (89) Aby zapewnić, by wyłączenia dotyczące ekspozycji przyznawane przez właściwe organy nie zagrażały spójności jednolitych przepisów ustanowionych niniejszym rozporządzeniem na stałe, po okresie przejściowym, oraz w przypadku braku jakiegokolwiek wyniku tej weryfikacji, właściwe organy powinny konsultować się z EUNB w sprawie tego, czy należy nadal korzystać z możliwości przyznawania wyłączeń dotyczących niektórych ekspozycji.
- (90) Lata poprzedzające kryzys finansowy charakteryzowały się nadmiernym wzrostem ekspozycji instytucji w stosunku do ich funduszy własnych (dźwignia finansowa). Podczas kryzysu finansowego straty i niedostateczne możliwości finansowania zmusiły instytucje do znacznego ograniczenia ich dźwigni finansowej w krótkim czasie. Zwiększyło to presję na spadek cen aktywów, powodując dalsze straty dla instytucji, co z kolei doprowadziło do jeszcze większego zmniejszenia poziomu ich funduszy własnych. Ostatecznym skutkiem tej negatywnej spirali było ograniczenie dostępności kredytów dla gospodarki realnej oraz poważniejszy i dłuższy kryzys.
- (91) Oparte na ryzyku wymogi w zakresie funduszy własnych mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia wystarczających funduszy własnych na pokrycie nieoczekiwanych strat. Kryzys pokazał jednak, że same wymogi nie wystarczą, aby zapobiec podejmowaniu nadmiernego i niemożliwego do pokrycia ryzyka dźwigni finansowej przez instytucje.
- (92) We wrześniu 2009 r. przywódcy grupy G-20 zobowiązali się do opracowania przepisów uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym, mających na celu zmniejszenie do stosowania nadmiernej dźwigni finansowej. Aby osiągnąć powyższy cel, poparli wprowadzenie wskaźnika dźwigni jako środka uzupełniającego regulacje Bazylea II.
- (93) W grudniu 2010 r. Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego opublikował wytyczne, w których określono metodę obliczania wskaźnika dźwigni. W tych przepisach przewidziano okres obserwacji od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2017 r., podczas którego monitorowany będzie wskaźnik dźwigni, jego składniki i tendencje w korelacji z wymogiem opartym na ryzyku. Na podstawie wyników okresu obserwacji Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego zamierza dokonać ostatecznego dostosowania definicji i kalibracji wskaźnika dźwigni w pierwszej połowie 2017 r., tak aby w dniu 1 stycznia 2018 r. wskaźnik ten stał się wiążącym wymogiem w oparciu o odpowiedni przegląd i kalibrację. W wytycznych Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego przewidziano również wymóg ujawniania wskaźnika dźwigni i jego składników począwszy od dnia 1 stycznia 2015 r.
- (94) Wskaźnik dźwigni jest nowym narzędziem UE w obszarze regulacji i nadzoru. Zgodnie z umowami międzynarodowymi powinien on zostać wprowadzony najpierw jako narzędzie dodatkowe, które może być stosowane do poszczególnych instytucji według uznania organów nadzoru. Obowiązki sprawozdawcze, którym podlegają instytucje, umożliwiłyby odpowiedni przegląd i kalibrację, przy czym docelowo zakłada się wprowadzenie tego wskaźnika jako wiążącego środka w 2018 r.
- (95) Przy dokonywaniu przeglądu wpływu wskaźnika dźwigni na różne modele biznesowe należy zwrócić szczególną uwagę na modele biznesowe, które uznaje się za związane z niskim ryzykiem, takie jak kredyty hipoteczne oraz kredytowanie specjalistyczne na rzecz samorządów regionalnych, władz lokalnych lub podmiotów sektora publicznego. Na podstawie otrzymanych danych i ustaleń wynikających z przeglądu nadzorczego prowadzonego w okresie obserwacji, EUNB powinien we współpracy z właściwymi organami opracować klasyfikację modeli biznesowych i ryzyk. Na podstawie odpowiedniej analizy, oraz z uwzględnieniem danych historycznych lub scenariuszy warunków skrajnych, należy przeprowadzić ocenę odpowiednich poziomów wskaźnika dźwigni, które gwarantują odporność poszczególnych modeli biznesowych, oraz ocenę tego, czy te poziomy wskaźnika dźwigni powinny zostać ustanowione jako progi czy przedziały. Po okresie obserwacji i kalibracji odnośnych poziomów wskaźnika dźwigni, a także na podstawie wspomnianej oceny, EUNB powinien opublikować stosowny statystyczny przegląd wskaźnika dźwigni, obejmujący wartości średnie i standardowe odchylenia. Po przyjęciu wymogów w odniesieniu do wskaźnika dźwigni EUNB powinien opublikować stosowny przegląd statystyczny, obejmujący wartości średnie i standardowe odchylenia, w odniesieniu do określonych kategorii instytucji.
- (96) W ramach procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego instytucje powinny monitorować poziom wskaźnika dźwigni i zachodzące w nim zmiany, a także ryzyko dźwigni finansowej. Taki proces monitorowania należy włączyć do procesu nadzoru. W szczególności po wejściu w życie wymogów dotyczących wskaźnika dźwigni właściwe organy powinny monitorować zmiany dotyczące modelu biznesowego i odpowiedniego profilu ryzyka, aby zapewnić aktualną i właściwą klasyfikację instytucji.

(1) Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 97.

- (97) Struktury właściwego zarządzania, przejrzystość i ujawnianie informacji stanowią zasadnicze elementy należytej polityki wynagrodzeń. Aby struktury wynagrodzeń instytucji i powiązane ryzyko były odpowiednio przejrzyste dla rynku, instytucje powinny ujawniać szczegółowe informacje na temat swojej polityki i praktyk w zakresie wynagrodzeń oraz zagregowanych (ze względu na poufność) kwot otrzymywanych przez tych członków personelu, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka danej instytucji. Informacje te powinny być udostępniane wszystkim zainteresowanym stronom. Te szczególne wymogi powinny pozostać bez uszczerbku dla ogólniejszych wymogów dotyczących ujawniania informacji odnoszących się do polityki wynagrodzeń mających zastosowanie horyzontalnie w różnych sektorach. Ponadto państwa członkowskie powinny mieć możliwość wymagania od instytucji, by udostępniły bardziej szczegółowe informacje na temat wynagrodzeń.
- (98) Uznanie agencji ratingowej za zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej (ECAI) nie powinno prowadzić do większego utrudnienia dostępu do rynku, który jest już zdominowany przez trzy główne przedsiębiorstwa. EUNB oraz banki centralne ESBC powinny zapewnić, bez ułatwiania procesu lub obniżania jego wymogów, uznanie większej liczby agencji ratingowych za ECAI jako sposób na umożliwienie wejścia na rynek innym przedsiębiorstwom.
- (99) Do przetwarzania danych osobowych do celów niniejszego rozporządzenia pełne zastosowanie powinny mieć przepisy dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych⁽¹⁾ oraz rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych⁽²⁾.
- (100) Instytucje powinny dysponować zróżnicowanym buforem aktywów płynnych, który mogą wykorzystać do pokrycia potrzeb w zakresie płynności w sytuacji krótkotrwałego zaburzenia płynności. Z uwagi na to, że w trybie ex-ante nie można z całą pewnością wiedzieć, które konkretne aktywa w obrębie każdej klasy aktywów mogłyby podlegać wstrząsom ex-post, należy promować zróżnicowany i wysokiej jakości bufor płynności składający się z różnych kategorii aktywów. Koncentracja aktywów oraz nadmierne poleganie na płynności rynkowej stwarzają ryzyko systemowe dla sektora finansowego i należy ich unikać. W pierwszym okresie obserwacji należy zatem uwzględnić szeroką gamę aktywów wysokiej jakości, co zostanie później wykorzystane do opracowania definicji wymogów w zakresie pokrycia płynności. Opracowując jednolitą definicję aktywów płynnych, za aktywa o wyjątkowo wysokiej płynności i jakości kredytowej należy uznać przynajmniej obligacje rządowe i obligacje zabezpieczone będące przedmiotem obrotu na przejrzystych rynkach o stałym obrocie. Należałoby również bez ograniczeń uwzględnić w buforze aktywa odpowiadające przepisom art. 416 ust. 1 lit. a)-c). W przypadku gdy instytucje wykorzystują zapasy aktywów płynnych, podmioty te powinny wdrożyć plan mający na celu przywrócenie stanu posiadanych aktywów płynnych, a właściwe organy powinny zapewnić adekwatność tego planu oraz jego realizację.
- (101) Dostęp do zapasów aktywów płynnych powinien być możliwy w dowolnym momencie, by zrównoważyć odpływy płynności. Poziomą potrzebę w zakresie płynności w sytuacji krótkotrwałego zaburzenia płynności powinien zostać ustalony w znormalizowany sposób, aby zapewnić jednolitą normę pod względem prawidłowości oraz równe warunki działania. Należy zapewnić, aby taki znormalizowany sposób określania poziomu potrzeb nie wywarł niezamierzonego wpływu na rynki finansowe, udzielanie kredytów i wzrost gospodarczy, biorąc również pod uwagę różne modele biznesowe i inwestycyjne oraz warunki finansowania instytucji w całej Unii. W tym celu wymóg dotyczący pokrycia płynności powinien zostać objęty okresem obserwacji. Na podstawie obserwacji i sprawozdań EUNB Komisja powinna być uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego, aby terminowo wprowadzić szczegółowy i ujednoczony wymóg pokrycia płynności dla Unii. Aby zapewnić globalną harmonizację w zakresie uregulowań dotyczących płynności, każdy akt delegowany wprowadzający wymóg dotyczący pokrycia płynności powinien być porównywalny z wymogiem dotyczącym pokrycia płynności określonym w ostatecznych ramach międzynarodowych Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego dotyczących pomiaru ryzyka płynności, standardów i monitorowania przy uwzględnieniu specyfiki unijnej i krajowej.
- (102) W tym celu w trakcie okresu obserwacji EUNB powinien przeprowadzić przegląd i ocenę, m.in. stosowności prognozy wynoszącego 60 % dla aktywów płynnych poziomu 1, górnego pułapu wynoszącego 75 % wpływów środków pieniężnych względem odpływów, a także stopniowego wprowadzania wymogu dotyczącego pokrycia płynności na poziomie 60 % od dnia 1 stycznia 2015 r., rosnącego stopniowo do poziomu 100 %. Oceniając jednolite definicje zapasu aktywów płynnych i przedkładając sprawozdania na ten temat, EUNB powinien uwzględnić jako podstawę swojej analizy definicję wysokiej jakości aktywów płynnych opracowaną przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego, a także mieć na uwadze specyfikę unijną i krajową. EUNB powinien określić waluty, w przypadku których zapotrzebowanie instytucji z siedzibą w Unii na aktywa płynne przekracza poziom takich aktywów płynnych dostępnych w danej walucie; powinien również co roku przeanalizować, czy należy zastosować odstępstwa, w tym odstępstwa określone w niniejszym rozporządzeniu. Ponadto EUNB powinien okresowo ocenić, czy w związku z ewentualnym takim odstępstwem, jak również odstępstwami już określonymi w niniejszym rozporządzeniu ich stosowanie przez instytucje z siedzibą w Unii powinno się wiązać z jakimiś dodatkowymi warunkami, lub też czy obowiązujące warunki powinny zostać zmienione. EUNB powinien przedłożyć wyniki swojej analizy w corocznym sprawozdaniu dla Komisji.

(1) Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

(2) Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1.

- (103) Z myślą o zwiększeniu skuteczności i zmniejszeniu obciążenia administracyjnego EUNB powinien ustanowić spójne ramy sprawozdawcze na podstawie ujednoliconego zestawu standardów dotyczących wymogów w zakresie płynności, które powinny być stosowane w całej Unii. W tym celu EUNB powinien opracować jednolite formaty sprawozdawcze i rozwiązania informatyczne, które uwzględniają przepisy niniejszego rozporządzenia i dyrektywy 2013/36/UE. Do daty rozpoczęcia stosowania pełnych wymogów w zakresie płynności instytucje nadal powinny spełniać swoje odnośne krajowe wymogi sprawozdawcze.
- (104) EUNB we współpracy z ERRS powinien wydać wytyczne dotyczące zasad wykorzystywania zapasów aktywów płynnych w sytuacjach skrajnych.
- (105) Nie należy przyjmować za pewnik, że w przypadku trudności z wywiązaniem się z zobowiązań płatniczych instytucje otrzymają wsparcie na utrzymanie płynności od innych instytucji należących do tej samej grupy. Właściwe organy powinny jednak, na rygorystycznych warunkach oraz za zgodą wszystkich zainteresowanych właściwych organów, móc odstąpić od zastosowania wymogu dotyczącego płynności do poszczególnych instytucji i objąć dane instytucje skonsolidowanym wymogiem, tak aby umożliwić im zarządzanie swoją płynnością centralnie na poziomie grupy lub podgrupy.
- (106) Podobnie w przypadku nieprzyznania odstępstwa przepływu płynności pomiędzy dwiema instytucjami należącymi do tej samej grupy oraz podlegającymi nadzorowi skonsolidowanemu powinny, o ile wymóg dotyczący płynności stanie się wiążącym środkiem, otrzymać preferencyjne stawki wpływu i odpływu środków pieniężnych jedynie wówczas, gdy stosowane są wszystkie niezbędne zabezpieczenia. Tego rodzaju szczególnie preferencyjne traktowanie należy ściśle zdefiniować i powiązać ze spełnieniem szeregu rygorystycznych i obiektywnych warunków. Szczegółne traktowanie mające zastosowanie do określonego przepływu wewnątrzgrupowego powinno się uzyskać poprzez zastosowanie metod wykorzystujących obiektywne kryteria i parametry w celu określenia konkretnych poziomów wpływów i odpływów środków pieniężnych pomiędzy instytucją a kontrahentem. Na podstawie obserwacji i sprawozdania EUNB Komisja powinna, w stosownych przypadkach, w ramach aktu delegowanego przyjmowanego przez nią na podstawie niniejszego rozporządzenia w celu określenia wymogu dotyczącego pokrycia płynności, być uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych, aby określić to szczególnie traktowanie wewnątrzgrupowe, metody wraz z obiektywnymi kryteriami, z którymi są powiązane, a także wspólne zasady podejmowania decyzji dotyczących oceny tych kryteriów.
- (107) Obligacje wyemitowane przez Narodową Agencję Zarządzania Aktywami (NAMA) z Irlandii są szczególnie ważne dla naprawy sektora bankowego w Irlandii; na ich emisję wcześniejszą zgodę dały państwa członkowskie, zaś Komisja zatwierdziła ją jako pomoc państwa w ramach środka wspierającego wprowadzonego w celu usunięcia aktywów o obniżonej jakości z bilansów niektórych instytucji kredytowych. Emisja tych obligacji, będąca środkiem przejściowym popartym przez Komisję i EBC, stanowi integralny element restrukturyzacji irlandzkiego systemu bankowego. Obligacje takie są gwarantowane przez rząd Irlandii i są uznaniem zabezpieczeniem organów kształtujących politykę pieniężną. Komisja powinna zająć się kwestią szczególnych mechanizmów w zakresie stosowania zasady praw nabytych dotyczących aktywów zbywalnych emitowanych lub gwarantowanych przez podmioty mające zgodę Unii na korzystanie z pomocy państwa w ramach aktu delegowanego, który przyjmie na podstawie niniejszego rozporządzenia w celu określenia wymogu dotyczącego pokrycia płynności. W tym względzie Komisja powinna uwzględnić fakt, że instytucjom obliczającym wymogi dotyczące pokrycia płynności zgodnie z niniejszym rozporządzeniem należy zezwolić na ujęcie obligacji uprzywilejowanych NAMA jako aktywów o niezwykle wysokiej płynności i jakości kredytowej do grudnia 2019 r.
- (108) Podobnie, obligacje wyemitowane przez hiszpańskie przedsiębiorstwo zarządzania aktywami mają szczególne znaczenie dla naprawy hiszpańskiego sektora bankowego i stanowią środek przejściowy poparty przez Komisję i EBC jako integralna część restrukturyzacji hiszpańskiego systemu bankowego. Jako że ich emisja jest przewidziana w Protokole ustaleń dotyczącym warunków politycznych w zakresie sektora finansowego, podpisanym przez Komisję i władze Hiszpanii w dniu 23 lipca 2012 r., a transfer aktywów wymaga zatwierdzenia przez Komisję jako środek pomocy państwa wprowadzony w celu usunięcia aktywów o obniżonej jakości z bilansów niektórych instytucji kredytowych, i w zakresie, w jakim obligacje te są gwarantowane przez rząd Hiszpanii i są uznaniem zabezpieczeniem organów kształtujących politykę pieniężną, Komisja powinna zająć się kwestią szczególnych mechanizmów w zakresie stosowania zasady praw nabytych dotyczących aktywów zbywalnych emitowanych lub gwarantowanych przez podmioty mające zgodę Unii na korzystanie z pomocy państwa w ramach aktu delegowanego, który przyjmie na podstawie niniejszego rozporządzenia w celu określenia wymogu dotyczącego pokrycia płynności. W tym względzie Komisja powinna uwzględnić fakt, że instytucjom obliczającym wymogi w zakresie pokrycia płynności zgodnie z niniejszym rozporządzeniem należy zezwolić na ujęcie obligacji uprzywilejowanych wspomnianego hiszpańskiego przedsiębiorstwa zarządzania aktywami jako aktywów o niezwykle wysokiej płynności i jakości kredytowej co najmniej do grudnia 2023 r.
- (109) Na podstawie sprawozdań, do których przedstawienia zobowiązany jest EUNB, i podczas przygotowywania wniosku w sprawie aktu delegowanego dotyczącego wymogów w zakresie płynności, Komisja powinna również przeanalizować, czy obligacje uprzywilejowane wyemitowane przez podmioty prawne podobne do NAMA w Irlandii lub hiszpańskiego przedsiębiorstwa zarządzania aktywami, ustanowione do tych samych celów i charakteryzujące się szczególnym znaczeniem dla naprawy sektora bankowego w dowolnym innym państwie członkowskim, powinny uzyskać takie samo traktowanie w zakresie, w jakim są one gwarantowane przez rząd centralny odnośnego państwa członkowskiego i są uznaniem zabezpieczeniem organów kształtujących politykę pieniężną.
- (110) Opracowując projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia metody pomiaru dodatkowego odpływu środków pieniężnych, EUNB powinien rozważyć zastosowanie historycznej metody standardowej takiego pomiaru.

- (111) W oczekiwaniu na wprowadzenie wskaźnika stabilnego finansowania netto jako wiążącego minimalnego standardu, instytucje powinny stosować się do ogólnego wymogu dotyczącego finansowania. Ogólny wymóg dotyczący finansowania nie powinien być wymogiem dotyczącym wskaźnika. Jeżeli – w oczekiwaniu na wprowadzenie wskaźnika stabilnego finansowania netto – wskaźnik stabilnego finansowania zostanie wprowadzony jako minimalny standard w drodze przepisu krajowego, instytucje powinny odpowiednio zastosować się do tego minimalnego standardu.
- (112) Poza krótkoterminowymi potrzebami w zakresie płynności instytucje powinny również ustanowić struktury finansowania, które zapewnią stabilność w dłuższej perspektywie. W grudniu 2010 r. Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego zatwierdził przyjęcie wskaźnika stabilnego finansowania netto jako normy minimalnej do dnia 1 stycznia 2018 r. oraz zobowiązał się do ustanowienia rygorystycznych procedur sprawozdawczości w celu monitorowania wartości tego wskaźnika w okresie przejściowym, a także do dalszego prowadzenia przeglądu konsekwencji tych norm dla rynków finansowych, udzielania kredytów oraz wzrostu gospodarczego, w razie konieczności ustosunkowując się do niezamierzonych skutków. Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego zgodził się tym samym, aby wskaźnik stabilnego finansowania netto został objęty okresem obserwacji i klauzulą przeglądową. W tym kontekście EUNB powinien na podstawie sprawozdawczości przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu przeprowadzić ocenę mającą na celu określenie sposobu sformułowania wymogu stabilnego finansowania. W oparciu o tę ocenę Komisja powinna przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie wraz z odpowiednimi wnioskami w celu wprowadzenia takiego wymogu do 2018 r.
- (113) Słabości systemu ładu korporacyjnego w szeregu instytucji przyczyniły się do podejmowania nadmiernego ryzyka bez zachowania należytej ostrożności w sektorze bankowym, co doprowadziło do upadku poszczególnych instytucji i do problemów systemowych.
- (114) W celu usprawnienia procesu monitorowania stosowanych przez instytucje praktyk w zakresie ładu korporacyjnego oraz poprawy dyscypliny rynkowej instytucje powinny podać do publicznej wiadomości informacje dotyczące stosowanych przez nie mechanizmów ładu korporacyjnego. Ich organy zarządzające powinny zatwierdzić i upublicznić oświadczenie upewniające opinię publiczną, że stosowane mechanizmy są odpowiednie i skuteczne.
- (115) W celu uwzględnienia różnorodności modeli biznesowych instytucji działających na rynku wewnętrznym, niektórym długoterminowym wymogom strukturalnym, takim jak wskaźnik stabilnego finansowania netto oraz wskaźnik dźwigni, należy przyjrzeć się bliżej, z myślą o wspieraniu różnych należytych struktur bankowych, które służyły i nadal powinny służyć unijnej gospodarce.
- (116) Aby zapewnić stałe świadczenie usług finansowych na rzecz gospodarstw domowych i firm, potrzebna jest stabilna struktura finansowania. Długoterminowe przepływy finansowe w opartych na bankach systemach finansowych wielu państw członkowskich mogą zasadniczo prezentować inne cechy niż te występujące na innych rynkach międzynarodowych. Dodatkowo w państwach członkowskich mogły rozwinąć się specyficzne struktury finansowania, by zapewnić stabilne finansowanie na inwestycje długoterminowe, w tym zdecentralizowane struktury bankowe w celu kierowania aktywów płynnych lub specjalistycznych papierów wartościowych zabezpieczonych hipoteką, będących przedmiotem obrotu na rynkach charakteryzujących się dużą płynnością lub będących celem inwestycji inwestorów długoterminowych. Te czynniki strukturalne należy dokładnie przeanalizować. W tym celu istotne jest, aby – po sfinalizowaniu międzynarodowych standardów – EUNB i ERRS, na podstawie sprawozdawczości wymaganej w niniejszym rozporządzeniu, przeprowadziły ocenę mającą na celu określenie sposobu sformułowania wymogu stabilnego finansowania, z pełnym uwzględnieniem różnorodności struktur finansowania na rynku bankowym w Unii.
- (117) W celu zapewnienia w okresie przejściowym sukcesywnej konwergencji między poziomem funduszy własnych a dostosowaniami ostrożnościowymi stosowanymi w odniesieniu do definicji funduszy własnych w całej Unii oraz w odniesieniu do definicji funduszy własnych określonej w niniejszym rozporządzeniu wymogi w zakresie funduszy własnych przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny być wprowadzane stopniowo. Kluczową kwestią jest zapewnienie, aby proces wprowadzania wymogów uwzględniał zatwierdzone w ostatnim czasie przez państwa członkowskie zwiększenie wymaganego poziomu funduszy własnych oraz rozszerzenie zakresu obowiązującej w państwach członkowskich definicji funduszy własnych. W tym celu w okresie przejściowym właściwe organy powinny – w ramach określonych dolnych i górnych granic – ustalić tempo wprowadzania wymaganego poziomu funduszy własnych oraz dostosowań ostrożnościowych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
- (118) Aby ułatwić sprawne przejście od różnych dostosowań ostrożnościowych stosowanych obecnie w państwach członkowskich do zbioru dostosowań ostrożnościowych ustanowionego w niniejszym rozporządzeniu, w okresie przejściowym właściwe organy powinny, w ograniczonym zakresie, mieć możliwość dalszego wymagania od instytucji, by dokonywały dostosowań ostrożnościowych w stosunku do funduszy własnych stanowiących odstępstwo od przepisów niniejszego rozporządzenia.
- (119) W celu zagwarantowania instytucjom wystarczająco długiego czasu na dostosowanie się do nowych wymaganych poziomów i definicji funduszy własnych, pewne instrumenty kapitałowe niezgodne z definicją funduszy własnych określoną w niniejszym rozporządzeniu powinny zostać wycofane w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. Ponadto niektóre instrumenty dokapitalizowania przez państwo powinny podlegać pełnemu zaliczeniu do funduszy własnych przez ograniczony okres. Ponadto azio emisyjne związane z pozycjami, które kwalifikowały się jako fundusze własne na mocy krajowych środków transpozycji dyrektywy 2006/48/WE, powinny kwalifikować się w pewnych okolicznościach jako kapitał podstawowy Tier I.
- (120) Aby zapewnić sukcesywną konwergencję przepisów w kierunku jednolitych zasad w zakresie ujawniania informacji przez instytucje w celu dostarczania uczestnikom rynku dokładnych i wyczerpujących informacji dotyczących profilu ryzyka poszczególnych instytucji, wymogi dotyczące ujawniania informacji powinny być wprowadzane stopniowo.

- (121) Aby uwzględnić zmiany sytuacji na rynku oraz doświadczenia zebrane podczas stosowania niniejszego rozporządzenia, Komisja powinna być zobowiązana do przedstawiania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie – w stosownych przypadkach razem z wnioskami ustawodawczymi – sprawozdań dotyczących potencjalnego wpływu wymogów kapitałowych na cykl gospodarczy, minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ekspozycji w postaci obligacji zabezpieczonych, dużych ekspozycji, wymogów dotyczących płynności, dźwigni finansowej, ekspozycji na przeniesione ryzyko kredytowe, ryzyka kredytowego kontrahenta oraz metody wyceny pierwotnej ekspozycji, ekspozycji detalicznych, definicji kapitału uznanego oraz stopnia stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia.
- (122) Głównym celem ram prawnych dla instytucji kredytowych powinno być zapewnienie świadczenia niezbędnych usług na rzecz gospodarki realnej, przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka pokusy nadużycia. Strukturalne rozdzielanie działań z zakresu bankowości detalicznej i działań z zakresu bankowości inwestycyjnej w ramach grupy bankowej mogłoby być jednym z kluczowych narzędzi wspierających osiągnięcie tego celu. Żadne przepisy niniejszych ram regulacyjnych nie powinny zatem uniemożliwiać wprowadzenia środków służących przeprowadzeniu takiego rozdzielania. Komisja powinna być zobowiązana do przeanalizowania tej kwestii strukturalnego rozdzielania w Unii oraz do przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania, w stosownych przypadkach wraz z wnioskami ustawodawczymi.
- (123) Podobnie, w celu ochrony deponentów i zachowania stabilności finansowej, państwom członkowskim należy również zezwolić na przyjmowanie środków strukturalnych, które nakładają na instytucje kredytowe działające na podstawie zezwolenia udzielonego w danym państwie członkowskim wymóg zmniejszenia ich ekspozycji wobec różnych podmiotów prawnych, w zależności od ich działalności, bez względu na to, gdzie te rodzaje działalności są prowadzone. Niemniej jednak, z uwagi na to, że środki takie mogłyby mieć negatywny skutek w postaci rozdrobnienia rynku wewnętrznego, powinny one być zatwierdzane wyłącznie po spełnieniu rygorystycznych warunków w oczekiwaniu na wejście w życie przyszłego aktu prawnego, który będzie wyraźnie harmonizował takie środki.
- (124) W celu sprecyzowania wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE powinny zostać przekazane Komisji w zakresie wprowadzania dostosowań technicznych do niniejszego rozporządzenia w celu: doprecyzowania definicji, aby zapewnić jednolity sposób stosowania niniejszego rozporządzenia, lub uwzględnienia zmian zachodzących na rynkach finansowych; dostosowywania terminologii i formułowania definicji zgodnie ze stosownymi późniejszymi aktami; dostosowywania przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących funduszy własnych tak, by uwzględniały zmiany w standardach rachunkowości lub w prawie Unii lub zmiany związane z konwergencją praktyk nadzorczych; rozszerzenia wykazu klas ekspozycji na potrzeby metody standardowej lub metody IRB, aby uwzględnić zmiany zachodzące na rynkach finansowych; dostosowywania wysokości niektórych kwot istotnych dla tych klas ekspozycji, aby uwzględnić skutki inflacji; dostosowywania wykazu i klasyfikacji pozycji pozabilansowych; oraz dostosowywania przepisów szczególnych i kryteriów technicznych dotyczących traktowania ryzyka kredytowego kontrahenta, metody standardowej i metody IRB, ograniczania ryzyka kredytowego, sekurytyzacji, ryzyka operacyjnego, ryzyka rynkowego, płynności, dźwigni finansowej oraz ujawniania informacji, aby uwzględnić zmiany zachodzące na rynkach finansowych lub w standardach rachunkowości lub w prawie Unii lub ze względu na konwergencję praktyk nadzorczych i pomiaru ryzyka oraz w celu uwzględnienia wyników przeglądu różnych aspektów dotyczących zakresu stosowania dyrektywy 2004/39/WE.
- (125) Uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE powinny również zostać przekazane Komisji w odniesieniu do zalecenia czasowego obniżania poziomu funduszy własnych lub wag ryzyka określonych w niniejszym rozporządzeniu w celu: uwzględnienia pewnych szczególnych okoliczności; objaśnienia wyłączeń niektórych ekspozycji ze stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących dużych ekspozycji; ustalania wielkości istotnych dla obliczania wymogów kapitałowych dotyczących działalności zaliczonej do portfela handlowego, aby uwzględnić nowe zjawiska natury gospodarczej i monetarnej; dostosowania kategorii firm inwestycyjnych kwalifikujących się do uzyskania niektórych odstępstw w zakresie wymaganego poziomu funduszy własnych, aby uwzględnić zmiany zachodzące na rynkach finansowych; objaśnienia wymogu utrzymywania przez firmy inwestycyjne funduszy własnych na poziomie odpowiadającym jednej czwartej stałych kosztów ogólnych w roku poprzednim, aby zapewnić jednolite stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia; określania składników funduszy własnych, od których powinna być odliczana wartość posiadanych przez instytucje instrumentów odpowiednich jednostek; wprowadzania dodatkowych przepisów przejściowych dotyczących sposobu ujmowania zysków i strat aktuarialnych przy dokonywaniu pomiaru określonych zobowiązań instytucji z tytułu świadczeń emerytalnych. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym konsultacje z ekspertami. Podczas przygotowywania i opracowywania aktów delegowanych Komisja powinna zapewnić równoczesne, terminowe i właściwe przekazywanie odpowiednich dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (126) Zgodnie z Deklaracją nr 39 odnoszącą się do art. 290 TFUE Komisja, przy opracowywaniu projektów aktów delegowanych w dziedzinie usług finansowych, powinna nadal przeprowadzać konsultacje z ekspertami wyznaczonymi przez państwa członkowskie, zgodnie ze swoją ustaloną praktyką.
- (127) Standardy techniczne w zakresie usług finansowych powinny zapewniać harmonizację, jednolite warunki oraz należytą ochronę deponentów, inwestorów i konsumentów w całej Unii. Skutecznym i właściwym krokiem

- jest powierzenie EUNB, będącemu organem dysponującym wysokospecjalistyczną wiedzą, zadania opracowania projektów regulacyjnych i wykonawczych standardów technicznych, które nie przewidują alternatywnych wariantów polityki, celem ich przedłożenia Komisji. Opracowując projekty standardów technicznych, EUNB powinien zapewnić skuteczność procesów administracyjnych i sprawozdawczych. Formaty sprawozdań powinny być proporcjonalne do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności instytucji.
- (128) Komisja powinna w drodze aktów delegowanych na podstawie art. 290 TFUE oraz zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 przyjąć projekty regulacyjnych standardów technicznych opracowanych przez EUNB w dziedzinach towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, spółdzielni, instytucji oszczędnościowych lub podobnych instytucji, niektórych instrumentów funduszy własnych, dostosowań ostrożnościowych, pozycji odliczanych od funduszy własnych, dodatkowych instrumentów funduszy własnych, udziałów mniejszości, pomocniczych usług bankowych, sposobu ujmowania korekty z tytułu ryzyka kredytowego, prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, straty z tytułu niewykonania zobowiązania, metod stosowanych w odniesieniu do wazenia aktywów ryzykiem, zbieżności praktyk nadzorczych, płynności oraz przepisów przejściowych w zakresie funduszy własnych. Szczególnie istotne jest, by Komisja przeprowadzała odpowiednie konsultacje w trakcie prac przygotowawczych, w tym na szczeblu specjalistów. Komisja i EUNB powinny zapewnić, aby wspomniane standardy i wymogi mogły być stosowane przez wszystkie zainteresowane instytucje w sposób proporcjonalny do charakteru, skali i stopnia złożoności tych instytucji oraz ich działalności.
- (129) Wdrożenie niektórych aktów delegowanych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, na przykład aktu delegowanego dotyczącego wymogu w zakresie pokrycia płynności, może wywrzeć znaczący wpływ na nadzorowane instytucje oraz na gospodarkę realną. Komisja powinna zapewnić, by Parlament Europejski i Rada zawsze były dobrze poinformowane, jeszcze przed publikacją aktów delegowanych, o stosownych zmianach zachodzących na szczeblu międzynarodowym oraz o aktualnym stanowisku Komisji.
- (130) Komisja powinna również zostać uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych opracowanych przez EUNB, dotyczących konsolidacji, wspólnych decyzji, sprawozdawczości, ujawniania informacji, ekspozycji zabezpieczonych hipoteką, oceny ryzyka, metod stosowanych w odniesieniu do wazenia aktywów ryzykiem, wag ryzyka oraz specyfikacji niektórych ekspozycji, sposobów ujmowania opcji i warrantów, pozycji w instrumentach kapitałowych oraz w walucie obcej, stosowania modeli wewnętrznych, dźwigni finansowej oraz pozycji pozabilansowych, w drodze aktów wykonawczych na podstawie art. 291 TFUE oraz zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.
- (131) Z uwagi na specyfikę i liczbę regulacyjnych standardów technicznych, które mają zostać przyjęte na mocy niniejszego rozporządzenia, w przypadku gdy Komisja przyjmuje regulacyjny standard techniczny, który jest identyczny z projektem regulacyjnego standardu technicznego przedłożonym przez EUNB, w odpowiednich przypadkach, należy przedłużyć o miesiąc okres, w którym Parlament Europejski lub Rada mogą zgłosić sprzeciw wobec danego regulacyjnego standardu technicznego. Ponadto Komisja powinna dążyć do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych w takim czasie, aby umożliwić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie dokonanie pełnej kontroli, z uwzględnieniem rozmiaru i stopnia złożoności regulacyjnego standardu technicznego oraz specyfiki regulaminów wewnętrznych Parlamentu Europejskiego i Rady, oraz ich kalendarza prac i struktury.
- (132) Aby zapewnić wysoki stopień przejrzystości, EUNB powinien inicjować konsultacje dotyczące projektów standardów technicznych, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu. EUNB i Komisja powinny jak najwcześniej zacząć przygotowywać swoje sprawozdania na temat wymogów w zakresie płynności oraz na temat dźwigni, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (133) Aby zapewnić jednolite warunki wykonania niniejszego rozporządzenia, Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję⁽¹⁾.
- (134) Zgodnie z art. 345 TFUE, który stanowi, iż Traktaty nie przesadzają w niczym zasad prawa własności w państwach członkowskich, niniejsze rozporządzenie nie faworyzuje ani nie dyskryminuje rodzajów własności, które podlegają zakresowi jego stosowania.
- (135) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Danych Osobowych, który wydał opinię⁽²⁾.
- (136) Należy odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 648/2012,

(1) Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

(2) Dz.U. C 175 z 19.6.2012, s. 1.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 4

CZĘŚĆ PIERWSZA
PRZEPISY OGÓLNE

TYTUŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Zakres stosowania

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się jednolity zbiór przepisów dotyczących ogólnych wymogów ostrożnościowych, które muszą być przestrzegane przez instytucje objęte nadzorem w ramach dyrektywy 2013/36/UE w odniesieniu do następujących kwestii:

- a) wymogów w zakresie funduszy własnych odnoszących się do całkowicie wymiernych, jednolitych i ustandaryzowanych elementów ryzyka kredytowego, ryzyka rynkowego, ryzyka operacyjnego oraz ryzyka rozliczenia;
- b) wymogów ograniczających duże ekspozycje;
- c) po wejściu w życie aktu delegowanego, o którym mowa w art. 460 – wymogów dotyczących płynności odnoszących się do całkowicie wymiernych, jednolitych i ustandaryzowanych elementów ryzyka płynności;
- d) obowiązków sprawozdawczych w odniesieniu do lit. a), b) oraz c) oraz w odniesieniu do dźwigni finansowej;
- e) wymogów dotyczących podawania informacji do wiadomości publicznej.

Niniejsze rozporządzenie nie reguluje wymogów dotyczących ujawniania informacji nakładanych na właściwe organy w dziedzinie regulacji ostrożnościowej i sprawowania nadzoru nad instytucjami zgodnie z dyrektywą 2013/36/UE.

Artykuł 2

Uprawnienia nadzorcze

W celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem właściwe organy mają uprawnienia przewidziane w dyrektywie 2013/36/UE i przestrzegają ustanowionych w niej procedur.

Artykuł 3

Stosowanie bardziej rygorystycznych wymogów przez instytucje

Niniejsze rozporządzenie nie uniemożliwia instytucjom posiadania funduszy własnych oraz ich składników przewyższających wymogi przewidziane w niniejszym rozporządzeniu lub stosowania środków bardziej rygorystycznych niż przewidziane w niniejszym rozporządzeniu.

Definicje

1. Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- (1) „instytucja kredytowa” oznacza przedsiębiorstwo, którego działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub innych funduszy podlegających zwrotowi od klientów oraz na udzielaniu kredytów na swój własny rachunek;
- (2) „firma inwestycyjna” oznacza osobę fizyczną lub prawną określone w art. 4 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2004/39/WE, które podlegają wymogom nałożonym tą dyrektywą, z wyjątkiem:
  - a) instytucji kredytowych;
  - b) przedsiębiorstw miejscowych;
  - c) firm, które nie mają zezwolenia na świadczenie usług dodatkowej, o której mowa w pkt 1 sekcji B załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE, i które wykonują wyłącznie jedną lub więcej z usług inwestycyjnych i rodzajów działalności inwestycyjnej wymienionych w pkt 1), 2), 4) i 5) sekcji A załącznika I do wspomnianej dyrektywy i które nie mają zezwolenia na przechowywanie środków pieniężnych ani papierów wartościowych swoich klientów i które z tego powodu nie mogą w żadnym momencie być zadłużone wobec tych klientów;
- (3) „instytucja” oznacza instytucję kredytową lub firmę inwestycyjną;
- (4) „przedsiębiorstwo miejscowe” oznacza przedsiębiorstwo działające na własny rachunek na rynkach opcji lub kontraktów terminowych typu future lub innych instrumentów pochodnych i na rynkach kasowych wyłącznie w celu zabezpieczenia pozycji na rynkach instrumentów pochodnych lub działające na rachunek innych uczestników tych rynków, oraz które ma gwarancję uczestników rozliczających działających na tych samych rynkach, gdy odpowiedzialność za egzekwowanie wykonania kontraktów zawartych przez takie przedsiębiorstwa przyjmują na siebie uczestnicy rozliczający działający na tych samych rynkach;
- (5) „zakład ubezpieczeń” oznacza zakład ubezpieczeń zdefiniowany w art. 13 pkt 1) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II) ⁽¹⁾;
- (6) „zakład reasekuracji” oznacza zakład reasekuracji zdefiniowany w art. 13 pkt 4) dyrektywy 2009/138/WE;

⁽¹⁾ Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1.

- (7) „przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania” oznacza przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) określone w art. 1 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) ⁽¹⁾, w tym – o ile nie określono inaczej – podmioty państwa trzeciego prowadzące podobną działalność i podlegające nadzorowi na mocy prawa Unii lub prawa państwa trzeciego, które stosuje wymogi nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne z takimi wymogami stosowanymi w Unii; alternatywny fundusz inwestycyjny (AFI) określony w art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi ⁽²⁾, lub AFI spoza UE zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 lit. aa) tej dyrektywy;
- (8) „podmiot sektora publicznego” oznacza niekomercyjny organ administracji podległy rządowi centralnym, samorządom regionalnym lub władzom lokalnym, bądź organom, które pełnią takie same funkcje jak samorządy regionalne i władze lokalne, lub niekomercyjne przedsiębiorstwo, którego właścicielem lub założycielem i jednostką sponsorującą są: rządy centralne, samorządy regionalne lub władze lokalne, dysponujące porozumieniami w sprawie bezpośrednich gwarancji, i może obejmować niezależne administracyjnie organy regulowane prawnie, które znajdują się pod nadzorem publicznym;
- (9) „organ zarządzający” oznacza organ zarządzający zdefiniowany w art. 3 ust. 1 pkt 7) dyrektywy 2013/36/UE;
- (10) „kadra kierownicza wyższego szczebla” oznacza kadrę kierowniczą wyższego szczebla zdefiniowaną w art. 3 ust. 1 pkt 9) dyrektywy 2013/36/UE;
- (11) „ryzyko systemowe” oznacza ryzyko systemowe zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 10) dyrektywy 2013/36/UE;
- (12) „ryzyko modelu” oznacza ryzyko modelu zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 11) dyrektywy 2013/36/UE;
- (13) „jednostka inicjująca” oznacza jedno z poniższych:
- jednostkę, która samodzielnie lub za pośrednictwem jednostek powiązanych, bezpośrednio lub pośrednio, była zaangażowana w pierwotną umowę dającą początek zobowiązaniom lub potencjalnym zobowiązaniom dłużnika lub potencjalnego dłużnika, stanowiących podstawę ekspozycji objętej sekurytyzacją; lub
  - jednostkę, która kupuje ekspozycje osoby trzeciej na własny rachunek, a następnie poddaje je sekurytyzacji;
- (14) „jednostka sponsorująca” oznacza instytucję, inną niż instytucja inicjująca, która ustanawia program emisji papierów dłużnych przedsiębiorstw zabezpieczonych aktywami lub inny program sekurytyzacyjny, w ramach którego kupowane są ekspozycje od jednostek będących osobą trzecią, i zarządza tym programem;
- (15) „jednostka dominująca” oznacza:
- jednostkę dominującą w rozumieniu art. 1 i 2 dyrektywy 83/349/EWG;
  - do celów sekcji II rozdziałów 3 i 4 tytułu VII oraz tytułu VIII dyrektywy 2013/36/UE i części piątej niniejszego rozporządzenia – jednostkę dominującą w rozumieniu art. 1 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG oraz wszelkie jednostki, które w rzeczywistości wywierają dominujący wpływ na inne jednostki;
- (16) „jednostka zależna” oznacza:
- jednostkę zależną w rozumieniu art. 1 i 2 dyrektywy 83/349/EWG;
  - jednostkę zależną w rozumieniu art. 1 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG oraz wszelkie jednostki, na które jednostka dominująca w rzeczywistości wywiera dominujący wpływ.
- Jednostki zależne danej jednostki zależnej uznaje się również za jednostki zależne jednostki będącej ich jednostką dominującą najwyższego szczebla;
- (17) „oddział” oznacza miejsce prowadzenia działalności, które stanowi prawnie zależną część instytucji i które realizuje bezpośrednio wszystkie lub niektóre spośród transakcji nieodłącznie związanych z działalnością instytucji;
- (18) „przedsiębiorstwo usług pomocniczych” oznacza przedsiębiorstwo, którego główna działalność polega na posiadaniu majątku lub zarządzaniu nim, zarządzaniu usługami przetwarzania danych lub na wszelkiej innej podobnej działalności o charakterze pomocniczym w stosunku do głównej działalności co najmniej jednej instytucji;
- (19) „spółka zarządzania aktywami” oznacza spółkę zarządzania aktywami określoną w art. 2 pkt 5 dyrektywy 2002/87/WE i zarządzającego alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (ZAFI) zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2011/61/UE, w tym – o ile nie określono inaczej – podmioty państwa trzeciego prowadzące podobną działalność i podlegające prawu państwa trzeciego, które stosuje wymogi nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne z takimi wymogami stosowanymi w Unii;

⁽¹⁾ Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32.

⁽²⁾ Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1.

- (20) „finansowa spółka holdingowa” oznacza instytucję finansową, której jednostki zależne są wyłącznie lub głównie instytucjami lub instytucjami finansowymi, przy czym przynajmniej jedna z tych jednostek zależnych jest instytucją, oraz która nie jest finansową spółką holdingową o działalności mieszanej;
- (21) „finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej” oznacza finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej zdefiniowaną w art. 2 pkt 15 dyrektywy 2002/87/WE;
- (22) „holding mieszany” oznacza jednostkę dominującą inną niż finansowa spółka holdingowa lub instytucja bądź finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej, wśród której jednostek zależnych znajduje się co najmniej jedna instytucja;
- (23) „zakład ubezpieczeń z państwa trzeciego” oznacza zakład ubezpieczeń z państwa trzeciego zdefiniowany w art. 13 pkt 3) dyrektywy 2009/138/WE;
- (24) „zakład reasekuracji z państwa trzeciego” oznacza zakład reasekuracji z państwa trzeciego zdefiniowany w art. 13 pkt 6) dyrektywy 2009/138/WE;
- (25) „uznana firma inwestycyjna z państwa trzeciego” oznacza firmę spełniającą wszystkie wskazane poniżej warunki:
- gdyby miała ona swoją siedzibę w Unii, byłaby objęta zakresem definicji firmy inwestycyjnej;
  - posiada ona zezwolenie wydane w państwie trzecim;
  - podlega ona zasadom ostrożnościowym, uznawanym przez właściwe organy za przynajmniej tak restrykcyjne jak zasady ustanowione w niniejszym rozporządzeniu lub w dyrektywie 2013/36/UE, oraz które spełniają te zasady;
- (26) „instytucja finansowa” oznacza przedsiębiorstwo inne niż instytucja, którego podstawową działalnością jest nabywanie pakietów akcji lub wykonywanie co najmniej jednego spośród rodzajów działalności wymienionych w pkt 2–12 i pkt 15 załącznika I do dyrektywy 2013/36/UE, pojęcie to obejmuje finansowe spółki holdingowe, finansowe spółki holdingowe o działalności mieszanej, instytucje płatnicze w rozumieniu dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku ⁽¹⁾ i spółki zarządzania aktywami, nie obejmuje jednak ubezpieczeniowych spółek holdingowych i ubezpieczeniowych spółek holdingowych prowadzących działalność mieszaną;
- (27) „podmiot sektora finansowego” oznacza dowolny z poniższych podmiotów:
- instytucję;
  - instytucję finansową;
  - przedsiębiorstwo usług pomocniczych uwzględnione w skonsolidowanej sytuacji finansowej instytucji;
  - zakład ubezpieczeń;
  - zakład ubezpieczeń z państwa trzeciego;
  - zakład reasekuracji;
  - zakład reasekuracji z państwa trzeciego;
  - ubezpieczeniową spółkę holdingową;
  - holding mieszany;
  - ubezpieczeniową spółkę holdingową prowadzącą działalność mieszaną zdefiniowaną w art. 212 ust. 1 lit. g) dyrektywy 2009/138/WE;
  - przedsiębiorstwo wyłączone z zakresu stosowania przepisów dyrektywy 2009/138/WE zgodnie z art. 4 tej dyrektywy;
  - przedsiębiorstwo z państwa trzeciego mające główny przedmiot działalności porównywalny z głównym przedmiotem działalności dowolnego z podmiotów, o których mowa w lit. a)–k);
- (28) „dominująca instytucja z państwa członkowskiego” oznacza instytucję w państwie członkowskim, której jednostką zależną jest instytucja lub instytucja finansowa lub która posiada udziały w takiej instytucji lub instytucji finansowej oraz która nie jest sama jednostką zależną w stosunku do innej instytucji mającej zezwolenie wydane w tym samym państwie członkowskim ani w stosunku do finansowej spółki holdingowej bądź finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej założonej w tym samym państwie członkowskim;
- (29) „unijna instytucja dominująca” oznacza dominującą instytucję w państwie członkowskim, która nie jest jednostką zależną w stosunku do innej instytucji mającej zezwolenie wydane w dowolnym państwie członkowskim lub w stosunku do finansowej spółki holdingowej bądź finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej założonej w dowolnym państwie członkowskim;
- (30) „dominująca finansowa spółka holdingowa z państwa członkowskiego” oznacza finansową spółkę holdingową, która nie jest sama jednostką zależną w stosunku do instytucji mającej zezwolenie wydane w tym samym państwie członkowskim ani w stosunku do finansowej spółki holdingowej bądź finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej założonej w tym samym państwie członkowskim;

⁽¹⁾ Dz.U. L 319 z 5.12.2007, s. 1.

- (31) „unijna dominująca finansowa spółka holdingowa” oznacza dominującą finansową spółkę holdingową w państwie członkowskim, która nie jest sama jednostką zależną w stosunku do instytucji mającej zezwolenie wydane w dowolnym państwie członkowskim ani w stosunku do innej finansowej spółki holdingowej lub finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej założonej w dowolnym państwie członkowskim;
- (32) „dominująca finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej z państwa członkowskiego” oznacza finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej, która nie jest sama jednostką zależną w stosunku do instytucji mającej zezwolenie wydane w tym samym państwie członkowskim ani w stosunku do finansowej spółki holdingowej lub finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej założonej w tym samym państwie członkowskim;
- (33) „unijna dominująca finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej” oznacza dominującą finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej w państwie członkowskim, która nie jest sama jednostką zależną w stosunku do instytucji mającej zezwolenie wydane w dowolnym państwie członkowskim ani w stosunku do innej finansowej spółki holdingowej lub finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej założonej w dowolnym państwie członkowskim;
- (34) „kontrahent centralny” oznacza kontrahenta centralnego zdefiniowanego w art. 2 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- (35) „udział kapitałowy” oznacza udział kapitałowy w rozumieniu art. 17 zdanie pierwsze czwartej dyrektywy Rady 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek⁽¹⁾ lub posiadanie – bezpośrednio lub pośrednio – co najmniej 20 % praw głosu lub kapitału przedsiębiorstwa;
- (36) „znacznym pakietem akcji” oznacza posiadany bezpośredni lub pośredni udział w przedsiębiorstwie reprezentujący co najmniej 10 % kapitału lub praw głosu lub umożliwiający wywieranie znacznego wpływu na zarządzanie tym przedsiębiorstwem;
- (37) „kontrola” oznacza związek zachodzący między jednostką dominującą a jej jednostką zależną, zgodnie z definicją w art. 1 dyrektywy Rady 83/349/EWG, oraz standardy rachunkowości, którym podlega instytucja na mocy rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, bądź też podobny związek między jakąkolwiek osobą fizyczną lub prawną a przedsiębiorstwem;
- (38) „bliskie powiązania” oznaczają sytuację, w której co najmniej dwie osoby fizyczne lub prawne są ze sobą związane w dowolny poniższy sposób:
- udział kapitałowy w formie posiadania, bezpośrednio lub poprzez stosunek kontroli, co najmniej 20 % praw głosu lub kapitału przedsiębiorstwa;
  - stosunek kontroli;
  - obie lub wszystkie osoby są trwale związane z jedną i tą samą osobą trzecią przez stosunek kontroli;
- (39) „grupa powiązanych klientów” oznacza dowolne z poniższych:
- co najmniej dwie osoby fizyczne lub prawne, które – jeżeli nie wykazano inaczej – stanowią jedno ryzyko, ponieważ jedna z nich sprawuje bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad tą drugą osobą lub nad pozostałymi osobami;
  - co najmniej dwie osoby fizyczne lub prawne, między którymi nie zachodzi stosunek kontroli opisany w lit. a), lecz które należy uznać za stanowiące jedno ryzyko, gdyż są one na tyle wzajemnie ze sobą powiązane, iż powstanie problemów finansowych u jednej z nich, w szczególności trudności z finansowaniem lub spłatą zobowiązań, prawdopodobnie oznaczałoby, że druga osoba lub wszystkie pozostałe osoby również napotkałyby trudności z finansowaniem lub ze spłatą.
- Niezależnie od lit. a) i b), w przypadku gdy rząd centralny sprawuje bezpośrednią kontrolę nad więcej niż jedną osobą fizyczną lub prawną, lub jest bezpośrednio wzajemnie powiązany z więcej niż jedną osobą fizyczną lub prawną, zbiór składający się z rządu centralnego i wszystkich osób fizycznych lub prawnych bezpośrednio lub pośrednio kontrolowanych przez rząd centralny zgodnie z lit. a) lub wzajemnie powiązanych z rządem centralnym zgodnie z lit. b) może nie być uznany za grupę powiązanych klientów. Istnienie grupy powiązanych klientów utworzonej przez rząd centralny i inne osoby fizyczne lub prawne może być za to rozpatrywane oddzielnie dla każdej z osób bezpośrednio kontrolowanych przez rząd centralny zgodnie z lit. a) lub bezpośrednio wzajemnie powiązanych z rządem centralnym zgodnie z lit. b) oraz wszystkich osób fizycznych i prawnych, które są kontrolowane przez tę osobę zgodnie z lit. a) lub wzajemnie powiązane z tą osobą zgodnie z lit. b), włącznie z rządem centralnym. Ta sama zasada ma zastosowanie do samorządów regionalnych lub władz lokalnych, do których stosuje się art. 115 ust. 2;
- (40) „właściwy organ” oznacza organ lub podmiot publiczny oficjalnie uznany, który na podstawie tego prawa jest upoważniony do sprawowania nadzoru nad instytucjami, w ramach systemu nadzorczego funkcjonującego w danym państwie członkowskim;
- (41) „organ sprawujący nadzór skonsolidowany” oznacza właściwy organ odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru na zasadzie skonsolidowanej nad unijnymi instytucjami dominującymi oraz instytucjami kontrolowanymi przez unijne dominujące finansowe spółki holdingowe lub unijne dominujące finansowe spółki holdingowe o działalności mieszanej;

⁽¹⁾ Dz.U. L 222 z 14.8.1979, s. 11.

- (42) „zezwolenie” oznacza akt, wydany w jakiegokolwiek formie przez organy, na mocy którego udzielono zezwolenia na prowadzenie działalności;
- (43) „państwo członkowskie pochodzenia” oznacza państwo członkowskie, w którym danej instytucji udzielono zezwolenia;
- (44) „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, w którym dana instytucja ma oddział lub świadczy usługi;
- (45) „banki centralne wchodzące w skład ESBC” oznaczają krajowe banki centralne, które są członkami Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC) oraz Europejski Bank Centralny (EBC);
- (46) „banki centralne” oznaczają banki centralne wchodzące w skład ESBC i banki centralne państw trzecich;
- (47) „sytuacja skonsolidowana” oznacza sytuację powstałą w wyniku zastosowania wymogów przedstawionych w niniejszym rozporządzeniu zgodnie z częścią pierwszą, tytułem II rozdział 2 w odniesieniu do instytucji w taki sposób, jakby instytucja ta stanowiła, razem z inną jednostką lub innymi jednostkami, pojedynczą instytucję;
- (48) „na zasadzie skonsolidowanej” oznacza „na podstawie sytuacji skonsolidowanej”;
- (49) „na zasadzie subskonsolidowanej” oznacza na podstawie skonsolidowanej sytuacji instytucji dominującej, finansowej spółki holdingowej lub finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej, z wyłączeniem podgrupy podmiotów, lub na podstawie skonsolidowanej sytuacji instytucji dominującej, finansowej spółki holdingowej lub finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej, które nie są ostateczną instytucją dominującą, finansową spółką holdingową lub finansową spółką holdingową o działalności mieszanej;
- (50) „instrument finansowy” oznacza dowolny z poniższych:
- umowę, w wyniku której powstają zarówno aktywa finansowe dla jednej strony, jak i zobowiązania finansowe lub instrumenty kapitałowe w odniesieniu do drugiej strony;
  - instrument określony w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE;
  - instrument pochodny;
  - pierwotny instrument finansowy;
  - instrument pieniężny.
- Instrumenty, o których mowa w lit. a), b) oraz c), stanowią instrumenty finansowe wyłącznie w przypadku,
- gdy ich wartość jest pochodną ceny bazowego instrumentu finansowego lub innych bazowych pozycji, stóp lub wskaźników;
- (51) „kapitał założycielski” oznacza kwotę i rodzaje funduszy własnych określone w art. 12 dyrektywy 2013/36/UE dla instytucji kredytowych oraz w tytule IV tej dyrektywy dla firm inwestycyjnych;
- (52) „ryzyko operacyjne” oznacza ryzyko straty wynikające z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując także ryzyko prawne;
- (53) „ryzyko rozmycia” oznacza ryzyko zmniejszenia kwoty należnej poprzez kredyty gotówkowe lub niegotówkowe udzielane dłużnikowi;
- (54) „prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania” lub „(PD)” oznacza prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez kontrahenta w okresie jednego roku;
- (55) „strata z tytułu niewykonania zobowiązania” lub „(LGD)” oznacza stosunek straty na ekspozycji z powodu niewykonania zobowiązania przez kontrahenta do kwoty należności w chwili niewykonania zobowiązania;
- (56) „współczynnik konwersji” oznacza stosunek niewykorzystanej w chwili obecnej kwoty zobowiązań, która w chwili niewykonania zobowiązania mogłaby być wykorzystana, stanowiąc wówczas kwotę należności, do niewykorzystanej w chwili obecnej kwoty zobowiązań; kwota zobowiązania ustalana jest w oparciu o zakomunikowany limit, chyba że limit niezakomunikowany jest wyższy;
- (57) „ograniczanie ryzyka kredytowego” oznacza technikę stosowaną przez instytucję do zmniejszania ryzyka kredytowego związanego z ekspozycją lub ekspozycjami utrzymywanymi przez daną instytucję;
- (58) „ochrona kredytowa rzeczywista” oznacza technikę ograniczania ryzyka kredytowego, w ramach której zmniejszenie ryzyka kredytowego z tytułu ekspozycji instytucji wynika z prawa tej instytucji – w przypadku niewykonania zobowiązania przez kontrahenta lub zaistnienia innych określonych zdarzeń kredytowych związanych z kontrahentem – do upłynnienia, uzyskania transferu lub przejęcia, zatrzymania określonych aktywów lub kwot, bądź też zmniejszenia kwoty ekspozycji do kwoty równej różnicy pomiędzy kwotą ekspozycji a kwotą roszczenia wobec tej instytucji, lub zastąpienia kwoty ekspozycji taką kwotą;

- (59) „ochrona kredytowa nieruchomości” oznacza technikę ograniczania ryzyka kredytowego, w ramach której zmniejszenie ryzyka kredytowego instytucji z tytułu ekspozycji wynika z obowiązku zapłacenia przez osobę trzecią określonej kwoty w przypadku niewykonania zobowiązania przez kredytobiorcę lub wystąpienia innych określonych zdarzeń kredytowych;
- (60) „bankowy instrument pieniężny” oznacza certyfikat depozytowy, obligacje, w tym obligacje zabezpieczone lub wszelkie inne instrumenty niepodporządkowane, które zostały wyemitowane przez instytucję, za którą instytucja otrzymała już pełną płatność i które instytucja ta bezwarunkowo zwraca po ich wartości nominalnej;
- (61) „sekurytyzacja” oznacza transakcję lub program, w wyniku których ryzyko kredytowe związane z ekspozycją lub pulą ekspozycji ulega podziałowi na transze charakteryzujące się obiema następującymi cechami:
- płatności w ramach transakcji lub programu zależą od dochodów z tytułu ekspozycji lub puli ekspozycji;
  - hierarchia transz określa rozkład strat w czasie trwania transakcji lub programu;
- (62) „pozycja sekurytyzacyjna” oznacza ekspozycję z tytułu sekurytyzacji;
- (63) „resekurytyzacja” oznacza sekurytyzację, w przypadku której ryzyko związane z bazową pulą ekspozycji jest dzielone na transze i co najmniej jedna z ekspozycji bazowych jest pozycją sekurytyzacyjną;
- (64) „pozycja resekurytyzacyjna” oznacza ekspozycję z tytułu resekurytyzacji;
- (65) „wsparcie jakości kredytowej” oznacza ustalenie umowne, na mocy którego jakość kredytowa pozycji sekurytyzacyjnej ulega poprawie w stosunku do sytuacji braku takiego wsparcia, w tym wsparcie zapewniane przez transze podporządkowane w ramach procesu sekurytyzacji i inne rodzaje ochrony kredytowej;
- (66) „jednostka specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji” lub „(SSPE)” oznacza instytucję powierniczą lub inny podmiot, inny niż instytucja, utworzony w celu przeprowadzenia jednej lub więcej sekurytyzacji, którego działalność ogranicza się do działań odpowiednich dla osiągnięcia tego celu i którego struktura ma na celu oddzielenie zobowiązań SSPE od zobowiązań instytucji inicjującej, a posiadacze udziałów w takiej jednostce mają prawo zastawiać je lub zamieniać bez żadnych ograniczeń;
- (67) „transza” oznacza ustalony umownie segment ryzyka kredytowego związanego z ekspozycją lub wieloma ekspozycjami, przy czym pozycja w takim segmencie obciążona jest większym lub mniejszym ryzykiem straty kredytowej niż pozycja o tej samej kwocie w każdym innym segmencie, przy czym nie uwzględnia się ochrony kredytowej zapewnianej przez osoby trzecie bezpośrednio posiadaczom pozycji w danym segmencie lub innych segmentach;
- (68) „wycena rynkowa” oznacza wycenę pozycji dokonywaną według łatwo dostępnych cen zamknięcia, pochodzących z niezależnych źródeł, takich jak kursy giełdowe, notowania elektroniczne lub kwotowania pochodzące od kilku niezależnych, renomowanych maklerów;
- (69) „wycena według modelu” oznacza jakąkolwiek wycenę, którą należy odwzorować, ekstrapolować lub obliczyć w inny sposób na podstawie pojedynczych danych rynkowych lub większej ich liczby;
- (70) „niezależna weryfikacja cen” oznacza proces, za pomocą którego ceny rynkowe lub dane wejściowe wyceny według modelu regularnie sprawdza się pod względem ich dokładności i niezależności;
- (71) „uznany kapitał” oznacza sumę następujących elementów:
- kapitału Tier I, o którym mowa w art. 25;
  - kapitału Tier II, o którym mowa w art. 71, który jest równy lub mniejszy niż jedna trzecia kapitału Tier I;
- (72) „uznana giełda” oznacza giełdę spełniającą wszystkie wskazane poniżej warunki:
- stanowi rynek regulowany;
  - dysponuje mechanizmem rozliczeniowym, w ramach którego umowy wymienione w załączniku II podlegają codziennym wymogom dotyczącym ustalenia wartości depozytu zabezpieczającego, które to wymogi w opinii właściwych organów stanowią odpowiednie zabezpieczenie tych umów;
- (73) „uznaniowe świadczenia emerytalne” oznaczają rozbudowane świadczenia emerytalne przyznawane na zasadzie uznaniowej przez instytucję pracownikowi jako część pakietu wynagrodzenia zmiennego, które nie obejmują nabytych świadczeń przyznanych pracownikowi w ramach systemu emerytalnego przedsiębiorstwa;

- (74) „bankowo-hipoteczna wartość nieruchomości” oznacza wartość nieruchomości określoną w drodze ostrożnej oceny przyszłej zbywalności nieruchomości przy uwzględnieniu długoterminowych cech nieruchomości, normalnych warunków rynkowych i warunków na rynku lokalnym, obecnego użytkowania oraz odpowiednich alternatywnych możliwości użytkowania nieruchomości;
- (75) „nieruchomość mieszkalna” oznacza lokal mieszkalny zajmowany przez właściciela lub najemcę tego lokalu, w tym prawo do zamieszkania w położonym w Szwecji lokalu mieszkalnym należącym do spółdzielni mieszkaniowej;
- (76) „wartość rynkowa” w odniesieniu do nieruchomości oznacza szacunkową kwotę, jaką w dniu wyceny można uzyskać za nieruchomość w transakcji sprzedaży zawieranej na warunkach rynkowych pomiędzy kupującym a sprzedającym, którzy mają stanowczy zamiar zawarcia umowy, działają z rozważaniem i postępują rozważnie oraz nie znajdują się w sytuacji przymusowej;
- (77) „mające zastosowanie standardy rachunkowości” oznaczają standardy rachunkowości, którym instytucja podlega na mocy rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 lub dyrektywy 86/635/EWG;
- (78) „jednoroczny współczynnik niewykonania zobowiązania” oznacza stosunek liczby przypadków niewykonania zobowiązania, do których doszło w okresie obejmującym jeden rok poprzedzający datę T, do liczby dłużników zaklasyfikowanych do tej klasy lub puli na rok przed upływem tej daty;
- (79) „finansowanie nieruchomości spekulacyjnych” oznacza udzielanie kredytów w celu nabycia, zagospodarowania lub zabudowy gruntu w związku z nieruchomością bądź nabycia, zagospodarowania lub zabudowy takiej nieruchomości i w związku z taką nieruchomością, z zamiarem jej odsprzedaży w celu osiągnięcia zysku;
- (80) „finansowanie handlu” oznacza finansowanie, w tym gwarancje, związane z wymianą towarów i usług za pomocą produktów finansowych o ustalonym krótkim terminie zapadalności zasadniczo nieprzekraczającym jednego roku bez automatycznego prolongowania;
- (81) „oficjalnie wspierane kredyty eksportowe” oznaczają pożyczki lub kredyty służące finansowaniu eksportu towarów i usług, na które to pożyczki lub kredyty oficjalna agencja kredytów eksportowych udziela gwarancji, ubezpieczenia lub bezpośredniego finansowania;
- (82) „umowa z udzielonym przyrzeczeniem odkupu” i „umowa z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu” oznaczają jakąkolwiek umowę, za pomocą której instytucja lub jej kontrahent przenoszą na drugą stronę papiery wartościowe lub towary albo zagwarantowane prawa do jednego z poniższych:
- a) prawa do papierów wartościowych lub towarów, gdy gwarancji takiej udzieliła uznana giełda posiadająca prawo do tych papierów lub towarów, przy czym umowa nie zezwala instytucji na przeniesienie ani zastaw danego papieru wartościowego lub towaru na rzecz więcej niż jednego kontrahenta jednocześnie, a warunkiem transakcji jest zobowiązanie do odkupu tych papierów;
- b) zastępczych papierów wartościowych lub towarów o tych samych cechach, po określonej cenie w przyszłym terminie, który został ustalony lub zostanie ustalony przez stronę przenoszącą; dla instytucji sprzedającej papiery wartościowe lub towary transakcja ta stanowi umowę z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, natomiast dla instytucji kupującej papiery lub towary stanowi ona umowę z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu;
- (83) „transakcja odkupu” oznacza każdą transakcję na mocy umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub umowy z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu;
- (84) „zwykła umowa z udzielonym przyrzeczeniem odkupu” oznacza transakcję odkupu pojedynczych lub podobnych, niezłożonych aktywów w odróżnieniu od koszyka aktywów;
- (85) „pozycje przeznaczone do obrotu” oznaczają dowolne z poniższych:
- a) pozycje otwierane na własny rachunek i pozycje związane z obsługą klienta oraz dokonywaniem wyceny rynkowej;
- b) pozycje przeznaczone do odsprzedaży w krótkim terminie;
- c) pozycje przeznaczone do wygenerowania korzyści związanych z faktycznymi lub oczekiwanymi krótkoterminowymi różnicami między cenami zakupu a cenami sprzedaży lub z innego rodzaju wahaniami cen lub stóp procentowych;
- (86) „portfel handlowy” oznacza wszystkie pozycje w instrumentach finansowych i w towarach, które to pozycje instytucja przeznacza do obrotu lub do celów zabezpieczenia pozycji przeznaczonych do obrotu;
- (87) „wielostronna platforma obrotu” oznacza wielostronną platformę obrotu zdefiniowaną w art. 4 pkt 15 dyrektywy 2004/39/WE;
- (88) „kwalifikujący się kontrahent centralny” oznacza kontrahenta centralnego, który otrzymał zezwolenie zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 lub został uznany zgodnie z art. 25 tego rozporządzenia;
- (89) „fundusz na wypadek niewykonania zobowiązania” oznacza fundusz ustanowiony przez kontrahenta centralnego zgodnie z art. 42 rozporządzenia (UE) 648/2012 i wykorzystywany zgodnie z art. 45 tego rozporządzenia;

- (90) „wniesiony z góry wkład do funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania” oznacza wkład wniesiony przez instytucję do funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania;
- (91) „ekspozycja z tytułu transakcji” oznacza bieżącą ekspozycję, w tym zmienny depozyt zabezpieczający należny członkowi rozliczającemu, ale jeszcze nieotrzymany, oraz potencjalną przyszłą ekspozycję członka rozliczającego lub klienta wobec kontrahenta centralnego, wynikające z umów i transakcji wymienionych w art. 301 ust. 1 lit. a)–e), a także początkowy depozyt zabezpieczający;
- (92) „rynek regulowany” oznacza rynek regulowany zdefiniowany w art. 4 pkt 14) dyrektywy 2004/39/WE;
- (93) „dźwignia finansowa” oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych danej instytucji – wielkość posiadanych przez instytucję aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji instytucji;
- (94) „ryzyko nadmiernej dźwigni” oznacza ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów;
- (95) „korekta ryzyka kredytowego” oznacza kwotę celowej i ogólnej rezerwy na straty kredytowe uwzględnionej w sprawozdaniu finansowym instytucji zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości;
- (96) „wewnętrzny instrument zabezpieczający” oznacza pozycję, która znacznie kompensuje elementy ryzyka składowego pomiędzy portfelem handlowym a pozycją lub zestawami pozycji w portfelu bankowym;
- (97) „zobowiązanie referencyjne” oznacza zobowiązanie wykorzystywane do celów określenia wartości pieniężnego rozrachunku kredytowego instrumentu pochodnego.
- (98) „zewnętrzna instytucja oceny wiarygodności kredytowej” lub „ECAI” oznacza agencję ratingową zarejestrowaną lub certyfikowaną zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie agencji ratingowych⁽¹⁾ lub bank centralny wystawiający ratingi kredytowe wyłączone z zakresu stosowania rozporządzenia (WE) nr 1060/2009.
- (99) „Wyznaczona ECAI” oznacza ECAI wyznaczoną przez instytucję;
- (100) „skumulowane inne całkowite dochody” mają takie samo znaczenie jak w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości (MSR) 1, mającym zastosowanie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002;
- (101) „podstawowe fundusze własne” oznaczają podstawowe fundusze własne w rozumieniu art. 88 dyrektywy 2009/138/WE;
- (102) „pozycje ubezpieczeniowe funduszy własnych Tier I” oznaczają pozycje podstawowych funduszy własnych przedsiębiorstw podlegających wymogom dyrektywy 2009/138/WE w przypadku, gdy pozycje te są klasyfikowane w Tier I w rozumieniu dyrektywy 2009/138/WE, zgodnie z art. 94 ust. 1 tej dyrektywy;
- (103) „dodatkowe pozycje ubezpieczeniowe funduszy własnych Tier I” oznaczają pozycje podstawowych funduszy własnych przedsiębiorstw podlegających wymogom dyrektywy 2009/138/WE, w przypadku gdy pozycje te są klasyfikowane w Tier I w rozumieniu dyrektywy 2009/138/WE, zgodnie z art. 94 ust. 1 tej dyrektywy, a włączenie tych pozycji jest ograniczone przez akty delegowane przyjęte zgodnie z art. 99 tej dyrektywy;
- (104) „pozycje ubezpieczeniowe funduszy własnych Tier II” oznaczają pozycje podstawowych funduszy własnych przedsiębiorstw podlegających wymogom dyrektywy 2009/138/WE, w przypadku gdy pozycje te są klasyfikowane w kapitale Tier II w rozumieniu dyrektywy 2009/138/WE, zgodnie z art. 94 ust. 2 tej dyrektywy;
- (105) „pozycje ubezpieczeniowe funduszy własnych Tier III” oznaczają pozycje ubezpieczeniowe podstawowych funduszy własnych przedsiębiorstw podlegających wymogom dyrektywy 2009/138/WE, w przypadku gdy pozycje te są klasyfikowane w kapitale Tier III w rozumieniu dyrektywy 2009/138/WE, zgodnie z art. 94 ust. 3 tej dyrektywy;
- (106) „aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego” mają takie samo znaczenie jak w mających zastosowanie standardach rachunkowości;
- (107) „aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności” oznaczają aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, których przyszła wartość może zostać zrealizowana tylko w przypadku, gdy instytucja wygeneruje w przyszłości dochód do opodatkowania;
- (108) „rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego” mają takie samo znaczenie jak w mających zastosowanie standardach rachunkowości;
- (109) „aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami” oznaczają, w stosownych przypadkach, aktywa określonego funduszu lub programu emerytalnego, których wartość została obliczona po odjęciu od nich kwoty zobowiązań w ramach tego samego funduszu lub programu;

(¹) Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 1.

- (110) „wyплаты zysku” oznaczają wypłatę dywidend lub odsetek w dowolnej postaci;
- (111) „przedsiębiorstwo finansowe” ma takie samo znaczenie jak w art. 13 pkt 25 lit. b) i d) dyrektywy 2009/138/WE;
- (112) „fundusze ogólnego ryzyka bankowego” mają takie samo znaczenie jak w art. 38 dyrektywy 86/635/EWG;
- (113) „wartość firmy” ma takie samo znaczenie jak w mających zastosowanie standardach rachunkowości;
- (114) „pośredni udział kapitałowy” oznacza każdą ekspozycję wobec jednostki pośredniczącej, która ma ekspozycję z tytułu instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez podmiot sektora finansowego, jeżeli – w przypadku trwałego spisania instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez podmiot sektora finansowego w rachunek strat – strata, którą instytucja by w związku z tym poniosła, nie różniłaby się w istotny sposób od straty, którą instytucja by poniosła z tytułu bezpośredniego posiadania takich instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez podmiot sektora finansowego;
- (115) „wartości niematerialne i prawne” mają takie samo znaczenie jak w mających zastosowanie standardach rachunkowości i obejmują wartość firmy;
- (116) „inne instrumenty kapitałowe” oznaczają instrumenty kapitałowe emitowane przez podmioty sektora finansowego, które nie kwalifikują się jako kapitał podstawowy Tier I, instrumenty dodatkowe w Tier I lub instrumenty w Tier II lub pozycje ubezpieczeniowe funduszy własnych Tier I, dodatkowe pozycje ubezpieczeniowe funduszy własnych Tier II lub pozycje ubezpieczeniowe funduszy własnych Tier III;
- (117) „kapitał rezerwowy” oznacza kapitały w rozumieniu mających zastosowanie standardach rachunkowości, których ujawnienie jest wymagane zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, z wyjątkiem wszelkich kwot już uwzględnionych w ramach skumulowanych innych całkowitych dochodów lub zysków zatrzymanych;
- (118) „fundusze własne” oznaczają sumę kapitału Tier I i kapitału Tier II;
- (119) „instrumenty funduszy własnych” oznaczają instrumenty kapitałowe wyemitowane przez instytucję kwalifikującą się jako kapitał podstawowy Tier I, instrumenty dodatkowe w Tier I lub instrumenty w Tier II;
- (120) „udział mniejszości” oznacza kwotę kapitału podstawowego Tier I jednostki zależnej instytucji, który to udział przypada osobom fizycznym lub prawnym innym niż osoby objęte zakresem konsolidacji ostrożnościowej danej instytucji;
- (121) „zysk” ma takie samo znaczenie jak w mających zastosowanie standardach rachunkowości;
- (122) „krzyżowe powiązanie kapitałowe” oznacza posiadanie przez instytucję instrumentów funduszy własnych lub innych instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez podmioty sektora finansowego, w przypadku gdy jednostki te posiadają również instrumenty funduszy własnych wyemitowane przez daną instytucję;
- (123) „zyski zatrzymane” oznaczają zyski i straty wynikające z ostatecznego zastosowania wyniku finansowego zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości;
- (124) „ażio emisyjne” ma takie samo znaczenie jak w mających zastosowanie standardach rachunkowości;
- (125) „różnice przejściowe” mają takie samo znaczenie jak w mających zastosowanie standardach rachunkowości.
- (126) „syntetyczny udział kapitałowy” oznacza inwestycję instytucji w instrument finansowy, którego wartość jest bezpośrednio powiązana z wartością instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez podmiot sektora finansowego;
- (127) „system powiązanych gwarancji” oznacza system, który spełnia wszystkie poniższe warunki:
- a) instytucje są objęte tym samym instytucjonalnym systemem ochrony, o którym mowa w art. 113 ust. 7;
- b) instytucje są w pełni skonsolidowane zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. b), c), d) lub art. 1 ust. 2 dyrektywy 83/349/EWG i są objęte skonsolidowanym nadzorem instytucji, która jest jednostką dominującą w danym państwie członkowskim zgodnie z przepisami części pierwszej tytułu II rozdział 2 niniejszego rozporządzenia oraz z zastrzeżeniem wymogów w zakresie funduszy własnych;
- c) instytucja dominująca w danym państwie członkowskim oraz jednostki zależne ustanowione są w tym samym państwie członkowskim i muszą posiadać zezwolenie, a także podlegają nadzorowi ze strony tego samego właściwego organu;
- d) instytucja dominująca w danym państwie członkowskim oraz jednostki zależne zawarły umowne lub ustawowe uzgodnienie w sprawie odpowiedzialności, które chroni te instytucje, a w szczególności gwarantuje ich płynność i wypłacalność w celu uniknięcia upadłości, gdyby okazała się ona konieczna;

- e) istnieją uzgodnienia zapewniające szybkie dostarczenie środków finansowych w postaci kapitału i płynności, jeżeli jest to wymagane na mocy umownego lub ustawowego uzgodnienia w sprawie odpowiedzialności, o którym mowa w lit. d);
- f) adekwatność uzgodnień, o których mowa w lit. d) i e), jest regularnie monitorowana przez właściwy organ;
- g) minimalny okres wypowiedzenia w przypadku dobrowolnego odstąpienia jednostki zależnej od uzgodnienia w sprawie odpowiedzialności wynosi 10 lat;
- h) właściwy organ ma prawo zakazać dobrowolnego odstąpienia jednostki zależnej od uzgodnienia w sprawie odpowiedzialności;

(128) „pozycje podlegające podziałowi” oznaczają kwotę zysku na koniec ostatniego roku budżetowego powiększoną o wszelki zysk przeniesiony oraz kapitały dostępne w tym celu przed wypłatami zysku posiadaczom instrumentów funduszy własnych i pomniejszoną o ewentualne przeniesione straty, zysk niepodlegający podziałowi na mocy przepisów prawa lub wewnętrznych przepisów danej instytucji oraz o kwoty umieszczone w kapitałach niepodlegających podziałowi zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym lub statutem instytucji, przy czym te straty i kapitały określa się na podstawie jednostkowego sprawozdania finansowego danej instytucji, nie zaś na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2. W przypadku odniesienia w niniejszym rozporządzeniu do nieruchomości lub nieruchomości mieszkalnych lub komercyjnych bądź hipoteki na takich nieruchomościach obejmuje to udziały w fińskich przedsiębiorstwach mieszkaniowych, działających zgodnie z fińską ustawą o przedsiębiorstwach mieszkaniowych z 1991 r. lub późniejszymi równoważnymi aktami prawnymi. Państwa członkowskie lub ich właściwe organy mogą zezwolić na to, by udziały będące równoważnymi pośrednimi udziałami kapitałowymi w nieruchomości były traktowane jak bezpośrednie udziały kapitałowe w nieruchomości, pod warunkiem że tego rodzaju pośrednie udziały kapitałowe są szczegółowo uregulowane w prawie krajowym danego państwa członkowskiego oraz, w przypadku gdy stanowią zabezpieczenie, zapewniają równoważną ochronę wierzycieli.

3. Finansowanie handlu, o którym mowa w ust. 1 pkt 80), jest zasadniczo niezatwierdzone i wymaga dostatecznej pomocniczej dokumentacji transakcyjnej wszystkich żądań wypłaty, co umożliwia odmowę finansowania w przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do zdolności kredytowej lub co do pomocniczej dokumentacji transakcyjnej. Spłata ekspozycji z tytułu finansowania handlu jest zazwyczaj niezależna od kredytobiorcy, zamiast tego fundusze pochodzą ze środków pieniężnych otrzymanych od importerów lub ze sprzedaży towarów objętych importem.

Artykuł 5

Definicje odnoszące się do wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kapitałowego

Na użytek przepisów części trzeciej, tytuł II, zastosowanie mają następujące definicje:

- (1) „ekspozycja” oznacza pozycję aktywów lub pozycję pozabilansową;
- (2) „strata” oznacza, do celów części trzeciej tytuł II, stratę ekonomiczną, w tym istotne skutki dyskonta, oraz istotne pośrednie i bezpośrednie koszty inkasa, którego przedmiotem jest dany instrument;
- (3) „oczekiwana strata” lub „(EL)” oznacza stosunek kwoty oczekiwanej straty na ekspozycji w związku z potencjalnym niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta lub wartości rozmycia w skali jednego roku do kwoty należności w chwili niewykonania zobowiązania.

TYTUŁ II

POZIOM STOSOWANIA WYMOGÓW

ROZDZIAŁ 1

Stosowanie wymogów na zasadzie indywidualnej

Artykuł 6

Zasady ogólne

1. Instytucje wypełniają obowiązki określone w częściach od drugiej do piątej oraz ósmej na zasadzie indywidualnej.
2. Każda instytucja będąca jednostką zależną w państwie członkowskim, w którym posiada zezwolenie na prowadzenie działalności i podlega nadzorowi, lub będąca jednostką dominującą, oraz od każdej instytucji objętej konsolidacją zgodnie z art. 19 nie wymaga się wypełniania obowiązków określonych w art. 89, 90 oraz 91 na zasadzie indywidualnej.
3. Od każdej instytucji będącej jednostką dominującą lub jednostką zależną oraz od każdej instytucji objętej konsolidacją zgodnie z art. 19 nie wymaga się wypełniania obowiązków określonych w części ósmej na zasadzie indywidualnej.
4. Instytucje kredytowe i firmy inwestycyjne, które mają zezwolenie na świadczenie usług inwestycyjnych i prowadzenia działalności wymienionych w pkt 3) i 6) sekcji A załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE, wypełniają obowiązki określone w części szóstej na zasadzie indywidualnej. W oczekiwaniu na sprawozdanie Komisji zgodnie z art. 508 ust. 3 właściwe organy mogą zwolnić firmy inwestycyjne z wymogu wypełniania obowiązków określonych w części szóstej, z uwzględnieniem charakteru, skali i stopnia złożoności działalności danej firmy inwestycyjnej.
5. Instytucje, z wyjątkiem firm inwestycyjnych, o których mowa w art. 95 ust. 1 i art. 96 ust. 1, oraz instytucji, w odniesieniu do których właściwe organy zastosowały odstępstwo określone w art. 7 ust. 1 lub 3, wypełniają obowiązki określone w części siódmej na zasadzie indywidualnej.

Artykuł 7

Odstępstwo od stosowania wymogów ostrożnościowych na zasadzie indywidualnej

1. Właściwe organy mogą odstąpić od stosowania przepisów art. 6 ust. 1 w odniesieniu do każdej jednostki zależnej instytucji, gdy zarówno jednostka zależna, jak i instytucja podlegają zezwoleniu i nadzorowi danego państwa członkowskiego, a jednostka zależna jest objęta nadzorem na zasadzie skonsolidowanej razem z instytucją, która jest wobec niej jednostką dominującą, i gdy spełnione są wszystkie poniższe warunki, w celu zapewnienia odpowiedniego podziału funduszy własnych pomiędzy jednostką dominującą a jej jednostkami zależnymi:

- a) nie istnieją obecnie ani nie są przewidywane w przyszłości istotne przeszkody praktyczne lub prawne dla szybkiego transferu funduszy własnych lub spłaty zobowiązań przez jednostkę dominującą;
- b) jednostka dominująca wykaże przed właściwym organem, że jednostka zależna jest ostrożnie zarządzana, i oświadczy, za zgodą właściwego organu, że gwarantuje pokrycie zobowiązań zaciągniętych przez jednostkę zależną, albo ryzyko w jednostce zależnej ma znaczenie marginalne;
- c) procedury oceny, pomiaru i kontroli ryzyka w jednostce dominującej obejmują jednostkę zależną;
- d) jednostka dominująca dysponuje ponad 50 % praw głosu z akcji w kapitale jednostki zależnej lub ma prawo do powoływania lub odwoływania większości członków organu zarządzającego jednostką zależną.

2. Właściwe organy mogą wykorzystać możliwość przewidzianą w ust. 1, gdy jednostka dominująca jest finansową spółką holdingową lub finansową spółką holdingową o działalności mieszanej założoną w tym samym państwie członkowskim co instytucja, pod warunkiem że podlega ona takiemu samemu nadzorowi jak instytucje, w szczególności standardom ustanowionym w art. 11 ust. 1.

3. Właściwe organy mogą odstąpić od stosowania przepisów art. 6 ust. 1 w stosunku do dominującej instytucji z państwa członkowskiego, gdy instytucja ta podlega zezwoleniu i nadzorowi danego państwa członkowskiego i jest objęta nadzorem na zasadzie skonsolidowanej oraz gdy spełnione są wszystkie poniższe warunki, w celu zapewnienia odpowiedniego podziału funduszy własnych pomiędzy jednostką dominującą a jej jednostkami zależnymi:

- a) nie istnieją obecnie ani nie są przewidywane w przyszłości istotne przeszkody praktyczne lub prawne dla szybkiego transferu funduszy własnych lub spłaty zobowiązań wobec instytucji dominującej z państwa członkowskiego;

- b) procedury oceny, pomiaru i kontroli ryzyka istotne dla nadzoru skonsolidowanego obejmują instytucję dominującą z państwa członkowskiego.

Właściwy organ korzystający z przepisów niniejszego ustępu informuje o tym fakcie właściwe organy wszystkich pozostałych państw członkowskich.

Artykuł 8

Odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej

1. Właściwe organy mogą w pełni lub częściowo odstąpić od stosowania przepisów określonych w części szóstej w odniesieniu do instytucji i jej wszystkich lub niektórych jednostek zależnych w Unii oraz sprawować nad nimi nadzór jako nad wydzieloną podgrupą płynnościową, o ile spełniają one wszystkie określone poniżej warunki:

- a) instytucja dominująca na zasadzie skonsolidowanej lub instytucja zależna na zasadzie subskonsolidowanej wypełniają obowiązki określone w części szóstej;
- b) instytucja dominująca na zasadzie skonsolidowanej lub instytucja zależna na zasadzie subskonsolidowanej stale monitorują i nadzorują poziomy płynności wszystkich instytucji wchodzących w skład grupy lub podgrupy, które zostały objęte odstępstwem, i zapewniają wystarczający poziom płynności wszystkich tych instytucji;
- c) instytucje zawarły umowy, które są zadowalające dla właściwych organów i które przewidują swobodny przepływ środków między tymi instytucjami, aby umożliwić im wywiązywanie się z indywidualnych i wspólnych zobowiązań w terminie ich wymagalności;
- d) nie istnieją obecnie ani nie są przewidywane w przyszłości istotne przeszkody praktyczne lub prawne dla wykonania umów, o których mowa w lit. c).

Do dnia 1 stycznia 2014 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat wszelkich przeszkód prawnych, które mogą uniemożliwić stosowanie lit. c) akapitu pierwszego; Komisja jest również proszona, by w stosownym przypadku przedłożyć do dnia 31 grudnia 2015 r. wniosek ustawodawczy precyzujący, które z tych przeszkód należy usunąć.

2. Właściwe organy mogą odstąpić w całości lub w części od stosowania przepisów określonych w części szóstej w odniesieniu do instytucji i wszystkich lub niektórych jej jednostek zależnych, gdy wszystkie instytucje wchodzące w skład wydzielonej podgrupy płynnościowej uzyskały zezwolenie w tym samym państwie członkowskim i pod warunkiem spełnienia warunków określonych w ust. 1.

3. W przypadku gdy instytucje wchodzące w skład wydzielonej podgrupy płynnościowej uzyskały zezwolenie w kilku państwach członkowskich, przepisy ust. 1 stosuje się wyłącznie po zastosowaniu procedury określonej w art. 21 i tylko w odniesieniu do instytucji, których właściwe organy osiągną porozumienie w sprawie następujących kwestii:

- a) ich oceny zgodności organizacji i sposobu ujmowania ryzyka płynności z warunkami określonymi w art. 86 dyrektywy 2013/36/UE w całej wydzielonej podgrupie płynnościowej;
- b) podziału kwot, lokalizacji oraz tytułu własności do wymaganych aktywów płynnych, które mają być utrzymywane w obrębie wydzielonej podgrupy płynnościowej;
- c) ustalenia minimalnych kwot aktywów płynnych, które mają utrzymywać instytucje, w odniesieniu do których zostanie zastosowane odstępstwo od stosowania przepisów określonych w części szóstej;
- d) konieczności ustanowienia bardziej rygorystycznych parametrów niż przewidziane w części szóstej;
- e) nieograniczonej wymiany kompletnych informacji między właściwymi organami;
- f) pełnego zrozumienia konsekwencji zastosowania takiego odstępstwa.

4. Właściwe organy mogą stosować przepisy ust. 1, 2 i 3 również w odniesieniu do instytucji będących członkami tego samego instytucjonalnego systemu ochrony, o którym mowa w art. 113 ust. 7 lit. b), pod warunkiem że spełniają one wszystkie warunki określone w art. 113 ust. 7, oraz w odniesieniu do innych instytucji powiązanych stosunkiem, o którym mowa w art. 113 ust. 6, pod warunkiem że spełniają one wszystkie warunki w nim określone. W takim przypadku właściwe organy wskazują jedną z instytucji objętych odstępstwem, która ma spełniać wymogi określone w części szóstej na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich instytucji wchodzących w skład wydzielonej podgrupy płynnościowej.

5. W przypadku gdy przyznano odstępstwo na mocy ust. 1 lub 2, właściwe organy mogą również zastosować art. 86 dyrektywy 2013/36/UE, lub jego elementy, na poziomie wydzielonej podgrupy płynnościowej i odstąpić od zastosowania art. 86 dyrektywy 2013/36/UE, lub jego elementów, w indywidualnych przypadkach.

Artykuł 9

Metoda konsolidacji indywidualnej

1. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 i 3 niniejszego artykułu oraz art. 144 ust. 3 dyrektywy 2013/36/UE właściwe organy mogą w poszczególnych przypadkach zezwolić instytucjom dominującym na uwzględnienie w obliczeniach ich wymogu na podstawie art. 6 ust. 1 jednostek zależnych, które spełniają

warunki określone w art. 7 ust. 1 lit. c) i d) oraz które posiadają istotne ekspozycje lub istotne zobowiązania wobec danej instytucji dominującej.

2. Podejście określone w ust. 1 jest dopuszczalne wyłącznie w przypadku, gdy dominująca instytucja przedstawi w całości właściwym organom okoliczności i regulacje, w tym regulacje prawne, ze względu na które nie istnieją obecnie i nie są przewidywane w przyszłości istotne przeszkody praktyczne lub prawne dla szybkiego transferu funduszy własnych lub terminowej spłaty zobowiązań wobec jednostki dominującej przez jej jednostkę zależną.

3. Jeżeli właściwy organ korzysta z możliwości przewidzianej w ust. 1, informuje on regularnie i nie rzadziej niż raz w roku właściwe organy we wszystkich pozostałych państwach członkowskich o zastosowaniu przepisów ust. 1 oraz o okolicznościach i regulacjach, o których mowa w ust. 2. Jeżeli jednostka zależna znajduje się w państwie trzecim, właściwe organy przekazują te same informacje również właściwym organom tego państwa trzeciego.

Artykuł 10

Odstępstwo w przypadku instytucji kredytowych trwale powiązanych z organem centralnym

1. Właściwe organy mogą – zgodnie z prawem krajowym – częściowo lub całkowicie odstąpić od stosowania wymogów określonych w częściach od drugiej do ósmej w odniesieniu do instytucji kredytowej lub instytucji kredytowych mających siedzibę w tym samym państwie członkowskim i trwale powiązanych z organem centralnym sprawującym nad nimi nadzór i ustanowionym w tym samym państwie członkowskim, o ile spełnione są poniższe warunki:

- a) zobowiązania organu centralnego i instytucji powiązanych są zobowiązaniami solidarnymi lub zobowiązania jego instytucji powiązanych są całkowicie gwarantowane przez organ centralny;
- b) wypłacalność i płynność organu centralnego oraz wszystkich instytucji powiązanych są monitorowane jako całość na podstawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych tych instytucji;
- c) zarząd organu centralnego jest uprawniony do wydawania poleceń zarządom instytucji powiązanych.

Państwa członkowskie mogą zachować i stosować obowiązujące ustawodawstwo krajowe w zakresie stosowania odstępstwa, o którym mowa w akapicie pierwszym, o ile ustawodawstwo to nie jest sprzeczne z niniejszym rozporządzeniem i dyrektywą 2013/36/UE.

2. Jeżeli właściwe organy są przekonane, że warunki określone w ust. 1 zostały spełnione, i jeżeli zobowiązania organu centralnego są całkowicie gwarantowane przez powiązane instytucje, właściwe organy mogą odstąpić od stosowania przepisów części od drugiej do ósmej wobec organu centralnego na zasadzie indywidualnej.

ROZDZIAŁ 2

Konsolidacja ostrożnościowa

Sekcja 1

Stosowanie wymogów na zasadzie skonsolidowanej

Artykuł 11

Podejście ogólne

1. Dominujące instytucje z państwa członkowskiego wypełniają, w zakresie określonym i w sposób przewidziany w art. 18, zobowiązania ustanowione w częściach od drugiej do czwartej oraz w części siódmej na podstawie swojej sytuacji skonsolidowanej. Instytucje dominujące i ich jednostki zależne objęte niniejszym rozporządzeniem ustanawiają właściwą strukturę organizacyjną i odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej, aby zapewnić należyte przetwarzanie i przekazywanie danych wymaganych do celów konsolidacji. Zapewniają one w szczególności, by jednostki zależne nieobjęte niniejszym rozporządzeniem wdrażały zasady, procedury i mechanizmy zapewniające właściwą konsolidację.

2. Instytucje kontrolowane przez dominującą finansową spółkę holdingową lub dominującą finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej z państwa członkowskiego wypełniają, w zakresie określonym i w sposób przewidziany w art. 18, obowiązki określone w częściach od drugiej do czwartej oraz w części siódmej na podstawie skonsolidowanej sytuacji tej finansowej spółki holdingowej lub finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej.

Jeżeli dominująca finansowa spółka holdingowa lub dominująca finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej z państwa członkowskiego kontrolują więcej niż jedną instytucję, akapit pierwszy stosuje się jedynie do instytucji objętej nadzorem na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z art. 111 dyrektywy 2013/36/UE.

3. Unijne instytucje dominujące oraz instytucje kontrolowane przez unijne dominujące finansowe spółki holdingowe oraz instytucje kontrolowane przez unijne dominujące finansowe spółki holdingowe o działalności mieszanej wypełniają obowiązki określone w części szóstej na podstawie skonsolidowanej sytuacji danej instytucji dominującej, finansowej spółki holdingowej lub finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej, jeżeli grupa kapitałowa obejmuje co najmniej jedną instytucję, które uzyskały zezwolenie na świadczenie usług inwestycyjnych oraz prowadzenie działalności wymienionych w pkt 3) i 6) sekcji A załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE. W oczekiwaniu na sprawozdanie Komisji zgodnie z art. 508 ust. 2 – jeżeli grupa obejmuje tylko firmy inwestycyjne – właściwe organy mogą zwolnić firmy inwestycyjne z wymogu wypełniania obowiązków określonych w części szóstej na zasadzie skonsolidowanej, z uwzględnieniem charakteru, skali i stopnia złożoności działalności danej firmy inwestycyjnej.

4. W przypadku stosowania przepisów art. 10 organ centralny, o którym mowa w tym artykule, spełnia wymogi określone w częściach od drugiej do ósmej na podstawie skonsolidowanej sytuacji jako całości, na którą składa się ten organ centralny wraz z jego instytucjami powiązanymi.

5. Dodatkowo w stosunku do wymogów zawartych w ust. 1–4 i bez uszczerbku dla innych przepisów niniejszego rozporządzenia i dyrektywy 2013/36/UE, w przypadku gdy jest to uzasadnione dla celów nadzorczych specyfiką ryzyka lub specyfiką struktury kapitałowej danej instytucji, lub gdy państwa członkowskie przyjmują przepisy krajowe wymagające strukturalnego rozdzielania działań w ramach grupy bankowej, właściwe organy mogą wymagać, by takie strukturalnie rozdzielone instytucje wypełniały obowiązki określone w częściach od drugiej do czwartej i od szóstej do ósmej niniejszego rozporządzenia oraz w tytule VII dyrektywy 2013/36/UE na zasadzie subskonsolidowanej.

Stosowanie podejścia określonego w akapicie pierwszym pozostaje bez uszczerbku dla skutecznego nadzoru na zasadzie skonsolidowanej i nie może pociągać za sobą nieproporcjonalnych negatywnych skutków dla całości lub części systemu finansowego innych państw członkowskich lub Unii jako całości, ani nie może stanowić ani stwarzać przeszkody dla funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Artykuł 12

Finansowa spółka holdingowa lub finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej posiadające zarówno zależną instytucję kredytową, jak i zależną firmę inwestycyjną

W przypadku gdy finansowa spółka holdingowa lub finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej posiadają co najmniej jedną instytucję kredytową i jedną firmę inwestycyjną będące jednostkami zależnymi, do instytucji kredytowej stosuje się wymogi mające zastosowanie na podstawie skonsolidowanej sytuacji finansowej spółki holdingowej lub finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej.

Artykuł 13

Stosowanie wymogów dotyczących ujawniania informacji na zasadzie skonsolidowanej

1. Unijne instytucje dominujące wypełniają obowiązki określone w części ósmej na podstawie swojej sytuacji skonsolidowanej.

Istotne jednostki zależne unijnych instytucji dominujących i te jednostki zależne, które mają istotne znaczenie dla swojego rynku lokalnego, ujawniają informacje określone w art. 437, 438, 440, 442, 450, 451 oraz 453 na zasadzie indywidualnej lub subskonsolidowanej.

2. Instytucje kontrolowane przez unijną dominującą finansową spółkę holdingową lub unijną dominującą finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej wypełniają obowiązki określone w części ósmej na podstawie skonsolidowanej sytuacji tej finansowej spółki holdingowej lub finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej.

Istotne jednostki zależne unijnych dominujących finansowych spółek holdingowych lub unijnych dominujących spółek holdingowych o działalności mieszanej i te jednostki zależne, które mają istotne znaczenie dla swojego rynku lokalnego, ujawniają informacje określone w art. 437, 438, 440, 442, 450, 451 oraz 453 na zasadzie indywidualnej lub subskonsolidowanej.

3. Ust. 1 oraz 2 nie mają pełnego ani częściowego zastosowania do unijnych instytucji dominujących, instytucji kontrolowanych przez unijną dominującą finansową spółkę holdingową lub unijną dominującą finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej w zakresie, w jakim podmioty te są objęte równoważnymi informacjami ujawnianymi na zasadzie skonsolidowanej przez jednostkę dominującą mającą siedzibę w państwie trzecim.

4. W przypadku stosowania przepisów art. 10 organ centralny, o którym mowa w tym artykule, spełnia wymogi określone w części ósmej na podstawie skonsolidowanej sytuacji tego organu centralnego. Przepisy art. 18 ust. 1 mają zastosowanie do organu centralnego, a instytucje powiązane traktuje się jako jednostki zależne tego organu centralnego.

Artykuł 14

Stosowanie wymogów określonych w części piątej na zasadzie skonsolidowanej

1. Jednostki dominujące i ich jednostki zależne objęte przepisami niniejszego rozporządzenia wypełniają obowiązki określone w części piątej na zasadzie skonsolidowanej lub subskonsolidowanej, aby zapewnić spójność i wdrożenie zasad, procedur i mechanizmów wymaganych w tych przepisach oraz aby umożliwić uzyskanie wszelkich danych i informacji istotnych do celów nadzoru. Zapewniają one w szczególności, by jednostki zależne nieobjęte niniejszym rozporządzeniem wdrażały zasady, procedury i mechanizmy zapewniające zgodność z tymi przepisami.

2. Przy stosowaniu przepisów art. 92 na zasadzie skonsolidowanej lub subskonsolidowanej instytucje stosują dodatkową wagę ryzyka zgodnie z art. 407, jeżeli wymogi ustanowione w art. 405 lub 406 zostaną naruszone na poziomie podmiotu mającego siedzibę w państwie trzecim, objętego konsolidacją zgodnie z art. 18, gdy naruszenie to jest istotne z punktu widzenia ogólnego profilu ryzyka grupy.

3. Wynikające z części piątej obowiązki dotyczące jednostek zależnych, które same nie są objęte niniejszym rozporządzeniem, nie mają zastosowania, jeżeli unijna instytucja dominująca lub instytucje kontrolowane przez unijną dominującą finansową spółkę holdingową lub unijną dominującą finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej mogą wykazać wobec właściwych organów, że stosowanie przepisów zawartych w części piątej jest niezgodne z prawem na mocy przepisów państwa trzeciego, w którym dana jednostka zależna ma swoją siedzibę.

Artykuł 15

Odstępstwo od stosowania wymogów w zakresie funduszy własnych na zasadzie skonsolidowanej dla grup firm inwestycyjnych

1. Organ sprawujący nadzór skonsolidowany może w poszczególnych przypadkach odstąpić od stosowania przepisów części trzeciej niniejszego rozporządzenia i tytułu VII rozdział 4 dyrektywy 2013/36/UE na zasadzie skonsolidowanej, pod warunkiem że spełnione są następujące warunki:

- a) każda unijna firma inwestycyjna wchodząca w skład danej grupy korzysta z alternatywnych metod obliczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, o której mowa w art. 95 ust. 2;
- b) wszystkie firmy inwestycyjne wchodzące w skład danej grupy należą do kategorii wskazanych w art. 95 ust. 1 oraz art. 96 ust. 1;
- c) każda unijna firma inwestycyjna wchodząca w skład danej grupy spełnia wymogi nałożone w art. 95 na zasadzie indywidualnej i jednocześnie pomniejsza swoje pozycje kapitału podstawowego Tier I o wszelkie zobowiązania warunkowe wobec firm inwestycyjnych, instytucji finansowych, spółek zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstw usług pomocniczych, które w innym wypadku podlegałyby konsolidacji;
- d) dowolna finansowa spółka holdingowa będąca dominującą finansową spółką holdingową z państwa członkowskiego dla dowolnej firmy inwestycyjnej w danej grupie posiada kapitał co najmniej w wysokości określonej tutaj jako suma pozycji, o których mowa w art. 26 ust. 1, art. 51 ust. 1 oraz art. 62 ust. 1, tak aby pokryć sumę następujących pozycji:
  - (i) sumę pełnej wartości księgowej wszelkich pakietów akcji, należności podporządkowanych oraz instrumentów, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. h) oraz i), art. 56 ust. 1 lit. c) i d) oraz art. 66 ust. 1 lit. c) i d) w firmach inwestycyjnych, instytucjach finansowych, spółkach zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstwach usług pomocniczych, które w innym wypadku podlegałyby konsolidacji; oraz
  - (ii) łączną kwotę wszelkich zobowiązań warunkowych wobec firm inwestycyjnych, instytucji finansowych, spółek zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstw usług pomocniczych, które w innym wypadku podlegałyby konsolidacji;
- e) w skład grupy nie wchodzi instytucje kredytowe.

Jeżeli spełnione są kryteria określone w akapicie pierwszym, każda unijna firma inwestycyjna ustanawia systemy monitorowania i kontroli źródeł kapitału i finansowania wszystkich finansowych spółek holdingowych, firm inwestycyjnych, instytucji finansowych, spółek zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstw usług pomocniczych w ramach grupy.

2. Właściwe organy mogą również zastosować odstępstwo w przypadku, gdy finansowe spółki holdingowe utrzymują fundusze własne w kwocie niższej od kwoty obliczonej na podstawie ust. 1 lit. d), ale nie niższej niż suma wymogów w zakresie funduszy własnych nakładanych indywidualnie na firmy inwestycyjne, instytucje finansowe, spółki zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstwa usług pomocniczych, które w innym wypadku podlegałyby konsolidacji, i łącznej kwoty wszelkich zobowiązań warunkowych wobec firm inwestycyjnych, instytucji finansowych, spółek zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstw usług pomocniczych, które w innym wypadku podlegałyby konsolidacji. Do celów niniejszego ustępu wymóg w zakresie funduszy własnych dla firm inwestycyjnych z państw trzecich, instytucji finansowych, spółek zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstw usług pomocniczych oznacza referencyjny wymóg w zakresie funduszy własnych.

Artykuł 16

Odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących wskaźnika dźwigni na zasadzie skonsolidowanej dla grup firm inwestycyjnych

W przypadku gdy wszystkie podmioty wchodzące w skład grupy firm inwestycyjnych, w tym jednostka dominująca, są firmami inwestycyjnymi, które są wyłączone ze stosowania wymogów określonych w części siódmej na zasadzie indywidualnej zgodnie z art. 6 ust. 5, dominująca firma inwestycyjna może podjąć decyzję o niestosowaniu wymogów określonych w części siódmej na zasadzie skonsolidowanej.

Artykuł 17

Nadzór nad firmami inwestycyjnymi objętymi odstępstwem od obowiązku stosowania wymogów w zakresie funduszy własnych na zasadzie skonsolidowanej

1. Firmy inwestycyjne należące do grupy, której przyznano odstępstwo przewidziane w art. 15, powiadamiają właściwe organy o ryzykach mogących stanowić zagrożenie dla ich sytuacji finansowej, w tym o ryzykach związanych ze strukturą i źródłami ich funduszy własnych, kapitału wewnętrznego i finansowania.

2. W przypadku gdy właściwe organy odpowiedzialne za nadzór ostrożnościowy nad firmą inwestycyjną odstępują od obowiązku sprawowania nadzoru na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z art. 15, podejmują one inne stosowne środki celem monitorowania ryzyk, w szczególności dużych ekspozycji, w skali całej grupy, w tym we wszelkich przedsiębiorstwach niemających siedziby w państwie członkowskim.

3. W przypadku gdy właściwe organy odpowiedzialne za nadzór ostrożnościowy nad firmą inwestycyjną odstępują od stosowania wymogów w zakresie funduszy własnych na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z art. 15, wymogi określone w części ósmej stosuje się na zasadzie indywidualnej.

Sekcja 2

Metody przeprowadzania konsolidacji ostrożnościowej

Artykuł 18

Metody przeprowadzania konsolidacji ostrożnościowej

1. Instytucje zobowiązane do spełnienia wymogów określonych w sekcji 1 na podstawie swojej skonsolidowanej sytuacji przeprowadzają pełną konsolidację wszystkich instytucji oraz instytucji finansowych będących ich jednostkami zależnymi lub, w stosownych przypadkach, jednostkami zależnymi tej samej dominującej finansowej spółki holdingowej lub dominującej finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej. Przepisów ust. 2–8 niniejszego artykułu nie stosuje się w przypadku, gdy na podstawie skonsolidowanej sytuacji danej instytucji zastosowanie mają przepisy części szóstej.

2. Właściwe organy mogą jednak w poszczególnych przypadkach zezwolić na zastosowanie konsolidacji proporcjonalnej stosownie do udziału, jaki jednostka dominująca posiada w kapitale jednostki zależnej. Konsolidacja proporcjonalna może być dozwolona wyłącznie po spełnieniu wszystkich wskazanych poniżej warunków:

- a) odpowiedzialność jednostki dominującej ogranicza się do udziału, jaki jednostka dominująca posiada w kapitale jednostki zależnej, ze względu na odpowiedzialność pozostałych udziałowców lub członków;
- b) wypłacalność wspomnianych pozostałych udziałowców lub członków jest zadowalająca;
- c) odpowiedzialność pozostałych udziałowców i członków została wyraźnie określona w wiążący prawnie sposób.

3. W przypadku gdy przedsiębiorstwa są powiązane w rozumieniu art. 12 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG, właściwe organy określają sposób, w jaki konsolidacja ma zostać przeprowadzona.

4. Organ sprawujący nadzór skonsolidowany wymaga przeprowadzenia konsolidacji proporcjonalnej zgodnie z posiadanymi udziałami w kapitale instytucji i instytucji finansowych zarządzanych przez przedsiębiorstwo objęte konsolidacją wraz z przedsiębiorstwem lub przedsiębiorstwami nieobjętymi konsolidacją w przypadku, gdy odpowiedzialność tych przedsiębiorstw ogranicza się do udziałów, jakie posiadają w kapitale.

5. W przypadku udziałów kapitałowych lub powiązań kapitałowych innych niż określone w ust. 1 i 2 właściwe organy określają, czy i w jaki sposób należy przeprowadzić konsolidację. W szczególności mogą one zezwolić na zastosowanie metody praw własności lub wymagać zastosowania tej metody. Stosowanie tej metody nie oznacza jednak objęcia danych przedsiębiorstw nadzorem na zasadzie skonsolidowanej.

6. Właściwe organy określają, czy i w jaki sposób należy przeprowadzić konsolidację w następujących przypadkach:

- a) gdy w opinii właściwych organów instytucja wywiera znaczny wpływ na co najmniej jedną instytucję lub instytucję finansową, ale nie posiada udziałów kapitałowych w tych instytucjach ani innych powiązań kapitałowych z nimi; oraz
- b) gdy co najmniej dwie instytucje lub instytucje finansowe są wspólnie zarządzane, a sytuacja ta nie wynika z umowy lub z klauzuli aktów założycielskich lub umów spółki.

W szczególności właściwe organy mogą zezwolić na stosowanie metody przewidzianej w art. 12 dyrektywy 83/349/EWG lub wymagać jej stosowania. Stosowanie tej metody nie oznacza jednak objęcia danych przedsiębiorstw nadzorem skonsolidowanym.

7. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, zgodnie z którymi przeprowadza się konsolidację w przypadkach, o których mowa w ust. 2–6 niniejszego artykułu.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2016 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10-14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

8. Jeżeli wymagane jest prowadzenie nadzoru skonsolidowanego zgodnie z art. 111 dyrektywy 2013/36/UE, przedsiębiorstwa usług pomocniczych oraz spółki zarządzania aktywami określone w art. 2 pkt 5) dyrektywy 2002/87/WE są obejmowane konsolidacją w przypadkach przewidzianych w tym artykule i zgodnie z przedstawionymi w nim metodami.

Sekcja 3

Zakres konsolidacji ostrożnościowej

Artykuł 19

Jednostki wyłączone z zakresu konsolidacji ostrożnościowej

1. Instytucja, instytucja finansowa lub przedsiębiorstwo usług pomocniczych będące jednostką zależną lub przedsiębiorstwem, w kapitale którego utrzymywany jest udział kapitałowy, nie muszą być objęte konsolidacją, w przypadku gdy łączna kwota aktywów i pozycji pozabilansowych danego przedsiębiorstwa jest niższa od mniejszej z następujących dwóch kwot:

- a) 10 mln EUR;
- b) 1 % łącznej kwoty aktywów oraz pozycji pozabilansowych jednostki dominującej lub przedsiębiorstwa posiadającego udział kapitałowy.

2. Właściwe organy odpowiedzialne za sprawowanie nadzoru na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z art. 111 dyrektywy 2013/36/UE mogą w poszczególnych przypadkach postanowić, że instytucja, instytucja finansowa lub przedsiębiorstwo usług pomocniczych, które stanowią jednostkę zależną lub w kapitale których utrzymywany jest udział kapitałowy, nie muszą być objęte konsolidacją w następujących okolicznościach:

a) jeżeli dane przedsiębiorstwo ma siedzibę w państwie trzecim, w którym występują przeszkody prawne dla przekazywania niezbędnych informacji;

b) jeżeli z punktu widzenia celów monitorowania instytucji kredytowych dane przedsiębiorstwo ma jedynie marginalne znaczenie;

c) jeżeli w opinii właściwych organów odpowiedzialnych za sprawowanie nadzoru na zasadzie skonsolidowanej konsolidacja sytuacji finansowej danego przedsiębiorstwa byłaby niewłaściwa lub myląca w odniesieniu do celów nadzoru nad instytucjami kredytowymi.

3. Jeżeli w przypadkach, o których mowa w ust. 1 oraz ust. 2 lit. b), określone tam kryteria spełnia kilka przedsiębiorstw, są one również obejmowane konsolidacją, gdy wspólnie mają istotne znaczenie z punktu widzenia wspomnianych celów.

Artykuł 20

Wspólne decyzje w sprawie wymogów ostrożnościowych

1. Właściwe organy współpracują ze sobą, w pełnym porozumieniu:

- a) w przypadku wniosków o zezwolenia, o których mowa w art. 143 ust. 1, art. 151 ust. 4 i 9, art. 283, art. 312 ust. 2 oraz art. 363, przedłożonych odpowiednio przez unijną instytucję dominującą i jej jednostki zależne lub wspólnie przez jednostki zależne unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej, w celu podjęcia decyzji o udzieleniu zezwolenia oraz określenia ewentualnych warunków udzielenia takiego zezwolenia;

- b) do celów określenia, czy kryteria dla zastosowania szczególnego podejścia wewnątrz grupy, o którym mowa w art. 422 ust. 9 i art. 425 ust. 5, uzupełnione regulacyjnymi standardami technicznymi EUNB, o których mowa w art. 422 ust. 10 i art. 425 ust. 6, zostały spełnione.

Wnioski są przedkładane wyłącznie organowi sprawującemu nadzór skonsolidowany.

Wniosek, o którym mowa w art. 312 ust. 2, zawiera opis metod stosowanych podczas alokacji kapitału ryzyka operacyjnego pomiędzy poszczególne podmioty wchodzące w skład grupy. Wniosek zawiera informację, czy i w jaki sposób efekty dywersyfikacji zostaną uwzględnione w systemie pomiaru ryzyka.

2. Właściwe organy dokładają wszelkich starań, aby w ciągu sześciu miesięcy podjąć wspólną decyzję w sprawie:

- a) wniosku, o którym mowa w ust. 1 lit. a);
- b) oceny kryteriów i określenia szczególnego podejścia, o których mowa w ust. 1 lit. b).

Przedmiotowa wspólna decyzja zostaje przedstawiona w dokumencie zawierającym w pełni uzasadnioną decyzję, który zostaje przekazany przez właściwy organ podmiotowi składającemu wniosek, o którym mowa w ust. 1.

3. Okres, o którym mowa w ust. 2, rozpoczyna się:

- a) w dniu otrzymania kompletnego wniosku, o którym mowa w ust. 1 lit. a), przez organ sprawujący nadzór skonsolidowany. Organ sprawujący nadzór skonsolidowany niezwłocznie przekazuje kompletny wniosek pozostałym właściwym organom;
- b) w dniu otrzymania przez właściwe organy sprawozdania przygotowanego przez organ sprawujący nadzór skonsolidowany zawierającego analizę wspólnych zobowiązań grupy przez jej poszczególnych członków.

4. Jeżeli właściwe organy nie wydadzą wspólnej decyzji w terminie sześciu miesięcy, organ sprawujący nadzór skonsolidowany podejmuje własną decyzję w sprawie ust. 1 lit. a). Decyzja wydana przez organ sprawujący nadzór skonsolidowany nie ogranicza uprawnień przyznanych właściwym organom na mocy art. 105 dyrektywy 2013/36/UE.

Decyzja zostaje przedstawiona w dokumencie zawierającym w pełni uzasadnioną decyzję i uwzględnia opinie i zastrzeżenia pozostałych właściwych organów wyrażone w terminie sześciu miesięcy.

Decyzja zostaje przekazana unijnej instytucji dominującej, unijnej dominującej finansowej spółce holdingowej lub unijnej dominującej finansowej spółce holdingowej o działalności mieszanej oraz pozostałym właściwym organom przez organ sprawujący nadzór skonsolidowany.

Jeżeli po upływie terminu sześciu miesięcy którykolwiek z zainteresowanych właściwych organów skierował sprawę do EUNB zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, organ sprawujący nadzór skonsolidowany odracza podjęcie decyzji w sprawie ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu w oczekiwaniu na decyzję, którą EUNB może podjąć zgodnie z art. 19 ust. 3 tego rozporządzenia w sprawie jego decyzji, oraz podejmuje decyzję zgodną z decyzją EUNB. Okres sześciu miesięcy uznaje się za okres postępowania pojednawczego w rozumieniu tego rozporządzenia. EUNB podejmuje decyzję w terminie 1 miesiąca. Sprawy nie kieruje się do EUNB po upływie wspomnianego terminu sześciu miesięcy ani po podjęciu wspólnej decyzji.

5. Jeżeli właściwe organy nie wydadzą wspólnej decyzji w terminie sześciu miesięcy, właściwy organ odpowiedzialny za nadzór nad daną jednostką zależną na zasadzie indywidualnej podejmuje własną decyzję w sprawie ust. 1 lit. b).

Decyzja zostaje przedstawiona w dokumencie zawierającym w pełni uzasadnioną decyzję i uwzględnia opinie i zastrzeżenia pozostałych właściwych organów wyrażone w terminie sześciu miesięcy.

Decyzja zostaje przekazana organowi sprawującemu nadzór skonsolidowany, który informuje unijną instytucję dominującą, unijną dominującą finansową spółkę holdingową lub unijną dominującą finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej.

Jeżeli po upływie terminu sześciu miesięcy organ sprawujący nadzór skonsolidowany kieruje sprawę do EUNB zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, właściwy organ odpowiedzialny za nadzór nad daną jednostką zależną na zasadzie indywidualnej odracza podjęcie decyzji w sprawie ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu w oczekiwaniu na decyzję, którą EUNB może podjąć zgodnie z art. 19 ust. 3 tego rozporządzenia w sprawie jego decyzji, oraz podejmuje decyzję zgodną z decyzją EUNB. Okres sześciu miesięcy uznaje się za okres postępowania pojednawczego w rozumieniu tego rozporządzenia. EUNB podejmuje decyzję w terminie 1 miesiąca. Sprawy nie kieruje się do EUNB po upływie wspomnianego terminu sześciu miesięcy ani po podjęciu wspólnej decyzji.

6. Jeżeli unijna instytucja dominująca oraz jej jednostki zależne, jednostki zależne unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej korzystają w sposób jednolity z metody zaawansowanego pomiaru, o której mowa w art. 312 ust. 2, lub metody IRB, o której mowa w art. 138, właściwe organy zezwalają na spełnienie kryteriów kwalifikujących określonych, odpowiednio, w art. 321 i 322 lub w części trzeciej tytułu II rozdział 3 sekcja 6 przez instytucję dominującą wraz z jej jednostkami zależnymi w sposób zgodny ze strukturą grupy oraz stosowanymi przez nią systemami, procedurami i metodami zarządzania ryzykiem.

7. Decyzje, o których mowa w ust. 2, 4 i 5 uznaje się za ostateczne; są one stosowane przez właściwe organy w zainteresowanych państwach członkowskich.

8. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia procedury wspólnego podejmowania decyzji, o której mowa w ust. 1 lit. a), w odniesieniu do wniosków o udzielenie zezwoleń, o których mowa w art. 143 ust. 1, art. 151 ust. 4 i 9, art. 283, art. 312 ust. 2 i art. 363, w celu usprawnienia procesu wspólnego podejmowania decyzji.

EUNB przedstawi Komisji projekt tych wykonawczych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 21

Wspólne decyzje w sprawie poziomu stosowania wymogów dotyczących płynności

1. Po złożeniu wniosku przez unijną instytucję dominującą lub unijną dominującą finansową spółkę holdingową lub unijną dominującą finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej lub podlegającą subkonsolidacji jednostkę zależną unijnej instytucji dominującej lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej organ sprawujący nadzór skonsolidowany oraz właściwe organy odpowiedzialne za nadzór nad jednostkami zależnymi unijnej instytucji dominującej lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej z państwa członkowskiego dokładają wszelkich starań, aby podjąć wspólną decyzję co do tego, czy spełnione są warunki określone w art. 8 ust. 1 lit. a)–d), oraz w sprawie określenia wydzielonej podgrupy płynnościowej do celów stosowania przepisów art. 8.

Wspólną decyzję podejmuje się w terminie sześciu miesięcy od przedstawienia przez organ sprawujący nadzór skonsolidowany sprawozdania określającego wydzielone podgrupy płynnościowe

na podstawie kryteriów ustanowionych w art. 8. Jeżeli porozumienie nie zostanie osiągnięte w terminie sześciu miesięcy, organ sprawujący nadzór skonsolidowany konsultuje się z EUNB na wniosek któregośkolwiek z pozostałych zainteresowanych właściwych organów. Organ sprawujący nadzór skonsolidowany może skonsultować się z EUNB z własnej inicjatywy.

Wspólna decyzja może również nakładać ograniczenia w odniesieniu do lokalizacji oraz własności aktywów płynnych, a także ustanowić wymogi w zakresie minimalnych kwot aktywów płynnych, jakie muszą posiadać instytucje wyłączone z zakresu stosowania części szóstej.

Wspólna decyzja zostaje przedstawiona w dokumencie zawierającym w pełni uzasadnioną decyzję, który zostaje przekazany instytucji dominującej w ramach podgrupy płynnościowej przez organ sprawujący nadzór skonsolidowany.

2. Jeżeli wspólna decyzja nie zostanie podjęta w terminie sześciu miesięcy, każdy właściwy organ odpowiedzialny za nadzór indywidualny podejmuje samodzielną decyzję.

Każdy właściwy organ może jednak w terminie sześciu miesięcy skonsultować się z EUNB w kwestii tego, czy warunki określone w art. 8 ust. 1 lit. a)–d) zostały spełnione. W takim przypadku EUNB może przeprowadzić niewiążącą mediację zgodnie z art. 31 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, a wszystkie zainteresowane właściwe organy odraczają podjęcie swoich decyzji do momentu zakończenia niewiążącej mediacji. Jeżeli w trakcie prowadzonej mediacji właściwe organy nie osiągną porozumienia w terminie 3 miesięcy, każdy właściwy organ odpowiedzialny za nadzór indywidualny podejmuje samodzielną decyzję, z uwzględnieniem proporcjonalności korzyści i ryzyka na poziomie państwa członkowskiego instytucji dominującej oraz proporcjonalności korzyści i ryzyka na poziomie państwa członkowskiego jednostki zależnej. Sprawy nie kieruje się do EUNB po upływie wspomnianego terminu sześciu miesięcy ani po podjęciu wspólnej decyzji.

Wspólna decyzja, o której mowa w ust. 1, oraz decyzje, o których mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, są wiążące.

3. Każdy odpowiedni właściwy organ może również w terminie tych sześciu miesięcy skonsultować się z EUNB w przypadku różnicy zdań co do warunków określonych w art. 8 ust. 3 lit. a)–d). W takim przypadku EUNB może przeprowadzić niewiążącą mediację zgodnie z art. 31 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, a wszystkie zainteresowane właściwe organy odraczają wówczas podjęcie decyzji do momentu zakończenia niewiążącej mediacji. Jeżeli w trakcie prowadzonej mediacji właściwe organy nie osiągną porozumienia w terminie 3 miesięcy, każdy właściwy organ odpowiedzialny za nadzór indywidualny podejmuje samodzielną decyzję.

Artykuł 22

Subkonsolidacja w przypadku jednostek w państwach trzecich

Instytucje zależne stosują wymogi określone w art. 89–91 oraz w części trzeciej i piątej na podstawie swojej sytuacji subkonsolidowanej, jeżeli instytucje te lub jednostka dominująca

będąca finansową spółką holdingową lub finansową spółką holdingową o działalności mieszanej mają jako jednostkę zależną w państwie trzecim instytucję lub instytucję finansową lub posiadają udziały kapitałowe w takim przedsiębiorstwie.

Artykuł 23

Przedsiębiorstwa w państwach trzecich

Do celów prowadzenia nadzoru na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału terminy „firma inwestycyjna”, „instytucja kredytowa”, „instytucja finansowa” oraz „instytucja” obejmują również przedsiębiorstwa mające swoją siedzibę w państwach trzecich, które jeżeli miałyby swoją siedzibę w Unii, byłyby objęte definicjami tych terminów zawartymi w art. 4. Termin „instytucja” obejmuje również przedsiębiorstwa z siedzibą w państwach trzecich, które jeżeli miałyby swoją siedzibę w Unii, byłyby objęte definicjami terminów „instytucja kredytowa” lub „firma inwestycyjna”.

Artykuł 24

Wycena aktywów i pozycji pozabilansowych

1. Wyceny aktywów i pozycji pozabilansowych dokonuje się zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 właściwe organy mogą wymagać, by instytucje dokonywały wyceny aktywów i pozycji pozabilansowych oraz określały fundusze własne zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości stosownie do przepisów rozporządzenia (WE) nr 1606/2002.

CZĘŚĆ DRUGA

FUNDUSZE WŁASNE

TYTUŁ I

SKŁADNIKI FUNDUSZY WŁASNYCH

ROZDZIAŁ 1

Kapitał Tier I

Artykuł 25

Kapitał Tier I

Na kapitał Tier I instytucji składa się suma kapitału podstawowego Tier I i kapitału dodatkowego Tier I instytucji.

ROZDZIAŁ 2

Kapitał podstawowy Tier I

Sekcja 1

Pozycje i instrumenty w kapitale podstawowym Tier I

Artykuł 26

Pozycje kapitału podstawowego Tier I

1. Pozycje kapitału podstawowego Tier I instytucji składają się z następujących elementów:

- a) instrumentów kapitałowych, o ile spełnione zostały warunki określone w art. 28, lub w stosownych przypadkach, w art. 29;
- b) azio emisyjnych związanych z instrumentami, o których mowa w lit. a);
- c) zysków zatrzymanych;
- d) skumulowanych innych całkowitych dochodów;
- e) kapitału rezerwowego;
- f) funduszy ogólnego ryzyka bankowego.

Pozycje, o których mowa w lit. c)–f), uznaje się za kapitał podstawowy Tier I wyłącznie wtedy, gdy dana instytucja ma możliwość nieograniczonego i niezwłocznego wykorzystania ich do pokrycia ryzyk lub strat, gdy tylko one wystąpią.

2. Do celów ust. 1 lit. c) instytucje mogą włączyć zyski z bieżącego okresu lub zyski roczne do kapitału podstawowego Tier I przed podjęciem przez instytucję formalnej decyzji potwierdzającej ostateczny wynik finansowy instytucji w danym roku wyłącznie po uzyskaniu uprzedniego zezwolenia właściwego organu. Właściwy organ udziela zezwolenia, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) zyski te zostały zweryfikowane przez niezależne od danej instytucji osoby odpowiedzialne za badanie sprawozdań finansowych tej instytucji;
- b) instytucja wykazała w sposób zadowalający właściwy organ, że kwota tych zysków została pomniejszona o wszelkie możliwe do przewidzenia obciążenia lub dywidendy.

Weryfikacja zysków z bieżącego okresu lub zysków rocznych instytucji musi zapewniać odpowiedni poziom gwarancji, że zyski te zostały ocenione zgodnie z zasadami ustanowionymi w mających zastosowanie standardach rachunkowości.

3. Właściwe organy oceniają, czy emisje instrumentów w kapitale podstawowym Tier I spełniają kryteria określone w art. 28, lub w stosownych przypadkach, w art. 27. W odniesieniu do emisji, które mają miejsce po 31 grudnia 2014, instytucje klasyfikują instrumenty kapitałowe jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I dopiero po uzyskaniu zezwolenia od właściwych organów, które mogą konsultować się z EUNB.

W przypadku instrumentów kapitałowych, z wyjątkiem pomocy państwa, których klasyfikacja jako uznanych instrumentów w kapitale podstawowym Tier I została zatwierdzona przez właściwy organ, ale gdy zdaniem EUNB ustalenie, czy kryteria określone w art. 28, lub w stosownych przypadkach, w art. 27, zostały spełnione, jest bardzo skomplikowane, właściwe organy przedstawiają EUNB swoje uzasadnienie.

Na podstawie informacji otrzymanych od każdego właściwego organu EUNB sporządza, prowadzi i publikuje wykaz wszystkich form instrumentów kapitałowych w każdym państwie członkowskim, które kwalifikują się jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I. EUNB po raz pierwszy sporządzi ten wykaz i opublikuje go w terminie do 1 lutego 2015.

Po zakończeniu procesu przeglądu przewidzianego w art. 80 i w przypadku gdy istnieją istotne dowody na to, że instrumenty te nie spełniają kryteriów określonych w art. 28, lub w stosownych przypadkach, w art. 27, EUNB może, w odpowiednich przypadkach, podjąć decyzję o wykreśleniu z wykazu instrumentów kapitałowych, które nie stanowią pomocy państwa, wyemitowanych po 31 grudnia 2014; może również podać ten fakt do wiadomości publicznej.

4. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania znaczenia terminu „możliwy do przewidzenia” na potrzeby ustalenia, czy odliczone zostały wszelkie możliwe do przewidzenia obciążenia lub dywidendy.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie 1 lutego 2015.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 27

Instrumenty kapitałowe towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, spółdzielni, instytucji oszczędnościowych lub podobnych instytucji stanowiące pozycje kapitału podstawowego Tier I

1. Pozycje kapitału podstawowego Tier I obejmują wszelkie instrumenty kapitałowe wyemitowane przez instytucję zgodnie z postanowieniami jej statutu, o ile spełnione są następujące warunki:

a) instytucja należy do rodzaju określonego zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, a właściwe organy uznają ją za kwalifikującą się jako dowolny z następujących podmiotów:

(i) towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych,

(ii) spółdzielnia,

(iii) instytucja oszczędnościowa;

(iv) podobna instytucja;

(v) instytucja kredytowa, która w całości należy do jednej z instytucji, o których mowa w ppkt (i)–(iv), i która uzyskała zgodę odpowiedniego właściwego organu na zastosowanie przepisów niniejszego artykułu, pod warunkiem że i tak długo jak 100 % akcji zwykłych wyemitowanych przez instytucję kredytową znajduje się, bezpośrednio lub pośrednio, w posiadaniu jednej z instytucji, o których mowa w tych podpunktach;

b) w stosownych przypadkach spełnione są warunki określone w art. 28, lub w stosownych przypadkach, w art. 29.

Te towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, spółdzielnie lub instytucje oszczędnościowe uznane jako takie na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego przed dniem 31 grudnia 2012 r. nadal klasyfikuje się jako takie do celów przepisów niniejszej części, pod warunkiem że wciąż spełniają one warunki, które zdecydowały o ich uznaniu.

2. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, zgodnie z którymi właściwe organy mogą uznać, że dany rodzaj przedsiębiorstwa uznawany na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego kwalifikuje się jako towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych, spółdzielnia, instytucja oszczędnościowa lub podobna instytucja do celów niniejszej części.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 28

Instrumenty w kapitale podstawowym Tier I

1. Instrumenty kapitałowe kwalifikują się jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I wyłącznie wtedy, gdy spełnione są wszystkie wskazane poniżej warunki:

a) instrumenty są emitowane bezpośrednio przez instytucję po wcześniejszym wydaniu zgody przez właścicieli instytucji lub, jeżeli jest to dozwolone na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego, przez organ zarządzający instytucji;

b) instrumenty są opłacone, a ich zakup nie jest finansowany bezpośrednio ani pośrednio przez instytucję;

c) instrumenty spełniają wszystkie przedstawione poniżej warunki związane z ich klasyfikacją:

(i) kwalifikują się jako kapitał w rozumieniu art. 22 dyrektywy 86/635/EWG;

- (ii) zostały sklasyfikowane jako kapitał własny w rozumieniu mających zastosowanie standardów rachunkowości;
- (iii) zostały sklasyfikowane jako kapitał własny do celów określenia niewypłacalności w kategoriach bilansowych, w stosownych przypadkach zgodnie z prawem krajowym dotyczącym niewypłacalności;
- d) instrumenty zostały wyraźnie i oddzielnie ujawnione w bilansie w sprawozdaniu finansowym instytucji;
- e) instrumenty są wieczyste;
- f) kwota główna instrumentów nie może zostać zmniejszona ani spłacona, z wyjątkiem wymienionych poniżej przypadków:
- (i) likwidacji instytucji;
- (ii) uznaniowego odkupu instrumentów lub zastosowania innych uznaniowych środków obniżenia kapitału, w przypadku gdy instytucja uzyskała uprzednie zezwolenie właściwego organu zgodnie z art. 77;
- g) przepisy regulujące dane instrumenty nie wskazują bezpośrednio ani pośrednio, że kwota główna instrumentów będzie lub może zostać zmniejszona lub spłacona w innych okolicznościach niż podczas likwidacji instytucji, a instytucja nie ogłasza sama takiej informacji przed emisją instrumentów lub w momencie ich emisji, z wyjątkiem instrumentów, o których mowa w art. 27, w przypadku których instytucja, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, nie może odmówić ich wykupu;
- h) instrumenty spełniają następujące warunki w zakresie wypłat zysków:
- (i) nie dochodzi do preferencyjnego traktowania przy wypłacie zysków w zakresie kolejności wypłaty, w tym także w odniesieniu do innych instrumentów w kapitale podstawowym Tier I, a warunki regulujące dane instrumenty nie przyznają preferencyjnych praw w zakresie wypłat zysków;
- (ii) wypłaty zysków na rzecz posiadaczy instrumentów mogą być dokonywane wyłącznie z pozycji podlegających podziałowi;
- (iii) warunki regulujące kwestie związane z instrumentami nie przewidują możliwości zastosowania górnego pułapu lub innego ograniczenia maksymalnego poziomu wypłat zysków; nie dotyczy to jednak instrumentów, o których mowa w art. 27;
- (iv) poziom wypłat zysków nie jest określany na podstawie kwoty, za którą instrumenty zostały zakupione
- w momencie ich emisji; nie dotyczy to jednak instrumentów, o których mowa w art. 27;
- (v) warunki regulujące kwestie związane z instrumentami nie obejmują żadnego zobowiązania instytucji do wypłat zysków na rzecz posiadaczy tych instrumentów, a instytucja nie podlega takiemu zobowiązaniu na innej podstawie;
- (vi) niewypłacenie zysków nie stanowi przypadku niewykonania zobowiązania przez instytucję;
- (vii) anulowanie wypłaty zysków nie nakłada żadnych ograniczeń na instytucję;
- i) w porównaniu z wszystkimi instrumentami kapitałowymi wyemitowanymi przez instytucję dane instrumenty absorbują pierwszą i proporcjonalnie największą część występujących strat, a każdy z instrumentów absorbuje straty w takim samym stopniu, jak wszystkie pozostałe instrumenty w kapitale podstawowym Tier I;
- j) w przypadku niewypłacalności lub likwidacji instytucji instrumenty mają niższy stopień uprzywilejowania niż wszystkie inne roszczenia;
- k) instrumenty upoważniają ich posiadaczy do należności z tytułu rezydualnych aktywów instytucji, których wartość w przypadku likwidacji instytucji i po spłaceniu wszystkich należności uprzywilejowanych jest proporcjonalna do kwoty takich wyemitowanych instrumentów i nie można wyznaczyć jej stałego poziomu lub górnego pułapu; nie dotyczy to jednak instrumentów kapitałowych, o których mowa w art. 27;
- l) instrumenty nie są zabezpieczone ani objęte gwarancją, która zwiększa stopień uprzywilejowania należności, przez dowolną z następujących jednostek:
- (i) instytucję lub jej jednostki zależne;
- (ii) jednostkę dominującą instytucji lub jej jednostki zależne;
- (iii) dominującą finansową spółkę holdingową lub jej jednostki zależne;
- (iv) holding mieszany lub jego jednostki zależne;
- (v) finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej i jej jednostki zależne;
- (vi) jakiegokolwiek przedsiębiorstwo mające bliskie powiązania z jednostkami, o których mowa w pkt (i)–(v);
- m) instrumenty nie podlegają żadnym porozumieniom, umownym lub innego rodzaju, które zwiększają stopień uprzywilejowania należności z tytułu instrumentów w przypadku niewypłacalności lub likwidacji.

Warunek określony w akapicie pierwszym lit. j) uznaje się za spełniony, niezależnie od tego, czy instrumenty są ujęte w instrumentach dodatkowych w Tier I lub instrumentach w Tier II na mocy art. 484 ust. 3, pod warunkiem że charakteryzują się one równym stopniem uprzywilejowania.

2. Warunki określone w ust. 1 lit. i) uznaje się za spełnione niezależnie od odpisu trwale obniżającego wartość kwoty głównej instrumentów dodatkowych w Tier I lub instrumentów w Tier II.

Warunek określony w ust. 1 lit. f) uznaje się za spełniony, niezależnie od obniżenia kwoty głównej danego instrumentu kapitałowego w ramach procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub wskutek odpisu aktualizującego wartość instrumentów kapitałowych wymaganego przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji odpowiedzialny za daną instytucję.

Warunek określony w ust. 1 lit. g) uznaje się za spełniony, niezależnie od przepisów regulujących dany instrument kapitałowy wskazujących bezpośrednio lub pośrednio, że kwota główna danego instrumentu zostanie lub może zostać obniżona w ramach procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub wskutek odpisu aktualizującego wartość instrumentów kapitałowych wymaganego przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji odpowiedzialny za daną instytucję.

3. Warunek określony w ust. 1 lit. h) ppkt (iii) uznaje się za spełniony, niezależnie od instrumentu, z którego wypłaca się wielokrotność dywidendy, pod warunkiem że taka wielokrotność dywidendy nie będzie oznaczać wypłaty zysków powodującej nieproporcjonalny odpływ funduszy własnych.

4. Do celów ust. 1 lit. h) ppkt (i) zróżnicowana wypłata zysków odzwierciedla wyłącznie zróżnicowane prawa głosu. W tym względzie wyższe wypłaty zysków mają zastosowanie wyłącznie do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I z mniejszą liczbą praw głosu lub bez takich praw.

5. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia:

- a) mającej zastosowanie formy i charakteru pośredniego finansowania instrumentów funduszy własnych;
- b) czy i kiedy wielokrotna wypłata zysków mogłaby stanowić nieproporcjonalny odpływ funduszy własnych;
- c) definicji preferencyjnej wypłaty zysków;

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 29

Instrumenty kapitałowe emitowane przez towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, spółdzielnie, instytucje oszczędnościowe i podobne instytucje

1. Instrumenty kapitałowe emitowane przez towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, spółdzielnie, instytucje oszczędnościowe i podobne instytucje kwalifikują się jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I wyłącznie wtedy, gdy spełnione są warunki określone w art. 28, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastosowania niniejszego artykułu.

2. Wykup instrumentów kapitałowych spełnia następujące warunki:

- a) instytucja może odmówić wykupu instrumentów, chyba że takie działanie jest zabronione na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego;
- b) w przypadku gdy odmowa wykupu instrumentów przez instytucję jest zabroniona na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego, przepisy regulujące dane instrumenty dają instytucji możliwość ograniczenia wykupu;
- c) odmowa wykupu instrumentów lub, w stosownych przypadkach, ograniczenie wykupu instrumentów, nie może stanowić przypadku niewykonania zobowiązania przez instytucję.

3. Instrumenty kapitałowe mogą przewidywać górny pułap lub ograniczenie maksymalnego poziomu wypłaty zysków wyłącznie w przypadku, gdy taki górny pułap lub ograniczenie zostały ustanowione zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym lub statutem danej instytucji.

4. Jeżeli w przypadku niewypłacalności lub likwidacji instytucji instrumenty kapitałowe zapewniają ich posiadaczowi prawa do jej kapitałów, które są ograniczone do wartości nominalnej danych instrumentów, ograniczenie to stosuje się w takim samym stopniu wobec posiadaczy wszystkich innych wyemitowanych przez tę instytucję instrumentów w kapitale podstawowym Tier I.

Warunek ustanowiony w akapicie pierwszym pozostaje bez uszczerbku dla możliwości zaliczenia przez towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych, spółdzielnię, instytucję oszczędnościową lub podobną instytucję do instrumentów kapitału podstawowego Tier I, które nie przyznają praw głosu posiadaczowi tych instrumentów i które spełniają wszystkie poniższe warunki:

- a) w przypadku niewypłacalności lub likwidacji danej instytucji roszczenie posiadaczy instrumentów nieprzyznających praw głosu jest proporcjonalne do udziału, jaki w ogóle instrumentów w kapitale podstawowym Tier I stanowią te instrumenty nieprzyznające praw głosu;
- b) instrumenty te na innej podstawie kwalifikują się do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I.

5. Jeżeli w przypadku niewypłacalności lub likwidacji instytucji instrumenty kapitałowe uprawniają ich posiadaczy do roszczeń wobec aktywów instytucji, których wysokość jest ustalona lub podlega górnemu pułapowi, ograniczenie to stosuje się w takim samym stopniu w odniesieniu do wszystkich posiadaczy wszystkich wyemitowanych przez instytucję instrumentów w kapitale podstawowym Tier I.

6. EUNB opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia charakteru ograniczeń wykupu koniecznych, w przypadku gdy na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego instytucja nie może odmówić wykupu instrumentów funduszy własnych.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 30

Konsekwencje zaprzestania spełniania warunków obowiązujących w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

W przypadku instrumentu w kapitale podstawowym Tier 1, jeżeli warunki określone w art. 28, lub w stosownych przypadkach, w art. 29, przestaną być spełniane, zastosowanie ma, co następuje:

- a) dany instrument natychmiast przestaje się kwalifikować jako instrument w kapitale podstawowym Tier I;
- b) azio emisyjne związane z tym instrumentem natychmiast przestaje się kwalifikować jako pozycje kapitału podstawowego Tier I.

Artykuł 31

Instrumenty kapitałowe subskrybowane przez organy publiczne w sytuacjach nadzwyczajnych

1. W sytuacjach nadzwyczajnych właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na ujęcie w kapitale podstawowym Tier I instrumentów kapitałowych, które spełniają co najmniej warunki określone w art. 28 ust. 1 lit. b)–e), gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) instrumenty kapitałowe wyemitowano przed 1 stycznia 2014;
- b) instrumenty kapitałowe zostały przez Komisję uznane za pomoc państwa;

- c) instrumenty kapitałowe wyemitowano w kontekście środków dokapitalizujących zgodnie z zasadami pomocy państwa obowiązującymi w danym momencie;
- d) instrumenty kapitałowe są w całości subskrybowane i posiadane przez państwo lub odpowiedni organ publiczny lub podmiot publiczny;
- e) instrumenty kapitałowe są w stanie absorbować straty;
- f) z wyjątkiem instrumentów kapitałowych, o których mowa w art. 27, w przypadku likwidacji, te instrumenty kapitałowe upoważniają ich posiadaczy do należności z tytułu rezydualnych aktywów instytucji po spłaceniu wszystkich należności uprzywilejowanych;
- g) istnieją odpowiednie mechanizmy wycofania się państwa lub, w stosownych przypadkach, odpowiedniego organu publicznego lub podmiotu publicznego;
- h) właściwy organ udzielił uprzedniego zezwolenia i opublikował swoją decyzję wraz z jej wyjaśnieniem.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia EUNB, na uzasadniony wniosek odpowiedniego właściwego organu i we współpracy z nim, uznaje instrumenty kapitałowe, o których mowa w ust. 1, za równoważne z instrumentami w kapitale podstawowym Tier I.

Sekcja 2

Filtry ostrożnościowe

Artykuł 32

Aktywa sekurytyzowane

1. Instytucja wyłącza z elementów swoich funduszy własnych każdy wzrost wartości jej kapitału własnego, zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, związany z aktywami sekurytyzowanymi, w tym:

- a) wzrost związany z przyszłymi przychodami z tytułu marż będących źródłem zysku ze sprzedaży dla instytucji;
- b) w przypadku gdy instytucja jest jednostką inicjującą sekurytyzację, zyski netto z kapitalizacji przyszłych przychodów z aktywów sekurytyzowanych stanowiące wsparcie jakości kredytowej dla pozycji sekurytyzacyjnych.

2. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu dalszego doprecyzowania pojęcia „zysku ze sprzedaży”, o którym mowa w ust. 1 lit. a).

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie 1 lutego 2015.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 33

Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne oraz zmiany wartości zobowiązań własnych

1. Instytucje nie włączają następujących pozycji do żadnego elementu funduszy własnych:

- a) rezerw odzwierciedlających wartość godziwą związanych z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne z tytułu instrumentów finansowych, które nie zostały wycenione według wartości godziwej, w tym przewidywanych przepływów pieniężnych;
- b) zysków lub strat z tytułu zobowiązań instytucji, wycenionych według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji;
- c) wszystkich zysków i strat wartości godziwej wynikających z własnego ryzyka kredytowego instytucji związanego z instrumentami pochodnymi będącymi zobowiązaniami.

2. Do celów ust. 1 lit. c) instytucje nie kompensują zysków i strat wartości godziwej wynikających z własnego ryzyka kredytowego instytucji podobnymi zyskami i stratami z tytułu swojego ryzyka kredytowego kontrahenta.

3. Bez uszczerbku dla ust. 1 lit. b) instytucje mogą włączyć do funduszy własnych kwotę zysków i strat z tytułu swoich zobowiązań, w przypadku gdy spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- a) zobowiązania te mają postać obligacji, o których mowa w art. 52 ust. 4 dyrektywy 2009/65/WE;
- b) zmiany wartości aktywów i zobowiązań instytucji wynikają z takich samych zmian zdolności kredytowej danej instytucji;
- c) istnieje bliska odpowiedniość między wartością obligacji, o których mowa w lit. a), a wartością aktywów instytucji;
- d) możliwy jest wykup kredytów hipotecznych poprzez odkupienie obligacji finansujących kredyty hipoteczne według wartości rynkowej lub nominalnej.

4. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia, czym jest bliska odpowiedniość między wartością obligacji a wartością aktywów instytucji, o czym mowa w ust. 3 lit. c).

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do 30 września 2013 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 34

Dodatkowe korekty wartości

Przy obliczaniu kwoty swoich funduszy własnych instytucje stosują wymogi art. 105 w odniesieniu do wszystkich swoich aktywów wycenianych według wartości godziwej oraz odliczają kwotę wszelkich niezbędnych dodatkowych korekt wartości od kapitału podstawowego Tier I.

Artykuł 35

Niezrealizowane zyski i straty wyceniane według wartości godziwej

Instytucje nie dokonują korekt w celu usunięcia ze swoich funduszy własnych niezrealizowanych zysków lub strat z tytułu posiadanych aktywów lub zobowiązań wycenianych według wartości godziwej, z wyjątkiem pozycji, o których mowa w art. 33.

Sekcja 3

Odliczenia od pozycji kapitału podstawowego tier i, wyłączenia i opcje alternatywne

Podsekcja 1

Odliczenia od pozycji kapitału podstawowego Tier I

Artykuł 36

Odliczenia od pozycji kapitału podstawowego Tier I

1. Instytucje odliczają od pozycji kapitału podstawowego Tier I następujące pozycje:

- a) straty za bieżący rok obrachunkowy;
- b) wartości niematerialne i prawne;
- c) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności;
- d) w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem metodą wewnętrznych ratingów (metoda IRB) – kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty, o których mowa w art. 158 i 159;
- e) aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami ujęte w bilansie instytucji;
- f) posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I, w tym instrumenty własne w kapitale podstawowym Tier I, do których zakupu instytucja jest faktycznie lub warunkowo zobowiązana na mocy istniejącego zobowiązania umownego;

- g) bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązanie kapitałowe, uznane przez właściwy organ za mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji;
- h) mającą zastosowanie wartość posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty;
- i) mającą zastosowanie wartość posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty;
- j) kwotę pozycji, którą należy odliczyć od pozycji dodatkowych w Tier I na podstawie art. 56 i która przekracza wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji;
- k) kwotę ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250 %, gdy instytucja odlicza tę kwotę ekspozycji od kwoty pozycji kapitału podstawowego Tier I jako rozwiązanie alternatywne wobec stosowania wagi ryzyka równej 1 250 %:
- (i) znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym;
  - (ii) pozycji sekurytyzacyjnych, zgodnie z art. 243 ust. 1 lit. b), art. 244 ust. 1 lit. b) i art. 258;
  - (iii) dostaw instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia, zgodnie z art. 379 ust. 3;
  - (iv) pozycji w koszyku, w odniesieniu do których instytucja nie może określić wagi ryzyka przy zastosowaniu metody wewnętrznych ratingów, zgodnie z art. 153 ust. 8;
  - (v) ekspozycji kapitałowych przy zastosowaniu metody modeli wewnętrznych, zgodnie z art. 155 ust. 4;
- l) wszelkie obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I dające się przewidzieć w chwili wyliczenia tego kapitału, z wyjątkiem przypadków, w których instytucja odpowiednio koryguje kwotę pozycji kapitału podstawowego Tier I, o ile takie obciążenia podatkowe obniżają kwotę, którą można maksymalnie wykorzystać w celu pokrycia ryzyk lub strat.

2. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania stosowania odliczeń, o których mowa w ust. 1 lit. a), c), e), f), h), i) oraz l)

niniejszego artykułu, oraz związanych z tym odliczeń, o których mowa w art. 56 lit. a), c), d) i f) oraz w art. 66 lit. a), c) i d).

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

3. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania rodzajów instrumentów kapitałowych instytucji finansowych oraz – w porozumieniu z Europejskim Urzędem Nadzoru (Europejskim Urzędem Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) (EUNUiPPE) utworzonym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r.⁽¹⁾ – zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji z państwa trzeciego, a także przedsiębiorstw wyłączonych z zakresu stosowania dyrektywy 2009/138/WE zgodnie z art. 4 tej dyrektywy, których wartość odlicza się od następujących składników funduszy własnych:

- a) pozycji kapitału podstawowego Tier I;
- b) pozycji dodatkowych w Tier I;
- c) pozycji w Tier II.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 37

Odliczanie wartości niematerialnych i prawnych

Instytucje określają kwotę wartości niematerialnych i prawnych, którą należy odliczyć zgodnie z następującymi zasadami:

- a) odliczaną kwotę pomniejsza się o kwotę powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, która byłaby rozwiązana w przypadku utraty wartości składnika aktywów w postaci wartości niematerialnych i prawnych lub wyłączenia zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości;
- b) odliczana kwota zawiera wartość firmy uwzględnioną w wycenie znacznych inwestycji instytucji.

⁽¹⁾ Dz.U. 331 z 15.12.2010, s. 48.

Artykuł 38

Odliczanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności

1. Instytucje określają kwotę aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności, którą należy odliczyć zgodnie z niniejszym artykułem.

2. Z wyjątkiem przypadków, w których spełnione są warunki określone w ust. 3, kwotę aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności oblicza się, nie pomniejszając jej o kwotę powiązanych rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego instytucji.

3. Kwota aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności może być pomniejszona o kwotę powiązanych rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego instytucji, pod warunkiem że spełnione są następujące warunki:

- a) jednostka posiada prawnie możliwe do wyegzekwowania prawo na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego do kompensowania tych bieżących należności podatkowych bieżącymi zobowiązaniami podatkowymi;
- b) te aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatków nałożonych przez ten sam organ podatkowy i na tę samą podlegającą opodatkowaniu jednostkę.

4. Powiązane rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego instytucji wykorzystywane do celów określonych w ust. 3 nie mogą obejmować rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o które pomniejsza się kwotę wartości niematerialnych i prawnych, ani odliczanych obowiązkowo aktywów funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami.

5. Kwotę powiązanych rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o których mowa w ust. 4, przyporządkowuje się do:

- a) aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych, które to aktywa nie podlegają odliczeniu zgodnie z art. 48 ust. 1;
- b) wszystkich pozostałych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności.

Instytucje przyporządkowują powiązane rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na podstawie proporcjonalnego udziału pozycji, o których mowa w lit. a) i b), w składzie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności.

Artykuł 39

Nadpłaty podatku, straty podatkowe przeniesione na poprzednie lata oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nieoparte na przyszłej rentowności

1. Poniższych pozycji nie odlicza się od kwoty funduszy własnych i podlegają one wadze ryzyka zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 lub 3, stosownie do przypadku:

- a) nadpłaty podatku dokonane przez instytucję za bieżący rok;
- b) bieżące straty podatkowe instytucji przeniesione na poprzednie lata, stanowiące podstawę do roszczenia wobec rządu centralnego, samorządu regionalnego lub lokalnego organu podatkowego bądź należności od nich;

2. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nieoparte na przyszłej rentowności ograniczają się do aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z różnic przejściowych, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- a) są one bezzwłocznie, automatycznie i obowiązkowo zastępowane ulgą podatkową w przypadku, gdy instytucja zgłasza stratę, kiedy jej roczne sprawozdanie finansowe jest formalnie zatwierdzone, lub w przypadku likwidacji lub w przypadku niewypłacalności instytucji;
- b) na mocy mającego zastosowanie krajowego prawa podatkowego instytucja jest w stanie odliczyć ulgę podatkową, o której mowa w lit. a), od wszelkich zobowiązań podatkowych tej instytucji lub dowolnego innego przedsiębiorstwa uwzględnionego w tej samej konsolidacji co instytucja do celów podatkowych na mocy tego prawa lub dowolnego innego przedsiębiorstwa objętego nadzorem na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z przepisami części pierwszej tytuł II rozdział 2;
- c) w przypadku gdy kwota ulg podatkowych, o których mowa w lit. b), przekracza kwotę zobowiązań podatkowych, o których mowa w tej literze, każda taka nadwyżka jest bezzwłocznie zastępowana bezpośrednim roszczeniem wobec rządu centralnego państwa członkowskiego, w którym dana instytucja jest zarejestrowana.

Instytucje stosują wobec aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wagę ryzyka równą 100 %, jeżeli spełnione są warunki określone w lit. a), b) oraz c).

Artykuł 40

Odliczanie kwot ujemnych będących wynikiem obliczenia kwot oczekiwanej straty

Kwoty, która ma być odliczona zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. d), nie pomniejsza się o wzrost poziomu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności ani o inne dodatkowe skutki podatkowe, jakie mogłyby wystąpić w przypadku wzrostu poziomu rezerw do poziomu oczekiwanych strat, o których mowa w tytule I rozdział 3 sekcja 3.

Artykuł 41

Odliczanie aktywów funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami

1. Do celów art. 36 ust. 1 lit. e) kwotę odliczanych aktywów funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami pomniejsza się o następujące elementy:

- a) kwotę każdej powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, która mogłaby zostać rozwiązana w przypadku utraty wartości aktywów lub wyłączenia zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości;

b) kwotę aktywów funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami, z których instytucja może korzystać w sposób nieograniczony, pod warunkiem że wcześniej otrzymała zezwolenie od właściwego organu. Te aktywa, wykorzystywane do pomniejszenia odliczanej kwoty, otrzymują wagę ryzyka zgodnie z przepisami, w stosownych przypadkach, części trzeciej tytuł II rozdziału 2 lub 3.

2. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia kryteriów, na podstawie których właściwy organ zezwala instytucji na zmniejszenie kwoty aktywów funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami zgodnie z ust. 1 lit. b).

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 42

Odliczanie posiadanych instrumentów własnych w kapitale podstawowym Tier I

Do celów art. 36 ust. 1 lit. f) instytucje obliczają wartość posiadanych instrumentów własnych w kapitale podstawowym Tier I na podstawie pozycji długich brutto, z uwzględnieniem następujących wyjątków:

a) instytucje mogą obliczać wartość posiadanych instrumentów własnych w kapitale podstawowym Tier I na podstawie pozycji długiej netto, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:

(i) pozycje długie i krótkie mają taką samą ekspozycję bazową, a pozycje krótkie nie są związane z ryzykiem kontrahenta;

(ii) albo zarówno pozycje długie, jak i krótkie są ujęte w portfelu handlowym, albo w portfelu bankowym;

b) instytucje określają kwotę odliczenia z tytułu posiadanych bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w postaci indeksowych papierów wartościowych, obliczając ekspozycję bazową z tytułu instrumentów własnych w kapitale podstawowym Tier I objętych tymi indeksami;

c) instytucje mogą kompensować pozycje długie brutto w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I związane z posiadanymi indeksowymi papierami wartościowymi względem pozycji krótkich w instrumentach włas-

nych w kapitale podstawowym Tier I związanych z pozycjami krótkimi, których przedmiotem są indeksy bazowe, również jeżeli te pozycje krótkie obejmują ryzyko kontrahenta, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:

(i) pozycje długie i krótkie są ujęte w tych samych indeksach bazowych;

(ii) albo zarówno pozycje długie, jak i krótkie są ujęte w portfelu handlowym, albo w portfelu bankowym.

Artykuł 43

Znaczna inwestycja w podmiot sektora finansowego

Do celów odliczenia znaczna inwestycja instytucji w podmiot sektora finansowego ma miejsce, jeżeli spełniony jest dowolny z poniższych warunków:

a) instytucja posiada więcej niż 10 % instrumentów w kapitale podstawowym Tier I wyemitowanych przez ten podmiot;

b) instytucja ma bliskie powiązania z tym podmiotem i posiada instrumenty w kapitale podstawowym Tier I wyemitowane przez ten podmiot;

c) instytucja posiada instrumenty w kapitale podstawowym Tier I wyemitowane przez ten podmiot i podmiot ten nie jest objęty konsolidacją zgodnie z częścią pierwszą tytuł II rozdział 2, ale do celów sprawozdawczości finansowej na podstawie mających zastosowanie standardów rachunkowości jest objęty taką samą konsolidacją rachunkowości jak instytucja.

Artykuł 44

Odliczanie posiadanych instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego oraz w przypadkach, gdy instytucja ma krzyżowe powiązanie kapitałowe służące sztucznemu zawyżaniu funduszy własnych

Instytucje dokonują odliczeń, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. g), h) oraz i), zgodnie z następującymi zasadami:

a) wartość posiadanych instrumentów w kapitale podstawowym Tier I oraz innych instrumentów kapitałowych podmiotów sektora finansowego oblicza się na podstawie pozycji długich brutto;

b) do celów odliczenia pozycje ubezpieczeniowe funduszy własnych w Tier I traktuje się jako posiadane instrumenty w kapitale podstawowym Tier I.

Artykuł 45

Odliczanie posiadanych instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego

Instytucje dokonują odliczeń, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. h) oraz i), zgodnie z następującymi zasadami:

a) instytucje mogą obliczać posiadane bezpośrednio, pośrednio i syntetycznie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego na podstawie pozycji długiej netto dotyczącej tej samej ekspozycji bazowej, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:

(i) zapadalność pozycji krótkiej odpowiada zapadalności pozycji długiej lub rezydualny termin zapadalności wynosi co najmniej rok;

(ii) zarówno pozycje długie, jak i pozycje krótkie są ujęte albo w portfelu handlowym, albo w portfelu bankowym;

b) instytucje określają kwotę odliczenia z tytułu posiadanych bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w postaci indeksowych papierów wartościowych, obliczając ekspozycję bazową z tytułu instrumentów kapitałowych podmiotów sektora finansowego objętych tymi indeksami.

Artykuł 46

Odliczanie udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I w przypadkach, gdy instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w podmiot sektora finansowego

1. Do celów art. 36 ust. 1 lit. h) instytucje obliczają mającą zastosowanie kwotę do odliczenia poprzez pomnożenie wartości, o której mowa w lit. a) niniejszego ustępu, przez współczynnik będący wynikiem obliczenia, o którym mowa w lit. b) niniejszego ustępu:

a) kwota łączna, o jaką wartość posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I oraz instrumentach dodatkowych w Tier I i instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, w które instytucja nie dokonała znacznej inwestycji, przekracza 10 % kwoty łącznej pozycji kapitału podstawowego Tier I instytucji, obliczonej po zastosowaniu do pozycji kapitału podstawowego Tier I następujących elementów:

(i) przepisów art. 32-35;

(ii) odliczeń, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. a)–g), lit. k) ppkt (ii)–(v) oraz lit. l), z wyjątkiem wartości odliczanej w związku z aktywami z tytułu odroczonego

podatku dochodowego opartymi na przyszłej rentowności i wynikającymi z różnic przejściowych;

(iii) przepisów art. 44 i 45;

b) kwota posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I wyemitowanych przez te podmioty sektora finansowego, w które dana instytucja nie dokonała znacznej inwestycji, podzielona przez kwotę łączną posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach funduszy własnych tych podmiotów sektora finansowego.

2. Instytucje wyłączają pozycje z tytułu gwarantowania emisji utrzymywane nie dłużej niż przez pięć dni roboczych z kwoty, o której mowa w ust. 1 lit. a), oraz z obliczenia współczynnika, o którym mowa w ust. 1 lit. b).

3. Kwota do odliczenia na mocy ust. 1 zostaje rozdzielona pomiędzy wszystkie posiadane instrumenty w kapitale podstawowym Tier I. Instytucje określają część posiadanych instrumentów w kapitale podstawowym Tier I, którą odlicza się zgodnie z ust. 1, mnożąc kwotę określoną w lit. a) niniejszego ustępu przez część określoną w lit. b) niniejszego ustępu:

a) wartość udziałów kapitałowych, którą należy odliczyć zgodnie z ust. 1;

b) reprezentowana przez każdy posiadany instrument w kapitale podstawowym Tier I część łącznej kwoty posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I wyemitowanych przez podmioty sektora finansowego, w które instytucja ta nie dokonała znacznej inwestycji.

4. Wartość udziałów kapitałowych określonych w art. 36 ust. 1 lit. h), która wynosi co najwyżej 10 % wartości pozycji kapitału podstawowego Tier I instytucji po zastosowaniu przepisów określonych w ust. 1 lit. a) ppkt (i)–(iii), nie podlega odliczeniu i jest objęta wagą ryzyka mającą zastosowanie, w stosownych przypadkach, zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdziały 2 lub 3 oraz z wymogami określonymi w części trzeciej tytułu IV.

5. Instytucje określają część posiadanych instrumentów funduszy własnych, która podlega waznieniu ryzykiem, poprzez podzielenie kwoty określonej w lit. a) przez kwotę określoną w lit. b):

a) wartość udziałów kapitałowych, która musi podlegać waznieniu ryzykiem zgodnie z ust. 4;

b) kwota określona w ppkt (i) podzielona przez kwotę określoną w ppkt (ii):

(i) łączna kwota instrumentów w kapitale podstawowym Tier I;

(ii) kwota łączna posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, w które instytucja ta nie dokonała znacznej inwestycji.

Artykuł 47

Odliczanie posiadanych instrumentów w kapitale podstawowym Tier I w przypadkach, gdy instytucja dokonała znacznej inwestycji w podmiot sektora finansowego

Do celów art. 36 ust. 1 lit. i) mająca zastosowanie kwota odliczana od kwoty pozycji kapitału podstawowego Tier I nie zawiera pozycji z tytułu gwarantowania emisji utrzymywanych nie dłużej niż przez pięć dni roboczych i jest określana zgodnie z art. 44 i 45 oraz przepisami podsekcji 2.

Podsekcja 2

Wyłączenia i opcje alternatywne dotyczące odliczeń od pozycji kapitału podstawowego Tier I

Artykuł 48

Progowe wyłączenia dotyczące odliczeń od pozycji kapitału podstawowego Tier I

1. Dokonując odliczeń wymaganych zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. c) oraz i), instytucje nie muszą odliczać kwot pozycji wymienionych w lit. a) i b) niniejszego ustępu, których łączna wartość nie przekracza kwoty progowej, o której mowa w ust. 2:

a) aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych, których łączna wartość wynosi co najwyżej 10 % wartości pozycji kapitału podstawowego Tier I instytucji, obliczonej po zastosowaniu następujących przepisów:

(i) art. 32-35;

(ii) art. 36 ust. 1 lit. a)–h), lit. k) ppkt (ii)–(v) oraz lit. l), z wyjątkiem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych;

b) jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w podmiot sektora finansowego – posiadanych przez tę instytucję

bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I tych podmiotów, których łączna wartość wynosi co najwyżej 10 % wartości pozycji kapitału podstawowego Tier I instytucji, obliczonej po zastosowaniu następujących przepisów:

(i) art. 32-35;

(ii) art. 36 ust. 1 lit. a)–h), lit. k) ppkt (ii)–(v) oraz lit. l), z wyjątkiem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych.

2. Do celów ust. 1 kwota progowa jest równa kwocie, o której mowa w lit. a) niniejszego ustępu pomnożonej przez wartość procentową, o której mowa w lit. b) niniejszego ustępu:

a) pozostała kwota pozycji w kapitale podstawowym Tier I po pełnym zastosowaniu korekt i odliczeń, o których mowa w art. 32-36, oraz bez stosowania progowych wyłączeń określonego w niniejszym artykule;

b) 17,65 %.

3. Do celów ust. 1 instytucja określa część aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w łącznej kwocie pozycji, której to części nie trzeba odliczać, dzieląc kwotę określoną w lit. a) niniejszego artykułu przez kwotę określoną w lit. b) niniejszego artykułu:

a) kwota aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych, których łączna wartość wynosi co najwyżej 10 % wartości pozycji kapitału podstawowego Tier I instytucji;

b) suma następujących wartości:

(i) kwota, o której mowa w lit. a);

(ii) kwota posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach funduszy własnych podmiotów sektora finansowego, w które instytucja dokonała znaczącej inwestycji, przy czym łączna wartość tych udziałów wynosi co najwyżej 10 % wartości pozycji kapitału podstawowego Tier I instytucji.

Odsetek znaczących inwestycji w łącznej kwocie pozycji, którego nie trzeba odliczać, wynosi jeden minus część, o której mowa w akapicie pierwszym.

4. Kwotom pozycji niepodlegających odliczeniu zgodnie z ust. 1 przypisuje się wagę ryzyka równą 250 %.

Artykuł 49

Wymogi dotyczące odliczeń w przypadku zastosowania konsolidacji, dodatkowego nadzoru lub instytucjonalnych systemów ochrony

1. Do celów obliczania funduszy własnych na zasadzie indywidualnej, na zasadzie subskonsolidowanej i na zasadzie skonsolidowanej, gdy właściwe organy wymagają, by instytucje stosowały metodę 1, 2 lub 3 z załącznika I do dyrektywy 2002/87/WE, lub zezwalają instytucjom na stosowanie tych metod, właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na to, by nie odliczały posiadanych instrumentów funduszy własnych podmiotu sektora finansowego, w którym instytucja dominująca, dominująca finansowa spółka holdingowa lub dominująca finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej lub instytucja dokonały znacznej inwestycji, pod warunkiem że spełnione są warunki określone w lit. a)–e) niniejszego ustępu:

- a) podmiot sektora finansowego jest zakładem ubezpieczeń, zakładem reasekuracji lub ubezpieczeniową spółką holdingową;
- b) ten zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji lub ubezpieczeniowa spółka holdingowa są objęte tym samym dodatkowym nadzorem na mocy dyrektywy 2002/87/WE co instytucja dominująca, dominująca finansowa spółka holdingowa lub dominująca finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej lub instytucja, które posiadają dane udziały;
- c) instytucja otrzymała uprzednie zezwolenie właściwych organów;
- d) przed wydaniem zezwolenia, o którym mowa w lit. c), i w sposób nieustanny, właściwe organy są przekonane, że poziom zintegrowanego zarządzania, zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej w odniesieniu do podmiotów, które byłyby objęte zakresem konsolidacji w ramach metody 1, 2 lub 3, jest odpowiedni;
- e) udziały kapitałowe w podmiocie należą do jednego z następujących podmiotów:
  - (i) dominującej instytucji kredytowej;
  - (ii) dominującej finansowej spółki holdingowej;
  - (iii) dominującej finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej;
  - (iv) instytucji;
  - (v) jednostki zależnej jednego z podmiotów, o których mowa w ppkt (i)–(iv), objętej zakresem konsolidacji na mocy przepisów części pierwszej tytułu II rozdział 2.

Wybraną metodę stosuje się w sposób jednolity przez cały czas.

2. Do celów obliczania funduszy własnych na zasadzie indywidualnej i na zasadzie subskonsolidowanej instytucje podlega-

jące nadzorowi na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z przepisami części pierwszej tytułu II rozdział 2 nie odliczają posiadanych instrumentów funduszy własnych wyemitowanych przez podmioty sektora finansowego objęte zakresem nadzoru skonsolidowanego, chyba że – w konkretnym celu, zwłaszcza na potrzeby strukturalnego rozdzielenia działań z zakresu bankowości oraz na potrzeby planowania działań dotyczących restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji – właściwe organy określą takie odliczenia.

Zastosowanie podejścia, o którym mowa w akapicie pierwszym, nie może pociągać za sobą nieproporcjonalnych niekorzystnych skutków dla całości lub części systemu finansowego innych państw członkowskich lub Unii jako całości, stanowiąc lub stwarzając przeszkodę dla funkcjonowania rynku wewnętrznego.

3. Do celów obliczania funduszy własnych na zasadzie indywidualnej lub na zasadzie subskonsolidowanej właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na to, by nie odliczały posiadanych instrumentów funduszy własnych w następujących przypadkach:

- a) gdy dana instytucja ma udział kapitałowy w innej instytucji i spełnione są warunki, o których mowa w ppkt (i)–(v):
  - (i) instytucje są objęte tym samym instytucjonalnym systemem ochrony, o którym mowa w art. 113 ust. 7;
  - (ii) właściwe organy udzieliły zezwolenia, o którym mowa w art. 113 ust. 7;
  - (iii) spełnione są warunki określone w art. 113 ust. 7;
  - (iv) instytucjonalny system ochrony sporządza skonsolidowany bilans, o którym mowa w art. 111 ust. 7 lit. e), lub – gdy nie ma on obowiązku sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego – rozszerzone zagregowane obliczenie, które w sposób zadowalający właściwe organy jest równoważne z przepisami dyrektywy 86/635/EWG, które obejmuje pewne dostosowania przepisów dyrektywy 83/349/EWG lub rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, regulujące skonsolidowane sprawozdania finansowe grup instytucji kredytowych. Równoważność takiego rozszerzonego zagregowanego obliczenia weryfikuje audytor zewnętrzny; potwierdza się w szczególności fakt, że w obliczeniu wyklucza się wielokrotne wykorzystywanie składników, które mogą być używane do obliczania funduszy własnych, oraz wszelkie nieodpowiednie tworzenie funduszy własnych pomiędzy członkami instytucjonalnego systemu ochrony. Skonsolidowany bilans lub rozszerzone zagregowane obliczenie przedstawia się właściwym organom nie rzadziej niż z częstotliwością określoną w art. 99;

(v) instytucje objęte instytucjonalnym systemem ochrony razem spełniają na zasadzie skonsolidowanej lub w rozszerzonym ujęciu zagregowanym wymogi określone w art. 92 i prowadzą sprawozdawczość na temat spełniania tych wymogów zgodnie z art. 99. W ramach instytucjonalnego systemu ochrony nie jest wymagane odliczanie udziału posiadanego przez członków spółdzielni lub podmioty prawne, które nie są członkami takiego systemu ochrony, pod warunkiem że wyklucza się wielokrotne wykorzystywanie składników, które mogą być używane do obliczania funduszy własnych, oraz wszelkie nieodpowiednie tworzenie funduszy własnych pomiędzy członkami instytucjonalnego systemu ochrony a udziałowcem mniejszościowym, gdy jest on instytucją;

b) jeżeli regionalna instytucja kredytowa posiada pakiet akcji w swojej centralnej lub innej regionalnej instytucji kredytowej oraz jeżeli są spełnione warunki określone w lit. a) ppkt (i)–(v).

4. Posiadane udziały, w odniesieniu do których nie dokonuje się odliczeń zgodnie z ust. 1, 2 lub 3, klasyfikuje się jako ekspozycje i stosuje się do nich wagę ryzyka zgodnie z przepisami części trzeciej tytułu II rozdziału 2 lub 3, stosownie do przypadku.

5. W przypadku gdy instytucja stosuje metody 1 lub 2 określone w załączniku I do dyrektywy 2002/87/WE, instytucja ta ujawnia dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych i współczynnik adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego, obliczone zgodnie z art. 6 i załącznikiem I do tej dyrektywy.

6. EUNB, EUNUiPPE i Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) (EUNGiPW) ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010⁽¹⁾ opracowują za pośrednictwem Wspólnego Komitetu projekty regulacyjnych standardów technicznych, aby do celów niniejszego artykułu określić warunki stosowania metod obliczania wymienionych w załączniku I część II dyrektywy 2002/87/WE do celów stosowania opcji alternatywnych w stosunku do odliczania, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

EUNB, EUNUiPPE i EUNGiPW przedstawia Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015 jednego miesiąca od daty wejścia niniejszego rozporządzenia w życie.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 odpowiednio rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 oraz rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

⁽¹⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84.

Sekcja 4

Kapitał podstawowy Tier I

Artykuł 50

Kapitał podstawowy Tier I

Kapitał podstawowy Tier I instytucji składa się z pozycji kapitału podstawowego Tier I po wprowadzeniu korekt wymaganych w art. 32–35 oraz po zastosowaniu odliczeń na podstawie art. 36, a także wyłączeń i opcji alternatywnych określonych w art. 48, 49 i 79.

ROZDZIAŁ 3

Kapitał dodatkowy Tier I

Sekcja 1

Pozycje dodatkowe w tier i i instrumenty dodatkowe w Tier I

Artykuł 51

Pozycje dodatkowe w Tier I

Do pozycji dodatkowych w Tier I należą:

- a) instrumenty kapitałowe, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 52 ust. 1;
- b) azio emisyjne związane z instrumentami, o których mowa w lit. a).

Instrumenty ujęte w lit. a) nie kwalifikują się jako pozycje kapitału podstawowego Tier I lub Tier II.

Artykuł 52

Instrumenty dodatkowe w Tier I

1. Instrumenty kapitałowe kwalifikują się jako instrumenty dodatkowe w Tier I wyłącznie, jeżeli spełnione są poniższe warunki:

- a) instrumenty są wyemitowane i opłacone;
- b) instrumenty nie są kupowane przez jeden z następujących podmiotów:
  - (i) instytucję lub jej jednostki zależne;
  - (ii) przedsiębiorstwo, w którym instytucja posiada udział kapitałowy w postaci co najmniej 20 % praw głosu lub kapitału tego przedsiębiorstwa posiadanych bezpośrednio lub poprzez stosunek kontroli;
- c) zakup instrumentów nie jest finansowany bezpośrednio ani pośrednio przez instytucję;
- d) w przypadku niewypłacalności instytucji instrumenty te mają niższy stopień uprzywilejowania niż instrumenty w Tier II;

- e) instrumenty nie są zabezpieczone ani objęte gwarancją, która zwiększa stopień uprzywilejowania należności, przez dowolną z następujących jednostek:
- (i) instytucję lub jej jednostki zależne;
  - (ii) jednostkę dominującą instytucji lub jej jednostki zależne;
  - (iii) dominującą finansową spółkę holdingową lub jej jednostki zależne;
  - (iv) holding mieszany lub jego jednostki zależne;
  - (v) finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej lub jej jednostki zależne;
  - (vi) jakiegokolwiek przedsiębiorstwo mające bliskie powiązania z podmiotami, o których mowa w ppkt (i)-(v);
- f) instrumenty nie podlegają żadnym porozumieniom, umownym lub innego rodzaju, które zwiększają stopień uprzywilejowania należności z tytułu instrumentów w przypadku niewypłacalności lub likwidacji;
- g) instrumenty są wieczyste, a przepisy regulujące kwestie z nimi związane nie zachęcają instytucji do ich wykupu;
- h) jeżeli w przepisach regulujących dane instrumenty uwzględniono co najmniej jedną opcję kupna, opcję tę można wykonywać według wyłącznego uznania emitenta;
- i) wbudowaną w instrumenty opcję wykupu można wykonać, a instrumenty wykupić lub odkupić wyłącznie wtedy, gdy spełnione są warunki określone w art. 77, i nie wcześniej niż po upływie pięciu lat od daty emisji, chyba że spełnione zostały warunki określone w art. 78 ust. 4;
- j) przepisy regulujące dane instrumenty nie wskazują bezpośrednio ani pośrednio, że wbudowaną w instrumenty opcję wykupu można wykonać, a instrumenty wykupić lub odkupić, a instytucja nie ogłasza sama takiej informacji, z wyjątkiem następujących przypadków:
- (i) likwidacji instytucji;
  - (ii) uznaniowego odkupu instrumentów lub zastosowania innych uznaniowych środków obniżenia kwoty kapitału dodatkowego Tier I, w przypadku gdy instytucja uzyskała uprzednie zezwolenie właściwego organu zgodnie z art. 77;
- k) instytucja nie wskazuje bezpośrednio ani pośrednio, że właściwy organ przyjąłby wniosek o przyznanie prawa do skorzystania z opcji wykupu, prawa do wykupu lub odkupu instrumentów;
- l) wypłaty zysków w ramach danych instrumentów spełniają następujące warunki:
- (i) są one dokonywane z pozycji podlegających podziałowi;
  - (ii) poziom wypłaty zysków z tytułu instrumentów nie będzie zmieniany w oparciu o zdolność kredytową instytucji lub jej jednostki dominującej;
  - (iii) przepisy regulujące dane instrumenty dają instytucji pełną swobodę uznania w każdym momencie, jeżeli chodzi o anulowanie wypłaty zysków z tytułu instrumentów na czas nieokreślony i na zasadzie nieskumulowanej; instytucja może wykorzystywać takie anulowane płatności w sposób nieograniczony w celu wypełniania swoich zobowiązań w terminach ich wymagalności;
  - (iv) anulowanie wypłaty zysków nie stanowi przypadku niewykonania zobowiązania przez instytucję;
  - (v) anulowanie wypłaty zysków nie nakłada żadnych ograniczeń na instytucję;
- m) instrumenty nie wpływają na ustalenie, czy wartość zobowiązań instytucji przekracza wartość jej aktywów, jeżeli takie ustalenie stanowi test niewypłacalności zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym;
- n) przepisy regulujące dane instrumenty wymagają, z chwilą wystąpienia zdarzenia inicjującego, dokonania trwałego lub tymczasowego odpisu obniżającego wartość kwoty głównej instrumentów lub zamiany tych instrumentów na instrumenty w kapitale podstawowym Tier I;
- o) przepisy regulujące dane instrumenty nie zawierają żadnych elementów, które mogłyby utrudnić dokapitalizowanie instytucji;
- p) jeżeli instrumenty nie są emitowane bezpośrednio przez instytucję, muszą być spełnione oba poniższe warunki:
- (i) instrumenty są emitowane za pośrednictwem jednostki prowadzącej działalność w ramach konsolidacji zgodnie z częścią pierwszą tytułu II rozdział 2;
  - (ii) dochody są natychmiast dostępne do dyspozycji tej instytucji bez ograniczeń, w formie spełniającej warunki określone w niniejszym ustępie.

Warunek określony w akapicie pierwszym lit. d) uznaje się za spełniony, niezależnie od tego, czy instrumenty są ujęte w instrumentach dodatkowych w Tier I lub instrumentach w Tier II na mocy art. 484 ust. 3, pod warunkiem że charakteryzują się one równym stopniem uprzywilejowania.

2. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia wszystkich następujących elementów:

- a) formy i charakteru zachęt do wykupu;
- b) charakteru wszelkich zapisów podwyższających wartość kwoty głównej danego instrumentu dodatkowego w Tier I po dokonaniu tymczasowego odpisu obniżającego wartość jego kwoty głównej;
- c) procedur i terminów dotyczących:
  - (i) stwierdzenia, że wystąpiło zdarzenie inicjujące;
  - (ii) zapisu podwyższającego wartość kwoty głównej danego instrumentu dodatkowego w Tier I po dokonaniu tymczasowego odpisu obniżającego wartość jego kwoty głównej;
- d) cech instrumentów, które mogłyby utrudnić dokapitalizowanie instytucji;
- e) wykorzystania jednostek specjalnego przeznaczenia do pośredniej emisji instrumentów funduszy własnych.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 53

Ograniczenia dotyczące anulowania wypłaty zysków z tytułu instrumentów dodatkowych w Tier I oraz cechy mogące utrudniać dokapitalizowanie instytucji

Do celów art. 49 ust. 1 lit. l) ppkt (v) i art. 52 ust. 1 lit. o) przepisy regulujące kwestie związane z instrumentami dodatkowymi w Tier I nie obejmują w szczególności następujących kwestii:

- a) wymogu dokonania wypłaty zysków z tytułu instrumentów w przypadku wypłaty z tytułu wyemitowanego przez instytucję instrumentu mającego taki sam stopień uprzywilejowania jak instrument dodatkowy w Tier I, w tym instrument w kapitale podstawowym Tier I, lub niższy;

- b) wymogu anulowania wypłaty zysków z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I, instrumentów dodatkowych w Tier I lub instrumentów w Tier II w przypadku niedokonania wypłat z tytułu takich instrumentów dodatkowych w Tier I;
- c) obowiązku zastąpienia płatności odsetek lub dywidend płatnością dowolnego innego rodzaju. W innym przypadku instytucja nie podlega takiemu obowiązkowi.

Artykuł 54

Odpis obniżający wartość lub zamiana instrumentów dodatkowych w Tier I

1. Do celów art. 52 ust. 1 lit. n) do instrumentów dodatkowych w Tier I stosuje się następujące przepisy:

- a) zdarzenie inicjujące ma miejsce, jeżeli współczynnik kapitałowy instytucji dotyczący kapitału podstawowego Tier I, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. a), spadł poniżej któregośkolwiek z poniższych poziomów:
  - (i) 5,125 %;
  - (ii) poziomu wyższego niż 5,125 %, jeżeli został on ustalony przez instytucję i określony w przepisach regulujących dany instrument;
- b) w przepisach regulujących dany instrument instytucje mogą określić co najmniej jedno zdarzenie inicjujące oprócz tego, o którym mowa w lit. a);
- c) jeżeli przepisy regulujące dane instrumenty zawierają wymóg zamiany instrumentów na instrumenty w kapitale podstawowym Tier I z chwilą wystąpienia zdarzenia inicjującego, w przepisach tych określa się:
  - (i) współczynnik takiej zamiany oraz limit dozwolonej kwoty zamiany;
  - (ii) zakres, w jakim instrumenty będą podlegały zamianie na instrumenty w kapitale podstawowym Tier I;
- d) jeżeli przepisy regulujące dane instrumenty zawierają wymóg dotyczący dokonania odpisu obniżającego wartość kwoty głównej z chwilą wystąpienia zdarzenia inicjującego, odpis skutkuje obniżeniem wszystkich następujących wartości:
  - (i) należności posiadacza instrumentu w przypadku niewypłacalności lub likwidacji instytucji;
  - (ii) kwoty, którą należy zapłacić w przypadku opcji kupna lub wykupu instrumentu;
  - (iii) wypłat zysków z tytułu instrumentu.

2. Odpis obniżający wartość lub zamiana instrumentu dodatkowego w Tier I generują – na mocy mających zastosowanie standardów rachunkowości – pozycje, które kwalifikują się jako pozycje kapitału podstawowego Tier I.

3. Wartość instrumentów dodatkowych w Tier I ujmowana w pozycjach dodatkowych w Tier I jest ograniczona do minimalnej wartości pozycji kapitału podstawowego Tier I, które byłyby wygenerowane, gdyby kwota główna instrumentów dodatkowych w Tier I została w pełni odpisana lub objęta zamianą na instrumenty kapitału podstawowego Tier I.

4. Łączna wartość instrumentów dodatkowych w Tier I, która podlega wymogowi odpisania lub zamiany z chwilą wystąpienia zdarzenia inicjującego, nie jest mniejsza od niższej z następujących wartości:

a) kwoty wymaganej do pełnego przywrócenia współczynnika kapitału podstawowego Tier I instytucji do wartości 5,125 %;

b) pełnej kwoty głównej danego instrumentu.

5. W przypadku wystąpienia zdarzenia inicjującego instytucje podejmują następujące działania:

a) niezwłocznie informują właściwe organy;

b) informują posiadaczy instrumentów dodatkowych w Tier I;

c) bezzwłocznie i nie później niż w terminie jednego miesiąca dokonują odpisu obniżającego wartość kwoty głównej instrumentów lub zamieniają te instrumenty na instrumenty w kapitale podstawowym Tier I zgodnie z wymogami określonymi w niniejszym artykule.

6. Instytucja emitująca instrumenty dodatkowe w Tier I, które w przypadku wystąpienia zdarzenia inicjującego podlegają zamianie na kapitał podstawowy Tier I, zapewnia, aby jej kapitał zakładowy był cały czas wystarczający do celów zamiany – w razie wystąpienia zdarzenia inicjującego – wszystkich takich zamiennych instrumentów dodatkowych w Tier I na akcje. Wszystkie niezbędne zezwolenia muszą zostać już uzyskane w terminie emisji takich zamiennych instrumentów dodatkowych w Tier I. Instytucja przez cały czas posiada konieczne uprzednie zezwolenie na emisję instrumentów w kapitale podstawowym Tier I, na które takie instrumenty dodatkowe w Tier I zostałyby zamienione z chwilą wystąpienia zdarzenia inicjującego.

7. instytucja emitująca instrumenty dodatkowe w Tier I, które w przypadku wystąpienia zdarzenia inicjującego podlegają zamianie na kapitał podstawowy Tier I, zapewnia brak przeszkód proceduralnych dla dokonania takiej zamiany na mocy swoich dokumentów założycielskich lub dokumentach statutowych lub innych postanowień umownych.

Artykuł 55

Konsekwencje zaprzestania spełniania warunków obowiązujących w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w Tier I

W przypadku instrumentów dodatkowych w Tier I, jeżeli przestaną być spełniane warunki określone w art. 52 ust. 1, mają zastosowanie następujące konsekwencje:

a) dany instrument natychmiast przestaje się kwalifikować jako instrument dodatkowy w Tier I;

b) część azio emisyjnych związana z tym instrumentem natychmiast przestaje się kwalifikować jako pozycja dodatkowa w Tier I.

Sekcja 2

Odliczenia od pozycji dodatkowych w Tier I

Artykuł 56

Odliczenia od pozycji dodatkowych w Tier I

Instytucje odliczają od pozycji dodatkowych w Tier I:

a) posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w Tier I, w tym własnych instrumentach dodatkowych w Tier I, które instytucja mogłaby mieć obowiązek kupić na mocy istniejących zobowiązań umownych;

b) bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach dodatkowych w Tier I podmiotów sektora finansowego, z którymi instytucja ma krzyżowe powiązania kapitałowe uznane przez właściwy organ za służące sztucznemu zawyżaniu funduszy własnych instytucji;

c) mającą zastosowanie i określoną zgodnie z art. 60 wartość bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach dodatkowych w Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty;

d) posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach dodatkowych w Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, z wyjątkiem pozycji z tytułu gwarantowania emisji utrzymywanych nie dłużej niż przez pięć dni roboczych;

e) kwotę pozycji, którą należy odliczyć od pozycji w Tier II na podstawie art. 66 przekraczających wartość kapitału Tier II instytucji;

f) wszelkie obciążenia podatkowe związane z pozycjami dodatkowymi w Tier I dające się przewidzieć w chwili wyliczenia tego kapitału, z wyjątkiem przypadków, w których instytucja odpowiednio koryguje kwotę pozycji dodatkowych w Tier I, o ile takie obciążenia podatkowe obniżają kwotę tych pozycji, którą można maksymalnie wykorzystać w celu pokrycia ryzyka lub strat.

Artykuł 57

Odliczanie posiadanych własnych instrumentów dodatkowych w Tier I

Do celów art. 56 lit. a) instytucje obliczają wartość posiadanych własnych instrumentów dodatkowych w Tier I na podstawie pozycji długich brutto z uwzględnieniem następujących wyjątków:

- a) instytucje mogą obliczać wartość posiadanych własnych instrumentów dodatkowych w Tier I na podstawie pozycji długiej netto, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:
  - (i) pozycje długie i krótkie mają taką samą ekspozycję bazową, a pozycje krótkie nie są związane z ryzykiem kontrahenta;
  - (ii) albo zarówno pozycje długie, jak i krótkie są ujęte w portfelu handlowym, albo są ujęte w portfelu bankowym;
- b) instytucje określają kwotę odliczenia z tytułu posiadanych bezpośrednich, pośrednich lub syntetycznych udziałów kapitałowych w postaci indeksowych papierów wartościowych, obliczając ekspozycję bazową z tytułu własnych instrumentów dodatkowych w Tier I objętych tymi indeksami;
- c) instytucje mogą kompensować pozycje długie brutto we własnych instrumentach dodatkowych w Tier I w związku z posiadanymi indeksowymi papierami wartościowymi względem pozycji krótkich we własnych instrumentach dodatkowych w Tier I związanych z pozycjami krótkimi w indeksach bazowych, również jeżeli te pozycje krótkie wiążą się z ryzykiem kontrahenta, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:
  - (i) pozycje długie i krótkie są ujęte w tych samych indeksach bazowych;
  - (ii) albo zarówno pozycje długie, jak i krótkie są ujęte w portfelu handlowym, albo w portfelu bankowym.

Artykuł 58

Odliczanie posiadanych instrumentów dodatkowych w Tier I podmiotów sektora finansowego oraz w przypadkach, gdy instytucja ma krzyżowe powiązanie kapitałowe służące sztucznemu zawiązaniu funduszy własnych

Instytucje dokonują odliczeń wymaganych na mocy art. 56 lit. b), c) i d) zgodnie z następującymi zasadami:

- a) wartość posiadanych instrumentów dodatkowych w Tier I oblicza się na podstawie pozycji długich brutto;
- b) do celów odliczenia dodatkowe pozycje ubezpieczeniowe funduszy własnych w Tier I traktuje się jako posiadane instrumenty dodatkowe w Tier I.

Artykuł 59

Odliczanie posiadanych instrumentów dodatkowych w Tier I podmiotów sektora finansowego

Instytucje dokonują odliczeń wymaganych na mocy art. 56 lit. c) i d) zgodnie z następującymi zasadami:

- a) instytucje mogą obliczać posiadane bezpośrednio, pośrednio i syntetycznie instrumentów dodatkowych w Tier I podmiotów sektora finansowego na podstawie pozycji długiej netto dotyczącej tej samej ekspozycji bazowej, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:
  - (i) zapadalność pozycji krótkiej odpowiada zapadalności pozycji długiej lub rezydualny termin zapadalności wynosi co najmniej rok;
  - (ii) albo zarówno pozycje długie, jak i krótkie są ujęte w portfelu handlowym, albo w portfelu bankowym;
- b) instytucje określają kwotę odliczenia z tytułu posiadanych bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w postaci indeksowych papierów wartościowych, obliczając ekspozycję bazową z tytułu instrumentów kapitałowych podmiotów sektora finansowego objętych tymi indeksami.

Artykuł 60

Odliczanie posiadanych instrumentów dodatkowych w Tier I w przypadkach, gdy instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w podmiot sektora finansowego

1. Do celów art. 56 lit. c) instytucje obliczają mającą zastosowanie kwotę do odliczenia poprzez pomnożenie wartości, o której mowa w lit. a) niniejszego ustępu, przez współczynnik będący wynikiem obliczenia, o którym mowa w lit. b) niniejszego ustępu:

- a) kwota łączna, o jaką wartość posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I oraz instrumentach dodatkowych w Tier I i instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego przekracza 10 % wartości pozycji kapitału podstawowego Tier I instytucji, obliczonej po zastosowaniu następujących elementów:

- (i) art. 32-35;

(ii) art. 36 ust. 1 lit. a)–g), lit. k) ppkt (ii)–(v) oraz lit. l), z wyjątkiem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszej rentowności i wynikających z różnic przejściowych;

(iii) art. 44 i 45;

b) kwota posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach dodatkowych w Tier I tych podmiotów sektora finansowego, w które instytucja nie dokonała znacznej inwestycji, podzielona przez kwotę łączną wszystkich posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I oraz instrumentach dodatkowych w Tier I i instrumentach w Tier II tych podmiotów sektora finansowego.

2. Instytucje wyłączają pozycje z tytułu gwarantowania emisji utrzymywane nie dłużej niż przez pięć dni roboczych z kwoty, o której mowa w ust. 1 lit. a), oraz z obliczenia współczynnika, o którym mowa w ust. 1 lit. b).

3. Kwota do odliczenia na mocy ust. 1 zostaje rozdzielona pomiędzy wszystkie posiadane instrumenty dodatkowe w Tier I. Kwotę do odliczenia od każdego instrumentu dodatkowego w Tier I na mocy ust. 1 oblicza się poprzez pomnożenie kwoty określonej w lit. a) niniejszego ustępu przez część określoną w lit. b) niniejszego ustępu:

a) wartość udziałów kapitałowych, którą należy odliczyć zgodnie z ust. 1;

b) kwota określona w ppkt (i) podzielona przez kwotę określoną w ppkt (ii):

(i) łączna kwota instrumentu dodatkowego w Tier I;

(ii) łączna kwota posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach dodatkowych Tier I podmiotów sektora finansowego, w które instytucja ta nie dokonała znacznej inwestycji.

4. Wartość udziałów kapitałowych określonych w art. 56 lit. c), która wynosi co najwyżej 10 % wartości pozycji kapitału podstawowego Tier I instytucji po zastosowaniu przepisów określonych w ust. 1 lit. a) ppkt (i), (ii) oraz (iii), nie podlega odliczeniu i jest objęta wagą ryzyka mającą zastosowanie, w stosownych przypadkach, zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdziału 2 lub 3 oraz z wymogami określonymi w części trzeciej tytułu IV.

5. Instytucje określają część posiadanych instrumentów funduszy własnych, która podlega wazeniu ryzykiem, poprzez podzielenie kwoty określonej w lit. a) przez kwotę określoną w lit. b):

a) wartość udziałów kapitałowych, która musi podlegać wazeniu ryzykiem zgodnie z ust. 4;

b) kwota określona w ppkt (i) podzielona przez kwotę określoną w ppkt (ii):

(i) łączna kwota instrumentów w kapitale podstawowym Tier I;

(ii) kwota łączna posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, w które instytucja ta nie dokonała znacznej inwestycji.

Sekcja 3

Kapitał dodatkowy Tier I

Artykuł 61

Kapitał dodatkowy Tier I

Kapitał dodatkowy Tier I danej instytucji składa się z pozycji dodatkowych w Tier I po odliczeniu pozycji, o których mowa w art. 56, oraz po zastosowaniu art. 79.

ROZDZIAŁ 4

Kapitał Tier II

Sekcja 1

Pozycje i instrumenty w Tier II

Artykuł 62

Pozycje w Tier II

Pozycje w Tier II składają się z następujących elementów:

a) instrumentów kapitałowych i pożyczek podporządkowanych, o ile spełnione zostały warunki określone w art. 63;

b) ažio emisyjnych związanych z instrumentami, o których mowa w lit. a);

c) w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2 – korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego, przed skutkami podatkowymi, w wysokości do maksymalnie 1,25 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem obliczanych zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2;

d) w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 3 – kwoty dodatnie, przed skutkami podatkowymi, wynikające z obliczeń określonych w art. 158 i 159 w wysokości do maksymalnie 0,6 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem obliczanych na podstawie części trzeciej tytułu II rozdział 3.

Pozycje ujęte w lit. a) nie kwalifikują się jako pozycje kapitału podstawowego Tier I ani pozycje dodatkowe w Tier I.

Artykuł 63

Instrumenty w Tier II

Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikują się jako instrumenty w Tier II, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- a) instrumenty zostały wyemitowane lub pożyczki podporządkowane zostały zaciągnięte, stosownie do przypadku, i w pełni opłacone;
- b) instrumenty nie są kupowane, a pożyczki podporządkowane nie są przyznawane, stosownie do przypadku, przez żaden z następujących podmiotów:
  - (i) instytucję lub jej jednostki zależne;
  - (ii) przedsiębiorstwo, w którym instytucja posiada udział kapitałowy w postaci co najmniej 20 % praw głosu lub kapitału tego przedsiębiorstwa posiadanych bezpośrednio lub poprzez stosunek kontroli;
- c) zakup instrumentów lub przyznanie pożyczek podporządkowanych – stosownie do przypadku – nie są finansowane bezpośrednio ani pośrednio przez instytucję;
- d) należność z tytułu kwoty głównej danych instrumentów na mocy przepisów regulujących te instrumenty lub należność z tytułu kwoty głównej pożyczek podporządkowanych na mocy przepisów regulujących pożyczki podporządkowane – stosownie do przypadku – są w pełni podporządkowane należnościom wszystkich wierzycieli niepodporządkowanych;
- e) instrumenty ani pożyczki podporządkowane – stosownie do przypadku – nie są zabezpieczone ani objęte gwarancją, która zwiększa stopień uprzywilejowania należności, przez dowolną z następujących jednostek:
  - (i) instytucję lub jej jednostki zależne;
  - (ii) jednostkę dominującą instytucji lub jej jednostki zależne;
  - (iii) dominującą finansową spółkę holdingową lub jej jednostki zależne;
  - (iv) holding mieszany lub jego jednostki zależne;
  - (v) finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej lub jej jednostki zależne;
  - (vi) jakiegokolwiek przedsiębiorstwo mające bliskie powiązania z jednostkami, o których mowa w ppkt (i)-(v);
- f) przedmiotowe instrumenty ani pożyczki podporządkowane, stosownie do przypadku, nie podlegają żadnemu porozumieniu, które w innych przypadkach zwiększa stopień uprzywilejowania danej należności z tytułu, odpowiednio,

przedmiotowych instrumentów lub pożyczek podporządkowanych;

- g) przedmiotowe instrumenty lub pożyczki podporządkowane, stosownie do przypadku, mają pierwotny termin zapadalności wynoszący co najmniej 5 lat;
- h) przepisy regulujące dane instrumenty lub pożyczki podporządkowane, stosownie do przypadku, nie zawierają żadnej zachęty do wykupu lub spłaty – stosownie do przypadku – kwoty głównej tych instrumentów lub pożyczek przez daną instytucję przed terminem ich zapadalności;
- i) jeżeli dane instrumenty lub pożyczki podporządkowane, stosownie do przypadku, obejmują, stosownie do przypadku, co najmniej jedną opcję kupna lub co najmniej jedną opcję spłaty przed terminem, dane opcje wykonuje się według wyłącznego uznania emitenta lub dłużnika, stosownie do przypadku;
- j) wbudowaną w instrumenty lub pożyczki podporządkowane, stosownie do przypadku, opcję wykupu można wykonać, a instrumenty lub te pożyczki wykupić, spłacić lub odkupić lub spłacić przed terminem wyłącznie wtedy, gdy spełnione są warunki określone w art. 77, i nie wcześniej niż po upływie pięciu lat od daty emisji lub zaciągnięcia, stosownie do przypadku, chyba że spełnione zostały warunki określone w art. 78 ust. 4;
- k) przepisy regulujące dane instrumenty lub pożyczki podporządkowane, stosownie do przypadku, nie wskazują bezpośrednio ani pośrednio, że przedmiotowe instrumenty lub pożyczki podporządkowane, stosownie do przypadku, będą lub mogą być wykupywane, spłacane, odkupywane lub spłacane przed terminem – stosownie do przypadku – przez instytucję inną niż instytucja znajdująca się w stanie niewypłacalności lub likwidacji, a instytucja w żaden inny sposób nie przedstawia takiej wskazówki;
- l) przepisy regulujące dane instrumenty lub pożyczki podporządkowane, stosownie do przypadku, nie dają posiadaczowi prawa do przyspieszenia planowanej przyszłej płatności odsetek lub kwoty głównej w innych przypadkach niż niewypłacalność lub likwidacja danej instytucji;
- m) wysokość płatności odsetek lub dywidendy – stosownie do przypadku – należnych z tytułu instrumentów lub pożyczek podporządkowanych, stosownie do przypadku, nie będzie zmieniana w oparciu o zdolność kredytową instytucji ani jej jednostki dominującej;
- n) w przypadku gdy instrumenty nie są emitowane bezpośrednio przez instytucję lub gdy pożyczki podporządkowane nie są zaciągnięte bezpośrednio przez instytucję – stosownie do przypadku – muszą zostać spełnione oba poniższe warunki:
  - (i) instrumenty są emitowane lub pożyczki podporządkowane zaciągnięte – stosownie do przypadku – za pośrednictwem podmiotu, które są częścią konsolidacji zgodnej z częścią pierwszą tytułu II rozdział 2;

- (ii) dochody są natychmiast dostępne do dyspozycji tej instytucji bez ograniczeń, w formie spełniającej warunki określone w niniejszym ustępie.

Artykuł 64

Amortyzacja instrumentów w Tier II

Zakres, w jakim instrumenty w Tier II kwalifikują się jako pozycje w Tier II w trakcie ostatnich pięciu lat okresu zapadalności danych instrumentów, oblicza się, mnożąc wynik obliczenia określonego w lit. a) przez kwotę, o której mowa w lit. b):

- a) kwota nominalna instrumentów lub pożyczek podporządkowanych w pierwszym dniu ostatniego pięcioletniego okresu ich umownego terminu zapadalności podzielona przez liczbę dni kalendarzowych w tym okresie;
- b) liczba pozostałych dni kalendarzowych umownego terminu zapadalności instrumentów lub pożyczek podporządkowanych.

Artykuł 65

Konsekwencje zaprzestania spełniania warunków obowiązujących w odniesieniu do instrumentów w Tier II

W przypadku instrumentu w Tier II, który przestanie spełniać warunki określone w art. 63, mają zastosowanie następujące konsekwencje:

- a) dany instrument natychmiast przestaje się kwalifikować jako instrument w Tier II;
- b) część azio emisyjnych związana z tym instrumentem natychmiast przestaje się kwalifikować jako pozycje w Tier II.

Sekcja 2

Odliczenia od pozycji w Tier II

Artykuł 66

Odliczenia od pozycji w Tier II

Od pozycji w Tier II odlicza się:

- a) posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w Tier II, w tym instrumentach własnych w Tier II, które instytucja mogłaby mieć obowiązek kupić na mocy istniejących zobowiązań umownych;
- b) bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, z którymi instytucja ma krzyżowe powiązania kapitałowe uznane przez właściwy organ za służące sztuczemu zawyżaniu funduszy własnych instytucji;

- c) mającą zastosowanie i określoną zgodnie z art. 70 wartość bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty;

- d) posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, z wyjątkiem pozycji z tytułu gwarantowania emisji utrzymywanych nie dłużej niż przez pięć dni roboczych.

Artykuł 67

Odliczanie posiadanych instrumentów własnych w Tier II

Do celów art. 66 lit. a) instytucje obliczają wartość udziałów kapitałowych na podstawie pozycji długich brutto z uwzględnieniem następujących wyjątków:

- a) instytucje mogą obliczać wartość posiadanych udziałów kapitałowych na podstawie pozycji długiej netto, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:

- (i) pozycje długie i krótkie mają taką samą ekspozycję bazową, a pozycje krótkie nie wiążą się z ryzykiem kontrahenta;

- (ii) albo zarówno pozycje długie, jak i krótkie są ujęte w portfelu handlowym, albo są ujęte w portfelu bankowym;

- b) instytucje określają kwotę odliczenia z tytułu posiadanych bezpośrednio, pośrednio i syntetycznych udziałów kapitałowych w postaci indeksowych papierów wartościowych, obliczając ekspozycję bazową z tytułu instrumentów własnych w Tier II objętych tymi indeksami;

- c) instytucje mogą kompensować pozycje długie brutto w instrumentach własnych w Tier II w związku z indeksowymi papierami wartościowymi względem pozycji krótkich w instrumentach własnych w Tier II związanych z pozycjami krótkimi w indeksach bazowych, również jeżeli te pozycje krótkie wiążą się z ryzykiem kontrahenta, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:

- (i) pozycje długie i krótkie są ujęte w tych samych indeksach bazowych;

- (ii) albo zarówno pozycje długie, jak i krótkie są ujęte w portfelu handlowym, albo są ujęte w portfelu bankowym.

Artykuł 68

Odliczanie posiadanych instrumentów w Tier II podmiotów sektora finansowego oraz w przypadkach, gdy instytucja ma krzyżowe powiązanie kapitałowe służące sztucznemu zawyżeniu funduszy własnych

Instytucje dokonują odliczeń wymaganych w art. 66 lit. b), c) i d) zgodnie z następującymi zasadami:

- a) posiadane instrumenty w Tier II oblicza się na podstawie pozycji długich brutto;
- b) do celów odliczenia posiadane pozycje ubezpieczeniowe funduszy własnych w Tier II i Tier III traktuje się jako posiadane instrumenty w Tier II.

Artykuł 69

Odliczanie posiadanych instrumentów w Tier II podmiotów sektora finansowego

Instytucje dokonują odliczeń wymaganych w art. 66 lit. c) i d) zgodnie z następującymi zasadami:

- a) instytucje mogą odliczać posiadane bezpośrednio, pośrednio i syntetycznie instrumenty w Tier II podmiotów sektora finansowego na podstawie pozycji długiej netto dotyczącej tej samej ekspozycji bazowej, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:
  - (i) zapadalność pozycji krótkiej odpowiada zapadalności pozycji długiej lub rezydualny termin zapadalności wynosi co najmniej rok;
  - (ii) zarówno pozycje długie, jak i krótkie są ujęte albo w portfelu handlowym, albo w portfelu bankowym;
- b) instytucje określają kwotę odliczenia z tytułu posiadanych bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w postaci indeksowych papierów wartościowych, dokonując przeglądu ekspozycji bazowej z tytułu instrumentów kapitałowych podmiotów sektora finansowego objętych tymi indeksami.

Artykuł 70

Odliczanie instrumentów w Tier II w przypadkach, gdy instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w stosowny podmiot

1. Do celów art. 66 lit. c) instytucje obliczają mającą zastosowanie kwotę do odliczenia poprzez pomnożenie wartości, o której mowa w lit. a) niniejszego ustępu, przez współczynnik będący wynikiem obliczenia, o którym mowa w lit. b) niniejszego ustępu:

- a) kwota łączna, o jaką wartość posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier

I oraz instrumentach dodatkowych w Tier I i instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego przekracza 10 % wartości pozycji kapitału podstawowego Tier I instytucji, obliczonej po zastosowaniu następujących elementów:

- (i) art. 32-35;
- (ii) art. 36 ust. 1 lit. a)–g), lit. k) ppkt (ii)–(v) oraz lit. l), z wyjątkiem wartości odliczanej w związku z aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartymi na przyszłej rentowności i wynikającymi z różnic przejściowych;
- (iii) art. 44 i 45;
- b) kwota posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego podzielona przez kwotę łączną wszystkich posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I oraz instrumentach dodatkowych w Tier I i instrumentach w Tier II tych podmiotów sektora finansowego.

2. Instytucje wyłączają pozycje z tytułu gwarantowania emisji utrzymywane nie dłużej niż przez pięć dni roboczych z kwoty, o której mowa w ust. 1 lit. a), oraz z obliczenia współczynnika, o którym mowa w ust. 1 lit. b).

3. Kwota do odliczenia na mocy ust. 1 zostaje rozdzielona pomiędzy wszystkie posiadane instrumenty w Tier II. Kwota do odliczenia od każdego instrumentu w Tier II jest obliczana poprzez pomnożenie kwoty określonej w lit. a) niniejszego ustępu przez część określoną w lit. b) niniejszego ustępu:

- a) łączna wartość udziałów kapitałowych, którą należy odliczyć zgodnie z ust. 1;
- b) kwota określona w ppkt (i) podzielona przez kwotę określoną w ppkt (ii):
  - (i) łączna kwota instrumentu w Tier II;
  - (ii) łączna kwota posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach Tier II podmiotów sektora finansowego, w które instytucja ta nie dokonała znacznej inwestycji.

4. Wartość udziałów kapitałowych określonych w art. 66 ust. 1 lit. c), która wynosi co najwyżej 10 % wartości pozycji kapitału podstawowego Tier I instytucji po zastosowaniu przepisów określonych w ust. 1 lit. a) ppkt (i)–(iii), nie podlega odliczeniu i jest objęta wagą ryzyka mającą zastosowanie, w stosownych przypadkach, zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdziału 2 lub 3 oraz z wymogami określonymi w części trzeciej tytułu IV.

5. Instytucje określają część posiadanych instrumentów funduszy własnych, która podlega wazeniu ryzykiem, poprzez podzielenie kwoty określonej w lit. a) przez kwotę określoną w lit. b):

a) wartość udziałów kapitałowych, która musi podlegać wazeniu ryzykiem zgodnie z ust. 4;

b) kwota określona w ppkt (i) podzielona przez kwotę określoną w ppkt (ii):

(i) łączna kwota instrumentów w kapitale podstawowym Tier I;

(ii) kwota łączna posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, w które instytucja ta nie dokonała znacznej inwestycji.

Sekcja 3

Kapitał Tier II

Artykuł 71

Kapitał Tier II

Na kapitał Tier II instytucji składają się pozycje w Tier II tej instytucji po odliczeniach, o których mowa w art. 66, oraz po zastosowaniu art. 79.

ROZDZIAŁ 5

Fundusze własne

Artykuł 72

Fundusze własne

Fundusze własne danej instytucji stanowią sumę jej kapitału Tier I i kapitału Tier II.

ROZDZIAŁ 6

Wymogi ogólne

Artykuł 73

Wypłaty zysków z tytułu instrumentów funduszy własnych

1. Instrumenty kapitałowe, w odniesieniu do których do wyłącznego uznania instytucji pozostaje decyzja w sprawie wypłaty zysków w formie innej niż środki pieniężne lub instrument funduszy własnych, nie mogą się kwalifikować jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I, instrumenty dodatkowe w Tier I lub instrumenty w Tier II, chyba że instytucja uzyskała uprzednio zezwolenie właściwych organów.

2. Właściwe organy udzielają zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, wyłącznie wtedy, gdy uznają, że spełnione zostały wszystkie poniższe warunki:

a) swoboda uznania, o której mowa w ust. 1, ani forma ewentualnych wypłat zysków nie miałyby negatywnego wpływu na zdolność instytucji do anulowania płatności z tytułu danego instrumentu;

b) swoboda uznania, o której mowa w ust. 1, ani forma ewentualnych wypłat zysków nie miałyby negatywnego wpływu na zdolność danego instrumentu do pokrycia strat;

c) swoboda uznania, o której mowa w ust. 1, ani forma ewentualnych wypłat zysków nie obniżyłyby w inny sposób jakości danego instrumentu kapitałowego.

3. Instrumenty kapitałowe, w odniesieniu do których osoba prawna inna niż instytucja, które je wyemitowała, dysponuje swobodą uznania w zakresie decyzji o tym, że wypłaty zysków z tytułu instrumentu dokonuje się w formie innej niż środki pieniężne lub instrument funduszy własnych, lub w zakresie żądania wypłaty zysków w formie innej niż środki pieniężne lub instrument funduszy własnych, nie kwalifikują się jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I, instrumenty dodatkowe w Tier I lub instrumenty w Tier II.

4. Instytucje mogą wykorzystywać szeroki indeks giełdowy jako jedną z podstaw określenia poziomu wypłat zysków z tytułu instrumentów dodatkowych w Tier I i instrumentów w Tier II.

5. Przepisy ust. 4 nie mają zastosowania, gdy dana instytucja jest podmiotem referencyjnym w takim szerokim indeksie giełdowym, chyba że spełnione są oba poniższe warunki:

a) instytucja uważa, że ruchy w tym szerokim indeksie giełdowym nie są znacząco skorelowane ze zdolnością kredytową instytucji, jej instytucji dominującej lub dominującej finansowej spółki holdingowej lub dominującej finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej lub dominującego holdingu mieszanego;

b) właściwy organ nie doszedł do innego wniosku niż wniosek, o którym mowa w lit. a).

6. Instytucje zgłaszają i ujawniają szerokie indeksy giełdowe, na których opierają się ich instrumenty kapitałowe.

7. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, zgodnie z którymi indeksy będzie się uznawać za kwalifikujące się jako szerokie indeksy giełdowe do celów ust. 4.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 74

Posiadane instrumenty kapitałowe wyemitowane przez regulowane podmioty sektora finansowego, które nie kwalifikują się jako kapitał regulacyjny

Instytucje od żadnych składników funduszy własnych nie odliczają posiadanych bezpośrednich, pośrednich lub syntetycznych instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez regulowany podmiot sektora finansowego, które nie kwalifikują się jako kapitał regulacyjny tego podmiotu. Instytucje stosują do takich udziałów kapitałowych wagi ryzyka zgodnie z przepisami, w stosownych przypadkach, części trzeciej tytułu II rozdziału 2 lub 3.

Artykuł 75

Wymogi w zakresie odliczenia i zapadalności dotyczące pozycji krótkich

Wymogi w zakresie zapadalności pozycji krótkich, o których mowa w art. 45 lit. a), art. 59 lit. a) i art. 69 lit. a), uznaje się za spełnione w odniesieniu do posiadanych pozycji, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) instytucja ma umowne prawo sprzedać w określonym dniu w przyszłości kontrahentowi dostarczającemu instrument zabezpieczający pozycję długą, która jest przedmiotem zabezpieczenia;
- b) kontrahent dostarczający instytucji instrument zabezpieczający jest umownie zobowiązany kupić od instytucji w takim określonym dniu w przyszłości pozycję długą, o której mowa w lit. a).

Artykuł 76

Portfele indeksowe obejmujące instrumenty kapitałowe

1. Do celów art. 42 lit. a), art. 45 lit. a), art. 57 lit. a), art. 59 lit. a), art. 67 lit. a) i art. 69 lit. a) instytucje mogą zmniejszyć kwotę pozycji długiej w instrumencie kapitałowym o część indeksu, która składa się z tej samej ekspozycji bazowej będącej przedmiotem zabezpieczenia, pod warunkiem spełnienia poniższych warunków:

- a) albo zarówno pozycja długa będąca przedmiotem zabezpieczenia jak i pozycja krótka w indeksie stosowanym do zabezpieczenia tej pozycji długiej są ujęte w portfelu handlowym, albo są one obie ujęte w portfelu bankowym;
- b) pozycje, o których mowa w lit. a), są wykazywane w wartości godziwej w bilansie instytucji;

c) pozycja krótka, o której mowa w lit. a), kwalifikuje się jako efektywny instrument zabezpieczający w ramach procedur kontroli wewnętrznej obowiązujących w instytucji;

d) właściwe organy oceniają adekwatność procedur kontroli, o których mowa w lit. c), co najmniej raz w roku i wciąż uważają je za odpowiednie.

2. W przypadku gdy właściwy organ udzielił uprzednio zezwolenia, instytucja może zastosować ostrożne oszacowanie ekspozycji bazowej danej instytucji z tytułu instrumentów kapitałowych objętych indeksami jako rozwiązanie alternatywne wobec obliczania przez instytucję swojej ekspozycji z tytułu pozycji, o których mowa w lit. a) lub b) lub w obu tych literach:

- a) instrumentów własnych w kapitale podstawowym Tier I, instrumentów dodatkowych w Tier I i instrumentów w Tier II objętych indeksami;
- b) instrumentów w kapitale podstawowym Tier I, instrumentów dodatkowych w Tier I i instrumentów w Tier II podmiotów sektora finansowego, objętych indeksami.

3. Właściwe organy udzielają zezwolenia, o którym mowa w ust. 2, wyłącznie wtedy, gdy dana instytucja wykazała w sposób je zadowalający, że monitorowanie jej ekspozycji bazowej z tytułu pozycji, o których mowa w ust. 2 lit. a) lub b) lub, w stosownych przypadkach, lit. a) i b), byłoby dla instytucji uciążliwe pod względem operacyjnym.

4. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia:

- a) stopnia ostrożności wymaganego przy oszacowaniach stosowanych jako rozwiązanie alternatywne wobec obliczania ekspozycji bazowej, o której mowa w ust. 2;
- b) znaczenia pojęcia „uciążliwy pod względem operacyjnym” do celów ust. 3.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 77

Warunki obniżenia funduszy własnych

Dana instytucja ma obowiązek uzyskać uprzednio zezwolenie od właściwego organu, aby przeprowadzić jedno lub oba następujące działania:

- a) obniżenie, wykup lub odkup instrumentów w kapitale podstawowym Tier I emitowanych przez daną instytucję w sposób dozwolony mającym zastosowanie prawem krajowym;

b) przeprowadzenie wezwania do sprzedaży, wykupu, spłaty lub odkupu instrumentów dodatkowych w Tier I lub instrumentów w Tier II – stosownie do przypadku – przed upływem ich umownego terminu zapadalności.

Artykuł 78

Zezwolenie nadzorcze na obniżenie funduszy własnych

1. Właściwy organ wydaje zezwolenie na obniżenie, odkup, wezwanie do sprzedaży lub wykup przez instytucję instrumentów w kapitale podstawowym Tier I, instrumentów dodatkowych w Tier I lub instrumentów w Tier II, jeżeli jest spełniony dowolny z następujących warunków:

- a) przed lub w tym samym czasie co działanie, o którym mowa w art. 77, instytucja zastępuje instrumenty, o których mowa w art. 77, instrumentami funduszy własnych o tej samej lub większej jakości na warunkach, które są stabilne z punktu widzenia zdolności dochodowej danej instytucji;
- b) instytucja wykazała w sposób zadowalający właściwy organ, że po dokonaniu przedmiotowego działania fundusze własne instytucji przekroczyłyby wymogi określone w art. 92 ust. 1 niniejszego rozporządzenia oraz wymóg połączonego bufora zdefiniowany w art. 128 pkt 6) dyrektywy 2013/36/UE. o margines, który właściwy organ może uznać za konieczny na podstawie art. 104 ust. 3 dyrektywy 2013/36/UE.

2. Przy ocenianiu na mocy ust. 1 lit. a) stabilności instrumentów zastępujących z punktu widzenia zdolności dochodowej danej instytucji, właściwe organy biorą pod uwagę stopień, w jakim te zastępujące instrumenty kapitałowe byłyby bardziej kosztowne dla instytucji niż instrumenty, które miałyby one zastąpić.

3. Jeżeli instytucja podejmuje działanie, o którym mowa w art. 77 lit. a), a odmowa wykupu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I, o których mowa w art. 27, jest zabroniona mającym zastosowanie prawem krajowym, właściwy organ może odstąpić od warunków określonych w ust. 1 niniejszego artykułu, pod warunkiem że właściwy organ zażąda od danej instytucji ograniczenia wykupu takich instrumentów w oparciu o odpowiednią podstawę.

4. Właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na wykup instrumentów dodatkowych w Tier I lub instrumentów w Tier II przed upływem 5 lat od daty emisji, jeżeli spełnione są warunki określone w ust. 1 i w lit. a) lub b) niniejszego ustępu:

- a) nastąpiła zmiana w regulacyjnej klasyfikacji tych instrumentów, która mogłaby spowodować ich wyłączenie z funduszy własnych lub ich reklasyfikację jako formę funduszy własnych niższej jakości, przy spełnieniu obu poniższych warunków:
  - (i) właściwy organ uznaje tę zmianę za wystarczająco pewną;

- (ii) instytucja wykazuje w sposób zadowalający właściwe organy, że regulacyjna reklasyfikacja tych instrumentów nie była w sposób racjonalny możliwa do przewidzenia w chwili ich emisji;

- b) nastąpiła zmiana w mającym zastosowanie opodatkowaniu tych instrumentów, a instytucja wykazuje w sposób zadowalający właściwe organy, że zmiana ta jest istotna i że nie była w sposób racjonalny możliwa do przewidzenia w chwili emisji tych instrumentów.

5. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia następujących elementów:

- a) znaczenia pojęcia „stabilny z punktu widzenia zdolności dochodowej danej instytucji”;
- b) odpowiednich podstaw ograniczenia wykupu, o których mowa w ust. 3;
- c) wymogów w zakresie procedur składania przez instytucję wniosków o zezwolenie od właściwego organu na przeprowadzenie działania wymienionego w art. 77, w tym procedury, którą należy zastosować w przypadku wykupu akcji wyemitowanych dla członków spółdzielni, oraz terminu przetwarzania takiego wniosku, jak również wymogów w zakresie danych, które powinny być w takim wniosku zawarte.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 79

Tymczasowe odstępstwo od odliczania z funduszy własnych

1. Jeżeli dana instytucja posiada tymczasowo instrumenty kapitałowe podmiotu sektora finansowego lub udzieliła takim podmiotom pożyczek podporządkowanych, stosownie do przypadku, które kwalifikują się jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I, instrumenty dodatkowe w Tier I lub instrumenty w Tier II, a właściwy organ uważa, że celem tych posiadanych udziałów jest pomoc finansowa przeznaczona na reorganizację i uratowanie tej jednostki, właściwy organ może tymczasowo odstąpić od stosowania przepisów dotyczących odliczania, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie do tych instrumentów.

2. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia pojęcia „tymczasowo” do celów ust. 1 oraz warunków, zgodnie z którymi właściwy organ może uznać, że celem tych tymczasowo posiadanych udziałów jest pomoc finansowa przeznaczona na reorganizację oraz uratowanie danej jednostki.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych w do 1 lutego 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 80

Ciągły przegląd jakości funduszy własnych

1. EUNB monitoruje jakość instrumentów funduszy własnych emitowanych przez instytucje w całej Unii oraz niezwłocznie powiadamia Komisję, jeżeli istnieje istotny dowód na to, że instrumenty te nie spełniają kryteriów określonych w art. 28, lub w stosownych przypadkach, w art. 29.

Właściwe organy niezwłocznie, na wniosek EUNB, przekazują wszystkie informacje, jakie EUNB uzna za stosowne w odniesieniu do wyemitowanych nowych instrumentów kapitałowych, aby umożliwić EUNB monitorowanie jakości instrumentów funduszy własnych emitowanych przez instytucje w całej Unii.

2. Powiadomienie zawiera następujące elementy:

- a) szczegółowe wyjaśnienie charakteru i zakresu stwierzonego braku;
- b) doradztwo techniczne dotyczące działania Komisji, jakie zdaniem EUNB należy podjąć;
- c) znaczne zmiany w metodzie EUNB dotyczącej testów warunków skrajnych badających wypłacalność instytucji.

3. EUNB zapewnia Komisji doradztwo techniczne w zakresie wszelkich znaczących zmian, jakie uzna za konieczne do wprowadzenia w definicji funduszy własnych w wyniku:

- a) istotnych zmian w normach rynkowych lub w praktyce rynkowej;
- b) zmian w odpowiednich normach prawnych lub standardach rachunkowości;
- c) znacznych zmian w metodzie EUNB dotyczącej testów warunków skrajnych badających wypłacalność instytucji.

4. EUNB zapewnia Komisji doradztwo techniczne do dnia 1 stycznia 2014 r. w zakresie ewentualnych sposobów ujmowania niezrealizowanych zysków wycenianych według wartości godziwej innych niż włączenie ich do kapitału podstawowego Tier I bez dokonania korekty. W stosownych zaleceniach uwzględnia się odpowiednie zmiany międzynarodowych standardów rachunkowości oraz międzynarodowych porozumień dotyczących norm ostrożnościowych dla banków.

TYTUŁ II

UDZIAŁY MNIJSZOŚCI ORAZ INSTRUMENTY DODATKOWE W TIER I I INSTRUMENTY W TIER II EMITOWANE PRZEZ JEDNOSTKI ZALEŻNE

Artykuł 81

Udziały mniejszości, które kwalifikują się do włączenia do skonsolidowanego kapitału podstawowego Tier I

1. Udziały mniejszości obejmują sumę instrumentów w kapitale podstawowym Tier I, azio emisyjne związane z tymi instrumentami, zyski zatrzymane oraz kapitał rezerwowy jednostki zależnej, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) jednostką zależną jest jeden z następujących podmiotów:
  - (i) instytucja;
  - (ii) przedsiębiorstwo, które na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego podlega wymogom niniejszego rozporządzenia i dyrektywy 2013/36/UE;
- b) jednostka zależna jest w pełni objęta konsolidacją na podstawie części pierwszej tytułu II rozdział 2;
- c) pozycje w kapitale podstawowym Tier I, o których mowa w części wprowadzającej niniejszego ustępu, należą do osób innych niż przedsiębiorstwa objęte konsolidacją na podstawie części pierwszej tytułu II rozdział 2.

2. Jako skonsolidowany kapitał podstawowy Tier I nie kwalifikują się udziały mniejszości finansowane bezpośrednio lub pośrednio – za pośrednictwem jednostki specjalnego przeznaczenia lub w inny sposób – przez jednostkę dominującą instytucji lub jej jednostki zależne.

Artykuł 82

Kwalifikujący się kapitał dodatkowy Tier I, kapitał Tier I, kapitał Tier II i kwalifikujące się fundusze własne

Kwalifikujący się kapitał dodatkowy Tier I, kapitał Tier I, kapitał Tier II i kwalifikujące się fundusze własne obejmują, w stosownych przypadkach, udziały mniejszości, instrumenty dodatkowe w Tier I lub instrumenty w Tier II, a także powiązane zyski zatrzymane i azio emisyjne jednostki zależnej, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) jednostką zależną jest jeden z następujących podmiotów:
  - (i) instytucja;
  - (ii) przedsiębiorstwo, które na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego podlega wymogom niniejszego rozporządzenia i dyrektywy 2013/36/UE;
- b) dana jednostka zależna jest w pełni objęta zakresem konsolidacji na podstawie części pierwszej tytułu II rozdział 2;

- c) przedmiotowe instrumenty należą do osób innych niż przedsiębiorstwa objęte konsolidacją na podstawie części pierwszej tytułu II rozdział 2.

Artykuł 83

Kwalifikujący się kapitał dodatkowy Tier I i kapitał Tier II emitowany przez jednostkę specjalnego przeznaczenia

1. Instrumenty dodatkowe w Tier I i instrumenty w Tier II emitowane przez jednostkę specjalnego przeznaczenia oraz powiązane azio emisyjne uwzględnia się, w stosownych przypadkach, w kwalifikującym się kapitale dodatkowym Tier I, kapitale Tier I lub kapitale Tier II lub w kwalifikujących się funduszach własnych wyłącznie wtedy, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) jednostka specjalnego przeznaczenia emitująca te instrumenty jest w pełni objęta konsolidacją na podstawie części pierwszej tytułu II rozdział 2;
- b) przedmiotowe instrumenty oraz powiązane azio emisyjne uwzględnia się w kwalifikującym się kapitale dodatkowym Tier I wyłącznie wtedy, gdy spełnione są warunki określone w art. 52 ust. 1;
- c) przedmiotowe instrumenty oraz powiązane azio emisyjne uwzględnia się w kwalifikującym się kapitale Tier II wyłącznie wtedy, gdy spełnione są warunki określone w art. 63;
- d) jedynym aktywem posiadanym przez jednostkę specjalnego przeznaczenia jest jej inwestycja w fundusze własne jednostki dominującej lub jej jednostki zależnej, która jest w pełni objęta konsolidacją na podstawie części pierwszej tytułu II rozdział 2 i której forma spełnia stosowne warunki określone, w stosownych przypadkach, w art. 52 ust. 1 lub art. 63.

Jeżeli właściwy organ uznaje aktywa danej jednostki specjalnego przeznaczenia inne niż jej inwestycja w fundusze własne jednostki dominującej lub jej jednostki zależnej, która jest objęta konsolidacją na podstawie części pierwszej tytułu II rozdział 2, za minimalne i nieznaczne jak na taką jednostkę, właściwy organ może odstąpić od warunku określonego w akapicie pierwszym lit. d).

2. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia rodzajów aktywów, które mogą odnosić się do funkcjonowania jednostek specjalnego przeznaczenia, oraz pojęć „minimalny” i „nieznaczny”, o których mowa w ust. 1 akapit drugi.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 84

Udziały mniejszości uwzględniane w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I

1. Instytucje określają wartość udziałów mniejszości jednostki zależnej, które uwzględnia się w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I, poprzez odjęcie od udziałów mniejszości tego przedsiębiorstwa iloczynu wartości, o której mowa w lit. a), i wartości procentowej, o której mowa w lit. b):

- a) kapitał podstawowy Tier I danej jednostki zależnej pomniejszony o mniejszą z następujących wartości:
- (i) wartość kapitału podstawowego Tier I danej jednostki zależnej, która musi odpowiadać sumie wymogu określonego w art. 92 ust. 1 lit. a), wymogów, o których mowa w art. 458 i 459, szczególnych wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 104 dyrektywy 2013/36/UE, wymogu połączonego bufora zdefiniowanego w art. 128 pkt 6 dyrektywy 2013/36/UE, wymogów, o których mowa w art. 500, oraz wszelkich dodatkowych lokalnych regulacji nadzorczych w państwach trzecich, o ile te wymogi ma spełniać kapitał podstawowy Tier I;
- (ii) wartość skonsolidowanego kapitału Tier I, która dotyczy danej jednostki zależnej i która na zasadzie skonsolidowanej musi odpowiadać sumie wymogu określonego w art. 92 ust. 1 lit. a), wymogów, o których mowa w art. 458 i 459, szczególnych wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 104 dyrektywy 2013/36/UE, wymogu połączonego bufora, o którym mowa w art. 128 pkt 6 dyrektywy 2013/36/UE, wymogów, o których mowa w art. 500, oraz wszelkich dodatkowych lokalnych regulacji nadzorczych w państwach trzecich, o ile te wymogi ma spełniać kapitał podstawowy Tier I;

b) udziały mniejszości danej jednostki zależnej wyrażone jako odsetek wszystkich instrumentów w kapitale podstawowym Tier I danego przedsiębiorstwa oraz powiązanych azio emisyjnych, zysków zatrzymanych i kapitału rezerwowego.

2. Obliczenie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się na zasadzie subskonsolidowanej dla każdej jednostki zależnej, o której mowa w art. 81 ust. 1.

Instytucja może podjąć decyzję o nieprzeprowadzeniu takiego obliczenia w odniesieniu do jednostki zależnej, o której mowa w art. 81 ust. 1. W przypadku gdy instytucja podejmuje taką decyzję, udziały mniejszości tej jednostki zależnej nie mogą być ujęte w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I.

3. W przypadku gdy właściwy organ odstępuje od stosowania wymogów ostrożnościowych na zasadzie indywidualnej, określonych w art. 7, udziału mniejszości w jednostkach zależnych, do których ma zastosowanie takie odstępstwo, nie ujmuje się w funduszach własnych na zasadzie skonsolidowanej lub skonsolidowanej, stosownie do przypadku.

4. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia sposobu obliczenia skonsolidacji wymaganej zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu, art. 85 i 87.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

5. Właściwe organy mogą przyznać odstępstwo od stosowania niniejszego artykułu dominującej finansowej spółce holdingowej, która spełnia wszystkie poniższe warunki:

- a) jej podstawową działalnością jest nabywanie pakietów akcji;
- b) podlega ona nadzorowi ostrożnościowemu na zasadzie skonsolidowanej;
- c) obejmuje ona konsolidacją instytucję zależną, w której ma jedynie mniejszościowy pakiet akcji z racji stosunku kontroli, zgodnie z definicją w art. 1 dyrektywy 83/349/EWG;
- d) ponad 90 % skonsolidowanego wymaganego kapitału podstawowego Tier I pochodzi z instytucji zależnej, o której mowa w lit. c), obliczonego na zasadzie skonsolidowanej.

W przypadku gdy po 31 grudnia 2014 r. dominująca finansowa spółka holdingowa, która spełnia warunki określone w akapicie pierwszym, stanie się dominującą finansową spółką holdingową o działalności mieszanej, właściwe organy mogą przyznać tej dominującej finansowej spółce holdingowej o działalności mieszanej odstępstwo, o którym mowa w akapicie pierwszym, pod warunkiem że spółka ta spełnia warunki przewidziane w tym akapicie.

6. W przypadku gdy instytucje kredytowe trwale powiązane w ramach sieci z organem centralnym oraz instytucje ustanowione w ramach instytucjonalnego systemu ochrony, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 113 ust. 7, posiadają system powiązanych gwarancji, który stanowi, że nie istnieją obecnie ani nie są przewidywane w przyszłości istotne przeszkody praktyczne lub prawne dla transferu funduszy własnych w kwocie przewyższającej wymogi regulacyjne od kontrahenta do instytucji kredytowej, instytucje te są wyłączone z przepisów

niniejszego artykułu dotyczących odliczeń i mogą w pełni ujmować wszelki udział mniejszości istniejący w ramach systemu powiązanych gwarancji.

Artykuł 85

Kwalifikujące się instrumenty w Tier I uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier I

1. Instytucje określają wartość kwalifikującego się kapitału Tier I danej jednostki zależnej, który uwzględnia się w skonsolidowanych funduszach własnych, poprzez odjęcie od funduszy własnych tego przedsiębiorstwa iloczynu wartości, o której mowa w lit. a), i wartości procentowej, o której mowa w lit. b):

- a) kapitał Tier I danej jednostki zależnej pomniejszony o mniejszą z następujących wartości:
  - (i) wartość kapitału Tier I danej jednostki zależnej, która musi odpowiadać sumie wymogu określonego w art. 92 ust. 1 lit. b), wymogów, o których mowa w art. 458 i 459, szczególnych wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 104 dyrektywy 2013/36/UE, wymogu połączonego bufora, o którym mowa w art. 128 pkt 6 dyrektywy 2013/36/UE, wymogów, o których mowa w art. 500, oraz wszelkich dodatkowych lokalnych regulacji nadzorczych w państwach trzecich, o ile te wymogi ma spełniać kapitał Tier I;
  - (ii) wartość skonsolidowanego kapitału Tier I, która dotyczy danej jednostki zależnej i która na zasadzie skonsolidowanej musi odpowiadać sumie wymogu określonego w art. 92 ust. 1 lit. b), wymogów, o których mowa w art. 458 i 459, szczególnych wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 104 dyrektywy 2013/36/UE, wymogu połączonego bufora, o którym mowa w art. 128 pkt 6 dyrektywy 2013/36/UE, wymogów, o których mowa w art. 500, oraz wszelkich dodatkowych lokalnych regulacji nadzorczych w państwach trzecich, o ile te wymogi ma spełniać kapitał Tier I;
- b) kwalifikujący się kapitał Tier I danej jednostki zależnej wyrażony jako odsetek wszystkich instrumentów w Tier I danego przedsiębiorstwa oraz powiązanych azio emisyjnych, zysków zatrzymanych i kapitału rezerwowego.

2. Obliczenie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się na zasadzie skonsolidowanej dla każdej jednostki zależnej, o której mowa w art. 81 ust. 1.

Instytucja może podjąć decyzję o nieprzeprowadzeniu takiego obliczenia w odniesieniu do jednostki zależnej, o której mowa w art. 81 ust. 1. W przypadku gdy instytucja podejmuje taką decyzję, kwalifikujący się kapitał Tier I tej jednostki zależnej nie może być ujęty w skonsolidowanym kapitale Tier I.

3. W przypadku gdy właściwy organ odstępuje od stosowania wymogów ostrożnościowych na zasadzie indywidualnej, określonych w art. 7, instrumentów w Tier I w jednostkach zależnych, do których ma zastosowanie takie odstępstwo, nie ujmuje się w funduszach własnych na zasadzie subskonsolidowanej lub skonsolidowanej, stosownie do przypadku.

Artykuł 86

Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I

Bez uszczerbku dla art. 84 ust. 5 i 6 instytucje określają wartość kwalifikującego się kapitału Tier I danej jednostki zależnej, którą uwzględnia się w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I, poprzez odjęcie udziałów mniejszości tego przedsiębiorstwa uwzględnionych w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I od kwalifikującego się kapitału Tier I tego przedsiębiorstwa uwzględnionego w skonsolidowanym kapitale Tier I.

Artykuł 87

Kwalifikujące się fundusze własne uwzględnione w skonsolidowanych funduszach własnych

1. Instytucje określają wartość kwalifikujących się funduszy własnych danej jednostki zależnej, którą uwzględnia się w skonsolidowanych funduszach własnych, poprzez odjęcie od kwalifikujących się funduszy własnych tego przedsiębiorstwa iloczynu wartości, o której mowa w lit. a), i wartości procentowej, o której mowa w lit. b):

a) fundusze własne danej jednostki zależnej pomniejszone o mniejszą z następujących wartości:

(i) wartość funduszy własnych danej jednostki zależnej, która musi odpowiadać sumie wymogu określonego w art. 92 ust. 1 lit. c), wymogów, o których mowa w art. 458 i 459, szczególnych wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 104 dyrektywy 2013/36/UE, wymogu połączonego bufora, o którym mowa w art. 128 pkt 6 dyrektywy 2013/36/UE, wymogów, o których mowa w art. 500, oraz wszelkich dodatkowych lokalnych regulacji nadzorczych w państwach trzecich;

(ii) wartość funduszy własnych danej jednostki zależnej, która dotyczy danej jednostki zależnej i która na zasadzie skonsolidowanej musi odpowiadać sumie wymogu określonego w art. 92 ust. 1 lit. c), wymogów, o których mowa w art. 458 i 459, szczególnych wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 104 dyrektywy 2013/36/UE, wymogu połączonego bufora, o którym mowa w art. 128 pkt 6 dyrektywy 2013/36/UE, wymogów, o których mowa w art. 500, oraz wszelkich dodatkowych lokalnych regulacji nadzorczych w państwach trzecich;

b) kwalifikujące się fundusze własne danego przedsiębiorstwa wyrażone jako odsetek wszystkich instrumentów funduszy

własnych danej jednostki zależnej, które uwzględnia się w pozycjach kapitału podstawowego Tier I, w pozycjach dodatkowych w Tier I i w pozycjach w Tier II oraz powiązanych azio emisyjnych, zysków zatrzymanych i kapitału rezerwowego.

2. Obliczenie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się na zasadzie subskonsolidowanej dla każdej jednostki zależnej, o której mowa w art. 81 ust. 1.

Instytucja może podjąć decyzję o nieprzeprowadzeniu takiego obliczenia w odniesieniu do jednostki zależnej, o której mowa w art. 81 ust. 1. W przypadku gdy instytucja podejmuje taką decyzję, kwalifikujące się fundusze własne tej jednostki zależnej nie mogą być ujęte w skonsolidowanych funduszach własnych.

3. W przypadku gdy właściwy organ odstępuje od stosowania wymogów ostrożnościowych na zasadzie indywidualnej, określonych w art. 7, instrumentów funduszy własnych w jednostkach zależnych, do których ma zastosowanie takie odstępstwo, nie ujmuje się w funduszach własnych na zasadzie subskonsolidowanej lub skonsolidowanej, stosownie do przypadku.

Artykuł 88

Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II

Bez uszczerbku dla art. 84 ust. 5 i 6 instytucje określają wartość kwalifikujących się funduszy własnych danej jednostki zależnej, którą uwzględnia się w skonsolidowanym kapitale Tier II, poprzez odjęcie kwalifikującego się kapitału Tier I danej jednostki, który uwzględnia się w skonsolidowanym kapitale Tier I, od kwalifikujących się funduszy własnych danej jednostki uwzględnionych w skonsolidowanych funduszach własnych.

TYTUŁ III

ZNACZNE PAKIETY AKCJI POZA SEKTOREM FINANSOWYM

Artykuł 89

Ważenie ryzyka i zakaz posiadania znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym

1. Znaczny pakiet akcji w wysokości przekraczającej 15 % uznanego kapitału danej instytucji posiadanych w przedsiębiorstwie, które nie jest jednym z następujących podmiotów, podlega przepisom zawartym w ust. 3:

a) podmiotem sektora finansowego;

b) przedsiębiorstwem, które nie jest podmiotem sektora finansowego, prowadzącym działalność, którą właściwy organ uznaje za dowolną z poniższych:

(i) bezpośrednie rozszerzenie działalności bankowej;

(ii) działalność pomocniczą wobec działalności bankowej;

(iii) leasing, faktoring, zarządzanie funduszami powierniczymi, zarządzanie usługami przetwarzania danych lub wszelkie inne podobne rodzaje działalności.

2. Łączna wartość znacznych pakietów akcji danej instytucji posiadanych w przedsiębiorstwach innych niż podmioty, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b), przekraczająca 60 % jej uznanego kapitału podlega przepisom zawartym w ust. 3.

3. Właściwe organy stosują wymogi określone w lit. a) lub b) do znacznych pakietów akcji instytucji, o których mowa w ust. 1 i 2:

a) do celów obliczania wymogów kapitałowych zgodnie z częścią trzecią instytucje stosują wagę ryzyka równą 1 250 % wobec większej z poniższych wartości:

(i) wartości znacznych pakietów akcji, o których mowa w ust. 1, przekraczającej 15 % uznanego kapitału;

(ii) łącznej wartości znacznych pakietów akcji, o których mowa w ust. 2, przekraczającej 60 % uznanego kapitału danej instytucji;

b) właściwe organy zakazują instytucjom posiadania znacznych pakietów akcji, o których mowa w ust. 1 i 2, których wartość przekracza wielkości procentowe uznanego kapitału określone w tych ustępach;

Właściwe organy podają do wiadomości publicznej, czy wybrały przepisy lit. a) czy lit. b).

4. Do celów ust. 1 lit. b) EUNB wydaje wytyczne określające następujące pojęcia:

a) działalność stanowiąca bezpośrednie rozszerzenie działalności bankowej;

b) działalność pomocnicza wobec działalności bankowej;

c) podobne rodzaje działalności.

Wytyczne te przyjmuje się zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 90

Rozwiązanie alternatywne wobec wagi ryzyka równej 1 250 %

W ramach alternatywy dla stosowania wagi ryzyka równej 1 250 % w odniesieniu do kwot przekraczających limity określone w art. 89 ust. 1 i 2 instytucje mogą odliczyć te wartości od pozycji kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. k).

Artykuł 91

Wyjątki

1. Akcji przedsiębiorstw, które nie zostały wskazane w art. 89 ust. 1 lit. a) i b), nie uwzględnia się przy obliczaniu limitów uznanego kapitału określonych w tym artykule, jeżeli spełniony jest dowolny z następujących warunków:

a) przedmiotowe akcje są posiadane tymczasowo podczas udzielania pomocy finansowej danemu przedsiębiorstwu, zgodnie z art. 79;

b) posiadane akcje stanowią pozycję z tytułu gwarantowania emisji utrzymywaną nie dłużej niż przez 5 dni roboczych;

c) akcje te są posiadane w imieniu samej instytucji lub na rachunek innych podmiotów.

2. W obliczeniach określonych w art. 89 nie są uwzględniane akcje, które nie są finansowymi aktywami trwałymi, o których mowa w art. 35 ust. 2 dyrektywy 86/635/EWG.

CZĘŚĆ TRZECIA

WYMOGI KAPITAŁOWE

TYTUŁ I

WYMOGI OGÓLNE, WYCENA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

ROZDZIAŁ 1

Wymagany poziom funduszy własnych

Sekcja 1

Wymogi w zakresie funduszy własnych obowiązujące instytucje

Artykuł 92

Wymogi w zakresie funduszy własnych

1. Z zastrzeżeniem art. 93 i 94 instytucje zawsze spełniają następujące wymogi w zakresie funduszy własnych:

a) współczynnik kapitału podstawowego Tier I na poziomie 4,5 %;

b) współczynnik kapitału Tier I na poziomie 6 %;

c) łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 8 %.

2. Instytucje obliczają swoje współczynniki kapitałowe w następujący sposób:

a) współczynnik kapitału podstawowego Tier I stanowi kapitał podstawowy Tier I danej instytucji wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko;

b) współczynnik kapitału Tier I stanowi kapitał Tier I danej instytucji wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko;

c) łączny współczynnik kapitałowy stanowi fundusze własne danej instytucji wyrażone jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

3. Łączną kwotę ekspozycji na ryzyko oblicza się po uwzględnieniu przepisów określonych w ust. 4 jako sumę lit. a)–f) niniejszego ustępu:

a) kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego i ryzyka rozmycia obliczane zgodnie z tytułem II i z art. 379, w odniesieniu do całej działalności gospodarczej danej instytucji, z wyjątkiem kwot ekspozycji ważonej ryzykiem pochodzących z działalności zaliczanej do portfela handlowego danej instytucji;

b) wymogów w zakresie funduszy własnych określonych zgodnie z przepisami części trzeciej lub tytułem IV niniejszej części, w stosownych przypadkach, w odniesieniu do działalności zaliczanej do portfela handlowego danej instytucji dla następujących elementów:

(i) ryzyka pozycji;

(ii) dużych ekspozycji przekraczających limity określone w art. 395–401 w zakresie, w jakim zezwala się instytucji na przekroczenie tych limitów;

c) wymogów w zakresie funduszy własnych określonych zgodnie z przepisami, odpowiednio, tytułu IV lub tytułu V, z wyjątkiem art. 379, w odniesieniu do następujących elementów:

(i) ryzyka walutowego;

(ii) ryzyka rozliczenia;

(iii) ryzyka cen towarów;

d) wymogów w zakresie funduszy własnych obliczanych zgodnie z tytułem VI w odniesieniu do ryzyka korekty wyceny kredytowej instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym innych niż kredytowe instrumenty pochodne, które uznaje się za zmniejszające kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego;

e) wymogów w zakresie funduszy własnych określanych zgodnie z tytułem III w odniesieniu do ryzyka operacyjnego;

f) kwot ekspozycji ważonych ryzykiem określanych zgodnie z tytułem II w odniesieniu do ryzyka kontrahenta wynikającego z działalności zaliczanej do portfela handlowego danej instytucji w odniesieniu do następujących rodzajów transakcji i umów:

(i) kontraktów wymienionych w załączniku II i kredytowych instrumentów pochodnych;

(ii) transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów opartych na papierach wartościowych lub na towarach;

(iii) transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego opartych na papierach wartościowych lub na towarach;

(iv) transakcji z długim terminem rozliczenia.

4. Przy obliczaniu łącznej kwoty ekspozycji, o której mowa w ust. 3, mają zastosowanie następujące przepisy:

a) wymogi w zakresie funduszy własnych, o których mowa w lit. c), d oraz e) tego ustępu, uwzględniają wymogi wynikające z całościowej działalności gospodarczej danej instytucji;

b) instytucje mnożą wymogi w zakresie funduszy własnych określone w lit. b)–e) tego ustępu przez 12,5.

Artykuł 93

Wymóg dotyczący kapitału założycielskiego w przypadku instytucji kontynuujących działalność

1. Wysokość funduszy własnych instytucji nie może spaść poniżej kwoty kapitału założycielskiego wymaganego w chwili udzielenia zezwolenia.

2. Instytucje kredytowe, które istniały już w dniu 1 stycznia 1993 r. i w których kwota funduszy własnych nie osiąga wymaganej kwoty kapitału założycielskiego, mogą w dalszym ciągu prowadzić działalność. W takim przypadku kwota funduszy własnych tych instytucji nie może spaść poniżej najwyższego poziomu osiągniętego po dniu 22 grudnia 1989 r.

3. Posiadające zezwolenia firmy inwestycyjne i firmy, które były objęte przepisami art. 6 dyrektywy 2006/49/WE, które już istniały przed dniem 31 grudnia 1995 r. i w których wartość funduszy własnych nie osiąga wymaganej kwoty kapitału założycielskiego, mogą nadal prowadzić działalność. Wartość funduszy własnych takich firm lub firm inwestycyjnych nie spada poniżej najwyższego poziomu referencyjnego obliczonego po dacie ogłoszenia zawartej w dyrektywie Rady 93/6/EWG z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie adekwatności kapitałowej przedsiębiorstw inwestycyjnych i instytucji kredytowych⁽¹⁾. Poziom referencyjny stanowi średni poziom dzienny funduszy własnych obliczany dla sześciomiesięcznego okresu poprzedzającego datę obliczenia. Poziom ten oblicza się co sześć miesięcy za analogiczny okres poprzedni.

4. Jeżeli kontrolę nad instytucją kwalifikującą się do kategorii określonej w ust. 2 lub 3 przejmuje osoba fizyczna lub prawna inna niż osoba, która wcześniej kontrolowała tę instytucję, kwotę funduszy własnych tej instytucji doprowadza się do wymaganej kwoty kapitału założycielskiego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 141 z 11.6.1993, s. 1.

5. Jeżeli następuje połączenie co najmniej dwóch instytucji kwalifikujących się do kategorii określonej w ust. 2 lub 3, kwota funduszy własnych instytucji powstałej w wyniku tego połączenia nie spada poniżej sumy funduszy własnych połączonych instytucji w chwili połączenia, o ile nie została osiągnięta wymagana kwota kapitału założycielskiego.

6. Jeżeli właściwe organy uznają, że w celu zapewnienia wypłacalności danej instytucji niezbędne jest spełnienie wymogu określonego w ust. 1, nie mają zastosowania przepisy zawarte w ust. 2–5.

Artykuł 94

Odstępstwo w odniesieniu do działalności zaliczanej do portfela handlowego prowadzonej na małą skalę

1. Instytucje mogą zastępować wymóg kapitałowy, o którym mowa w art. 92 ust. 3 lit. b), wymogiem kapitałowym obliczanym zgodnie z lit. a) tego ustępu w odniesieniu do ich działalności zaliczanej do portfela handlowego, pod warunkiem że wielkość ich bilansowej i pozabilansowej działalności zaliczanej do portfela handlowego spełnia oba następujące warunki:

- a) zazwyczaj wynosi mniej niż 5 % całkowitej kwoty aktywów i kwota 15 mln EUR;
- b) nigdy nie przekracza 6 % całkowitej kwoty aktywów i kwoty 20 mln EUR.

2. Przy obliczaniu wielkości operacji bilansowych i pozabilansowych instytucje stosują następujące zasady:

- a) instrumenty dłużne wycenia się według cen rynkowych lub wartości nominalnych, akcje – według cen rynkowych, a instrumenty pochodne – według nominalnych lub rynkowych wartości instrumentów bazowych, których dotyczą;
- b) wartość bezwzględna pozycji dłużnych sumuje się z wartością bezwzględną pozycji krótkich.

3. Jeżeli dana instytucja nie spełnia warunków zawartych w ust. 1 lit. b), niezwłocznie powiadamia o tym właściwy organ. Jeżeli po dokonaniu swojej oceny właściwy organ ustali, że wymóg zawarty w ust. 1 lit. a) nie jest spełniony, i powiadomi o tym daną instytucję, instytucja ta zaprzestaje stosowania ust. 1 od następnego dnia sprawozdawczego.

Sekcja 2

Wymogi w zakresie funduszy własnych obowiązujące firmy inwestycyjne posiadające ograniczone zezwolenie na świadczenie usług inwestycyjnych

Artykuł 95

Wymogi w zakresie funduszy własnych obowiązujące firmy inwestycyjne posiadające ograniczone zezwolenie na świadczenie usług inwestycyjnych

1. Do celów art. 92 ust. 3 firmy inwestycyjne, które nie posiadają zezwolenia na świadczenie usług inwestycyjnych

i prowadzenie działalności wymienionych w pkt 3) i 6) sekcji A załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE, obliczają łączną kwotę ekspozycji na ryzyko w sposób określony w ust. 2.

2. Firmy inwestycyjne, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz firmy, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. c), które świadczą usługi inwestycyjne i prowadzą działalność wymienione w pkt 2) i 4) sekcji A załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE, obliczają łączną kwotę ekspozycji na ryzyko jako wyższą z następujących wartości:

- a) suma pozycji, o których mowa w art. 92 ust. 3 lit. a)–d) oraz f) po zastosowaniu art. 87 ust. 4;
- b) 12,5 pomnożone przez kwotę określoną w art. 97.

Firmy, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. c), które świadczą działalność i usługi inwestycyjne wymienione w pkt 2) i 4) sekcji A załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE, spełniają wymogi określone w art. 92 ust. 1 i 2 na podstawie łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, o której mowa w akapicie pierwszym.

Właściwe organy mogą ustalić wymogi w zakresie funduszy własnych dla firm, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. c), które świadczą usługi inwestycyjne i prowadzą działalność wymienione w pkt 2) i 4) sekcji A załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE, jako wymogi w zakresie funduszy własnych, które byłyby wiążące dla tych firm zgodnie z krajowymi środkami transpozycji obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2013 r. w odniesieniu do dyrektywy 2006/49/WE i dyrektywy 2006/48/WE.

3. Firmy inwestycyjne, o których mowa w ust. 1, podlegają wszystkim pozostałym przepisom dotyczącym ryzyka operacyjnego zawartym w tytule VII rozdział 3 sekcja II podsekcja 1 dyrektywy 2013/36/UE.

Artykuł 96

Wymogi w zakresie funduszy własnych obowiązujące firmy inwestycyjne, które utrzymują kapitał założycielski zgodnie z art. 28 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE

1. Do celów art. 87 ust. 3 następujące kategorie firm inwestycyjnych, które utrzymują kapitał założycielski zgodnie z art. 28 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE, obliczają łączną kwotę ekspozycji na ryzyko w sposób określony w ust. 2 niniejszego artykułu:

- a) firmy inwestycyjne, które zawierają transakcje na własny rachunek wyłącznie w celu wykonania lub wywiązania się ze zlecenia klienta lub w celu uzyskania dostępu do systemu rozliczeń i rozrachunku lub uznanej giełdy, działając w roli agenta lub wykonując zlecenie klienta;

b) firmy inwestycyjne, które spełniają wszystkie następujące warunki:

- (i) które nie przechowują środków pieniężnych ani papierów wartościowych klienta;
- (ii) które zawierają transakcje jedynie na własny rachunek;
- (iii) które nie mają zewnętrznych klientów;
- (iv) których transakcje są wykonywane i rozliczane na odpowiedzialność instytucji rozliczeniowej, a także są przez taką instytucję gwarantowane.

2. W odniesieniu do firm inwestycyjnych, o których mowa w ust. 1, łączną kwotę ekspozycji na ryzyko oblicza się jako sumę następujących elementów:

- a) przepisów art. 92 ust. 3 lit. a)–d) oraz f) po zastosowaniu art. 92 ust. 4;
- b) kwoty, o której mowa w art. 97, pomnożonej przez liczbę 12,5.

3. Firmy inwestycyjne, o których mowa w ust. 1, podlegają wszystkim pozostałym przepisom dotyczącym ryzyka operacyjnego zawartym w tytule VII rozdział 3 sekcja II podsekcja 1 dyrektywy 2013/36/UE.

Artykuł 97

Fundusze własne oparte na stałych kosztach pośrednich

1. Zgodnie z art. 95 i 96 firma inwestycyjna i firmy, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. c), które świadczą usługi inwestycyjne i prowadzą działalność określone w pkt 2) i 4) sekcji A załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE, utrzymują uznany kapitał na poziomie co najmniej jednej czwartej stałych kosztów pośrednich poniesionych w roku poprzednim.

2. W przypadku zmiany działalności firmy inwestycyjnej w stosunku do roku poprzedniego, którą to zmianę właściwy organ uznaje za istotną, organ ten może skorygować wymóg określony w ust. 1.

3. Jeżeli dana firma inwestycyjna nie prowadzi jeszcze działalności przez pełny rok, licząc od dnia podjęcia tej działalności, utrzymuje ona uznany kapitał na poziomie co najmniej jednej czwartej stałych kosztów pośrednich przewidywanych w planie biznesowym, chyba że właściwy organ zażąda skorygowania tego planu.

4. EUNB, w porozumieniu z EUNGiPW, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania następujących elementów:

- a) obliczania wymogu posiadania uznanego kapitału w wysokości co najmniej jednej czwartej stałych kosztów pośrednich poniesionych w roku poprzednim;
- b) warunków korygowania przez właściwe organy wymogu posiadania uznanego kapitału w wysokości co najmniej jednej czwartej stałych kosztów pośrednich poniesionych w roku poprzednim;
- c) obliczania prognozowanych stałych kosztów pośrednich w przypadku firmy inwestycyjnej, która nie prowadzi jeszcze działalności przez pełny rok.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 marca 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 98

Fundusze własne w odniesieniu do firm inwestycyjnych na zasadzie skonsolidowanej

1. W przypadku firm inwestycyjnych, o których mowa w art. 95 ust. 1, wchodzących w skład grupy, która nie obejmuje żadnych instytucji kredytowych, dominująca firma inwestycyjna z państwa członkowskiego stosuje przepisy art. 92 na poziomie skonsolidowanym w następujący sposób:

- a) stosowanie łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej w sposób określony w art. 95 ust. 2;
- b) fundusze własne obliczane na podstawie skonsolidowanej sytuacji dominującej firmy inwestycyjnej lub, stosownie do przypadku, sytuacji finansowej spółki holdingowej lub finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej.

2. W przypadku firm inwestycyjnych, o których mowa w art. 96 ust. 1, wchodzących w skład grupy, która nie obejmuje żadnych instytucji kredytowych, dominująca firma inwestycyjna z państwa członkowskiego i firma inwestycyjna kontrolowana przez finansową spółkę holdingową lub finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej stosują przepisy art. 92 na zasadzie skonsolidowanej w następujący sposób:

- a) stosuje łączną kwotę ekspozycji na ryzyko obliczoną w sposób określony w art. 96 ust. 2;
- b) stosuje fundusze własne obliczane na podstawie skonsolidowanej sytuacji dominującej firmy inwestycyjnej lub, stosownie do przypadku, sytuacji finansowej spółki holdingowej lub finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej, zgodnie z przepisami rozdziału 2 tytułu II części pierwszej.

ROZDZIAŁ 2

Wymogi w zakresie obliczeń i sprawozdawczości

Artykuł 99

Sprawozdawczość dotycząca wymogów w zakresie funduszy własnych i informacje finansowe

1. Co najmniej raz na pół roku instytucje przedstawiają właściwym organom sprawozdanie dotyczące obowiązków określonych w art. 92.

2. Instytucje, które podlegają przepisom art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, i instytucje kredytowe, inne niż instytucje kredytowe określone w art. 4 tego rozporządzenia, które przygotowują swoje skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 2 tego rozporządzenia, przedstawiają również informacje finansowe.

3. Właściwe organy mogą wymagać, by instytucje kredytowe, które stosują międzynarodowe standardy rachunkowości stosownie do przepisów rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 na potrzeby przedstawiania informacji dotyczących funduszy własnych na zasadzie skonsolidowanej na mocy art. 24 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, przedstawiały również informacje finansowe zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

4. Informacje finansowe, o których mowa w ust. 2 i w ust. 3 akapit pierwszy, przedstawia się w zakresie, w jakim jest to niezbędne do uzyskania kompleksowego obrazu profilu ryzyka działalności instytucji i obrazu ryzyk systemowych stwarzanych przez instytucje dla sektora finansowego lub gospodarki realnej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1093/2010.

5. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia jednolitych formatów, częstotliwości i terminów przedstawiania sprawozdań, definicji i rozwiązań informatycznych, które mają być stosowane w Unii do sprawozdawczości, o której mowa w ust. 1-4.

Wymogi dotyczące sprawozdawczości są proporcjonalne do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności instytucji.

EUNB przedstawi Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015 r.

Komisja zostaje uprawniona do przyjmowania technicznych standardów wykonawczych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

6. W przypadku gdy właściwy organ stwierdzi, że – w odniesieniu do instytucji innych niż te, o których mowa w ust. 2 i 3, które podlegają standardom rachunkowości na podstawie dyrektywy 86/635/EWG – informacje finansowe wymagane na mocy

ust. 2 są konieczne do uzyskania kompleksowego obrazu profilu ryzyka działalności instytucji i obrazu ryzyk systemowych stwarzanych przez instytucje dla sektora finansowego lub gospodarki realnej, właściwy organ konsultuje się z EUNB w sprawie rozszerzenia na takie instytucje wymogów dotyczących sprawozdawczości w odniesieniu do informacji finansowych na zasadzie skonsolidowanej, o ile nie przedstawiają one jeszcze informacji na takiej zasadzie.

EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia formatów, które powinny stosować instytucje i za pomocą których właściwe organy mogą rozszerzyć wymogi zgodnie z akapitem pierwszym.

EUNB przedstawi Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015 r.

Komisja zostaje uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie drugim, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

7. W przypadku gdy właściwy organ uzna informacje nieobjęte wykonawczym standardem technicznym, o którym mowa w ust. 5, za konieczne do celów określonych w ust. 4, powiadamia EUNB i ERRS o dodatkowych informacjach, których włączenie do wykonawczego standardu technicznego, o którym mowa w ust. 5, uznaje za konieczne.

Artykuł 100

Dodatkowe wymogi dotyczące sprawozdawczości

Instytucje zgłaszają właściwym organom poziom stosowania, przynajmniej w ujęciu zagregowanym, umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, udzielania pożyczek papierów wartościowych oraz wszelkich form obciążeń aktywów.

EUNB ujmuje te informacje w wykonawczym standardzie technicznym dotyczącym sprawozdawczości, o którym mowa w art. 99 ust. 5.

Artykuł 101

Szczegółowe obowiązki sprawozdawcze

1. Instytucje przedstawiają właściwym organom raz na pół roku następujące dane dotyczące każdego krajowego rynku nieruchomości, wobec którego posiadają ekspozycję:

- a) straty z tytułu ekspozycji, w odniesieniu do których instytucja uznała nieruchomość mieszkalną jako zabezpieczenie, do niższej z następujących wartości: kwoty stanowiącej zabezpieczenie i 80 % wartości rynkowej lub 80 % bankowo-hipotecnej wartości nieruchomości, chyba że zostanie postanowione inaczej na mocy art. 124 ust. 2;

- b) całkowite straty z tytułu ekspozycji, w odniesieniu do których instytucja uznała nieruchomości mieszkalną jako zabezpieczenie, do części ekspozycji traktowanej jako w pełni zabezpieczona nieruchomością mieszkalną zgodnie z art. 124 ust. 1;
- c) wartość ekspozycji wszystkich należności z tytułu ekspozycji, w odniesieniu do których instytucja uznała nieruchomości mieszkalną jako zabezpieczenie, ograniczona do części traktowanej jako w pełni zabezpieczona nieruchomością mieszkalną zgodnie z art. 124 ust. 1;
- d) straty z tytułu ekspozycji, w odniesieniu do których instytucja uznała nieruchomości komercyjną jako zabezpieczenie, do niższej z następujących wartości: kwoty stanowiącej zabezpieczenie i 50 % wartości rynkowej lub 60 % bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, chyba że zostanie postanowione inaczej na mocy art. 124 ust. 2;
- e) całkowite straty z tytułu ekspozycji, w odniesieniu do których instytucja uznała nieruchomości komercyjną jako zabezpieczenie, do części ekspozycji traktowanej jako w pełni zabezpieczona nieruchomością komercyjną zgodnie z art. 124 ust. 1;
- f) wartość ekspozycji wszystkich należności z tytułu ekspozycji, w odniesieniu do których instytucja uznała nieruchomości komercyjną jako zabezpieczenie, ograniczona do części traktowanej jako w pełni zabezpieczona nieruchomością komercyjną zgodnie z art. 124 ust. 1.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przedstawiane właściwemu organowi państwa członkowskiego pochodzenia odnośnej instytucji. W przypadku instytucji posiadającej oddział w innym państwie członkowskim dane odnoszące się do tego oddziału przedstawia się również właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego. Dane są przedstawiane oddzielnie dla każdego rynku nieruchomości w Unii, wobec którego odnośna instytucja ma ekspozycję.

3. Właściwe organy corocznie publikują zagregowane dane określone w ust. 1 lit. a)–f) wraz z danymi historycznymi, jeżeli są one dostępne. Właściwy organ na wniosek innego właściwego organu z państwa członkowskiego lub EUNB dostarcza temu właściwemu organowi lub na wniosek EUNB bardziej szczegółowe informacje dotyczące sytuacji na rynkach nieruchomości mieszkalnych lub komercyjnych w danym państwie członkowskim.

4. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia:

- a) jednolitych formatów, definicji, częstotliwości i terminów przedstawiania sprawozdań, a także rozwiązań informatycznych dotyczących pozycji, o których mowa w ust. 1;

- b) jednolitych formatów, definicji, częstotliwości i terminów przedstawiania sprawozdań, a także rozwiązań informatycznych w zakresie zagregowanych danych, o których mowa w ust. 2.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015 r.

Komisja zostaje uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

ROZDZIAŁ 3

Portfel handlowy

Artykuł 102

Wymogi w zakresie portfela handlowego

1. Pozycje w portfelu handlowym albo nie podlegają żadnym ograniczeniom w zakresie ich zbywalności, albo można je zabezpieczyć.
2. Przeznaczenie do obrotu wykazuje się na podstawie strategii, zasad i procedur ustanowionych przez instytucję w celu zarządzania daną pozycją lub portfelem zgodnie z art. 103.
3. Instytucje ustanawiają i utrzymują systemy i mechanizmy kontroli w celu zarządzania swoimi portfelami handlowymi zgodnie z art. 104 i 105.
4. Przy obliczaniu wymogów kapitałowych w odniesieniu do ryzyka pozycji instytucje mogą uwzględnić wewnętrzne instrumenty zabezpieczające, pod warunkiem że zabezpieczenia te są przeznaczone do obrotu oraz że są spełnione wymogi art. 103–106.

Artykuł 103

Zarządzanie portfelem handlowym

Zarządzając swoimi pozycjami lub zestawami pozycji w portfelu handlowym, instytucja spełnia wszystkie następujące wymogi:

- a) instytucja ustanawia dobrze udokumentowaną strategię handlową w odniesieniu do pozycji/instrumentu lub portfeli, zatwierdzoną przez kadre kierowniczą wyższego szczebla, obejmującą oczekiwany okres posiadania;
- b) instytucja ustanawia jasno określone zasady i procedury w odniesieniu do aktywnego zarządzania pozycjami otwieranymi w jednostce odpowiadającej za handel. W ramach tych zasad i procedur uwzględnia się następujące kwestie:
  - (i) które pozycje mogą być otwierane przez poszczególne jednostki odpowiadające za handel;

- (ii) limity pozycji są ustalone i monitorowane pod względem adekwatności;
  - (iii) dealerzy mogą swobodnie otwierać pozycję i nią zarządzać w ramach uzgodnionych limitów oraz zgodnie z zatwierdzoną strategią;
  - (iv) kadra kierownicza wyższego szczebla otrzymuje sprawozdania na temat pozycji, co stanowi integralną część procesu zarządzania ryzykiem danej instytucji;
  - (v) pozycje monitoruje się aktywnie, z uwzględnieniem źródeł informacji rynkowych, przeprowadza się także ocenę zbywalności lub możliwości zabezpieczenia pozycji bądź wiążących się z nią rodzajów ryzyka, w tym oceny, jakości i dostępności wejściowych danych rynkowych do procesu wyceny, poziomu obrotu rynkowego, wielkości pozycji będących w obrocie rynkowym;
  - (vi) aktywne procedury przeciwdziałania oszustwom i środki kontrolne w tej dziedzinie;
- c) instytucja ustanawia jasno określone zasady i procedury w celu monitorowania pozycji pod kątem strategii handlowej instytucji, w tym monitorowania wielkości obrotu i pozycji, dla których zostały przekroczone wyznaczone pierwotnie okresy posiadania.
- (ii) zabezpieczyć się przed wszystkimi istotnymi ryzykami związanymi z pozycją za pomocą instrumentów, dla których istnieje aktywny, płynny rynek dwustronny;
  - (iii) dokonywać miarodajnych oszacowań podstawowych założeń i parametrów stosowanych w modelu;
- d) zakres, w jakim instytucja może i jest zobowiązana generować wyceny dotyczące pozycji, które mogą być walidowane przez organ zewnętrzny w jednolity sposób;
- e) zakres, w jakim ograniczenia prawne lub inne wymogi operacyjne wpłynęłyby negatywnie na zdolność instytucji do upłynnienia lub zabezpieczenia pozycji w krótkim okresie;
- f) zakres, w jakim instytucja może i jest zobowiązana aktywnie zarządzać ryzykami związanymi z pozycjami w ramach swojej działalności handlowej;
- g) zakres, w jakim instytucja może dokonywać transferu ryzyka lub pozycji między portfelem bankowym a handlowym oraz kryteria dla takich transferów.

Artykuł 105

Wymogi w zakresie ostrożnej wyceny

- Artykuł 104
- #### Uwzględnienie w portfelu handlowym
1. Instytucje ustanawiają jasno określone zasady i procedury dotyczące określania, które pozycje należy uwzględnić w portfelu handlowym w związku z obliczaniem ich wymogów kapitałowych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 102 oraz z definicją portfela handlowego zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 86, z uwzględnieniem możliwości i praktyk danej instytucji w zakresie zarządzania ryzykiem. Instytucja dokumentuje w pełni przestrzeganie tych zasad i procedur oraz poddaje je okresowemu audytowi wewnętrznemu.
2. Instytucje ustanawiają jasno określone zasady i procedury ogólnego zarządzania portfelem handlowym. Przedmiotowe zasady i procedury określają przynajmniej:
- a) działalność, którą instytucja uznaje za handlową i zalicza do portfela handlowego do celów wymogu w zakresie funduszy własnych;
  - b) zakres, w jakim pozycja podlega codziennej wycenie rynkowej w drodze odniesienia do aktywnego, płynnego rynku dwustronnego;
  - c) w przypadku pozycji podlegających wycenie według modelu – zakres, w jakim instytucja może:
    - (i) rozpoznać wszystkie istotne ryzyka związane z pozycją;
1. Wszystkie pozycje portfela handlowego podlegają normom w zakresie ostrożnej wyceny określonym w niniejszym artykule. Instytucje w szczególności zapewniają, aby w ramach ostrożnej wyceny ich pozycji portfela handlowego osiągnięto odpowiedni stopień pewności, uwzględniający dynamiczny charakter pozycji portfela handlowego, wymagania wynikające z podejścia ostrożnościowego oraz zasady działania i cel wymogów kapitałowych w odniesieniu do pozycji portfela handlowego.
2. Instytucje ustanawiają i utrzymują systemy i mechanizmy kontroli wystarczające do zapewniania ostrożnych i wiarygodnych oszacowań dotyczących wyceny. Przedmiotowe systemy i mechanizmy kontroli zawierają co najmniej następujące elementy:
- a) udokumentowane zasady i procedury dotyczące procesu wyceny, w tym wyraźnie określony zakres odpowiedzialności za poszczególne obszary wchodzące w skład procesu wyceny, źródła informacji rynkowych oraz ocenę ich adekwatności, wytyczne dotyczące stosowania nieobserwowalnych parametrów wejściowych odzwierciedlających założenia instytucji odnośnie do tego, jakie parametry zastosowałyby uczestnicy rynku do celów wyceny pozycji, częstotliwość dokonywania niezależnej wyceny, godziny ustalania dziennych cen zamknięcia, procedury korekty wycen, procedury weryfikacji na koniec miesiąca oraz weryfikacji doraźnej;
  - b) struktura raportowania w dziale odpowiedzialnym za proces wyceny jest jasna i niezależna od jednostki operacyjnej.

Ostatnim ogniwem struktury raportowania jest organ zarządzający.

3. Instytucje aktualizują wycenę pozycji portfela handlowego co najmniej raz dziennie.

4. Instytucje dokonują w miarę możliwości wyceny swoich pozycji według wartości rynkowej, w tym przy stosowaniu metody ujmowania pozycji w portfelu handlowym.

5. Dokonując wyceny rynkowej, instytucja stosuje ostrożniejszy z kursów kupna/sprzedaży, chyba że dana instytucja może dokonać zamknięcia po średnim kursie rynkowym. W przypadku gdy instytucje korzystają z tego odstępstwa, co 6 miesięcy informują one swoje właściwe organy o odnośnych pozycjach i przedstawiają dowody na to, że mogą dokonać zamknięcia po średnim kursie rynkowym.

6. Jeżeli wycena rynkowa nie jest możliwa, instytucje dokonują ostrożnej wyceny swoich pozycji i portfeli według modelu, w tym przy obliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu pozycji portfela handlowego.

7. Dokonując wyceny według modelu, instytucje spełniają następujące wymogi:

a) kadra kierownicza wyższego szczebla zna składniki portfela handlowego lub innych pozycji wycenianych według wartości godziwej, które są poddawane wycenie według modelu, i rozumie, że wycena tego typu wprowadza znaczną niepewność do sprawozdawczości dotyczącej ryzyka i wyników przedsiębiorstwa;

b) instytucje wykorzystują dane rynkowe odpowiadające w miarę możliwości cenom rynkowym oraz dokonują z dużą częstotliwością oceny adekwatności danych rynkowych dla konkretnej pozycji podlegającej wycenie oraz parametrów modelu;

c) w miarę dostępności instytucje stosują metody wyceny, które stanowią przyjętą praktykę rynkową w odniesieniu do danych instrumentów finansowych lub towarów;

d) jeżeli model został stworzony przez samą instytucję, opiera się on na stosownych założeniach, które zostały oszacowane i sprawdzone przez osoby odpowiednio do tego wykwalifikowane, niezwiązane z procesem tworzenia modelu;

e) instytucje ustanawiają procedury formalnej kontroli zmian oraz przechowują zabezpieczoną kopię modelu, którą stosują do okresowego sprawdzania wycen;

f) jednostka zarządzająca ryzykiem ma świadomość słabych punktów stosowanych modeli oraz zna sposoby jak najlepiej ich odzwierciedlenia w wynikach wyceny; oraz

g) modele instytucji są poddawane okresowemu przeglądowi w celu określenia dokładności ich funkcjonowania, w tym dokonania oceny ciągłej prawidłowości założeń, analizy zysków i strat w zestawieniu z czynnikami ryzyka oraz porównania rzeczywistych wartości zamknięcia z wynikami modelu.

Do celów lit. d) model opracowuje się lub zatwierdza niezależnie od jednostki odpowiadającej za handel; poddaje się go niezależnym testom, które obejmują walidację danych matematycznych, założeń oraz zastosowanego oprogramowania.

8. Oprócz codziennej wyceny rynkowej lub wyceny według modelu instytucje dokonują niezależnej weryfikacji cen. Weryfikacji cen rynkowych i danych wejściowych modelu dokonuje osoba lub jednostka niezależna od osób lub jednostek będących beneficjentami portfela handlowego, co najmniej raz w miesiącu lub częściej, w zależności od charakteru rynku lub działalności handlowej. Jeżeli niedostępne są niezależne źródła cen lub źródła te są bardziej subiektywne, właściwe może okazać się zastosowanie środków ostrożności, takich jak korekta wyceny.

9. Instytucje ustanawiają i stosują procedury dotyczące uwzględniania korekt wyceny.

10. Instytucje oficjalnie uwzględniają następujące korekty wyceny: niezrealizowane marże kredytowe, koszty zamknięcia, ryzyka operacyjne, niepewność dotycząca cen rynkowych, przedterminowe rozwiązanie umowy, koszty inwestycji i finansowania, przyszłe koszty administracyjne oraz, w stosownych przypadkach, ryzyko modelu.

11. Instytucje ustanawiają i stosują procedury dotyczące obliczania korekty bieżącej wyceny wszystkich pozycji mniej płynnych, które mogą powstać w szczególności na skutek zdarzeń rynkowych lub sytuacji związanych z instytucją, takich jak pozycje o dużej koncentracji lub pozycje, dla których przekroczono pierwotnie wyznaczone okresy posiadania. W razie konieczności instytucje przeprowadzają takie korekty oprócz wszelkich zmian dotyczących wartości pozycji, które są wymagane do celów sprawozdawczości finansowej, oraz opracowują takie korekty w celu odzwierciedlenia braku płynności danej pozycji. Zgodnie z tymi procedurami, podejmując decyzję o ewentualnej konieczności dokonania korekty wyceny w przypadku pozycji mniej płynnych, instytucje uwzględniają kilka czynników. Czynniki te obejmują następujące elementy:

a) czas, jaki byłby potrzebny do zabezpieczenia pozycji lub ryzyk związanych z pozycją;

b) zmienność i średnią wartość różnicy pomiędzy ceną kupna a ceną sprzedaży;

c) dostępność kwotowań rynkowych (liczba i wskazanie animatorów rynku) oraz zmienność i średnią wielkość wolumenów obrotu, w tym wolumenów obrotu w okresach występowania napięć na rynku;

- d) koncentracje na rynku;
- e) struktura pozycji pod względem terminów zapadalności;
- f) zakres, w jakim wycena opiera się na metodzie wyceny według modelu;
- g) wpływ innych rodzajów ryzyka związanego z modelem.

12. W przypadku stosowania wycen sporządzonych przez osoby trzecie lub wycen według modelu instytucje rozważają, czy należy zastosować korektę wyceny. Instytucje rozważają oprócz tego potrzebę dokonania korekt z tytułu pozycji mniej płynnych oraz dokonują na bieżąco oceny, czy są one w dalszym ciągu adekwatne. Instytucje oceniają wprost również potrzebę dokonania korekt związanych z niepewnością co do danych wejściowych dotyczących parametrów wykorzystywanych w modelach.

13. W odniesieniu do złożonych produktów, w tym ekspozycji sekurytyzacyjnych i kredytowych instrumentów pochodnych uruchamianych n-tym niewykonaniem zobowiązania, instytucje oceniają wprost, czy istnieje potrzeba stosowania korekt wyceny, aby odzwierciedlić model ryzyka związanego z ewentualnym zastosowaniem niewłaściwej metody wyceny oraz model ryzyka związanego z zastosowaniem nieobserwowalnych (i potencjalnie niewłaściwych) parametrów kalibracji w modelu wyceny.

14. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, zgodnie z którymi do celów ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się wymogi art. 105.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 106

Wewnętrzne instrumenty zabezpieczające

1. Wewnętrzny instrument zabezpieczający spełnia w szczególności następujące wymogi:
  - a) jego głównym celem nie jest uniknięcie lub obniżenie wymogów w zakresie funduszy własnych;
  - b) jest on we właściwy sposób udokumentowany i podlega określonym wewnętrznym procedurom zatwierdzenia i audytu;
  - c) jest obsługiwany na warunkach rynkowych;
  - d) ryzykiem rynkowym wywołanym wewnętrznym instrumentem zabezpieczającym zarządza się w sposób dynamiczny w portfelu handlowym w ramach zatwierdzonych limitów;
  - e) jest on uważnie monitorowany.

Monitorowanie odbywa się przy zachowaniu odpowiednich procedur.

2. Wymogi ust. 1 stosuje się bez uszczerbku dla wymogów mających zastosowanie do pozycji zabezpieczonej, która należy do portfela bankowego.

3. W drodze odstępstwa od ust. 1 i 2, jeżeli instytucja zabezpiecza ekspozycję na ryzyko kredytowe zaliczaną do portfela bankowego lub ekspozycję na ryzyko kontrahenta przy użyciu kredytowego instrumentu pochodnego zaliczanego do portfela handlowego tej instytucji, stosując wewnętrzny instrument zabezpieczający, uznaje się, że do celów obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem ekspozycja zaliczana do portfela bankowego lub ekspozycja na ryzyko kontrahenta nie jest zabezpieczona, chyba że instytucja nabędzie od uznanego zewnętrznego dostawcy ochrony odpowiedni kredytowy instrument pochodny, który spełnia wymogi w zakresie ochrony kredytowej nieruchomości w portfelu bankowym. Bez uszczerbku dla przepisów art. 299 ust. 2 lit. h), jeżeli taka ochrona od zewnętrznego dostawcy zostaje zakupiona i uznana do celów obliczenia wymogów kapitałowych jako instrument zabezpieczający ekspozycję zaliczaną do portfela bankowego, do tych samych celów do portfela handlowego nie zalicza się ani wewnętrznego, ani zewnętrznego zabezpieczającego kredytowego instrumentu pochodnego.

TYTUŁ II

WYMOGI KAPITAŁOWE Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO

ROZDZIAŁ 1

Zasady ogólne

Artykuł 107

Metody szacowania ryzyka kredytowego

1. Do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem do celów art. 92 ust. 3 lit. a) i f) instytucje stosują albo metodę standardową przewidzianą w rozdziale 2, albo jeżeli zezwoliły na to właściwe organy zgodnie z art. 143, metodę wewnętrznych ratingów (IRB) przewidzianą w rozdziale 3.
2. W odniesieniu do ekspozycji z tytułu transakcji i w odniesieniu do wkładów do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania wnoszonych na rzecz kontrahentów centralnych, do obliczania swoich kwot ekspozycji ważonych ryzykiem do celów art. 92 ust. 3 lit. a) i f) instytucje stosują metodę określoną w rozdziale 6 sekcja 9. W odniesieniu do wszystkich innych rodzajów ekspozycji wobec kontrahenta centralnego instytucje traktują te ekspozycje następujący sposób:
  - a) jako ekspozycje wobec instytucji w przypadku innych rodzajów ekspozycji wobec kwalifikującego się kontrahenta centralnego;
  - b) jako ekspozycje wobec przedsiębiorstw w przypadku innych rodzajów ekspozycji wobec niekwalifikującego się kontrahenta centralnego.

3. Na użytek niniejszego rozporządzenia instytucje traktują ekspozycje wobec firm inwestycyjnych z państwa trzeciego oraz ekspozycje wobec instytucji kredytowych z państwa trzeciego a także ekspozycje wobec izb rozliczeniowych i giełd z państwa trzeciego jako ekspozycje wobec instytucji wyłącznie wtedy, gdy państwo trzecie stosuje ostrożnościowe wymogi nadzorcze i regulacyjne wobec tego podmiotu, które są co najmniej równoważne z takimi wymogami stosowanymi w Unii.

4. Do celów ust. 3 Komisja może przyjąć za pomocą aktów wykonawczych i przy zastosowaniu procedury oceny, o której mowa w art. 464 ust. 2, decyzję dotyczącą tego, czy dane państwo trzecie stosuje ostrożnościowe wymogi nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne z wymogami stosowanymi w Unii. W przypadku braku takiej decyzji do dnia 1 stycznia 2015 r. instytucje mogą nadal traktować ekspozycje wobec podmiotów, o których mowa w ust. 3, jako ekspozycje wobec instytucji, o ile odpowiednie właściwe organy uznały państwo trzecie jako kwalifikujące się do przedmiotowej metody ujmowania przed dniem 1 stycznia 2014 r.

Artykuł 108

Stosowanie techniki ograniczania ryzyka kredytowego według metody standardowej i metody IRB

1. W odniesieniu do ekspozycji, do której dana instytucja stosuje metodę standardową zgodnie z rozdziałem 2 lub metodę IRB zgodnie z rozdziałem 3, nie korzystając jednak z własnych oszacowań wartości straty z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) i współczynników konwersji zgodnie z art. 151, dana instytucja może zastosować ograniczanie ryzyka kredytowego zgodnie z rozdziałem 4 przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem do celów art. 92 ust. 3 lit. a) i f) lub, w stosownych przypadkach, kwot oczekiwanej straty do celów obliczeń, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. d) i art. 62 lit. c).

2. W odniesieniu do ekspozycji, do której dana instytucja stosuje metodę IRB, korzystając z własnych oszacowań wartości LGD i współczynników konwersji zgodnie z art. 151, dana instytucja może zastosować ograniczanie ryzyka kredytowego zgodnie z rozdziałem 3.

Artykuł 109

Sposób ujmowania sekurytyzowanych ekspozycji według metody standardowej i metody IRB

1. Jeżeli do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do kategorii ekspozycji, do której by zaklasyfikowano sekurytyzowane ekspozycje zgodnie z art. 112, dana instytucja stosuje metodę standardową zgodnie z rozdziałem 2, oblicza ona kwotę ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnej zgodnie z art. 245, 246 i 251–258. Instytucje stosujące metodę standardową mogą

również stosować metodę wewnętrznych oszacowań w przypadkach, w których jest to dozwolone na podstawie art. 259 ust. 3.

2. Jeżeli do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do kategorii ekspozycji, do której by zaklasyfikowano sekurytyzowaną ekspozycję zgodnie z art. 147, dana instytucja stosuje metodę IRB zgodnie z rozdziałem 3, oblicza ona kwotę ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 245, 246 i art. 259–266.

Z wyjątkiem metody wewnętrznych oszacowań, gdy metodę IRB stosuje się jedynie w odniesieniu do części sekurytyzowanych ekspozycji stanowiących przedmiot danej sekurytyzacji, instytucja stosuje metodę odpowiadającą przeważającemu udziałowi sekurytyzowanych ekspozycji stanowiących przedmiot tej sekurytyzacji.

Artykuł 110

Metoda ujmowania korekt z tytułu ryzyka kredytowego

1. Instytucje stosujące metodę standardową ujmują korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego zgodnie z art. 62 lit. c).

2. Instytucje stosujące metodę IRB ujmują korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego zgodnie z art. 159, art. 62 lit. d) i art. 36 ust. 1 lit. d).

Do celów niniejszego artykułu oraz rozdziałów 2 i 3 korekty z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego nie uwzględniają funduszy ogólnego ryzyka bankowego.

3. Instytucje stosujące metodę IRB, które wykorzystują metodę standardową w odniesieniu do części ich ekspozycji na zasadzie skonsolidowanej lub indywidualnej zgodnie z art. 148 i 150, określają część korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego, do której należy przypisać sposób ujmowania korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego według metody standardowej i sposób ujmowania korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego według metody IRB w następujący sposób:

a) w stosownych przypadkach, jeżeli instytucja objęta konsolidacją stosuje wyłącznie metodę IRB, do korekt z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego tej instytucji przypisuje się sposób ujmowania określony w ust. 2;

b) w stosownych przypadkach, jeżeli instytucja objęta konsolidacją stosuje wyłącznie metodę standardową, do korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego tej instytucji przypisuje się sposób ujmowania określony w ust. 1;

c) pozostałą część korekty z tytułu ryzyka kredytowego przypisuje się do tych dwóch metod proporcjonalnie, zgodnie z udziałem kwot ekspozycji ważonych ryzykiem podlegających metodzie standardowej i podlegających metodzie IRB.

4. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia sposobu obliczania korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego i korekt z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego w ramach mających zastosowanie standardów rachunkowości w odniesieniu do:

- a) wartości ekspozycji według metody standardowej, o której mowa w art. 111;
- b) wartości ekspozycji według metody IRB, o której mowa w art. 166–168;
- c) sposobu ujmowania kwot oczekiwanej straty, o których mowa w art. 159;
- d) wartości ekspozycji na potrzeby obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem z tytułu pozycji sekurytyzacyjnej, o której mowa w art. 246 i 266;
- e) określenia niewykonania zobowiązania zgodnie z art. 178;

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania technicznych standardów regulacyjnych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

ROZDZIAŁ 2

Metoda standardowa

Sekcja 1

Zasady ogólne

Artykuł 111

Wartość ekspozycji

1. Wartością ekspozycji składnika aktywów jest wartość księgowa tego składnika, która pozostaje po dokonaniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, dodatkowych korekt wartości zgodnie z art. 34 i 110 oraz innych redukcji funduszy własnych związanych z danym składnikiem aktywów. Wartością ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowej wymienionej w załączniku I jest następujący odsetek jej wartości nominalnej po zmniejszeniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego:

- a) 100 % w przypadku pozycji pełnego ryzyka;
- b) 50 % w przypadku pozycji średniego ryzyka;
- c) 20 % w przypadku pozycji średniego/niskiego ryzyka;
- d) 0 % w przypadku pozycji niskiego ryzyka.

Pozycje pozabilansowe, o których mowa w akapicie pierwszym zdanie drugie, klasyfikuje się do kategorii ryzyka zgodnie z załącznikiem I.

W przypadku gdy instytucja stosuje kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych zgodnie z art. 223, wartość ekspozycji z tytułu papierów wartościowych lub towarów zbywanych, przekazywanych lub pożyczanych w ramach transakcji odkupu lub transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów oraz transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego wzrasta o korektę z tytułu zmienności odpowiednią dla takich papierów wartościowych lub towarów, zgodnie z przepisami art. 223–225.

2. Wartość ekspozycji z tytułu instrumentu pochodnego wymienionego w załączniku II określa się zgodnie z rozdziałem 6, z uwzględnieniem skutków umów nowacji oraz innych umów o kompensowaniu zobowiązań do celów tych metod zgodnie z rozdziałem 6. Wartość ekspozycji z tytułu transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia i transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego można ustalać zgodnie z rozdziałem 6 albo z rozdziałem 4.

3. Jeżeli ekspozycja jest objęta ochroną kredytową rzeczywistą, wartość ekspozycji mająca zastosowanie do danej pozycji może zostać zmieniona zgodnie z rozdziałem 4.

Artykuł 112

Kategorie ekspozycji

Każdą ekspozycję klasyfikuje się do jednej z następujących kategorii ekspozycji:

- a) ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych;
- b) ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych;
- c) ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego;
- d) ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju;
- e) ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych;
- f) ekspozycje wobec instytucji;
- g) ekspozycje wobec przedsiębiorstw;
- h) ekspozycje detaliczne;
- i) ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach;
- j) ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania;

- k) ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem;
- l) ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych;
- m) pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne;
- n) ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową;
- o) ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania;
- p) ekspozycje kapitałowe;
- q) inne pozycje.
- w art. 12 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG. Właściwe organy są upoważnione do udzielenia zgody, jeżeli spełnione są następujące warunki:
- a) kontrahent jest instytucją, finansową spółką holdingową lub finansową spółką holdingową o działalności mieszanej, instytucją finansową, spółką zarządzania aktywami lub przedsiębiorstwem usług pomocniczych, objętymi odpowiednimi wymogami ostrożnościowymi;
- b) kontrahent jest objęty tą samą pełną konsolidacją co dana instytucja;
- c) kontrahent jest objęty tymi samymi procedurami oceny, pomiaru i kontroli ryzyka co dana instytucja;
- d) kontrahent ma siedzibę w tym samym państwie członkowskim co dana instytucja;
- e) nie istnieją obecnie ani nie są przewidywane w przyszłości istotne przeszkody praktyczne lub prawne dla szybkiego transferu funduszy własnych lub spłaty należności przez kontrahenta na rzecz danej instytucji.

Artykuł 113

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

1. Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wagi ryzyka przypisuje się wszystkim ekspozycjom, chyba że odejmuje się je od funduszy własnych, zgodnie z przepisami sekcji 2. Wagi ryzyka są przypisywane w oparciu o kategorię ekspozycji, do której jest zaklasyfikowana dana ekspozycja, oraz – w zakresie określonym w sekcji 2 – o jej jakość kredytową. Jakość kredytową można określić poprzez odniesienie do ocen kredytowych opracowanych przez ECAI lub ocen kredytowych opracowanych przez agencje kredytów eksportowych zgodnie z sekcją 3.

2. Do celów przypisywania wagi ryzyka zgodnie z ust. 1 wartość ekspozycji mnoży się przez wagę ryzyka wskazaną lub określoną zgodnie z sekcją 2.

3. Jeżeli ekspozycja objęta jest ochroną kredytową, waga ryzyka mająca zastosowanie do takiej pozycji może zostać zmieniona zgodnie z rozdziałem 4.

4. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku sekurytyzowanych ekspozycji są obliczane zgodnie z rozdziałem 5.

5. Ekspozycjom, w odniesieniu do których w sekcji 2 nie określono żadnych obliczeń, przypisuje się wagę ryzyka równą 100 %.

6. Z wyjątkiem ekspozycji stanowiących podstawę pozycji kapitału podstawowego Tier I, pozycji dodatkowych w Tier I lub pozycji w Tier II, instytucja może pod warunkiem uzyskania uprzedniej zgody właściwych organów podjąć decyzję o niestosowaniu wymogów ust. 1 niniejszego artykułu w odniesieniu do ekspozycji danej instytucji wobec kontrahenta, który jest w stosunku do niej jednostką dominującą, jednostką zależną, jednostką zależną wobec jednostki dominującej danej instytucji lub jednostką powiązaną stosunkiem określonym

Jeżeli dana instytucja jest zgodnie z niniejszym ustępem upoważniona do niestosowania wymogów zawartych w ust. 1, może ona przypisać wagę ryzyka równą 0 %.

7. Z wyjątkiem ekspozycji stanowiących podstawę pozycji kapitału podstawowego Tier I, pozycji dodatkowych w Tier I i pozycji w Tier II, instytucje mogą – pod warunkiem uzyskania uprzedniego zezwolenia od właściwych organów – podjąć decyzję o niestosowaniu wymogów ust. 1 niniejszego artykułu w odniesieniu do ekspozycji wobec kontrahentów, z którymi dana instytucja przystąpiła do instytucjonalnego systemu ochrony stanowiącego umowne lub ustawowe uzgodnienie w sprawie odpowiedzialności, które chroni te instytucje, a w szczególności gwarantuje ich płynność i wypłacalność w celu uniknięcia upadłości, gdyby okazała się ona konieczna. Właściwe organy są upoważnione do udzielenia zezwolenia, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) spełnione są wymogi określone w ust. 6 lit. a), d) i e);
- b) uzgodnienia gwarantują, że instytucjonalny system ochrony jest w stanie udzielić niezbędnego wsparcia, zgodnie z zobowiązaniami, z funduszy, do których ma łatwy dostęp;
- c) instytucjonalny system ochrony ma odpowiednie i jednakowo zorganizowane mechanizmy monitorowania i klasyfikowania ryzyka, co daje całościowy przegląd sytuacji ryzyka wszystkich indywidualnych członków oraz instytucjonalnego systemu ochrony jako całości, a także daje odpowiednie możliwości oddziaływania; mechanizmy te odpowiednio kontrolują ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, zgodnie z art. 178 ust. 1;

- d) instytucjonalny system ochrony zapewnia własny przegląd ryzyka, który jest udostępniany poszczególnym członkom;
- e) w ramach instytucjonalnego systemu ochrony corocznie sporządza się i publikuje skonsolidowane sprawozdanie dotyczące tego systemu jako całości i obejmujące: bilans, rachunek zysków i strat, sprawozdanie na temat sytuacji i sprawozdanie na temat ryzyka, bądź też sprawozdanie dotyczące tego systemu jako całości i obejmujące: zagregowany bilans, zagregowany rachunek zysków i strat, sprawozdanie na temat sytuacji i sprawozdanie na temat ryzyka;
- f) członkowie instytucjonalnego systemu ochrony są zobowiązani do zachowania minimum 24-miesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli zamierzają zaprzestać korzystania z instytucjonalnego systemu ochrony;
- g) wyklucza się wielokrotne wykorzystywanie składników, które mogą być używane do obliczania funduszy własnych (która to praktyka zwana jest dalej „wielokrotnym finansowaniem”), oraz wszelkie nieodpowiednie tworzenie funduszy własnych pomiędzy członkami instytucjonalnego systemu ochrony;
- h) instytucjonalny system ochrony opiera się na szerokim udziale instytucji kredytowych o zasadniczo jednolitym profilu działalności;
- i) adekwatność mechanizmów, o których mowa w lit. c) i d), podlega zatwierdzeniu przez odpowiednie właściwe organy i jest przez nie monitorowana w regularnych odstępach czasu.

Jeżeli dana instytucja podejmuje zgodnie z niniejszym ustępem decyzję o niestosowaniu wymogów zawartych w ust. 1, może ona przypisać wagę ryzyka równą 0 %.

Sekcja 2

Wagi ryzyka

Artykuł 114

Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych

1. Ekspozycjom wobec rządów centralnych i banków centralnych przypisuje się wagę ryzyka równą 100 %, chyba że mają zastosowanie metody ujmowania określone w ust. 2–7.
2. Ekspozycjom wobec rządów centralnych i banków centralnych, które posiadają ocenę kredytową sporządzoną przez wyznaczoną ECAI, przypisuje się wagę ryzyka według tabeli 1, która odpowiada ocenie kredytowej ECAI zgodnie z art. 136.

Tabela 1

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	0 %	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %

3. Ekspozycjom wobec EBC przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %.

4. Ekspozycjom wobec rządów centralnych i banków centralnych państw członkowskich, denominowanym i finansowanym w walucie krajowej tego rządu centralnego i banku centralnego, przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %.

5. Do dnia 31 grudnia 2017 r. w odniesieniu do ekspozycji wobec rządów centralnych lub banków centralnych państw członkowskich, denominowanych i finansowanych w walucie krajowej któregośkolwiek państwa członkowskiego, przypisuje się tę samą wagę ryzyka, która byłaby przypisana do takich ekspozycji denominowanych i finansowanych w walucie krajowej tego państwa.

6. W odniesieniu do ekspozycji wskazanych w ust. 5:

- a) w 2018 r. obliczone kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem wyniosą 20 % wagi ryzyka przypisanej tym ekspozycjom zgodnie z art. 114 ust. 2;
- b) w 2019 r. obliczone kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem wyniosą 50 % wagi ryzyka przypisanej tym ekspozycjom zgodnie z art. 114 ust. 2;
- c) w 2020 r. i w latach kolejnych obliczone kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem wyniosą 100 % wagi ryzyka przypisanej tym ekspozycjom zgodnie z art. 114 ust. 2.

7. Jeżeli właściwe organy państwa trzeciego, które stosują środki nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne ze środkami stosowanymi w Unii, przypisują ekspozycjom wobec ich rządu centralnego i banku centralnego, denominowanym i finansowanym w walucie krajowej, wagę ryzyka niższą niż waga ryzyka wskazana w ust. 1–2, instytucje mogą ważyć takie ekspozycje ryzykiem w taki sam sposób.

Do celów niniejszego ustępu Komisja może przyjąć za pomocą aktów wykonawczych i przy zastosowaniu procedury oceny, o której mowa w art. 464 ust. 2, decyzję dotyczącą tego, czy dane państwo trzecie stosuje środki nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne ze środkami stosowanymi w Unii. W przypadku braku takiej decyzji do dnia 1 stycznia 2015 r. instytucje mogą nadal stosować do ekspozycji wobec rządu centralnego lub banku centralnego państwa trzeciego metodę ujmowania określoną w niniejszym ustępie, jeżeli odpowiednie właściwe organy uznały państwo trzecie jako kwalifikujące się do przedmiotowej metody ujmowania przed dniem 1 stycznia 2014 r.

Artykuł 115

Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych

1. Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych są ważne ryzykiem jako ekspozycje wobec instytucji, chyba że traktuje się je jako ekspozycje wobec rządu centralnego na podstawie ust. 2 lub 4 lub przypisuje się im wagę ryzyka zgodnie z ust. 5. Traktowania preferencyjnego nie stosuje się w przypadku ekspozycji krótkoterminowych określonych w art. 119 ust. 2 i art. 120 ust. 2.

2. Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych traktuje się jako ekspozycje wobec rządu centralnego, w którego jurysdykcji są ustanowione, jeżeli nie istnieje różnica w zakresie ryzyka między tymi ekspozycjami z powodu szczególnych uprawnień w zakresie zasilania własnego budżetu samorządów regionalnych lub władz lokalnych oraz istnienia szczególnych środków instytucjonalnych, których celem jest ograniczenie ryzyka niewykonania zobowiązania.

EUNB prowadzi publicznie dostępną bazę danych dotyczących wszystkich samorządów regionalnych i władz lokalnych w Unii, które odpowiednie właściwe organy traktują jako ekspozycje wobec swoich rządów centralnych.

3. Ekspozycje wobec kościołów lub wspólnot religijnych będących osobą prawną prawa publicznego, o ile podmioty te pobierają podatki zgodnie z ustawodawstwem, które je do tego uprawnia, traktuje się jako ekspozycje wobec samorządów regionalnych i władz lokalnych. W tym przypadku ust. 2 nie ma zastosowania i do celów art. 150 ust. 1 lit. a) nie wyklucza się zezwolenia na stosowanie metody standardowej.

4. Jeżeli właściwe organy podlegające jurysdykcji państwa trzeciego, które stosuje środki nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne ze środkami stosowanymi w Unii, traktują ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych jako ekspozycje wobec ich rządu centralnego i nie istnieje różnica w zakresie ryzyka między tymi ekspozycjami z powodu szczególnych uprawnień w zakresie zasilania własnego budżetu samorządów regionalnych lub władz lokalnych oraz szczególnych środków instytucjonalnych mających na celu ograniczenie ryzyka niewykonania zobowiązania, instytucje mogą ważyć ryzykiem ekspozycje wobec tych samorządów regionalnych i władz lokalnych w taki sam sposób.

Do celów niniejszego ustępu Komisja może przyjąć za pomocą aktów wykonawczych i przy zastosowaniu procedury oceny, o której mowa w art. 464 ust. 2, decyzję dotyczącą tego, czy państwo trzecie stosuje środki nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne ze środkami stosowanymi w Unii. W przypadku braku takiej decyzji do dnia 1 stycznia 2015 r. instytucje mogą nadal stosować wobec państwa trzeciego metodę ujmowania określoną w niniejszym ustępie, jeżeli odpowiednie właściwe organy uznały państwo trzecie jako kwalifikujące się do przedmiotowej metody ujmowania przed dniem 1 stycznia 2014 r.

5. Ekspozycjom wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych państw członkowskich, które to ekspozycje nie są wspomniane w ust. 2–4 i które są denominowane i finansowane w walucie krajowej tych samorządów regionalnych i władz lokalnych, przypisuje się wagę ryzyka równą 20 %.

Artykuł 116

Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego

1. Ekspozycjom wobec podmiotów sektora publicznego, które nie mają oceny kredytowej sporządzonej przez wyznaczoną ECAI, przypisuje się wagę ryzyka według stopnia jakości kredytowej, który przypisuje się zgodnie z poniższą tabelą 2 ekspozycjom wobec rządu centralnego w jurysdykcji, w której zarejestrowano dany podmiot sektora publicznego.

Tabela 2

Stopień jakości kredytowej, do którego zaklasyfikowano rząd centralny	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

W przypadku ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego zarejestrowanych w państwach, w których rząd centralny nie ma ratingu, waga ryzyka wynosi 100 %.

2. Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego mających ocenę kredytową sporządzoną przez wyznaczoną ECAI traktuje się zgodnie z art. 120. Traktowania preferencyjnego nie stosuje się wobec tych podmiotów w przypadku ekspozycji krótkoterminowych określonych w art. 119 ust. 2 i art. 120 ust. 2.

3. W przypadku ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego z pierwotnym terminem zapadalności wynoszącym maksymalnie 3 miesiące waga ryzyka wynosi 20 %.

4. W wyjątkowych przypadkach ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego mogą być traktowane jak ekspozycje wobec rządu centralnego, samorządu regionalnego lub władz lokalnych, w których jurysdykcji mają one swoją siedzibę, o ile zgodnie z opinią właściwych organów tej jurysdykcji ryzyko takich ekspozycji jest jednakowe, ponieważ rząd centralny, samorząd regionalny lub władze lokalne wystawiły odpowiednią gwarancję.

5. Jeżeli właściwe organy podlegające jurysdykcji państwa trzeciego, które stosują środki nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne ze środkami stosowanymi w Unii, traktują ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego zgodnie z ust. 1 lub 2, instytucje mogą ważyć ryzykiem ekspozycje wobec tych podmiotów sektora publicznego w ten sam sposób. W przeciwnym razie instytucje stosują wagę ryzyka równą 100 %.

Do celów niniejszego ustępu Komisja może przyjąć za pomocą aktów wykonawczych i przy zastosowaniu procedury oceny, o której mowa w art. 464 ust. 2, decyzję dotyczącą tego, czy państwo trzecie stosuje środki nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne ze środkami stosowanymi w Unii. W przypadku braku takiej decyzji do dnia 1 stycznia 2015 r. instytucje mogą nadal stosować wobec państwa trzeciego metodę ujmowania określoną w niniejszym ustępie, jeżeli odpowiednie właściwe organy uznały państwo trzecie jako kwalifikujące się do przedmiotowej metody ujmowania przed dniem 1 stycznia 2014 r.

Artykuł 117

Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju

1. Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju, które nie są wspomniane w ust. 2, traktuje się w taki sam sposób jak ekspozycje wobec instytucji. Traktowania preferencyjnego nie stosuje się w przypadku ekspozycji krótkoterminowych określonych w art. 119 ust. 2, art. 120 ust. 2 i art. 121 ust. 3.

Międzyamerykańską Korporację Inwestycyjną, Czarnomorski Bank Handlu i Rozwoju, Środkowoamerykański Bank Integracji Gospodarczej oraz CAF – Bank Rozwoju Ameryki Łacińskiej uznaje się za wielostronne banki rozwoju.

2. Ekspozycjom wobec następujących wielostronnych banków rozwoju przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %:

- a) Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju;
- b) Międzynarodowa Korporacja Finansowa;
- c) Międzyamerykański Bank Rozwoju;
- d) Azjatycki Bank Rozwoju;
- e) Afrykański Bank Rozwoju;
- f) Bank Rozwoju Rady Europy;
- g) Nordycki Bank Inwestycyjny;
- h) Karaibski Bank Rozwoju;
- i) Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju;
- j) Europejski Bank Inwestycyjny;
- k) Europejski Fundusz Inwestycyjny;
- l) Wielostronna Agencja Gwarancji Inwestycyjnych;

m) międzynarodowy instrument finansowy na rzecz szczepień;

n) Islamski Bank Rozwoju.

3. Zadeklarowanym należnym wpłatom na poczet kapitału Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego przypisuje się wagę ryzyka równą 20 %.

Artykuł 118

Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych

Ekspozycjom wobec następujących organizacji międzynarodowych przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %:

- a) Unia;
- b) Międzynarodowy Fundusz Walutowy;
- c) Bank Rozrachunków Międzynarodowych;
- d) Europejski Instrument Stabilności Finansowej;
- e) Europejski Mechanizm Stabilności;
- f) międzynarodowa instytucja finansowa ustanowiona przez co najmniej dwa państwa członkowskie, której celem jest gromadzenie środków i zapewnienie pomocy finansowej na rzecz jej członków, którzy doświadczają poważnych problemów finansowych albo są nimi zagrożeni.

Artykuł 119

Ekspozycje wobec instytucji

1. Ekspozycjom wobec instytucji, które mają ocenę kredytową sporządzoną przez wyznaczoną ECAI, przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z art. 120. Ekspozycjom wobec instytucji, które nie mają oceny kredytowej sporządzonej przez wyznaczoną ECAI, przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z art. 121.

2. Ekspozycjom wobec instytucji, których to ekspozycji rezydualny termin zapadalności nie przekracza 3 miesięcy i które są denominowane i finansowane w walucie krajowej kredytobiorcy, przypisuje się wagę ryzyka o jedną kategorię mniej korzystną niż preferencyjna waga ryzyka, jak określono w art. 114 ust. 4–7, przypisana ekspozycjom wobec rządu centralnego, w którego jurysdykcji instytucja jest zarejestrowana.

3. Ekspozycjom, których rezydualny termin zapadalności nie przekracza 3 miesięcy, denominowanym i finansowanym w walucie krajowej kredytobiorcy, nie przypisuje się wagi ryzyka mniejszej niż 20 %.

4. Ekspozycje wobec instytucji w postaci rezerw obowiązkowych wymaganych przez EBC lub przez bank centralny państwa członkowskiego, które mają być utrzymywane przez instytucję, mogą być wazone ryzykiem jako ekspozycje wobec banku centralnego danego państwa członkowskiego, jeżeli:

- rezerwy są utrzymywane zgodnie z rozporządzeniem (WE) Europejskiego Banku Centralnego nr 1745/2003 z dnia 12 września 2003 r. dotyczącym stosowania rezerw obowiązkowych⁽¹⁾ lub zgodnie z wymogami krajowymi, równoważnymi pod każdym istotnym względem z tym rozporządzeniem;
- w przypadku bankructwa lub niewypłacalności instytucji, w której utrzymywane są rezerwy, są one terminowo i w pełnej wysokości spłacane na rzecz instytucji i nie służą do pokrycia innych zobowiązań instytucji.

5. Ekspozycje wobec instytucji finansowych mających zezwolenie na działalność wydane przez właściwe organy i przez nie nadzorowanych oraz podlegających wymogom ostrożnościowym porównywalnym pod kątem surowości z wymogami stosowanymi wobec instytucji traktuje się jako ekspozycje wobec instytucji.

Artykuł 120

Ekspozycje wobec instytucji mających rating

1. Ekspozycjom z rezydującym terminem zapadalności wynoszącym maksymalnie trzy miesiące wobec instytucji, która mają ocenę kredytową sporządzoną przez wyznaczoną ECAI, przypisuje się wagę ryzyka według tabeli 3, która odpowiada ocenie kredytowej ECAI zgodnie z art. 136.

Tabela 3

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	20 %	50 %	50 %	100 %	100 %	150 %

2. Ekspozycjom z rezydującym terminem zapadalności wynoszącym maksymalnie trzy miesiące wobec instytucji, która ma ocenę kredytową sporządzoną przez wyznaczoną ECAI, przypisuje się wagę ryzyka według tabeli 4, która odpowiada ocenie kredytowej ECAI zgodnie z art. 136:

Tabela 4

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	20 %	20 %	20 %	50 %	50 %	150 %

3. Związek pomiędzy traktowaniem krótkoterminowej oceny kredytowej zgodnie z art. 131 a ogólnym traktowaniem

preferencyjnym ekspozycji krótkoterminowych określonym w ust. 2 jest następujący:

- przy braku oceny ekspozycji krótkoterminowych ogólne traktowanie preferencyjne ekspozycji krótkoterminowych określone w ust. 2 stosuje się do wszystkich ekspozycji z rezydującym terminem zapadalności wynoszącym maksymalnie trzy miesiące wobec instytucji;
- jeżeli istnieje ocena krótkoterminowa i zgodnie z tą oceną należy stosować nie mniej korzystną wagę ryzyka niż w przypadku stosowania ogólnego traktowania preferencyjnego dla ekspozycji krótkoterminowych zgodnie z ust. 2, ocenę krótkoterminową stosuje się wyłącznie w przypadku tej konkretnej ekspozycji. Wobec innych ekspozycji krótkoterminowych stosuje się ogólne traktowanie preferencyjne obowiązujące dla ekspozycji krótkoterminowych zgodnie z ust. 2;
- jeżeli istnieje ocena krótkoterminowa i zgodnie z tą oceną należy stosować mniej korzystną wagę ryzyka niż w przypadku stosowania ogólnego traktowania preferencyjnego dla ekspozycji krótkoterminowych zgodnie z ust. 2, nie stosuje się ogólnego traktowania preferencyjnego dla ekspozycji krótkoterminowych, a wszystkim krótkoterminowym należnościom bez ratingu przypisuje się taką samą wagę ryzyka jak waga ryzyka stosowana zgodnie z konkretną oceną krótkoterminową.

Artykuł 121

Ekspozycje wobec instytucji nieposiadających ratingu

1. Ekspozycjom wobec instytucji, które nie mają oceny kredytowej sporządzonej przez wyznaczoną ECAI, przypisuje się wagę ryzyka według stopnia jakości kredytowej, który przypisuje się zgodnie z poniższą tabelą 5 ekspozycjom wobec rządu centralnego w jurysdykcji, w której instytucja jest zarejestrowana.

Tabela 5

Stopień jakości kredytowej, który przypisano rządowi centralnemu	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

2. W przypadku ekspozycji wobec instytucji niemających ratingu zarejestrowanych w państwach, w których rząd centralny nie ma ratingu, waga ryzyka wynosi 100 %.

3. W przypadku ekspozycji z rezydującym terminem zapadalności wynoszącym maksymalnie trzy miesiące wobec instytucji niemających ratingu, waga ryzyka wynosi 20 %.

⁽¹⁾ Dz.U. L 250 z 2.10.2003, s. 10.

4. Niezależnie od ust. 2 i 3 w odniesieniu do ekspozycji z tytułu finansowania handlu, o których mowa w art. 162 ust. 3 akapit drugi lit. b), wobec instytucji niemających ratingu, waga ryzyka wynosi 50 %, natomiast w przypadku gdy rezydualny termin zapadalności tych ekspozycji z tytułu finansowania handlu wobec instytucji niemających ratingu nie przekracza trzech miesięcy, waga ryzyka wynosi 20 %.

Artykuł 122

Ekspozycje wobec przedsiębiorstw

1. Ekspozycjom, które mają ocenę kredytową sporządzoną przez wyznaczoną ECAI, przypisuje się wagę ryzyka według tabeli 6, która odpowiada ocenie kredytowej ECAI zgodnie z art. 136.

Tabela 6

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %	150 %

2. Ekspozycjom, które nie mają takiej oceny kredytowej, przypisuje się wagę ryzyka równą 100 % lub wagę ryzyka ekspozycji wobec rządu centralnego jurysdykcji, w której dane przedsiębiorstwo jest zarejestrowane, w zależności od tego, która waga jest wyższa.

Artykuł 123

Ekspozycje detaliczne

Ekspozycjom, które spełniają następujące kryteria, przypisuje się wagę ryzyka równą 75 %:

- ekspozycja dotyczy osoby fizycznej lub osób fizycznych bądź małego lub średniego przedsiębiorstwa (MŚP);
- ekspozycja jest jedną ze znacznej liczby ekspozycji cechujących się podobnymi właściwościami, dzięki którym ryzyka związane z tego rodzaju kredytami są znacznie zmniejszone;
- łączna kwota zobowiązań klienta będącego dłużnikiem lub grupy powiązanych klientów wobec instytucji i jednostek dominujących oraz ich jednostek zależnych, w tym wszelkich ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, jednak z wyjątkiem ekspozycji z pełnym i całkowitym zabezpieczeniem w formie nieruchomości mieszkalnych, które to ekspozycje zostały przypisane do kategorii ekspozycji określonej w art. 112 lit. i), nie przekracza – zgodnie z wiedzą instytucji – kwoty 1 mln EUR. Instytucja podejmuje zasadne kroki w celu uzyskania tej wiedzy.

Papiery wartościowe nie kwalifikują się do objęcia kategorią ekspozycji detalicznych.

Ekspozycje, które nie spełniają kryteriów, o których mowa w lit. a)–c) akapitu pierwszego, nie kwalifikują się do objęcia kategorią ekspozycji detalicznych.

Wartość bieżąca minimalnych detalicznych opłat leasingowych kwalifikuje się do objęcia kategorią ekspozycji detalicznych.

Artykuł 124

Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach

1. Ekspozycji lub jakiegokolwiek części ekspozycji w pełni zabezpieczonej hipoteką na nieruchomości przypisuje się wagę ryzyka równą 100 %, jeżeli nie zostały spełnione warunki na mocy art. 125 i 126, z wyjątkiem jakiegokolwiek części ekspozycji, którą przypisano do innej kategorii ekspozycji. Części ekspozycji, która przekracza wartość hipoteki na nieruchomość, przypisuje się wagę ryzyka mającą zastosowanie do niezabezpieczonych ekspozycji danego kontrahenta.

Część ekspozycji traktowana jako w pełni zabezpieczona nieruchomością nie przekracza wysokości zabezpieczenia odpowiadającej wartości rynkowej lub – w państwach członkowskich, które ustanowiły w przepisach ustawowych lub wykonawczych surowe kryteria oceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości – bankowo-hipotecznej wartości przedmiotowej nieruchomości.

2. W oparciu o dane zebrane na podstawie art. 101 i o wszelkie inne odpowiednie wskaźniki właściwe organy okresowo i co najmniej raz w roku oceniają, czy waga ryzyka równa 35 % dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych, o których mowa w art. 125, i waga ryzyka równa 50 % dla ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych, o których mowa w art. 126, znajdujących się na ich terytorium są właściwie oparte na:

- przypadkach strat dotyczących ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami;
- przyszłych tendencjach na rynkach nieruchomości.

Właściwe organy mogą ustanawiać wyższą wagę ryzyka lub surowsze kryteria niż wagi i kryteria ustanowione w przepisach art. 125 ust. 2 i art. 126 ust. 2, w stosownych przypadkach, kierując się względami stabilności finansowej.

W przypadku ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych właściwy organ ustala wagę ryzyka w przedziale pomiędzy 35 % a 150 %.

W przypadku ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi właściwy organ ustala wagę ryzyka w przedziale pomiędzy 50 % a 150 %.

W ramach tych wartości wyższą wagę ryzyka ustala się na podstawie przypadków strat i z uwzględnieniem przyszłych tendencji na rynkach nieruchomości oraz względów stabilności finansowej. W przypadku gdy ocena wykaże, że wagi ryzyka określone w art. 125 ust. 2 i art. 126 ust. 2 nie odzwierciedlają rzeczywistych ryzyk związanych z co najmniej jednym segmentem takich ekspozycji związanych z nieruchomościami, w pełni zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych lub nieruchomościach komercyjnych zlokalizowanych na co najmniej jednej części ich terytorium, właściwe organy ustalają, dla tych segmentów ekspozycji związanych z nieruchomościami, wyższą wagę ryzyka odpowiadającą rzeczywistym ryzykom.

Właściwe organy konsultują się z EUNB w sprawie korekt stosowanych wag ryzyka i kryteriów, które będą obliczane zgodnie z kryteriami określonymi w niniejszym ustępie, jak ustalono w regulacyjnych standardach technicznych, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu. EUNB publikuje wagi ryzyka i kryteria, które właściwe organy ustanawiają dla ekspozycji, o których mowa w art. 125, 126 i 199.

3. Jeżeli właściwe organy ustalają bardziej rygorystyczną wagę ryzyka lub bardziej rygorystyczne kryteria, instytucjom przysługuje 6-miesięczny okres przejściowy przed zastosowaniem nowych wag ryzyka.

4. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia:

- a) surowych kryteriów oceny wartości bankowo-hipotecznej, o której mowa w ust. 1;
- b) warunków, o których mowa w ust. 2 i które właściwe organy uwzględniają przy określaniu wyższych wag ryzyka, w szczególności pojęcia „względny stabilności finansowej”.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

5. Instytucje jednego państwa członkowskiego stosują wagi ryzyka i kryteria określone przez właściwe organy innego państwa członkowskiego w odniesieniu do ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach komercyjnych i mieszkalnych znajdujących się w tym innym państwie członkowskim.

Artykuł 125

Ekspozycje w pełni i całkowicie zabezpieczone hipoteką na nieruchomości mieszkalnej

1. O ile właściwe organy nie zdecydowały inaczej zgodnie z art. 124 ust. 2, ekspozycje w pełni i całkowicie zabezpieczone hipoteką na nieruchomością mieszkalną traktuje się w następujący sposób:

- a) ekspozycjom lub dowolnym częściom ekspozycji w pełni i całkowicie zabezpieczonym hipoteką na nieruchomości mieszkalnej, która jest lub będzie zamieszkana lub przeznaczona pod wynajem przez właściciela lub – w przypadku przedsiębiorstw inwestowania indywidualnego – użytkownika, przypisuje się wagę ryzyka równą 35 %;
- b) ekspozycjom wobec leasingobiorcy z tytułu transakcji leasingu dotyczących nieruchomości mieszkalnych, w których instytucja występuje jako leasingodawca, a leasingobiorca ma prawo zakupu, przypisuje się wagę ryzyka 35 %, pod warunkiem że ekspozycja instytucji jest w pełni i całkowicie zabezpieczona prawem własności instytucji do tej nieruchomości.

2. Instytucje uznają ekspozycję lub dowolną część ekspozycji jako w pełni i całkowicie zabezpieczoną do celów ust. 1 wyłącznie wtedy, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) wartość nieruchomości nie zależy zasadniczo od jakości kredytowej kredytobiorcy. Instytucje mogą wykluczyć sytuacje, w których czynniki czysto makroekonomiczne wpływają zarówno na wartość nieruchomości, jak i na spłatę należności przez kredytobiorcę, z procesu określania istotności takiej zależności;
- b) ryzyko kredytobiorcy nie zależy zasadniczo od przychodów generowanych przez nieruchomość lub projekt budowlany stanowiący przedmiot zabezpieczenia, ale od zdolności kredytobiorcy do spłaty zobowiązania z innych źródeł, a w konsekwencji spłata kredytu nie zależy zasadniczo od przepływu środków pieniężnych generowanego przez nieruchomość służącą jako zabezpieczenie. W przypadku tych innych źródeł instytucje określają maksymalne wskaźniki wartości kredytu do dochodu w ramach ich polityki kredytowej i przy przyznawaniu kredytu uzyskują właściwe dowody potwierdzające odpowiednie przychody;
- c) spełnione są wymogi określone w art. 208 oraz zasady wyceny określone w art. 229 ust. 1;
- d) o ile nie określono inaczej zgodnie z art. 124 ust. 2, część kredytu, której przypisano wagę ryzyka równą 35 % nie przekracza 80 %, wartości rynkowej przedmiotowej nieruchomości lub 80 % bankowo-hipotecznej wartości przedmiotowej nieruchomości w państwach członkowskich, które ustanowiły w przepisach ustawowych lub wykonawczych surowe kryteria oceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości.

3. Instytucje mogą odstąpić od stosowania ust. 2 lit. b) w przypadku ekspozycji w pełni i całkowicie zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości mieszkalnej, która znajduje się na terytorium państwa członkowskiego, jeżeli właściwy organ tego państwa członkowskiego opublikował dowody wykazujące, że na tym terytorium znajduje się dobrze rozwinięty i ugruntowany rynek nieruchomości mieszkalnych, a wskaźniki strat nie przekraczają następujących limitów:

- a) straty z tytułu udzielonych kredytów zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi do 80 % wartości rynkowej lub 80 % bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, o ile nie zdecydowano inaczej w art. 124 ust. 2, nie przekraczają w żadnym roku 0,3 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych nieruchomością mieszkalną;
- b) całkowite straty z tytułu udzielonych kredytów zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi nie przekraczają w żadnym roku 0,5 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych nieruchomością mieszkalną.

4. Jeżeli w danym roku nie jest spełniony jeden z limitów wymienionych w ust. 3, nie ma możliwości stosowania ust. 3, zastosowanie ma natomiast warunek zawarty w ust. 2 lit. b) do momentu, gdy warunki określone w ust. 3 zostaną spełnione w kolejnym roku.

Artykuł 126

Ekspozycje w pełni i całkowicie zabezpieczone hipoteką na nieruchomości komercyjnej

1. O ile właściwe organy nie zdecydowały inaczej zgodnie z art. 124 ust. 2, ekspozycje w pełni i całkowicie zabezpieczone hipoteką na nieruchomością komercyjną traktuje się w następujący sposób:

- a) ekspozycjom lub dowolnym częściom ekspozycji w pełni i całkowicie zabezpieczonym hipoteką na lokalach biurowych lub innych nieruchomościach komercyjnych można przypisać wagę ryzyka równą 50 %;
- b) ekspozycjom związanym z transakcjami leasingu nieruchomości dotyczącymi lokalów biurowych lub innych nieruchomości komercyjnych, w których instytucja występuje jako leasingodawca, a leasingobiorcy przysługuje prawo zakupu, można przypisać wagę ryzyka 50 %, pod warunkiem że ekspozycja instytucji jest w pełni i całkowicie zabezpieczona prawem własności instytucji do tej nieruchomości.

2. Instytucje uznają ekspozycję lub dowolną część ekspozycji jako w pełni i całkowicie zabezpieczoną do celów ust. 1 wyłącznie wtedy, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) wartość nieruchomości nie zależy zasadniczo od jakości kredytowej kredytobiorcy. Instytucje mogą wykluczyć sytuacje, w których czynniki czysto makroekonomiczne wpływają zarówno na wartość nieruchomości, jak i na spłatę należności przez kredytobiorcę, z procesu określania istotności takiej zależności;
- b) ryzyko kredytobiorcy nie zależy zasadniczo od przychodów generowanych przez nieruchomość lub projekt budowlany stanowiące przedmiot zabezpieczenia, ale od zdolności kredytobiorcy do spłaty zobowiązania z innych źródeł, a w konsekwencji spłata kredytu nie zależy zasadniczo od przepływu środków pieniężnych generowanego przez nieruchomość służącą jako zabezpieczenie;
- c) spełnione są wymogi określone w art. 208 oraz zasady wyceny określone w art. 229 ust. 1;
- d) wagę ryzyka równą 50 %, o ile nie określono inaczej w art. 124 ust. 2, przypisuje się części kredytu, która nie przekracza 50 % wartości rynkowej przedmiotowej nieruchomości lub 60 %, o ile nie określono inaczej w art. 124 ust. 2, bankowo-hipotecznej wartości przedmiotowej nieruchomości w państwach członkowskich, które ustanowiły w przepisach ustawowych lub wykonawczych surowe kryteria oceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości.

3. Instytucje mogą odstąpić od stosowania ust. 2 lit. b) w przypadku ekspozycji w pełni i całkowicie zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości komercyjnej, która znajduje się na terytorium państwa członkowskiego, jeżeli właściwy organ tego państwa członkowskiego opublikował dowody wykazujące, że na tym terytorium znajduje się dobrze rozwinięty i ugruntowany rynek nieruchomości komercyjnych, przy czym wskaźniki strat nie przekraczają następujących limitów:

- a) straty z tytułu udzielonych kredytów zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi do 50 % wartości rynkowej lub 60 % bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, o ile nie określono inaczej w art. 124 ust. 2, nie przekraczają 0,3 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych nieruchomością komercyjną;
- b) całkowite straty z tytułu udzielonych kredytów zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi nie przekraczają 0,5 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych nieruchomością komercyjną.

4. Jeżeli w danym roku jeden z limitów wymienionych w ust. 3 nie jest spełniony, nie ma możliwości stosowania ust. 3, zastosowanie ma natomiast warunek zawarty w ust. 2 lit. b) do momentu, gdy warunki określone w ust. 3 zostaną spełnione w kolejnym roku.

Artykuł 127

Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania

1. Niezabezpieczonej części każdej pozycji, w przypadku gdy dłużnik nie wykonał zobowiązania zgodnie z art. 178, lub – w przypadku ekspozycji detalicznych – niezabezpieczonej części każdego instrumentu kredytowego, z którym wiąże się niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178, przypisuje się następującą wagę ryzyka:

- a) 150 %, gdy korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego wynoszą poniżej 20 % niezabezpieczonej części wartości ekspozycji, jeżeli nie zastosowano tych korekt;
- b) 100 %, gdy korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego wynoszą nie mniej niż 20 % niezabezpieczonej części wartości ekspozycji, jeżeli nie zastosowano tych korekt.

2. Na potrzeby określenia zabezpieczonej części pozycji przeterminowanej uznane zabezpieczenie i gwarancje oznaczają zabezpieczenie i gwarancje kwalifikujące się do celów ograniczania ryzyka kredytowego zgodnie z rozdziałem 4.

3. Wartości ekspozycji pozostającej po odliczeniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego w odniesieniu do ekspozycji w pełni i całkowicie zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości mieszkalnej zgodnie z art. 125 przypisuje się wagę ryzyka w wysokości 100 %, jeżeli niewykonanie zobowiązania nastąpiło zgodnie z art. 178.

4. Wartości ekspozycji pozostającej po odliczeniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego w odniesieniu do ekspozycji w pełni i całkowicie zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości komercyjnej zgodnie z art. 126 przypisuje się wagę ryzyka w wysokości 100 %, jeżeli niewykonanie zobowiązania nastąpiło zgodnie z art. 178.

Artykuł 128

Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem

1. Instytucje przypisują wagę ryzyka równą 150 % ekspozycjom, w tym w stosownych przypadkach ekspozycjom w postaci udziałów lub jednostek uczestnictwa w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania, które są związane ze szczególnie wysokim ryzykiem.

2. Ekspozycje o szczególnie wysokim ryzyku obejmują dowolną z następujących ekspozycji:

- a) inwestycje w firmy venture capital;
- b) inwestycje w AFI określone w art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2011/61/UE, z wyjątkiem przypadków gdy uprawnienia funduszu nie zezwalają mu na zastosowanie dźwigni wyższej niż wymagana na mocy art. 51 ust. 3 dyrektywy 2009/65/WE;
- c) inwestycje w niepubliczne instrumenty kapitałowe;
- d) finansowanie nieruchomości spekulacyjnych.

3. Podczas oceny, czy ekspozycja inna niż ekspozycje, o których mowa w ust. 2, jest związana ze szczególnie wysokim ryzykiem, instytucje uwzględniają następujące właściwości ryzyka:

- a) istnieje wysokie ryzyko straty w wyniku niewykonania zobowiązania przez dłużnika;
- b) niemożliwa jest odpowiednia ocena tego, czy ekspozycja jest objęta lit. a).

EUNB wydaje wytyczne określające, jakie rodzaje ekspozycji są związane ze szczególnie wysokim ryzykiem i w jakich okolicznościach.

Wytyczne te przyjmuje się zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 129

Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych

1. Aby obligacje (obligacje zabezpieczone), o których mowa w art. 52 ust. 4 dyrektywy 2009/65/WE, mogły kwalifikować się do traktowania preferencyjnego określonego w ust. 4 i 5, muszą spełniać wymogi określone w ust. 7 i być zabezpieczone przez dowolne z następujących uznanych aktywów:

- a) ekspozycje wobec rządów centralnych, banków centralnych wchodzących w skład ESBC, podmiotów sektora publicznego, samorządów regionalnych lub władz lokalnych w Unii lub ekspozycje przez nie gwarantowane;
- b) ekspozycje wobec rządów centralnych państw trzecich i banków centralnych państw trzecich, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych lub ekspozycje przez nie gwarantowane, które kwalifikują się do stopnia 1. jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału, oraz ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego państw trzecich, samorządów regionalnych państw trzecich lub władz lokalnych państw trzecich lub ekspozycje przez te podmioty gwarantowane, które są warte ryzykiem jako ekspozycje wobec instytucji lub wobec rządów centralnych i banków centralnych zgodnie z przepisami, odpowiednio, art. 115 ust. 1 lub 2 lub art. 116 ust. 1, 2 lub 4 i które kwalifikują się do stopnia 1. jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału, a także ekspozycje w rozumieniu przepisów niniejszej litery, które kwalifikują się co najmniej do stopnia 2. jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału, pod warunkiem że nie przekraczają one 20 % kwoty nominalnej otwartych pozycji w obligacjach zabezpieczonych instytucji emitujących;
- c) ekspozycje wobec instytucji, które kwalifikują się do stopnia 1. jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału. Całkowita wartość tego rodzaju ekspozycji nie przekracza 15 % kwoty nominalnej otwartych pozycji w obligacjach zabezpieczonych instytucji emitującej. Wymóg dotyczący stopnia 1. jakości kredytowej nie obejmuje ekspozycji wobec instytucji w Unii, których termin zapadalności nie przekracza 100 dni, ale instytucje te kwalifikują się co najmniej do stopnia 2. jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału.

d) kredyty zabezpieczone:

(i) nieruchomościami mieszkalnymi nieprzekraczające mniejszej z następujących wartości: kwoty głównej zastawów traktowanych łącznie ze wszystkimi wcześniejszymi zastawami lub 80 % wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie, lub

(ii) kredyty zabezpieczone jednostkami uprzywilejowanymi wyemitowanymi przez francuskie *Fonds Communs de Titrisation* lub równoważne jednostki do celów sekurytyzacji działające na podstawie przepisów państwa członkowskiego, które dokonują sekurytyzacji ekspozycji dotyczących nieruchomości mieszkalnych. W przypadku wykorzystania takich jednostek uprzywilejowanych jako zabezpieczenia szczególnie nadzór publiczny służący ochronie właścicieli obligacji przewidziany w art. 52 ust. 4 dyrektywy 2009/65/WE zapewnia, by aktywa bazowe tych jednostek – w każdej chwili, gdy pozostają one częścią zbioru aktywów stanowiących zabezpieczenie – składały się w co najmniej 90 % z zabezpieczeń hipotecznych na nieruchomości mieszkalnej, które są połączone z wszystkimi wcześniejszymi zastawami i by takie jednostki służyły jako zabezpieczenie do wysokości mniejszej z następujących wartości: kwot głównych należnych z tytułu jednostek, kwot głównych zastawów lub 80 % wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie, oraz by jednostki uprzywilejowane kwalifikowały się do stopnia 1. jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału i by wartość takich jednostek nie przekraczała 10 % kwoty nominalnej instrumentów pozostających do wykupu.

e) kredyty na nieruchomości mieszkalne w pełni gwarantowane przez uznanego dostawcę ochrony, o którym mowa w art. 201, kwalifikujące się do co najmniej stopnia 2. jakości kredytowej zgodnie z niniejszym rozdziałem, przy czym część każdego z kredytów wykorzystywana w celu spełnienia wymogu określonego w niniejszym ustępie na potrzeby zabezpieczenia obligacji zabezpieczonych nie stanowi więcej niż 80 % wartości odnośnej nieruchomości mieszkalnej położonej we Francji, a współczynnik kredytu do dochodu wynosił w chwili udzielania kredytu maksymalnie 33 %. W chwili udzielania kredytu nieruchomość mieszkalna nie jest obciążona zastawem hipotecznym, a w przypadku kredytów udzielanych od dnia 1 stycznia 2014 r. kredytobiorca zobowiązuje się w drodze umowy do nieustanawiania takiego zastawu bez zgody instytucji kredytowej, która udzieliła kredytu. Współczynnik kredytu do dochodu stanowi udział dochodu brutto kredytobiorcy obejmujący zwrot kredytu wraz z odsetkami. Dostawcą ochrony jest: instytucja finansowa posiadająca zezwolenie na działalność wydane przez właściwe organy i przez nie nadzorowana oraz podlegająca wymogom ostrożnościowym porównywalnym pod kątem surowości z wymogami stosowanymi wobec instytucji, lub instytucja lub zakład ubezpieczeń. Dostawca ochrony ustanawia fundusz gwarancyjny działający na zasadzie wzajemności lub równoważne zabezpieczenie dla zakładów ubezpieczeń w celu absorpcji strat z tytułu ryzyka kredytowego, których kalibracja podlega okresowemu przeglądowi przez właściwe organy. Zarówno instytucja kredytowa, jak i dostawca ochrony przeprowadzają ocenę wiarygodności kredytowej kredytobiorcy;

f) kredyty zabezpieczone:

(i) nieruchomościami komercyjnymi nieprzekraczające mniejszej z następujących wartości: kwoty głównej

zastawów traktowanych łącznie z wszystkimi wcześniejszymi zastawami lub 60 % wartości nieruchomości stanowiących zabezpieczenie, lub

(ii) jednostkami uprzywilejowanymi wyemitowanymi przez francuskie *Fonds Communs de Titrisation* lub równoważne jednostki do celów sekurytyzacji działające na podstawie przepisów państwa członkowskiego, które dokonują sekurytyzacji ekspozycji dotyczących nieruchomości komercyjnych. W przypadku wykorzystania takich jednostek uprzywilejowanych jako zabezpieczenia szczególnie nadzór publiczny służący ochronie właścicieli obligacji przewidziany w art. 52 ust. 4 dyrektywy 2009/65/WE zapewnia, by aktywa bazowe tych jednostek – w każdej chwili, gdy pozostają częścią zbioru aktywów stanowiących zabezpieczenie – składały się w co najmniej 90 % z zabezpieczeń hipotecznych na nieruchomości komercyjnej, które łącznie z wartością wszystkich wcześniejszych zastawów nie przekraczają mniejszej z następujących wartości: kwot głównych należnych z tytułu jednostek, kwot głównych zastawów lub 60 % wartości nieruchomości stanowiących zabezpieczenie, oraz by jednostki uprzywilejowane kwalifikowały się do stopnia 1. jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału i by wartość takich jednostek nie przekraczała 10 % kwoty nominalnej obligacji pozostających do wykupu.

Kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi kwalifikują się, jeżeli współczynnik pokrycia należności zabezpieczeniem przekroczył próg 60 %, osiągając maksymalny poziom 70 %, jeżeli wartość wszystkich aktywów stanowiących zabezpieczenie dla obligacji zabezpieczonych przekracza niespłaconą kwotę nominalną otwartych pozycji w obligacjach zabezpieczonych o co najmniej 10 %, a należności właścicieli obligacji spełniają wymogi pewności prawa określone w rozdziale 4. Należności właścicieli obligacji mają pierwszeństwo przed wszystkimi innymi roszczeniami do danego zabezpieczenia.

g) kredyty zabezpieczone zastawami morskimi pod statki do kwoty stanowiącej różnicę między 60 % wartości statku stanowiącego zabezpieczenie a wartością wszelkich wcześniejszych zastawów morskich.

Na użytek akapitu pierwszego lit. c), lit. d) ppkt (ii) oraz lit. f) ppkt (ii) ekspozycje wynikające z przekazywania płatności dłużników z tytułu kredytów zabezpieczonych nieruchomościami stanowiących instrumenty bazowe jednostek uprzywilejowanych lub dłużnych papierów wartościowych lub przekazywania wpływów ze sprzedaży tych nieruchomości ani z tytułu zarządzania tymi płatnościami i wpływami nie są uwzględniane przy wyliczaniu limitów, o których mowa w tych literach;

Właściwe organy mogą po konsultacjach z EUNB częściowo odstąpić od stosowania lit. c) akapitu pierwszego i dopuścić stopień 2. jakości kredytowej w odniesieniu do maksymalnie 10 % całkowitej wartości ekspozycji dotyczącej kwoty nominalnej otwartych pozycji w obligacjach zabezpieczonych instytucji emitującej, pod warunkiem że w rezultacie zastosowania wymogu stopnia 1. jakości kredytowej, o którym mowa w tej literze, można udokumentować znaczne potencjalne problemy z koncentracją w zainteresowanych państwach członkowskich;

2. Sytuacje, o których mowa w ust. 1 lit. a)–f), obejmują również zabezpieczenie, którego zakres ogranicza się na mocy prawodawstwa wyłącznie do ochrony właścicieli obligacji przed stratami.

3. W przypadku obligacji zabezpieczonych na nieruchomościach instytucje spełniają wymogi określone w art. 208 oraz zasady wyceny określone w art. 229 ust. 1.

4. Obligacjom zabezpieczonym, które mają ocenę kredytową sporządzoną przez wyznaczoną ECAI, przypisuje się wagę ryzyka według tabeli 6a, która odpowiada ocenie kredytowej ECAI zgodnie z art. 136.

Tabela 6a

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	10 %	20 %	20 %	50 %	50 %	100 %

5. Obligacjom zabezpieczonym, które nie mają oceny kredytowej sporządzonej przez wyznaczoną ECAI, przypisuje się wagę ryzyka w oparciu o wagę ryzyka przypisaną uprzywilejowanym niezabezpieczonym ekspozycjom wobec instytucji, która je emituje. Między wagami ryzyka występują następujące zależności:

- jeżeli ekspozycjom wobec instytucji przypisuje się wagę ryzyka równą 20 %, wówczas obligacji zabezpieczonej przypisuje się wagę ryzyka równą 10 %;
- jeżeli ekspozycjom wobec instytucji przypisuje się wagę ryzyka równą 50 %, wówczas obligacji zabezpieczonej przypisuje się wagę ryzyka równą 20 %;
- jeżeli ekspozycjom wobec instytucji przypisuje się wagę ryzyka równą 100 %, wówczas obligacji zabezpieczonej przypisuje się wagę ryzyka równą 50 %;
- jeżeli ekspozycjom wobec instytucji przypisuje się wagę ryzyka równą 150 %, wówczas obligacji zabezpieczonej przypisuje się wagę ryzyka równą 100 %.

6. Obligacje zabezpieczone wyemitowane przed dniem 31 grudnia 2007 r. nie podlegają wymogom zawartym w ust. 1 i 3. Na podstawie ust. 4 i 5 kwalifikują się one do traktowania preferencyjnego aż do terminu ich zapadalności.

7. Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych kwalifikują się do traktowania preferencyjnego, pod warunkiem że instytucja inwestująca w obligacje zabezpieczone może wykazać przed właściwymi organami, że:

- otrzymuje informacje o portfelu obejmujące przynajmniej:
  - wartość zbioru aktywów stanowiących zabezpieczenie oraz należności z tytułu obligacji zabezpieczonych;
  - rozkład geograficzny oraz rodzaj aktywów stanowiących zabezpieczenie, wielkość kredytu, ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe;
  - strukturę zapadalności aktywów stanowiących zabezpieczenie i obligacji zabezpieczonych; oraz
  - odsetek kredytów przeterminowanych o ponad dziewięćdziesiąt dni;
- emitent udostępnia instytucji informacje, o których mowa w lit. a), przynajmniej raz na pół roku.

Artykuł 130

Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnych określa się zgodnie z rozdziałem 5.

Artykuł 131

Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową

Ekspozycjom wobec instytucji i ekspozycjom wobec przedsiębiorstw, które mają krótkoterminową ocenę kredytową sporządzoną przez wyznaczoną ECAI, przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z tabelą 7, która odpowiada ocenie kredytowej ECAI zgodnie z art. 136.

Tabela 7

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	20 %	50 %	100 %	150 %	150 %	150 %

Artykuł 132

Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

1. Ekspozycjom w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania przypisuje się wagę ryzyka równą 100 %, chyba że instytucja stosuje metodę oceny ryzyka określoną w ust. 2 lub metodę pełnego przeglądu określoną w ust. 4 bądź metodę opartą na średniej wadze ryzyka określoną w ust. 5, jeżeli spełnione są warunki wymienione w ust. 3.

2. Ekspozycjom w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, które posiadają ocenę kredytową sporządzoną przez wyznaczoną ECAI, przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z tabelą 8, która odpowiada ocenie kredytowej ECAI zgodnie z art. 136.

Tabela 8

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %	150 %

3. Instytucje mogą określić wagę ryzyka dla przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania zgodnie z ust. 4 i 5, jeżeli spełnione są następujące kryteria kwalifikowalności:

- dane przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania jest zarządzane przez spółkę podlegającą nadzorowi w państwie członkowskim lub – w przypadku przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w państwie trzecim – jeżeli spełnione są następujące warunki:

- (i) dane przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania jest zarządzane przez spółkę podlegającą nadzorowi uznanemu za równoważny nadzorowi określone w prawie Unii;
  - (ii) zapewniona jest należyta współpraca pomiędzy właściwymi organami;
- b) prospekt emisyjny przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania lub równoważny dokument zawiera:
- (i) kategorie aktywów, do inwestowania w które przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania jest upoważnione;
  - (ii) jeżeli mają zastosowanie limity inwestycyjne, limity względne i metody ich obliczania;
- c) nie rzadziej niż raz do roku przedstawia się sprawozdanie z działalności przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, aby umożliwić ocenę aktywów i pasywów, dochodu i operacji za dany okres sprawozdawczy.

Do celów lit. a) Komisja może przyjąć za pomocą aktów wykonawczych i przy zastosowaniu procedury oceny, o której mowa w art. 464 ust. 2, decyzję dotyczącą tego, czy państwo trzecie stosuje środki nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne ze środkami stosowanymi w Unii. W przypadku braku takiej decyzji do dnia 1 stycznia 2015 r. instytucje mogą nadal stosować wobec ekspozycji w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania z państw trzecich metodę ujmowania określoną w niniejszym ustępie, jeżeli odpowiednie właściwe organy uznały państwo trzecie jako kwalifikujące się do przedmiotowej metody ujmowania przed dniem 1 stycznia 2014 r.

4. Jeżeli instytucja ma wiedzę na temat ekspozycji bazowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, może dokonać pełnego przeglądu tych ekspozycji w celu obliczenia średniej wagi ryzyka dla ekspozycji w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania zgodnie z metodami określonymi w niniejszym rozdziale. Jeżeli ekspozycja bazowa przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania jest sama ekspozycją w postaci udziałów w innym przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania, które spełnia kryteria określone w ust. 3, instytucja może dokonać pełnego przeglądu ekspozycji bazowych tego innego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania.

5. Jeżeli instytucja nie ma wiedzy na temat ekspozycji bazowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, może obliczyć średnią wagę ryzyka dla ekspozycji w postaci jednostki lub udziału w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania zgodnie z metodami określonymi w niniejszym rozdziale przy założeniu, że przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania w pierwszej kolejności dokonuje inwestycji, w maksymalnie dozwolonym w ramach jego uprawnień zakresie, w te kategorie ekspozycji, które wiążą się z najwyższym wymogiem kapitałowym, następnie zaś inwestuje w porządku malejącym, aż do osiągnięcia maksymalnego całkowitego limitu inwestycyjnego.

Instytucje mogą skorzystać z usług następujących osób trzecich w zakresie obliczeń i sprawozdań dotyczących wagi ryzyka dla przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania zgodnie z metodami określonymi w ust. 4 i 5:

- a) instytucji przyjmującej depozyty lub przyjmującej depozyty instytucji finansowej przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, pod warunkiem że przedsiębiorstwo to inwestuje wyłącznie w papiery wartościowe i deponuje wszystkie papiery wartościowe w tej instytucji przyjmującej depozyty lub instytucji finansowej;
- b) w przypadku przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania nieobjętych lit. a) – przedsiębiorstwa zarządzającego przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania, pod warunkiem że spełnia ono kryteria określone w ust. 3 lit. a).

Poprawność obliczeń, o których mowa w akapicie pierwszym, potwierdza audytor zewnętrzny.

Artykuł 133

Ekspozycje kapitałowe

1. Następujące ekspozycje uznaje się za ekspozycje kapitałowe:
  - a) ekspozycje niedłużne, z którymi wiążą się podporządkowane roszczenia końcowe wobec kapitału lub dochodów emitenta;
  - b) ekspozycje dłużne i inne papiery wartościowe, udziały, instrumenty pochodne lub inne instrumenty, pod względem ekonomicznym zbliżone do ekspozycji określonych w lit. a);
2. Ekspozycjom kapitałowym przypisuje się wagę ryzyka równą 100 %, chyba że należy je pomniejszyć zgodnie z częścią drugą, wagę ryzyka równą 250 % zgodnie z art. 48 ust. 4, wagę ryzyka w wysokości 1 250 % zgodnie z art. 89 ust. 3 lub traktuje się je jako pozycje wysokiego ryzyka zgodnie z art. 128.
3. Inwestycje w instrumenty kapitałowe lub w regulowane instrumenty kapitałowe emitowane przez instytucje klasyfikuje się jako należności kapitałowe, chyba że pomniejszają one fundusze własne lub przypisuje się im wagę ryzyka równą 250 % zgodnie z art. 48 ust. 4, bądź traktuje się je jako pozycje wysokiego ryzyka zgodnie z art. 128.

Artykuł 134

Inne pozycje

1. Aktywom rzeczowym w rozumieniu art. 4 ust. 10 dyrektywy 86/635/EWG przypisuje się wagę ryzyka równą 100 %.

2. Zaliczkom i rozliczeniom międzykresowym czynnym, w przypadku których instytucja nie może zgodnie z dyrektywą 86/635/EWG określić kontrahenta, przypisuje się wagę ryzyka równą 100 %.

3. Środkiem pieniężnym będącym przedmiotem windykacji przypisuje się wagę ryzyka równą 20 %. Środkiem pieniężnym w kasie i równoważnym pozycjom gotówkowym przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %.

4. Złotu w sztabach zdeponowanemu we własnych skarbcach lub złożonemu do depozytu imiennego do wysokości zabezpieczenia w złocie przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %.

5. W przypadku umów sprzedaży aktywów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu oraz bezwarunkowej transakcji terminowej obowiązuje waga ryzyka przypisana aktywom, których dotyczy umowa, a nie kontrahentem transakcji.

6. W przypadku gdy instytucja zapewnia ochronę kredytową obejmującą wiele ekspozycji i gdy według warunków tej ochrony n-te niewykonanie zobowiązania dotyczące ekspozycji uruchamia płatność, a to zdarzenie kredytowe oznacza rozwiązanie umowy, oraz w przypadku gdy taki produkt posiada zewnętrzną ocenę kredytową ECAI, przypisuje się wagi ryzyka określone w rozdziale 5. Jeżeli produkt nie posiada ratingu ECAI, wagi ryzyka ekspozycji z tego koszyka są agregowane, wyłączony n-1 ekspozycji, do maksymalnej wartości 1 250 % i mnożone przez kwotę nominalną ochrony zapewnionej przez kredytowy instrument pochodny w celu uzyskania kwoty aktywów ważonej ryzykiem. N-1 ekspozycje, które należy wyłączyć z agregacji, określa się, przyjmując, że są to takie ekspozycje, które cechuje niższa kwota ekspozycji ważonej ryzykiem niż kwota ekspozycji ważonej ryzykiem dowolnej ekspozycji objętej agregacją.

7. Wartość ekspozycji w przypadku leasingu jest równa zdyskontowanym minimalnym opłatom leasingowym. Minimalne opłaty leasingowe oznaczają płatności za okres leasingu, które leasingobiorca jest zobowiązany uregulować lub do których uregulowania może być zobowiązany, oraz wszelkie okazyjne opcje zakupu, co do których istnieje racjonalna pewność, że zostaną zrealizowane. Strona inna niż leasingobiorca może zostać zobowiązana do dokonania płatności związanej z wartością rezydualną nieruchomości będącej przedmiotem leasingu, a to zobowiązanie płatnicze spełnia zbiór warunków określonych w art. 201 dotyczących uznawania dostawców ochrony oraz wymogów uznawania innych rodzajów gwarancji przewidzianych w art. 213–215 oraz można je uwzględnić jako ochronę kredytową nieruchomością na mocy rozdziału 4. Ekspozycje te klasyfikuje się do odpowiedniej kategorii ekspozycji zgodnie z art. 112. Jeżeli ekspozycja stanowi wartość rezydualną aktywów będących przedmiotem leasingu, kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się w następujący sposób: $1/t \times 100 \% \times$ wartość rezydualna, gdzie t przyjmuje wartość wyższą niż 1 i najbliższą liczbie pełnych lat pozostałego okresu leasingu.

Sekcja 3

Uznawanie i przyporządkowywanie oceny ryzyka kredytowego

Podsekcja 1

Uznawanie zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI)

Artykuł 135

Stosowanie ocen kredytowych wydanych przez ECAI

1. Zewnętrzną ocenę kredytową można zastosować w celu określenia wagi ryzyka ekspozycji zgodnie z niniejszym rozdziałem jedynie wówczas, gdy została ona wydana lub zatwierdzona przez ECAI zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1060/2009.

2. EUNB publikuje na swojej stronie internetowej wykaz ECAI zgodnie z art. 2 ust. 4 i art. 18 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1060/2009.

Podsekcja 2

Przyporządkowywanie ocen kredytowych ECAI

Artykuł 136

Przyporządkowanie ocen kredytowych ECAI

1. EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGIPW, poprzez Wspólny Komitet opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu ustalenia w przypadku wszystkich ECAI, jakim stopniom jakości kredytowej określonym w sekcji 2 odpowiadają właściwe oceny kredytowe ECAI („przyporządkowanie”). Te ustalenia są obiektywne i spójne.

EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGIPW przedkładają te projekty wykonawczych standardów technicznych Komisji do dnia 1 lipca 2014 r., a w razie potrzeby przedkładają zmienione projekty wykonawczych standardów technicznych.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 odpowiednio rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 oraz rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

2. Podczas przyporządkowywania ocen kredytowych EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGIPW spełniają następujące wymogi:

a) w celu rozróżnienia między względnymi stopniami ryzyka wyrażonymi w każdej ocenie kredytowej EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGIPW biorą pod uwagę czynniki ilościowe, takie jak długoterminowy współczynnik niewykonania zobowiązania związany z wszystkimi pozycjami, którym przypisano tę samą ocenę kredytową. Instytucje ECAI, które zostały powołane niedawno lub które zgromadziły niewielką bazę danych dotyczących niewykonania zobowiązania, proszone są przez EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGIPW o podanie przewidywań długoterminowego współczynnika niewykonania zobowiązania związanego z wszystkimi pozycjami, którym przypisano tę samą ocenę kredytową;

- b) w celu rozróżnienia między względnymi stopniami ryzyka wyrażonymi w każdej ocenie kredytowej EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGiPW biorą pod uwagę czynniki jakościowe, takie jak grupa emitentów objęta ocenami danej ECAI, zakres ocen kredytowych przyznawanych przez ECAI, znaczenie każdej z tych ocen kredytowych oraz stosowaną przez ECAI definicję niewykonania zobowiązania;
- c) EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGiPW porównują współczynniki niewykonania zobowiązania dla poszczególnych ocen kredytowych danej ECAI, a następnie zestawiają je z punktem odniesienia opracowanym na podstawie współczynników niewykonania zobowiązania według innych ECAI obliczonych dla grupy emitentów, która reprezentuje równoważny poziom ryzyka kredytowego;
- d) jeżeli współczynniki niewykonania zobowiązania wskazane w ocenie kredytowej danej ECAI są znacząco i systematycznie wyższe od punktu odniesienia, wówczas ocenie takiej EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGiPW przypisują wyższy stopień jakości kredytowej w skali oceny jakości kredytowej;
- e) jeżeli EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGiPW zwiększyły wagę ryzyka przypisaną konkretnej ocenie kredytowej danej ECAI i jeżeli współczynniki niewykonania zobowiązania wskazane w jej ocenie nie są już znacząco i systematycznie wyższe od punktu odniesienia, wówczas EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGiPW mogą przywrócić takiej ocenie poprzedni stopień jakości kredytowej w skali oceny jakości kredytowej.

3. EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGiPW opracowują projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia czynników ilościowych, o których mowa w ust. 2 lit. a), czynników jakościowych, o których mowa w ust. 2 lit. b), i punktu odniesienia, o którym mowa w ust. 2 lit. c).

EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGiPW przedstawią Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 1 lipca 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie art. 15 odpowiednio rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 oraz rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Podsekcja 3

Stosowanie ocen kredytowych sporządzonych przez agencje kredytów eksportowych

Artykuł 137

Stosowanie ocen kredytowych sporządzonych przez agencje kredytów eksportowych

1. Do celów art. 114 instytucje mogą stosować oceny kredytowe sporządzone przez agencję kredytów eksportowych, którą dana instytucja wyznaczyła, pod warunkiem spełnienia jednego z poniższych warunków:

- a) ocena jest wyrażona w uzgodnionej skali punktowej ryzyka wyznaczonej przez agencje kredytów eksportowych uczestniczące w Porozumieniu OECD w sprawie wytycznych dla oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych;

- b) Agencja kredytów eksportowych publikuje sporządzone przez siebie oceny kredytowe i stosuje uzgodnioną metodę OECD, a przedmiotowa ocena kredytowa jest powiązana z jedną z ośmiu minimalnych składek ubezpieczenia eksportu określonych w zatwierdzonej metodzie OECD. Instytucja może odwołać wyznaczenie danej agencji kredytów eksportowych. Instytucja musi uzasadnić takie odwołanie, jeżeli istnieją konkretne wskazania, że przyczyną odwołania jest chęć obniżenia wymogów adekwatności kapitałowej.

2. Ekspozycjom, które posiadają ocenę kredytową agencji kredytów eksportowych do celów ważenia ryzykiem, przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z tabelą 9.

Tabela 9

Minimalna składka ubezpieczenia eksportu	0	1	2	3	4	5	6	7
Waga ryzyka	0 %	0 %	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

Sekcja 4

Stosowanie ocen kredytowych ecai w celu określenia wag ryzyka

Artykuł 138

Wymogi ogólne

Instytucja może wyznaczyć co najmniej jedną ECAI do wykorzystania jej w celu określenia wag ryzyka, które należy przypisać aktywom i pozycjom pozabilansowym. Instytucja może odwołać wyznaczenie ECAI. Instytucja musi uzasadnić takie odwołanie, jeżeli istnieją konkretne wskazania, że przyczyną odwołania jest chęć obniżenia wymogów adekwatności kapitałowej. Ocen kredytowych nie stosuje się selektywnie. Instytucja korzysta z ocen kredytowych dokonywanych na zlecenie. Może jednak korzystać z niezamówionych ocen kredytowych, jeżeli EUNB potwierdzi, że niezamówione oceny kredytowe ECAI nie różnią się co do jakości od ocen kredytowych dokonywanych przez taką ECAI na zlecenie. EUNB odmawia wydania takiego potwierdzenia lub odwołuje je w szczególności w przypadku, gdy ECAI wykorzystywała niezamówioną ocenę kredytową do wywarcia na ocenianym podmiocie presji po to, by podmiot ten złożył zlecenie na dokonanie oceny kredytowej lub wykonanie innych usług. Podczas stosowania oceny kredytowej instytucje spełniają następujące wymogi:

- a) instytucja, która zdecyduje się korzystać z ocen kredytowych ECAI dla danej kategorii pozycji, stosuje te oceny konsekwentnie do wszystkich ekspozycji należących do tej kategorii;
- b) instytucja, która zdecyduje się korzystać z ocen kredytowych ECAI, stosuje te oceny w sposób jednolity i ciągły w długim okresie;

- c) instytucja korzysta tylko z tych ocen kredytowych ECAI, które uwzględniają wszystkie należne jej kwoty zarówno z tytułu kwoty głównej, jak i odsetek;
- d) jeżeli dana pozycja z ratingiem posiada tylko jedną ocenę kredytową sporządzoną przez wyznaczoną ECAI, ocenę tę wykorzystuje się do określenia wagi ryzyka tej pozycji;
- e) jeżeli dostępne są dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI, a każda z nich odpowiada innej wadze ryzyka danej pozycji z ratingiem, wówczas przypisuje się wyższą z tych wag ryzyka;
- f) jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka. Jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich. Jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka są identyczne, przypisuje się daną wartość.

Artykuł 139

Ocena kredytowa emitenta i emisji

1. Jeżeli dany program emisji lub instrument finansowy, do którego należy pozycja stanowiąca ekspozycję, posiada ocenę kredytową, wówczas przedmiotową ocenę wykorzystuje się do określenia wagi ryzyka, która ma być przypisana do tej pozycji.

2. Jeżeli nie istnieje żadna ocena kredytowa mająca bezpośrednie zastosowanie do określonej pozycji, istnieje natomiast ocena kredytowa dla konkretnego programu emisji lub instrumentu finansowego, do którego pozycja stanowiąca ekspozycję nie należy, lub też istnieje ogólna ocena kredytowa emitenta – stosuje się tę właśnie ocenę w jednym z następujących przypadków:

- a) wskazuje ona wyższą wagę ryzyka niż miałoby to miejsce w innym przypadku, a jakość rozpatrywanej ekspozycji jest pod każdym względem równa lub niższa niż jakość, w stosownych przypadkach, danego programu emisji lub instrumentu finansowego lub uprzywilejowanych niezabezpieczonych ekspozycji tego emitenta;
- b) wskazuje ona niższą wagę ryzyka, a jakość rozpatrywanej ekspozycji jest pod każdym względem równa lub wyższa niż jakość, w stosownych przypadkach, danego programu emisji lub instrumentu finansowego lub uprzywilejowanych niezabezpieczonych ekspozycji tego emitenta.

We wszystkich innych przypadkach ekspozycję traktuje się jako ekspozycję bez ratingu.

3. Ust. 1 i 2 nie stanowią przeszkody w stosowaniu przepisów art. 129.

4. Oceny kredytowej emitentów należących do grupy przedsiębiorstw nie można stosować w odniesieniu do innego emitenta należącego do tej samej grupy.

Artykuł 140

Długo- i krótkoterminowe oceny kredytowe

1. Krótkoterminowe oceny kredytowe mogą być wykorzystywane jedynie w przypadku krótkoterminowych aktywów oraz krótkoterminowych pozycji pozabilansowych stanowiących ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw.

2. Każdą krótkoterminową ocenę kredytową stosuje się wyłącznie do pozycji, której taka ocena dotyczy, i nie stosuje się jej do określania wagi ryzyka dla jakiegokolwiek innej pozycji, z wyjątkiem następujących przypadków:

- a) jeżeli krótkoterminowemu instrumentowi finansowemu posiadającemu rating przypisuje się wagę ryzyka równą 150 %, to wszystkim niezabezpieczonym ekspozycjom bez ratingu wobec tego samego dłużnika – zarówno krótko-, jak i długoterminowym – również przypisuje się wagę ryzyka w wysokości 150 %;
- b) jeżeli krótkoterminowemu instrumentowi finansowemu posiadającemu rating przypisuje się wagę ryzyka równą 50 %, to żadnym krótkoterminowym ekspozycjom bez ratingu nie przypisuje się wagi ryzyka niższej niż 100 %.

Artykuł 141

Pozycje w walucie krajowej i obcej

Ocena kredytowa, która dotyczy pozycji denominowanej w walucie krajowej dłużnika, nie może być wykorzystywana do wyliczania wagi ryzyka innej ekspozycji wobec tego samego dłużnika, denominowanej w walucie obcej.

Jeżeli ekspozycja powstaje na skutek udziału instytucji w kredycie udzielonym przez wielostronny bank rozwoju, posiadający uznany na rynku status wierzyciela uprzywilejowanego, wówczas w celu określenia wagi ryzyka można wykonać ocenę kredytową pozycji w walucie krajowej dłużnika.

ROZDZIAŁ 3

Metoda wewnętrznych ratingów (IRB)

Sekcja 1

Pozwolenie właściwych organów na stosowanie metody irb

Artykuł 142

Definicje

1. Do celów niniejszego rozdziału stosuje się następujące definicje:

- (1) „system ratingowy” oznacza wszystkie metody, procesy, kontrole, systemy gromadzenia danych i systemy informatyczne, które wykorzystuje się przy ocenie ryzyka kredytowego, klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych klas ratingowych lub puli ratingowych oraz kwantyfikacji niewykonanych zobowiązań i szacowanych strat opracowanych dla określonych rodzajów ekspozycji;

- (2) „rodzaj ekspozycji” oznacza grupę jednolicie zarządzanych ekspozycji, na które składa się pewien rodzaj instrumentów i które mogą być ograniczone do pojedynczego podmiotu lub pojedynczego podzbioru podmiotów w grupie, pod warunkiem że tym samym rodzajem ekspozycji zarządza się inaczej niż w innych podmiotach grupy;
- (3) „jednostka gospodarcza” oznacza dowolny odrębny podmiot organizacyjny lub prawny, linię biznesową, lokalizację geograficzną;
- (4) „duży podmiot sektora finansowego” oznacza podmiot sektora finansowego, inny niż wymienione w art. 4 ust. 1 pkt 27) lit. j), który spełnia następujące warunki:
- jego łączne aktywa obliczone na zasadzie indywidualnej lub skonsolidowanej osiągają lub przewyższają pułap 70 mld EUR, przy czym w celu określenia wielkości aktywów wykorzystuje się najnowsze zaudytowane sprawozdanie finansowe lub skonsolidowane sprawozdanie finansowe; oraz
  - podmiot ten lub jedna z jego jednostek zależnych podlegają regulacjom ostrożnościowym w Unii lub prawu państwa trzeciego, które przewiduje wymogi nadzoru ostrożnościowego oraz wymogi regulacyjne co najmniej równoważne wymogom stosowanym w Unii;
- (5) „nieregulowany podmiot finansowy” oznacza dowolny inny podmiot, który nie jest regulowanym podmiotem sektora finansowego, ale, jako główną działalność, prowadzi co najmniej jeden z rodzajów działalności wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2013/36/UE lub w załączniku I do dyrektywy 2004/39/WE;
- (6) „klasa jakości dłużnika” oznacza kategorię ryzyka w ramach skali ratingowej dłużników wchodzącej w skład systemu ratingowego, do której klasyfikowani są dłużnicy według określonego i wyraźnego zbioru kryteriów ratingowych, na podstawie których szacuje się prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD);
- (7) „klasa instrumentów” oznacza kategorię ryzyka w ramach grupy instrumentów wchodzącej w skład systemu ratingowego, do której klasyfikowane są ekspozycje według określonego i wyraźnego zbioru kryteriów ratingowych, na podstawie których oblicza się własne oszacowania straty z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD);
- (8) „jednostka obsługująca” oznacza podmiot zarządzający na bieżąco pulą nabytych wierzytelności lub bazowymi ekspozycjami kredytowymi.

2. Na użytek ust. 1 pkt 4 lit. b) niniejszego artykułu Komisja może przyjąć za pomocą aktów wykonawczych i przy zastosowaniu procedury oceny, o której mowa w art. 464 ust. 2, decyzję dotyczącą tego, czy państwo trzecie stosuje środki nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne ze środkami

stosowanymi w Unii. W przypadku braku takiej decyzji do dnia 1 stycznia 2015 r. instytucje mogą nadal stosować wobec państwa trzeciego metodę ujmowania określoną w niniejszym ustępie, jeżeli odpowiednie właściwe organy uznały państwo trzecie za kwalifikujące się do przedmiotowej metody ujmowania przed dniem 1 stycznia 2014 r.

Artykuł 143

Zezwolenie na stosowanie metody IRB

1. Jeżeli spełnione są warunki określone w niniejszym rozdziale, właściwy organ zezwala instytucjom na obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem przy wykorzystaniu metody wewnętrznych ratingów (zwanej dalej „metodą IRB”).

2. Uprzedniego zezwolenia na stosowanie metody IRB, w tym własnych oszacowań straty z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) i współczynników konwersji, wymaga się w przypadku każdej kategorii ekspozycji i każdego systemu ratingowego oraz każdej metody modeli wewnętrznych w stosunku do ekspozycji kapitałowych i w przypadku każdego podejścia stosowanego do szacowania strat z tytułu niewykonania zobowiązania i współczynników konwersji.

3. Instytucje muszą uzyskać uprzednie zezwolenie właściwych organów, aby wykonać następujące czynności:

- znaczne zmiany zakresu stosowania systemu ratingowego lub metody modeli wewnętrznych w stosunku do ekspozycji kapitałowych, na stosowanie których instytucja otrzymała zezwolenie;
- znaczne zmiany systemu ratingowego lub metody modeli wewnętrznych w stosunku do ekspozycji kapitałowych, na stosowanie których instytucja otrzymała zezwolenie.

Zakres stosowania systemu ratingowego obejmuje wszystkie ekspozycje odpowiedniego rodzaju ekspozycji, dla których opracowano dany system ratingowy.

4. Instytucje powiadamiają właściwe organy o wszelkich zmianach systemu ratingowego i metody modeli wewnętrznych dotyczących ekspozycji kapitałowych.

5. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków oceny istotności stosowania istniejącego systemu ratingowego dla innych dodatkowych ekspozycji nieobjętych jeszcze tym systemem ratingowym i zmian w systemach ratingowych lub metodach modeli wewnętrznych dotyczących ekspozycji kapitałowych według metody IRB.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2013 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 144

Ocena wniosku o stosowanie metody IRB dokonana przez właściwe organy

1. Właściwy organ wydaje zezwolenie na mocy art. 143 na stosowanie przez instytucję metody IRB, w tym na stosowanie własnych oszacowań LGD i współczynników konwersji, wyłącznie wtedy, gdy właściwy organ stwierdzi, że wymogi przewidziane w niniejszym rozdziale są spełnione, w szczególności wymogi przewidziane w sekcji 6, oraz że posiadane przez instytucję systemy w zakresie zarządzania oraz oceny ekspozycji na ryzyko kredytowe są należyte i zostały spójnie wdrożone, w szczególności gdy instytucja wykazała w sposób zadowalający właściwym organom spełnienie następujących norm:

- a) systemy ratingowe instytucji pozwalają na wymierną ocenę charakterystyki dłużnika i transakcji, na miarodajne zróżnicowanie ryzyka oraz dokładne i konsekwentne oszacowanie ilościowe ryzyka;
- b) wewnętrzne ratingi oraz oszacowania dotyczące niewykonania zobowiązania i strat stosowane w obliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych oraz powiązane systemy i procesy odgrywają kluczową rolę w procesie zarządzania ryzykiem i procesie decyzyjnym, jak również w procesach zatwierdzania kredytów, alokacji kapitału wewnętrznego i ładzie korporacyjnym instytucji;
- c) w instytucji istnieje jednostka do spraw kontroli ryzyka kredytowego odpowiedzialna za systemy ratingowe, która jest odpowiednio niezależna i odporna na niepożądane wpływy;
- d) instytucja gromadzi i przechowuje wszystkie odpowiednie dane, aby zapewnić skuteczne wsparcie procesów pomiaru ryzyka kredytowego oraz zarządzania ryzykiem kredytowym;
- e) instytucja dokumentuje własne systemy ratingowe i uzasadnienie ich struktury oraz waliduje te systemy;
- f) instytucja dokonała walidacji każdego systemu ratingowego i każdej metody modeli wewnętrznych w przypadku ekspozycji kapitałowych w odpowiednim okresie poprzedzającym zezwolenie na stosowanie tego systemu ratingowego lub metody modeli wewnętrznych w przypadku ekspozycji kapitałowych, oceniła przez ten okres, czy dany system ratingowy lub metody modeli wewnętrznych w stosunku do ekspozycji kapitałowych są dostosowane do zakresu stosowania systemu ratingowego lub metody modeli wewnętrznych w stosunku do ekspozycji kapitałowych, oraz wprowadziła na podstawie tej oceny konieczne zmiany w tych systemach ratingowych lub metodach modeli wewnętrznych w przypadku ekspozycji kapitałowych;
- g) instytucja obliczyła według metody IRB wymogi w zakresie funduszy własnych wynikające z jej własnych oszacowań parametrów ryzyka i jest w stanie przedłożyć sprawozdanie wymagane zgodnie z art. 99;

h) instytucja zaklasyfikowała i dalej klasyfikuje każdą ekspozycję w zakresie stosowania systemu ratingowego do klasy ratingowej lub puli tego systemu ratingowego; instytucja zaklasyfikowała i dalej klasyfikuje każdą ekspozycję w zakresie stosowania modelu w przypadku ekspozycji kapitałowych do takiej metody modeli wewnętrznych.

Wymogi dotyczące stosowania metody IRB, w tym własnych oszacowań LGD i współczynników konwersji, mają zastosowanie również wtedy, gdy instytucja wdrożyła system ratingowy lub model stosowany w systemie ratingowym, który nabyła od sprzedawcy będącego osobą trzecią.

2. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia metody oceny, którą właściwe organy stosują podczas oceny spełniania przez instytucję wymogów dotyczących stosowania metody IRB.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10-14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 145

Wcześniejsze doświadczenie w zakresie wykorzystania metody IRB

1. Jest wymagane, aby instytucja ubiegająca się o możliwość stosowania metody IRB korzystała, w odniesieniu do omawianych kategorii ekspozycji IRB, co najmniej przez trzy lata poprzedzające zakwalifikowanie się do stosowania metody IRB, z systemów ratingowych, które odpowiadały w znacznym stopniu wymogom określonym w sekcji 6 dotyczącym wewnętrznego pomiaru ryzyka i zarządzania ryzykiem.

2. Instytucja ubiegająca się o możliwość stosowania własnych oszacowań LGD i współczynników konwersji wykazuje w sposób zadowalający właściwe organy, że przez co najmniej trzy lata przed zakwalifikowaniem się do stosowania własnych oszacowań LGD i współczynników konwersji przeprowadzała i wykorzystywała własne oszacowania LGD i współczynników konwersji w sposób odpowiadający w znacznym stopniu wymogom w odniesieniu do stosowania własnych oszacowań omawianych parametrów określonym w sekcji 6.

3. Jeżeli instytucja rozszerza stosowanie metody IRB po uzyskaniu pierwotnego zezwolenia, doświadczenie instytucji jest wystarczające do spełnienia wymogów zawartych w ust. 1 i 2 w odniesieniu do dodatkowych uwzględnianych ekspozycji.

Jeżeli stosowanie systemów ratingowych zostaje rozszerzone na ekspozycje różniące się znacznie od istniejącego zakresu stosowania w taki sposób, że istniejące doświadczenia nie mogą racjonalnie zostać uznane za wystarczające do spełnienia wymogów zawartych w tych przepisach w odniesieniu do dodatkowych ekspozycji, wówczas wymogi zawarte w ust. 1 i 2 mają zastosowanie oddzielnie do dodatkowych ekspozycji.

Artykuł 146

Środki, które należy podjąć, jeżeli wymogi zawarte w niniejszym rozdziale przestają być spełniane

Jeżeli instytucja przestaje spełniać wymogi przewidziane w niniejszym rozdziale, powiadamia o tym właściwy organ i podejmuje jedno z następujących działań:

- a) przedstawia w sposób zadowalający właściwy organ plan terminowego powrotu do stanu zgodności i realizuje ten plan w terminie uzgodnionym z właściwym organem;
- b) wykazuje w sposób zadowalający właściwy organ, że skutki braku zgodności są nieistotne.

Artykuł 147

Metoda klasyfikowania ekspozycji do poszczególnych kategorii ekspozycji

1. Metoda stosowana przez instytucję do celów klasyfikowania ekspozycji do poszczególnych kategorii ekspozycji jest odpowiednia i spójna w długim okresie.

2. Każdą ekspozycję klasyfikuje się do jednej z następujących kategorii ekspozycji:

- a) ekspozycje wobec rządów centralnych i banków centralnych;
- b) ekspozycje wobec instytucji;
- c) ekspozycje wobec przedsiębiorstw;
- d) ekspozycje detaliczne;
- e) ekspozycje kapitałowe;
- f) elementy stanowiące pozycje sekurytyzacyjne;
- g) inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego.

3. Następujące ekspozycje klasyfikuje się do kategorii przewidzianej w ust. 2 lit. a):

- a) ekspozycje wobec samorządów regionalnych, władz lokalnych lub podmiotów sektora publicznego traktowane jako ekspozycje wobec rządów centralnych zgodnie z art. 115 i 116;

- b) ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju, o których mowa w art. 117 ust. 2;

- c) ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych, którym przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z art. 118.

4. Następujące ekspozycje klasyfikuje się do kategorii przewidzianej w ust. 2 lit. b):

- a) ekspozycje wobec samorządów regionalnych i władz lokalnych, które nie są traktowane jako ekspozycje wobec rządów centralnych zgodnie z art. 115 ust. 2 i 4;

- b) ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego, które nie są traktowane jako ekspozycje wobec rządów centralnych zgodnie z art. 116 ust. 4;

- c) ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju, którym nie przypisuje się wagi ryzyka równej 0 % zgodnie z art. 117; oraz

- d) ekspozycje wobec instytucji finansowych, które są traktowane jako ekspozycje wobec instytucji zgodnie z art. 119 ust. 5.

5. Aby ekspozycje mogły kwalifikować się do kategorii ekspozycji detalicznych przewidzianej w ust. 2 lit. d), spełniają następujące kryteria:

- a) odnoszą się do jednej z następujących jednostek:

(i) ekspozycje wobec co najmniej jednej osoby fizycznej;

(ii) ekspozycje wobec MŚP, pod warunkiem że w tym przypadku łączna kwota zobowiązań klienta będącego dłużnikiem lub grupy powiązanych klientów wobec instytucji i jednostek dominujących oraz ich jednostek zależnych, w tym wszelkich przeterminowanych ekspozycji, jednak z wyjątkiem ekspozycji zabezpieczonych nieruchomością mieszkalną, nie przekracza – zgodnie z wiedzą instytucji, która powinna była podjąć rozsądne kroki w celu potwierdzenia tych faktów – kwoty 1 mln EUR;

- b) są traktowane przez instytucję w procesie zarządzania ryzykiem w sposób spójny w długim okresie;

- c) nie są zarządzane w równie indywidualny sposób jak ekspozycje należące do kategorii ekspozycji wobec przedsiębiorstw;

- d) każda z ekspozycji stanowi jedną z większej liczby podobnie zarządzanych ekspozycji.

Poza ekspozycjami wymienionymi w akapicie pierwszym wartość bieżącą minimalnych detalicznych opłat leasingowych zalicza się do kategorii ekspozycji detalicznych.

6. Następujące ekspozycje klasyfikuje się do kategorii ekspozycji kapitałowych przewidzianej w ust. 2 lit. e):

- a) ekspozycje niedłużne, z którymi wiążą się podporządkowane roszczenia końcowe wobec kapitału lub dochodów emitenta;
- b) ekspozycje dłużne i inne papiery wartościowe, udziały, instrumenty pochodne lub inne instrumenty, pod względem ekonomicznym zbliżone do ekspozycji określonych w lit. a).

7. Wszelkie zobowiązania kredytowe nieprzypisane do kategorii ekspozycji przewidzianych w ust. 2 lit. a), b), d), e) i f) klasyfikuje się do kategorii ekspozycji wobec przedsiębiorstw, o której mowa w lit. c) tego ustępu.

8. W ramach kategorii ekspozycji wobec przedsiębiorstw, o której mowa w ust. 2 lit. c), instytucje identyfikują osobno jako ekspozycje związane z kredytowaniem specjalistycznym ekspozycje, które mają następujące cechy:

- a) jest to ekspozycja wobec podmiotu, który został stworzony specjalnie w celu finansowania aktywów rzeczowych lub operowania nimi, lub jest to ekspozycja porównywalna pod względem ekonomicznym;
- b) ustalenia umowne dają kredytodawcy znaczny stopień kontroli nad aktywami oraz dochodem przez nie generowanym;
- c) głównym źródłem spłaty zobowiązań jest dochód generowany przez aktywa objęte finansowaniem, nie zaś niezależna zdolność generowania dochodów szerszego przedsiębiorstwa.

9. Wartość rezydualną nieruchomości będących przedmiotem leasingu klasyfikuje się do kategorii ekspozycji przewidzianej w ust. 2 lit. g), z wyjątkiem zakresu, w jakim wartość rezydualną włączono już do ekspozycji z tytułu leasingu przewidzianej w art. 166 ust. 4.

10. Ekspozycję wynikającą z dostarczenia ochrony w ramach koszykowych kredytowych instrumentów pochodnych uruchamianych n-tym niewykonaniem zobowiązania klasyfikuje się do tej samej kategorii określonej w ust. 2, do której ekspozycje w danym koszyku zostałyby zaklasyfikowane, z wyjątkiem sytuacji, gdy poszczególne ekspozycje z koszyka zostałyby zaklasyfikowane do różnych kategorii ekspozycji, w którym to przypadku daną ekspozycję klasyfikuje się do kategorii ekspozycji wobec przedsiębiorstw określonej w ust. 2 lit. c).

Artykuł 148

Warunki wdrażania metody IRB w różnych kategoriach ekspozycji i jednostkach gospodarczych

1. Instytucje oraz wszelkie jednostki dominujące i ich jednostki zależne wdrażają metodę IRB w odniesieniu do wszystkich ekspozycji, chyba że otrzymały zezwolenie właściwych organów na stałe stosowanie metody standardowej zgodnie z art. 150.

Z zastrzeżeniem otrzymania uprzedniego zezwolenia właściwych organów wdrażanie to może odbywać się sekwencyjnie w odniesieniu do poszczególnych kategorii ekspozycji wymienionych w art. 147 w ramach tej samej jednostki gospodarczej, w różnych jednostkach gospodarczych w ramach tej samej grupy lub w odniesieniu do stosowania własnych oszacowań LGD lub współczynników konwersji do obliczania wag ryzyka ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji oraz rządów centralnych i banków centralnych.

W przypadku kategorii ekspozycji detalicznych wymienionej w art. 147 ust. 5 wdrażanie metody IRB może być prowadzone sekwencyjnie w odniesieniu do poszczególnych kategorii ekspozycji, którym odpowiadają różne korelacje zgodnie z art. 154.

2. Właściwe organy ustalają okres, w którym instytucja oraz dowolna jednostka dominująca i jej jednostki zależne są zobowiązane wdrożyć metodę IRB w odniesieniu do wszystkich ekspozycji. Właściwe organy określają odpowiednią długość tego okresu w oparciu o charakter i skalę działalności instytucji lub dowolnej jednostki dominującej i jej jednostek zależnych oraz liczbę i charakter systemów ratingowych, które mają być wdrożone.

3. Instytucje wdrażają metodę IRB zgodnie z warunkami określonymi przez właściwe organy. Właściwe organy określają te warunki w taki sposób, aby zapobiegały one selektywnemu stosowaniu elastyczności zgodnie z ust. 1 do celów osiągnięcia obniżonych wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do tych kategorii ekspozycji lub jednostek gospodarczych, które należy jeszcze objąć metodą IRB, lub w ramach stosowania własnych oszacowań LGD i współczynników konwersji.

4. Instytucje, które rozpoczęły stosowanie metody IRB dopiero po dniu 1 stycznia 2013 r. lub od których właściwe organy wymagały do tego dnia, by były one w stanie obliczyć swoje wymogi kapitałowe z użyciem metody standardowej, zachowują możliwość obliczania wymogów kapitałowych przy zastosowaniu metody standardowej w stosunku do wszystkich ich ekspozycji podczas okresu wdrażania, do momentu kiedy właściwe organy powiadomią instytucje, że uznały, iż wdrażanie metody IRB zostanie zakończone z uzasadnioną pewnością.

5. Instytucja, której zezwolono na stosowanie metody IRB w stosunku do dowolnej kategorii ekspozycji, stosuje metodę IRB w przypadku kategorii ekspozycji kapitałowych określonych w art. 147 ust. 2 lit. e), z wyjątkiem sytuacji, w której instytucji tej zezwolono na stosowanie metody standardowej w stosunku do ekspozycji kapitałowych na podstawie art. 150 i w stosunku do pozostałych ekspozycji należących do kategorii ekspozycji „inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego” określonej w art. 147 ust. 2 lit. g).

6. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, zgodnie z którymi właściwe organy określają właściwy charakter i harmonogram stopniowego wdrażania metody IRB we wszystkich kategoriach ekspozycji, o których mowa w ust. 3.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 149

Warunki powrotu do stosowania mniej zaawansowanych metod

1. Instytucja, która stosuje metodę IRB w stosunku do konkretnej kategorii ekspozycji lub rodzaju ekspozycji, nie zaprzestaje stosowania tej metody i nie zaczyna obliczać kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem za pomocą metody standardowej, chyba że spełnione są następujące warunki:

a) instytucja wykazała w sposób zadowalający właściwy organ, że stosowanie metody standardowej nie jest proponowane w celu obniżenia wymogu w zakresie funduszy własnych instytucji, jest konieczne ze względu na charakter i złożoność ogółu tego rodzaju ekspozycji instytucji oraz nie będzie miało znacznego negatywnego wpływu na wypłacalność instytucji ani jej zdolność do skutecznego zarządzania ryzykiem;

b) instytucja otrzymała uprzednie zezwolenie właściwego organu.

2. Instytucje, które zgodnie z art. 151 ust. 9 otrzymały zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD i współczynników konwersji, nie powracają do stosowania wartości LGD i współczynników konwersji, o których mowa w art. 151 ust. 8, chyba że spełnione są następujące warunki:

a) instytucja wykazała w sposób zadowalający właściwy organ, że korzystanie z LGD i współczynników konwersji przewidzianych w art. 151 ust. 8 w stosunku do niektórych kategorii ekspozycji lub rodzajów ekspozycji nie jest proponowane w celu obniżenia wymogu w zakresie funduszy własnych instytucji, jest konieczne ze względu na charakter i złożoność ogółu tego rodzaju ekspozycji instytucji oraz nie będzie miało istotnego negatywnego wpływu na wypłacalność instytucji ani jej zdolność do skutecznego zarządzania ryzykiem;

b) instytucja otrzymała uprzednie zezwolenie właściwego organu.

3. Stosowanie ust. 1 i 2 podlega warunkom wprowadzania metody IRB określonym przez właściwe organy zgodnie z art. 148 i zezwoleniu na stałe stosowanie w niepełnym zakresie, o którym mowa w art. 150.

Artykuł 150

Warunki stałego stosowania w niepełnym zakresie

1. Jeżeli instytucje otrzymały uprzednie zezwolenie właściwych organów, instytucje, którym zezwolono na stosowanie metody IRB do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwot oczekiwanej straty w odniesieniu do co najmniej jednej kategorii ekspozycji, mogą stosować metodę standardową w odniesieniu do następujących ekspozycji:

a) kategorii ekspozycji przewidzianej w art. 147 ust. 2 lit. a), jeżeli liczba istotnych kontrahentów jest ograniczona, a wdrażanie systemu ratingowego w przypadku tych kontrahentów byłoby nadmiernie uciążliwe dla instytucji;

b) kategorii ekspozycji przewidzianej w art. 147 ust. 2 lit. b), jeżeli liczba istotnych kontrahentów jest ograniczona, a wdrażanie systemu ratingowego w przypadku tych kontrahentów byłoby nadmiernie uciążliwe dla instytucji;

c) ekspozycji w nieistotnych jednostkach gospodarczych oraz kategorii ekspozycji lub rodzajów ekspozycji, które są nieistotne co do wielkości oraz profilu postrzeganego ryzyka;

d) ekspozycji wobec rządów centralnych i banków centralnych państw członkowskich oraz ich samorządów regionalnych, władz lokalnych, organów administracyjnych i podmiotów sektora publicznego, pod warunkiem że:

(i) pod względem ryzyka nie ma różnicy między ekspozycjami wobec rządu centralnego i banku centralnego a innymi ekspozycjami z uwagi na specjalne uregulowania publiczne; oraz

(ii) ekspozycjom wobec rządu centralnego i banku centralnego przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %, zgodnie z art. 114 ust. 2, 4 lub 5;

e) ekspozycji instytucji wobec kontrahenta będącego w stosunku do niej jednostką dominującą, jej jednostką zależną lub jednostką zależną od jej jednostki dominującej, pod warunkiem że kontrahent jest instytucją lub finansową spółką holdingową, finansową spółką holdingową o działalności mieszanej, instytucją finansową, spółką zarządzającą aktywami lub przedsiębiorstwem usług pomocniczych podlegającym odpowiednim wymogom ostrożnościowym bądź dowolną jednostką powiązaną relacją w rozumieniu art. 12 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG;

- f) ekspozycji między instytucjami, które spełniają wymogi określone w art. 113 ust. 7;
- g) ekspozycji kapitałowych wobec podmiotów, których zobowiązaniom kredytowym przypisano wagę ryzyka równą 0 %, zgodnie z rozdziałem 2, w tym podmiotów otrzymujących środki publiczne, o ile można wobec nich zastosować wagę ryzyka równą 0 %;
- h) ekspozycjom kapitałowym utworzonym w ramach programów legislacyjnych wspierających określone sektory gospodarki, które zapewniają znaczne dopłaty inwestycyjne dla instytucji i wiążą się z pewną formą nadzoru rządowego oraz ograniczeniami dotyczącymi inwestycji kapitałowych, jeżeli takie ekspozycje mogą łącznie być wyłączone z zakresu stosowania metody IRB jedynie do wysokości 10 % funduszy własnych;
- i) ekspozycji określonych w art. 119 ust. 4 spełniających wymienione tam kryteria;
- j) gwarancji państwowych i reasekurowanych przez państwo, o których mowa w art. 215 ust. 2.

Właściwe organy zezwalają na stosowanie metody standardowej w przypadku ekspozycji kapitałowych, o których mowa w akapicie pierwszym lit. g) i h) i w odniesieniu do których w innych państwach członkowskich zezwolono na takie ich ujmowanie. EUNB na swojej stronie internetowej publikuje i regularnie aktualizuje wykaz ekspozycji, o których mowa w akapicie pierwszym lit. g) i h), które należy ujmować według metody standardowej.

2. Do celów ust. 1 kategoria ekspozycji kapitałowych instytucji uznawana jest za istotną, jeżeli łączna wartość ekspozycji, z wyjątkiem ekspozycji kapitałowych utworzonych w ramach programów legislacyjnych wymienionych w ust. 1 lit. g) przekracza w skali poprzedniego roku średnio 10 % funduszy własnych instytucji. Jeżeli liczba tych ekspozycji kapitałowych jest mniejsza niż 10 pojedynczych pakietów akcji, wysokość tego progu ustala się na 5 % funduszy własnych instytucji.

3. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków stosowania przepisów ust. 1 lit. a), b) i c).

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

4. EUNB wyda w 2018 r. wytyczne w sprawie stosowania ust. 1 lit. d), w których zaleci limity pod kątem odsetka ogółu aktywów bilansowych lub aktywów ważonych ryzykiem, które należy obliczać za pomocą metody standardowej.

Wytyczne te przyjmuje się zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Sekcja 2

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

Podsekcja 1

Ujmowanie według kategorii ekspozycji

Artykuł 151

Ujmowanie według kategorii ekspozycji

1. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego ekspozycji należących do jednej z kategorii wymienionych w art. 147 ust. 2 lit. a)–e) i g), są obliczane, o ile nie pomniejszają funduszy własnych, zgodnie z podsekcją 2, z wyjątkiem gdy ekspozycje te odlicza się od kapitału podstawowego Tier I, pozycji dodatkowych w Tier I lub pozycji w Tier II.

2. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności obliczane są zgodnie z art. 157. W sytuacji, gdy instytucja ma pełne prawo regresu wobec sprzedawcy nabytych wierzytelności w zakresie ryzyka niewykonania zobowiązania oraz ryzyka rozmycia, przepisy niniejszego artykułu oraz art. 152 i art. 158 ust. 1–4 w odniesieniu do nabytych wierzytelności nie mają zastosowania, a przedmiotową ekspozycję traktuje się jako ekspozycję zabezpieczoną.

3. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego oraz ryzyka rozmycia oparte jest na odpowiednich parametrach związanych z rozpatrywaną ekspozycją. Należą do nich: prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD), strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD), termin zapadalności (M) oraz wartość ekspozycji. PD i LGD mogą zostać ujęte osobno lub łącznie, zgodnie z sekcją 4.

4. Instytucje obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego wszystkich ekspozycji należących do „kapitałowej” kategorii ekspozycji, o której mowa w art. 147 ust. 2 lit. e), zgodnie z art. 155. Instytucje mogą stosować metody określone w art. 155 ust. 3 i 4, gdy otrzymały uprzednie zezwolenie właściwych organów. Właściwe organy zezwalają instytucji na stosowanie metody modeli wewnętrznych określonej w art. 155 ust. 4, pod warunkiem że instytucja spełnia wymogi określone w sekcji 6 podsekcja 4.

5. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego ekspozycji związanych z kredytowaniem specjalistycznym może odbywać się zgodnie z art. 153 ust. 5.

6. W przypadku ekspozycji należących do kategorii ekspozycji, o których mowa w art. 147 ust. 2 lit. a)–d), instytucje zapewniają własne oszacowania PD zgodnie z art. 143 i sekcją 6.

7. W przypadku ekspozycji należących do kategorii ekspozycji, o której mowa w art. 147 ust. 2 lit. d), instytucje zapewniają własne oszacowania LGD i współczynników konwersji zgodnie z art. 143 i sekcją 6.

8. W przypadku ekspozycji należących do kategorii ekspozycji, o których mowa w art. 147 ust. 2 lit. a)–c), instytucje stosują wartości LGD określone w art. 161 ust. 1 i współczynniki konwersji określone w art. 166 ust. 8 lit. a)–d), chyba że otrzymały zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD i współczynników konwersji w przypadku tych kategorii ekspozycji zgodnie z ust. 9.

9. W przypadku wszystkich ekspozycji należących do kategorii ekspozycji, o których mowa w art. 147 ust. 2 lit. a)–c), właściwy organ zezwala instytucjom na stosowanie własnych oszacowań LGD i współczynników konwersji zgodnie z art. 143 i sekcją 6.

10. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem z tytułu sekurytyzowanych ekspozycji oraz ekspozycji należących do kategorii ekspozycji, o której mowa w art. 147 ust. 2 lit. f), obliczane są zgodnie z rozdziałem 5.

Artykuł 152

Sposób ujmowania ekspozycji w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

1. Jeżeli ekspozycje w formie jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania spełniają kryteria określone w art. 132 ust. 3, a instytucja ma wiedzę na temat wszystkich lub niektórych elementów ekspozycji bazowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, instytucja ta dokonuje pełnego przeglądu wspomnianych ekspozycji bazowych, aby obliczyć kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat zgodnie z metodami określonymi w niniejszym rozdziale.

Jeżeli ekspozycja bazowa przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania sama stanowi inną ekspozycję w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w innym przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania, pierwsza instytucja również dokonuje pełnego przeglądu ekspozycji bazowych tego drugiego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania.

2. Jeżeli instytucja nie spełnia warunków pozwalających na stosowanie metod określonych w niniejszym rozdziale w odniesieniu do wszystkich lub niektórych elementów ekspozycji bazowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat obliczane są zgodnie z następującymi metodami:

- a) w przypadku ekspozycji należących do „kapitałowej” kategorii ekspozycji, o której mowa w art. 147 ust. 2 lit. e), instytucje stosują uproszczoną metodę ważenia ryzykiem określoną w art. 155 ust. 2;
- b) w przypadku wszystkich innych ekspozycji bazowych, o których mowa w ust. 1, instytucje stosują metodę standardową przewidzianą w rozdziale 2, z zastrzeżeniem że:

- (i) w przypadku ekspozycji, którym nadaje się szczególną wagę ryzyka odpowiadającą ekspozycjom bez ratingu,

lub podlegających stopniowi jakości kredytowej o najwyższej wadze ryzyka dla danej kategorii ekspozycji, wagę ryzyka mnoży się przez współczynnik 2, ale nie może być ona wyższa niż 1 250 %;

- (ii) w przypadku wszystkich innych ekspozycji wagę ryzyka należy pomnożyć przez współczynnik 1,1 i nadać jej minimalną wartość 5 %.

Jeżeli do celów lit. a) instytucja nie jest w stanie dokonać rozróżnienia między ekspozycjami z tytułu niepublicznych instrumentów kapitałowych, giełdowymi ekspozycjami kapitałowymi i innymi ekspozycjami kapitałowymi, instytucja traktuje takie ekspozycje jako inne ekspozycje kapitałowe. Jeżeli takie ekspozycje, postrzegane łącznie z ekspozycjami bezpośrednimi instytucji w danej kategorii ekspozycji, nie są istotne w rozumieniu art. 150 ust. 2, zastosowanie może mieć art. 150 ust. 1 pod warunkiem uzyskania zezwolenia ze strony właściwych organów.

3. Jeżeli ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania nie spełniają kryteriów określonych w art. 132 ust. 3 lub instytucja nie ma wiedzy na temat wszystkich ekspozycji bazowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania lub jego ekspozycji bazowych, które same stanowią ekspozycję w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania, instytucja dokonuje pełnego przeglądu wspomnianych ekspozycji bazowych i oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat zgodnie z uproszczoną metodą ważenia ryzykiem określoną w art. 155 ust. 2.

Jeżeli instytucja nie jest w stanie dokonać rozróżnienia między ekspozycjami z tytułu niepublicznych instrumentów kapitałowych, giełdowymi ekspozycjami kapitałowymi i innymi ekspozycjami kapitałowymi, instytucja traktuje takie ekspozycje jako inne ekspozycje kapitałowe. Ekspozycje niekapitałowe klasyfikuje ona wtedy do kategorii innych ekspozycji kapitałowych.

4. Alternatywnie wobec metody opisanej w ust. 3 instytucje mogą same dokonywać obliczeń lub skorzystać z usług następujących osób trzecich w zakresie obliczeń i sprawozdań dotyczących średnich kwot ekspozycji ważonych ryzykiem na podstawie ekspozycji bazowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania zgodnie z metodami, o których mowa w ust. 2 lit. a) i b) w odniesieniu do następujących podmiotów:

- a) instytucji przyjmującej depozyty lub instytucji finansowej przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, pod warunkiem że przedsiębiorstwo to inwestuje wyłącznie w papiery wartościowe i deponuje wszystkie papiery wartościowe w danej instytucji przyjmującej depozyty lub instytucji finansowej;
- b) w przypadku innych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania – przedsiębiorstwa zarządzającego przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania, pod warunkiem że spełnia ono kryteria określone w art. 132 ust. 3 lit. a).

Poprawność obliczeń potwierdza audytor zewnętrzny.

5. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, zgodnie z którymi właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na stosowanie metody standardowej zgodnie z art. 150 na podstawie ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 30 czerwca 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Podsekcja 2

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego

Artykuł 153

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji oraz rządów centralnych i banków centralnych

1. Z zastrzeżeniem stosowania szczególnych metod traktowania przewidzianych w ust. 2, 3 i 4, kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji

oraz rządów centralnych i banków centralnych oblicza się według następujących wzorów:

$$\text{Risk - weighted exposure amount} = \text{RW} \cdot \text{exposure value}$$

gdzie wagę ryzyka RW określa się jako

(i) jeżeli $PD = 0$, to RW wynosi 0;

(ii) jeżeli $PD = 1$, tj. w przypadku ekspozycji cechujących się niewykonaniem zobowiązania:

— jeżeli instytucje stosują wartości LGD określone w art. 161 ust. 1, RW wynosi 0;

— jeżeli instytucje stosują własne oszacowania LGD, RW wynosi $\text{RW} = \max \{0, 12.5 \cdot (\text{LGD} - \text{EL}_{\text{BE}})\}$;

gdzie najlepsze oszacowanie oczekiwanych strat (zwane dalej „ EL_{BE} ”) stanowi najlepsze oszacowanie dokonane przez instytucję dotyczące oczekiwanych strat związanych z ekspozycją cechującą się niewykonaniem zobowiązania zgodnie z art. 181 ust. 1 lit. h);

(iii) jeżeli $0 < PD < 1$

$$\text{RW} = \left(\text{LGD} \cdot N \left(\frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(\text{PD}) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0.999) \right) - \text{LGD} \cdot \text{PD} \right) \cdot \frac{1 + (M - 2.5) \cdot b}{1 - 1.5 \cdot b} \cdot 12.5 \cdot 1.06$$

gdzie

$N(x)$ = oznacza dystrybuantę zmiennej losowej o standardowym rozkładzie normalnym (tj. prawdopodobieństwo, że zmienna losowa o rozkładzie normalnym z wartością oczekiwaną 0 i wariancją 1 jest mniejsza lub równa x);

$G(Z)$ = oznacza odwrotną dystrybuantę zmiennej losowej o standardowym rozkładzie normalnym (tj. wartość x taką, że $N(x) = z$)

R = oznacza współczynnik korelacji i określa się go jako

$$R = 0.12 \cdot \frac{1 - e^{-50 \cdot \text{PD}}}{1 - e^{-50}} + 0.24 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-50 \cdot \text{PD}}}{1 - e^{-50}} \right)$$

b = współczynnik korekty terminu zapadalności, który określa się jako

$$b = (0.11852 - 0.05478 \cdot \ln(\text{PD}))^2.$$

2. W przypadku wszystkich ekspozycji wobec dużych podmiotów sektora finansowego współczynnik korelacji z ust. 1 ppkt (iii) mnoży się przez 1,25. W przypadku wszystkich ekspozycji wobec nieregulowanych podmiotów finansowych współczynniki korelacji określone – stosownie do przypadku – w ust. 1 ppkt (iii) i w ust. 4 mnoży się przez 1,25.

3. Kwotę ekspozycji ważoną ryzykiem dla każdej ekspozycji, która spełnia wymogi określone w art. 202 i 217, można skorygować według następującego wzoru:

$$\text{Risk - weighted exposure amount} = RW \cdot \text{exposure value} \cdot (0.15 + 160 \cdot PD_{pp})$$

gdzie:

PD_{pp} = PD dostawcy ochrony.

RW oblicza się przy użyciu odpowiedniego wzoru na wagę ryzyka określonego w ust. 1 dla ekspozycji, PD dłużnika i LGD porównywalnej ekspozycji bezpośredniej wobec dostawcy ochrony. Współczynnik terminu zapadalności b oblicza się przy użyciu niższej spośród dwóch wartości: PD dostawcy ochrony i PD dłużnika.

4. W przypadku ekspozycji wobec spółek, w których całkowita sprzedaż roczna skonsolidowanej grupy, do której należy dana spółka nie przekracza 50 mln EUR, instytucje mogą skorzystać z poniższego wzoru korelacyjnego zawartego w ust. 1 ppkt (iii) w celu obliczenia wag ryzyka dla ekspozycji wobec przedsiębiorstwa. We wzorze tym S oznacza całkowitą sprzedaż roczną w milionach euro, przy czym: $5 \text{ mln EUR} \leq S \leq 50 \text{ mln EUR}$. Deklarowana wartość sprzedaży poniżej 5 mln EUR jest traktowana jak sprzedaż w wysokości 5 mln EUR. W przypadku nabytych wierzytelności całkowita sprzedaż roczna jest równa średniej ważonej według indywidualnych ekspozycji z puli.

$$R = 0.12 \cdot \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} + 0.24 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} \right) - 0.04 \cdot \left(1 - \frac{\min\{\max\{5, S\}, 50\} - 5}{45} \right)$$

Instytucje zastępują całkowitą sprzedaż roczną całkowitą sumą bilansową grupy skonsolidowanej, jeżeli całkowita sprzedaż roczna nie jest miarodajnym wskaźnikiem wielkości firmy, a suma bilansowa jest bardziej miarodajnym wskaźnikiem niż całkowita sprzedaż roczna.

5. W przypadku ekspozycji związanych z kredytowaniem specjalistycznym, w odniesieniu do których instytucja nie jest w stanie oszacować PD lub jej oszacowania PD nie spełniają wymogów określonych w sekcji 6, instytucja przypisuje im wagi ryzyka zgodnie z tabelą 1 w następujący sposób:

Tabela 1

Rezydualny termin zapadalności	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3	Kategoria 4	Kategoria 5
Poniżej 2,5 roku	50 %	70 %	115 %	250 %	0 %
2,5 roku lub więcej	70 %	90 %	115 %	250 %	0 %

Przy przypisywaniu wag ryzyka ekspozycjom związanym z kredytowaniem specjalistycznym instytucje uwzględniają następujące czynniki: kondycję finansową, otoczenie polityczne i prawne, charakterystykę transakcji lub aktywów, kondycję jednostki sponsorującej i dewelopera, łącznie ze strumieniem przychodów z tytułu partnerstwa publiczno-prywatnego, oraz pakiet zabezpieczający.

6. Instytucje spełniają w odniesieniu do nabytych wierzytelności korporacyjnych wymogi określone w art. 184. W przypadku nabytych wierzytelności korporacyjnych, które dodatkowo spełniają warunki określone w art. 154 ust. 5, oraz gdy korzystanie ze standardów kwantyfikacji ryzyka dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw zgodnie z przepisami sekcji 6 w odniesieniu do tych wierzytelności byłoby nadmiernie uciążliwe dla instytucji, można korzystać ze standardów kwantyfikacji ryzyka dla ekspozycji detalicznych, określonych w sekcji 6.

7. W przypadku nabytych wierzytelności korporacyjnych podlegające odliczeniu rabaty przy zakupie, zabezpieczenia lub gwarancje częściowe stanowiące ochronę pierwszej straty z tytułu niewykonania zobowiązania, straty spowodowanej rozmyciem udziałów lub z tytułu obu tych rodzajów strat można traktować jak pozycje pierwszej straty w ramach koncepcji sekurytyzacji związanej z metodą IRB.

8. W przypadku gdy instytucja zapewnia ochronę kredytową obejmującą wiele ekspozycji i gdy według warunków tej ochrony n-te niewykonanie zobowiązania dotyczące ekspozycji uruchamia płatność, a to zdarzenie kredytowe oznacza rozwiązanie umowy, jeżeli taki produkt posiada zewnętrzną ocenę kredytową ECAI, wówczas przypisuje się wagi ryzyka określone w rozdziale 5. Jeżeli produkt nie posiada ratingu ECAI, wówczas wagi ryzyka ekspozycji z koszyka są agregowane, wyłączwszy n-1 ekspozycji, dopóki kwota oczekiwanych strat pomnożona przez 12,5 oraz kwota ekspozycji ważonych ryzykiem nie przekracza nominalnej kwoty ochrony z tytułu kredytowego instrumentu pochodnego, pomnożonej przez 12,5. N-1 ekspozycji, które należy wyłączyć z agregacji, określa się, przyjmując, że są to takie ekspozycje, które cechuje niższa kwota ważona ryzykiem niż kwota ważona ryzykiem dowolnej ekspozycji objętej agregacją. Wagę ryzyka równą 1 250 % stosuje się do pozycji z koszyka, dla których instytucja nie potrafi określić wagi ryzyka według metody IRB.

9. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia, w jaki sposób instytucje uwzględniają czynniki, o których mowa w ust. 5 akapit drugi, podczas przypisywania wag ryzyka dla ekspozycji związanych z kredytowaniem specjalistycznym.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 154

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku ekspozycji detalicznych

1. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla ekspozycji detalicznych oblicza się według następujących wzorów:

$$\text{Risk - weighted exposure amount} = RW \cdot \text{exposure value}$$

gdzie wagę ryzyka RW określa się w następujący sposób:

$$RW = \left(LGD \cdot N \left(\frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0.999) \right) - LGD \cdot PD \right) \cdot 12.5 \cdot 1.06$$

gdzie

$N(x)$ = oznacza dystrybuantę zmiennej losowej o standardowym rozkładzie normalnym (tj. prawdopodobieństwo, że zmienna losowa o rozkładzie normalnym z wartością oczekiwaną 0 i wariancją 1 jest mniejsza lub równa x);

$G(Z)$ = oznacza odwrotną dystrybuantę zmiennej losowej o standardowym rozkładzie normalnym (tj. wartość x taką, że $N(x) = z$);

R = oznacza współczynnik korelacji określony jako

$$R = 0.03 \cdot \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} + 0.16 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} \right)$$

2. Kwotę ekspozycji ważoną ryzykiem dla każdej ekspozycji wobec MŚP, o której mowa w art. 147 ust. 5, spełniającą wymogi określone w art. 202 i 217, można obliczyć zgodnie z art. 153 ust. 3.

3. Dla ekspozycji detalicznych zabezpieczonych nieruchomości współczynnik korelacji R równy 0,15 zastępuje wartość wynikającą ze wzoru korelacyjnego w ust. 1.

4. Dla kwalifikowanych odnawialnych ekspozycji detalicznych zgodnie z lit. a)–e) współczynnik korelacji R równy 0,04 zastępuje wartość wynikającą ze wzoru korelacyjnego w ust. 1.

Ekspozycje uznaje się za kwalifikowane odnawialne ekspozycje detaliczne, jeżeli spełniają one następujące warunki:

- a) są to ekspozycje wobec osób fizycznych;
- b) ekspozycje są odnawialne, niezabezpieczone oraz – w zakresie, w jakim są niewykorzystane natychmiastowo i bezwarunkowo – mogą zostać wypowiedziane przez instytucję. W tym kontekście ekspozycje odnawialne definiuje się jako te, w przypadku których salda należności klientów mogą ulegać wahaniom w zależności od ich decyzji co do zaciągania i spłacania kredytu do wysokości limitu określonego

- (i) jeżeli $PD = 1$, tj. w przypadku ekspozycji cechujących się niewykonaniem zobowiązania, to RW wynosi

$$RW = \max \{0, 12.5 \cdot (LGD - EL_{BE})\};$$

jeżeli EL_{BE} stanowi najlepsze oszacowanie dokonane przez instytucję dotyczące oczekiwanych strat związanych z ekspozycjami cechującymi się niewykonaniem zobowiązania zgodnie z art. 181 ust. 1 lit. h);

- (ii) jeżeli $0 < PD < 1$, tj. w przypadku każdej możliwej wartości PD innej niż wartość podana w ppkt (i)

przez instytucję. Niewykorzystane zobowiązania można uznać za podlegające bezwarunkowemu wypowiedzeniu, jeżeli ustalone warunki pozwalają instytucji wypowiedzieć je w pełnym zakresie dopuszczalnym w ramach ustawodawstwa w zakresie ochrony praw konsumenta i kwestii z tym związanych;

- c) maksymalna wysokość ekspozycji wobec jednej osoby fizycznej w subportfelu wynosi nie więcej niż 100 000 EUR;
- d) stosowanie korelacji, o której mowa w niniejszym ustępie, ogranicza się do portfeli, które wykazały niską zmienność wskaźników straty w porównaniu z poziomem średnim, szczególnie w przedziale niskich wartości PD ;
- e) ujmowanie danej ekspozycji jako kwalifikowanej odnawialnej ekspozycji detalicznej pozostaje zgodne z charakterystyką ryzyka bazowego subportfela.

W drodze odstępstwa od lit. b) wymóg dotyczący niezabezpieczenia nie ma zastosowania do zabezpieczonych instrumentów kredytowych powiązanych z rachunkiem, na który przelewane jest wynagrodzenie. W takim przypadku kwoty odzyskane z takiego zabezpieczenia nie są uwzględniane w oszacowaniach LGD.

Właściwe organy dokonują przeglądów względnej zmienności wskaźników straty dla poszczególnych subportfeli kwalifikowanych odnawialnych ekspozycji detalicznych oraz dla zagregowanego portfela takich ekspozycji, a następnie dzielą się informacjami na temat typowej charakterystyki wskaźników straty dla kwalifikowanych odnawialnych ekspozycji detalicznych we wszystkich państwach członkowskich.

5. Nabyte wierzytelności kwalifikują się do ujmowania jako ekspozycje detaliczne, jeżeli spełniają wymogi określone w art. 184 oraz następujące warunki:

- a) instytucja nabyła wierzytelności od niepowiązanego sprzedawcy będącego osobą trzecią, a jej ekspozycja wobec dłużnika wierzytelności nie obejmuje żadnych ekspozycji, które byłyby bezpośrednio lub pośrednio utworzone przez daną instytucję;
- b) nabyte wierzytelności powstały na warunkach rynkowych w relacji pomiędzy sprzedawcą a dłużnikiem. W związku z tym nie uznaje się należności wewnątrz spółki ani należności firm, które handlują między sobą, rozliczanych za pomocą kont przeciwstawnych;
- c) nabywająca instytucja ma prawo do wszelkich wpływów z tytułu nabytych wierzytelności lub do proporcjonalnego udziału w takich wpływach; oraz
- d) portfel nabytych wierzytelności jest w wystarczającym stopniu zdywersyfikowany.

6. W przypadku nabytych wierzytelności podlegające odliczeniu rabaty przy zakupie, zabezpieczenia lub gwarancje częściowe stanowiące ochronę pierwszej straty z tytułu niewykonania zobowiązania, straty spowodowanej rozmyciem udziałów lub obu tych rodzajów strat można traktować jak pozycje pierwszej straty w ramach koncepcji sekurytyzacji związanej z metodą IRB.

7. W przypadku mieszanej puli nabytych wierzytelności detalicznych, gdzie nabywające instytucje nie mogą oddzielić ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami i kwalifikowanych odnawialnych ekspozycji detalicznych od innych ekspozycji detalicznych, stosuje się funkcję wagi ryzyka detalicznego skutkującą najwyższymi wymogami kapitałowymi w odniesieniu do tych ekspozycji.

Artykuł 155

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku ekspozycji kapitałowych

1. Instytucje określają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku ekspozycji kapitałowych, z wyjątkiem kwot odjętych zgodnie z częścią drugą lub podlegających wadze ryzyka równej 250 % zgodnie z art. 48, w oparciu o metody określone w ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu. Instytucja może stosować różne metody w odniesieniu do poszczególnych portfeli kapitałowych, jeżeli sama instytucja stosuje różne metody do celów wewnętrznego zarządzania ryzykiem. Jeżeli instytucja stosuje różne metody, wybór metody opartej na PD/LGD lub metody modeli wewnętrznych jest konsekwentny, również w długim okresie i w odniesieniu do metody stosowanej do wewnętrznego zarządzania ryzykiem odnośnej ekspozycji kapitałowej, i nie kierują nim względy związane z arbitrażem regulacyjnym.

Instytucje mogą ujmować ekspozycje kapitałowe wobec przedsiębiorstw usług pomocniczych zgodnie ze sposobem ujmowania innych aktywów niegenerujących zobowiązania kredytowego.

2. W ramach uproszczonej metody ważenia ryzykiem kwotę ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się według wzoru:

$$\frac{\text{kwota ekspozycji ważona}}{\text{ryzykiem}} = \text{RW} * \text{wartość ekspozycji},$$

gdzie:

Waga ryzyka (RW) = 190 % dla ekspozycji z tytułu niepublicznych instrumentów kapitałowych w portfelach, które są w wystarczającym stopniu zróżnicowane.

Waga ryzyka (RW) = 290 % dla giełdowych ekspozycji kapitałowych.

Waga ryzyka (RW) = 370 % dla wszystkich innych ekspozycji kapitałowych.

Krótkie pozycje na rynku kasowym i instrumenty pochodne utrzymywane w portfelu bankowym mogą kompensować pozycje długie, których przedmiotem są te same poszczególne akcje, pod warunkiem że wyraźnym przeznaczeniem tych instrumentów jest pełnienie funkcji instrumentu zabezpieczającego określone ekspozycje kapitałowe i że będą one pełniły taką funkcję jeszcze co najmniej przez rok. Inne krótkie pozycje traktuje się jak pozycje długie, przy czym odpowiednią wagę ryzyka przypisuje się do wartości bezwzględnej każdej pozycji. W przypadku pozycji o niedopasowanych terminach zapadalności korzysta się z metody stosowanej dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw zgodnie z art. 162 ust. 5.

Instytucje mogą uznać ochronę kredytową nieruchomością uzyskaną dla ekspozycji kapitałowych zgodnie z metodami określonymi w rozdziale 4.

3. W ramach metody opartej na PD/LGD kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się według wzorów określonych w art. 153 ust. 1. Jeżeli instytucje nie posiadają wystarczających informacji, by skorzystać z definicji niewykonania zobowiązania określonej w art. 178, wówczas do wagi ryzyka przypisuje się współczynnik korygujący w wysokości 1,5.

Na poziomie indywidualnej ekspozycji suma kwoty oczekiwanych strat pomnożonej przez 12,5 i kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem nie przekracza wartości ekspozycji pomnożonej przez 12,5.

Instytucje mogą uznać ochronę kredytową nieruchomością uzyskaną dla ekspozycji kapitałowych zgodnie z metodami określonymi w rozdziale IV. Do ekspozycji wobec dostawcy instrumentu zabezpieczającego stosuje się wówczas wartość LGD równą 90 %. Do ekspozycji w niepublicznych instrumentach kapitałowych w portfelach, które są wystarczająco zdywersyfikowane, można stosować LGD równą 65 %. Do wyżej określonych celów M wynosi 5 lat.

4. W ramach metody modeli wewnętrznych kwota ekspozycji ważona ryzykiem stanowi potencjalną stratę z tytułu ekspozycji kapitałowych instytucji, obliczoną za pomocą wewnętrznych modeli wartości zagrożonej, jako jednostronny przedział ufności 99 % dla różnicy pomiędzy wartością kwartalnych stóp zwrotu a odpowiednią stopą wolną od ryzyka obliczoną w długoterminowym okresie próby, pomnożoną przez 12,5. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem na poziomie portfela kapitałowego nie są niższe niż łączna suma następujących pozycji:

- a) kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wymaganych zgodnie z metodą opartą na PD/LGD; oraz
- b) odpowiadających im kwot oczekiwanych strat pomnożonych przez 12,5.

Kwoty, o których mowa w lit. a) i b), oblicza się w oparciu o wartości PD określone w art. 165 ust. 1 i odpowiadające im wartości LGD określone w art. 165 ust. 2.

Instytucje mogą uznać ochronę kredytową nieruchomości uzyskaną dla pozycji kapitałowej.

Artykuł 156

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku innych aktywów niegenerujących zobowiązania kredytowego

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla innych aktywów niegenerujących zobowiązania kredytowego oblicza się według następującego wzoru:

$$\text{Risk - weighted exposure amount} = 100 \% \cdot \text{exposure value},$$

z wyjątkiem:

- a) środków pieniężnych i równoważnych pozycji pieniężnych oraz złota w sztabach zdeponowanego we własnym skarbcu lub złożonego do depozytu imiennego do wysokości zabezpieczenia w złocie, którym przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %;
- b) sytuacji, w której ekspozycja stanowi rezydualną wartość aktywów będących przedmiotem leasingu, wówczas oblicza się ją w następujący sposób:

$$\frac{1}{t} \cdot 100 \% \cdot \text{exposure value}$$

gdzie t przyjmuje wyższą z dwóch wartości: 1 lub wartość najbliższą liczbie pełnych lat pozostałego okresu leasingu.

Podsekcja 3

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku ryzyka rozmycia skupionych wierzytelności

Artykuł 157

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku ryzyka rozmycia skupionych wierzytelności

1. Instytucje obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla ryzyka rozmycia skupionych wierzytelności korporacyjnych i detalicznych według wzoru określonego w art. 153 ust. 1.
2. Instytucje określają wejściowe parametry PD i LGD zgodnie z sekcją 4.
3. Instytucje określają wartość ekspozycji zgodnie z sekcją 5.
4. Do celów niniejszego artykułu wartość M wynosi 1 rok.

5. Właściwe organy zwalniają instytucję z obliczania i uznawania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku ryzyka rozmycia rodzaju ekspozycji spowodowanych skupionymi wierzytelnościami korporacyjnymi lub detalicznymi, jeżeli instytucja wykazała w sposób zadowalający właściwy organ, że ryzyko rozmycia dla tej instytucji jest nieistotne w przypadku tego rodzaju ekspozycji.

Sekcja 3

Kwoty oczekiwanych strat

Artykuł 158

Sposób ujmowania według rodzaju ekspozycji

1. Kwoty oczekiwanych strat oblicza się na podstawie tych samych parametrów wejściowych PD, LGD oraz wartości każdej ekspozycji co parametry stosowane do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 151.
2. Kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji sekurytyzowanych oblicza się zgodnie z rozdziałem 5.
3. Kwota oczekiwanej straty dla ekspozycji należących do kategorii ekspozycji „inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego”, o której mowa w art. 147 ust. 2 lit. g), jest równa zeru.
4. Kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji w formie udziałów lub jednostek uczestnictwa w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania, o których mowa w art. 152, oblicza się zgodnie z metodami określonymi w niniejszym artykule.

5. Oczekiwaną stratę (EL) i kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji oraz rządów centralnych i banków centralnych, a także ekspozycji detalicznych oblicza się według następujących wzorów:

$$\text{Oczekiwana strata (EL)} = \text{PG} \cdot \text{LGD}$$

Kwota oczekiwanych strat = EL [pomnożona przez] wartość ekspozycji

W przypadku ekspozycji cechujących się niewykonaniem zobowiązania (PD=100 %), dla których instytucje stosują własne oszacowania LGD, EL odpowiada EL_{BE} , tj. najlepszemu oszacowaniu oczekiwanej straty dokonaneemu przez instytucję dla ekspozycji cechującej się niewykonaniem zobowiązania, zgodnie z art. 181 ust. 1 lit. h).

W przypadku ekspozycji ujmowanych w sposób określony w art. 153 ust. 3 EL równa się 0 %.

6. W przypadku ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego, którym instytucje przypisują wagi ryzyka według metod określonych w art. 153 ust. 5, stosuje się wartości EL podane w tabeli 2.

Tabela 2

Rezydualny termin zapadalności	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3	Kategoria 4	Kategoria 5
Poniżej 2,5 roku	0 %	0,4 %	2,8 %	8 %	50 %
2,5 roku lub więcej	0,4 %	0,8 %	2,8 %	8 %	50 %

7. Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się zgodnie z uproszczoną metodą ważenia ryzykiem, wówczas kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji kapitałowych oblicza się według następującego wzoru:

$$\text{Expected loss amount} = \text{EL} \cdot \text{exposure value}$$

Wartości EL wynoszą odpowiednio:

współczynnik oczekiwanej straty (EL) = 0,8 % dla ekspozycji w niepublicznych instrumentach kapitałowych w wystarczająco zdywersyfikowanych portfelach;

współczynnik oczekiwanej straty (EL) = 0,8 % dla giełdowych ekspozycji kapitałowych;

współczynnik oczekiwanej straty (EL) = 2,4 % dla wszystkich pozostałych ekspozycji kapitałowych.

8. Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się zgodnie z metodą opartą na PD/LGD, wówczas oczekiwaną stratę i kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji kapitałowych oblicza się według następujących wzorów:

$$\text{Expected loss (EL)} = \text{PD} \cdot \text{LGD}$$

$$\text{Expected loss amount} = \text{EL} \cdot \text{exposure value}$$

9. Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się zgodnie z metodą modeli wewnętrznych, wówczas kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji kapitałowych wynoszą zero.

10. Kwoty oczekiwanych strat dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności oblicza się według następującego wzoru:

$$\text{Expected loss (EL)} = \text{PD} \cdot \text{LGD}$$

$$\text{Expected loss amount} = \text{EL} \cdot \text{exposure value}$$

Artykuł 159

Sposób ujmowania kwot oczekiwanych strat

Instytucje odejmują kwoty oczekiwanych strat, obliczone zgodnie z art. 158 ust. 5, 6 i 10, od korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego i dodatkowych korekt wartości zgodnie z art. 34 i 110 oraz innych redukcji funduszy własnych związanych z przedmiotowymi ekspozycjami. Dyskonto z tytułu ekspozycji bilansowych nabytych w przypadku niewykonania zobowiązania zgodnie z art. 166 ust. 1 ujmuje się w ten sam sposób co korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego. Korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego dla ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, nie są stosowane w celu pokrycia kwot oczekiwanych strat z tytułu innych ekspozycji. W powyższych obliczeniach nie uwzględnia się kwot oczekiwanych strat dla ekspozycji sekurytyzowanych ani korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego związanego z tymi ekspozycjami.

Sekcja 4

PD, LGD i termin zapadalności

Podsekcja 1

Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, instytucji oraz rządów centralnych i banków centralnych

Artykuł 160

Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD)

1. Wartość PD ekspozycji wobec przedsiębiorstwa lub instytucji wynosi co najmniej 0,03 %.

2. W przypadku nabytych wierzytelności korporacyjnych, w odniesieniu do których instytucja nie jest w stanie oszacować wartości PD lub jej szacunki PD nie spełniają wymogów określonych w sekcji 6, wartości PD dla tych ekspozycji określa się według następujących metod:

- w przypadku należności uprzywilejowanych z tytułu nabytych wierzytelności korporacyjnych wartość PD stanowi iloraz oszacowanej przez instytucję wartości EL i wartości LGD dla tych wierzytelności;
- w przypadku należności podporządkowanych z tytułu nabytych wierzytelności korporacyjnych wartość PD stanowi oszacowaną przez instytucję wartość EL;

c) instytucja, która uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw na podstawie art. 143 i która jest w stanie wyodrębnić – w sposób uznany przez właściwy organ za wiarygodny – wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla nabytych wierzytelności korporacyjnych, może stosować uzyskaną w ten sposób szacunkową wartość PD.

3. Wartość PD dla dłużników, którzy nie wykonali swoich zobowiązań, wynosi 100 %.

4. Instytucje mogą uwzględnić w PD ochronę kredytową nieruchomością zgodnie z przepisami rozdziału 4. W odniesieniu do ryzyka rozmycia, oprócz dostawców ochrony, o których mowa w art. 201 ust. 1 lit. g), uznaje się sprzedawcę nabywanych wierzytelności, jeżeli spełnione zostaną następujące warunki:

a) przedsiębiorstwo posiada ocenę kredytową ECAI, której EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2;

b) w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat według metody IRB przedsiębiorstwo nie posiada oceny kredytowej uznanej ECAI, a jego rating wewnętrzny wskazuje na PD równoważne PD wynikającemu z ocen kredytowych ECAI, którym EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2.

5. Instytucje stosujące własne oszacowania LGD mogą uwzględnić ochronę kredytową nieruchomością, korygując wartości PD zgodnie z art. 161 ust. 3.

6. W odniesieniu do ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności korporacyjnych wartość PD ustala się w wysokości równej oszacowaniu EL określonego przez instytucję dla ryzyka rozmycia. Instytucja, która na podstawie art. 143 uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw i jest w stanie wyodrębnić – w sposób uznany przez właściwy organ za wiarygodny – wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności korporacyjnych, może zastosować uzyskaną w ten sposób wartość PD. Instytucje mogą uwzględnić w PD ochronę kredytową nieruchomością zgodnie z przepisami rozdziału 4. W odniesieniu do ryzyka rozmycia, oprócz dostawców ochrony, o których mowa w art. 201 ust. 1 lit. g), uznaje się sprzedawcę nabywanych wierzytelności, jeżeli spełnione zostaną warunki określone w ust. 4.

7. Na zasadzie odstępstwa od art. 201 ust. 1 lit. g) uznaje się przedsiębiorstwa, które spełniają warunki określone w ust. 4.

Instytucja, która na podstawie art. 143 uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD dla

ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności korporacyjnych, może uwzględnić ochronę kredytową nieruchomością, korygując wartości PD zgodnie z art. 161 ust. 3.

Artykuł 161

Strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD)

1. Instytucje stosują następujące wartości LGD:

a) ekspozycje uprzywilejowane bez uznanego zabezpieczenia: 45 %;

b) ekspozycje podporządkowane bez uznanego zabezpieczenia: 75 %;

c) instytucje mogą uwzględnić w LGD ochronę kredytową nieruchomością i nieruchomością zgodnie z przepisami rozdziału 4;

d) obligacjom zabezpieczonym, kwalifikującym się do traktowania określonego w art. 129 ust. 4 i 5, można przypisać wartość LGD równą 11,25 %;

e) ekspozycje z tytułu uprzywilejowanych, nabytych wierzytelności korporacyjnych, jeżeli instytucja nie jest w stanie oszacować wartości PD lub jej oszacowania PD nie spełniają wymogów określonych w sekcji 6: 45 %;

f) ekspozycje z tytułu podporządkowanych, nabytych wierzytelności korporacyjnych, jeżeli instytucja nie jest w stanie oszacować wartości PD lub jej oszacowania PD nie spełniają wymogów określonych w sekcji 6: 100 %;

g) ryzyko rozmycia nabytych wierzytelności korporacyjnych: 75 %.

2. W odniesieniu do ryzyka rozmycia i ryzyka niewykonania zobowiązania można zastosować oszacowaną wartość LGD dla nabytych wierzytelności korporacyjnych, jeżeli instytucja uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw na podstawie art. 143 i jest w stanie wyodrębnić – w sposób uznany przez właściwy organ za wiarygodny – wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla nabytych wierzytelności korporacyjnych.

3. Jeżeli instytucja uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów centralnych i banków centralnych na podstawie art. 143, można uwzględnić ochronę kredytową nieruchomością, korygując PD lub LGD, z zastrzeżeniem wymogów określonych w sekcji 6 i uzyskania zezwolenia właściwego organu. Instytucja nie przypisuje ekspozycjom zabezpieczonym gwarancjami skorygowanej wartości PD lub LGD, która powodowałyby, że skorygowana w ten sposób waga ryzyka byłaby niższa niż waga ryzyka porównywalnej ekspozycji bezpośredniej wobec gwaranta.

4. Na potrzeby przedsiębiorstw, o których mowa w art. 153 ust. 3, wartość LGD porównywalnej ekspozycji bezpośredniej wobec dostawcy ochrony jest równa wartości LGD przypisanej niezabezpieczonemu instrumentowi względem gwaranta lub niezabezpieczonemu instrumentowi dłużnika w zależności od tego, czy w przypadku niewykonania zobowiązań w czasie trwania zabezpieczonej transakcji zarówno przez gwaranta, jak i dłużnika z dostępnych dowodów i struktury gwarancji wynika, że kwota do odzyskania zależy będzie od sytuacji finansowej, odpowiednio, gwaranta lub dłużnika.

Artykuł 162

Termin zapadalności

1. Instytucje, które nie uzyskały zezwolenia na stosowanie własnych LGD i własnych współczynników konwersji dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji lub rządów centralnych i banków centralnych, przypisują ekspozycjom wynikającym z transakcji odkupu bądź transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów termin zapadalności (M) wynoszący 0,5 roku, a wszystkim pozostałym ekspozycjom – M równe 2,5 roku.

Alternatywnie, w ramach zezwolenia, o którym mowa w art. 143, właściwe organy decydują o tym, czy instytucja ma stosować termin zapadalności (M) dla każdej ekspozycji zgodnie z ust. 2.

2. Instytucje, które uzyskały od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych LGD i własnych współczynników konwersji dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji lub rządów centralnych i banków centralnych na podstawie art. 143, obliczają wartość M dla każdej z tych ekspozycji zgodnie z lit. a)–e) niniejszego ustępu, z zastrzeżeniem ust. 3-5 niniejszego artykułu. Wartość M nie przekracza 5 lat, oprócz sytuacji określonych w art. 354 ust. 1, gdy stosowane jest M o wartości tam określonej:

a) dla instrumentu podlegającego harmonogramowi przepływu środków pieniężnych – M oblicza się według następującego wzoru:

$$M = \max \left\{ 1, \min \left\{ \frac{\sum_t t \cdot CF_t}{\sum_t CF_t}, 5 \right\} \right\}$$

gdzie CF_t oznacza przepływy środków pieniężnych (kwota główna, odsetki i opłaty), które zgodnie z umową dłużnik jest zobowiązany zapłacić w okresie t ;

b) dla instrumentów pochodnych objętych umową ramową o kompensowaniu zobowiązań – M jest równe średniemu

ważonemu rezydualnemu terminowi zapadalności ekspozycji, przy czym M wynosi co najmniej 1 rok, a do ważenia terminu rozliczenia stosuje się kwotę referencyjną każdej ekspozycji;

c) dla ekspozycji z tytułu całkowicie lub niemal całkowicie zabezpieczonych instrumentów pochodnych wymienionych w załączniku II oraz całkowicie lub niemal całkowicie zabezpieczonych transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego objętych umową ramową o kompensowaniu zobowiązań – M jest równe średniemu ważonemu rezydualnemu terminowi zapadalności transakcji, przy czym M wynosi co najmniej 10 dni;

d) dla transakcji odkupu lub transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów objętych umową ramową o kompensowaniu zobowiązań – M jest równe średniemu ważonemu rezydualnemu terminowi zapadalności transakcji, przy czym M wynosi co najmniej 5 dni. Do ważenia terminu zapadalności stosuje się kwotę referencyjną każdej transakcji;

e) w przypadku instytucji, która na podstawie art. 143 uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań PD dla nabytych wierzytelności korporacyjnych, dla kwot wykorzystanych – M jest równe średniemu ważonemu terminowi zapadalności ekspozycji z tytułu nabytych wierzytelności, przy czym M wynosi co najmniej 90 dni. Tę samą wartość M stosuje się również do niewykorzystanych kwot w ramach zatwierdzonej linii zakupu, pod warunkiem że instrument ten przewiduje skuteczne zobowiązania umowne, mechanizmy uruchamiające przedterminową spłatę lub inne mechanizmy chroniące instytucję nabywającą przed znacznym pogorszeniem jakości przyszłych wierzytelności, do nabycia których jest zobowiązana w okresie ważności instrumentu. W przypadku braku takich skutecznych mechanizmów ochrony – M dla niewykorzystanych kwot oblicza się jako sumę najdłuższego terminu rozliczenia potencjalnej wierzytelności w ramach umowy zakupu i rezydualnego terminu zapadalności linii zakupu, przy czym M wynosi co najmniej 90 dni;

f) dla każdego instrumentu innego niż te wymienione w niniejszym ustępie lub w przypadku, gdy instytucja nie jest w stanie obliczyć wartości M zgodnie z lit. a), M jest równe maksymalnemu okresowi (w latach), jaki pozostaje dłużnikowi do pełnego wywiązania się ze swoich zobowiązań umownych, przy czym M wynosi co najmniej 1 rok;

g) w przypadku instytucji, które do obliczania wartości ekspozycji stosują metodę modeli wewnętrznych (IMM), określoną w rozdziale 6 sekcja 6, wartość M dla ekspozycji, do których stosują tę metodę i w przypadku których termin rozliczenia umowy z pakietu kompensowania o najdłuższym terminie rozliczenia jest dłuższy niż jeden rok, oblicza się zgodnie z następującym wzorem:

$$M = \min \left\{ \frac{\sum_k \text{Effective} EE_{t_k} \cdot \Delta t_k \cdot df_{t_k} \cdot s_{t_k} + \sum_k EE_{t_k} \cdot \Delta t_k \cdot df_{t_k} \cdot (1 - s_{t_k})}{\sum_k \text{Effective} EE_{t_k} \cdot \Delta t_k \cdot df_{t_k} \cdot s_{t_k}}, 5 \right\}$$

gdzie:

S_{t_k} = zmienna zero-jedynkowa, której wartość w przyszłym okresie t_k jest równa 0, jeżeli $t_k > 1$ rok, oraz 1, jeżeli $t_k \leq 1$;

EE_{t_k} = ekspozycja oczekiwana w przyszłym okresie t_k ;

$EffectiveEE_{t_k}$ = efektywna ekspozycja oczekiwana w przyszłym okresie t_k ;

df_{t_k} = wolny od ryzyka czynnik dyskontujący dla przyszłego okresu t_k ;

$$\Delta t_k = t_k - t_{k-1};$$

- h) instytucja, która oblicza jednostronną korektę wyceny kredytowej przy pomocy modelu wewnętrznego, może przyjąć jako M – pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów – efektywny czas trwania kredytu oszacowany przy użyciu modelu wewnętrznego.

Do pakietów kompensowania, w których wszystkie umowy mają pierwotny termin rozliczenia krótszy niż jeden rok, stosuje się wzór podany w lit. a), z zastrzeżeniem ust. 2;

- i) w przypadku instytucji, które do obliczania wartości ekspozycji stosują metodę modeli wewnętrznych określoną w rozdziale 6 sekcja 6 oraz które uzyskały zezwolenie na stosowanie modelu wewnętrznego do określania ryzyka szczególnego związanego z pozycjami w instrumentach dłużnych, zgodnie z częścią trzecią tytuł IV rozdział 5, dla M przyjmuje się wartość 1 we wzorze podanym w art. 153 ust. 1, pod warunkiem że instytucja może wykazać właściwym organom, że jej model wewnętrzny dla ryzyka szczególnego związanego z pozycjami w instrumentach dłużnych stosowany w art. 383 uwzględnia skutki migracji ratingowej;
- j) do celów art. 153 ust. 3 za M przyjmuje się efektywny termin rozliczenia ochrony kredytowej, przy czym jednak nie krótszy niż jeden rok.

3. Jeżeli dokumentacja zawiera wymóg codziennej korekty wartości depozytu zabezpieczającego i codziennej aktualizacji wyceny, a także obejmuje przepisy dopuszczające szybkie upłynnienie lub kompensowanie zabezpieczenia w razie niewykonania zobowiązania lub nieuzupełnienia zabezpieczenia, M wynosi co najmniej jeden dzień w przypadku:

- a) całkowicie lub niemal całkowicie zabezpieczonych transakcji na instrumentach pochodnych wymienionych w załączniku II;
- b) całkowicie lub niemal całkowicie zabezpieczonych transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego;
- c) transakcji odkupu oraz transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów.

Ponadto dla kwalifikowanych ekspozycji krótkoterminowych, które nie są elementem bieżącego finansowania dłużnika przez instytucję, M wynosi co najmniej jeden dzień. Kwalifikowane ekspozycje krótkoterminowe obejmują:

- a) ekspozycje wobec instytucji wynikające z rozliczania obligacji walutowych;
- b) krótkoterminowe transakcje finansowania handlu, które wygasają z chwilą realizacji transakcji, związane z wymianą towarów lub usług, o rezydualnym terminie zapadalności wynoszącym maksymalnie 1 rok, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 80;
- c) ekspozycje wynikające z rozliczania kupna i sprzedaży papierów wartościowych w zwykłym terminie dostawy lub w ciągu dwóch dni roboczych;
- d) ekspozycje wynikające z rozliczeń gotówkowych w drodze przelewu bankowego oraz rozliczeń transakcji płatności elektronicznych i rozliczeń międzyokresowych czynnych, w tym salda debetowe wynikające z niezrealizowanych transakcji, które nie przekraczają uzgodnionej, stałej, niewielkiej liczby dni roboczych.

4. W przypadku ekspozycji wobec przedsiębiorstw mających siedzibę na terytorium Unii, których skonsolidowana wartość sprzedaży i skonsolidowana suma bilansowa wynosi mniej niż 500 mln EUR, instytucje mogą zdecydować o konsekwentnym ustalaniu wartości M zgodnie z ust. 1, zamiast stosowania ust. 2. Instytucje mogą zastąpić całkowitą sumę bilansową w wysokości 500 mln EUR całkowitą sumą bilansową w wysokości 1 000 mln EUR w przypadku przedsiębiorstw, których działalność polega głównie na posiadaniu i najmie nieruchomości mieszkalnych niespekulacyjnych.

5. Przypadki niedopasowania terminów zapadalności traktuje się zgodnie z przepisami rozdziału 4.

Podsekcja 2

Ekspozycje detaliczne

Artykuł 163

Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD)

1. Wartość PD dla ekspozycji wynosi co najmniej 0,03 %.
2. Wartość PD dla dłużników, którzy nie wykonali swoich zobowiązań, lub – jeżeli stosowany jest punkt widzenia zobowiązania – wartość PD dla ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania – wynosi 100 %.
3. Dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności przyjmuje się PD równe oszacowaniom EL dotyczącym takiego ryzyka. Oszacowanie PD można zastosować, jeżeli instytucja jest w stanie wyodrębnić – w sposób uznany przez właściwe organy za wiarygodny – wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności.

4. Ochronę kredytową nieruchomości można uwzględnić, korygując wartości PD, z zastrzeżeniem art. 164 ust. 2. W odniesieniu do ryzyka rozmycia, oprócz dostawców ochrony, o których mowa w art. 201 ust. 1 lit. g), uznaje się też sprzedawcę nabywanych wierzytelności, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 160 ust. 4.

Artykuł 164

Strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD)

1. Instytucje dokonują własnych oszacowań LGD pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w sekcji 6 i uzyskania zezwolenia właściwych organów zgodnie z art. 143. Dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności przyjmuje się wartość LGD równą 75 %. Instytucja może zastosować własne oszacowania LGD, jeżeli jest w stanie w sposób wiarygodny wyodrębnić wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności.

2. Ochronę kredytową nieruchomości można uznać za uznaną w ramach wsparcia indywidualnej ekspozycji lub puli ekspozycji, korygując oszacowania PD lub LGD pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w art. 183 ust. 1, 2 i 3 oraz uzyskania zezwolenia właściwych organów. Instytucja nie przypisuje ekspozycjom zabezpieczonym gwarancjami skorygowanej wartości PD lub LGD, która powodowałyby, że skorygowana w ten sposób waga ryzyka byłaby niższa niż waga ryzyka porównywalnej ekspozycji bezpośredniej wobec gwaranta.

3. Do celów art. 154 ust. 2 wartość LGD porównywalnej ekspozycji bezpośredniej wobec dostawcy ochrony, o którym mowa w art. 153 ust. 3, jest równa wartości LGD przypisanej niezabezpieczonemu instrumentowi względem gwaranta lub niezabezpieczonemu instrumentowi dłużnika, w zależności od tego, czy w przypadku niewykonania zobowiązań w czasie trwania zabezpieczonej transakcji zarówno przez gwaranta, jak i dłużnika z dostępnych dowodów i struktury gwarancji wynika, że kwota do odzyskania zależeć będzie od sytuacji finansowej, odpowiednio, gwaranta lub dłużnika.

4. Średnia wartość LGD ważona ekspozycją dla wszystkich ekspozycji detalicznych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi i nieobjętych gwarancjami rządów centralnych nie wynosi mniej niż 10 %.

Średnia wartość LGD ważona ekspozycją dla wszystkich ekspozycji detalicznych zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi i nieobjętych gwarancjami rządów centralnych wynosi nie mniej niż 15 %.

5. W oparciu o dane zebrane na podstawie art. 101 i z uwzględnieniem przyszłych trendów na rynkach nieruchomości oraz wszelkich innych stosownych wskaźników, właściwe organy okresowo i co najmniej raz w roku oceniają, czy minimalne wartości LGD określone w ust. 4 niniejszego artykułu są odpowiednie dla ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi lub komercyjnymi znajdującymi się na terytorium

objętym ich kompetencją. Właściwe organy mogą, w stosownych przypadkach ze względów dotyczących stabilności finansowej, ustanowić wyższe wartości minimalne średniej wartości LGD ważonej ekspozycją w przypadku ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami znajdującymi się na terytorium objętym ich kompetencją.

Właściwe organy powiadamiają EUNB o wszelkich zmianach, jakie wprowadzają w minimalnych wartościach LGD zgodnie z akapitem pierwszym, a EUNB publikuje stosowne wartości LGD.

6. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, jakie właściwe organy uwzględniają przy określaniu wyższych minimalnych wartości LGD.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja zostaje uprawniona do przyjmowania tych regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

7. Instytucje jednego państwa członkowskiego stosują wyższe wartości minimalne LGD określone przez właściwe organy innego państwa członkowskiego w odniesieniu do ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami znajdującymi się w tym drugim państwie członkowskim.

Podsekcja 3

Ekspozycje kapitałowe według metody opartej na PD/LGD

Artykuł 165

Ekspozycje kapitałowe według metody opartej na PD/LGD

1. Wartości PD określa się zgodnie z metodami stosowanymi dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw.

Stosuje się następujące minimalne wartości PD:

- a) 0,09 % dla giełdowych ekspozycji kapitałowych, jeżeli inwestycja jest częścią długoterminowych powiązań z klientem;
- b) 0,09 % dla niegiełdowych ekspozycji kapitałowych, jeżeli dochody z inwestycji są oparte na regularnych i okresowych przepływach pieniężnych, nie pochodzących z zysków kapitałowych;
- c) 0,40 % dla giełdowych ekspozycji kapitałowych obejmujących inne pozycje krótkie określone w art. 155 ust. 2;
- d) 1,25 % dla wszystkich pozostałych ekspozycji kapitałowych, w tym innych pozycji krótkich, określonych w art. 155 ust. 2.

2. Ekspozycjom w niepublicznych instrumentach kapitałowych w wystarczająco zdywersyfikowanych portfelach można przypisać LGD równe 65 %. Wszystkim innym ekspozycjom tego rodzaju przypisuje się LGD równe 90 %.

3. Wartość M przypisana wszystkim ekspozycjom wynosi 5 lat.

Sekcja 5

Wartość ekspozycji

Artykuł 166

Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów centralnych i banków centralnych oraz ekspozycje detaliczne

1. O ile nie wskazano inaczej, wartość ekspozycji bilansowych stanowi wartość księgową mierzona bez uwzględnienia jakichkolwiek wprowadzonych korekt z tytułu ryzyka kredytowego.

Powyższa zasada ma zastosowanie również do aktywów, których cena zakupu różni się od należnej kwoty.

W przypadku nabytych aktywów, różnicę pomiędzy kwotą należną a wartością księgową pozostałą po dokonaniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, wykazaną w bilansie instytucji przy zakupie danego składnika aktywów, oznacza się jako dyskonto, jeżeli kwota należna jest większa, lub jako premię, jeżeli jest ona mniejsza.

2. Jeżeli instytucje stosują umowy ramowe o kompensowaniu zobowiązań w odniesieniu do transakcji odkupu lub transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, wartość ekspozycji oblicza się zgodnie z rozdziałami 4 lub 6.

3. Do obliczania wartości ekspozycji dla umów o kompensowaniu pozycji bilansowych obejmujących kredyty i depozyty instytucje stosują metody określone w rozdziale 4.

4. Wartość ekspozycji w przypadku leasingu jest równa zdyskontowanym minimalnym opłatom leasingowym. Minimalne opłaty leasingowe obejmują płatności za okres leasingu, które leasingobiorca jest zobowiązany uregulować lub do których uregulowania może być zobowiązany, oraz wszelkie okazyjne opcje zakupu (tzn. opcje, co do których istnieje racjonalna pewność, że zostaną zrealizowane). Jeżeli strona inna niż leasingobiorca może zostać zobowiązana do dokonania płatności związanej z wartością rezydualną leasingowanego składnika aktywów i takie zobowiązanie płatnicze spełnia warunki określone w art. 201 w odniesieniu do uznawania dostawców ochrony, a także wymogi w zakresie uznawania innych rodzajów gwarancji przewidziane w art. 213, dane zobowiązanie płatnicze można uwzględnić jako ochronę kredytową nierzeczywistą zgodnie z rozdziałem 4.

5. W przypadku dowolnego kontraktu z wymienionych w załączniku II wartość ekspozycji określa się według metod przedstawionych w rozdziale 6, bez uwzględniania jakiegokolwiek dokonanej korekty z tytułu ryzyka kredytowego.

6. Wartość ekspozycji do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla nabytych wierzytelności jest równa wartości określonej zgodnie z ust. 1, pomniejszonej o wymogi w zakresie funduszy własnych dla ryzyka rozmycia przed ograniczeniem ryzyka kredytowego.

7. Jeżeli ekspozycja przyjmuje formę papierów wartościowych lub towarów zbywanych, przekazywanych lub pożyczanych w ramach transakcji odkupu lub transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia oraz transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego, wartość ekspozycji stanowi wartość papierów wartościowych lub towarów określona zgodnie z art. 24. W przypadku stosowania kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych określonej w art. 223 wartość ekspozycji powiększa się o kwotę korekty z tytułu zmienności odpowiadającą danym papierom wartościowym lub towarom, określoną w tym artykule. Wartość ekspozycji transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia oraz transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego można określić zgodnie z rozdziałem 6 lub art. 220 ust. 2.

8. Wartość ekspozycji dla wymienionych poniżej pozycji oblicza się jako iloczyn zaangażowanej, lecz nie wykorzystanej kwoty, i współczynnika konwersji. Instytucje stosują następujące współczynniki konwersji zgodnie z art. 151 ust. 8 dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów centralnych i banków centralnych:

- a) w odniesieniu do linii kredytowych, które są bezwarunkowo odwoływalne przez instytucję w dowolnym momencie bez uprzedzenia lub które faktycznie przewidują możliwość automatycznego odwołania w przypadku pogorszenia się wiarygodności kredytowej kredytobiorcy, stosuje się współczynnik konwersji równy 0 %. Warunkiem stosowania współczynnika konwersji równego 0 % przez instytucje jest aktywne monitorowanie przez nie sytuacji finansowej dłużnika oraz stosowanie własnych systemów kontroli wewnętrznej, które umożliwiają natychmiastowe wykrycie pogorszenia się jakości kredytowej danego dłużnika. Niewykorzystane linie kredytowe można uznać za bezwarunkowo odwoływalne, jeżeli warunki umowy pozwalają instytucji odwołać je w pełnym zakresie dopuszczalnym przepisami dotyczącymi ochrony konsumentów i powiązanych kwestii;
- b) do krótkoterminowych akredytyw związanych z przemieszczaniem towarów stosuje się współczynnik konwersji równy 20 % zarówno dla emitentów, jak i instytucji potwierdzających;
- c) w odniesieniu do niewykorzystanych zobowiązań zakupu odnawialnych nabytych wierzytelności, które mogą zostać bezwarunkowo odwołane lub które rzeczywiście dają instytucji możliwość automatycznego odwołania w dowolnym momencie bez uprzedzenia, stosuje się współczynnik konwersji równy 0 %. Warunkiem stosowania współczynnika konwersji równego 0 % przez instytucje jest aktywne monitorowanie przez nie sytuacji finansowej dłużnika oraz stosowanie własnych systemów kontroli wewnętrznej, które umożliwiają natychmiastowe wykrycie pogorszenia się jakości kredytowej danego dłużnika;

d) w odniesieniu do innych linii kredytowych, programów gwarancji emisji krótkoterminowych (NIF) oraz odnawialnych gwarancji emisji (RUF) stosuje się współczynnik konwersji równy 75 %;

e) instytucje, które spełniają wymogi dotyczące stosowania własnych oszacowań współczynników konwersji określone w sekcji 6, mogą stosować własne oszacowania współczynników konwersji do różnych typów produktów wymienionych w lit. a)–d) pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów.

9. Jeżeli dane zobowiązanie odnosi się do przedłużenia innego zobowiązania, stosuje się niższy z dwóch odpowiadających im współczynników konwersji.

10. Dla wszystkich pozycji pozabilansowych, innych niż te wymienione w ust. 1–8, wartość ekspozycji wynosi następujący odsetek ich wartości:

- a) 100 % w przypadku pozycji pełnego ryzyka;
- b) 50 % w przypadku pozycji średniego ryzyka;
- c) 20 % w przypadku pozycji średniego/niskiego ryzyka;
- d) 0 % w przypadku pozycji niskiego ryzyka.

Do celów niniejszego ustępu pozycjom pozabilansowym przypisuje się kategorie ryzyka zgodnie z załącznikiem I.

Artykuł 167

Ekspozycje kapitałowe

1. Wartość ekspozycji kapitałowych jest równa wartości księgowej pozostałej po dokonaniu korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego.

2. Wartość pozabilansowych ekspozycji kapitałowych odpowiada ich wartości nominalnej pomniejszonej o kwotę korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego dla tej ekspozycji.

Artykuł 168

Inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego

Wartość ekspozycji innych aktywów niegenerujących zobowiązania kredytowego odpowiada wartości księgowej pozostałej po dokonaniu korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego.

Sekcja 6

Wymogi dotyczące metody IRB

Podsekcja 1

Systemy ratingowe

Artykuł 169

Zasady ogólne

1. Jeżeli instytucja stosuje różne systemy ratingowe, zasady przypisywania dłużnika lub transakcji do danego systemu ratingowego podlegają udokumentowaniu i są stosowane w sposób właściwie odzwierciedlający poziom ryzyka.
2. Kryteria i procesy kwalifikacji dłużników do wspomnianych systemów podlegają okresowym przeglądom w celu ustalenia, czy są one wciąż adekwatne do bieżącego portfela i warunków zewnętrznych.
3. Jeżeli instytucja stosuje bezpośrednio oszacowania parametrów ryzyka w odniesieniu do poszczególnych dłużników lub ekspozycji, można je traktować jako oszacowania przypisane stopniom na ciągłej skali ratingowej.

Artykuł 170

Struktura systemów ratingowych

1. Struktura systemów ratingowych dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji oraz rządów centralnych i banków centralnych spełnia następujące wymogi:
  - a) system ratingowy uwzględnia charakterystykę ryzyka dłużnika i transakcji;
  - b) system ratingowy zawiera skalę ratingową dłużników, która odzwierciedla wyłącznie kwantyfikację ryzyka niewykonania zobowiązania przez dłużników. Skala ratingowa dłużników składa się z co najmniej 7 klas dłużników wykonujących zobowiązania i jednej klasy dłużników, którzy nie wykonują zobowiązań;
  - c) instytucja dokumentuje powiązania pomiędzy klasami jakości dłużników pod względem poziomu ryzyka niewykonania zobowiązania, jaki odzwierciedla każda klasa, oraz kryteriów stosowanych do wyodrębnienia danego poziomu ryzyka niewykonania zobowiązania;
  - d) instytucje, których portfele koncentrują się na określonym segmencie rynku i określonym zakresie ryzyka niewykonania zobowiązania, posiadają w tym zakresie wystarczającą liczbę klas jakości dłużników, aby uniknąć nadmiernej koncentracji dłużników w określonej klasie. Znaczna koncentracja w ramach jednej klasy jest poparta przekonującymi empirycznymi dowodami na to, że klasa jakości dłużników obejmuje stosunkowo wąski przedział wartości PD oraz że ryzyko niewykonania zobowiązania, jakie generują wszyscy dłużnicy w danej klasie, mieści się w tym przedziale;

e) warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów na stosowanie własnych oszacowań LGD do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych jest włączenie do systemu ratingowego odrębnej skali ratingowej instrumentów, która odzwierciedla wyłącznie charakterystykę transakcji pod względem LGD. Definicja „kategorii instrumentów” obejmuje zarówno zasady klasyfikowania ekspozycji do danej kategorii, jak i kryteria różnicowania poziomów ryzyka poszczególnych kategorii;

f) znaczna koncentracja w ramach jednej kategorii instrumentów jest poparta przekonującymi empirycznymi dowodami na to, że kategoria instrumentów obejmuje stosunkowo wąski przedział wartości LGD oraz że ryzyko, jakie generują wszystkie ekspozycje w danej kategorii, mieści się w tym przedziale.

2. Instytucje stosujące metody określone w art. 153 ust. 5 do przypisywania wag ryzyka ekspozycjom związanym z kredytowaniem specjalistycznym są zwolnione z wymogu posiadania skali ratingowej dłużników odzwierciedlającej wyłącznie kwantyfikację ryzyka niewykonania zobowiązania przez dłużnika dla tych ekspozycji. Powyższe instytucje posiadają w odniesieniu do tych ekspozycji co najmniej 4 klasy dłużników wykonujących zobowiązania i co najmniej jedną klasę dłużników, którzy nie wykonują zobowiązań.

3. Struktura systemów ratingowych dla ekspozycji detalicznych spełnia następujące wymogi:

a) systemy ratingowe odzwierciedlają zarówno ryzyko dłużnika, jak i ryzyko transakcji oraz uwzględniają wszystkie istotne właściwości ryzyka dłużnika i ryzyka transakcji;

b) poziom dywersyfikacji ryzyka jest na tyle wysoki, że liczba ekspozycji w danej kategorii lub puli umożliwia dokonanie miarodajnej kwantyfikacji i zatwierdzenie charakterystyki strat na poziomie kategorii lub puli. Rozkład ekspozycji i dłużników w poszczególnych kategoriach lub pulach nie prowadzi do nadmiernej koncentracji;

c) proces klasyfikacji ekspozycji do kategorii lub pul zapewnia znaczące zróżnicowanie ryzyka, umożliwia grupowanie wystarczająco jednolitych ekspozycji oraz pozwala przeprowadzić dokładną i spójną ocenę charakterystyki strat na poziomie kategorii lub puli. W przypadku nabytych wierzytelności, przy grupowaniu ekspozycji uwzględnia się praktyki stosowane przez sprzedawcę w zakresie gwarantowania emisji oraz zróżnicowanie klientów.

4. Instytucje biorą pod uwagę następujące czynniki ryzyka podczas klasyfikacji ekspozycji do odpowiednich kategorii lub pul:

a) charakterystykę ryzyka dłużnika;

b) charakterystykę ryzyka transakcji, w tym rodzaje produktów lub rodzaje zabezpieczeń bądź oba te czynniki. Instytucje wyraźnie uwzględniają przypadki, w których dla kilku ekspozycji ustanowiono to samo zabezpieczenie;

c) zaległości kredytowe, chyba że instytucja wykaże w sposób zadowalający właściwe organy, że zaległości te nie są istotnym czynnikiem ryzyka dla danej ekspozycji.

Artykuł 171

Klasyfikacja do klas lub pul

1. Instytucja stosuje konkretne definicje, procedury i kryteria do celów klasyfikacji ekspozycji do klas lub pul w ramach systemu ratingowego, które spełniają następujące wymogi:

a) definicje i kryteria klasy lub puli są wystarczająco szczegółowe, aby umożliwić osobom odpowiedzialnym za przyznawanie ratingów spójną klasyfikację dłużników lub instrumentów generujących podobne ryzyko do tej samej klasy lub puli. Spójność należy zapewnić w odniesieniu do różnych linii biznesowych, oddziałów i położenia geograficznego;

b) dokumentacja procesu ratingu umożliwia osobom trzecim zrozumienie zasad klasyfikacji ekspozycji do danych klas lub pul, odtworzenie procesu klasyfikacji do klas lub pul oraz dokonanie oceny jego zasadności;

c) kryteria są również zgodne z wewnętrznymi standardami kredytowymi stosowanymi przez daną instytucję oraz z jej metodami postępowania wobec dłużników wykazujących poważne trudności finansowe i instrumentów o obniżonej jakości.

2. Klasyfikując dłużników i instrumenty do klas lub pul, instytucja uwzględnia wszystkie istotne informacje. Informacje te są aktualne i umożliwiają instytucji prognozowanie zachowania ekspozycji w późniejszym okresie. Im mniej informacji ma do dyspozycji instytucja, tym ostrożniej klasyfikuje ekspozycje do poszczególnych klas lub pul dłużników i instrumentów. Jeżeli instytucja stosuje rating zewnętrzny jako główny czynnik decydujący o przyznaniu wewnętrznego ratingu, instytucja ta zapewnia uwzględnienie innych istotnych informacji.

Artykuł 172

Klasyfikacja ekspozycji

1. W przypadku ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji oraz rządów centralnych i banków centralnych, jak również w przypadku ekspozycji kapitałowych, gdy dana instytucja stosuje metodę opartą na PD/LGD zgodnie z art. 155 ust. 3, proces klasyfikacji ekspozycji przeprowadza się zgodnie z następującymi kryteriami:

a) każdego dłużnika klasyfikuje się do danej klasy jakości dłużników w ramach procesu przyznawania kredytu;

b) w przypadku ekspozycji, w odniesieniu do których instytucja uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD i współczynników konwersji na podstawie art. 143, w ramach procesu przyznawania kredytu każdą ekspozycję klasyfikuje się również do stosownej kategorii instrumentów;

- c) instytucje, które przy przypisywaniu wag ryzyka ekspozycjom związanym z kredytowaniem specjalistycznym stosują metody określone w art. 153 ust. 5, klasyfikują każdą z tych ekspozycji do stosownej kategorii zgodnie z art. 170 ust. 2;
- d) każdej odrębnej osobie prawnej, wobec której instytucja posiada ekspozycję, przyznaje się oddzielny rating. Instytucja dysponuje odpowiednimi zasadami ujmowania dłużników będących indywidualnymi klientami oraz grupami powiązanych klientów;
- e) oddzielne ekspozycje wobec jednego dłużnika klasyfikuje się do tej samej klasy jakości dłużników, bez względu na ewentualne różnice w charakterystyce poszczególnych transakcji. Oddzielne ekspozycje wobec jednego dłużnika można jednak klasyfikować do różnych klas w przypadku:
- (i) ryzyka transferu dla kraju, w zależności od tego, czy ekspozycje są denominowane w walucie krajowej czy obcej;
  - (ii) gdy poprzez korektę klasyfikacji do klas jakości dłużnika można uwzględnić sposób ujmowania powiązanych gwarancji dla ekspozycji;
  - (iii) gdy ze względu na ochronę konsumentów, tajemnicę bankową lub inne przepisy zabroniona jest wymiana danych klientów.

2. W przypadku ekspozycji detalicznych każda ekspozycja jest klasyfikowana do danej klasy lub puli w ramach procesu przyznawania kredytu.

3. Do celów klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych klas i pul instytucje dokumentują okoliczności, w których przyjęte parametry wejściowe lub wyniki procesu klasyfikacji mogą być zmienione w oparciu o własny osąd pracownika, a także wyznaczają osoby odpowiedzialne za zatwierdzanie takich zmian. Instytucje dokumentują powyższe zmiany ze wskazaniem osób odpowiedzialnych. Instytucje analizują zachowanie ekspozycji, w przypadku których zmieniono klasyfikację. Powyższa analiza obejmuje ocenę zachowania ekspozycji, których rating został zmieniony przez konkretną osobę, z uwzględnieniem wszystkich odpowiedzialnych osób.

Artykuł 173

Integralność procesu klasyfikacji

1. W przypadku ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji oraz rządów centralnych i banków centralnych, jak również w przypadku ekspozycji kapitałowych, gdy dana instytucja stosuje metodę opartą na PD/LGD zgodnie z art. 155 ust. 3, proces klasyfikacji ekspozycji spełnia następujące wymogi integralności:

- a) procesy klasyfikacji oraz ich okresowe przeglądy przeprowadza lub zatwierdza niezależna strona, która nie czerpie bezpośrednich korzyści z decyzji o udzieleniu kredytu;

- b) instytucje dokonują przeglądu klasyfikacji co najmniej raz w roku i korygują klasyfikację, gdy wyniki przeglądu nie uzasadniają utrzymania obecnej klasyfikacji. W przypadku dłużników wysokiego ryzyka i ekspozycji problemowych przeglądy przeprowadza się z większą częstotliwością. Instytucje przeprowadzają ponowną klasyfikację w przypadku pojawienia się istotnych informacji na temat dłużnika lub ekspozycji;

- c) instytucja stosuje skuteczny system pozyskiwania i aktualizacji istotnych informacji dotyczących charakterystyki dłużnika, które wpływają na wartości PD, oraz charakterystyki transakcji, które wpływają na wartości LGD lub współczynniki konwersji.

2. W przypadku ekspozycji detalicznych instytucja co najmniej raz w roku dokonuje przeglądu klasyfikacji dłużników i instrumentów i, stosownie do przypadku, koryguje klasyfikację, gdy wyniki przeglądu nie uzasadniają utrzymania obecnej klasyfikacji, lub dokonuje przeglądu charakterystyki strat i stanu zaległości kredytowych dla każdej wyodrębnionej puli ryzyka. Instytucja co najmniej raz w roku na podstawie reprezentatywnej próby dokonuje również przeglądu statusu poszczególnych ekspozycji w ramach każdej puli, aby potwierdzić, że są one nadal klasyfikowane do odpowiedniej puli, i koryguje klasyfikację, gdy wyniki przeglądu nie uzasadniają utrzymania obecnej klasyfikacji.

3. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych dotyczących metod stosowanych przez właściwe organy do oceny integralności procesu klasyfikacji oraz regularnej i niezależnej oceny ryzyka.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 174

Stosowanie modeli

Jeżeli instytucja klasyfikuje ekspozycje do klas lub pul dłużników lub instrumentów na podstawie modeli statystycznych i innych metod automatycznych, spełnione są następujące wymogi:

- a) model charakteryzuje się wysoką zdolnością predykcyjną, a wymogi kapitałowe nie ulegają zniekształceniu w wyniku jego zastosowania. Zmienne wejściowe stanowią odpowiednią i skuteczną podstawę wynikowych prognoz. Model nie jest obciążony istotnym błędem;

- b) instytucja ustanawia procedury służące weryfikacji parametrów wejściowych modelu obejmujące ocenę dokładności, kompletności i trafności danych;
- c) dane wykorzystane do budowy modelu są reprezentatywne dla ogółu faktycznych dłużników lub ekspozycji instytucji;
- d) instytucja posiada proces cyklicznej walidacji modelu, obejmujący: monitorowanie wydajności i stabilności modelu, przegląd jego specyfikacji oraz badanie jego skuteczności na podstawie osiągniętych wyników;
- e) instytucja uzupełnia model statystyczny o element osądu i nadzoru ludzkiego w celu prowadzenia przeglądu klasyfikacji generowanych przez model oraz zapewnienia prawidłowego stosowania modeli. Procedury przeglądu mają na celu wykrycie i ograniczenie błędów wynikających z niedoskonałości modeli. Dokonując własnego osądu, odpowiedzialne osoby biorą pod uwagę wszystkie istotne informacje nieuwzględnione przez model. Instytucja prowadzi dokumentację dotyczącą sposobu łączenia osądu własnego z wynikami modeli.

Artykuł 175

Dokumentacja systemów ratingowych

1. Instytucje dokumentują konstrukcję i szczegóły operacyjne stosowanych systemów ratingowych. Dokumentacja zawiera dowody potwierdzające spełnienie wymogów określonych w niniejszej sekcji oraz odnosi się do takich elementów, jak: dywersyfikacja portfela, kryteria ratingowe, zakres obowiązków stron dokonujących oceny ratingowej dłużników i ekspozycji, częstotliwość przeprowadzania przeglądu procesu klasyfikacji oraz sprawowanie nadzoru kierowniczego nad procesem ratingu.
2. Instytucja dokumentuje uzasadnienie wyboru danych kryteriów ratingowych oraz analizę stanowiącą podstawę takiego wyboru. Instytucja dokumentuje wszystkie istotne zmiany w procesie oceny ryzyka, przy czym dokumentacja ta umożliwia ustalenie zmian, jakie zaszły w procesie oceny ryzyka od ostatniego przeglądu przeprowadzonego przez właściwe organy. W dokumentacji uwzględnia się również organizację klasyfikacji ratingowej, w tym sam proces przyznawania ratingów oraz strukturę kontroli wewnętrznej.
3. Instytucje dokumentują stosowane wewnętrznie szczegółowe definicje niewykonania zobowiązania i straty oraz zapewniają spójność z definicjami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
4. Jeżeli instytucja korzysta z modeli statystycznych w ramach procesu ratingu, dokumentuje ona stosowane w tym względzie metody. Dokumentacja ta:
  - a) zawiera szczegółowy opis teorii, założeń oraz podstaw matematycznych i empirycznych, na których opiera się przypisywanie oszacowań do klas, dłużników indywidualnych,

ekspozycji lub pul oraz źródło (źródła) danych wykorzystanych do oszacowania modelu;

- b) ustanawia rygorystyczny proces statystyczny, obejmujący testy skuteczności modelu dla danych spoza określonego przedziału czasowego i spoza próby, do celów walidacji modelu;
- c) wskazuje wszelkie okoliczności, w których model nie funkcjonuje skutecznie.

5. Jeżeli instytucja uzyskała system ratingowy lub model stosowany w ramach systemu ratingowego od dostawcy będącego stroną trzecią, a dostawca ten odmawia udzielenia instytucji dostępu do informacji dotyczących metod działania tego systemu ratingowego lub modelu lub danych bazowych wykorzystanych do opracowania tej metody lub modelu bądź ogranicza taki dostęp ze względu na fakt, że tego rodzaju informacje są zastrzeżone, instytucja wykazuje w sposób zadowalający właściwe organy, że wymogi niniejszego artykułu zostały spełnione.

Artykuł 176

Zarządzanie danymi

1. Instytucje gromadzą i przechowują dane dotyczące aspektów przyznawanych wewnętrznych ratingów zgodnie z wymogami określonymi w części ósmej.
2. W przypadku ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji oraz rządów centralnych i banków centralnych, jak również w przypadku ekspozycji kapitałowych, gdy dana instytucja stosuje metodę opartą na PD/LGD zgodnie z art. 155 ust. 3, instytucje gromadzą i przechowują:
  - a) kompletne historie ratingów dłużników i uznanych gwarantów;
  - b) daty przyznawania ratingów;
  - c) kluczowe dane i metody wykorzystywane przy ustalaniu ratingu;
  - d) dane osób odpowiedzialnych za klasyfikację ratingową;
  - e) dane wskazujące dłużników i ekspozycje cechujące się niewykonaniem zobowiązania;
  - f) daty i okoliczności takiego niewykonania zobowiązania;
  - g) dane dotyczące wartości PD i zrealizowanych współczynników niewykonania zobowiązania związanych z klasami ratingowymi i migracją ratingową.
3. Instytucje niestosujące własnych oszacowań wartości LGD oraz współczynników konwersji gromadzą i przechowują dane dotyczące porównania zrealizowanych wartości LGD z wartościami określonymi w art. 161 ust. 1 oraz porównania uzyskanych współczynników konwersji z wartościami określonymi w art. 166 ust. 8.

4. Instytucje stosujące własne oszacowania wartości LGD i współczynników konwersji gromadzą i przechowują:

- a) kompletne historie danych dotyczących ratingów instrumentów oraz oszacowań wartości LGD i współczynników konwersji związanych z poszczególnymi skalami ratingowymi;
- b) daty przyznania ratingów i sporządzenia oszacowań;
- c) kluczowe dane i metody wykorzystywane przy ustalaniu ratingów instrumentów oraz oszacowań LGD i współczynników konwersji;
- d) dane dotyczące osób odpowiedzialnych za przyznanie ratingów instrumentom oraz osób odpowiedzialnych za oszacowania LGD i współczynników konwersji;
- e) dane dotyczące szacunkowych i zrealizowanych wartości LGD i współczynników konwersji związanych z poszczególnymi ekspozycjami cechującymi się niewykonaniem zobowiązania;
- f) dane dotyczące wartości LGD ekspozycji przed oceną skutków gwarancji lub kredytowego instrumentu pochodnego – i po tej ocenie – w przypadku tych instytucji, które w swoich wartościach LGD uwzględniają wpływ gwarancji lub kredytowych instrumentów pochodnych na ograniczanie ryzyka kredytowego;
- g) dane dotyczące składników strat dla każdej ekspozycji cechującej się niewykonaniem zobowiązania.

5. W odniesieniu do ekspozycji detalicznych instytucje gromadzą i przechowują:

- a) dane wykorzystywane w procesie klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych klas lub pul;
- b) dane dotyczące szacunkowych wartości PD, LGD i współczynników konwersji związanych z poszczególnymi klasami lub pulami ekspozycji;
- c) dane wskazujące dłużników i ekspozycje cechujące się niewykonaniem zobowiązania;
- d) w przypadku ekspozycji cechujących się niewykonaniem zobowiązania dane dotyczące klas lub pul, do których dana ekspozycja została zaklasyfikowana w roku poprzedzającym niewykonanie zobowiązania, oraz dane dotyczące zrealizowanych wartości LGD oraz współczynnika konwersji;
- e) dane dotyczące wskaźników strat dla kwalifikowanych odnawialnych ekspozycji detalicznych.

Artykuł 177

Testy warunków skrajnych stosowane w ramach oceny adekwatności kapitałowej

1. Na potrzeby oceny swojej adekwatności kapitałowej instytucja ustanawia solidne procesy testów warunków skrajnych. Testy te polegają na rozpoznaniu możliwych zdarzeń lub zmian warunków gospodarczych, które mogą nastąpić w przyszłości, wywierając niekorzystny wpływ na ekspozycje

kredytowe instytucji, oraz ocenie odporności instytucji na takie zmiany.

2. Instytucja regularnie przeprowadza test warunków skrajnych w zakresie ryzyka kredytowego w celu dokonania oceny wpływu określonych warunków na jej całkowite wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego. Wyboru testu dokonuje instytucja, a wybór ten podlega przeglądowi nadzorcemu. Stosowany test jest miarodajny i uwzględnia wpływ poważnych, ale realistycznych scenariuszy recesji. Instytucja ocenia migrację w swoich ratingach w ramach symulacji warunków skrajnych. Portfele objęte testami warunków skrajnych zawierają przeważającą większość ogółu ekspozycji instytucji.

3. Instytucje stosujące zasady określone w art. 153 ust. 3 w ramach testów warunków skrajnych uwzględniają wpływ pogorszenia się jakości kredytowej dostawców ochrony, w szczególności skutki, jakie wiążą się z niespełnieniem przez nich kryteriów uznawania.

Podsekcja 2

Kwantyfikacja ryzyka

Artykuł 178

Niewykonanie zobowiązania przez dłużnika

1. Uznaje się, że niewykonanie zobowiązania przez określonego dłużnika ma miejsce w przypadku wystąpienia jednego lub obu z poniższych zdarzeń:

- a) instytucja stwierdzi, że istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się w pełni przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych wobec instytucji, jednostki dominującej lub którejkolwiek z jej jednostek zależnych bez konieczności podejmowania przez instytucję działań takich jak realizacja zabezpieczenia;
- b) zwłoka w wykonaniu przez dłużnika wszelkich istotnych zobowiązań kredytowych wobec instytucji, jednostki dominującej lub którejkolwiek z jej jednostek zależnych przekracza 90 dni. Właściwe organy mogą zastąpić okres 90 dni okresem wynoszącym 180 dni w przypadku ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi lub nieruchomościami komercyjnymi MŚP należących do kategorii ekspozycji detalicznych, a także ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego. Okres wynoszący 180 dni nie ma zastosowania do celów art. 127.

W przypadku ekspozycji detalicznych instytucje mogą stosować definicję niewykonania zobowiązania określoną w lit. a) i b) raczej na poziomie poszczególnych instrumentów kredytowych niż w stosunku do ogółu zobowiązań kredytobiorcy.

2. Do celów ust. 1 lit. b) zastosowanie mają następujące przepisy:

- a) w przypadku salda debetowego liczbę dni przeterminowania zobowiązania nalicza się od momentu przekroczenia przez dłużnika wyznaczonego limitu, wyznaczenia mu limitu niższego od wysokości niespłaconej kwoty lub wykorzystania salda debetowego bez zezwolenia, gdy wykorzystana kwota jest istotna;

- b) do celów lit. a) wyznaczony limit obejmuje każdy ustalony przez instytucję limit kredytowy, o którym instytucja poinformowała dłużnika;
- c) w przypadku kart kredytowych liczbę dni przeterminowania zobowiązania liczy się od dnia, w którym upłynął termin płatności kwoty minimalnej;
- d) poziom istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego ocenia się względem progu ustanowionego przez właściwe organy. Próg ten odpowiada poziomowi ryzyka, który właściwe organy uznają za racjonalny;
- e) instytucje posiadają udokumentowane zasady obliczania liczby dni przeterminowania, w szczególności w przypadkach rolowania instrumentów i przedłużenia terminu spłaty, zmian lub odroczenia spłaty, odnowienia oraz kompensowania istniejących rachunków. Zasady te stosowane są w sposób spójny na przestrzeni czasu i są zgodne z wewnętrznym procesem zarządzania ryzykiem oraz procesem decyzyjnym stosowanym przez daną instytucję.
3. Do celów ust. 1 lit. a) za elementy wskazujące na prawdopodobieństwo niedokonania płatności uznaje się następujące sytuacje:
- a) zaksięgowanie zobowiązania kredytowego według statusu bezodsetkowego przez instytucję;
- b) uznanie przez instytucję określonej korekty kredytowej wynikającej z wyraźnego postrzeganego pogorszenia się jakości kredytowej po przyjęciu ekspozycji przez instytucję;
- c) zbycie zobowiązania kredytowego przez instytucję ze znaczną stratą ekonomiczną;
- d) wyrażenie przez instytucję zgody na przeprowadzenie awaryjnej restrukturyzacji zobowiązań kredytowych, jeżeli może to skutkować zmniejszeniem zobowiązań finansowych poprzez umorzenie istotnej części kwoty głównej, odsetek lub, w stosownych przypadkach, opłat lub też odroczenie ich spłaty lub zapłaty. W przypadku ekspozycji kapitałowych ocenianych według metody opartej na PD/LGD obejmuje to także awaryjną restrukturyzację samego udziału kapitałowego;
- e) złożenie przez instytucję wniosku o postawienie dłużnika w stan upadłości lub podobnego wniosku w odniesieniu do zobowiązań kredytowych dłużnika wobec instytucji, jednostki dominującej lub którejkolwiek z jej jednostek zależnych;
- f) wystąpienie przez dłużnika o ogłoszenie upadłości lub o przyznanie podobnej ochrony lub postawienie dłużnika w stan upadłości bądź przyznanie mu podobnej ochrony, jeżeli umożliwiłoby mu to uniknięcie lub opóźnienie spłaty

zobowiązań kredytowych wobec instytucji, jednostki dominującej lub którejkolwiek z jej jednostek zależnych.

4. Instytucje stosujące dane zewnętrzne niezgodne z definicją niewykonania zobowiązania określoną w ust. 1 dokonują odpowiednich korekt w celu osiągnięcia jak największej zbieżności z definicją niewykonania zobowiązania.

5. Jeżeli instytucja uzna, że do ekspozycji cechującej się wcześniej niewykonaniem zobowiązania przestała mieć zastosowanie przesłanka niewykonania zobowiązania, instytucja klasyfikuje dłużnika lub instrument w taki sposób jak w przypadku ekspozycji cechującej się wykonaniem zobowiązania. Późniejsze wystąpienie okoliczności określonych w definicji niewykonania zobowiązania stanowiłoby kolejny przypadek niewykonania zobowiązania.

6. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, zgodnie z którymi właściwy organ ustanawia wysokość progu, o którym mowa w ust. 2 lit. d).

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

7. EUNB wydaje wytyczne w sprawie stosowania przepisów niniejszego artykułu. Wytyczne te przyjmuje się zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 179

Wymogi ogólne dotyczące oszacowań

1. Przy przeprowadzaniu kwantyfikacji parametrów ryzyka związanego z poszczególnymi klasami lub pulami ratingowymi instytucje stosują następujące wymogi:

- a) oszacowania własne instytucji dotyczące parametrów ryzyka PD, LGD, współczynnika konwersji i EL uwzględniają wszelkie istotne dane, informacje i metody. Oszacowań dokonuje się na podstawie zarówno doświadczeń z przeszłości, jak i dowodów empirycznych, nie zaś wyłącznie w oparciu o osąd własny. Oszacowania te są wiarygodne i intuicyjne oraz opierają się na istotnych czynnikach odpowiednich parametrów ryzyka. Im mniej danych ma do dyspozycji instytucja, tym ostrożniejsze są jej oszacowania;
- b) instytucja jest w stanie przedstawić zestawienie poniesionych strat według częstotliwości niewykonania zobowiązań, LGD, współczynnika konwersji lub straty w przypadku stosowania oszacowań EL w rozbiciu na elementy postrzegane przez nią jako czynniki poszczególnych parametrów ryzyka. Oszacowania instytucji odzwierciedlają wieloletnie doświadczenie;

- c) uwzględnia się wszelkie zmiany w praktyce kredytowania lub procesie ściągania należności w okresach obserwacji, o których mowa w art. 180 ust. 1 lit. h), art. 180 ust. 2 lit. e), art. 181 ust. 1 lit. j), art. 181 ust. 2, art. 182 ust. 2 oraz 3. W swoich oszacowaniach instytucja na bieżąco uwzględnia nowości techniczne oraz nowe dane i inne informacje. Instytucje dokonują przeglądu swoich oszacowań wraz z pojawieniem się nowych informacji, przy czym nie rzadziej niż raz do roku;
- d) ogół ekspozycji objętych danymi stanowiącymi podstawę oszacowań, normy kredytowania stosowane w chwili generowania danych i inne istotne czynniki są porównywalne z ekspozycjami i normami danej instytucji. Warunki ekonomiczne lub rynkowe, na których opierają się dane, odpowiadają warunkom panującym obecnie i warunkom dającym się przewidzieć. Liczba ekspozycji w próbie oraz okres, którego dane dotyczą, wykorzystany na potrzeby kwantyfikacji są wystarczające do tego, by dać instytucji pewność co do dokładności i prawidłowości jej oszacowań;
- e) w przypadku nabytych wierzytelności w oszacowaniach uwzględnia się wszystkie dostępne nabywającej instytucji istotne informacje dotyczące jakości wierzytelności bazowych, łącznie z danymi dotyczącymi podobnych pakietów wierzytelności pochodzącymi od sprzedającego, nabywającej instytucji lub ze źródeł zewnętrznych. Nabywająca instytucja weryfikuje wszystkie wykorzystane dane przekazane przez sprzedającego;
- f) w swoich oszacowaniach instytucja uwzględnia margines ostrożnościowy związany z przewidywanym zakresem błędów oszacowań. Jeżeli stosowane metody i dane uznaje się za mniej zadowalające, przewidywany zakres błędów jest większy, wówczas margines ostrożnościowy również rośnie.

Jeżeli instytucje wykorzystują do celów obliczania wag ryzyka i do celów wewnętrznych różne szacunki, fakt ten należy udokumentować i odpowiednio uzasadnić. Jeżeli instytucje potrafią wykazać wobec właściwych dla nich organów, że dane zgromadzone do dnia 1 stycznia 2007 r. zostały odpowiednio skorygowane w celu osiągnięcia znacznej zbieżności z definicją niewykonania zobowiązania przewidzianą w art. 178 lub ze stratą, właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na pewną elastyczność w stosowaniu norm obowiązujących w odniesieniu do danych.

2. Jeżeli instytucja wykorzystuje dane zbiorcze obejmujące szereg instytucji, spełnia ona następujące wymagania:

- a) systemy i kryteria ratingowe innych instytucji wchodzących w skład puli, dla której gromadzone są dane, są podobne do jej własnych;
- b) rozpatrywana pula jest reprezentatywna dla portfela, do którego stosowane są dane zbiorcze;
- c) dane zbiorcze są konsekwentnie stosowane przez instytucję w jej oszacowaniach w dłuższym okresie;

- d) instytucja ponosi odpowiedzialność za integralność swoich systemów ratingowych;
- e) instytucja utrzymuje odpowiedni poziom znajomości stosowanych wewnętrznie systemów ratingowych, w tym zdolność do skutecznego monitorowania i kontrolowania procesu ratingu.

Artykuł 180

Wymogi dotyczące szacowania wartości PD

1. Przy przeprowadzaniu kwantyfikacji parametrów ryzyka związanego z poszczególnymi klasami lub pulami ratingowymi instytucje stosują przedstawione poniżej wymogi dotyczące szacowania wartości PD w odniesieniu do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji oraz rządów centralnych i banków centralnych, jak również w odniesieniu do ekspozycji kapitałowych, gdy dana instytucja stosuje metodę opartą na PD/LGD zgodnie z art. 155 ust. 3:
- a) instytucje dokonują oszacowań wartości PD według klas jakości dłużników na podstawie średnich długoterminowych wartości jednorocznych współczynników niewykonania zobowiązań. Oszacowania PD odnoszące się do dłużników stosujących dużą dźwignię finansową lub dłużników, których aktywa składają się w przeważającej mierze z aktywów będących przedmiotem obrotu, odzwierciedlają zachowanie aktywów bazowych w oparciu o okresy zmienności w warunkach skrajnych;
- b) w odniesieniu do nabytych wierzytelności korporacyjnych instytucje mogą dokonywać oszacowań wartości EL według klas jakości dłużników na podstawie średnich długoterminowych wartości jednorocznych zrealizowanych współczynników niewykonania zobowiązań;
- c) jeżeli instytucja oblicza oszacowania średniej długoterminowej wartości PD i LGD dla nabytych wierzytelności korporacyjnych, wykorzystując oszacowania wartości EL oraz odpowiednie oszacowania PD lub LGD, proces szacowania całkowitych strat spełnia ogólne normy szacowania wartości PD i LGD określone w niniejszej części, a wynik jest zgodny z pojęciem LGD określonym w art. 181 ust. 1 lit. a);
- d) instytucje stosują techniki szacowania PD wyłącznie w połączeniu z odpowiednią analizą. Instytucje uznają znaczenie osądów własnych przy łączeniu wyników stosowania różnych technik i dokonywaniu korekt ze względu na ograniczenia technik i informacji;
- e) w zakresie, w jakim instytucja korzysta z danych dotyczących wewnętrznych doświadczeń w zakresie niewykonania zobowiązania do celów oszacowania PD, szacunki odzwierciedlają standardy zawierania umów kredytowych oraz wszelkie różnice między systemem ratingowym, który wygenerował te dane, a obecnie stosowanym systemem ratingowym. Jeżeli w standardach zawierania umów kredytowych lub w systemach ratingowych wprowadzono zmiany, instytucja zwiększa margines ostrożnościowy w swoich szacunkach wartości PD;

- f) w zakresie, w jakim instytucja przyporządkowuje swoje wewnętrzne kategorie do skali stosowanej przez ECAI lub podobne organizacje bądź wiąże je z taką skalą, a następnie przypisuje stosowanej przez siebie kategorii współczynnik niewykonania zobowiązania zaobserwowany dla kategorii dłużników organizacji zewnętrznej, przyporządkowanie takie opiera się na porównaniu wewnętrznych kryteriów ratingowych z kryteriami stosowanymi przez organizację zewnętrzną oraz na porównaniu wewnętrznych i zewnętrznych ratingów wszelkich wspólnych dłużników. W procesie przyporządkowywania lub w danych bazowych unika się błędów lub niespójności. Kryteria organizacji zewnętrznej, na których opierają się dane wykorzystywane do kwantyfikacji, są ukierunkowane wyłącznie na ryzyko niewykonania zobowiązań i nie uwzględniają charakterystyki transakcji. Przeprowadzana przez instytucję analiza obejmuje porównanie stosowanych definicji niewykonania zobowiązania, z zastrzeżeniem wymogów określonych w art. 178. Instytucja dokumentuje informacje stanowiące podstawę przyporządkowania;
- g) w zakresie, w jakim instytucja stosuje statystyczne modele prognozowania prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, może ona dokonywać oszacowań PD jako prostej średniej arytmetycznej oszacowań prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania dla dłużników indywidualnych w danej klasie. Zastosowanie przez instytucję modeli prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania do tego celu spełnia normy określone w art. 174;
- h) bez względu na to, czy do oszacowań wartości PD instytucja stosuje zewnętrzne, wewnętrzne czy zbiorcze źródła danych bądź też połączenie tych trzech źródeł, długość bazowego okresu obserwacji historycznej wynosi co najmniej pięć lat dla co najmniej jednego źródła. Jeżeli w odniesieniu do któregośkolwiek ze źródeł dostępny jest dłuższy okres obserwacji, a dane te są istotne, wówczas stosuje się ten dłuższy okres. Przepisy niniejszej litery mają również zastosowanie do metody opartej na PD/LGD dla udziałów kapitałowych. Instytucje, które nie uzyskały zezwolenia właściwego organu na podstawie art. 143 na stosowanie własnych oszacowań wartości LGD lub współczynników konwersji, mogą, pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów, przy wdrażaniu metody IRB korzystać z istotnych danych obejmujących okres dwóch lat. Okres ten ulega co roku wydłużeniu o jeden rok do momentu, gdy istotne dane będą obejmować okres pięciu lat.
- c) dane wewnętrzne dotyczące klasyfikowania ekspozycji do poszczególnych kategorii lub pul są dla instytucji głównym źródłem informacji przy przeprowadzaniu oceny charakterystyki strat. Instytucje mogą stosować dane zewnętrzne (w tym dane zbiorcze) lub modele statystyczne na potrzeby kwantyfikacji pod warunkiem istnienia obu następujących istotnych związków:
- (i) między procesem klasyfikowania ekspozycji do kategorii lub pul stosowanym w instytucji a procesem stosowanym przez zewnętrzne źródło danych; oraz
  - (ii) między wewnętrznym profilem ryzyka instytucji a strukturą danych zewnętrznych;
- d) jeżeli instytucja oblicza oszacowania średniej długoterminowej wartości PD i LGD dla ekspozycji detalicznych na podstawie oszacowania całkowitych strat oraz odpowiednich oszacowań PD lub LGD, wówczas proces szacowania całkowitych strat spełnia ogólne normy szacowania wartości PD i LGD określone w niniejszej części, a wynik jest zgodny z pojęciem LGD określonym w art. 181 ust. 1 lit. a);
- e) bez względu na to, czy do oceny charakterystyki strat instytucja stosuje zewnętrzne, wewnętrzne czy zbiorcze źródła danych bądź też połączenie tych trzech źródeł, długość bazowego okresu obserwacji historycznej wynosi co najmniej pięć lat dla co najmniej jednego źródła. Jeżeli w odniesieniu do któregośkolwiek ze źródeł dostępny jest dłuższy okres obserwacji, a dane te są istotne, wówczas stosuje się ten dłuższy okres. Instytucja nie musi przypisywać równej wagi do danych historycznych, jeżeli późniejsze dane stanowią lepszy predyktor wskaźników straty. Przy wdrażaniu metody IRB instytucje mogą, pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów, korzystać z odpowiednich danych obejmujących okres dwóch lat. Okres ten ulega co roku wydłużeniu o jeden rok do momentu, gdy istotne dane będą obejmować okres pięciu lat;
- f) instytucje rozpoznają i analizują spodziewane zmiany parametrów ryzyka w całym czasie trwania ekspozycji kredytowych (efekty „starzenia się”).

W odniesieniu do nabytych wierzytelności detalicznych instytucje mogą stosować zewnętrzne i wewnętrzne dane źródłowe. Instytucje wykorzystują wszystkie istotne źródła danych jako podstawę porównania.

2. W odniesieniu do ekspozycji detalicznych zastosowanie mają następujące wymogi:

- a) instytucje dokonują oszacowań wartości PD według jakości dłużników lub według puli na podstawie średnich długoterminowych wartości jednorocznych współczynników niewykonania zobowiązań;
- b) oszacowania wartości PD można również dokonać na podstawie oszacowania całkowitych strat i stosownych oszacowań wartości LGD;

3. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia następujących elementów:

- a) warunków, zgodnie z którymi właściwe organy mogą udzielać zezwoleń, o których mowa w ust. 1 lit. h) oraz ust. 2 lit. e);
- b) metod, zgodnie z którymi właściwe organy przeprowadzają ocenę stosowanych przez daną instytucję metod szacowania wartości PD na podstawie art. 143.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 181

Wymogi dotyczące własnych oszacowań wartości LGD

1. Przy przeprowadzaniu kwantyfikacji parametrów ryzyka związanego z poszczególnymi klasami lub pulami ratingowymi instytucje stosują następujące wymogi dotyczące szacowania własnych wartości LGD:

- a) instytucje dokonują oszacowań wartości LGD według kategorii lub puli instrumentów na podstawie średniej wartości zrealizowanych LGD według kategorii lub puli instrumentów, uwzględniając wszystkie przypadki niewykonania zobowiązań odnotowane w źródłach danych (średnia ważona niewykonaniem zobowiązań);
- b) instytucje stosują oszacowania LGD właściwe dla okresu pogorszenia koniunktury gospodarczej, o ile są one ostrożniejsze niż średnia długoterminowa. W zakresie, w jakim oczekuje się, że system ratingowy będzie wraz z upływem czasu generował zrealizowane wartości LGD na stałym poziomie według kategorii lub puli, instytucje korygują swoje oszacowania parametrów ryzyka dla poszczególnych kategorii lub pul tak, by ograniczyć wpływ pogorszenia koniunktury gospodarczej na kapitał;
- c) instytucja uwzględnia stopień wszelkich zależności między ryzykiem dłużnika a ryzykiem zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia. W przypadkach, gdy taki stopień zależności jest wysoki, stosuje się ostrożniejsze podejście;
- d) w trakcie przeprowadzania przez instytucję oceny LGD przypadku niedopasowania walutowego między zobowiązaniem bazowym a zabezpieczeniem traktuje się ostrożnie;
- e) w zakresie, w jakim oszacowania LGD uwzględniają istnienie zabezpieczenia, oszacowania takie nie opierają się wyłącznie na szacunkowej wartości rynkowej zabezpieczenia. Oszacowania LGD uwzględniają skutki ewentualnej niezdolności instytucji do szybkiego uzyskania kontroli nad posiadanym zabezpieczeniem i upłynienia go;
- f) w zakresie, w jakim oszacowania LGD uwzględniają istnienie zabezpieczenia, instytucje ustanawiają wewnętrzne wymogi w zakresie zarządzania zabezpieczeniami, pewności prawa i zarządzania ryzykiem, które są zasadniczo zgodne z wymogami określonymi w rozdziale 4 sekcja 3;
- g) w zakresie, w jakim instytucja uznaje zabezpieczenie do obliczenia wartości ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z rozdziałem 6 sekcje 5 lub 6, w oszacowaniach LGD nie bierze ona pod uwagę żadnych kwot, które spodziewa się odzyskać z zabezpieczenia;
- h) w szczególnym przypadku ekspozycji, której dotyczy już niewykonanie zobowiązania, instytucja wykorzystuje jako

podstawę sumę swoich najlepszych szacunków oczekiwanych strat dla każdej takiej ekspozycji, biorąc pod uwagę aktualne warunki ekonomiczne oraz status ekspozycji, a także swoje oszacowania wzrostu wskaźnika straty spowodowanego możliwymi dodatkowymi nieoczekiwanymi stratami w okresie odzyskiwania należności, tj. pomiędzy datą niewykonania zobowiązania a ostateczną likwidacją ekspozycji;

- i) o ile zaległe opłaty za zwłokę skapitalizowano w rachunku zysków i strat instytucji, dodaje się je do miary ekspozycji i strat tej instytucji;
- j) w przypadku ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji oraz rządów centralnych i banków centralnych oszacowania LGD opierają się na danych z okresu co najmniej pięciu lat, wydłużanego o rok każdego roku po wdrożeniu aż do osiągnięcia okresu minimum siedmiu lat, dla co najmniej jednego źródła danych. Jeżeli w odniesieniu do któregośkolwiek ze źródeł dostępny jest dłuższy okres obserwacji, a dane te są istotne, wówczas stosuje się ten dłuższy okres.

2. W odniesieniu do ekspozycji detalicznych instytucje mogą podjąć następujące działania:

- a) przeprowadzić oszacowania wartości LGD na podstawie zrealizowanych strat i odpowiednich oszacowań PD;
- b) uwzględniać kwoty do wykorzystania w przyszłości w swoich współczynnikach konwersji lub oszacowaniach LGD;
- c) w przypadku nabytych wierzytelności detalicznych stosować zewnętrzne i wewnętrzne dane źródłowe do oszacowań LGD.

W przypadku ekspozycji detalicznych oszacowania LGD opierają się na danych z okresu co najmniej pięciu lat. Instytucja nie musi przypisywać równej wagi do danych historycznych, jeżeli późniejsze dane stanowią lepszy predyktor wskaźników straty. Przy wdrażaniu metody IRB instytucje mogą, pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów, korzystać z odpowiednich danych obejmujących okres dwóch lat. Okres ten ulega co roku wydłużeniu o jeden rok do momentu, gdy istotne dane będą obejmować okres pięciu lat.

3. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia następujących elementów:

- a) charakteru, skali i długości okresu pogorszenia koniunktury gospodarczej, o którym mowa w ust. 1;
- b) warunków, na podstawie których właściwy organ może – zgodnie z ust. 3 – zezwolić instytucji na stosowanie istotnych danych obejmujących okres dwóch lat podczas wdrażania metody IRB przez tę instytucję.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 182

Wymogi dotyczące oszacowań własnych współczynnika konwersji

1. Przy przeprowadzaniu kwantyfikacji parametrów ryzyka związanego z poszczególnymi klasami lub pulami ratingowymi instytucje stosują następujące wymogi dotyczące oszacowań własnych współczynnika konwersji:

- a) instytucje dokonują oszacowań współczynników konwersji według kategorii lub puli instrumentów na podstawie średniej wartości zrealizowanych współczynników konwersji według kategorii lub puli instrumentów przy zastosowaniu średniej ważonej niewykonaniem zobowiązań dla wszystkich odnotowanych przypadków niewykonania zobowiązań wskazanych w źródłach danych;
- b) instytucje stosują oszacowania współczynnika konwersji właściwe dla okresu pogorszenia koniunktury gospodarczej, o ile są one ostrożniejsze niż średnia długoterminowa. W zakresie, w jakim oczekuje się, że system ratingowy będzie wraz z upływem czasu generował zrealizowane współczynniki konwersji na stałym poziomie według kategorii lub puli, instytucje korygują swoje oszacowania parametrów ryzyka dla poszczególnych kategorii lub pul tak, by ograniczyć wpływ pogorszenia koniunktury gospodarczej na kapitał;
- c) oszacowania współczynników konwersji sporządzane przez instytucje uwzględniają możliwość wykorzystania przez dłużnika dodatkowych kwot do momentu wystąpienia zdarzenia niewykonania zobowiązania oraz po takim zdarzeniu. Przy szacowaniu współczynnika konwersji zakłada się większy margines ostrożności, jeżeli można rozsądnie oczekiwać wystąpienia silniejszej korelacji dodatniej pomiędzy częstotliwością niewykonania zobowiązań a wielkością współczynnika konwersji;
- d) dokonując oszacowań współczynników konwersji, instytucje uwzględniają przyjęte przez siebie szczegółowe zasady i strategię w zakresie monitorowania kont i przetwarzania płatności. Instytucje uwzględniają również swoje możliwości i gotowość zapobiegania wykorzystywaniu kolejnych kwot kredytu w okolicznościach bliskich zajściu zdarzenia niewykonania zobowiązania, takich jak naruszenie warunków umowy lub niewykonanie innego zobowiązania niż podstawowe;
- e) instytucje dysponują odpowiednimi systemami i procedurami w celu monitorowania kwot instrumentów, bieżących pozostających kwot należności z tytułu zatwierdzonych linii kredytowych oraz zmian pozostających kwot należności według dłużnika i według kategorii. Instytucja jest w stanie codziennie monitorować salda należności;
- f) jeżeli szacunkowe współczynniki konwersji stosowane przez instytucje do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

są różne od tych, które są wykorzystywane do celów wewnętrznych, fakt ten jest dokumentowany i uzasadniany.

2. W przypadku ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji oraz rządów centralnych i banków centralnych oszacowania współczynnika konwersji opierają się na danych z okresu co najmniej pięciu lat, wydłużanego o rok każdego roku po wdrożeniu do osiągnięcia okresu minimum siedmiu lat, dla co najmniej jednego źródła danych. Jeżeli w odniesieniu do któregośkolwiek ze źródeł dostępny jest dłuższy okres obserwacji, a dane te są istotne, wówczas stosuje się ten dłuższy okres.

3. W przypadku ekspozycji detalicznych instytucje mogą uwzględniać kwoty do wykorzystania w przyszłości w swoich współczynnikach konwersji lub w swoich oszacowaniach LGD.

W przypadku ekspozycji detalicznych oszacowania współczynnika konwersji opierają się na danych z okresu co najmniej pięciu lat. W drodze odstępstwa od ust. 1 lit. a) instytucja nie musi przypisywać równej wagi do danych historycznych, jeżeli późniejsze dane stanowią lepszy predyktor prawdopodobieństwa wykorzystania środków. Przy wdrażaniu metody IRB instytucje mogą, pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów, korzystać z odpowiednich danych obejmujących okres dwóch lat. Okres ten ulega co roku wydłużeniu o jeden rok do momentu, gdy istotne dane będą obejmować okres pięciu lat.

4. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia następujących elementów:

- a) charakteru, skali i długości okresu pogorszenia koniunktury gospodarczej, o którym mowa w ust. 1;
- b) warunków, na podstawie których właściwy organ może zezwolić instytucji na stosowanie odpowiednich danych obejmujących okres dwóch lat podczas wdrażania metody IRB przez tę instytucję po raz pierwszy.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 183

Wymogi dotyczące oceny wpływu gwarancji i kredytowych instrumentów pochodnych na ekspozycje wobec przedsiębiorstw, instytucji oraz rządów centralnych i banków centralnych, w przypadku stosowania własnych oszacowań wartości LGD, oraz na ekspozycje detaliczne

1. W odniesieniu do uznanych gwarantów oraz gwarancji stosuje się następujące wymogi:

- a) instytucje posiadają jasno sformułowane kryteria określające rodzaje gwarantów, których uznają do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem;

- b) do uznanych gwarantów stosuje się te same przepisy co do dłużników, określone w art. 171, 172 i 173;
- c) gwarancja jest potwierdzona na piśmie, nieodwołalna ze strony gwaranta, obowiązuje do chwili całkowitego uregulowania zobowiązania (w zakresie kwoty gwarancji i terminu jej obowiązywania) i jest możliwa do wyegzekwowania na mocy prawa wobec gwaranta w jurysdykcji, w której posiada on aktywa, które mogą być przedmiotem zajęcia i wobec których możliwe jest wykonanie orzeczenia sądowego. Gwarancje warunkowe, w których określono warunki, na jakich gwarant może zostać zwolniony z wykonania zobowiązania, mogą zostać uznane pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów. Kryteria klasyfikacji odpowiednio uwzględniają wszelkie potencjalne zmniejszenie skutków ograniczania ryzyka kredytowego.

2. Instytucje mają jasno określone kryteria korygowania kategorii, pul lub oszacowań wartości LGD, a w przypadku detalicznych i uznanych nabytych wierzytelności – proces klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych kategorii lub pul, w celu uwzględnienia wpływu gwarancji na obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem. Kryteria te są zgodne z wymogami określonymi w art. 171, 172 i 173.

Kryteria te są wiarygodne i intuicyjne. Uwzględniają one zdolność i gotowość gwaranta do wywiązania się z gwarancji, prawdopodobny termin uiszczenia wszelkich płatności przez gwaranta, stopień skorelowania zdolności gwaranta do wywiązania się z gwarancji ze zdolnością dłużnika do spłaty oraz to, do jakiego stopnia nadal istnieje ryzyko rezydualne dłużnika.

3. Określone w niniejszym artykule wymogi dotyczące gwarancji mają również zastosowanie do jednopodmiotowych kredytowych instrumentów pochodnych. W przypadku niedopasowania między zobowiązaniem bazowym a zobowiązaniem referencyjnym kredytowego instrumentu pochodnego lub zobowiązaniem wykorzystanym do stwierdzenia, czy wystąpiło zdarzenie kredytowe, stosuje się wymogi określone w art. 216 ust. 2. W przypadku ekspozycji detalicznych i uznanych wierzytelności nabytych przepisy niniejszego ustępu stosuje się do procesu klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych kategorii lub pul.

Kryteria uwzględniają strukturę wypłat kredytowego instrumentu pochodnego i zapewniają ostrożną ocenę jej wpływu na poziom i termin odzyskania należności. Instytucja uwzględnia stopień, do jakiego nadal istnieją inne formy ryzyka rezydualnego.

4. Wymogi określone w ust. 1–3 nie mają zastosowania do gwarancji udzielanych przez instytucje, rządy centralne i banki centralne oraz przedsiębiorstwa, które spełniają wymogi określone w art. 201 ust. 1 lit. g), jeżeli instytucja otrzymała zezwolenie na stosowanie metody standardowej w odniesieniu do ekspozycji wobec takich podmiotów na podstawie art. 148 i 150. W tym przypadku stosuje się wymogi określone w rozdziale 4.

5. W przypadku gwarancji detalicznych wymogi określone w ust. 1, 2 oraz 3 stosuje się również do klasyfikowania ekspozycji do kategorii lub pul oraz szacowania wartości PD.

6. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, na jakich właściwe organy mogą zezwolić na uznawanie gwarancji warunkowych.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 184

Wymogi dotyczące nabytych wierzytelności

1. Przy przeprowadzaniu kwantyfikacji parametrów ryzyka związanych z poszczególnymi klasami lub pulami ratingowymi w odniesieniu do nabytych wierzytelności instytucje zapewniają spełnienie warunków określonych w ust. 2–6.

2. Struktura instrumentu gwarantuje, że we wszelkich przewidywalnych okolicznościach instytucja zachowa faktyczne prawo własności do wszystkich przepływów gotówkowych z tytułu wierzytelności oraz kontrolę nad tymi przepływami. Jeżeli dłużnik dokonuje płatności bezpośrednio na rzecz sprzedawcy lub jednostki obsługującej, instytucja regularnie kontroluje, czy płatności są przekazywane w całości i w terminie uzgodnionym w umowie. Instytucje mają procedury gwarantujące ochronę prawa własności do wierzytelności i wpływów gotówkowych przed skutkami zawieszenia praw wierzyciela w momencie wszczęcia postępowania upadłościowego lub zarzutów prawnych mogących znacznie opóźnić zdolność kredytodawcy do upłynnienia lub cesji wierzytelności lub utrzymania kontroli nad wpływami gotówkowymi.

3. Instytucja monitoruje zarówno jakość nabytych wierzytelności, jak i kondycję finansową sprzedawcy i jednostki obsługującej. Zastosowanie mają następujące warunki:

a) instytucja ocenia korelację pomiędzy jakością nabytych wierzytelności a kondycją finansową zarówno sprzedawcy, jak i jednostki obsługującej oraz ustanawia wewnętrzne zasady i procedury zapewniające odpowiednie zabezpieczenie przed wszelkimi nieprzewidywanymi zdarzeniami, w tym wewnętrzną klasyfikację sprzedawców i jednostek obsługujących pod względem ryzyka;

b) instytucja ma jasne i skuteczne zasady i procedury ustalania uznawalności sprzedawców i jednostek obsługujących. Zarówno sprzedawcy, jak i jednostki obsługujące podlegają okresowym przeglądom przeprowadzanym przez instytucję lub jej przedstawiciela w celu sprawdzenia dokładności sprawozdań sporządzanych przez sprzedawcę lub jednostkę obsługującą, wykrycia oszustw lub niedoskonałości w ich działalności, a także zweryfikowania jakości polityki kredytowej sprzedawcy oraz zasad i procedur ściągania należności przez jednostkę obsługującą. Wyniki tych przeglądów są dokumentowane;

- c) instytucja ocenia charakterystykę pakietów nabytych wierzytelności, w tym kwoty kredytów zaliczkowych; historię zaległości finansowych sprzedawcy, jego wierzytelności nieściągalnych i odpisów aktualizujących wartość tych wierzytelności; warunki płatności i ewentualne konta przeciwstawne;
- d) instytucja ma skuteczne zasady i procedury zbiorczego monitorowania koncentracji długu z tego samego źródła zarówno w ramach jednego, jak i wielu pakietów nabytych wierzytelności;
- e) instytucja zapewnia, by terminowo otrzymywać od jednostki obsługującej wystarczająco szczegółowe sprawozdania na temat struktury wiekowej i rozmycia wierzytelności w celu zapewnienia spełnienia określonych w instytucji kryteriów uznawania i zasad w zakresie zaliczek obowiązujących w stosunku do nabytych wierzytelności oraz zapewnienia skutecznego środka monitorowania i potwierdzania określonych przez sprzedawcę warunków sprzedaży i stopnia rozmycia.

4. Instytucja posiada systemy i procedury umożliwiające wczesne wykrywanie pogorszenia się kondycji finansowej sprzedawcy i jakości nabytych wierzytelności oraz stosowanie aktywnego podejścia do pojawiających się problemów. W szczególności instytucja ma jasne i skuteczne zasady, procedury i systemy informacyjne służące monitorowaniu przypadków naruszenia warunków umowy, a także jasne i skuteczne zasady i procedury wszczynania działań prawnych i postępowania z problemowymi wierzytelnościami nabytymi.

5. Instytucja ma jasne i skuteczne zasady i procedury regulujące kontrolę nabytych wierzytelności, kredytów i środków pieniężnych. W sporządzonych na piśmie zasadach wewnętrznych określa się w szczególności wszystkie istotne elementy programu zakupu wierzytelności, w tym stawki zaliczek, uznane zabezpieczenia, niezbędną dokumentację, limity koncentracji oraz sposoby traktowania wpływów gotówkowych. Przy określaniu tych elementów uwzględnia się wszystkie istotne i znaczące czynniki, takie jak: kondycja finansowa sprzedawcy i jednostki obsługującej, koncentracje ryzyka i tendencje w zakresie jakości nabytych wierzytelności oraz baza klientów sprzedawcy; natomiast systemy wewnętrzne zapewniają wypłatę środków wyłącznie pod warunkiem przedstawienia określonych zabezpieczeń i dokumentów.

6. Instytucja posiada skuteczne wewnętrzne procedury umożliwiające ocenę przestrzegania wszystkich wewnętrznych zasad i procedur. Procedury te obejmują regularne kontrole wszystkich istotnych faz realizowanego przez instytucję programu zakupu wierzytelności, sprawdzenie, czy istnieje rozdział obowiązków, po pierwsze, między oceną sprzedawcy i jednostki obsługującej a oceną dłużnika, a po drugie, między oceną sprzedawcy i jednostki obsługującej a badaniem terenowym przeprowadzanym w odniesieniu do tych podmiotów, a także ocenę operacji jednostki rozliczeniowej, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji, doświadczenia, liczby zaangażowanego personelu i automatycznych systemów wspomagających.

Podsekcja 3

Walidacja oszacowań wewnętrznych

Artykuł 185

Walidacja oszacowań wewnętrznych

Instytucje walidują swoje oszacowania wewnętrzne zgodnie z następującymi wymogami:

- a) instytucje posiadają właściwe systemy służące do walidacji dokładności i spójności systemów i procesów ratingowych oraz oszacowań wszystkich istotnych parametrów ryzyka. Procedura walidacji wewnętrznej umożliwia instytucji przeprowadzenie spójnej i wnikliwej oceny funkcjonowania wewnętrznych systemów ratingowych i wewnętrznych systemów szacowania ryzyka;
- b) instytucje regularnie porównują zrealizowane współczynniki niewykonania zobowiązania z oszacowaniami wartości PD dla każdej kategorii, a w przypadkach gdy wartości zrealizowanych współczynników niewykonania zobowiązania wykraczają poza przewidywany dla danej kategorii zakres, instytucje dokonują szczegółowej analizy przyczyn takiego odchylenia. Instytucje stosujące własne oszacowania wartości LGD i współczynników konwersji przeprowadzają podobną analizę również w odniesieniu do tych oszacowań. Na potrzeby tych porównań wykorzystuje się dane historyczne obejmujące możliwie jak najdłuższy okres. Instytucja dokumentuje metody i dane wykorzystane w takich porównaniach. Aktualizacja analiz i dokumentacji ma miejsce co najmniej raz do roku;
- c) instytucje stosują również inne narzędzia walidacji ilościowej i porównania z odpowiednimi zewnętrznymi źródłami danych. Analiza opiera się na danych, które są właściwe dla danego portfela, są regularnie aktualizowane oraz obejmują odpowiedni okres obserwacji. Wewnętrzne oceny instytucji dotyczące funkcjonowania ich systemów ratingowych są przeprowadzane w oparciu o możliwie jak najdłuższy okres;
- d) metody i dane wykorzystywane przy walidacji ilościowej są spójne w długim okresie. Zmiany dotyczące metod i danych wykorzystywanych przy dokonywaniu oszacowań i walidacji (zarówno w odniesieniu do źródeł danych, jak i odpowiednich okresów) są dokumentowane;
- e) instytucje mają solidne wewnętrzne normy postępowania w sytuacjach, gdy odchylenia zrealizowanych wartości PD, LGD, współczynników konwersji i całkowitych strat, w przypadku stosowania wskaźnika EL, od oczekiwanych wartości stają się na tyle znaczące, że podważają trafność oszacowań. Wspomniane normy uwzględniają cykle koniunkturalne i podobne czynniki systematycznej zmienności danych dotyczących niewykonania zobowiązań. Jeżeli zrealizowane wartości nadal są wyższe niż wartości oczekiwane, instytucje korygują w górę wartość oszacowań, aby odzwierciedlić dane dotyczące niewykonania zobowiązania oraz strat.

Podsekcja 4

Wymogi dotyczące ekspozycji kapitałowych według metody modeli wewnętrznych

Artykuł 186

Wymóg w zakresie funduszy własnych i kwantyfikacja ryzyka

Do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych instytucje spełniają następujące normy:

- a) oszacowania potencjalnej straty nie są podatne na wpływ niekorzystnych zmian rynkowych, istotnych ze względu na profil ryzyka długoterminowego danych pakietów akcji należących do instytucji. Dane przedstawiające rozkład zwrotów uwzględniają najdłuższy badany okres, dla którego są dostępne dane istotne pod względem odzwierciedlenia profilu ryzyka określonych ekspozycji kapitałowych instytucji. Dane pozwalają na ostrożne, statystycznie wiarygodne i prawidłowe przeprowadzanie oszacowań strat, które nie opierają się wyłącznie na subiektywnych przesłankach lub osądzie własnym. Zastosowana symulacja szoku zapewnia ostrożne oszacowanie potencjalnych strat w odpowiednim długoterminowym cyklu rynkowym lub koniunkturalnym. Instytucja łączy analizę empiryczną dostępnych danych z korektą opartą na wielu różnych czynnikach w celu uzyskania odpowiednio realistycznych i ostrożnych wyników modelu. Przy konstruowaniu modeli wartości zagrożonej określających potencjalne kwartalne straty instytucje mogą wykorzystywać dane kwartalne lub przeliczyć dane dotyczące krótszych horyzontów czasowych na odpowiedniki kwartalne za pomocą właściwej metody analitycznej popartej dowodami empirycznymi oraz zaawansowanymi i dobrze udokumentowanymi przemyśleniami i analizami. Wspomniane metody stosuje się przez długi czas w sposób ostrożny i konsekwentny. W przypadku dostępności istotnych danych wyłącznie w ograniczonym zakresie instytucja uwzględnia stosowny margines ostrożności;
- b) w stosowanych modelach w należyty sposób uwzględnia się wszystkie istotne ryzyka związane z dochodami kapitałowymi, w tym zarówno ogólne ryzyko rynkowe, jak i szczególną ekspozycję na ryzyko portfela instrumentów kapitałowych instytucji. Modele wewnętrzne odpowiednio wyjaśniają przeszłe wahania cen i uwzględniają zarówno wielkość potencjalnych koncentracji, jak i zmiany w ich strukturze, wykazując przy tym odporność na niekorzystne środowisko rynkowe. Ogół ekspozycji na ryzyko odzwierciedlony w danych wykorzystywanych do sporządzania oszacowań ściśle odpowiada ekspozycjom kapitałowemu instytucji lub przynajmniej jest z nimi porównywalny;
- c) model wewnętrzny odpowiada profilowi ryzyka i złożoności portfela instrumentów kapitałowych instytucji. Jeżeli instytucja posiada istotne pakiety akcji, których wykres wartości ma charakter zdecydowanie nieliniowy, modele wewnętrzne projektuje się tak, aby odpowiednio uwzględnić ryzyka związane z takimi instrumentami;
- d) przyporządkowywanie indywidualnych pozycji do wskaźników zastępczych, indeksów rynkowych i czynników ryzyka jest wiarygodne, intuicyjne i oparte na solidnych założeniach;

- e) za pomocą analiz empirycznych instytucje wykazują adekwatność czynników ryzyka, w tym możliwość objęcia ich zakresem zarówno ryzyka ogólnego, jak i szczegółowego;
- f) oszacowania zmienności rentowności ekspozycji kapitałowych obejmują istotne i dostępne dane, informacje i metody. Stosuje się niezależnie zweryfikowane wewnętrzne dane lub dane pochodzące ze źródeł zewnętrznych, w tym dane zbiorcze;
- g) w instytucji funkcjonuje rygorystyczny i kompleksowy program testów warunków skrajnych.

Artykuł 187

Proces zarządzania ryzykiem i mechanizmy kontroli

Mając na względzie opracowanie i wykorzystanie modeli wewnętrznych do celów określania wymogu w zakresie funduszy własnych, instytucje ustalają zasady, procedury i mechanizmy kontroli w celu zapewnienia integralności modelu i procesu jego tworzenia. Wspomniane zasady, procedury i mechanizmy kontroli obejmują:

- a) pełną integrację modelu wewnętrznego z ogólnymi systemami informacji zarządczej wykorzystywanymi przez instytucję oraz zarządzaniem portfelem instrumentów kapitałowych w portfelu niehandlowym. Modele wewnętrzne są w pełni zintegrowane z infrastrukturą zarządzania ryzykiem instytucji, jeżeli są one stosowane szczególnie do: pomiaru i oceny wyników portfela instrumentów kapitałowych, w tym wyników skorygowanych o ryzyko, alokacji kapitału ekonomicznego do ekspozycji kapitałowych oraz przeprowadzania ogólnej oceny adekwatności kapitałowej i procesu zarządzania inwestycjami;
- b) ustanowione systemy zarządzania, procedury i funkcje kontrolne mające na celu zapewnienie okresowych i niezależnych przeglądów wszystkich elementów procesu tworzenia modeli wewnętrznych, łącznie z zatwierdzaniem zmian w modelach, weryfikacją ich parametrów wejściowych oraz przeglądem wyników modeli, np. w formie bezpośredniej weryfikacji oszacowań ryzyka. Przeglądy te służą ocenie dokładności, kompletności i adekwatności danych wejściowych i wyników modelu oraz pozwalają zarówno wykryć i ograniczyć potencjalne błędy wynikające ze znanych niedoskonałości modeli, jak i zidentyfikować nieznanne do tej pory niedoskonałości. Przeglądy te może przeprowadzać niezależna jednostka wewnętrzna lub niezależna osoba trzecia;
- c) odpowiednie systemy i procedury monitorowania limitów inwestycyjnych i ekspozycji na ryzyko ekspozycji kapitałowych;
- d) jednostki odpowiedzialne za projektowanie i stosowanie modelu oraz jednostki odpowiedzialne za zarządzanie poszczególnymi inwestycjami są funkcjonalnie od siebie niezależne;

- e) strony odpowiedzialne za dowolny element procesu tworzenia modeli posiadają odpowiednie kwalifikacje. Do tworzenia modeli zarząd wyznacza odpowiednio przygotowanych i wykwalifikowanych pracowników.

Artykuł 188

Walidacja i dokumentacja

Instytucje mają odpowiednie systemy walidowania dokładności i spójności swoich modeli wewnętrznych i procesów ich tworzenia. Wszystkie istotne elementy modeli wewnętrznych i procesów ich tworzenia oraz walidacji są dokumentowane.

Walidacja i dokumentowanie stosowanych przez instytucje modeli wewnętrznych i procesów ich tworzenia podlegają następującym wymogom:

- a) instytucje stosują procedurę walidacji wewnętrznej w celu przeprowadzania oceny funkcjonowania modeli wewnętrznych i procesów w sposób konsekwentny i wnikliwy;
- b) metody i dane wykorzystywane przy walidacji ilościowej są spójne w długim okresie. Zmiany dotyczące metod i danych wykorzystywanych przy sporządzaniu oszacowań i walidacji (zarówno źródła danych, jak i badane okresy) są dokumentowane;
- c) instytucje regularnie porównują faktyczne dochody kapitałowe obliczone z wykorzystaniem zrealizowanych i niezrealizowanych zysków i strat z oszacowaniami modeli. Na potrzeby tych porównań wykorzystuje się dane historyczne obejmujące jak najdłuższy okres. Instytucja dokumentuje metody i dane wykorzystane w takich porównaniach. Aktualizacja analiz i dokumentacji ma miejsce co najmniej raz do roku;
- d) instytucje stosują inne narzędzia walidacji ilościowej i porównania z zewnętrznymi źródłami danych. Analiza opiera się na danych, które są właściwe dla danego portfela, są regularnie aktualizowane oraz obejmują odpowiedni okres obserwacji. Wewnętrzne oceny instytucji dotyczące funkcjonowania ich modeli są sporządzane w oparciu o możliwie jak najdłuższy okres;
- e) w instytucjach obowiązują solidne wewnętrzne normy postępowania w sytuacjach, w których wyniki porównania faktycznych dochodów kapitałowych z oszacowaniami modeli podważają prawidłowość oszacowań lub samych modeli. Normy te uwzględniają cykle koniunkturalne i podobne czynniki systematycznej zmienności dochodów kapitałowych. Wszystkie korekty wprowadzane do modeli wewnętrznych w następstwie przeprowadzonych przeglądów modeli są dokumentowane i zgodne z normami w zakresie przeprowadzania przeglądu modeli obowiązującymi w instytucji;
- f) modele wewnętrzne i procesy ich tworzenia są dokumentowane, przy czym dokumentacja obejmuje również obowiązki stron zaangażowanych w proces tworzenia, zatwierdzania i przeprowadzania przeglądu modeli.

Podsekcja 5

Zarządzanie wewnętrznymi i nadzór

Artykuł 189

Ład korporacyjny

1. Wszystkie istotne aspekty procesu ratingu i procesu dokonywania oszacowań podlegają zatwierdzeniu przez organ zarządzający instytucji lub komitet powołany przez ten organ oraz kadrę kierowniczą wyższego szczebla. Wspomniane strony dysponują ogólną znajomością systemów ratingowych instytucji oraz szczegółową wiedzą na temat związanych z nimi sprawozdań zarządczych.

2. Kadra kierownicza wyższego szczebla podlega następującym wymogom:

- a) zawiadamia organ zarządzający lub komitet powołany przez ten organ o istotnych zmianach lub wyjątkach od ustalonych zasad, które będą miały istotny wpływ na funkcjonowanie systemów ratingowych instytucji;
- b) dysponuje dobrą znajomością struktury i sposobu funkcjonowania systemów ratingowych;
- c) zapewnia w sposób ciągły poprawne działanie systemów ratingowych.

Kadra kierownicza wyższego szczebla regularnie otrzymuje od jednostek do spraw kontroli ryzyka kredytowego informacje dotyczące funkcjonowania procesu ratingu, obszarów wymagających wprowadzenia usprawnień oraz postępów w eliminowaniu wykrytych wcześniej niedociągnięć.

3. Wewnętrzna, oparta na ratingach, analiza profilu ryzyka kredytowego instytucji stanowi istotny element sprawozdań zarządczych przekazywanych wspomnianym stronom. Sprawozdania obejmują co najmniej profil ryzyka według kategorii, migrację między kategoriami, oszacowanie odpowiednich parametrów w poszczególnych kategoriach i porównanie zrealizowanych współczynników niewykonania zobowiązania oraz, o ile stosowane są własne oszacowania, porównanie wartości zrealizowanych LGD i zrealizowanych współczynników konwersji z wartościami oczekiwanymi i wynikami testów warunków skrajnych. Częstotliwość składania sprawozdań zależy od istotności i rodzaju informacji oraz pozycji odbiorcy w hierarchii.

Artykuł 190

Kontrola ryzyka kredytowego

1. Jednostka do spraw kontroli ryzyka kredytowego jest niezależna od funkcji kadrowych i kierowniczych odpowiedzialnych za inicjowanie lub odnawianie ekspozycji i podlega bezpośrednio kadrze kierowniczej wyższego szczebla. Jednostka ta odpowiada za opracowanie lub wybór systemów ratingowych oraz za ich wdrożenie, nadzór nad nimi oraz zapewnienie ich właściwego funkcjonowania. Do jej zadań należy również regularne opracowywanie i analizowanie sprawozdań dotyczących wyników funkcjonowania systemów ratingowych.

2. Zakres odpowiedzialności jednostki (jednostek) do spraw kontroli ryzyka kredytowego obejmuje:

- a) testowanie i monitorowanie kategorii i pul;
- b) tworzenie i analizowanie sprawozdań podsumowujących dotyczących systemów ratingowych instytucji;
- c) wdrażanie procedur mających na celu sprawdzenie, czy definicje kategorii i puli są konsekwentnie stosowane w poszczególnych działach i w poszczególnych obszarach geograficznych;
- d) dokonywanie przeglądów i dokumentowanie wszelkich zmian w procesie przyznawania ratingu, w tym powodów wprowadzenia tych zmian;
- e) dokonywanie przeglądów kryteriów ratingowych, aby sprawdzić, czy wciąż są one przydatne do celów przewidywania ryzyka. Informacje na temat zmian w procesie ratingu, kryteriów lub indywidualnych parametrów ratingowych są dokumentowane i przechowywane;
- f) aktywny udział w procesie opracowywania lub wyboru, wdrażania i walidacji modeli stosowanych w ramach procesu ratingu;
- g) dozór i nadzór nad modelami stosowanymi w ramach procesu ratingu;
- h) bieżące przeglądy i zmiany modeli wykorzystywanych w ramach procesu ratingu.

3. Instytucje wykorzystujące dane zbiorcze zgodnie z art. 179 ust. 2 mogą zlecić na zewnątrz wykonanie następujących zadań:

- a) przygotowanie informacji dotyczących testowania i monitorowania kategorii i pul;
- b) przygotowanie sprawozdań podsumowujących dotyczących systemów ratingowych instytucji;
- c) przygotowanie informacji dotyczących przeglądów kryteriów ratingowych, aby sprawdzić, czy wciąż są one przydatne do celów przewidywania ryzyka;
- d) dokumentowanie zmian w procesie ratingu, zmian kryteriów lub indywidualnych parametrów ratingowych;
- e) przygotowanie informacji dotyczących bieżących przeglądów i zmian modeli stosowanych w ramach procesu ratingu.

4. Instytucje stosujące przepisy ust. 3 zapewniają właściwym organom dostęp do wszystkich istotnych informacji pochodzących od strony trzeciej, koniecznych do zbadania spełnienia wymogów, a także zapewniają właściwym organom możliwość przeprowadzenia kontroli w siedzibie osoby trzeciej w takim samym zakresie jak kontrola przeprowadzana w siedzibie instytucji.

Artykuł 191

Audyt wewnętrzny

Systemy ratingowe instytucji i ich działanie podlegają przynajmniej raz w roku kontroli przeprowadzanej przez dział audytu wewnętrznego lub inną porównywalną niezależną jednostkę ds. audytu, a kontrola ta obejmuje również działanie funkcji kredytowej oraz oszacowywanie wartości PD, LGD, EL i współczynników konwersji. W ramach kontroli sprawdzane jest spełnienie wszystkich mających zastosowanie wymogów.

ROZDZIAŁ 4

Ograniczanie ryzyka kredytowego

Sekcja 1

Definicje i wymogi ogólne

Artykuł 192

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału stosuje się następujące definicje:

- (1) „instytucja kredytująca” oznacza instytucję utrzymującą daną ekspozycję;
- (2) „zabezpieczona transakcja kredytowa” oznacza dowolną transakcję skutkującą powstaniem ekspozycji zabezpieczonej w formie zabezpieczenia rzeczowego, której warunki nie obejmują przyznania instytucji prawa pobierania depozytu zabezpieczającego przynajmniej raz dziennie;
- (3) „transakcja oparta na rynku kapitałowym” oznacza dowolną transakcję skutkującą powstaniem ekspozycji zabezpieczonej w formie zabezpieczenia rzeczowego, której warunki obejmują przyznanie instytucji prawa pobierania depozytu zabezpieczającego przynajmniej raz dziennie;
- (4) „bazowe przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania” oznacza przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania, w którego udziały lub jednostki uczestnictwa zainwestowało inne przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania;

Artykuł 193

Zasady uznawania wpływu technik ograniczania ryzyka kredytowego

1. Żadna ekspozycja, w stosunku do której instytucja stosuje środki ograniczania ryzyka kredytowego, nie charakteryzuje się kwotą ekspozycji ważonej ryzykiem lub kwotą oczekiwanej straty, które są wyższe niż analogiczne kwoty dla identycznej pod innymi względami ekspozycji, w stosunku do której instytucja nie stosuje środków ograniczania ryzyka kredytowego.

2. Jeżeli kwota ekspozycji ważonej ryzykiem uwzględnia już ochronę kredytową zgodnie z rozdziałem 2 lub rozdziałem 3, w stosownych przypadkach, instytucje nie uwzględniają tej ochrony kredytowej w obliczeniach dokonywanych zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału.

3. Jeżeli wymogi przepisów sekcji 2 i 3 są spełnione, instytucje mogą wprowadzić zmiany w sposobie obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej oraz w sposobie obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty według metody IRB zgodnie z przepisami sekcji 4, 5 i 6.

4. Instytucje traktują środki pieniężne, papiery wartościowe lub towary nabyte, pożyczone lub otrzymane w ramach transakcji odkupu lub w ramach transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów jako zabezpieczenie.

5. Jeżeli instytucja przeprowadzająca obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej dysponuje więcej niż jednym środkiem ograniczania ryzyka kredytowego w odniesieniu do pojedynczej ekspozycji, postępuje ona zgodnie z poniższym:

- a) dokonuje podziału ekspozycji na części objęte poszczególnymi rodzajami środków ograniczania ryzyka kredytowego;
- b) oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem osobno dla każdej z części otrzymanych w wyniku zastosowania przepisów lit. a) zgodnie z przepisami rozdziału 2 oraz niniejszego rozdziału.

6. Jeżeli instytucja obliczająca kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej obejmuje pojedynczą ekspozycję ochroną kredytową zapewnianą przez pojedynczego dostawcę ochrony, a ochrona ta posiada różne terminy rozliczenia, postępuje zgodnie z poniższym:

- a) dokonuje podziału ekspozycji na części objęte poszczególnymi środkami ograniczania ryzyka kredytowego;
- b) oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem osobno dla każdej z części otrzymanych w wyniku zastosowania przepisów lit. a) zgodnie z przepisami rozdziału 2 oraz niniejszego rozdziału.

Artykuł 194

Zasady regulujące kwestię uznawania technik ograniczania ryzyka kredytowego

1. Technika stosowana przez instytucję kredytującą w celu zapewnienia ochrony kredytowej, a także podejmowane przez nią działania i kroki oraz wdrożone przez nią procedury i zasady skutkują ustanowieniem mechanizmów ochrony kredytowej, które są prawnie skuteczne i podlegają egzekucji we wszystkich stosownych jurysdykcjach.

Instytucja kredytująca przedstawia, na wniosek właściwego organu, najnowszą wersję niezależnej, pisemnej i uzasadnionej opinii prawnej lub opinii prawnych, które wykorzystwała do stwierdzenia, czy jej mechanizm lub mechanizmy ochrony kredytowej spełniają warunek określony w akapicie pierwszym.

2. Instytucja kredytująca podejmuje wszystkie stosowne kroki w celu zapewnienia skuteczności mechanizmów ochrony kredytowej oraz eliminowania ryzyka związanego z tymi mechanizmami.

3. Instytucje mogą uznawać ochronę kredytową rzeczywistą w obliczeniach skutków ograniczenia ryzyka kredytowego jedynie w przypadku gdy aktywa, na których opiera się ochrona spełniają oba następujące warunki:

- a) zostały one uwzględnione w wykazie uznanych aktywów zawartym, stosownie do przypadku, w art. 197–200;
- b) są odpowiednio płynne, a ich wartość długookresowa na tyle stabilna, by zapewnić odpowiednią pewność co do osiągniętego poziomu ochrony kredytowej, przy uwzględnieniu metody stosowanej do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz dopuszczalnego stopnia uznania aktywów.

4. Instytucje mogą uznawać ochronę kredytową rzeczywistą w obliczeniach skutków ograniczenia ryzyka kredytowego jedynie w przypadku gdy instytucja kredytująca ma prawo do szybkiego upłynnienia lub zatrzymania aktywów wykorzystanych do zapewnienia ochrony w przypadku niewykonania zobowiązania przez dłużnika, jego niewypłacalności lub upadłości – lub innego zdarzenia kredytowego określonego w dokumentacji transakcji – oraz, w stosownych przypadkach, w przypadku niewykonania zobowiązania przez depozytariusza zabezpieczenia, jego niewypłacalności lub upadłości. Stopień korelacji między wartością aktywów wykorzystywanych do zapewnienia ochrony a jakością kredytową dłużnika nie jest zbyt wysoki.

5. W przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej dostawca ochrony kwalifikuje się jako uznany dostawca ochrony wyłącznie wtedy, gdy dostawca ochrony jest uwzględniony w wykazie uznanych dostawców ochrony zawartym w art. 201 lub 202, stosownie do przypadku.

6. W przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej umowa o ochronie kredytowej kwalifikuje się jako uznana umowa o ochronie kredytowej wyłącznie, gdy spełnia oba wskazane poniżej warunki:

- a) została ona uwzględniona w wykazie uznanych umów o ochronie kredytowej określonym w art. 203 i art. 204 ust. 1;
- b) jest skuteczna prawnie i egzekwowalna we właściwych jurysdykcjach w stopniu zapewniającym odpowiednią pewność co do osiągniętego poziomu ochrony kredytowej, przy uwzględnieniu metody stosowanej do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz dopuszczalnego stopnia uznania aktywów;
- c) dostawca ochrony spełnia kryteria określone w ust. 5.

7. Ochrona kredytowa spełnia, w stosownych przypadkach, wymogi określone w sekcji 3.

8. Instytucja jest w stanie wykazać właściwym organom, że ma odpowiednie procesy zarządzania ryzykiem w celu kontrolowania tych rodzajów ryzyka, na które może zostać narażona w wyniku prowadzenia działań w zakresie ograniczania ryzyka kredytowego.

9. Niezależnie od tego, czy przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz, w stosownych przypadkach, kwot oczekiwanych strat stosowane są środki ograniczania ryzyka kredytowego, czy też nie, instytucje nadal prowadzą pełną ocenę ryzyka kredytowego ekspozycji bazowej i są w stanie wykazać właściwym organom spełnienie tego wymogu. W przypadku transakcji odkupu i transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów ekspozycja bazowa jest ujmowana, wyłącznie do celów niniejszego ustępu, jako kwota netto ekspozycji.

10. EUNB opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia zakresu pojęciowego terminu „odpowiednio płynne aktywa” oraz tego, kiedy wartości aktywów można uznać za wystarczająco stabilne na użytek ust. 3.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 30 września 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Sekcja 2

Uznane formy ograniczania ryzyka kredytowego

Podsekcja 1

Ochrona kredytowa rzeczywista

Artykuł 195

Kompensowanie pozycji bilansowych

Instytucja może stosować kompensowanie pozycji bilansowych w zakresie wzajemnych roszczeń istniejących między instytucją a jej kontrahentem jako uznawaną formę ograniczania ryzyka kredytowego.

Nie naruszając przepisów art. 1962, zakres uznawanego kompensowania ogranicza się do wzajemnych sald pieniężnych instytucji i kontrahenta. Instytucje mogą zmienić kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz, w stosownych przypadkach, kwoty oczekiwanej straty wyłącznie w odniesieniu do kredytów i depozytów, które same otrzymały i które podlegają postanowieniom umowy o kompensowaniu pozycji bilansowych.

Artykuł 196

Umowy ramowe o kompensowaniu zobowiązań obejmujące transakcje odkupu lub transakcje udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź inne transakcje oparte na rynku kapitałowym

Instytucje stosujące kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych ustanowioną w art. 223 mogą uwzględnić skutki dwustronnych umów o kompensowaniu zobowiązań obejmujących transakcje odkupu, transakcje udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź inne transakcje oparte na rynku kapitałowym zawarte z kontrahentem. Bez uszczerbku dla przepisów art. 299, przyjęte zabezpieczenia oraz papiery wartościowe lub towary będące przedmiotem udzielenia lub zaciągnięcia pożyczki w ramach tego rodzaju umów lub transakcji spełniają wymogi uznawalności zabezpieczeń określone w art. 197 i 198.

Artykuł 197

Uznawalność zabezpieczenia w ramach wszystkich podejść i metod

1. Instytucje mogą stosować następujące instrumenty jako uznane zabezpieczenie w ramach wszystkich podejść i metod:

- a) środki pieniężne zdeponowane w instytucji kredytującej lub bankowe instrumenty pieniężne utrzymywane przez instytucję kredytującą;
- b) dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne lub banki centralne, które to papiery wartościowe posiadają ocenę kredytową wydaną przez ECAI lub agencję kredytów eksportowych, uznane za kwalifikujące się do celów rozdziału 2, której to ocenie EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej nie wyższy niż 4 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec rządów centralnych i banków centralnych określonymi w rozdziale 2;
- c) dłużne papiery wartościowe emitowane przez instytucje, które to papiery wartościowe posiadają ocenę kredytową wydaną przez ECAI, której to ocenie EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej nie wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec instytucji określonymi w rozdziale 2;
- d) dłużne papiery wartościowe emitowane przez inne jednostki, które to papiery wartościowe posiadają ocenę kredytową wydaną przez ECAI, której to ocenie EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej nie wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2;
- e) dłużne papiery wartościowe posiadające krótkoterminową ocenę kredytową wydaną przez ECAI, której to ocenie EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej nie wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka krótkoterminowym ekspozycjom określonymi w rozdziale 2;
- f) akcje lub obligacje zamienne, które wchodzą w skład indeksu głównego;

- g) złoto;
- h) pozycje sekurytyzacyjne niebędące pozycjami resekurytyzacyjnymi, posiadające zewnętrzną ocenę kredytową wydaną przez ECAI, której to ocenie EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej nie wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom sekurytyzacyjnym według podejścia określonego w rozdziale 5 sekcja 3 podsekcja 3.
2. Do celów ust. 1 lit. b) i „dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne lub banki centralne” obejmują wszystkie następujące pozycje:
- a) dłużne papiery wartościowe emitowane przez samorządy regionalne lub władze lokalne, ekspozycje wobec których traktuje się jako ekspozycje wobec rządu centralnego, w którego jurysdykcji są one ustanowione, zgodnie z art. 115 ust. 2;
- b) dłużne papiery wartościowe emitowane przez podmioty sektora publicznego, które są traktowane jak ekspozycje wobec rządów centralnych zgodnie z art. 116 ust. 4;
- c) dłużne papiery wartościowe emitowane przez wielostronne banki rozwoju, którym na mocy art. 117 ust. 2 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %;
- d) dłużne papiery wartościowe emitowane przez organizacje międzynarodowe, którym na mocy art. 118 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %.
3. Do celów ust. 1 lit. c) „dłużne papiery wartościowe emitowane przez instytucje” obejmują wszystkie następujące pozycje:
- a) dłużne papiery wartościowe emitowane przez samorządy regionalne lub władze lokalne inne niż dłużne papiery wartościowe, o których mowa w ust. 2 lit. a);
- b) dłużne papiery wartościowe emitowane przez podmioty sektora publicznego, ekspozycje wobec których są traktowane zgodnie z art. 116 ust. 1 i 2;
- c) dłużne papiery wartościowe emitowane przez wielostronne banki rozwoju inne niż te, którym na mocy art. 117 ust. 2 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %.
4. Instytucja może wykorzystywać dłużne papiery wartościowe, które są emitowane przez inne instytucje i nie posiadają oceny kredytowej wydanej przez ECAI, jako uznane zabezpieczenie, jeżeli te dłużne papiery wartościowe spełniają wszystkie następujące kryteria:
- a) są notowane na uznanej giełdzie;
- b) kwalifikują się jako dług uprzywilejowany;
- c) wszystkie inne papiery wartościowe posiadające rating wyemitowane przez instytucję emitującą i równorzędne pod względem uprzywilejowania posiadają ocenę kredytową ECAI, której EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej nie wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec instytucji lub ekspozycjom krótkoterminowym określonymi w rozdziale 2;
- d) instytucja kredytująca nie posiada żadnych informacji, które sugerowałyby, że emitowane papiery wartościowe mogłyby otrzymać niższą ocenę kredytową niż ta wskazana w lit. c);
- e) płynność rynkowa danego instrumentu jest wystarczająca do rozpatrywanych celów.
5. Instytucje mogą wykorzystywać jednostki uczestnictwa lub udziały w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania jako uznane zabezpieczenie, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:
- a) wartość jednostek uczestnictwa lub udziałów jest publikowana codziennie;
- b) przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania mogą inwestować tylko w instrumenty kwalifikujące się do uznania zgodnie z ust. 1 i 2;
- c) przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania spełniają warunki określone w art. 132 ust. 3.
- Jeżeli przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania inwestuje w udziały lub jednostki uczestnictwa innego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, warunki przewidziane w akapicie pierwszym lit. a)–c) mają zastosowanie także w odniesieniu do każdego takiego bazowego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania.
- Wykorzystywanie przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia dopuszczalnych inwestycji nie stanowi przeszkody ewentualnego uznawania jednostek uczestnictwa lub udziałów danego przedsiębiorstwa za zabezpieczenie.
6. Do celów ust. 5, w przypadku gdy przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania („pierwotne przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania”) lub którekolwiek z jego bazowych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania nie ogranicza się do inwestowania w instrumenty, które kwalifikują się do uznania na mocy ust. 1 i 4, instytucje mogą wykorzystywać jednostki uczestnictwa lub udziały w tym przedsiębiorstwie jako zabezpieczenie na kwotę równą wartości uznanych aktywów utrzymywanych przez to przedsiębiorstwo, przy założeniu, że to przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania lub którekolwiek z jego bazowych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania zainwestowało w nieuznane aktywa w maksymalnym zakresie dopuszczalnym na mocy ich odpowiednich uprawnień.
- W przypadku gdy dowolne bazowe przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania ma własne bazowe przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, instytucje mogą wykorzystywać jednostki uczestnictwa lub udziały w pierwotnym przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania jako uznane zabezpieczenie, pod warunkiem że stosują metodę określoną w akapicie pierwszym.

W przypadku gdy nieuznane aktywa mogą mieć wartość ujemną z powodu ciężących na nich zobowiązań lub zobowiązań warunkowych wynikających z własności, instytucje wykonują obie poniższe czynności:

- a) obliczają całkowitą wartość nieuznanych aktywów;
- b) jeżeli kwota obliczona zgodnie z lit. a) jest ujemna, odejmują wartość bezwzględną tej kwoty od całkowitej wartości uznanych aktywów.

7. Jeżeli dany papier wartościowy posiada dwie oceny kredytowe wydane przez ECAI, w odniesieniu do ust. 1 lit. b)–e) instytucje stosują mniej korzystną ocenę. Jeżeli dany papier wartościowy posiada więcej niż dwie oceny kredytowe wydane przez ECAI, instytucje stosują dwie najbardziej korzystne oceny. W przypadku gdy dwie najbardziej korzystne oceny kredytowe są od siebie różne, instytucje stosują mniej korzystną z nich.

8. EUNGiPW opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia następujących elementów:

- a) indeksów głównych, o których mowa w ust. 1 lit. f) niniejszego artykułu, art. 198 ust. 1 lit. a), art. 224 ust. 1 i 4 oraz w art. 299 ust. 2 lit. e);
- b) uznanych giełd, o których mowa w ust. 4 lit. a) niniejszego artykułu, w art. 198 ust. 1, art. 224 ust. 1 i 4, art. 299 ust. 2 lit. e), art. 400 ust. 2 lit. k), art. 416 ust. 3 lit. e), art. 428 ust. 1 lit. c) i w pkt 12 załącznika III, zgodnie z warunkami określonymi w art. 4 ust. 1 pkt 72.

EUNGiPW przedstawi Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 198

Dodatkowe warunki uznawalności zabezpieczenia według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. Jeżeli instytucja stosuje kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych określoną w art. 223, instytucja ta może – poza zabezpieczeniem ustanowionym w art. 197 – wykorzystywać jako uznane zabezpieczenie następujące pozycje:

- a) akcje lub obligacje zamienne niewchodzące w skład indeksu głównego, ale znajdujące się w obrocie na uznanej giełdzie;
- b) jednostki uczestnictwa lub udziały w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, jeżeli spełnione zostały oba następujące warunki:
  - (i) wartość jednostek uczestnictwa lub udziałów jest publikowana codziennie;
  - (ii) przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania może inwestować wyłącznie w instrumenty kwalifikujące się do

uznania zgodnie z art. 197 ust. 1 i 4 oraz w pozycje wskazane w lit. a) niniejszego akapitu.

W przypadku gdy przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania inwestuje w jednostki uczestnictwa lub udziały innego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, warunki określone w lit. a) i b) niniejszego ustępu mają zastosowanie jednakowo do każdego tego rodzaju bazowego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania.

Wykorzystywanie przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia dopuszczonych inwestycji nie stanowi przeszkody w ewentualnym uznawaniu jednostek uczestnictwa lub udziałów danego przedsiębiorstwa za zabezpieczenie.

2. W przypadku gdy przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania lub którekolwiek z jego bazowych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania nie ograniczają się do inwestowania w instrumenty, które kwalifikują się do uznania na mocy art. 197 ust. 1 i 4, oraz w pozycje, o których mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, instytucje mogą wykorzystywać jednostki uczestnictwa lub udziały w tym przedsiębiorstwie jako zabezpieczenie na kwotę równą wartości uznanych aktywów utrzymanych przez powyższe przedsiębiorstwo, przy założeniu, że przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania lub którekolwiek z jego bazowych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania zainwestowały w nieuznane aktywa w maksymalnym zakresie dopuszczalnym na mocy ich odpowiednich uprawnień.

W przypadku gdy nieuznane aktywa mogą mieć wartość ujemną z powodu ciężących na nich zobowiązań lub zobowiązań warunkowych wynikających z własności, instytucje wykonują obie poniższe czynności:

- a) obliczają całkowitą wartość nieuznanych aktywów;
- b) jeżeli kwota obliczona zgodnie z lit. a) jest ujemna, odejmują wartość bezwzględną tej kwoty od całkowitej wartości uznanych aktywów.

Artykuł 199

Dodatkowe warunki uznawalności zabezpieczenia według metody IRB

1. Instytucje obliczające wysokość kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwot oczekiwanej straty według metody IRB mogą – poza zabezpieczeniem, o którym mowa w art. 197 i 198 – korzystać również z następujących form zabezpieczenia:

- a) zabezpieczenia w formie nieruchomości zgodnie z ust. 2, 3 i 4;
- b) wierzycelności zgodnie z ust. 5;
- c) innego rodzaju zabezpieczenia rzeczowego zgodnie z ust. 6 i 8;
- d) leasingu zgodnie z ust. 7.

2. O ile przepisy art. 124 ust. 2 nie stanowią inaczej, instytucje mogą jako uznane zabezpieczenie wykorzystywać nieruchomości mieszkalne, które są lub będą zamieszkałe albo zostały lub zostaną oddane w najem przez właściciela lub właściciela rzeczywistego w przypadku przedsiębiorstw inwestowania indywidualnego, oraz nieruchomości komercyjne, w tym biura i inne pomieszczenia komercyjne, jeżeli spełnione są oba następujące warunki:

- a) wartość nieruchomości nie zależy w istotny sposób od jakości kredytowej dłużnika. Instytucje mogą wykluczyć sytuacje, w których czynniki czysto makroekonomiczne wpływają zarówno na wartość nieruchomości, jak i na spłatę należności przez kredytobiorcę, z procesu określania istotności takiej zależności;
- b) ryzyko kredytobiorcy nie zależy w istotny sposób od przychodów generowanych przez nieruchomość lub inwestycję budowlaną stanowiącą przedmiot zabezpieczenia, ale od zdolności kredytobiorcy do spłaty zadłużenia z innych źródeł, a w konsekwencji spłata kredytu nie zależy zasadniczo od żadnego przepływu środków pieniężnych generowanego przez nieruchomość służącą jako zabezpieczenie.

3. Instytucje mogą odstąpić od stosowania ust. 2 lit. b) w przypadku ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi znajdującymi się na terytorium państwa członkowskiego, w którym właściwy organ tego państwa członkowskiego opublikował dowody wskazujące, że na terytorium tego państwa istnieje dobrze rozwinięty i ugruntowany rynek nieruchomości mieszkalnych, a wskaźniki strat nie przekraczają żadnego z następujących limitów:

- a) straty wynikające z transakcji kredytowych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi do 80 % wartości rynkowej lub do 80 % bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, o ile przepisy art. 124 ust. 2 nie stanowią inaczej, nie przekraczają w żadnym roku 0,3 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych tym rodzajem nieruchomości;
- b) całkowite straty wynikające z transakcji kredytowych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi nie przekraczają w żadnym roku 0,5 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych tym rodzajem nieruchomości.

Jeżeli którykolwiek z warunków określonych w akapicie pierwszym lit. a) i b) nie zostanie spełniony w danym roku, instytucje nie stosują metody ujmowania określonej w tym akapicie do momentu spełnienia obu tych warunków w kolejnym roku.

4. Instytucje mogą odstąpić od stosowania przepisów ust. 2 lit. b) w przypadku nieruchomości komercyjnych znajdujących się na terytorium państwa członkowskiego, w którym właściwy organ tego państwa członkowskiego opublikował dowody wskazujące, że na terytorium tego państwa istnieje dobrze

rozwinięty i ugruntowany rynek nieruchomości komercyjnych, a wskaźniki strat nie przekraczają żadnego z następujących limitów:

- a) straty wynikające z transakcji kredytowych zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi do 50 % wartości rynkowej lub 60 % bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości nie przekraczają w żadnym roku 0,3 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych tym rodzajem nieruchomości;
- b) całkowite straty wynikające z transakcji kredytowych zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi nie przekraczają w żadnym roku 0,5 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych tym rodzajem nieruchomości.

Jeżeli którykolwiek z warunków określonych w akapicie pierwszym lit. a) i b) nie zostanie spełniony w danym roku, instytucje nie stosują metody określonej w tym akapicie do momentu spełnienia obydwu tych warunków w kolejnym roku.

5. Instytucje mogą jako uznane zabezpieczenie wykorzystywać kwoty wierzytelności związane z transakcją handlową (transakcjami handlowymi), których pierwotny termin zapadalności wynosi jeden rok lub mniej. Uznane wierzytelności nie obejmują wierzytelności związanych z sekurytyzacją, subpartycypacją, kredytowymi instrumentami pochodnymi lub kwotami należnymi od podmiotów powiązanych.

6. Właściwe organy zezwalają instytucji na wykorzystywanie jako uznanego zabezpieczenia innego rodzaju zabezpieczenia rzeczowego niż te wymienione w ust. 2, 3 i 4, jeżeli spełnione zostaną wszystkie poniższe warunki:

- a) istnieją płynne rynki, o czym świadczy duża częstotliwość transakcji – przy uwzględnieniu rodzaju aktywów – pozwalające na zbycie zabezpieczenia w szybki i opłacalny sposób. Instytucje przeprowadzają ocenę spełnienia tego warunku okresowo oraz w przypadku gdy uzyskane informacje wskazują, że na rynku zaszły istotne zmiany;
- b) istnieją ustalone, publicznie dostępne ceny rynkowe przedmiotu zabezpieczenia. Instytucje mogą uznać ceny rynkowe za ustalone, jeżeli pochodzą one z wiarygodnych źródeł informacji, takich jak indeksy publiczne, i odzwierciedlają ceny transakcji w normalnych warunkach. Instytucje mogą uznać ceny rynkowe za publicznie dostępne, jeżeli ceny te zostały ujawnione, są łatwo dostępne oraz możliwe jest ich regularne uzyskanie bez ponoszenia nadmiernego obciążenia administracyjnego lub finansowego;
- c) instytucja analizuje ceny rynkowe, wymagany czas i koszty realizacji zabezpieczenia oraz zrealizowane zyski z zabezpieczenia;

d) instytucja wykazuje, że wysokość zrealizowanych zysków z zabezpieczenia nie jest niższa niż 70 % wartości zabezpieczenia w ponad 10 % wszystkich likwidacji w odniesieniu do danego rodzaju zabezpieczenia. Jeżeli w odniesieniu do cen rynkowych występuje istotna zmienność, instytucja wykazuje w sposób zadowalający właściwe organy, że przeprowadzona przez nią wycena zabezpieczenia jest wystarczająco ostrożna.

Instytucje dokumentują fakt spełnienia warunków określonych w akapicie pierwszym lit. a)–d) oraz warunków określonych w art. 210.

7. Z zastrzeżeniem przepisów art. 230 ust. 2, jeżeli wymogi określone w art. 2116 zostaną spełnione, ekspozycje z tytułu transakcji, w ramach których instytucja oddaje osobie trzeciej nieruchomość w leasing, mogą być traktowane tak samo jak kredyty zabezpieczone tym samym typem nieruchomości co przedmiot leasingu.

8. EUNB ujawnia wykaz rodzajów zabezpieczeń rzeczowych, w odniesieniu do których instytucje mogą przyjąć, że spełnione są warunki, o których mowa w ust. 6 lit. a) i b).

Artykuł 200

Inne rodzaje ochrony kredytowej rzeczywistej

Instytucje mogą wykorzystywać następujące inne rodzaje ochrony kredytowej rzeczywistej jako uznane zabezpieczenie:

- a) środki pieniężne zdeponowane w instytucji będącej osobą trzecią lub bankowe instrumenty pieniężne utrzymywane przez instytucję będącą osobą trzecią nietrzymane na powierniczym rachunku zastrzeżonym i zastawione na rzecz instytucji kredytującej;
- b) polisy ubezpieczeniowe na życie zastawione na rzecz instytucji kredytującej;
- c) instrumenty emitowane przez instytucje będące osobą trzecią, które podlegają wykupowi przez tę instytucję na żądanie.

Podsekcja 2

Ochrona kredytowa nierzeczywista

Artykuł 201

Uznawalność dostawców ochrony w ramach wszystkich metod

1. Instytucje mogą uznać następujące strony za uznanych dostawców ochrony kredytowej nierzeczywistej:

- a) rządy centralne i banki centralne;
- b) samorządy regionalne lub władze lokalne;
- c) wielostronne banki rozwoju;
- d) organizacje międzynarodowe, ekspozycjom wobec których zgodnie z art. 117 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %;

e) podmioty sektora publicznego, należności od których traktuje się zgodnie z art. 116;

f) instytucje i instytucje finansowe, których ekspozycje wobec instytucji finansowych traktuje się jak ekspozycje wobec instytucji zgodnie z art. 119 ust. 5;

g) inne przedsiębiorstwa, w tym jednostki dominujące, zależne i powiązane instytucji, jeżeli spełniony jest którykolwiek ze wskazanych poniżej warunków:

(i) wspomniane inne przedsiębiorstwa posiadają ocenę kredytową wydaną przez ECAI;

(ii) w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat według metody IRB, te inne przedsiębiorstwa nie posiadają oceny kredytowej wydanej przez uznaną ECAI i otrzymują rating wewnętrzny wydany przez instytucję;

h) kontrahenci centralni.

2. Jeżeli instytucje obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanej straty według metody IRB, aby kwalifikować się jako dostawca ochrony kredytowej nierzeczywistej, gwarant otrzymuje rating wewnętrzny od instytucji zgodnie z przepisami rozdziału 3 sekcja 6.

Właściwe organy publikują i prowadzą wykaz tych instytucji finansowych, które są uznanymi dostawcami ochrony kredytowej nierzeczywistej zgodnie z ust. 1 lit. f), lub ustanawiają przewodnie kryteria w zakresie identyfikowania takich uznanych dostawców ochrony kredytowej nierzeczywistej wraz z opisem mających zastosowanie wymogów ostrożnościowych, a także udostępniają sporządzony przez siebie wykaz pozostałym właściwym organom zgodnie z art. 117 dyrektywy 2013/36/UE.

Artykuł 202

Uznawalność dostawców ochrony według metody IRB, w przypadku dostawców, którzy spełniają warunki traktowania określone w art. 153 ust. 3

Instytucja może wykorzystywać instytucje, zakłady ubezpieczeń i reasekuracji oraz agencje kredytów eksportowych jako uznanych dostawców ochrony kredytowej nierzeczywistej, którzy kwalifikują się do objęcia traktowaniem przewidzianym w art. 153 ust. 3, jeżeli spełniają wszystkie poniższe warunki:

- a) dysponują wystarczającą wiedzą ekspercką w zakresie dostarczania ochrony kredytowej nierzeczywistej;
- b) podlegają przepisom równoważnym przepisom ustanowionym w niniejszym rozporządzeniu lub w chwili dostarczania ochrony kredytowej posiadali ocenę kredytową

wydaną przez uznaną ECAI, której EUNB przypisał stopień jakości kredytowej nie wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2;

- c) w momencie dostarczania ochrony kredytowej lub w dowolnym okresie po dostarczeniu tej ochrony posiadali oni rating wewnętrzny ze współczynnikiem PD równym lub niższym od tego, który odpowiada co najmniej drugiemu stopniowi jakości kredytowej zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2;
- d) posiadają oni rating wewnętrzny ze współczynnikiem PD równym lub niższym od tego, który odpowiada co najmniej trzeciemu stopniowi jakości kredytowej zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2.

Do celów niniejszego artykułu ochrona kredytowa zapewniana przez agencje kredytów eksportowych nie jest objęta żadną bezpośrednią kontrgwarancją rządu centralnego.

Artykuł 203

Uznawanie gwarancji jako ochrony kredytowej nieruchomości

Institucje mogą wykorzystywać gwarancje jako uznaną ochronę kredytową nieruchomości.

Podsekcja 3

Rodzaje instrumentów pochodnych

Artykuł 204

Uznane rodzaje kredytowych instrumentów pochodnych

1. Institucje mogą stosować jako uznaną ochronę kredytową następujące rodzaje kredytowych instrumentów pochodnych oraz instrumentów, które mogą składać się z takich kredytowych instrumentów pochodnych lub które mają podobne do nich właściwości ekonomiczne:

- a) swapy ryzyka kredytowego;
- b) swapy przychodu całkowitego;
- c) obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym w zakresie, w jakim są one opłacone środkami pieniężnymi.

Jeżeli instytucja nabywa ochronę kredytową poprzez swap przychodu całkowitego i księguje płatności netto otrzymane z tytułu swapu jako przychody netto, ale nie księguje zrównoważenia zmniejszenia wartości zabezpieczonych aktywów poprzez obniżenie wartości godziwej lub zwiększenie rezerw, taka ochrona kredytowa nie kwalifikuje się jako uznaną ochrona kredytowa.

2. Jeżeli instytucja wykorzystuje wewnętrzny instrument zabezpieczający, stosując kredytowy instrument pochodny, warunkiem zakwalifikowania ochrony kredytowej jako uznanej ochrony kredytowej do celów niniejszego rozdziału jest doko-

nanie transferu ryzyka kredytowego, przeniesionego do portfela handlowego, na rzecz osoby trzeciej lub osób trzecich.

Jeżeli wewnętrzny instrument zabezpieczający został zastosowany zgodnie z akapitem pierwszym, a wymogi określone w niniejszym rozdziale zostały spełnione, do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwot oczekiwanej straty, w przypadku gdy zostają one objęte ochroną kredytową nieruchomości, instytucje stosują zasady ustanowione w sekcjach 4–6.

Sekcja 3

Wymogi

Podsekcja 1

Ochrona kredytowa rzeczywista

Artykuł 205

Wymogi dotyczące umów o kompensowaniu pozycji bilansowych innych niż umowy ramowe o kompensowaniu, o których mowa w art. 206

Umowy o kompensowaniu pozycji bilansowych inne niż umowy ramowe o kompensowaniu, o których mowa w art. 206, kwalifikują się jako uznana forma ograniczania ryzyka kredytowego, jeżeli spełnione są wszystkie wskazane poniżej warunki:

- a) umowy te są skuteczne prawnie i egzekwowalne we wszystkich właściwych jurysdykcjach, również w przypadku niewypłacalności lub upadłości kontrahenta;
- b) instytucje są w stanie w dowolnym momencie określić wysokość aktywów i zobowiązań, które są przedmiotem tych umów;
- c) instytucje w sposób ciągły monitorują i kontrolują ryzyka związane z zakończeniem ochrony kredytowej;
- d) instytucje w sposób ciągły monitorują i kontrolują istotne ekspozycje w kwocie netto.

Artykuł 206

Wymogi dotyczące umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań obejmujących transakcje odkupu lub transakcje udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź inne transakcje oparte na rynku kapitałowym

Umowy ramowe o kompensowaniu zobowiązań obejmujące transakcje odkupu, transakcje udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź inne transakcje oparte na rynku kapitałowym kwalifikują się jako uznana forma ograniczania ryzyka kredytowego, jeżeli zabezpieczenie ustanowione na mocy tych umów spełnia wszystkie wymogi określone w art. 207 ust. 2–4 oraz jeżeli spełnione są wszystkie wskazane poniżej warunki:

- a) są one skuteczne prawnie i egzekwowalne we wszystkich właściwych jurysdykcjach, również w przypadku niewypłacalności lub upadłości kontrahenta;

- b) dają stronie wypełniającej zobowiązania prawo do szybkiego zakończenia i likwidacji wszystkich transakcji objętych umową, w przypadku gdy kontrahent nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań, w tym w przypadku jego upadłości lub niewypłacalności;
- c) zawierają postanowienia dotyczące kompensowania zysków i strat z transakcji rozliczonych w ramach umowy, tak aby jedna strona była drugiej dłużna pojedynczą kwotę netto.

Artykuł 207

Wymogi dotyczące zabezpieczenia finansowego

1. Bez względu na zastosowane podejście i metodę, zabezpieczenie finansowe i złoto kwalifikują się jako uznane zabezpieczenie, jeżeli spełnione zostaną wszystkie wymogi określone w ust. 2–4.

2. Nie zachodzi istotna dodatnia korelacja między jakością kredytową dłużnika a wartością zabezpieczenia. Gdyby wartość zabezpieczenia uległa znacznemu obniżeniu, nie oznacza to samo w sobie znacznego pogorszenia jakości kredytowej danego dłużnika. Gdyby jakość kredytowa danego dłużnika obniżyła się do wartości krytycznej, nie oznacza to samo w sobie znacznego obniżenia wartości zabezpieczenia.

Papiery wartościowe emitowane przez dłużnika lub jakikolwiek podmiot powiązany w ramach grupy nie kwalifikują się jako uznane zabezpieczenie. Niezależnie od powyższego, emitowane przez dłużnika obligacje zabezpieczone spełniające warunki określone w art. 129 kwalifikują się jako uznane zabezpieczenie, jeżeli są przyjęte jako zabezpieczenie transakcji odkupu, pod warunkiem że spełniają warunek określony w akapicie pierwszym.

3. Instytucje spełniają wszelkie wymogi umowne i ustawowe oraz podejmują wszelkie konieczne kroki, aby zapewnić egzekwowalność umów o zabezpieczenie na mocy prawa mającego zastosowanie do ich tytułu do zabezpieczenia.

Instytucje przeprowadziły odpowiednią weryfikację prawną potwierdzającą egzekwowalność umów o zabezpieczenie we wszystkich właściwych jurysdykcjach. W razie potrzeby przeprowadzają one ponowną weryfikację, aby sprawdzić, czy są one nadal egzekwowalne.

4. Instytucje spełniają wszystkie wskazane poniżej wymogi operacyjne:

- a) w odpowiedni sposób dokumentują umowy o zabezpieczenie i ustanawiają przejrzyste i solidne procedury szybkiego upłynnienia zabezpieczenia;
- b) stosują solidne procedury i procesy kontroli ryzyka wynikającego ze stosowania zabezpieczenia, w tym ryzyka nieprawidłowej lub ograniczonej ochrony kredytowej, ryzyka wyceny, ryzyka związanego z zakończeniem ochrony kredytowej, ryzyka koncentracji wynikającego ze stosowania

zabezpieczenia oraz oddziaływania na ogólny profil ryzyka instytucji;

- c) ustanawiają udokumentowane zasady postępowania i praktyki w odniesieniu do rodzajów i kwot przyjmowanego zabezpieczenia;
- d) obliczają wartość rynkową zabezpieczenia i odpowiednio ją aktualizują co najmniej raz na sześć miesięcy i za każdym razem, gdy mają powody, by sądzić, że nastąpiło znaczne zmniejszenie wartości rynkowej zabezpieczenia;
- e) jeżeli zabezpieczenie jest zdeponowane u osoby trzeciej, podejmują odpowiednie kroki w celu zapewnienia rozdziału między zabezpieczeniem a aktywami własnymi osoby trzeciej;
- f) zapewniają przeznaczenie odpowiednich zasobów, aby zagwarantować prawidłowość wykonywania umów o dostarczenie zabezpieczenia z kontrahentami finansującymi instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym i papiery wartościowe, mierzoną terminowością i prawidłowością wystosowywanych przez nie wezwań do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego oraz czasem reakcji na tego typu wezwania kierowane do nich;
- g) ustanawiają zasady postępowania w zakresie zarządzania zabezpieczeniem w celu kontrolowania, monitorowania i sporządzania sprawozdań w odniesieniu do następujących kwestii:
- (i) ryzyka, na jakie są one narażone w wyniku umów o dostarczenie zabezpieczenia;
  - (ii) ryzyka koncentracji w odniesieniu do poszczególnych rodzajów aktywów zabezpieczających;
  - (iii) ponownego wykorzystania zabezpieczenia, z uwzględnieniem potencjalnych braków płynności wynikających z ponownego wykorzystania zabezpieczenia otrzymanego od kontrahentów;
  - (iv) odstąpienie od praw w zakresie zabezpieczenia przekazanego kontrahentom.

5. Oprócz spełnienia wszystkich wymogów określonych w ust. 2–4, aby zabezpieczenie finansowe można było uznać za kwalifikujące się jako uznane zabezpieczenie według uproszczonej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych, rezydualny termin rozliczenia ochrony jest co najmniej tak samo długi jak rezydualny termin zapadalności ekspozycji.

Artykuł 208

Wymogi dotyczące zabezpieczenia w formie nieruchomości

1. Nieruchomość kwalifikuje się jako uznane zabezpieczenie wyłącznie w przypadku, gdy spełnione zostaną wszystkie wymogi określone w ust. 2–5.

2. Spełnione zostają następujące wymogi w zakresie pewności prawa:

- a) hipoteka lub obciążenie podlegają egzekucji we wszystkich jurysdykcjach uznawanych za właściwe w momencie zawarcia umowy kredytowej oraz są prawidłowo i terminowo rejestrowane;
- b) wszystkie wymogi prawne dotyczące ustanowienia zastawu zostały spełnione;
- c) umowa o ochronie kredytowej oraz procedury prawne, na których jest oparta, pozwalają instytucji zrealizować wartość ochrony w odpowiednim terminie.

3. W odniesieniu do monitorowania wartości nieruchomości oraz wyceny nieruchomości spełnione zostają następujące wymogi:

- a) instytucje regularnie monitorują wartość nieruchomości: nie rzadziej niż raz w roku w przypadku nieruchomości komercyjnych i co trzy lata w przypadku nieruchomości mieszkalnych. Instytucje przeprowadzają częstsze monitorowanie w przypadku wystąpienia istotnych zmian warunków rynkowych;
- b) wycena nieruchomości podlega weryfikacji, jeżeli informacje będące do dyspozycji instytucji wskazują, że wartość nieruchomości mogła istotnie się obniżyć w stosunku do ogólnych cen rynkowych, a weryfikację tę przeprowadza rzeczoznawca, który posiada kwalifikacje, zdolności i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia wyceny i który pozostaje niezależny od procesu decyzyjnego w sprawie udzielania kredytu. W przypadku kredytów przekraczających 3 mln EUR lub 5 % funduszy własnych instytucji wycena nieruchomości jest weryfikowana przez takiego rzeczoznawcę przynajmniej raz na trzy lata.

Do monitorowania wartości nieruchomości i określania nieruchomości wymagających aktualizacji wyceny instytucje mogą wykorzystywać metody statystyczne.

4. Instytucje dokumentują w jasny sposób uznawane przez siebie rodzaje nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych oraz związaną z nimi politykę kredytową.

5. Instytucje ustanawiają procedury mające na celu monitorowanie, czy nieruchomości wykorzystane w charakterze ochrony kredytowej są odpowiednio ubezpieczone od ryzyka powstania szkody.

Artykuł 209

Wymogi dotyczące wiarytelności

1. Wiarytelności kwalifikują się jako uznane zabezpieczenie, jeżeli spełnione zostały wszystkie wymogi przewidziane w ust. 2 i 3.

2. Spełnione zostają następujące wymogi w zakresie pewności prawa:

- a) mechanizm prawny, na mocy którego ustanowiono zabezpieczenie na rzecz instytucji kredytującej, jest solidny i skuteczny oraz zapewnia tej instytucji jasno określone prawa do zabezpieczenia, w tym prawo do zysków ze sprzedaży zabezpieczenia;
- b) instytucje podejmują wszelkie kroki niezbędne do wypełnienia lokalnych wymogów w zakresie egzekwowalności praw przysługujących jej z tytułu zabezpieczenia. Roszczenia instytucji kredytujących do zabezpieczenia mają pierwszeństwo wobec innych roszczeń, chociaż mogą podlegać roszczeniom wierzycieli uprzywilejowanych przewidzianym w przepisach ustawowych;
- c) instytucje przeprowadzają odpowiednią weryfikację prawną potwierdzającą egzekwowalność umów o zabezpieczenie we wszystkich właściwych jurysdykcjach;
- d) instytucje w należyty sposób dokumentują zawierane przez siebie umowy o zabezpieczenie oraz ustanawiają przejrzyste i solidne procedury szybkiego przejmowania zabezpieczenia;
- e) instytucje ustanawiają procedury służące zapewnieniu przestrzegania wszelkich warunków prawnych wymaganych, aby możliwe było ogłoszenie niewykonania zobowiązania przez kredytobiorcę i szybkie przejście zabezpieczenia;
- f) w przypadku trudności finansowych kredytobiorcy lub niewykonania przez niego zobowiązań instytucje posiadają uprawnienia do zbycia lub cesji wiarytelności na rzecz innych stron bez zgody dłużników.

3. Spełnione zostają następujące wymogi w zakresie zarządzania ryzykiem:

- a) instytucja ustanawia sprawną procedurę określania ryzyka kredytowego związanego z wiarytelnościami. Procedura taka obejmuje analizy działalności i branży kredytobiorcy oraz rodzaje klientów, z którymi kredytobiorca prowadzi interesy. Jeżeli instytucja opiera się na ustaleniach swoich kredytobiorców w zakresie zdolności kredytowej klientów, dokonuje ona przeglądu praktyk kredytowych kredytobiorców, aby ocenić ich solidność i wiarygodność;
- b) różnica pomiędzy kwotą ekspozycji a wartością wiarytelności odzwierciedla wszystkie stosowne czynniki, łącznie z kosztami przejęcia zabezpieczenia, koncentracji w ramach pakietu wiarytelności zastawionych przez indywidualnego kredytobiorcę oraz potencjalnego ryzyka koncentracji w ramach ogółu ekspozycji instytucji, wykraczającego poza zakres objęty ogólnymi metodami zarządzania ryzykiem danej instytucji. Instytucje na bieżąco monitorują procedury stosowane w odniesieniu do wiarytelności. Przeprowadzają one również regularne kontrole w zakresie przestrzegania warunków umów kredytowych, zgodności z ograniczeniami w zakresie ochrony środowiska i innymi wymogami prawnymi;

- c) wierzytelności zastawione przez kredytobiorcę są zdywersyfikowane i nie są nadmiernie skorelowane z tym kredytobiorcą. Jeżeli zachodzi istotna dodatnia korelacja, instytucje uwzględniają wynikające z tego faktu ryzyko przy ustalaniu marży na całą pulę zabezpieczeń;
  - (i) wymogi w zakresie odpowiedniego zabezpieczenia dotyczące kwoty ekspozycji;
  - (ii) możliwości łatwego upłynnienia zabezpieczenia;
- d) instytucje nie wykorzystują wierzytelności od jednostek powiązanych z kredytobiorcą, w tym jednostek zależnych i pracowników, jako uznanej ochrony kredytowej;
  - (iii) możliwości obiektywnego ustalenia ceny lub wartości rynkowej;
  - (iv) częstotliwości, z jaką można tę wartość uzyskać w łatwy sposób, w tym w postaci oceny lub wyceny przez biegłych;
  - (v) zmienności wartości zabezpieczenia lub wskaźnika zastępczego tej zmienności;
- e) instytucje ustanawiają udokumentowaną procedurę ściągania wierzytelności w przypadku niekorzystnych warunków. Instytucje ustanawiają instrumenty niezbędne do ściągania należności, nawet jeżeli w zakresie ściągania należności zazwyczaj polegają one na kredytobiorcach.

Artykuł 210

Wymogi dotyczące innych zabezpieczeń rzeczowych

Zabezpieczenie rzeczowe inne niż zabezpieczenie w formie nieruchomości kwalifikuje się jako uznane zabezpieczenie według metody IRB, jeżeli spełnione zostały wszystkie wskazane poniżej warunki:

- a) umowa o zabezpieczenie, na mocy której ustanowiono zabezpieczenie rzeczowe wobec instytucji, jest skuteczna prawnie i możliwa do wyegzekwowania we wszystkich właściwych jurysdykcjach i pozwala tej instytucji zrealizować w odpowiednim terminie wartość zabezpieczenia;
- b) z jedynym wyjątkiem dopuszczalnych roszczeń, którym przysługuje pierwszeństwo, o których mowa w art. 209 ust. 2 lit. b), jedynie pierwsze prawo zastawu na zabezpieczeniu lub obciążenie dotyczące majątku stanowiącego zabezpieczenie kwalifikuje się jako uznane zabezpieczenie, a instytucja ma pierwszeństwo przed wszystkimi innymi kredytodawcami do zrealizowanych zysków z zabezpieczenia;
- c) instytucje monitorują wartość zabezpieczenia często i co najmniej raz do roku. Instytucje przeprowadzają częstsze monitorowanie w przypadku wystąpienia istotnych zmian warunków rynkowych;
- d) umowa kredytowa zawiera szczegółowy opis zabezpieczenia i szczegółowe dane dotyczące sposobu i częstotliwości przeprowadzania aktualizacji wyceny;
- e) instytucje w jasny sposób dokumentują w wewnętrznych zasadach i procedurach kredytowych dostępnych do wglądu akceptowane przez siebie rodzaje zabezpieczenia rzeczowego oraz ustanowione zasady i procedury określania odpowiedniej wartości każdego rodzaju zabezpieczenia w stosunku do kwoty ekspozycji;
- f) polityka kredytowa instytucji w zakresie struktury transakcji określa następujące elementy:

- g) przy przeprowadzaniu wyceny i aktualizacji wyceny instytucje w pełni uwzględniają ewentualne pogorszenie jakości lub zużycie czasowe zabezpieczenia, zwracając szczególną uwagę na wpływ upływu czasu na zabezpieczenie, którego wartość zależy od mody lub daty;
- h) instytucjom przysługuje prawo do fizycznej kontroli zabezpieczenia. Ustanawiają one również zasady i procedury dotyczące wykonywania prawa do fizycznej kontroli;
- i) zabezpieczenie przyjęte jako ochrona jest odpowiednio ubezpieczone od ryzyka powstania szkody, a instytucje ustanawiają procedury służące do monitorowania tego wymogu.

Artykuł 211

Wymogi dotyczące uznawania zabezpieczeń ekspozycji z tytułu leasingu

Instytucje uznają ekspozycje z tytułu transakcji leasingu za zabezpieczone tym samym typem nieruchomości co przedmiot leasingu, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) spełnione są warunki uznania nieruchomości będącej przedmiotem leasingu jako uznanego zabezpieczenia określone, stosownie do przypadku, w art. 208 lub 210;
- b) leasingodawca stosuje solidny system zarządzania ryzykiem w odniesieniu do wykorzystania przedmiotu leasingu, jego lokalizacji, wieku oraz okresu przewidywanego użytkowania, w tym właściwe monitorowanie wartości zabezpieczenia;
- c) leasingodawca dysponuje prawem własności do przedmiotu leasingu i ma możliwość egzekwowania w odpowiednim terminie praw przysługujących mu jako jego właścicielowi;
- d) jeżeli nie określono tego przy obliczaniu wartości LGD, różnica pomiędzy wartością niespłaconej kwoty a rynkową wartością zabezpieczenia nie może zawyżać zakresu ograniczenia ryzyka kredytowego aktywów będących przedmiotem leasingu.

Artykuł 212

Wymogi dotyczące innych rodzajów ochrony kredytowej rzeczywiściej

1. Środki pieniężne zdeponowane w instytucji będącej osobą trzecią lub bankowe instrumenty pieniężne utrzymywane przez instytucję będącą osobą trzecią kwalifikują się do objęcia ich traktowaniem określonym w art. 232 ust. 1, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- a) wierzytelność stanowiąca należność kredytobiorcy wobec instytucji będącej osobą trzecią jest oficjalnie zastawiona lub scedowana na rzecz instytucji kredytującej, a taki zastaw lub cesja są skuteczne prawnie i egzekwowalne we wszystkich właściwych jurysdykcjach, a także bezwarunkowe i nieodwołalne;
- b) instytucja będąca osobą trzecią jest powiadomiona o zastawie lub cesji;
- c) w następstwie takiego powiadomienia instytucja będąca osobą trzecią może dokonywać płatności jedynie na rzecz instytucji kredytującej lub na rzecz innych osób wyłącznie po uzyskaniu uprzedniej zgody tej instytucji;

2. Polisy ubezpieczeniowe na życie zastawione na rzecz instytucji kredytującej kwalifikują się jako uznane zabezpieczenie, jeżeli spełnione zostały wszystkie wskazane poniżej warunki:

- a) polisa ubezpieczeniowa na życie jest oficjalnie zastawiona lub scedowana na rzecz instytucji kredytującej;
- b) zakład ubezpieczeń na życie jest powiadamiany o zastawie lub cesji polisy, w następstwie czego nie może on wypłacać kwot należnych zgodnie z umową bez uprzedniej zgody instytucji kredytującej;
- c) instytucja kredytująca ma prawo wypowiedzenia polisy i zażądania wypłaty wartości wykupu w przypadku niewykonania zobowiązania przez kredytobiorcę;
- d) instytucja kredytująca jest informowana o wszelkich płatnościach z tytułu polisy, z którymi ubezpieczający zalega;
- e) ochrona kredytowa obejmuje cały okres spłacania kredytu. Jeżeli nie jest to możliwe, ponieważ stosunek ubezpieczenia wygasa przed wygaśnięciem stosunku kredytowego, instytucja zapewnia, by kwota wynikająca z umowy ubezpieczenia stanowiła dla niej zabezpieczenie do końca okresu obowiązywania umowy kredytowej;
- f) zastaw lub cesja są skuteczne prawnie i egzekwowalne we wszystkich jurysdykcjach uznawanych za właściwe w momencie zawierania umowy kredytowej;

- g) wartość wykupu jest ogłaszana przez zakład ubezpieczeń na życie i nie podlega zmniejszeniu;
- h) wartość wykupu jest wypłacana przez zakład ubezpieczeń na życie w odpowiednim terminie na żądanie;
- i) nie można żądać wypłaty wartości wykupu bez uprzedniej zgody instytucji;
- j) zakład ubezpieczeń na życie podlega przepisom dyrektywy 2009/138/WE lub podlega nadzorowi właściwego organu państwa trzeciego, którego ustalenia nadzorcze i regulacyjne są co najmniej równoważne ustaleniom stosowanym w Unii.

Podsekcja 2

Ochrona kredytowa nierzeczywista i obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym

Artykuł 213

Wspólne wymogi dotyczące gwarancji i kredytowych instrumentów pochodnych

1. Z zastrzeżeniem art. 214 ust. 1, ochrona kredytowa na podstawie gwarancji lub kredytowego instrumentu pochodnego stanowi uznaną ochronę kredytową nierzeczywistą, jeżeli są spełnione wszystkie poniższe warunki:

- a) ochrona kredytowa jest bezpośrednia;
- b) zakres ochrony kredytowej jest jasno określony i bezsporny;
- c) umowa o ochronę kredytową nie zawiera żadnych klauzul, których wypełnienie leży poza bezpośrednią kontrolą kredytodawcy i które:
  - (i) umożliwiłyby dostawcy ochrony jednostronne wypowiedzenie umowy o ochronę;
  - (ii) podniosłyby faktyczny koszt ochrony w przypadku obniżenia jakości kredytowej zabezpieczonej ekspozycji;
  - (iii) mogłyby zwolnić dostawcę ochrony z obowiązku terminowej wypłaty w przypadku niedokonania którejkolwiek z należnych płatności przez dłużnika pierwotnego lub wygaśnięcia umowy leasingowej do celów uznania gwarantowanej wartości rezydualnej zgodnie z art. 134 ust. 7 i art. 166 ust. 4;
  - (iv) mogłyby wpłynąć na skrócenie przez dostawcę ochrony terminu rozliczenia ochrony kredytowej;
- d) umowa o ochronę kredytową jest prawnie skuteczna i egzekwowalna we wszystkich jurysdykcjach właściwych w momencie zawarcia umowy kredytowej.

2. Instytucja wykazuje wobec właściwych organów, że posiada odpowiednie systemy zarządzania możliwą koncentracją ryzyka związanego ze stosowaniem przez nią gwarancji i kredytowych instrumentów pochodnych. Instytucja potrafi wykazać w sposób zadowalający właściwe organy, w jaki sposób jej strategia dotycząca stosowania kredytowych instrumentów pochodnych i gwarancji współdziała z prowadzonym przez nią procesem zarządzania ogólnym profilem ryzyka.

3. Instytucja wypełnia wszelkie wymogi umowne i ustawowe oraz podejmuje wszelkie konieczne kroki, aby zapewnić egzekwowalność swojej ochrony kredytowej nieruchomości na mocy prawa mającego zastosowanie do jej tytułu do ochrony kredytowej.

Instytucja musi przeprowadzić odpowiednią weryfikację prawną potwierdzającą egzekwowalność ochrony kredytowej nieruchomości we wszystkich właściwych jurysdykcjach. W razie potrzeby przeprowadza ona ponowną weryfikację, aby sprawdzić, czy ochrona ta jest nadal egzekwowalna.

Artykuł 214

Kontrgwarancje państwowe i inne kontrgwarancje sektora publicznego

1. Instytucje mogą uznać ekspozycje, o których mowa w ust. 2, za chronione gwarancją wydaną przez jednostki wymienione w tym ustępie, o ile spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- a) kontrgwarancja obejmuje wszystkie elementy ryzyka kredytowego związanego z daną wierzytelnością;
- b) zarówno pierwotna gwarancja, jak i kontrgwarancja spełniają wymogi dotyczące gwarancji określone w art. 213 i w art. 215 ust. 1, przy czym wymóg bezpośredniego charakteru kontrgwarancji nie musi być spełniony;
- c) ochrona jest mocna i żadne dane historyczne nie wskazują, że ochrona na podstawie kontrgwarancji nie jest faktycznie równoważna ochronie zapewnianej przez bezpośrednią gwarancję danej jednostki.

2. Ust. 1 ma zastosowanie do ekspozycji chronionych gwarancją, która jest objęta kontrgwarancją przez dowolną z poniższych jednostek:

- a) rząd centralny lub bank centralny;
- b) samorząd regionalny lub władze lokalne;
- c) podmiot sektora publicznego, należności od którego traktuje się jako należności od rządu centralnego zgodnie z art. 116 ust. 4;
- d) wielostronny bank rozwoju lub organizacja międzynarodowa, którym na mocy, odpowiednio, art. 117 ust. 2 i art. 118 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %;
- e) podmiot sektora publicznego, do należności od którego stosuje się przepisy art. 116 ust. 1 i 2.

3. Instytucje stosują podejście przewidziane w przepisach ust. 1 również do ekspozycji, która nie jest zabezpieczona kontrgwarancją żadnej z jednostek wymienionych w ust. 2, jeżeli kontrgwarancja tej ekspozycji jest sama bezpośrednio zabezpieczona gwarancją jednej z tych jednostek oraz jeżeli są spełnione warunki określone w ust. 1.

Artykuł 215

Dodatkowe wymogi dotyczące gwarancji

1. Gwarancje stanowią uznaną ochronę kredytową nieruchomości, jeżeli są spełnione wszystkie warunki określone w art. 213 oraz wszystkie warunki wymienione poniżej:

- a) w przypadku stwierdzenia faktu niewykonania zobowiązania lub nieuregulowania płatności przez kontrahenta instytucja kredytująca ma prawo we właściwym czasie zażądać od gwaranta kwot z tytułu wierzytelności, w odniesieniu do których zapewniana jest ochrona; płatność ze strony gwaranta nie zależy od tego, czy instytucja kredytująca uprzednio zażądała płatności od dłużnika.

W przypadku ochrony kredytowej nieruchomości obejmującej hipoteczne kredyty mieszkaniowe wymogi, o których mowa w art. 213 ust. 1 lit. c) ppkt (iii) oraz w akapicie pierwszym niniejszej litery, muszą być spełnione w okresie 24 miesięcy;

- b) gwarancja jest wyraźnie udokumentowanym zobowiązaniem podjętym przez gwaranta;
- c) spełniony jest jeden z poniższych warunków:
  - (i) gwarancja obejmuje wszystkie rodzaje płatności, których dłużnik ma dokonać w związku z należnościami;
  - (ii) jeżeli niektóre rodzaje płatności są wyłączone z zakresu gwarancji, instytucja kredytująca skorygowała wartość gwarancji, aby uwzględnić jej ograniczony zakres.

2. W przypadku gwarancji zapewnianych w ramach funduszy gwarancji wzajemnych albo udzielanych lub kontrgwarantowanych przez jednostki wymienione w art. 214 ust. 2 wymogi określone w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu uznaje się za spełnione, jeżeli jest spełniony jeden z poniższych warunków:

- a) instytucja kredytująca ma prawo uzyskać we właściwym czasie od gwaranta płatność tymczasową, która spełnia oba poniższe warunki:
  - (i) stanowi solidne oszacowanie kwoty straty, jaką może ponieść taka instytucja kredytująca, w tym strat z tytułu niezapłaconych odsetek i niezapłaconych innych rodzajów płatności, które kredytobiorca jest zobowiązany dokonać;

- (ii) jest proporcjonalna do zakresu gwarancji;
- b) instytucja kredytująca może wykazać w sposób zadowalający właściwe organy, że skutki gwarancji obejmującej również straty z tytułu niezapłaconych odsetek i niezapłaconych innych rodzajów płatności, które kredytobiorca jest zobowiązany dokonać, uzasadniają takie podejście.

Artykuł 216

Dodatkowe wymogi dotyczące kredytowych instrumentów pochodnych

1. Kredytowy instrument pochodny kwalifikuje się jako uznana ochrona kredytowa nieruchomości, jeżeli są spełnione wszystkie warunki określone w art. 213 oraz wszystkie warunki wymienione poniżej:

- a) do zdarzeń kredytowych określonych w umowie dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego należą:
- (i) niezapłacenie kwot należnych zgodnie z warunkami zobowiązania bazowego obowiązującymi w momencie takiego braku płatności, przy uwzględnieniu okresu karencji, który jest taki sam jak okres karencji zobowiązania bazowego lub krótszy;
  - (ii) upadłość, niewypłacalność, niezdolność dłużnika do spłaty długów, niezapłacenie długów przez dłużnika w terminie ich wymagalności lub złożenie przez niego pisemnego oświadczenia o ogólnej niezdolności do spłaty długów w terminie ich wymagalności oraz zdarzenia o podobnym charakterze;
  - (iii) restrukturyzacja zobowiązania bazowego obejmująca umorzenie lub odroczenie spłaty kwoty głównej, odsetek lub opłat, prowadząca do zdarzenia straty kredytowej;
- b) jeżeli w przypadku kredytowych instrumentów pochodnych dopuszcza się rozliczenie gotówkowe:
- (i) instytucje ustanawiają solidny proces wyceny umożliwiający wiarygodne oszacowanie straty;
  - (ii) uzyskanie wycen zobowiązania bazowego po zdarzeniu kredytowym następuje w ściśle określonym terminie;
- c) jeżeli do rozliczenia są wymagane prawo i zdolność nabywcy ochrony do przeniesienia zobowiązania bazowego na dostawcę ochrony, zgodnie z warunkami zobowiązania bazowego nie można bez podania powodu odmówić wydania zgody wymaganej do takiego przeniesienia;
- d) w sposób wyraźny wskazane są strony odpowiedzialne za stwierdzenie, czy zdarzenie kredytowe miało miejsce;

- e) stwierdzenie, czy zdarzenie kredytowe wystąpiło, nie należy wyłącznie do dostawcy ochrony;
- f) nabywca ochrony ma prawo lub możliwość powiadomienia dostawcy ochrony o wystąpieniu zdarzenia kredytowego.

Jeżeli zdarzenia kredytowe nie obejmują restrukturyzacji zobowiązania bazowego, o której mowa w lit. a) ppkt (iii), ochrona kredytowa może pomimo to zostać uznana, z zastrzeżeniem obniżenia wartości zgodnie z art. 233 ust. 2.

2. Niedopasowanie między zobowiązaniem bazowym a zobowiązaniem referencyjnym w ramach kredytowego instrumentu pochodnego lub między zobowiązaniem bazowym a zobowiązaniem wykorzystywanym do stwierdzenia wystąpienia zdarzenia kredytowego jest dozwolone wyłącznie wtedy, gdy są spełnione oba poniższe warunki:

- a) zobowiązanie referencyjne lub zobowiązanie wykorzystywane do stwierdzenia wystąpienia zdarzenia kredytowego, w zależności od przypadku, mają równy lub niższy stopień uprzywilejowania niż zobowiązanie bazowe;
- b) zobowiązanie bazowe i zobowiązanie referencyjne lub zobowiązanie wykorzystywane do stwierdzenia wystąpienia zdarzenia kredytowego, w zależności od przypadku, dotyczą tego samego dłużnika, a ponadto istnieją egzekwulne na mocy prawa obustronne klauzule stwierdzenia niewykonania zobowiązań lub przekrojowe klauzule przyspieszenia spłaty pożyczki.

Artykuł 217

Wymogi dotyczące kwalifikowania się do podejścia określonego w art. 153 ust. 3

1. Ochrona kredytowa na podstawie gwarancji lub kredytowego instrumentu pochodnego kwalifikuje się do podejścia określonego w art. 153 ust. 3, jeżeli spełnia poniższe warunki:

- a) zobowiązanie bazowe dotyczy jednej z następujących ekspozycji:
    - (i) ekspozycji wobec przedsiębiorstw, o której mowa w art. 147, z wyjątkiem ekspozycji wobec zakładów ubezpieczeń i reasekuracji;
    - (ii) ekspozycji wobec samorządu regionalnego, władz lokalnych lub podmiotu sektora publicznego, której nie traktuje się jako ekspozycji wobec rządu centralnego lub banku centralnego zgodnie z art. 147;
    - (iii) ekspozycji wobec MŚP, zaklasyfikowanej jako ekspozycja detaliczna zgodnie z art. 147 ust. 5;
- b) dłużnicy zobowiązania bazowego nie należą do tej samej grupy co dostawca ochrony;

- c) ekspozycja jest zabezpieczona przy pomocy jednego z poniższych instrumentów:
- (i) jednopodmiotowych kredytowych instrumentów pochodnych stanowiących nierzeczywistą ochronę kredytową lub jednopodmiotowych gwarancji;
  - (ii) produktów koszykowych uruchamianych pierwszym niewykonaniem zobowiązania;
  - (iii) produktów koszykowych uruchamianych n-tym niewykonaniem zobowiązania;
- d) ochrona kredytowa spełnia wymogi określone, stosownie do przypadku, w art. 213, 215 i 216;
- e) waga ryzyka przypisana ekspozycji przed zastosowaniem podejścia określonego w art. 153 ust. 3 nie jest uwzględniona w żadnym aspekcie ochrony kredytowej;
- f) instytucja ma prawo do i oczekuje płatności ze strony dostawcy ochrony bez konieczności podejmowania środków prawnych zmierzających do ściągnięcia należności od kontrahenta. W miarę możliwości instytucja podejmuje odpowiednie kroki, aby upewnić się, że dostawca ochrony jest gotowy dokonać szybkiej płatności w razie wystąpienia zdarzenia kredytowego;
- g) nabyta ochrona kredytowa zapewnia absorpcję wszystkich strat kredytowych poniesionych na zabezpieczonej części ekspozycji, które powstały w wyniku zdarzeń kredytowych określonych w umowie;
- h) jeżeli struktura wypłat w ramach ochrony kredytowej przewiduje fizyczne rozliczenie, istnieje pewność prawa co do możliwości dostarczenia kredytu, obligacji lub zobowiązania warunkowego;
- i) jeżeli instytucja zamierza dostarczyć zobowiązanie inne niż ekspozycja bazowa, upewnia się, że zobowiązanie z obowiązkiem dostawy jest na tyle płynne, aby instytucja mogła je nabyć w celu dostawy zgodnie z umową;
- j) warunki umów o ochronie kredytowej są w sposób wiążący prawnie potwierdzone na piśmie zarówno przez dostawcę ochrony, jak i instytucję;
- k) instytucje ustanawiają procedurę pozwalającą wykryć nadmierną korelację między wiarygodnością kredytową dostawcy ochrony a dłużnika ekspozycji bazowej spowodowaną tym, że wypełnianie przez te podmioty zobowiązań zależy od wspólnych czynników innych niż czynnik ryzyka systematycznego;
- l) w przypadku ochrony przed ryzykiem rozmycia sprzedawca nabywanych wierzytelności nie jest członkiem tej samej grupy co dostawca ochrony.

2. Do celów ust. 1 lit. c) ppkt (ii) instytucje stosują podejście przewidziane w art. 153 ust. 3 do tych aktywów z koszyka, które mają najniższą kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem.

3. Do celów ust. 1 lit. c) ppkt (iii) uzyskana ochrona może być uznawana w ramach tego podejścia wyłącznie w przypadku, gdy uzyskano również uznaną ochronę obejmującą n-1 niewykonanie zobowiązania lub gdy zdarzenie niewykonania zobowiązania dotyczy już n-1 aktywów z koszyka. W takim przypadku instytucje stosują podejście przewidziane w art. 153 ust. 3 do tych aktywów z koszyka, które mają najniższą kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem.

Sekcja 4

Obliczanie skutków ograniczenia ryzyka kredytowego

Podsekcja 1

Ochrona kredytowa rzeczywista

Artykuł 218

Obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym

Inwestycje w obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym emitowane przez instytucję kredytującą można traktować jako zabezpieczenie gotówkowe do celów obliczania skutku ochrony kredytowej rzeczywistej zgodnie z niniejszą podsekcją, pod warunkiem że swap ryzyka kredytowego w ramach obligacji powiązanej z ryzykiem kredytowym stanowi uznaną ochronę kredytową nierzeczywistą. Do celów określenia, czy swap ryzyka kredytowego w ramach obligacji powiązanej z ryzykiem kredytowym stanowi uznaną ochronę kredytową nierzeczywistą, instytucja może uznać warunek określony w art. 194 ust. 6 lit. c) za spełniony.

Artykuł 219

Kompensowanie pozycji bilansowych

Kredyty udzielane instytucji kredytującej oraz depozyty w niej składane, objęte kompensowaniem pozycji bilansowych, instytucja ta traktuje jako zabezpieczenie gotówkowe do celów obliczania skutku ochrony kredytowej rzeczywistej dla tych kredytów i depozytów instytucji kredytującej objętych kompensowaniem pozycji bilansowych, które są denominowane w tej samej walucie.

Artykuł 220

Stosowanie metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności lub metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności do umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań

1. Obliczając „w pełni skorygowaną wartość ekspozycji” (E*) w odniesieniu do ekspozycji podlegających uznanaj umowie ramowej o kompensowaniu zobowiązań obejmującej transakcje odkupu, transakcje udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym, instytucje obliczają niezbędne korekty z tytułu zmienności przy użyciu metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności lub metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności, jak określono w art. 223–226, odnośnie do kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych.

W przypadku zastosowania metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności obowiązują te same warunki i wymogi jak w przypadku zastosowania kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych.

2. Do celów obliczenia E* instytucje:

a) obliczają pozycję netto w każdej grupie papierów wartościowych lub w każdym rodzaju towarów poprzez odjęcie kwoty określonej w ppkt (ii) od kwoty określonej w ppkt (i):

(i) całkowitej wartości grupy papierów wartościowych lub towarów tego samego rodzaju przekazanych w ramach pożyczki, sprzedanych lub dostarczonych na mocy umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań;

(ii) całkowitej wartości grupy papierów wartościowych lub towarów tego samego rodzaju pożyczonych, nabytych lub otrzymanych na mocy umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań;

b) obliczają wartość pozycji netto w każdej walucie innej niż waluta rozliczeniowa umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań poprzez odjęcie kwoty określonej w ppkt (ii) od kwoty określonej w ppkt (i):

(i) sumy całkowitej wartości papierów wartościowych denominowanych w tej walucie przekazanych w ramach pożyczki, sprzedanych lub dostarczonych na mocy

umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań i kwoty środków pieniężnych w tej walucie, przekazanych w formie kredytu lub przelanych na mocy tej umowy;

(ii) sumy całkowitej wartości papierów wartościowych denominowanych w tej walucie, pożyczonych, nabytych lub otrzymanych na mocy umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań i kwoty środków pieniężnych w tej walucie pożyczonych lub otrzymanych na mocy tej umowy;

c) stosują korektę z tytułu zmienności odpowiadającą danej grupie papierów wartościowych lub pozycji na rynku kasowym do wartości bezwzględnej dodatniej lub ujemnej pozycji netto w papierach wartościowych należących do tej grupy;

d) stosują korektę z tytułu zmienności kursu walutowego (fx) do dodatniej lub ujemnej pozycji netto w każdej walucie innej niż waluta rozliczeniowa umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań.

3. Instytucje obliczają E* według następującego wzoru:

$$E^* = \max\left\{0, \left(\sum_i E_i - \sum_i C_i\right) + \sum_j |E_j^{\text{sec}}| \cdot H_j^{\text{sec}} + \sum_k |E_k^{\text{fx}}| \cdot H_k^{\text{fx}}\right\}$$

gdzie:

E_i = wartość ekspozycji dla każdej z osobna ekspozycji i w ramach umowy, która to wartość miałaby zastosowanie przy braku ochrony kredytowej, jeżeli instytucje obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy użyciu metody standardowej lub jeżeli obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem i kwoty oczekiwanej straty według metody IRB;

C_i = wartość papierów wartościowych w każdej grupie lub towarów tego samego rodzaju pożyczonych, nabytych lub otrzymanych albo środków pieniężnych pożyczonych lub otrzymanych w odniesieniu do każdej ekspozycji i ;

E_j^{sec} = pozycja netto (dodatnia lub ujemna) w danej grupie papierów wartościowych j ;

E_k^{fx} = pozycja netto (dodatnia lub ujemna) w danej walucie k innej niż waluta rozliczeniowa umowy, obliczana zgodnie z ust. 2 lit. b);

H_j^{sec} = korekta z tytułu zmienności odpowiadająca danej grupie papierów wartościowych j ;

H_k^{fx} = korekta z tytułu zmienności kursu walutowego dla waluty k .

4. Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty w odniesieniu do transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź innych transakcji opartych na rynku kapitałowym objętych umowami ramowymi o kompensowaniu zobowiązań instytucje stosują E* obliczoną zgodnie z ust. 3 jako wartość ekspozycji dotyczącą ekspozycji wobec kontrahenta z tytułu transakcji objętych umową ramową o kompensowaniu zobowiązań do celów art. 113 według metody standardowej lub do celów rozdziału 3 według metody IRB.

5. Do celów ust. 2 i 3 „grupa papierów wartościowych” oznacza papiery wartościowe emitowane przez tę samą jednostkę, posiadające ten sam rok emisji i ten sam termin zapadalności oraz podlegające tym samym warunkom i takim samym okresom upływności jak te wskazane w art. 224 i 225 w stosownych przypadkach.

Artykuł 221

Stosowanie metody modeli wewnętrznych do umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań

1. Z zastrzeżeniem uzyskania zezwolenia właściwych organów, w ramach rozwiązania alternatywnego wobec stosowania metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności lub metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności przy obliczaniu w pełni skorygowanej wartości ekspozycji (E^*) wynikającej ze stosowania uznanej umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań obejmującej transakcje odkupu, transakcje udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź inne transakcje oparte na rynku kapitałowym inne niż transakcje na instrumentach pochodnych, instytucje mogą stosować metodę modeli wewnętrznych uwzględniającą skutki korelacji pomiędzy pozycjami sekurytyzacyjnymi objętymi umową ramową o kompensowaniu zobowiązań oraz płynność danych instrumentów.

2. Z zastrzeżeniem uzyskania zezwolenia właściwych organów instytucje mogą również stosować swoje modele wewnętrzne do transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego, jeżeli te transakcje są objęte dwustronną umową ramową o kompensowaniu zobowiązań spełniającą wymogi określone w rozdziale 6 sekcja 7.

3. Instytucja może wybrać metodę modeli wewnętrznych niezależnie od tego, czy do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wybrała metodę standardową, czy metodę IRB. Jeżeli jednak instytucja zamierza stosować metodę modeli wewnętrznych, stosuje ją do wszystkich kontrahentów i papierów wartościowych, z wyjątkiem portfeli nieistotnych, w przypadku których dopuszcza się zastosowanie metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności lub metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności, jak określono w art. 220.

Instytucje, które uzyskały zezwolenie na stosowanie wewnętrznego modelu zarządzania ryzykiem zgodnie z tytułem IV rozdział 5, mogą stosować metodę modeli wewnętrznych. Jeżeli instytucja nie uzyskała takiego zezwolenia, może ubiegać się u właściwych organów o zezwolenie na stosowanie metody modeli wewnętrznych do celów niniejszego artykułu.

4. Właściwe organy udzielają instytucji zezwolenia na stosowanie metody modeli wewnętrznych, wyłącznie jeżeli są przekonane, że stosowany przez nią system zarządzania ryzykiem związanym z transakcjami objętymi umową ramową o kompensowaniu zobowiązań opiera się na prawidłowych założeniach i został konsekwentnie wdrożony oraz jeżeli są spełnione poniższe normy jakościowe:

- a) wewnętrzny model pomiaru ryzyka stosowany do obliczania potencjalnej zmienności cenowej dla transakcji jest ściśle powiązany z procesem bieżącego zarządzania ryzykiem instytucji i jest podstawą sprawozdań dotyczących ekspozycji na ryzyko, przekazywanych kadrze kierowniczej wyższego szczebla instytucji;
- b) instytucja posiada jednostkę do spraw kontroli ryzyka, która spełnia wszystkie poniższe wymogi:

- (i) jest niezależna od jednostek handlowych i podlega bezpośrednio kadrze kierowniczej wyższego szczebla;

- (ii) odpowiada za opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem instytucji;

- (iii) sporządza i analizuje codzienne sprawozdania dotyczące wyników modelu pomiaru ryzyka i stosownych środków w zakresie limitów pozycji;

- c) codzienne sprawozdania sporządzane przez jednostkę do spraw kontroli ryzyka są poddawane przeglądowi na szczeblu kadry kierowniczej posiadającej wystarczające uprawnienia, aby wprowadzać ograniczenia zajętych pozycji oraz całkowitej ekspozycji na ryzyko;

- d) instytucja zatrudnia w swojej jednostce do spraw kontroli ryzyka wystarczającą liczbę pracowników mających wysokie kwalifikacje w zakresie korzystania z zaawansowanych modeli;

- e) instytucja ustanowiła procedury monitorowania i zapewniania zgodności z udokumentowanym zbiorem wewnętrznych zasad i mechanizmów kontroli dotyczących całości funkcjonowania systemu pomiaru ryzyka;

- f) modele instytucji posiadają udokumentowaną historię potwierdzającą dostateczną dokładność pomiarów ryzyka, co potwierdza weryfikacja historyczna ich wyników obejmująca dane z co najmniej jednego roku;

- g) instytucja często przeprowadza rygorystyczny program testów warunków skrajnych, których wyniki są poddawane przeglądowi przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla i znajdują odzwierciedlenie w ustanawianych przez nią zasadach i limitach;

- h) instytucja w ramach regularnego własnego procesu kontroli wewnętrznej dokonuje niezależnego przeglądu swojego systemu pomiaru ryzyka. Przegląd ten obejmuje działalność jednostek handlowych oraz niezależnej jednostki do spraw kontroli ryzyka;

- i) co najmniej raz w roku instytucja dokonuje przeglądu swojego systemu zarządzania ryzykiem;

- j) model wewnętrzny spełnia wymogi określone w art. 292 ust. 8 i 9 oraz w art. 294.

5. Używany przez instytucję wewnętrzny model pomiaru ryzyka obejmuje wystarczającą liczbę czynników ryzyka do tego, aby uwzględnić wszystkie istotne ryzyka cenowe.

Institucja może stosować korelacje empiryczne w ramach kategorii ryzyka i pomiędzy kategoriami ryzyka, jeżeli jej system pomiaru korelacji jest solidny i został konsekwentnie wdrożony.

6. Instytucje stosujące metodę modeli wewnętrznych obliczają E^* według następującego wzoru:

$$E^* = \max \left\{ 0, \left(\sum_i E_i - \sum_i C_i \right) + \text{potential change in value} \right\}$$

gdzie:

E_i = wartość ekspozycji dla każdej z osobna ekspozycji i w ramach umowy, która to wartość miałaby zastosowanie przy braku ochrony kredytowej, jeżeli instytucje obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy użyciu metody standardowej lub jeżeli obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem i kwoty oczekiwanej straty według metody IRB;

C_i = wartość papierów wartościowych pożyczonych, nabytych lub otrzymanych lub środków pieniężnych pożyczonych lub otrzymanych w odniesieniu do każdej takiej ekspozycji i .

Obliczając kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy użyciu modeli wewnętrznych, instytucje korzystają z wyników modelu uzyskanych na podstawie poprzedniego dnia roboczego.

7. Przy obliczaniu potencjalnej zmiany wartości, o której mowa w ust. 6, spełnione zostają wszystkie następujące normy:

- obliczeń dokonuje się co najmniej raz dziennie;
- obliczeń dokonuje się w oparciu o jednostronny przedział ufności 99 %;
- obliczeń dokonuje się w oparciu o pięciodniowy równoważny okres upłynnienia; nie dotyczy to transakcji innych niż transakcje odkupu papierów wartościowych lub transakcje udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych, w odniesieniu do których stosuje się dziesięciodniowy równoważny okres upłynnienia;
- obliczeń dokonuje się w oparciu o faktyczny okres obserwacji historycznej wynoszący co najmniej jeden rok, z wyjątkiem przypadków, w których znaczny wzrost zmienności cenowej uzasadnia krótszy okres obserwacji;
- zbiór danych wykorzystywanych do obliczeń aktualizuje się co trzy miesiące.

Jeżeli transakcja odkupu, transakcja udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów i transakcja z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego bądź podobna transakcja lub pakiet kompensowania instytucji

spełnia kryteria określone w art. 285 ust. 2, 3 i 4, minimalny okres utrzymywania dostosowuje się do okresu ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, który miałby zastosowanie zgodnie z tymi ustępami w połączeniu z art. 285 ust. 5.

8. Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty w odniesieniu do transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź innych transakcji opartych na rynku kapitałowym objętych umowami ramowymi o kompensowaniu zobowiązań instytucje stosują E^* obliczoną zgodnie z ust. 6 jako wartość ekspozycji dotyczącą ekspozycji wobec kontrahenta z tytułu transakcji objętych umową ramową o kompensowaniu zobowiązań do celów art. 113 według metody standardowej lub do celów rozdziału 3 według metody IRB.

9. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia następujących elementów:

- zakresu pojęciowego terminu „portfel nieistotny” do celów ust. 3;
- kryteriów służących ustaleniu, czy model wewnętrzny jest solidny i został wdrożony w sposób uczciwy do celu ust. 4 i 5 oraz umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 222

Uproszczona metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. Instytucje mogą stosować uproszczoną metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych, wyłącznie jeżeli obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej. Instytucja nie stosuje jednocześnie uproszczonej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych i kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych, z wyjątkiem do celów art. 148 ust. 1 i art. 150 ust. 1. Instytucje nie stosują tego wyjątku selektywnie w celu spełnienia zmniejszonych wymogów w zakresie funduszy własnych lub w celu przeprowadzenia arbitrażu regulacyjnego.

2. Zgodnie z uproszczoną metodą ujmowania zabezpieczeń finansowych instytucje przypisują uznanemu zabezpieczeniu finansowemu wartość równą jego wartości rynkowej określonej zgodnie z art. 207 ust. 4 lit. d).

3. Tym częściom wartości ekspozycji, które są zabezpieczone wartością rynkową uznanego zabezpieczenia, instytucje przypisują wagę ryzyka, którą przypisałyby zgodnie z rozdziałem 2, gdyby instytucja kredytująca posiadała bezpośrednią ekspozycję z tytułu instrumentu zabezpieczenia. Do tego celu wartość ekspozycji pozycji pozabilansowej wymienionej w załączniku I jest równa 100 % wartości pozycji, a nie wartości ekspozycji określonej w art. 111 ust. 1.

Waga ryzyka zabezpieczonej części należności wynosi co najmniej 20 %, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 4–6. Instytucje stosują do pozostałej części wartości ekspozycji wagę ryzyka, którą przypisałyby niezabezpieczonej ekspozycji wobec kontrahenta zgodnie z rozdziałem 2.

4. Zabezpieczonej części ekspozycji z tytułu transakcji odkupu i transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych spełniających kryteria określone w art. 227 instytucje przypisują wagę ryzyka równą 0 %. Jeżeli kontrahent będący stroną transakcji nie jest podstawowym uczestnikiem rynku, instytucje przypisują tej części ekspozycji wagę ryzyka równą 10 %.

5. Wartościom ekspozycji określonym zgodnie z rozdziałem 6 dla instrumentów pochodnych wyszczególnionych w załączniku II, objętych codzienną wyceną rynkową i zabezpieczonych środkami pieniężnymi lub bankowymi instrumentami pieniężnymi, instytucje przypisują wagę ryzyka równą 0 % w zakresie objętym zabezpieczeniem, jeżeli nie zachodzi niedopasowanie walutowe.

Wartościom ekspozycji z tytułu takich transakcji zabezpieczonych dłużnymi papierami wartościowymi wyemitowanymi przez rządy centralne lub banki centralne, którym zgodnie z rozdziałem 2 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %, instytucje przypisują wagę ryzyka równą 10 % w zakresie objętym zabezpieczeniem.

6. Jeżeli chodzi o transakcje inne niż te, o których mowa w ust. 4 i 5, instytucje mogą przypisywać wagę ryzyka równą 0 %, jeżeli ekspozycja i zabezpieczenie są denominowane w tej samej walucie oraz jeżeli jest spełniony jeden z poniższych warunków:

- a) zabezpieczeniem są zdeponowane środki pieniężne lub bankowy instrument pieniężny;
- b) zabezpieczenie ma postać dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez rządy centralne lub banki centralne, którym na mocy art. 114 można przypisać wagę ryzyka równą 0 %, a do wartości rynkowej zabezpieczenia został zastosowany współczynnik dyskonta 20 %.

7. Do celów ust. 5 i 6 dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne lub banki centralne obejmują:

- a) dłużne papiery wartościowe emitowane przez samorządy regionalne lub władze lokalne, ekspozycje wobec których traktuje się jako ekspozycje wobec rządu centralnego, w którego jurysdykcji są one ustanowione, zgodnie z art. 115;
- b) dłużne papiery wartościowe emitowane przez wielostronne banki rozwoju, którym zgodnie z art. 117 ust. 2 przypisuje się wagę ryzyka 0 %;
- c) dłużne papiery wartościowe emitowane przez organizacje międzynarodowe, którym na mocy art. 118 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %;
- d) dłużne papiery wartościowe emitowane przez podmioty sektora publicznego, które są traktowane jak ekspozycje wobec rządów centralnych zgodnie z art. 116 ust. 4.

Artykuł 223

Kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. Aby uwzględnić zmienność cenową, przy wycenie zabezpieczenia finansowego do celów kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych instytucje dokonują korekt z tytułu zmienności w odniesieniu do wartości rynkowej zabezpieczenia, jak określono w art. 224–227.

Jeżeli zabezpieczenie jest denominowane w walucie innej niż waluta, w której denominowana jest ekspozycja bazowa, instytucje dodają do korekty z tytułu zmienności korektę uwzględniającą zmienność walutową adekwatną do rodzaju zabezpieczenia, jak określono w art. 224–227.

W przypadku transakcji dotyczących instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym objętych umowami o kompensowaniu zabezpieczeń, uznanymi przez właściwe organy zgodnie z rozdziałem 6, instytucje stosują korektę z tytułu zmienności uwzględniającą zmienność walutową, jeżeli zachodzi niedopasowanie między zabezpieczeniem a walutą rozliczeniową. Nawet jeżeli transakcje objęte umową o kompensowaniu zobowiązań są prowadzone w wielu walutach, instytucje stosują tylko jedną korektę z tytułu zmienności.

2. Instytucje obliczają wartość zabezpieczenia skorygowaną o czynnik zmienności (C_{VA}) według następującego wzoru:

$$C_{VA} = C \cdot (1 - H_C - H_{fx})$$

gdzie:

C = wartość zabezpieczenia;

H_C = korekta z tytułu zmienności odpowiadająca zabezpieczeniu, obliczona zgodnie z art. 224 i 227;

H_{fx} = korekta z tytułu zmienności odpowiadająca niedopasowaniu walutowemu, obliczona zgodnie z art. 224 i 227.

Instytucje stosują wzór przedstawiony w niniejszym ustępie przy obliczaniu wartości zabezpieczenia skorygowanej o czynnik zmienności w odniesieniu do wszystkich transakcji z wyjątkiem tych, które są objęte uznanymi umowami ramowymi o kompensowaniu zobowiązań i do których stosuje się przepisy określone w art. 220 i 221.

3. Instytucje obliczają wartość ekspozycji skorygowaną o czynnik zmienności (E_{VA}) według następującego wzoru:

$$E_{VA} = E \cdot (1 + H_E)$$

gdzie:

E = wartość ekspozycji, która zostałaby określona w stosownych przypadkach zgodnie z rozdziałem 2 lub 3, jeżeli ekspozycja nie została zabezpieczona;

H_E = korekta z tytułu zmienności odpowiadająca ekspozycji, obliczona zgodnie z art. 224 i 227.

W przypadku transakcji na instrumentach pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym instytucje obliczają E_{VA} według następującego wzoru:

$$E_{VA} = E.$$

4. Do celów obliczenia wartości E w ust. 3 stosuje się następujące zasady:

- w przypadku instytucji, które obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej, wartość ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowej wymienionej w załączniku I jest równa 100 % wartości tej pozycji, a nie wartości ekspozycji określonej w art. 111 ust. 1;
- instytucje, które obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według metody IRB, obliczają wartość ekspozycji z tytułu pozycji wymienionych w art. 166 ust. 8–10 przy zastosowaniu współczynnika konwersji wynoszącego 100 %, a nie współczynników konwersji lub wartości procentowych określonych w tych ustępach.

5. Instytucje obliczają w pełni skorygowaną wartość ekspozycji (E^*), biorąc pod uwagę zarówno zmienność, jak i skutki ograniczenia ryzyka zabezpieczenia według następującego wzoru:

$$E^* = \max \{0, E_{VA} - C_{VAM}\}$$

gdzie:

E_{VA} = wartość ekspozycji skorygowana o czynnik zmienności, obliczona zgodnie z ust. 3;

C_{VAM} = wartość C_{VA} skorygowana dodatkowo o każde niedopasowanie terminów zapadalności zgodnie z przepisami sekcji 5.

6. Instytucje mogą obliczać korekty z tytułu zmienności według metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności, o której mowa w art. 224, lub według metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 225.

Instytucja może wybrać metodę nadzorczą obliczania korekt z tytułu zmienności lub metodę własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności niezależnie od tego, czy do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wybrała metodę standardową, czy metodę IRB.

Jeżeli jednak instytucja stosuje metodę własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności, stosuje ją ona do wszystkich rodzajów instrumentów, z wyjątkiem portfeli nieistotnych, w przypadku których dopuszcza się zastosowanie metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności.

7. Jeżeli zabezpieczenie składa się z szeregu uznanych pozycji, instytucje obliczają korektę z tytułu zmienności (H) według następującego wzoru:

$$H = \sum_i a_i H_i$$

gdzie:

a_i = część wartości uznanej pozycji i w wartości całkowitej zabezpieczenia;

H_i = korekta z tytułu zmienności mająca zastosowanie do uznanej pozycji i .

Artykuł 224

Nadzorcza korekta z tytułu zmienności według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. Korekty z tytułu zmienności stosowane przez instytucje według metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności, przy założeniu codziennej aktualizacji wyceny, przedstawiono w tabelach 1–4 zawartych w niniejszym ustępie.

KOREKTY Z TYTUŁU ZMIENNOŚCI

Tabela 1

Stopień jakości kredytowej, z którym wiąże się ocena kredytowa dłużnego papieru wartościowego	Rezydualny termin zapadalności	Korekty z tytułu zmienności w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki określone w art. 197 ust. 1 lit. b)			Korekty z tytułu zmienności w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki określone w art. 197 ust. 1 lit. c) i d)			Korekty z tytułu zmienności w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych spełniające kryteria określone w art. 197 ust. 1 lit. h)		
		20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)	20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)	20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)
1	≤ 1 rok	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707	2,829	2	1,414
	> 1 ≤ 5 lat	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657
	> 5 lat	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657	22,628	16	11,313
2-3	≤ 1 rok	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	> 1 ≤ 5 lat	4,243	3	2,121	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485
	> 5 lat	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485	33,942	24	16,970
4	≤ 1 rok	21,213	15	10,607	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	> 1 ≤ 5 lat	21,213	15	10,607	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	> 5 lat	21,213	15	10,607	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

Tabela 2

Stopień jakości kredytowej, z którym wiąże się ocena kredytowa krótkoterminowego dłużnego papieru wartościowego	Korekty z tytułu zmienności w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki określone w art. 197 ust. 1 lit. b), z krótkoterminowymi ocenami kredytowymi			Korekty z tytułu zmienności w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki określone w art. 197 ust. 1 lit. c) i d), z krótkoterminowymi ocenami kredytowymi			Korekty z tytułu zmienności w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych spełniające kryteria określone w art. 197 ust. 1 lit. h)		
	20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)	20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)	20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)
1	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707	2,829	2	1,414
2-3	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828

Tabela 3

Inne rodzaje zabezpieczenia lub ekspozycji

	20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)
Akcje objęte indeksem głównym, obligacje zamienne objęte indeksem głównym	21,213	15	10,607
Inne akcje lub obligacje zamienne notowane na uznanej giełdzie	35,355	25	17,678
Środki pieniężne	0	0	0
Złoto	21,213	15	10,607

Tabela 4

Korekta z tytułu zmienności w przypadku niedopasowania walutowego

20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)
11,314	8	5,657

2. Obliczanie korekt z tytułu zmienności zgodnie z ust. 1 podlega następującym warunkom:

- a) w przypadku zabezpieczonych transakcji kredytowych okres upłynnienia wynosi 20 dni roboczych;
- b) w przypadku transakcji odkupu, z wyjątkiem przypadków, w których takie transakcje obejmują przekazanie towarów lub przeniesienie gwarantowanych praw związanych z tytułem do towarów, oraz transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych, okres upłynnienia wynosi 5 dni roboczych;
- c) w przypadku innych transakcji opartych na rynku kapitałowym okres upłynnienia wynosi 10 dni roboczych.

Jeżeli transakcja lub pakiet kompensowania instytucji spełniają kryteria określone w art. 285 ust. 2, 3 i 4, minimalny okres utrzymywania dostosowuje się do okresu ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, który miałby zastosowanie zgodnie z tymi ustępami.

3. W tabelach 1–4 z ust. 1, a także w ust. 4–6 stopień jakości kredytowej, z którym wiąże się ocena kredytowa dłużnego papieru wartościowego, jest stopniem przypisanym danej ocenie kredytowej przez EUNB, zgodnie z rozdziałem 2.

Do celów określenia stopnia jakości kredytowej, z którym wiąże się ocena kredytowa dłużnego papieru wartościowego i o którym mowa w akapicie pierwszym, ma również zastosowanie art. 197 ust. 7.

4. W przypadku nieuczynionych papierów wartościowych lub towarów pożyczonych lub sprzedanych w ramach transakcji odkupu lub transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów korekta z tytułu zmienności jest taka sama jak w przypadku akcji nieobjętych indeksem głównym notowanych na uznanej giełdzie.

5. W przypadku uznanych jednostek uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania korekta z tytułu zmienności jest średnią ważoną korekt z tytułu zmienności, jaka miałaby zastosowanie do aktywów, w które fundusz zainwestował, z uwzględnieniem okresu upłynnienia transakcji określonego w ust. 2.

Jeżeli instytucja nie zna wartości aktywów, w które fundusz zainwestował, korekta z tytułu zmienności jest najwyższą

korektą z tytułu zmienności, jaka miałaby zastosowanie do któregośkolwiek z aktywów, w jakie fundusz ma prawo zainwestować.

6. W przypadku dłużnych papierów wartościowych bez ratingu emitowanych przez instytucje i spełniających kryteria uznawania zawarte w art. 197 ust. 4 korekty z tytułu zmienności są takie same jak w przypadku papierów wartościowych emitowanych przez instytucje lub przedsiębiorstwa posiadające zewnętrzną ocenę kredytową wiążącą się ze stopniem jakości kredytowej równym 2 lub 3.

Artykuł 225

Własne oszacowania korekt z tytułu zmienności według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. Właściwe organy zezwalają instytucjom na stosowanie własnych oszacowań zmienności w celu obliczania korekt z tytułu zmienności w odniesieniu do zabezpieczenia i ekspozycji, jeżeli te instytucje spełniają wymogi określone w ust. 2 i 3. Instytucje, które otrzymały zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań zmienności, nie powracają do korzystania z innych metod, z wyjątkiem przypadków, gdy mogą wykazać zasadność takiego działania i z zastrzeżeniem uzyskania zezwolenia właściwych organów.

W przypadku dłużnych papierów wartościowych posiadających ocenę kredytową ECAI równoważną klasie inwestycyjnej lub lepszą instytucje mogą obliczać szacunkową wartość zmienności w odniesieniu do każdej kategorii papierów wartościowych.

W przypadku dłużnych papierów wartościowych posiadających ocenę kredytową ECAI równoważną wartości poniżej klasy inwestycyjnej i w przypadku innych uznanych zabezpieczeń instytucje obliczają korekty z tytułu zmienności osobno w odniesieniu do każdej pozycji.

Instytucje, które stosują metodę własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności, szacują zmienność zabezpieczenia lub niedopasowania walutowego, nie uwzględniając przy tym żadnych korelacji między niezabezpieczoną ekspozycją, zabezpieczeniem lub kursami walutowymi.

Przy określaniu odpowiednich kategorii instytucje biorą pod uwagę rodzaj emitenta papieru wartościowego, zewnętrzną ocenę kredytową papierów wartościowych, ich rezydualny termin zapadalności oraz zmodyfikowaną durację. Oszacowania zmienności są reprezentatywne dla papierów wartościowych objętych daną kategorią przez instytucję.

2. Obliczenia korekt z tytułu zmienności podlegają wszystkim poniższym kryteriom:

- a) instytucje dokonują obliczeń w oparciu o jednostronny przedział ufności 99 %;

b) instytucje dokonują obliczeń w oparciu o następujące okresy upłynnienia:

(i) 20 dni roboczych w przypadku zabezpieczonych transakcji kredytowych;

(ii) 5 dni roboczych w przypadku transakcji odkupu, z wyjątkiem przypadków, w których takie transakcje obejmują przekazanie towarów lub przeniesienie gwarantowanych praw związanych z tytułem do towarów, oraz transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych;

(iii) 10 dni roboczych w przypadku innych transakcji opartych na rynku kapitałowym;

c) instytucje mogą stosować wartości korekty z tytułu zmienności obliczone w oparciu o krótsze lub dłuższe okresy upłynnienia i zmniejszone lub zwiększone w zależności od okresu upłynnienia określonego w lit. b) dla danego rodzaju transakcji przy zastosowaniu wzoru wykorzystującego pierwiastek kwadratowy czasu:

$$H_M = H_N \cdot \sqrt{\frac{T_M}{T_N}}$$

gdzie:

T_M = odpowiedni okres upłynnienia;

H_M = wartość korekty z tytułu zmienności na podstawie okresu upłynnienia T_M ;

H_N = wartość korekty z tytułu zmienności na podstawie okresu upłynnienia T_N ;

d) instytucje biorą pod uwagę brak płynności aktywów niższej jakości. W razie wątpliwości co do płynności zabezpieczenia korygują one okres upłynnienia w górę. Określają również przypadki, w których dane historyczne mogą zaniżyć potencjalną zmienność. W takich przypadkach stosuje się scenariusz warunków skrajnych;

e) okres obserwacji historycznej, stosowany przez instytucje do obliczania korekt z tytułu zmienności, wynosi co najmniej jeden rok. W przypadku instytucji, które stosują w odniesieniu do okresu obserwacji historycznej system ważenia lub inne metody, faktyczny okres obserwacji wynosi co najmniej jeden rok. Właściwe organy mogą również wymagać od instytucji obliczenia jej korekt z tytułu zmienności przy zastosowaniu krótszego okresu obserwacji, jeżeli uznają, że jest to uzasadnione znacznym wzrostem zmienności cenowej;

f) instytucje aktualizują swoje zbiory danych i obliczają korekty z tytułu zmienności co najmniej raz na trzy miesiące. Ponadto instytucje dokonują przeglądu swoich zbiorów danych za każdym razem, gdy zachodzą istotne zmiany w cenach rynkowych.

3. Przy szacowaniu korekt z tytułu zmienności spełnione zostają wszystkie poniższe kryteria jakościowe:

a) instytucja stosuje oszacowania zmienności w ramach procesu bieżącego zarządzania ryzykiem również w odniesieniu do jej wewnętrznych limitów ekspozycji;

b) jeżeli okres upłynnienia stosowany przez instytucję w ramach jej procesu bieżącego zarządzania ryzykiem jest dłuższy niż określony w niniejszej sekcji w odniesieniu do danego rodzaju transakcji, instytucja ta zwiększa swoje korekty z tytułu zmienności zgodnie z wzorem wykorzystującym pierwiastek kwadratowy czasu przedstawionym w ust. 2 lit. c);

c) instytucja ma ugruntowane procedury monitorowania i zapewniania zgodności z udokumentowanym zbiorem zasad i mechanizmów kontroli dotyczących funkcjonowania jej systemu szacowania korekt z tytułu zmienności i włączania tych oszacowań do procesu zarządzania ryzykiem;

d) stosowany przez instytucję system szacowania korekt z tytułu zmienności poddaje się regularnie niezależnemu przeglądowi w ramach jej własnego procesu kontroli wewnętrznej. Przegląd ogólnego systemu szacowania korekt z tytułu zmienności i włączania tych korekt do procesu zarządzania ryzykiem instytucji dokonuje się co najmniej raz w roku. Przedmiotem tego przeglądu są przynajmniej następujące kwestie:

(i) włączenie oszacowanych korekt z tytułu zmienności do procesu bieżącego zarządzania ryzykiem;

(ii) zatwierdzenie wszelkich istotnych zmian w procesie szacowania korekt z tytułu zmienności;

(iii) sprawdzenie spójności, aktualności oraz wiarygodności źródeł danych wykorzystywanych do obsługi systemu szacowania korekt z tytułu zmienności, w tym niezależności takich źródeł;

(iv) dokładność i poprawność założeń dotyczących zmienności.

Artykuł 226

Zwiększanie korekty z tytułu zmienności według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

Korekty z tytułu zmienności określone w art. 224 są korektami z tytułu zmienności, które instytucja stosuje w przypadku prowadzenia codziennej aktualizacji wyceny. Podobnie, jeżeli instytucja stosuje własne oszacowania korekt z tytułu zmienności zgodnie z art. 225, oblicza je przede wszystkim na podstawie codziennej aktualizacji wyceny. Jeżeli aktualizacja wyceny odbywa się rzadziej niż raz dziennie, instytucje stosują większe korekty z tytułu zmienności. Instytucje obliczają je poprzez zwiększenie korekt z tytułu zmienności dla codziennej aktualizacji wyceny według następującego wzoru wykorzystującego pierwiastek kwadratowy czasu:

$$H = H_M \cdot \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

gdzie:

H = korekta z tytułu zmienności, która ma być stosowana;

H_M = korekta z tytułu zmienności przy codziennej aktualizacji wyceny;

N_R = faktyczna liczba dni roboczych między aktualizacjami wyceny;

T_M = okres upłynięcia dla danego rodzaju transakcji.

Artykuł 227

Warunki stosowania korekty z tytułu zmienności równej 0 % według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. Jeżeli instytucja stosuje metodę nadzorczą obliczania korekt z tytułu zmienności zgodnie z art. 224 lub metodę własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności zgodnie z art. 225 oraz jeżeli są spełnione warunki określone w ust. 2 lit. a)–h), instytucje mogą w odniesieniu do transakcji odkupu i transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych stosować korektę z tytułu zmienności równą 0 % zamiast korekt z tytułu zmienności obliczanych zgodnie z art. 224–226. Metody przewidzianej w przepisach niniejszego artykułu nie stosują instytucje, które wykorzystują metodę modeli wewnętrznych określoną w art. 221.

2. Instytucje mogą stosować korektę z tytułu zmienności równą 0 %, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:

a) zarówno ekspozycja, jak i zabezpieczenie są środkami pieniężnymi lub dłużnymi papierami wartościowymi emitowanymi przez rządy centralne lub banki centralne w rozumieniu art. 197 ust. 1 lit. b) i kwalifikują się do wagi ryzyka równej 0 % zgodnie z rozdziałem 2;

b) zarówno ekspozycja, jak i zabezpieczenie są denominowane w tej samej walucie;

c) termin zapadalności transakcji nie przekracza jednego dnia lub zarówno ekspozycja, jak i zabezpieczenie podlegają codziennej wycenie rynkowej lub codziennej korekcie wartości depozytu zabezpieczającego;

d) okres pomiędzy ostatnią wyceną rynkową następującą przed nieuzupełnieniem zabezpieczenia przez kontrahenta a upłynięciem zabezpieczenia nie przekracza czterech dni roboczych;

e) transakcję rozlicza się w ramach systemu rozrachunku sprawdzonego w odniesieniu do danego typu transakcji;

f) dokumentacja dotycząca umowy lub transakcji jest standardową dokumentacją stosowaną na rynku w odniesieniu do transakcji odkupu lub transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek danego rodzaju papierów wartościowych;

g) transakcja podlega dokumentacji, w której określono, że jeżeli kontrahent nie dopełni obowiązku dostarczenia środków pieniężnych lub papierów wartościowych lub uzupełnienia zabezpieczenia bądź w inny sposób nie wykona zobowiązania, transakcja podlega natychmiastowemu rozwiązaniu;

h) właściwe organy uznają kontrahenta za podstawowego uczestnika rynku.

3. Za podstawowych uczestników rynku, o których mowa w ust. 2 lit. h), uznaje się następujące jednostki:

a) jednostki wymienione w art. 197 ust. 1 lit. b), ekspozycjom wobec których przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z rozdziałem 2;

b) instytucje;

c) inne przedsiębiorstwa finansowe w rozumieniu art. 13 pkt 25 lit. b) i d) dyrektywy 2009/138/WE, ekspozycjom wobec których przypisuje się wagę ryzyka równą 20 % według metody standardowej lub które – w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem i kwoty oczekiwanych strat według metody IRB – nie posiadają oceny kredytowej wydanej przez uznany ECAI, a ich rating wewnętrzny jest przyznawany przez instytucję;

d) regulowane przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania podlegające wymogom kapitałowym lub wymogom w zakresie dźwigni finansowej;

e) regulowane fundusze emerytalne;

f) uznane organizacje rozliczeniowe.

Artykuł 228

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. W ramach metody standardowej instytucje stosują E^* obliczoną zgodnie z art. 223 ust. 5 jako wartość ekspozycji do celów art. 113. W przypadku pozycji pozabilansowych wymienionych w załączniku I instytucje stosują E^* jako wartość, wobec której mają zastosowanie wartości procentowe wskazane w art. 111 ust. 1 w celu ustalenia wartości ekspozycji.

2. W ramach metody IRB instytucje stosują faktyczną LGD (LGD^*) jako LGD do celów rozdziału 3. Instytucje obliczają LGD^* według następującego wzoru:

$$LGD^* = LGD \cdot \frac{E^*}{E}$$

gdzie:

LGD = LGD, która miałyby zastosowanie do ekspozycji zgodnie z rozdziałem 3, gdyby ekspozycja nie była zabezpieczona;

E = wartość ekspozycji zgodnie z art. 223 ust. 3;

E^* = w pełni skorygowana wartość ekspozycji zgodnie z art. 223 ust. 5.

Artykuł 229

Zasady wyceny dotyczące pozostałych uznanych zabezpieczeń według metody IRB

1. Jeżeli chodzi o zabezpieczenie w formie nieruchomości, zabezpieczenie jest wyceniane przez niezależnego rzeczoznawcę na poziomie wartości rynkowej lub poniżej tej wartości. Instytucja wymaga od niezależnego rzeczoznawcy jasnego i przejrzystego udokumentowania wartości rynkowej.

W państwach członkowskich, które w przepisach ustawowych lub wykonawczych ustanowiły rygorystyczne kryteria oceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, nieruchomość może być natomiast wyceniona przez niezależnego rzeczoznawcę na poziomie bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości lub poniżej tej wartości. Instytucje stawiają niezależnemu rzeczoznawcy wymóg, by nie brał pod uwagę czynników spekulacyjnych przy ocenie bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości i by udokumentował tę wartość w jasny i przejrzysty sposób.

Wartość zabezpieczenia jest wartością rynkową lub bankowo-hipoteczną wartością nieruchomości pomniejszoną tak, aby uwzględnić wyniki monitorowania wymaganego zgodnie z art. 208 ust. 3 oraz wszelkie uprzywilejowane roszczenia do nieruchomości.

2. Jeżeli chodzi o wierzytelności, wartością wierzytelności jest kwota z tytułu wierzytelności.

3. Instytucje wyceniają zabezpieczenie rzeczowe inne niż nieruchomości według wartości rynkowej. Do celów niniejszego artykułu „wartość rynkowa” oznacza szacunkową kwotę, jaką w dniu wyceny można uzyskać za nieruchomość w transakcji sprzedaży zawieranej na warunkach rynkowych pomiędzy kupującym a sprzedającym, którzy mają stanowczy zamiar zawarcia umowy.

Artykuł 230

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty w odniesieniu do pozostałych uznanych zabezpieczeń według metody IRB

1. Instytucje traktują LGD^* obliczoną zgodnie z niniejszym ustępem i z ust. 2 jako LGD do celów rozdziału 3.

Jeżeli stosunek wartości zabezpieczenia (C) do wartości ekspozycji (E) jest niższy niż minimalny wymagany poziom zabezpieczenia ekspozycji (C^*), jak określono w tabeli 5, wartość LGD^* jest równa wartości LGD ustalonej w rozdziale 3 w odniesieniu do niezabezpieczonych ekspozycji wobec kontrahenta. W tym celu instytucje obliczają wartość ekspozycji z tytułu pozycji wymienionych w art. 166 ust. 8–10 przy użyciu współczynnika konwersji lub wartości procentowej w wysokości 100 %, a nie współczynników konwersji lub wartości procentowych określonych w tych ustępach.

Jeżeli stosunek wartości zabezpieczenia do wartości ekspozycji przekracza drugi, wyższy poziom progowy C^{**} zgodnie z tabelą 5, LGD^* jest równa wartościom określonym w tabeli 5.

Jeżeli wymagany poziom zabezpieczenia C^{**} nie został osiągnięty w odniesieniu do ekspozycji jako całości, instytucje traktują przedmiotową ekspozycję jako dwie ekspozycje – jedną odpowiadającą części, w stosunku do której osiągnięto wymagany poziom zabezpieczenia C^{**} , oraz drugą odpowiadającą pozostałej części.

2. Mając zastosowanie LGD^* oraz wymagane poziomy zabezpieczenia dla zabezpieczonych części ekspozycji przedstawiono w tabeli 5 zawartej w niniejszym ustępie.

Tabela 5

Minimalna LGD dla zabezpieczonych części ekspozycji

	LGD* w odniesieniu do ekspozycji uprzywilejowanych	LGD* w odniesieniu do ekspozycji podporządkowanych	Minimalny wymagany poziom zabezpieczenia ekspozycji (C^*)	Minimalny wymagany poziom zabezpieczenia ekspozycji (C^{**})
Wierzytelności	35 %	65 %	0 %	125 %
Nieruchomości mieszkalne / nieruchomości komercyjne	35 %	65 %	30 %	140 %
Inne zabezpieczenia	40 %	70 %	30 %	140 %

3. W ramach rozwiązania alternatywnego wobec sposobu traktowania przewidzianego w ust. 1 i 2 oraz z zastrzeżeniem przepisów art. 124 ust. 2 instytucje mogą przypisywać wagę ryzyka równą 50 % tej części ekspozycji, która w granicach określonych, odpowiednio, w art. 125 ust. 2 lit. d) i w art. 126 ust. 2 lit. d), jest w pełni zabezpieczona nieruchomością mieszkalną lub komercyjną znajdującą się na terytorium danego państwa członkowskiego, jeżeli spełnione są wszystkie warunki zawarte w art. 199 ust. 4.

Artykuł 231

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty w przypadku mieszanych puli zabezpieczeń

1. Instytucja oblicza wartość LGD*, którą traktuje jako LGD do celów rozdziału 3, zgodnie z ust. 2 i 3, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) instytucja stosuje metodę IRB do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty;
- b) ekspozycja jest objęta zarówno zabezpieczeniem finansowym, jak i innym uznanym zabezpieczeniem.

2. Instytucje są zobowiązane do podziału wartości ekspozycji skorygowanej o czynnik zmienności, uzyskanej poprzez zastosowanie do wartości ekspozycji korekty z tytułu zmienności, jak określono w art. 223 ust. 5, aby otrzymać, w stosownych przypadkach, następujące części: część objętą uznanym zabezpieczeniem finansowym, część zabezpieczoną wierzytelnościami, część objętą zabezpieczeniem nieruchomością komercyjną lub mieszkalną, część objętą innym uznanym zabezpieczeniem oraz część niezabezpieczoną.

3. Instytucje obliczają LGD* osobno w odniesieniu do każdej z części ekspozycji, o których mowa w ust. 2, zgodnie ze stosownymi przepisami niniejszego rozdziału.

Artykuł 232

Inne rodzaje ochrony kredytowej rzeczywistej

1. Jeżeli spełnione są warunki określone w art. 212 ust. 1, depozyty u instytucji będących osobą trzecią można traktować jako gwarancję instytucji będącej osobą trzecią.

2. Jeżeli spełnione są warunki określone w art. 212 ust. 2, instytucje stosują następujące zasady wobec części ekspozycji zabezpieczonej bieżącą wartością wykupu polis ubezpieczeniowych na życie zastawioną na rzecz instytucji kredytującej:

- a) jeżeli do ekspozycji stosuje się metodę standardową, przypisuje się jej wagę ryzyka zgodnie z ust. 3;
- b) jeżeli do ekspozycji stosuje się metodę IRB, ale ekspozycja ta nie podlega własnym oszacowaniom instytucji dotyczącym LGD, przypisuje się jej LGD równą 40 %.

W przypadku niedopasowania walutowego instytucje obniżają bieżącą wartość wykupu zgodnie z art. 233 ust. 3, przy czym wartość ochrony kredytowej stanowi bieżącą wartość wykupu polisy ubezpieczeniowej na życie.

3. Do celów ust. 2 lit. a) instytucje przypisują następujące wagi ryzyka na podstawie wagi ryzyka przypisanej niezabezpieczonej ekspozycji uprzywilejowanej wobec zakładu ubezpieczeń na życie:

- a) wagę ryzyka równą 20 %, jeżeli niezabezpieczonej ekspozycji uprzywilejowanej wobec zakładu ubezpieczeń na życie przypisuje się wagę ryzyka równą 20 %;
- b) wagę ryzyka równą 35 %, jeżeli niezabezpieczonej ekspozycji uprzywilejowanej wobec zakładu ubezpieczeń na życie przypisuje się wagę ryzyka równą 50 %;
- c) wagę ryzyka równą 70 %, jeżeli niezabezpieczonej ekspozycji uprzywilejowanej wobec zakładu ubezpieczeń na życie przypisuje się wagę ryzyka równą 100 %;
- d) wagę ryzyka równą 150 %, jeżeli niezabezpieczonej ekspozycji uprzywilejowanej wobec zakładu ubezpieczeń na życie przypisuje się wagę ryzyka równą 150 %.

4. Instytucje mogą traktować instrumenty z opcją wykupu na żądanie, uznane zgodnie z art. 200 lit. c), jako gwarancję udzieloną przez instytucję emitującą. Wartość uznanej ochrony kredytowej jest następująca:

- a) jeżeli instrument podlega odkupowi po cenie nominalnej, wartością ochrony jest ta kwota;
- b) jeżeli instrument podlega odkupowi po cenie rynkowej, wartością ochrony jest wartość instrumentu określona w taki sam sposób jak wartość dłużnych papierów wartościowych, które spełniają warunki określone w art. 197 ust. 4.

Podsekcja 2

Ochrona kredytowa nierzeczywista

Artykuł 233

Wycena

1. Do celów obliczania skutków ochrony kredytowej nierzeczywistej zgodnie z niniejszą podsekcją wartość ochrony kredytowej nierzeczywistej (G) jest kwotą, którą dostawca ochrony zobowiązał się zapłacić w przypadku niewykonania zobowiązania lub niedokonania płatności przez kredytobiorcę lub w przypadku zaistnienia innych określonych zdarzeń kredytowych.

2. Jeżeli chodzi o kredytowe instrumenty pochodne, w przypadku których za zdarzenie kredytowe nie uznaje się restrukturyzacji zobowiązania bazowego obejmującej umorzenie lub odroczenie spłaty kwoty głównej, odsetek lub opłat prowadzące do zdarzenia straty kredytowej, stosuje się następujące zasady:

- a) jeżeli kwota, którą dostawca ochrony zobowiązał się zapłacić, nie jest wyższa niż wartość ekspozycji, instytucje obniżają wartość ochrony kredytowej obliczoną zgodnie z ust. 1 o 40 %;
- b) jeżeli kwota, którą dostawca ochrony zobowiązał się zapłacić, jest wyższa niż wartość ekspozycji, wartość ochrony kredytowej nie przekracza 60 % wartości ekspozycji.

3. Jeżeli ochrona kredytowa nieruchomości jest denominowana w walucie innej niż ta, w której denominowana jest ekspozycja, instytucje obniżają wartość ochrony kredytowej, stosując korektę z tytułu zmienności według następującego wzoru:

$$G^* = G \cdot (1 - H_{fx})$$

gdzie:

G^* = wartość ochrony kredytowej skorygowana o ryzyko walutowe;

G = kwota nominalna ochrony kredytowej;

H_{fx} = korekta z tytułu zmienności obejmująca każde niedopasowanie walutowe między ochroną kredytową a zobowiązaniem bazowym określona zgodnie z ust. 4.

Jeżeli nie zachodzi niedopasowanie walutowe, H_{fx} jest równa zero.

4. Instytucje obliczają korekty z tytułu zmienności obejmujące każde niedopasowanie walutowe w oparciu o okres upływnienia wynoszący 10 dni roboczych, przy założeniu codziennej aktualizacji wyceny, i mogą je obliczać według metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności lub metody własnych oszacowań korekt z tytułu zmienności, o których mowa, odpowiednio, w art. 224 i 225. Instytucje zwiększają korekty z tytułu zmienności zgodnie z art. 226.

Artykuł 234

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty w przypadku ochrony częściowej i podziału na transze

Jeżeli instytucja przenosi część ryzyka kredytowego w co najmniej jednej transzy, stosuje się zasady określone w rozdziale 5. Instytucje mogą uznawać progi istotności dotyczące płatności, poniżej których nie dokonuje się żadnych płatności w przypadku straty, za równoważne zachowanym pozycjom pierwszej straty i skutkujące transferem ryzyka podzielonym na transze.

Artykuł 235

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej

1. Do celów art. 113 ust. 3 instytucje obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według następującego wzoru:

$$\max \{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

gdzie:

E = wartość ekspozycji zgodnie z art. 111; w tym celu wartość ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowej wymienionej w załączniku I wynosi 100 % jej wartości, a nie wartości ekspozycji określonej w art. 111 ust. 1;

G_A = wartość ochrony ryzyka kredytowego obliczona zgodnie z art. 233 ust. 3 (G^*) i skorygowana dodatkowo o wszelkie niedopasowania terminów zapadalności, jak określono w sekcji 5;

r = waga ryzyka ekspozycji wobec dłużnika, jak określono w rozdziale 2;

g = waga ryzyka ekspozycji wobec dostawcy ochrony, jak określono w rozdziale 2.

2. W przypadkach, w których zabezpieczona kwota (G_A) jest niższa niż wartość ekspozycji (E), instytucje mogą stosować wzór przedstawiony w ust. 1, wyłącznie wtedy, gdy zabezpieczone i niezabezpieczone części ekspozycji są równe pod względem uprzywilejowania.

3. Instytucje mogą rozszerzyć podejście przewidziane w art. 114 ust. 4 i 7 na ekspozycje lub części ekspozycji objęte gwarancją rządu centralnego lub banku centralnego, jeżeli gwarancja jest denominowana w walucie krajowej kredytobiorcy, a ekspozycja jest finansowana w tej walucie.

Artykuł 236

Obliczanie kwot ekspozycji ważonej ryzykiem i kwot oczekiwanej straty według metody IRB

1. Jeżeli pełną substytucję uznaje się za nieuzasadnioną, do celów rozdziału 3 sekcja 4 wartością PD dla zabezpieczonej części wartości ekspozycji (E) na podstawie skorygowanej wartości ochrony kredytowej G_A może być wartość PD dostawcy ochrony lub wartość PD pośrednia pomiędzy wartością kredytobiorcy a wartością gwaranta. W przypadku ekspozycji podporządkowanych i niepodporządkowanej ochrony nieruchomości do celów rozdziału 3 sekcja 4 instytucje mogą stosować wartość LGD przypisaną należnościom uprzywilejowanym.

2. W przypadku każdej niezabezpieczonej części wartości ekspozycji (E) PD jest równe PD kredytobiorcy; LGD jest wówczas równe LGD ekspozycji bazowej.

3. Na użytek niniejszego artykułu G_A oznacza wartość G^* obliczoną zgodnie z art. 233 ust. 3 i skorygowaną dodatkowo o każde niedopasowanie terminów zapadalności, jak określono w sekcji 5. E oznacza wartość ekspozycji określoną zgodnie z rozdziałem 3 sekcja 5. W tym celu instytucje obliczają wartość ekspozycji z tytułu pozycji wymienionych w art. 166 ust. 8–10 przy użyciu współczynnika konwersji lub wartości procentowej równej 100 %, a nie współczynników konwersji lub wartości procentowych określonych w tych ustępach.

Sekcja 5

Niedopasowania terminów zapadalności

Artykuł 237

Niedopasowanie terminów zapadalności

1. Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem niedopasowanie terminów zapadalności ma miejsce, gdy rezydualny termin rozliczenia ochrony kredytowej jest krótszy niż rezydualny termin zapadalności tej zabezpieczonej ekspozycji. Jeżeli rezydualny termin rozliczenia ochrony jest krótszy niż trzy miesiące, a termin rozliczenia ochrony jest krótszy niż termin zapadalności ekspozycji bazowej, przedmiotowa ochrona nie kwalifikuje się jako uznana ochrona kredytowa.

2. W przypadku gdy dochodzi do niedopasowania terminów zapadalności, ochrona kredytowa nie kwalifikuje się jako uznana ochrona kredytowa, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- pierwotny termin rozliczenia ochrony wynosi mniej niż jeden rok;
- ekspozycja jest ekspozycją krótkoterminową określoną przez właściwe organy jako podlegająca dolnej granicy jednego dnia, a nie jednego roku, jeżeli chodzi o termin zapadalności (M) zgodnie z art. 162 ust. 3.

Artykuł 238

Termin rozliczenia ochrony kredytowej

1. Efektywny termin zapadalności zobowiązania/ekspozycji bazowego jest możliwie najdłuższym pozostałym okresem, przed upływem którego dłużnik musi wykonać swoje zobowiązania, nie dłuższym jednak niż 5 lat. Z zastrzeżeniem ust. 2 termin rozliczenia ochrony kredytowej jest najwcześniejszym terminem, w którym ochrona może wygasnąć lub zostać zakończona.

2. Jeżeli sprzedawca ochrony może zgodnie z umową wypowiedzieć ochronę, za termin rozliczenia ochrony instytucje uznają najwcześniejszy termin, w którym można skorzystać z tej możliwości. Jeżeli nabywca ochrony może zgodnie z umową wypowiedzieć ochronę oraz jeżeli warunki ustalone

przy zawieraniu umowy o ochronie zachęcają instytucję do wykupu instrumentu przed umownym terminem rozliczenia, za termin rozliczenia ochrony instytucja uznaje najwcześniejszy termin, w którym można skorzystać z tej możliwości; w pozostałych przypadkach instytucja może uznać, że taka możliwość nie wpływa na termin rozliczenia ochrony.

3. Jeżeli możliwe jest wycofanie kredytowego instrumentu pochodnego przed upływem okresu karencji wymaganego do stwierdzenia niewykonania zobowiązania z tytułu zobowiązania bazowego w wyniku nieuregulowania należnych płatności, instytucje skracają termin rozliczenia ochrony o długość okresu karencji.

Artykuł 239

Wycena ochrony

1. W przypadku transakcji objętych ochroną kredytową rzeczywistą według uproszczonej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych zabezpieczenie nie kwalifikuje się jako uznana ochrona kredytowa rzeczywista, jeżeli zachodzi niedopasowanie między terminem zapadalności ekspozycji a terminem rozliczenia ochrony.

2. W przypadku transakcji objętych ochroną kredytową rzeczywistą według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych przy obliczaniu skorygowanej wartości zabezpieczenia instytucje uwzględniają termin rozliczenia ochrony kredytowej i termin zapadalności ekspozycji, zgodnie z następującym wzorem:

$$C_{VAM} = C_{VA} \cdot \frac{t - t^*}{T - t^*}$$

gdzie:

C_{VA} = wartość zabezpieczenia skorygowana o czynnik zmienności, jak określono w art. 223 ust. 2, lub kwota ekspozycji, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

t = liczba lat pozostałych do upływu terminu rozliczenia ochrony kredytowej, obliczona zgodnie z art. 238, lub wartość T , w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

T = liczba lat pozostałych do upływu terminu zapadalności ekspozycji, obliczona zgodnie z art. 238, lub 5 lat, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

t^* = 0,25.

Posługując się powyższym wzorem przy obliczaniu w pełni skorygowanej wartości ekspozycji (E^*), o której mowa w art. 223 ust. 5, instytucje stosują wartość C_{VAM} jako wartość C_{VA} skorygowaną dodatkowo o niedopasowanie terminów zapadalności.

3. W przypadku transakcji objętych ochroną kredytową nieruchomości przy obliczaniu skorygowanej wartości ochrony kredytowej instytucje uwzględniają termin rozliczenia ochrony kredytowej i termin zapadalności ekspozycji, zgodnie z następującym wzorem:

$$G_A = G^* \cdot \frac{t - t^*}{T - t^*}$$

gdzie:

G_A = G^* skorygowana o wszelkie niedopasowanie terminów zapadalności;

G^* = wartość ochrony skorygowana o wszelkie niedopasowanie walutowe;

t = liczba lat pozostałych do upływu terminu rozliczenia ochrony kredytowej, obliczona zgodnie z art. 238, lub wartość T , w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

T = liczba lat pozostałych do upływu terminu zapadalności ekspozycji, obliczona zgodnie z art. 238, lub 5 lat, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

t^* = 0,25.

Instytucje stosują G_A jako wartość ochrony do celów art. 233–236.

Sekcja 6

Koszykowe techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Artykuł 240

Kredytowe instrumenty pochodne uruchamiane pierwszym niewykonaniem zobowiązania

Jeżeli instytucja uzyskuje ochronę kredytową wielu ekspozycji na warunkach, zgodnie z którymi pierwsze niewykonanie zobowiązania wśród ekspozycji uruchamia płatność, co stanowi zdarzenie kredytowe skutkujące rozwiązaniem umowy, instytucja może zmienić sposób obliczania kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem i , w stosownych przypadkach, kwoty oczekiwanej straty w odniesieniu do ekspozycji, która w przypadku braku ochrony kredytowej dałaby najniższą kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem zgodnie z niniejszym rozdziałem:

a) w przypadku instytucji stosujących metodę standardową kwotą ekspozycji ważonej ryzykiem jest kwota obliczona według metody standardowej;

b) w przypadku instytucji stosujących metodę IRB kwotą ekspozycji ważonej ryzykiem jest suma kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem obliczonej według metody IRB i pomnożonej przez 12,5 kwoty oczekiwanej straty.

Sposób traktowania określony w niniejszym artykule ma zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy wartość ekspozycji jest nie większa od wartości ochrony kredytowej.

Artykuł 241

Kredytowe instrumenty pochodne uruchamiane n-tym niewykonaniem zobowiązania

W przypadku, w którym n -te niewykonanie zobowiązania wśród ekspozycji uruchamia płatność w ramach ochrony kredytowej, instytucja nabywająca ochronę może uznać ochronę jedynie w celu obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i , w stosownych przypadkach, kwot oczekiwanej straty, jeżeli ochronę uzyskano również w odniesieniu do 1 do $n-1$ przypadków niewykonania zobowiązania lub jeżeli miało już miejsce $n-1$ przypadków niewykonania zobowiązania. W takich przypadkach instytucja może zmienić sposób obliczania kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem i , w stosownych przypadkach, kwoty oczekiwanej straty w odniesieniu do ekspozycji, która w razie braku ochrony kredytowej dałaby n -tą najniższą kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem zgodnie z niniejszym rozdziałem. Instytucje obliczają n -tą najniższą kwotę zgodnie z art. 240 lit. a) i b).

Sposób traktowania określony w niniejszym artykule ma zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy wartość ekspozycji jest nie większa od wartości ochrony kredytowej.

Wszystkie ekspozycje w koszyku spełniają wymogi określone w art. 204 ust. 2 i w art. 216 ust. 1 lit. d).

ROZDZIAŁ 5

Sekurytyzacja

Sekcja 1

Definicje

Artykuł 242

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału stosuje się następujące definicje:

- (1) „marża nadwyżkowa” oznacza ściągnięte opłaty za kredyt oraz inne przychody z tytułu opłat związane z sekurytyzowanymi ekspozycjami po odliczeniu kosztów i wydatków;
- (2) „opcja odkupu końcowego” oznacza zawartą w umowie opcję odkupu lub zamknięcia pozycji sekurytyzacyjnych przez jednostkę inicjującą przed spłatą wszystkich ekspozycji bazowych, jeżeli kwota należności z tytułu ekspozycji spada poniżej określonego poziomu;
- (3) „instrument wsparcia płynności” oznacza pozycję sekurytyzacyjną z tytułu umowy o dostarczenie środków finansowych w celu zapewnienia terminowości przepływów pieniężnych do inwestorów;
- (4) „ K_{IRB} ” oznacza wartość równą 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, która byłaby obliczona zgodnie z rozdziałem 3 w odniesieniu do sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby te ekspozycje nie były objęte sekurytyzacją, powiększoną o kwotę oczekiwanych strat związanych z tymi ekspozycjami, obliczoną zgodnie z tym rozdziałem;

- (5) „metoda ratingów” oznacza metodę obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnych zgodnie z art. 261;
- (6) „metoda formuły nadzorczej” oznacza metodę obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnych zgodnie z art. 262;
- (7) „pozycja bez ratingu” oznacza pozycję sekurytyzacyjną, która nie posiada uznanej oceny kredytowej wydanej przez ECAI zgodnie z sekcją 4;
- (8) „pozycja z ratingiem” oznacza pozycję sekurytyzacyjną, która posiada uznaną ocenę kredytową wydaną przez ECAI zgodnie z sekcją 4;
- (9) „program emisji papierów dłużnych przedsiębiorstw zabezpieczonych aktywami (ABCP)” oznacza program sekurytyzacji, w ramach którego emitowane są papiery wartościowe przyjmujące głównie postać papierów dłużnych przedsiębiorstw z pierwotnym terminem zapadalności wynoszącym jeden rok lub krótszym;
- (10) „sekurytyzacja tradycyjna” oznacza sekurytyzację, w ramach której prowadzi się ekonomiczny transfer ekspozycji objętych sekurytyzacją. Odbywa się to w drodze przeniesienia własności sekurytyzowanych ekspozycji z instytucji inicjującej na rzecz jednostki specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji (SSPE) lub poprzez subpartycypację takiej jednostki. Wyemitowane papiery wartościowe nie stanowią zobowiązań płatniczych instytucji inicjującej;
- (11) „syntetyczna sekurytyzacja” oznacza sekurytyzację, w ramach której przeniesienie ryzyka odbywa się przy użyciu kredytowych instrumentów pochodnych lub gwarancji, a ekspozycje objęte sekurytyzacją pozostają ekspozycjami instytucji inicjującej;
- (12) „ekspozycja odnawialna” oznacza ekspozycję, w przypadku której salda należności klientów mogą ulegać wahaniom w zależności od ich decyzji o zaciąganiu i spłaceniu kredytu, do wysokości uzgodnionego limitu;
- (13) „sekurytyzacja odnawialna” oznacza sekurytyzację, w przypadku której sama struktura sekurytyzacji ulega odnowieniu poprzez dodawanie ekspozycji do puli ekspozycji lub usuwanie ich z niej, niezależnie od tego czy ekspozycje bazowe są odnawiane czy nie;
- (14) „opcja przedterminowej spłaty należności” oznacza klauzulę umowną w ramach sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych lub sekurytyzacji odnawialnej nakazującą w przypadku wystąpienia określonych zdarzeń wykup pozycji inwestorów przed pierwotnie określonym terminem zapadalności wyemitowanych papierów wartościowych;
- (15) „transza pierwszej straty” oznacza najbardziej podporządkowaną transzę w ramach sekurytyzacji, która jest pierwszą transzą służącą pokryciu poniesionej straty dotyczącej sekurytyzowanych ekspozycji i tym samym zapewnia ochronę transzy drugiej straty oraz, w stosownych przypadkach, ochronę transz mających wyższy stopień uprzywilejowania.

Sekcja 2

Uznanie przeniesienia istotnej części ryzyka

Artykuł 243

Sekurytyzacja tradycyjna

1. Instytucja inicjująca sekurytyzację tradycyjną może wyłączyć sekurytyzowane ekspozycje z obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

a) uznaje się, że istotna część ryzyka kredytowego związana z sekurytyzowanymi ekspozycjami została przeniesiona na osoby trzecie;

b) instytucja inicjująca stosuje wagę ryzyka równą 1 250 % wobec wszystkich pozycji sekurytyzacyjnych, które posiada w ramach tej sekurytyzacji, lub odejmuje te pozycje sekurytyzacyjne od pozycji kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. k).

2. Istotną część ryzyka kredytowego uznaje się za przeniesioną w następujących przypadkach:

a) wartość kwot ekspozycji ważonych ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnych typu mezzanine posiadanych przez instytucję inicjującą w ramach tej sekurytyzacji nie przekracza 50 % wartości kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wszystkich pozycji sekurytyzacyjnych typu mezzanine w ramach tej sekurytyzacji;

b) jeżeli w ramach danej sekurytyzacji nie ma żadnych pozycji sekurytyzacyjnych typu mezzanine, a jednostka inicjująca może udowodnić, że wartość ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych, które byłyby przedmiotem odliczenia od kapitału podstawowego Tier I lub którym przypisano by wagę ryzyka równą 1 250 %, znacznie przekracza uzasadnione szacunki dotyczące oczekiwanej straty na sekurytyzowanych ekspozycjach, instytucja inicjująca nie posiada więcej niż 20 % wartości ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych, które byłyby przedmiotem odliczenia od kapitału podstawowego Tier I lub którym przypisano by wagę ryzyka równą 1 250 %.

Jeżeli możliwe ograniczenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, które instytucja inicjująca mogłaby uzyskać w wyniku tej sekurytyzacji, nie jest uzasadnione proporcjonalnym przeniesieniem ryzyka kredytowego na osoby trzecie, właściwe organy mogą w indywidualnych przypadkach podejmować decyzje o nieuznaniu, że istotna część ryzyka kredytowego została przeniesiona na osoby trzecie.

3. Do celów ust. 2 pozycje sekurytyzacyjne typu mezzanine oznaczają pozycje sekurytyzacyjne, do których stosuje się wagę ryzyka niższą niż 1 250 % i które są mniej uprzywilejowane niż najbardziej uprzywilejowane pozycje w ramach tej sekurytyzacji i mniej uprzywilejowane niż jakiekolwiek inne pozycje sekurytyzacyjne w ramach tej sekurytyzacji, którym zgodnie z sekcją 4 można przypisać jeden z poniższych stopni jakości kredytowej:

- a) w przypadku pozycji sekurytyzacyjnej podlegającej przepisom sekcji 3 podsekcja 3 – stopień jakości kredytowej równy 1;
- b) w przypadku pozycji sekurytyzacyjnej podlegającej przepisom sekcji 3 podsekcja 4 – stopień jakości kredytowej równy 1 lub 2.

4. W ramach rozwiązania alternatywnego w stosunku do ust. 2 i 3 właściwe organy udzielają instytucjom inicjującym zezwolenia na uznanie istotnej części ryzyka kredytowego za przeniesioną, jeżeli instytucja inicjująca jest w stanie wykazać w przypadku każdej sekurytyzacji, że obniżenie wymogów w zakresie funduszy własnych, które instytucja inicjująca uzyskuje w drodze sekurytyzacji, jest uzasadnione proporcjonalnym przeniesieniem ryzyka kredytowego na osoby trzecie.

Zezwolenia udziela się wyłącznie w przypadku, gdy instytucja spełnia wszystkie poniższe warunki:

- a) instytucja ustanowiła strategię i metody w odpowiednim stopniu uwzględniające ryzyko i mające na celu ocenę przeniesienia ryzyka;
- b) instytucja uznała również przeniesienie ryzyka kredytowego na osoby trzecie w każdym przypadku do celów jej wewnętrznego procesu zarządzania ryzykiem i alokacji kapitału wewnętrznego.

5. Oprócz wymogów określonych w ust. 1–4, w stosownych przypadkach, spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- a) dokumentacja dotycząca sekurytyzacji odzwierciedla istotę ekonomiczną transakcji;
- b) sekurytyzowane ekspozycje znalazły się poza zasięgiem instytucji inicjującej oraz jej wierzycieli, również w przypadku upadłości i przejścia zarządu. Jest to poparte opinią wykwalifikowanego radcy prawnego;
- c) wyemitowane papiery wartościowe nie stanowią zobowiązań płatniczych instytucji inicjującej;
- d) instytucja inicjująca nie zachowuje faktycznej ani pośredniej kontroli nad przeniesionymi ekspozycjami. Uznaje się, że jednostka inicjująca zachowała faktyczną kontrolę nad przeniesionymi ekspozycjami, jeżeli posiada prawo odkupu od jednostki przejmującej uprzednio przeniesionych ekspozycji

w celu realizacji związanych z nimi zysków lub jeżeli jest zobowiązana ponownie przejść przeniesione ryzyko. Zachowanie przez instytucję inicjującą praw lub obowiązków dotyczących administrowania w odniesieniu do ekspozycji nie stanowi samo w sobie pośredniej kontroli nad ekspozycjami;

e) dokumentacja dotycząca sekurytyzacji spełnia wszystkie poniższe warunki:

- (i) z wyjątkiem opcji przedterminowej spłaty należności, nie zawiera klauzul narzucających wymóg podwyższenia jakości pozycji danej sekurytyzacji przez instytucję inicjującą, w tym między innymi zmiany bazowych ekspozycji kredytowych lub zwiększenia dochodu wypłacanego inwestorom w związku z pogorszeniem jakości kredytowej sekurytyzowanych ekspozycji;

- (ii) nie zawiera klauzul zwiększających dochód wypłacany właścicielom pozycji danej sekurytyzacji w związku z pogorszeniem jakości kredytowej puli bazowej;

- (iii) w stosownych przypadkach zawiera informacje wyjaśniające, że wszelki zakup lub odkup pozycji sekurytyzacyjnych przez jednostkę inicjującą lub jednostkę sponsorującą, które nie wchodzi w zakres ich zobowiązań umownych, mają charakter wyjątkowy i są możliwe wyłącznie na warunkach rynkowych;

f) jeżeli jest dostępna opcja odkupu końcowego, spełnia ona też następujące warunki:

- (i) opcję realizuje się według uznania instytucji inicjującej;

- (ii) opcję można zrealizować wyłącznie wtedy, gdy niespłacone pozostaje co najwyżej 10 % pierwotnej wartości sekurytyzowanych ekspozycji;

- (iii) opcji nie skonstruowano w sposób mający na celu uniknięcie przypisania strat do pozycji wsparcia jakości kredytowej lub innych pozycji posiadanych przez inwestorów ani zapewnienie wsparcia jakości kredytowej w jakikolwiek inny sposób.

6. Właściwe organy informują EUNB o poszczególnych przypadkach określonych w ust. 2, w których możliwe obniżenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem nie jest uzasadnione proporcjonalnym przeniesieniem ryzyka kredytowego na osoby trzecie, oraz o stosowaniu przez instytucje przepisów ust. 4. EUNB monitoruje zakres praktyk w tym obszarze i wydaje odpowiednie wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010. EUNB przeprowadzi przegląd realizacji tych wytycznych przez państwa członkowskie i do dnia 31 grudnia 2017 r. przedstawi Komisji zalecenia co do tego, czy niezbędny jest wiążący standard techniczny.

Artykuł 244

Sekurytyzacja syntetyczna

1. Instytucja inicjująca sekurytyzację syntetyczną może obliczać kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem i, w stosownych przypadkach, kwoty oczekiwanej straty, w odniesieniu do ekspozycji sekurytyzowanych zgodnie z art. 249, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- a) uznaje się, że istotna część ryzyka kredytowego została przeniesiona na osoby trzecie poprzez ochronę kredytową rzeczywistą lub nierzeczywistą;
- b) instytucja inicjująca stosuje wagę ryzyka równą 1 250 % wobec wszystkich pozycji sekurytyzacyjnych, które posiada w ramach tej sekurytyzacji, lub odejmuje te pozycje sekurytyzacyjne od pozycji kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. k).

2. Uznaje się, że istotna część ryzyka kredytowego została przeniesiona, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- a) wartość kwot ekspozycji ważonych ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnych typu mezzanine posiadanych przez instytucję inicjującą w ramach tej sekurytyzacji nie przekracza 50 % wartości kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wszystkich pozycji sekurytyzacyjnych typu mezzanine w ramach tej sekurytyzacji;
- b) jeżeli w ramach danej sekurytyzacji nie ma żadnych pozycji sekurytyzacyjnych typu mezzanine, a jednostka inicjująca może wykazać, że wartość ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych, które byłyby przedmiotem odliczenia od kapitału podstawowego Tier I lub którym przypisano by wagę ryzyka równą 1 250 %, znacznie przekracza rozsądne szacunki dotyczące oczekiwanej straty na ekspozycjach objętych sekurytyzacją, instytucja inicjująca nie posiada więcej niż 20 % wartości ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych, które byłyby przedmiotem odliczenia od kapitału podstawowego Tier I lub którym przypisano by wagę ryzyka równą 1 250 %;
- c) jeżeli możliwe ograniczenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, które instytucja inicjująca mogłaby uzyskać w wyniku tej sekurytyzacji, nie jest uzasadnione proporcjonalnym przeniesieniem ryzyka kredytowego na osoby trzecie, właściwy organ może w indywidualnych przypadkach podejmować decyzje o nieuznaniu, że istotna część ryzyka kredytowego została przeniesiona na osoby trzecie.

3. Do celów ust. 2 pozycje sekurytyzacyjne typu mezzanine oznaczają pozycje sekurytyzacyjne, do których stosuje się wagę ryzyka niższą niż 1 250 % i które są mniej uprzywilejowane niż najbardziej uprzywilejowane pozycje w ramach tej sekurytyzacji i mniej uprzywilejowane niż jakiegokolwiek inne pozycje sekurytyzacyjne w ramach tej sekurytyzacji, którym zgodnie z sekcją 4 można przypisać jeden z poniższych stopni jakości kredytowej:

- a) w przypadku pozycji sekurytyzacyjnej podlegającej przepisom sekcji 3 podsekcja 3 – stopień jakości kredytowej równy 1;

- b) w przypadku pozycji sekurytyzacyjnej podlegającej przepisom sekcji 3 podsekcja 4 – stopień jakości kredytowej równy 1 lub 2.

4. W ramach rozwiązania alternatywnego w stosunku do ust. 2 i 3 właściwe organy udzielają instytucjom inicjującym zezwolenia na uznanie istotnej części ryzyka kredytowego za przeniesioną, jeżeli instytucja inicjująca jest w stanie wykazać w przypadku każdej sekurytyzacji, że obniżenie wymogów w zakresie funduszy własnych, które instytucja inicjująca uzyskuje w drodze sekurytyzacji, jest uzasadnione proporcjonalnym przeniesieniem ryzyka kredytowego na osoby trzecie.

Zezwolenia udziela się wyłącznie w przypadku, gdy instytucja spełnia wszystkie poniższe warunki:

- a) instytucja ustanowiła strategię i metody w odpowiednim stopniu uwzględniające ryzyko i mające na celu ocenę przeniesienia ryzyka;

- b) instytucja uznała również przeniesienie ryzyka kredytowego na osoby trzecie w każdym przypadku do celów jej wewnętrznego procesu zarządzania ryzykiem i alokacji kapitału wewnętrznego.

5. Oprócz wymogów określonych, stosownie do przypadku, w ust. 1–4 w odniesieniu do przeniesienia spełnione są poniższe warunki:

- a) dokumentacja dotycząca sekurytyzacji odzwierciedla istotę ekonomiczną transakcji;

- b) ochrona kredytowa, poprzez którą przenoszone jest ryzyko kredytowe, jest zgodna z art. 247 ust. 2;

- c) w instrumentach stosowanych w celu przeniesienia ryzyka kredytowego nie ustanowiono warunków, które:

- (i) nakładają znaczne progi istotności, poniżej których uznaje się, że ochrona kredytowa nie jest uruchamiana w razie wystąpienia zdarzenia kredytowego;

- (ii) zezwalają na wypowiedzenie ochrony wskutek pogorszenia jakości kredytowej ekspozycji bazowych;

- (iii) z wyjątkiem opcji przedterminowej spłaty należności, nakładają na instytucję inicjującą wymóg ulepszenia pozycji danej sekurytyzacji;

- (iv) zwiększają koszt ochrony kredytowej ponoszony przez instytucję lub dochód wypłacany właścicielom pozycji danej sekurytyzacji w związku z pogorszeniem jakości kredytowej puli bazowej;

- d) uzyskano opinię wykwalifikowanego radcy prawnego, potwierdzającą egzekwowalność ochrony kredytowej we wszystkich właściwych jurysdykcjach;
- e) dokumentacja dotycząca sekurytyzacji w stosownych przypadkach zawiera informacje wyjaśniające, że jakikolwiek zakup lub odkup pozycji sekurytyzacyjnych przez jednostkę inicjującą lub jednostkę sponsorującą, które nie wchodzi w zakres ich zobowiązań umownych, jest możliwy wyłącznie na warunkach rynkowych;
- f) jeżeli jest dostępna opcja odkupu końcowego, spełnia ona wszystkie następujące warunki:
- (i) opcję realizuje się według uznania instytucji inicjującej;
  - (ii) opcję można zrealizować wyłącznie wtedy, gdy niespłacone pozostaje co najwyżej 10 % pierwotnej wartości sekurytyzowanych ekspozycji;
  - (iii) opcji nie skonstruowano w sposób mający na celu uniknięcie przypisania strat do pozycji wsparcia jakości kredytowej lub innych pozycji posiadanych przez inwestorów ani zapewnienie wsparcia jakości kredytowej w jakikolwiek inny sposób.
6. Właściwe organy informują EUNB o poszczególnych przypadkach określonych w ust. 2, w których możliwe obniżenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem nie jest uzasadnione proporcjonalnym przeniesieniem ryzyka kredytowego na osoby trzecie, oraz o stosowaniu przez instytucje przepisów ust. 4. EUNB monitoruje zakres praktyk w tym obszarze i wydaje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010. EUNB przeprowadzi przegląd realizacji tych wytycznych przez państwa członkowskie i do dnia 31 grudnia 2017 r. przedstawi Komisji zalecenia co do tego, czy niezbędny jest wiążący standard techniczny.

Sekcja 3

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

Podsekcja 1

Zasady

Artykuł 245

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

1. Jeżeli instytucja inicjująca przeniosła istotną część ryzyka kredytowego związanego z sekurytyzowanymi ekspozycjami zgodnie z sekcją 2, instytucja ta może:

- a) w przypadku sekurytyzacji tradycyjnej wyłączyć z obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i, w stosownych przypadkach, kwoty oczekiwanej straty ekspozycje, które poddała sekurytyzacji;

- b) w przypadku sekurytyzacji syntetycznej obliczać kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem i, w stosownych przypadkach, kwoty oczekiwanej straty w odniesieniu do sekurytyzowanych ekspozycji zgodnie z art. 249 i 250.

2. Jeżeli instytucja inicjująca podjęła decyzję o zastosowaniu ust. 1, oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem określone w niniejszym rozdziale dla pozycji, które może posiadać w ramach danej sekurytyzacji.

Jeżeli instytucja inicjująca nie przeniosła istotnej części ryzyka kredytowego lub jeżeli podjęła decyzję o niezastosowaniu ust. 1, nie musi obliczać kwot ekspozycji ważonych ryzykiem jakichkolwiek pozycji, które może posiadać w ramach takiej sekurytyzacji, ale nadal uwzględnia sekurytyzowane ekspozycje w obliczeniach kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w taki sposób, jakby nie były one objęte sekurytyzacją.

3. Jeżeli ekspozycja dotyczy różnych transz sekurytyzacyjnych, ekspozycja wobec każdej z transz jest uznawana za odrębną pozycję sekurytyzacyjną. Uznaje się, że pozycje danej sekurytyzacji posiadają dostawcy ochrony kredytowej pozycji sekurytyzacyjnych. Pozycje sekurytyzacyjne obejmują ekspozycje sekurytyzacyjne wynikające z kontraktów na stopę procentową lub z pochodnych instrumentów walutowych.

4. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem włącza się do całkowitej sumy kwot ekspozycji ważonych ryzykiem instytucji do celów art. 92 ust. 3, chyba że pozycja sekurytyzacyjna jest odejmowana od pozycji kapitału podstawowego Tier I na podstawie art. 36 ust. 1 lit. k).

5. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej oblicza się, przypisując wartości ekspozycji z tytułu pozycji, obliczonej zgodnie z art. 246, odpowiednią całkowitą wagę ryzyka.

6. Całkowitą wagę ryzyka określa się jako sumę wagi ryzyka, o której mowa w niniejszym rozdziale, oraz ewentualnej dodatkowej wagi ryzyka zgodnie z art. 407.

Artykuł 246

Wartość ekspozycji

1. Wartość ekspozycji oblicza się według następujących zasad:

- a) jeżeli instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z podsekcją 3, wartością ekspozycji z tytułu bilansowej pozycji sekurytyzacyjnej jest jej wartość księgową po zastosowaniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego traktowanych zgodnie z art. 110;

- b) jeżeli instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z podsekcją 4, wartością ekspozycji z tytułu bilansowej pozycji sekurytyzacyjnej jest jej wartość księgowa obliczona bez uwzględnienia jakichkolwiek korekt z tytułu ryzyka kredytowego traktowanych zgodnie z art. 110;
- c) jeżeli instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z podsekcją 3, wartością ekspozycji z tytułu pozabilansowej pozycji sekurytyzacyjnej jest jej wartość nominalna pomniejszona o wartość wszelkich korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego dotyczących tej pozycji sekurytyzacyjnej i pomnożona przez współczynnik konwersji zgodnie z niniejszym rozdziałem. Współczynnik konwersji wynosi 100 %, chyba że określono inaczej;
- d) jeżeli instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z podsekcją 4, wartością ekspozycji z tytułu pozabilansowej pozycji sekurytyzacyjnej jest jej wartość nominalna pomnożona przez współczynnik konwersji zgodnie z niniejszym rozdziałem. Współczynnik konwersji wynosi 100 %, chyba że określono inaczej;
- e) wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta z tytułu instrumentu pochodnego wymienionego w załączniku II określa się zgodnie z rozdziałem 6.

2. Jeżeli instytucja posiada dwie lub więcej niż dwie pokrywające się pozycje sekurytyzacyjne, to w zakresie, w jakim te pozycje się pokrywają, włącza ona do obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wyłącznie pozycję lub część pozycji, która daje wyższe kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem. Instytucja może również uznać takie pokrywanie się wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu szczególnego ryzyka dotyczące pozycji w portfelu handlowym z wymogami w zakresie funduszy własnych dotyczącymi pozycji sekurytyzacyjnych w portfelu niehandlowym, pod warunkiem że instytucja jest w stanie obliczyć i porównać wymogi w zakresie funduszy własnych dotyczące stosownych pozycji. Do celów niniejszego ustępu pokrywanie się ma miejsce w przypadkach, w których pozycje stanowią w całości lub w części ekspozycję na to samo ryzyko, tak że pokrywającym się pozycjom lub częściami pozycji odpowiada jedna ekspozycja.

3. Jeżeli do pozycji w papierach dłużnych przedsiębiorstw zabezpieczonych aktywami (ABCP) ma zastosowanie art. 268 lit. c), instytucja może stosować wagę ryzyka przypisaną instrumentowi wsparcia płynności w celu obliczenia kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem dla ABCP, pod warunkiem że 100 % ABCP wyemitowanych w ramach programu jest objętych tym instrumentem wsparcia płynności lub innymi takimi instrumentami oraz że wszystkie te instrumenty wsparcia płynności są instrumentami o równym stopniu uprzywilejowania w stosunku do ABCP i tym samym tworzą pokrywające się pozycje.

Instytucja powiadamia właściwe organy o stosowaniu tego podejścia.

Artykuł 247

Uznanie ograniczenia ryzyka kredytowego w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych

1. Instytucja może uznawać ochronę kredytową rzeczywistą lub nierzeczywistą uzyskaną w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnej zgodnie z rozdziałem 4, z zastrzeżeniem wymogów określonych w niniejszym rozdziale oraz w rozdziale 4.

Uznana ochrona kredytowa rzeczywista ogranicza się do zabezpieczenia finansowego, które kwalifikuje się do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z rozdziałem 2, jak określono w rozdziale 4; warunkiem takiego uznania jest spełnienie odpowiednich wymogów określonych w rozdziale 4.

2. Za uznaną ochronę kredytową nierzeczywistą oraz uznanych dostawców ochrony kredytowej nierzeczywistej uważa się ochronę i dostawców, którzy są uznawani zgodnie z rozdziałem 4, przy czym warunkiem takiego uznania jest spełnienie odpowiednich wymogów określonych w rozdziale 4.

3. W drodze odstępstwa od ust. 2 uznani dostawcy ochrony kredytowej nierzeczywistej określani w art. 201 ust. 1 lit. a)–h), z wyjątkiem kwalifikujących się kontrahentów centralnych, posiadają ocenę kredytową uznaną ECAI, w przypadku której przypisano stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3 zgodnie z art. 136 i która posiadała stopień jakości kredytowej równy co najmniej 2 w chwili pierwszego uznania ochrony kredytowej. Instytucje posiadające zezwolenie na stosowanie metody IRB do ekspozycji bezpośredniej wobec dostawcy ochrony mogą oceniać uznawalność zgodnie ze zdaniem pierwszym na podstawie równoważności między PD dotyczącym dostawcy ochrony a PD związanym ze stopniami jakości kredytowej, o których mowa w art. 136.

4. W drodze odstępstwa od ust. 2 jednostki specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji są uznanymi dostawcami ochrony, jeżeli posiadają aktywa będące uznanym zabezpieczeniem finansowym i wobec których nie ma faktycznych ani warunkowych praw o wyższym lub równym stopniu uprzywilejowania w stosunku do praw warunkowych instytucji otrzymującej ochronę kredytową nierzeczywistą oraz jeżeli są spełnione wszystkie wymogi dotyczące uznania zabezpieczenia finansowego określone w rozdziale 4. W takich przypadkach GA (kwota ochrony skorygowana o wszelkiego rodzaju niedopasowania walutowe i niedopasowania terminów zapadalności zgodnie z przepisami rozdziału 4) ogranicza się do wartości rynkowej tych aktywów skorygowanej o czynnik zmienności, a g (waga ryzyka ekspozycji wobec dostawcy ochrony, jak określono według metody standardowej) określa się jako średnioważoną wagę ryzyka, która miałaby zastosowanie do tych aktywów jako zabezpieczenie finansowe według metody standardowej.

Artykuł 248

Ukryte wsparcie

1. Instytucja sponsorująca lub instytucja inicjująca, które w odniesieniu do sekurytyzacji zastosowały przepisy art. 245 ust. 1 i 2 przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem lub które zbyły instrumenty zawarte w ich portfelu handlowym,

w związku z czym nie obowiązuje już ich wymóg posiadania funduszy własnych z tytułu ryzyka dotyczącego tych instrumentów, nie udzielają – do celów ograniczenia potencjalnych lub faktycznych strat inwestorów – wsparcia sekurytyzacji wykraczającego poza swoje zobowiązania umowne. Transakcji nie uznaje się za zapewniającą wsparcie, jeżeli jest ona realizowana na warunkach rynkowych i uwzględniana w ocenie przeniesienia istotnej części ryzyka. Każda taka transakcja, niezależnie od tego, czy zapewnia wsparcie, jest zgłaszana właściwym organom i poddawana kontroli kredytowej instytucji oraz procesowi przyznawania kredytu. Oceniając, czy struktura transakcji nie ma na celu udzielenia wsparcia, instytucja odpowiednio analizuje przynajmniej wszystkie następujące aspekty:

- a) cenę odkupu;
- b) kapitał instytucji i jej poziom płynności przed odkupem i po nim;
- c) dochody z tytułu sekurytyzowanych ekspozycji;
- d) dochody z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych;
- e) wpływ wsparcia na straty, które jednostka inicjująca prawdopodobnie poniesie w stosunku do inwestorów.

2. EUNB zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 wydaje wytyczne określające warunki rynkowe oraz wskazujące, w jakich przypadkach struktura transakcji nie ma na celu udzielenia wsparcia.

3. Jeżeli instytucja inicjująca lub instytucja sponsorująca nie spełniają warunków określonych w ust. 1 w odniesieniu do sekurytyzacji, posiadają one przynajmniej fundusze własne w celu zabezpieczenia wszystkich sekurytyzowanych ekspozycji, tak jakby nie były one objęte sekurytyzacją.

Podsekcja 2

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem przez instytucje inicjujące dla ekspozycji objętych sekurytyzacją syntetyczną

Artykuł 249

Podjęcie ogólne

Obliczając kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla sekurytyzowanych ekspozycji, jeżeli spełnione są warunki przewidziane w art. 244, instytucja inicjująca sekurytyzację syntetyczną stosuje, z zastrzeżeniem przepisów art. 250, właściwe metody obliczania określone w niniejszej sekcji, a nie metody określone w rozdziale 2. Dla instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanej straty zgodnie z rozdziałem 3, kwota oczekiwanej straty w odniesieniu do takich ekspozycji jest równa zeru.

Wymogi określone w akapicie pierwszym mają zastosowanie do całej puli ekspozycji objętych sekurytyzacją. Z zastrzeżeniem przepisów art. 250, instytucja inicjująca oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do wszystkich

transz sekurytyzacyjnych zgodnie z przepisami niniejszej sekcji, w tym tych, w odniesieniu do których dana instytucja uznaje ograniczenie ryzyka kredytowego zgodnie z art. 247; w takim przypadku wagę ryzyka przypisywaną danej pozycji można zmienić zgodnie z rozdziałem 4, z zastrzeżeniem wymogów określonych w niniejszym rozdziale.

Artykuł 250

Sposób traktowania przypadków niedopasowania terminów zapadalności w sekurytyzacjach syntetycznych

Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 249 wszelkie przypadki niedopasowania terminów zapadalności między ochroną kredytową, która stanowi transzę i poprzez którą uzyskuje się przeniesienie ryzyka, a sekurytyzowanymi ekspozycjami uwzględnia się w następujący sposób:

- a) za termin zapadalności sekurytyzowanych ekspozycji przyjmuje się najdłuższy termin zapadalności którejkolwiek z tych ekspozycji, jednak nie dłuższy niż pięć lat. Termin rozliczenia ochrony kredytowej określa się zgodnie z rozdziałem 4;
- b) przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla transz, którym zgodnie z niniejszą sekcją przypisuje się wagę ryzyka równą 1 250 %, instytucja inicjująca nie uwzględnia żadnych przypadków niedopasowania terminów zapadalności. W odniesieniu do wszystkich innych transz stosuje się sposób traktowania przypadków niedopasowania terminów zapadalności określony w rozdziale 4, według następującego wzoru:

$$RW^* = RW_{SP} \cdot \frac{t - t^*}{T - t^*} + RW_{Ass} \cdot \frac{T - t}{T - t^*}$$

gdzie:

RW^* = kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem do celów art. 92 ust. 3 lit. a);

RW_{Ass} = kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla ekspozycji, gdyby te ekspozycje nie zostały poddane sekurytyzacji, obliczane proporcjonalnie;

RW_{SP} = kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczane zgodnie z art. 249, jeżeli nie wystąpił przypadek niedopasowania terminów zapadalności;

T = termin zapadalności ekspozycji bazowych wyrażony w latach;

t = termin rozliczenia ochrony kredytowej wyrażony w latach;

t^* = 0,25.

Podsekcja 3

Artykuł 253

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej

Artykuł 251

Wagi ryzyka

Z zastrzeżeniem przepisów art. 252, instytucja oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej lub resekurytyzacyjnej posiadającej rating, stosując do wartości ekspozycji odpowiednią wagę ryzyka.

Odpowiednią wagą ryzyka jest waga ryzyka określona w tabeli 1, z którą wiąże się ocena kredytowa danej pozycji zgodnie z przepisami sekcji 4.

Tabela 1

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4 (dotyczy wyłącznie ocen kredytowych innych niż krótkoterminowe oceny kredytowe)	Wszystkie inne stopnie jakości kredytowej
Pozycje sekurytyzacyjne	20 %	50 %	100 %	350 %	1 250 %
Pozycje resekurytyzacyjne	40 %	100 %	225 %	650 %	1 250 %

Z zastrzeżeniem przepisów art. 252–255, kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu oblicza się przez zastosowanie wagi ryzyka równej 1 250 %.

Artykuł 252

Instytucje inicjujące i sponsorujące

W przypadku instytucji inicjującej lub instytucji sponsorującej, kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczone w odniesieniu do ich pozycji sekurytyzacyjnych w ramach którejkolwiek sekurytyzacji mogą ograniczać się do kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, które obliczono by w danym czasie dla sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby nie zostały one poddane sekurytyzacji, z zastrzeżeniem zakładanego zastosowania wagi ryzyka równej 150 % do następujących pozycji:

- wszystkich pozycji, których aktualnie dotyczy niewykonanie zobowiązania;
- wszystkich pozycji, z którymi wiąże się szczególnie wysokie ryzyko zgodnie z art. 128 wśród sekurytyzowanych ekspozycji.

Sposoby traktowania pozycji bez ratingu

1. Do celów obliczania kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu dana instytucja może zastosować średnioważoną wagę ryzyka, która zostałaby zastosowana przez instytucję posiadającą ekspozycje do sekurytyzowanych ekspozycji zgodnie z rozdziałem 2, pomnożoną przez współczynnik koncentracji, o którym mowa w ust. 2. Do tego celu dana instytucja w każdym momencie zna skład puli ekspozycji objętych sekurytyzacją.

2. Współczynnik koncentracji równa się sumie kwot nominalnych wszystkich transz podzielonej przez sumę wartości nominalnych transz o stopniu uprzywilejowania równym lub niższym niż transza, w której znajduje się dana pozycja, włączając w to również samą transzę. Otrzymana waga ryzyka nie jest wyższa niż 1 250 % ani niższa niż jakakolwiek waga ryzyka mająca zastosowanie do bardziej uprzywilejowanej transzy posiadającej rating. Jeżeli dana instytucja nie jest w stanie określić wagi ryzyka, które miałyby zastosowanie do sekurytyzowanych ekspozycji zgodnie z rozdziałem 2, przypisuje ona przedmiotowej pozycji wagę ryzyka równą 1 250 %.

Artykuł 254

Sposoby traktowania pozycji sekurytyzacyjnych w transzy drugiej straty lub o wyższym stopniu uprzywilejowania w programie ABCP

Z zastrzeżeniem dostępności korzystniejszych sposobów traktowania w zakresie instrumentów wsparcia płynności bez ratingu zgodnie z art. 255, dana instytucja może zastosować do pozycji sekurytyzacyjnych spełniających poniższe warunki wagę ryzyka o wartości 100 % lub najwyższą wagę ryzyka, która byłaby zastosowana przez instytucję posiadającą ekspozycje do dowolnych sekurytyzowanych ekspozycji na podstawie rozdziału 2 – w zależności od tego, która z tych dwóch wartości jest większa:

- pozycja sekurytyzacyjna jest częścią transzy, która w sensie ekonomicznym stanowi w sekurytyzacji pozycję drugiej straty lub bardziej uprzywilejowaną, a transza pierwszej straty dostarcza istotnego wsparcia jakości kredytowej w stosunku do transzy drugiej straty;
- jakość pozycji sekurytyzacyjnej jest równa trzeciemu stopniowi jakości kredytowej według metody standardowej lub jest wyższa;
- pozycja sekurytyzacyjna znajduje się w posiadaniu instytucji, która nie posiada pozycji w transzy pierwszej straty.

Artykuł 255

Sposoby traktowania instrumentów wsparcia płynności bez ratingu

1. W celu określenia wartości ekspozycji instrumentu wsparcia płynności bez ratingu instytucje mogą zastosować współczynnik konwersji równy 50 % do kwoty nominalnej przedmiotowego instrumentu, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- dokumentacja dotycząca instrumentu wsparcia płynności jasno określa i ogranicza okoliczności, w których ten instrument może być wykorzystany;

- b) instrumentu nie można wykorzystać w celu dostarczenia wsparcia jakości kredytowej poprzez pokrycie strat już poniesionych do momentu wykorzystania instrumentu, a w szczególności w celu zapewnienia płynności w odniesieniu do ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania w momencie wykorzystania instrumentu, lub w celu nabycia aktywów powyżej wartości godziwej;
- c) instrumentu nie stosuje się w celu zapewnienia stałego lub regularnego finansowania sekurytyzacji;
- d) spłata z tytułu wykorzystania instrumentu nie jest podporządkowana w stosunku do należności inwestorów innych niż należności z tytułu kontraktów na stopę procentową lub pochodnych instrumentów walutowych, opłat lub innych tego typu płatności, ani też nie podlega zrzeczeniu lub odroczeniu;
- e) instrumentu wsparcia płynności nie można wykorzystać po wyczerpaniu wszystkich mających zastosowanie instrumentów wsparcia jakości kredytowej korzystnych dla danego instrumentu wsparcia płynności;
- f) instrument wsparcia płynności zawiera postanowienie, które skutkuje automatycznym zmniejszeniem kwoty, jaka może być wykorzystana, o wysokość kwoty ekspozycji, w przypadku których nie wykonano zobowiązania – gdzie „niewykonanie zobowiązania” jest użyte w znaczeniu nadanym w rozdziale 3 – lub, jeżeli pula sekurytyzowanych ekspozycji składa się z instrumentów posiadających rating, postanowienie, które stanowi o zakończeniu funkcjonowania instrumentu, gdy średnia jakość puli spadnie poniżej klasy inwestycyjnej.

Stosuje się najwyższą wagę ryzyka, jaką instytucja posiadająca ekspozycje zastosowałaby do wszelkich sekurytyzowanych ekspozycji zgodnie z rozdziałem 2.

2. W celu określenia wartości ekspozycji z tytułu linii zaliczek gotówkowych można zastosować współczynnik konwersji równy 0 % do kwoty nominalnej instrumentu wsparcia płynności, który jest bezwarunkowo odwoływalny, pod warunkiem że spełnione zostały warunki określone w ust. 1 oraz że spłata z tytułu wykorzystania instrumentu jest uprzywilejowana w stosunku do wszelkich innych roszczeń do przepływów pieniężnych z tytułu sekurytyzowanych ekspozycji.

Artykuł 256

Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych odnośnie do sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych z opcjami przedterminowej spłaty należności

1. W przypadku sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych z opcją przedterminowej spłaty należności instytucja inicjująca oblicza zgodnie z niniejszym artykułem dodatkową kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do możliwego podwyższenia poziomu ryzyka kredytowego, na które dana ekspozycja jest narażona, w wyniku uruchomienia opcji przedterminowej spłaty należności.

2. Instytucja oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do sumy wartości ekspozycji udziału jednostki inicjującej i udziału inwestorów.

W przypadku programów sekurytyzacyjnych, w ramach których sekurytyzowane ekspozycje zawierają ekspozycje odnawialne i nieodnawialne, instytucja inicjująca stosuje sposoby traktowania określone w ust. 3–6 w odniesieniu do tej części puli bazowej, która zawiera ekspozycje odnawialne.

Wartością ekspozycji z tytułu udziału jednostki inicjującej jest wartość ekspozycji tej referencyjnej części puli wykorzystanych kwot sprzedanych do celów sekurytyzacji, której udział w całej puli wierzytelności sprzedanych w ramach sekurytyzacji określa proporcję przepływów pieniężnych z tytułu kwoty głównej, odsetek oraz innych powiązanych kwot, które nie są dostępne w celu dokonania płatności na rzecz posiadaczy pozycji sekurytyzacyjnych danej sekurytyzacji. Udział jednostki inicjującej nie jest podporządkowany w stosunku do udziału inwestorów. Wartością ekspozycji z tytułu udziału inwestorów jest wartość ekspozycji pozostałej części referencyjnej puli wykorzystanych kwot.

Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do wartości ekspozycji z tytułu udziału jednostki inicjującej oblicza się jako ekspozycję proporcjonalną w stosunku do sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby nie zostały one poddane sekurytyzacji.

3. Z obliczania dodatkowej kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem, o której mowa w ust. 1, zwolnione są jednostki inicjujące następujące rodzaje sekurytyzacji:

a) sekurytyzacje ekspozycji odnawialnych, w przypadku których inwestorzy ponoszą pełne ryzyko związane z każdym przyszłym wykorzystaniem kwot przez kredytobiorców, co oznacza, że ryzyko z tytułu instrumentów bazowych nie przechodzi z powrotem na instytucję inicjującą nawet po zdarzeniu uruchamiającym przedterminową spłatę należności;

b) sekurytyzacje, w przypadku których ewentualna opcja przedterminowej spłaty należności jest uruchamiana jedynie przez zdarzenia niezwiązane z wynikami aktywów sekurytyzowanych lub z instytucją inicjującą, takie jak istotne zmiany w prawie podatkowym lub w przepisach podatkowych.

4. W przypadku instytucji inicjującej, od której zgodnie z ust. 1 wymaga się obliczenia dodatkowej kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem, całkowita wartość kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do jej pozycji w udziale inwestorów oraz kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczone zgodnie z ust. 1 nie przekraczają wyższej z niższych wartości:

a) kwot ekspozycji ważonych ryzykiem obliczonych w odniesieniu do jej pozycji w udziale inwestorów;

b) kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, które byłyby obliczone w odniesieniu do sekurytyzowanych ekspozycji przez instytucję posiadającą ekspozycje tak, jakby nie były one poddane sekurytyzacji na kwotę równą udziałowi inwestorów.

Odliczenie zysków netto, jeżeli takie występują, z tytułu kapitalizacji przyszłych dochodów, wymagane zgodnie z art. 32 ust. 1, traktuje się niezależnie od maksymalnej kwoty wskazanej w poprzednim akapicie.

5. Aby obliczyć kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem zgodnie z ust. 1, wartość ekspozycji z tytułu udziału inwestorów mnoży się przez iloczyn odpowiedniego współczynnika konwersji, jak wskazano w ust. 6–9, i średnioważoną wagę ryzyka, która zostałaby zastosowana do sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby nie zostały one objęte sekurytyzacją.

Opcję przedterminowej spłaty należności uważa się za kontrolowaną, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) instytucja inicjująca posiada odpowiednie plany utrzymywania funduszy własnych i zachowania płynności, aby zapewnić wystarczające fundusze własne i wystarczającą płynność w razie przedterminowej spłaty należności;
- b) przez cały okres transakcji obowiązuje proporcjonalny podział spłat odsetek, kwoty głównej, wydatków, strat i odzyskanych należności pomiędzy udziałem jednostki inicjującej a udziałem inwestorów na podstawie salda zaległych wierzytelności mierzonego w co najmniej jednym terminie odniesienia w każdym miesiącu;
- c) za okres spłaty uważa się czas wystarczający do uregulowania lub uznania za zobowiązanie niewykonane 90 % całkowitej wartości długu (udział jednostki inicjującej i inwestorów) pozostałej do uregulowania na początku procesu przedterminowej spłaty należności;
- d) tempo spłaty nie jest szybsze niż w przypadku spłaty liniowej w okresie podanym w lit. c).

6. W przypadku sekurytyzacji z opcją przedterminowej spłaty ekspozycji detalicznych, które są niezatwierdzone i bezwarunkowo odwoływalne bez uprzedzenia i gdzie przedterminową spłatę uruchamia określony spadek poziomu marży nadwyżkowej, instytucje porównują średni poziom marży nadwyżkowej z trzech miesięcy z poziomami obowiązkowej blokady marży nadwyżkowej.

Jeżeli sekurytyzacja nie wymaga blokowania marży nadwyżkowej, przyjmuje się, że moment blokady marży nadwyżkowej jest o 4,5 punktu procentowego wyższy niż poziom marży nadwyżkowej, który uruchamia proces przedterminowej spłaty należności.

Odpowiedni współczynnik konwersji określa się zgodnie z poziomem faktycznej marży nadwyżkowej z trzech miesięcy, zgodnie z tabelą 2.

Tabela 2

	Sekurytyzacja z kontrolowaną opcją przedterminowej spłaty należności	Sekurytyzacja z opcją niekontrolowanej przedterminowej spłaty należności
Średnia marża nadwyżkowa z trzech miesięcy	Współczynnik konwersji	Współczynnik konwersji
Powyżej poziomu A	0 %	0 %
Poziom A	1 %	5 %
Poziom B	2 %	15 %
Poziom C	10 %	50 %
Poziom D	20 %	100 %
Poziom E	40 %	100 %

gdzie:

- a) „poziom A” oznacza poziomy marży nadwyżkowej niższe niż 133,33 % poziomu blokady marży nadwyżkowej, ale nie niższe niż 100 % tego poziomu;
- b) „poziom B” oznacza poziomy marży nadwyżkowej niższe niż 100 % poziomu blokady marży nadwyżkowej, ale nie niższe niż 75 % tego poziomu;
- c) „poziom C” oznacza poziomy marży nadwyżkowej niższe niż 75 % poziomu blokady marży nadwyżkowej, ale nie niższe niż 50 % tego poziomu;
- d) „poziom D” oznacza poziomy marży nadwyżkowej niższe niż 50 % poziomu blokady marży nadwyżkowej, ale nie niższe niż 25 % tego poziomu;
- e) „poziom E” oznacza poziomy marży nadwyżkowej niższe niż 25 % poziomu blokady marży nadwyżkowej.

7. W przypadku sekurytyzacji z opcją przedterminowej spłaty ekspozycji detalicznych, które są niezatwierdzone i bezwarunkowo odwoływalne bez uprzedzenia i gdzie przedterminową spłatę uruchamia wskaźnik ilościowy dotyczący innego elementu niż średni poziom marży nadwyżkowej z trzech ostatnich miesięcy, instytucje mogą – pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów – zastosować sposób postępowania zbliżony do opisanego w ust. 6 w celu określenia wskazanego współczynnika konwersji. Właściwy organ udziela zezwolenia, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- a) przedmiotowy sposób postępowania jest odpowiedniejszy, ponieważ instytucja może ustalić miarę ilościową równoważną – w odniesieniu do wskaźnika ilościowego uruchamiającego przedterminową spłatę należności – poziomowi blokady marży nadwyżkowej;

b) przedmiotowy sposób postępowania prowadzi do pomiaru ryzyka możliwego zwiększenia ryzyka kredytowego, na które dana instytucja jest narażona, w wyniku uruchomienia opcji przedterminowej spłaty należności, który jest równie ostrożny jak pomiar przeprowadzany zgodnie z ust. 6.

8. W odniesieniu do wszystkich pozostałych sekurytyzacji z kontrolowaną opcją przedterminowej spłaty należności z tytułu ekspozycji odnawialnych stosuje się współczynnik konwersji równy 90 %.

9. W odniesieniu do wszystkich pozostałych sekurytyzacji z niekontrolowanej opcją przedterminowej spłaty należności z tytułu ekspozycji odnawialnych stosuje się współczynnik konwersji równy 100 %.

Artykuł 257

Ograniczenie ryzyka kredytowego w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych podlegających metodzie standardowej

W przypadku uzyskania ochrony kredytowej wobec pozycji sekurytyzacyjnej obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem może ulec zmianie zgodnie z przepisami rozdziału 4.

Artykuł 258

Zmniejszenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

W przypadku pozycji sekurytyzacyjnej, której przypisano wagę ryzyka równą 1 250 %, instytucje mogą zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. k) odliczyć wartość ekspozycji danej pozycji od kapitału podstawowego Tier I w ramach rozwiązania alternatywnego wobec włączania danej pozycji do swoich obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem. W tym celu przy obliczaniu wartości ekspozycji można uwzględnić uznaną ochronę kredytową rzeczywistą w sposób zgodny z przepisami art. 257.

W przypadku gdy instytucja inicjująca korzysta z takiego rozwiązania alternatywnego, może ona odjąć kwotę 12,5 razy większą od kwoty odliczonej zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. k) od kwoty określonej w art. 252 jako kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem, która w danym momencie byłaby obliczona dla sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby nie zostały one poddane sekurytyzacji.

Podsekcja 4

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem według metody IRB

Artykuł 259

Hierarchia metod

1. Instytucje stosują metody według następującej hierarchii:

a) do obliczenia kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji z ratingiem lub pozycji, wobec której można zastosować rating implikowany, stosuje się metodę ratingów zewnętrznych określoną w art. 261;

b) w odniesieniu do pozycji bez ratingu instytucja może zastosować metodę formuły nadzorczej określoną w art. 262, jeżeli może zapewnić oszacowania wartości PD oraz, w stosownych przypadkach, wartości ekspozycji i LGD jako parametry wejściowe dla metody formuły nadzorczej zgodnie z wymogami w zakresie oszacowania tych parametrów według metody wewnętrznych ratingów zgodnie z przepisami sekcji 3. Instytucja inna niż instytucja inicjująca może zastosować metodę formuły nadzorczej jedynie pod warunkiem uzyskania uprzedniego zezwolenia właściwych organów, którego udziela się, wyłącznie jeżeli dana instytucja spełnia warunek określony w zdaniu pierwszym niniejszej litery;

c) w ramach rozwiązania alternatywnego do rozwiązania podanego w lit. b) i wyłącznie w odniesieniu do pozycji bez ratingu objętych programami ABCP instytucja może zastosować metodę wewnętrznych oszacowań zgodnie z ust. 4, jeżeli uzyskała na to zezwolenie właściwych organów;

d) we wszystkich pozostałych przypadkach pozycjom sekurytyzacyjnym bez ratingu przypisuje się wagę ryzyka równą 1 250 %.

e) niezależnie od lit. d) i pod warunkiem uzyskania uprzedniego zezwolenia właściwych organów instytucja może obliczać wagę ryzyka dla pozycji bez ratingu w programie ABCP zgodnie z art. 253 lub 254, jeżeli ta pozycja bez ratingu nie jest papierem dłużnym przedsiębiorstw i jest objęta zakresem zastosowania metody wewnętrznych oszacowań, o zezwolenie na stosowanie której wystąpiono. Wartości zagregowanej ekspozycji, których dotyczy ten wyjątek, nie są istotne, a w każdym razie są niższe niż 10 % wartości zagregowanej ekspozycji, które są traktowane przez instytucję za pomocą metody wewnętrznych oszacowań. Instytucja zaprzestaje tych działań, w przypadku gdy nie uzyskała zezwolenia na stosowanie danej metody wewnętrznych oszacowań.

2. Do celów stosowania ratingu implikowanego dana instytucja przyznaje pozycji bez ratingu implikowaną ocenę kredytową równoważną ocenie kredytowej pozycji odniesienia z ratingiem, która jest pozycją najbardziej uprzywilejowaną i pod każdym względem podporządkowaną w stosunku do przedmiotowej pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu oraz która spełnia wszystkie następujące warunki:

a) pozycje odniesienia muszą być pod każdym względem podporządkowane w stosunku do danej pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu;

b) termin zapadalności pozycji odniesienia jest dłuższy niż termin zapadalności przedmiotowej pozycji bez ratingu lub taki sam jak ten termin;

c) każdy rating implikowany jest na bieżąco aktualizowany, by odzwierciedlać wszelkie zmiany w ocenie kredytowej pozycji odniesienia.

3. Właściwe organy udzielają instytucjom zezwolenia na stosowanie metody wewnętrznych oszacowań zgodnie z ust. 4, jeżeli są spełnione wszystkie następujące warunki:

- a) pozycje w papierach dłużnych przedsiębiorstw wyemitowanych w ramach programu ABCP są pozycjami z ratingiem;
- b) wewnętrzne oszacowanie jakości kredytowej danej pozycji odzwierciedla publicznie dostępne metody oszacowań stosowane przez co najmniej jedną ECAI do przyznawania ratingu papierom wartościowym zabezpieczonym ekspozycjami takiego samego rodzaju jak sekurytyzowane ekspozycje;
- c) do ECAI, których metody zostały zastosowane zgodnie z wymogami lit. b), zalicza się te ECAI, które przyznały rating zewnętrzny papierów dłużnych przedsiębiorstw wyemitowanych w ramach programu ABCP. Elementy ilościowe – takie jak czynniki skrajne – stosowane przy przyporządkowaniu pozycji do określonego stopnia jakości kredytowej są co najmniej tak ostrożne jak te stosowane w odpowiednich metodach oszacowań wspomnianych ECAI;
- d) opracowując swoją metodę wewnętrznych oszacowań, instytucja uwzględnia właściwe opublikowane metody ratingu stosowane przez ECAI, które oceniają papiery dłużne przedsiębiorstw w ramach programu ABCP. Dana instytucja dokumentuje spełnienie tego wymogu i regularnie uaktualnia istniejącą dokumentację, zgodnie z lit. g);
- e) metoda wewnętrznych oszacowań danej instytucji zawiera klasy ratingowe. Między takimi klasami a ocenami kredytowymi ECAI istnieje bezpośredni związek. Związek ten jest wyraźnie udokumentowany;
- f) metodę wewnętrznych oszacowań stosuje się w wewnętrznym procesie zarządzania ryzykiem instytucji, włączając w to proces decyzyjny, proces informacji zarządczej i proces alokacji kapitału wewnętrznego;
- g) wewnątrzni lub zewnętrzni audytorzy, ECAI, działy lub osoby realizujące zadania w zakresie wewnętrznej kontroli kredytowej lub zarządzania ryzykiem danej instytucji dokonują regularnych przeglądów procesów związanych z oszacowaniami wewnętrznymi oraz jakości wewnętrznych oszacowań jakości kredytowej ekspozycji danej instytucji w ramach programu ABCP. Jeżeli działy lub osoby realizujące zadania w zakresie kontroli wewnętrznej, kontroli kredytowej lub zarządzania ryzykiem danej instytucji dokonują przeglądu, wówczas działy te i osoby są niezależne od linii biznesowej programu ABCP, jak również od relacji z klientami;
- h) instytucja monitoruje zachowanie swoich wewnętrznych ratingów w czasie, aby ocenić skuteczność metody wewnętrznych oszacowań oraz w razie potrzeby dokonuje korekt stosowanej metody, jeżeli zachowanie ekspozycji regularnie odbiega od zachowania wskazywanego przez wewnętrzne ratingi;
- i) program ABCP zawiera standardy zawierania umów kredytowych w formie wytycznych kredytowych i inwestycyjnych. Decydując o zakupie aktywów, administrator programu ABCP bierze pod uwagę rodzaj nabywanych aktywów, rodzaj oraz wartość pieniężną ekspozycji wynikających z tytułu zapewnienia instrumentów wsparcia płynności i wsparcia jakości kredytowej, rozkład strat oraz prawny i ekonomiczny rozdział między przekazywanymi aktywami a podmiotem sprzedającym. Przeprowadza się ponadto analizę kredytową profilu ryzyka sprzedawcy aktywów, która obejmuje analizę przeszłych oraz oczekiwanych w przyszłości wyników działalności finansowej, aktualną pozycję na rynku, oczekiwaną przyszłą konkurencyjność, dźwignię finansową, przepływ środków pieniężnych oraz wskaźnik pokrycia odsetek zyskiem i rating długu. Ponadto dokonuje się przeglądu standardów zawierania umów kredytowych stosowanych przez sprzedawcę aktywów, jego zdolność obsługi aktywów oraz procesów ściągania należności;
- j) w standardach zawierania umów kredytowych w ramach programu ABCP ustanawia się minimalne kryteria kwalifikujące aktywa, w których w szczególności:
  - (i) wyklucza się zakup aktywów, których okres przeterminowania jest znaczący lub które są zagrożone niewykonaniem zobowiązania;
  - (ii) ogranicza się nadmierną koncentrację długu z tego samego źródła lub obszaru geograficznego;
  - (iii) ogranicza się termin spłaty nabywanych aktywów;
- k) program ABCP obejmuje zasady i procedury ściągania należności, które uwzględniają potencjał operacyjny oraz jakość kredytową jednostki obsługującej. Program ABCP ogranicza ryzyko związane z wynikami sprzedawcy i jednostki obsługującej różnymi metodami, takimi jak mechanizmy uruchamiające oparte na bieżącej jakości kredytowej, które wykluczałyby możliwość przemieszania aktywów;
- l) zagregowane oszacowanie straty z tytułu pakietu aktywów, którego zakup rozważany jest w ramach programu ABCP, uwzględnia wszystkie źródła potencjalnego ryzyka, takie jak ryzyko kredytowe i ryzyko rozmycia. Jeżeli wsparcie jakości kredytowej dostarczane przez sprzedawcę jest mierzone jedynie w oparciu o straty kredytowe, wówczas ustanawia się oddzielną rezerwę w związku z ryzykiem rozmycia, jeżeli jest ono istotne w kontekście konkretnej puli ekspozycji. Ponadto przy określaniu wymaganego poziomu wsparcia, w ramach programu dokonuje się przeglądu danych historycznych z kilku minionych lat, w tym danych dotyczących strat, zaległości kredytowych, przypadków rozmycia oraz wskaźnika obrotu w przypadku wierzytelności;
- m) przy zakupie ekspozycji w ramach programu ABCP wykorzystuje się narzędzia strukturalne, takie jak automatyczne mechanizmy wygasające, w celu zmniejszenia potencjalnego pogorszenia jakości kredytowej portfela bazowego.

4. Zgodnie z metodą wewnętrznych oszacowań instytucja zalicza pozycję bez ratingu do jednej z klas ratingowych określonych w ust. 3 lit. e). Pozycji przypisuje się taki sam rating wynikowy jak ocenom kredytowym odpowiadającym tej klasie ratingowej, jak określono w ust. 3 lit. e). Jeżeli taki rating wynikowy w chwili rozpoczęcia sekurytyzacji jest na poziomie klasy inwestycyjnej lub wyższym, uznaje się go za tożsamy z uznaną oceną kredytową wydaną przez ECAI do celów obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem.

5. Instytucje, którym udzielono zezwolenia na stosowanie metody wewnętrznych oszacowań, nie mogą powrócić do stosowania innych metod, chyba że spełnione są wszystkie następujące warunki:

- instytucja wykazała w sposób zadowalający właściwy organ zasadność takiego działania;
- instytucja otrzymała uprzednie zezwolenie właściwego organu.

Artykuł 260

Maksymalne kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem

Instytucja inicjująca, instytucja sponsorująca lub inne instytucje, które mogą obliczyć wartość K_{IRB} , mogą ograniczać kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczane w odniesieniu do ich pozycji sekurytyzacyjnych do kwoty, która zgodnie z art. 92 ust. 3 stworzyłaby wymóg w zakresie funduszy własnych równy sumie 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, jakie powstałyby, gdyby sekurytyzowane aktywa nie zostały objęte sekurytyzacją i były ujęte w bilansie danej instytucji, oraz kwoty oczekiwanej straty w odniesieniu do tych ekspozycji.

Artykuł 261

Metoda ratingów zewnętrznych

1. W ramach metody ratingów zewnętrznych instytucja oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej lub resekurytyzacyjnej z ratingiem poprzez zastosowanie odpowiedniej wagi ryzyka do wartości ekspozycji i pomnożenie uzyskanego wyniku przez współczynnik 1,06.

Odpowiednią wagą ryzyka jest waga ryzyka określona w tabeli 4, z którą wiąże się ocena kredytowa danej pozycji zgodnie z przepisami sekcji 4.

Tabela 4

Stopień jakości kredytowej		Pozycje sekurytyzacyjne			Pozycje resekurytyzacyjne	
Oceny kredytowe inne niż oceny krótkoterminowe	Krótkoterminowe oceny kredytowe	A	B	C	D	E
		1	1	7 %	12 %	20 %
2		8 %	15 %	25 %	25 %	40 %

Stopień jakości kredytowej		Pozycje sekurytyzacyjne			Pozycje resekurytyzacyjne	
Oceny kredytowe inne niż oceny krótkoterminowe	Krótkoterminowe oceny kredytowe	A	B	C	D	E
		3		10 %	18 %	35 %
4	2	12 %	20 %	40 %	65 %	
5		20 %	35 %	60 %	100 %	
6		35 %	50 %		100 %	150 %
7	3	60 %	75 %		150 %	225 %
8		100 %			200 %	350 %
9		250 %			300 %	500 %
10		425 %			500 %	650 %
11		650 %			750 %	850 %
Wszystkie pozostałe i bez ratingu		1 250 %				

Wagi w tabeli 4 kolumna C stosuje się w przypadku, gdy pozycja sekurytyzacyjna nie jest pozycją resekurytyzacyjną i gdy efektywna liczba ekspozycji sekurytyzowanych jest mniejsza od sześciu.

W odniesieniu do pozostałych pozycji sekurytyzacyjnych, które nie są pozycjami resekurytyzacyjnymi, stosuje się wagi określone w kolumnie B, chyba że dana pozycja znajduje się w najbardziej uprzywilejowanej transzy, kiedy to stosuje się wagi określone w kolumnie A.

W odniesieniu do pozycji resekurytyzacyjnych stosuje się wagi określone w kolumnie E, chyba że dana pozycja resekurytyzacyjna znajduje się w najbardziej uprzywilejowanej transzy resekurytyzacji, a żadne ekspozycje bazowe same nie stanowią ekspozycji resekurytyzacyjnych, kiedy to stosuje się wagi określone w kolumnie D.

Przy określaniu, czy dana transza jest najbardziej uprzywilejowana, nie wymaga się uwzględniania kwot należnych z tytułu kontraktu na stopę procentową lub pochodnych instrumentów walutowych, należnych opłat lub innych podobnych płatności.

Przy obliczaniu efektywnej liczby ekspozycji sekurytyzowanych ekspozycje wielokrotne wobec jednego dłużnika traktuje się jako jedną ekspozycję. Efektywną liczbę ekspozycji oblicza się według wzoru:

$$N = \frac{\left(\sum_i EAD_i \right)^2}{\sum_i EAD_i^2}$$

gdzie EAD_i stanowi sumę wartości ekspozycji wszystkich ekspozycji wobec i -tego dłużnika. Jeżeli jest dostępna informacja o udziale w portfelu związanym z największą ekspozycją, C_1 , dana instytucja może obliczyć N jako $1/C_1$.

2. Ograniczenie ryzyka kredytowego z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych może być uznane zgodnie z art. 264 ust. 1 i 4, z zastrzeżeniem warunków zawartych w art. 247.

Artykuł 262

Metoda formuły nadzorczej

1. Według metody formuły nadzorczej wagę ryzyka dla pozycji sekurytyzacyjnej oblicza się, z zastrzeżeniem dolnego limitu równego 20 % dla pozycji resekurytyzacyjnych i 7 % dla wszystkich pozostałych pozycji sekurytyzacyjnych, według następującego wzoru:

$$12.5 \cdot \frac{S[L + T] - S[L]}{T}$$

gdzie:

$$S[x] = \begin{cases} x, & \text{when } x \leq K_{IRBR} \\ K_{IRBR} + K[x] - K[K_{IRBR}] + \left(1 - \exp\left(-\frac{\omega \cdot (K_{IRBR} - x)}{K_{IRBR}}\right) \right) \cdot \frac{d \cdot K_{IRBR}}{\omega}, & \text{when } x > K_{IRBR} \end{cases}$$

gdzie:

$$h = \left(1 - \frac{K_{IRBR}}{ELGD} \right)^N$$

$$c = \frac{K_{IRBR}}{1 - h}$$

$$v = \frac{(ELGD - K_{IRBR}) \cdot K_{IRBR} + 0,25 \cdot (1 - ELGD) \cdot K_{IRBR}}{N}$$

$$f = \left(\frac{v + K_{IRBR}^2}{1 - h} - c^2 \right) + \frac{(1 - K_{IRBR}) \cdot K_{IRBR} - v}{(1 - h) \cdot \tau}$$

$$g = \frac{(1 - c) \cdot c}{f} - 1$$

$$a = g \cdot c$$

$$b = g \cdot (1 - c)$$

$$d = 1 - (1 - h) \cdot (1 - \text{Beta}[K_{IRBR}; a, b])$$

$$K[x] = (1 - h) \cdot ((1 - \text{Beta}[x; a, b]) \cdot x + \text{Beta}[x; a + 1, b] \cdot c)$$

$$\tau = 1\,000;$$

$$\omega = 20;$$

Beta [x; a, b] = oznacza dystrybuantę rozkładu beta z parametrami a i b mierzonymi w punkcie x;

T = grubość transzy, w której znajduje się dana pozycja, mierzona jako stosunek a) kwoty nominalnej transzy do b) sumy kwot nominalnych ekspozycji, które zostały objęte sekurytyzacją. W odniesieniu do instrumentów pochodnych wymienionych w załączniku II zamiast kwoty nominalnej stosuje się sumę aktualnego kosztu odtworzenia i możliwej przyszłej ekspozycji kredytowej obliczanej zgodnie z przepisami rozdziału 6;

K_{IRBR} = stosunek a) wartości K_{IRB} do b) sumy wartości ekspozycji w odniesieniu do ekspozycji, które zostały objęte sekurytyzacją, wyrażony w formie ułamka dziesiętnego;

L = poziom wsparcia jakości kredytowej mierzony jako stosunek kwoty nominalnej wszystkich transz podporządkowanych wobec transzy, w której znajduje się dana pozycja, do sumy kwot nominalnych ekspozycji, które zostały objęte sekurytyzacją. W pomiarach L nie uwzględnia się skapitalizowanego przyszłego dochodu. Przy obliczaniu poziomu wsparcia kwoty należne od kontrahentów z tytułu instrumentów pochodnych wymienionych w załączniku II, stanowiące transze mniej uprzywilejowane w stosunku do przedmiotowej transzy, można przyjąć według aktualnego kosztu odtworzenia bez uwzględnienia ewentualnych przyszłych ekspozycji kredytowych;

N = efektywna liczba ekspozycji obliczona zgodnie z art. 261. W przypadku resekurytyzacji instytucja uwzględnia liczbę ekspozycji sekurytyzacyjnych w puli, a nie liczbę ekspozycji bazowych w pulach pierwotnych, z których pochodzą sekurytyzowane ekspozycje bazowe;

ELGD = średnia strata z tytułu niewykonania zobowiązania ważona ekspozycją, obliczana według następującego wzoru:

$$ELGD = \frac{\sum_i LGD_i \cdot EAD_i}{\sum_i EAD_i}$$

gdzie:

LGD_i = średnia wartość LGD związana z wszystkimi ekspozycjami względem i-tego dłużnika, gdzie wartość LGD określa się zgodnie z rozdziałem 3. W przypadku resekurytyzacji do pozycji sekurytyzowanych stosuje się wartość LGD równą 100 %. Jeżeli ryzyko niewykonania zobowiązania i ryzyko rozmycia dotyczące nabytych wierzytelności są traktowane w ramach sekurytyzacji w sposób zbiorczy, wkład LGD_i odpowiada średniej ważonej wartości LGD dla ryzyka kredytowego i wartości LGD równej 75 % dla ryzyka rozmycia. W tym przypadku wagami są wymogi w zakresie funduszy własnych wyznaczone indywidualnie z tytułu, odpowiednio, ryzyka kredytowego i ryzyka rozmycia.

2. Jeżeli kwota nominalna największej sekurytyzowanej ekspozycji, C_1 , nie przekracza 3 % sumy kwoty nominalnej sekurytyzowanych ekspozycji, wówczas do celów metody formuły nadzorczej instytucja może ustalić wartość LGD równą 50 % w przypadku sekurytyzacji niebędących resekurytyzacjami, a N równą jednej z poniższych wartości:

$$N = \left(C_1 \cdot C_m + \left(\frac{C_m - C_1}{m - 1} \right) \cdot \max\{1 - m \cdot C_1, 0\} \right)^{-1}$$

$$N = \frac{1}{C_1}$$

gdzie:

C_m = stosunek sumy kwot nominalnych największych „m” ekspozycji do sumy kwot nominalnych ekspozycji sekurytyzowanych. Wielkość „m” może określić dana instytucja.

W przypadku sekurytyzacji, w ramach których praktycznie wszystkie sekurytyzowane ekspozycje stanowią ekspozycje detaliczne, instytucje mogą pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwego organu zastosować metodę formuły nadzorczej z wykorzystaniem uproszczeń $h = 0$ oraz $v = 0$, jeżeli efektywna liczba ekspozycji nie jest mała oraz jeżeli dane ekspozycje nie charakteryzują się dużą koncentracją.

3. Właściwe organy na bieżąco informują EUNB o stosowaniu przez instytucje ust. 2. EUNB monitoruje zakres praktyk w tym obszarze i wydaje odpowiednie wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

4. Ograniczenie ryzyka kredytowego pozycji sekurytyzacyjnych może być uznane zgodnie z art. 264 ust. 2–4, z zastrzeżeniem warunków zawartych w art. 247.

Artykuł 263

Instrumenty wsparcia płynności

1. Do celów określenia wartości ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu w formie linii zaliczek gotówkowych, do kwoty nominalnej instrumentu wsparcia płynności, który spełnia warunki określone w art. 255 ust. 2, stosuje się współczynnik konwersji równy 0 %.

2. Jeżeli obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla sekurytyzowanych ekspozycji, tak jakby nie były one objęte sekurytyzacją, nie jest dla instytucji możliwe, może ona w drodze wyjątku – i z zastrzeżeniem uzyskania zezwolenia właściwych organów – tymczasowo stosować określoną w ust. 3 metodę obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu w postaci instrumentu wsparcia płynności, który spełnia warunki określone art. 255 ust. 1. Instytucje powiadamiają właściwe organy o stosowaniu przez nie przepisu zawartego w zdaniu pierwszym, podając przy tym przyczyny oraz planowany czas stosowania.

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem uznaje się, co do zasady, za niemożliwe, jeżeli instytucja nie dysponuje ratingiem implikowanym, metodą wewnętrznych oszacowań ani metodą formuły nadzorczej.

3. W przypadku pozycji sekurytyzacyjnej stanowiącej instrument wsparcia płynności, spełniający warunki zawarte w art. 255 ust. 1, można zastosować najwyższą wagę ryzyka, jaka zostałaby zastosowana zgodnie z przepisami rozdziału 2 w odniesieniu do wszelkich sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby nie były one sekurytyzowane. W celu określenia wartości ekspozycji danej pozycji stosuje się współczynnik konwersji równy 100 %.

Artykuł 264

Ograniczenie ryzyka kredytowego w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych podlegających metodzie IRB

1. Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się przy zastosowaniu metody ratingów zewnętrznych, wartość ekspozycji lub waga ryzyka dla pozycji sekurytyzacyjnej, względem której uzyskano ochronę kredytową, mogą zostać zmienione zgodnie z przepisami rozdziału 4 w zakresie, w jakim stosują się one do obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem na podstawie rozdziału 2.

2. W przypadku pełnej ochrony kredytowej, jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się przy zastosowaniu metody formuły nadzorczej, zastosowanie mają następujące wymogi:

a) instytucja określa „efektywną wagę ryzyka” danej pozycji. Dokonuje tego, dzieląc kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem danej pozycji przez wartość ekspozycji tej pozycji i mnożąc wynik przez 100;

b) w przypadku ochrony kredytowej rzeczywistej kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej oblicza się, mnożąc przez efektywną wagę ryzyka wartość ekspozycji danej pozycji skorygowaną o ochronę kredytową rzeczywistą (wartość E^*) obliczoną zgodnie z rozdziałem 4 w celu obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z rozdziałem 2, przyjmując, że E równa się kwocie pozycji sekurytyzacyjnej;

c) w przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej oblicza się, mnożąc kwotę ochrony skorygowaną o wszelkie przypadki niedopasowania walutowego oraz niedopasowania terminów zapadalności (G_A) zgodnie z przepisami rozdziału 4 przez wagę ryzyka dostawcy ochrony; a następnie dodając otrzymaną wartość do kwoty otrzymanej przez pomnożenie kwoty pozycji sekurytyzacyjnej minus G_A przez efektywną wagę ryzyka.

3. W przypadku ochrony częściowej, jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się przy zastosowaniu metody formuły nadzorczej, zastosowanie mają następujące wymogi:

a) jeżeli ograniczenie ryzyka kredytowego obejmuje pierwszą stratę lub straty ustalane na zasadzie proporcjonalnej przypadające na pozycję sekurytyzacyjną, instytucja może zastosować przepisy ust. 2;

b) w innych przypadkach instytucja traktuje pozycję sekurytyzacyjną jako co najmniej dwie pozycje, których niezabezpieczoną część uznaje się za pozycję o niższej jakości kredytowej. Do celów obliczenia kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem tej pozycji stosuje się przepisy art. 262, z zastrzeżeniem że w przypadku ochrony kredytowej rzeczywistej wartość T koryguje się do wartości e^* ; oraz do $T-g$ w przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej, gdzie e^* oznacza stosunek E^* do całkowitej kwoty referencyjnej puli bazowej, a E^* jest równe skorygowanej kwocie ekspozycji danej pozycji sekurytyzacyjnej obliczonej zgodnie z przepisami rozdziału 4 w zakresie, w jakim stosują się one do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z rozdziałem 2, przyjmując, że E równa się kwocie pozycji sekurytyzacyjnej; natomiast g równa się stosunkowi kwoty nominalnej ochrony kredytowej skorygowanej o wszelkie przypadki niedopasowania walutowego lub niedopasowania terminów zapadalności zgodnie z przepisami rozdziału 4 do sumy kwot ekspozycji w odniesieniu do sekurytyzowanych ekspozycji. W przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej do części pozycji nieobjętej skorygowaną wartością T stosuje się wagę ryzyka dostawcy ochrony.

4. Jeżeli w przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej właściwe organy udzieliły instytucji zezwolenia na obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla porównywalnych ekspozycji bezpośrednich wobec dostawcy ochrony zgodnie z rozdziałem 3, wagę ryzyka g ekspozycji wobec dostawcy ochrony zgodnie z art. 235 określa się według przepisów rozdziału 3.

Artykuł 265

Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych odnośnie do sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych z opcjami przedterminowej spłaty należności

1. Oprócz kwot ekspozycji ważonych ryzykiem obliczanych w odniesieniu do posiadanych przez instytucję inicjującą pozycji sekurytyzacyjnych instytucja ta przy dokonywaniu sprzedaży ekspozycji odnawialnych do sekurytyzacji z opcją przedterminowej spłaty należności oblicza też kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem zgodnie z metodą określoną w art. 256.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 256 wartość ekspozycji z tytułu udziału jednostek inicjujących stanowi sumę następujących pozycji:

a) wartości ekspozycji tej referencyjnej części puli wykorzystanych kwot sprzedanych do celów sekurytyzacji, której udział w całej puli wierzytelności sprzedanych do programu określa część przepływów pieniężnych z tytułu pobierania kwoty głównej i odsetek oraz z tytułu innych powiązanych kwot, które nie są dostępne w celu dokonania płatności na rzecz posiadaczy pozycji sekurytyzacyjnych danej sekurytyzacji;

b) wartości ekspozycji tej części puli niewykorzystanych kwot linii kredytowych (kwoty wykorzystane w ramach tych linii zostały sprzedane do programu sekurytyzacyjnego), której udział w całkowitej wartości takich niewykorzystanych kwot jest taki sam jak udział wartości ekspozycji opisanej w lit. a) w stosunku do wartości ekspozycji puli wykorzystanych kwot sprzedanych do celów sekurytyzacji.

Udział jednostki inicjującej nie może być podporządkowany w stosunku do udziału inwestorów.

Wartość ekspozycji z tytułu udziału inwestorów stanowi wartość ekspozycji części referencyjnej puli wykorzystanych kwot, nieobjętą zakresem stosowania lit. a), powiększoną o wartość ekspozycji tej części puli niewykorzystanych kwot linii kredytowych (kwoty wykorzystane w ramach tych linii zostały sprzedane do programu sekurytyzacyjnego), która nie wchodzi w zakres stosowania lit. b).

3. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do wartości ekspozycji z tytułu udziału jednostki inicjującej zgodnie z ust. 2 lit. a) oblicza się tak jak ekspozycję proporcjonalną w stosunku do sekurytyzowanych ekspozycji z tytułu wykorzystanych kwot, tak jakby nie były one objęte sekurytyzacją, oraz jak ekspozycję proporcjonalną w stosunku do niewykorzystanych kwot linii kredytowych, których wykorzystane kwoty zostały sprzedane do celów sekurytyzacji.

Artykuł 266

Zmniejszenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

1. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej, której przypisano wagę ryzyka równą 1 250 %, można zmniejszyć o wartość 12,5 razy większą od kwoty wszelkich korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego traktowanych zgodnie z art. 110 dokonanych przez instytucję w odniesieniu do sekurytyzowanych ekspozycji. W zakresie, w jakim do tego celu uwzględnia się korekty szczególnego ryzyka kredytowego, nie bierze się ich pod uwagę do celów obliczeń określonych w art. 159.

2. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej można zmniejszyć o wartość 12,5 razy większą od kwoty wszelkich korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego traktowanych zgodnie z art. 110, dokonanych przez instytucję w odniesieniu do danej pozycji.

3. Jak przewidziano w art. 36 ust. 1 lit. k) w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnej, do której stosuje się wagę ryzyka równą 1 250 %, instytucje mogą w ramach rozwiązania alternatywnego w stosunku do uwzględniania danej pozycji przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem odliczyć od funduszy własnych wartość ekspozycji danej pozycji, z następującymi zastrzeżeniami:

- wartość ekspozycji danej pozycji można obliczyć na podstawie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, uwzględniając przy tym wszelkie obniżki dokonane zgodnie z ust. 1 i 2;
- przy obliczaniu wartości ekspozycji można uwzględnić uznaną ochronę rzeczywistą w sposób zgodny z metodą określoną w art. 247 i 264;

c) w przypadku zastosowania metody formuły nadzorczej do obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz gdy $L < K_{IRBR}$ i $[L+T] > K_{IRBR}$ pozycję można traktować jak dwie pozycje, przy czym w odniesieniu do pozycji o wyższym stopniu uprzywilejowania L jest równe K_{IRBR} .

4. W przypadku gdy dana instytucja korzysta z możliwości zawartej w ust. 3, może ona odjąć wartość 12,5 razy większą od kwoty odliczonej zgodnie z tym ustępem od kwoty określonej w art. 260 jako kwota, do której można ograniczyć kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do jej pozycji w ramach danej sekurytyzacji.

Sekcja 4

Zewnętrzne oceny kredytowe

Artykuł 267

Stosowanie ocen kredytowych ECAI

Instytucje mogą korzystać z ocen kredytowych w celu określenia wagi ryzyka danej pozycji sekurytyzacyjnej wyłącznie wtedy, gdy ocena kredytowa została wydana lub zatwierdzona przez ECAI zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1060/2009.

Artykuł 268

Wymogi, jakie muszą spełniać oceny kredytowe ECAI

Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z sekcją 3 instytucje stosują ocenę kredytową zapewnioną przez ECAI wyłącznie wtedy, gdy spełnione są następujące warunki:

- nie istnieje jakiegokolwiek niedopasowanie między rodzajami płatności ujętymi w ocenie kredytowej a rodzajami płatności, do których upoważniona jest instytucja na mocy umowy stanowiącej podstawę rozpatrywanej pozycji sekurytyzacyjnej;
- ECAI publikuje analizę strat i przepływów pieniężnych, a także dane dotyczące wrażliwości ratingów na zmiany w podstawowych założeniach ratingowych, w tym wyniki wspólnych aktywów, jak również oceny kredytowe, procedury, metody, założenia i kluczowe elementy stanowiące podstawę ocen zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1060/2009. Za opublikowane nie uznaje się informacji udostępnionych jedynie ograniczonej liczbie podmiotów. Oceny kredytowe uwzględnia się w macierzy przejścia danej ECAI;
- ocena kredytowa nie opiera się, w całości ani w części, na wsparciu nierzeczywistym udzielonym przez samą instytucję. W takim przypadku do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do danej pozycji zgodnie z sekcją 3 dana instytucja rozpatruje odnośną pozycję w taki sposób, jakby nie posiadała ona ratingu.

ECAI jest zobowiązana do publikowania wyjaśnień, w jaki sposób wyniki wspólnych aktywów wpływają na przedmiotową ocenę kredytową.

Artykuł 269

Stosowanie ocen kredytowych

1. Instytucja może wyznaczyć jedną lub więcej ECAI, których oceny kredytowe stosuje się przy obliczaniu jej kwot ekspozycji ważonych ryzykiem na mocy niniejszego rozdziału („wyznaczona ECAI”).

2. Dana instytucja stosuje oceny kredytowe w odniesieniu do swoich pozycji sekurytyzacyjnych konsekwentnie, a nie wybiórczo, oraz zgodnie z następującymi zasadami:

- a) instytucja nie może stosować ocen kredytowych danej ECAI do swoich pozycji w niektórych transzach oraz ocen kredytowych innej ECAI do swoich pozycji w innych transzach w ramach tej samej sekurytyzacji, które posiadają rating nadany przez pierwszą ECAI lub takiego ratingu nie posiadają;
- b) jeżeli w odniesieniu do danej pozycji istnieją dwie oceny kredytowe wydane przez wyznaczone ECAI, instytucja stosuje mniej korzystną ocenę kredytową;
- c) jeżeli w odniesieniu do danej pozycji istnieją więcej niż dwie oceny kredytowe wydane przez wyznaczone ECAI, stosuje się dwie najbardziej korzystne oceny kredytowe. Jeżeli są one różne, stosuje się mniej korzystną z nich;
- d) instytucja nie zabiega aktywnie o wycofanie mniej korzystnych ratingów.

3. W przypadku gdy ochrona kredytowa uznana na mocy rozdziału 4 jest dostarczana bezpośrednio do SSPE i ochrona ta znajduje odzwierciedlenie w ocenie kredytowej pozycji wydanej przez wyznaczoną ECAI, można zastosować wagę ryzyka powiązaną z tą oceną kredytową. Jeżeli dana ochrona nie jest uznana na mocy rozdziału 4, nie uznaje się też związanej z nią oceny kredytowej. W przypadku gdy ochrona kredytowa nie jest dostarczana SSPE, lecz bezpośrednio pozycji sekurytyzacyjnej, oceny kredytowej nie uznaje się.

Artykuł 270

Przyrzędowanie

EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia w odniesieniu do wszystkich ECAI, który stopień jakości kredytowej spośród podanych w niniejszym rozdziale jest powiązany z odpowiednimi ocenami kredytowymi wydanymi przez ECAI. Ustalenia te są obiektywne i konsekwentne oraz dokonywane zgodnie z następującymi zasadami:

- a) EUNB różnicuje względne stopnie ryzyka wyrażone w każdej ocenie;
- b) EUNB bierze pod uwagę czynniki ilościowe, takie jak współczynnik niewykonania zobowiązań lub wskaźniki strat, oraz

historyczne wyniki ocen kredytowych każdej ECAI w ramach różnych klas aktywów;

- c) EUNB bierze pod uwagę czynniki jakościowe, takie jak zakres transakcji ocenionych przez ECAI, stosowaną przez nią metodę i znaczenie jej ocen kredytowych, w szczególności kwestię, czy są one oparte na oczekiwanej stracie czy na pierwszej stracie w EUR oraz terminowej spłacie odsetek lub ostatecznej spłacie odsetek;
- d) EUNB stara się zapewnić, aby pozycje sekurytyzacyjne, którym przypisuje się taką samą wagę ryzyka na podstawie ocen kredytowych ECAI, podlegały równoważnym stopniom ryzyka kredytowego. W stosownych przypadkach EUNB rozważa zmianę swojej decyzji co do stopnia jakości kredytowej, który ma być przypisany określonej ocenie kredytowej.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 1 lipca 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

ROZDZIAŁ 6

Ryzyko kredytowe kontrahenta

Sekcja 1

Definicje

Artykuł 271

Określanie wartości ekspozycji

1. Instytucja określa wartość ekspozycji z tytułu instrumentów pochodnych wymienionych w załączniku II zgodnie z niniejszym rozdziałem.

2. Instytucja może określić wartość ekspozycji z tytułu transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia oraz transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego zgodnie z niniejszym rozdziałem, zamiast stosować przepisy rozdziału 4.

Artykuł 272

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału i tytułu VI niniejszej części stosuje się następujące definicje:

Pojęcia ogólne

- (1) „ryzyko kredytowe kontrahenta” („CCR”) oznacza ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcji przed ostatecznym rozliczeniem przepływów pieniężnych związanych z tą transakcją;

Rodzaje transakcji

- (2) „transakcje z długim terminem rozliczenia” oznaczają transakcje, w których kontrahent zobowiązuje się dostarczyć papiery wartościowe, towary lub walutę w zamian za środki pieniężne, inne instrumenty finansowe lub towary (albo odwrotnie) w dacie rozrachunku lub w dacie dostawy określonej w umowie, które to terminy są dłuższe niż zwyczajowo przyjęte na rynku dla danego rodzaju transakcji lub wynoszą pięć dni roboczych od daty zawarcia transakcji przez instytucję, w zależności od tego, który z nich przypada wcześniej;
- (3) „transakcje z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego” oznaczają transakcje, w których instytucja udziela kredytu w związku z nabyciem, sprzedażą, przeniesieniem papierów wartościowych lub obrotem tymi papierami. Transakcje takie nie obejmują kredytów innego rodzaju, które posiadają zabezpieczenie w postaci papierów wartościowych.

Pakiet kompensowania, pakiety zabezpieczające i pojęcia pokrewne

- (4) „pakiet kompensowania” oznacza grupę transakcji między instytucją a pojedynczym kontrahentem, które podlegają prawnie egzekwowalnemu dwustronnemu uzgodnieniu dotyczącemu kompensowania uznanemu zgodnie z sekcją 7 i rozdziałem 4.

Do celów niniejszego rozdziału każdą transakcję, która nie podlega prawnie egzekwowalnemu dwustronnemu uzgodnieniu dotyczącemu kompensowania uznanemu zgodnie z sekcją 7, traktuje się jako odrębny pakiet kompensowania.

Zgodnie z metodą modeli wewnętrznych określoną w sekcji 6 wszystkie pakiety kompensowania z pojedynczym kontrahentem mogą być traktowane jako pojedynczy pakiet kompensowania, jeżeli ujemne symulowane wartości rynkowe pojedynczych pakietów kompensowania są ustalone jako 0 przy szacowaniu oczekiwanej ekspozycji (zwanej dalej „EE”);

- (5) „pozycja ryzyka” oznacza wartość liczbową ryzyka przypisaną transakcji według metody standardowej określonej w sekcji 5 na podstawie wcześniej ustalonego algorytmu;
- (6) „pakiet zabezpieczający” oznacza grupę pozycji ryzyka wynikających z transakcji w ramach pojedynczego pakietu kompensowania, w przypadku gdy do określenia wartości ekspozycji według metody standardowej określonej w sekcji 5 stosuje się jedynie saldo tych pozycji ryzyka;
- (7) „umowa o dostarczenie zabezpieczenia” oznacza umowę lub postanowienia umowy, na mocy których jeden kontrahent musi dostarczyć drugiemu zabezpieczenie, w przypadku gdy ekspozycja drugiego kontrahenta wobec pierwszego przekracza określony poziom;

- (8) „próg zabezpieczenia” oznacza maksymalną kwotę należności z tytułu ekspozycji pozostałą do spłacenia, po przekroczeniu której jedna ze stron uzyskuje prawo żądania dostarczenia zabezpieczenia;
- (9) „okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia” oznacza czas, jaki upływa od ostatniej wymiany zabezpieczenia pakietu kompensowania obejmującego transakcje z kontrahentem niewykonującym zobowiązania do chwili rozliczenia danych transakcji i ponownego zabezpieczenia związanego z tym ryzyka rynkowego;
- (10) „efektywny termin rozliczenia według metody modeli wewnętrznych dla pakietu kompensowania z terminem rozliczenia dłuższym niż jeden rok” oznacza stosunek sumy oczekiwanej ekspozycji w czasie trwania transakcji dokonanych w ramach pakietu kompensowania, zdyskontowanej stopą zwrotu wolną od ryzyka, do sumy oczekiwanej ekspozycji w okresie jednego roku z tytułu transakcji dokonanych w ramach pakietu kompensowania, zdyskontowanej stopą zwrotu wolną od ryzyka.

W przypadku okresu prognozowania krótszego niż jeden rok, efektywny termin rozliczenia można skorygować, tak by uwzględnił ryzyko prolongowane, zastępując oczekiwaną ekspozycję efektywną oczekiwaną ekspozycją;

- (11) „kompensowanie międzyproduktowe” oznacza ujęcie transakcji dotyczących różnych kategorii produktów w ramach jednego pakietu kompensowania zgodnie z zasadami dotyczącymi tego typu kompensowania określonymi w niniejszym rozdziale;
- (12) „bieżąca wartość rynkowa” (zwana dalej „CMV”) do celów sekcji 5 oznacza wartość rynkową netto portfela transakcji w ramach pakietu kompensowania, gdzie przy obliczaniu bieżącej wartości rynkowej używa się zarówno dodatnich, jak i ujemnych wartości rynkowych.

Rozkłady

- (13) „rozkład wartości rynkowych” oznacza przewidywany rozkład prawdopodobieństwa wartości rynkowych netto transakcji dokonanych w ramach pakietu kompensowania na określoną datę w przyszłości (okres prognozowania), z uwzględnieniem wartości rynkowych zrealizowanych z tytułu takich transakcji na dzień prognozy;
- (14) „rozkład ekspozycji” oznacza przewidywany rozkład prawdopodobieństwa wartości rynkowych, w którym przewidywane ujemne wartości rynkowe netto ustala się jako zero;
- (15) „rozkład neutralny pod względem ryzyka” oznacza rozkład wartości rynkowych lub ekspozycji w określonym terminie w przyszłości, obliczony na podstawie implikowanych wartości rynkowych, takich jak implikowane zmienności;

(16) „rozkład faktyczny” oznacza rozkład wartości rynkowych lub ekspozycji w określonym terminie w przeszłości, obliczony przy użyciu wartości historycznych lub zrealizowanych, takich jak zmienność obliczona na podstawie zaobserwowanych w przeszłości zmian cen lub stóp procentowych.

Miary i korekty ekspozycji

(17) „bieżąca ekspozycja” oznacza większą spośród dwóch wartości: zera albo wartości rynkowej transakcji lub portfela transakcji dokonanych z kontrahentem w ramach pakietu kompensowania, która to wartość stanowiłaby stratę z chwilą niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, przy założeniu, że w przypadku jego niewypłacalności lub likwidacji wartości takich transakcji nie można w żadnej mierze odzyskać;

(18) „ekspozycja szczytowa” oznacza wysoki percentyl rozkładu ekspozycji w określonej przyszłej dacie przed najdłuższym terminem rozliczenia transakcji z pakietu kompensowania;

(19) „ekspozycja oczekiwana” (zwana dalej „EE”) oznacza średni rozkład ekspozycji w określonej przyszłej dacie przed najdłuższym terminem rozliczenia transakcji z pakietu kompensowania;

(20) „efektywna ekspozycja oczekiwana w konkretnej dacie” (zwana dalej „efektywną EE”) oznacza maksymalną oczekiwaną ekspozycję w tej dacie lub w dowolnej dacie wcześniejszej. Jako rozwiązanie alternatywne, w odniesieniu do określonej daty pojęcie to można zdefiniować jako wyższą z dwóch wartości: oczekiwanej ekspozycji w tej dacie albo efektywnej ekspozycji oczekiwanej w dowolnej dacie wcześniejszej;

(21) „dodatnia ekspozycja oczekiwana” (zwana dalej „EPE”) oznacza średnią ważoną oczekiwanych ekspozycji w funkcji czasu, gdzie poszczególne wagi odpowiadają części, jaką dana oczekiwana ekspozycja stanowi w stosunku do całego przedziału czasowego.

Przy obliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych instytucje przyjmują średnią na podstawie pierwszego roku lub, jeśli termin rozliczenia wszystkich umów z pakietu kompensowania przypada przed upływem jednego roku, na podstawie okresu trwającego do dnia, w którym przypada termin rozliczenia umowy z pakietu kompensowania mającej najdłuższy termin rozliczenia;

(22) „efektywna dodatnia ekspozycja oczekiwana” (zwana dalej „efektywną EPE”) oznacza średnią ważoną efektywnej ekspozycji oczekiwanej wyznaczoną na podstawie pierwszego roku dla pakietu kompensowania lub – jeżeli termin rozliczenia wszystkich umów w ramach pakietu kompensowania przypada przed upływem jednego roku – na podstawie okresu odpowiadającego umowie o najdłuższym terminie rozliczenia w pakiecie kompensowania, gdzie poszczególne wagi odpowiadają części, jaką dana pojedyncza ekspozycja oczekiwana stanowi w stosunku do całego przedziału czasowego.

Ryzyka związane z CCR

(23) „ryzyko prolongowane” oznacza kwotę, o jaką obniża się EPE, gdy oczekuje się, że przyszłe transakcje z kontrahentem będą dokonywane w sposób ciągły.

Przy obliczaniu EPE nie uwzględnia się dodatkowej ekspozycji powstałej w wyniku takich przyszłych transakcji;

(24) „kontrahent” oznacza do celów sekcji 7 każdą osobę prawną lub fizyczną, która zawiera umowę o kompensowaniu zobowiązań oraz posiada zdolność do zawierania takich umów;

(25) „umowa o kompensowaniu międzyproduktowym” oznacza dwustronną umowę między instytucją a kontrahentem, w ramach której powstaje indywidualne zobowiązanie prawne (na podstawie kompensowania objętych transakcji) obejmujące wszystkie dwustronne umowy ramowe i transakcje należące do różnych kategorii produktów, których dotyczy dana umowa.

Do celów niniejszej definicji „różne kategorie produktów” oznaczają:

a) transakcje odkupu, transakcje udzielania i zaciągania pożyczek papierów wartościowych i towarów;

b) transakcje z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego;

c) umowy wymienione w załączniku II;

(26) „składnik płatnościowy transakcji” oznacza płatność uzgodnioną w ramach transakcji na instrumentach pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, o liniowym profilu ryzyka, która przewiduje wymianę instrumentu finansowego w zamian za płatność.

W przypadku transakcji, które przewidują wymianę jednej płatności na drugą, na przedmiotowe dwa składniki płatnościowe transakcji składają się uzgodnione umownie płatności brutto, w tym kwota referencyjna transakcji.

Sekcja 2

Metody obliczania wartości ekspozycji

Artykuł 273

Metody obliczania wartości ekspozycji

1. Instytucje określają wartość ekspozycji dla umów wymienionych w załączniku II na podstawie jednej z metod określonych w sekcjach 3–6 zgodnie z niniejszym artykułem.

Instytucja, która nie kwalifikuje się do podejścia określonego w art. 94, nie stosuje metody określonej w sekcji 4. Instytucja nie stosuje metody określonej w sekcji 4 do określenia wartości ekspozycji dla umów wymienionych w pkt 3 załącznika II. Instytucje mogą stosować łącznie metody określone w sekcjach 3–6 na stałe w ramach określonej grupy. Pojedyncza instytucja na stałe nie stosuje łącznie metod określonych w sekcjach 3–6, może jednak stosować łącznie metody określone w sekcjach 3 i 5, w przypadku gdy jedna z tych metod jest wykorzystywana w sytuacjach określonych w art. 282 ust. 6.

2. Instytucja może określić wartość ekspozycji w odniesieniu do następujących pozycji przy zastosowaniu metody modeli wewnętrznych (IMM) określonej w sekcji 6, jeżeli uzyskała zezwolenie właściwych organów zgodnie z art. 283 ust. 1 i 2:

- a) umów wymienionych w załączniku II;
- b) transakcji odkupu;
- c) transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów;
- d) transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego;
- e) transakcji z długim terminem rozliczenia.

3. Jeżeli dana instytucja nabywa ochronę w postaci kredytowego instrumentu pochodnego w związku z ekspozycją zaliczaną do portfela niehandlowego lub ekspozycją na ryzyko kredytowe kontrahenta, może ona obliczać swój wymóg w zakresie funduszy własnych dla zabezpieczonej ekspozycji zgodnie z jedną z poniższych metod:

- a) art. 233–236;
- b) zgodnie z art. 153 ust. 3 lub art. 183, jeżeli udzielono zezwolenia zgodnie z art. 143.

Wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta dla tych kredytowych instrumentów pochodnych wynosi zero, chyba że instytucja stosuje podejście przewidziane w art. 299 ust. 2 lit. h) ppkt (ii).

4. Niezależnie od przepisów ust. 3, do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka kredytowego kontrahenta instytucja może podjąć decyzję o konsekwentnym uwzględnianiu wszystkich kredytowych instrumentów pochodnych nieuwzględnionych w portfelu handlowym i nabytych jako ochrona w związku z ekspozycją zaliczaną do portfela niehandlowego lub ekspozycją na ryzyko kredytowe kontrahenta, jeżeli ochrona kredytowa jest uznana na mocy niniejszego rozporządzenia.

5. Jeżeli dana instytucja traktuje sprzedane przez nią swapy ryzyka kredytowego jako ochronę kredytową zapewnioną przez daną instytucję i jeżeli podlegają one wymogowi w zakresie funduszy własnych związanemu z ryzykiem kredytowym instrumentu bazowego z tytułu pełnej kwoty referencyjnej, ich wartość ekspozycji do celów CCR w portfelu niehandlowym wynosi zero.

6. Zgodnie z wszystkimi metodami określonymi w sekcjach 3–6 wartość ekspozycji dla danego kontrahenta jest równa sumie wartości ekspozycji obliczonej dla każdego pakietu kompensowania z udziałem takiego kontrahenta.

W odniesieniu do danego kontrahenta wartość ekspozycji dla danego pakietu kompensowania instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym wymienionych w załączniku II obliczana zgodnie z niniejszym rozdziałem jest równa większej z dwóch następujących wartości: zera albo różnicy między sumą wartości ekspozycji z wszystkich pakietów kompensowania z udziałem danego kontrahenta i sumą wartości korekty wyceny kredytowej dla tego kontrahenta uznawanej przez daną instytucję jako poniesiony odpis aktualizujący wartość. Korekty wyceny kredytowej oblicza się, nie uwzględniając żadnej korekty z tytułu kompensowania wartości obciążenia przypisanej własnemu ryzyku kredytowemu danej firmy, które już zostało wykluczone z funduszy własnych na mocy art. 33 ust. 1 lit. c).

7. Instytucje określają wartość ekspozycji w odniesieniu do ekspozycji z tytułu transakcji z długim terminem rozliczenia z wykorzystaniem dowolnej z metod określonych w sekcjach 3–6, niezależnie od tego, którą metodę dana instytucja wybrała dla instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym oraz transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów oraz transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego. Przy obliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych dla transakcji z długim terminem rozliczenia instytucja korzystająca z metody określonej w rozdziale 3 może na stałe przypisać takim transakcjom wagi ryzyka zgodnie z metodą określoną w rozdziale 2 niezależnie od istotności tych pozycji.

8. W odniesieniu do metod określonych w sekcjach 3 i 4 instytucja przyjmuje konsekwentną metodę określania kwoty referencyjnej dla poszczególnych rodzajów produktów oraz zapewnia, aby uwzględniana kwota referencyjna stanowiła właściwy miernik ryzyka związanego z umową. Jeżeli umowa przewiduje zwielokrotnienie przepływów pieniężnych, instytucja koryguje kwotę referencyjną, aby uwzględnić skutki tego zwielokrotnienia dla profilu ryzyka tej umowy.

W przypadku metod określonych w sekcjach 3–6 instytucje traktują transakcje, w których stwierdzono szczególne ryzyko korelacji, zgodnie z art. 291 ust. 2, 4, 5 i 6, stosownie do przypadku.

Sekcja 3

Metoda wyceny według wartości rynkowej

Artykuł 274

Metoda wyceny według wartości rynkowej

1. Aby określić aktualny koszt odtworzenia wszystkich umów o dodatniej wartości, instytucje przypisują umowom ich bieżącą wartość rynkową.

2. W celu określenia potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej instytucje mnożą, w stosownych przypadkach, kwoty referencyjne lub wartości bazowe przez wartości procentowe przedstawione w tabeli 1 oraz zgodnie z następującymi zasadami:

- a) umowy, które nie mieszczą się w żadnej z pięciu kategorii przedstawionych w tabeli 1, traktuje się jako umowy dotyczące towarów innych niż metale szlachetne;
- b) w odniesieniu do umów z wielokrotną wymianą kwoty głównej wartości procentowe mnoży się przez liczbę płatności pozostałych do realizacji zgodnie z umową;
- c) w odniesieniu do umów, które są tak skonstruowane, aby rozliczyć należność z tytułu ekspozycji po określonych terminach płatności oraz gdy ich warunki zostają przeformułowane w taki sposób, że wartość rynkowa umowy jest równa zeru w tych określonych terminach, rezydualny termin zapadalności jest równy okresowi pozostającemu do najbliższego terminu przeformułowania warunków umowy. W przypadku kontraktów na stopę procentową, które spełniają powyższe kryteria, a ich rezydualny termin zapadalności wynosi ponad rok, wartość procentowa nie jest niższa niż 0,5 %.

Tabela 1

Rezydualny termin zapadalności	Kontrakty na stopę procentową	Umowy dotyczące kursów walutowych i złota	Umowy dotyczące akcji	Umowy dotyczące metali szlachetnych, z wyjątkiem złota	Umowy dotyczące towarów innych niż metale szlachetne
Do jednego roku	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
Powyżej jednego roku, ale nie więcej niż pięć lat	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
Powyżej pięciu lat	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

3. W przypadku umów dotyczących towarów innych niż złoto, o których mowa w pkt 3 załącznika II, instytucja może stosować – alternatywnie do wartości procentowych z tabeli 1 – wartości procentowe zawarte w tabeli 2, pod warunkiem że w odniesieniu do tych umów instytucja postępuje zgodnie z rozszerzoną metodą terminów zapadalności określoną w art. 361.

Tabela 2

Rezydualny termin zapadalności	Metale szlachetne (z wyjątkiem złota)	Metale nieszlachetne	Produkty rolne (niecierwałe)	Inne, w tym produkty energetyczne
Do jednego roku	2 %	2,5 %	3 %	4 %
Powyżej jednego roku, ale nie więcej niż pięć lat	5 %	4 %	5 %	6 %
Powyżej pięciu lat	7,5 %	8 %	9 %	10 %

4. Wartość ekspozycji jest równa sumie aktualnego kosztu odtworzenia i wartości potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej.

Sekcja 4

Metoda wyceny pierwotnej ekspozycji

Artykuł 275

Metoda wyceny pierwotnej ekspozycji

1. Wartość ekspozycji jest równa kwocie referencyjnej każdego instrumentu pomnożonej przez wartości procentowe przedstawione w tabeli 3.

Tabela 3

Pierwotny termin zapadalności	Kontrakty na stopę procentową	Umowy dotyczące kursów walutowych i złota
Do jednego roku	0,5 %	2 %
Powyżej jednego roku, nieprzekraczający dwóch lat	1 %	5 %
Dodatek za każdy następny rok	1 %	3 %

2. Do obliczenia wartości ekspozycji z tytułu kontraktów na stopę procentową instytucja może zdecydować o zastosowaniu pierwotnego terminu zapadalności lub rezydualnego terminu zapadalności.

Sekcja 5

Metoda standardowa

Artykuł 276

Metoda standardowa

1. Instytucje mogą stosować metodę standardową („SM”) wyłącznie do obliczania wartości ekspozycji z tytułu instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym oraz transakcji z długim terminem rozliczenia.

2. Stosując metodę standardową, instytucje obliczają wartość ekspozycji oddzielnie dla każdego pakietu kompensowania, po odliczeniu zabezpieczenia, według następującego wzoru:

$$\text{Exposure value} = \beta \cdot \max \left\{ \text{CMV} - \text{CMC}, \sum_j \left| \sum_i \text{RPT}_{ij} - \sum_l \text{RPC}_{lj} \right| \cdot \text{CCRM}_j \right\}$$

gdzie:

CMV = bieżąca wartość rynkowa portfela transakcji dokonywanych w ramach pakietu kompensowania z kontrahentem, bez zabezpieczenia, gdzie:

$$\text{CMV} = \sum_i \text{CMV}_i$$

gdzie:

CMV_i = bieżąca wartość rynkowa transakcji i ;

CMC = bieżąca wartość rynkowa zabezpieczenia przypisanego pakietowi kompensowania, gdzie:

$$\text{CMC} = \sum_l \text{CMC}_l$$

gdzie

CMC_l = bieżąca wartość rynkowa zabezpieczenia l ;

i = wskaźnik oznaczający transakcję;

l = wskaźnik oznaczający zabezpieczenie;

j = wskaźnik oznaczający kategorię pakietu zabezpieczającego.

Do tego celu pakiety zabezpieczające odpowiadają czynnikom ryzyka, dla których pozycje ryzyka o przeciwnych symbolach mogą być kompensowane, dając pozycję ryzyka netto, na której opiera się następnie pomiar ekspozycji.

RPT_{ij} = pozycja ryzyka z tytułu transakcji i w odniesieniu do pakietu zabezpieczającego j ;

RPC_{lj} = pozycja ryzyka z tytułu zabezpieczenia l w odniesieniu do pakietu zabezpieczającego j ;

CCRM_j = mnożnik CCR określony w tabeli 5 w odniesieniu do pakietu zabezpieczającego j ;

β = 1,4.

3. Do celów obliczeń zgodnie z ust. 2:

- uznane zabezpieczenie uzyskane od kontrahenta ma znak dodatni, natomiast zabezpieczenie udzielone kontrahentowi ma znak ujemny;
- do celów metody standardowej stosuje się wyłącznie zabezpieczenie uznane na mocy art. 197, art. 198 i art. 299 ust. 2 lit. d);
- instytucja może nie uwzględniać ryzyka stopy procentowej wynikającego ze składników płatnościowych transakcji

z rezydualnym terminem rozliczenia nieprzekraczającym jednego roku;

- instytucja może traktować transakcje, które składają się z dwóch składników płatnościowych transakcji denominowanych w tej samej walucie, jako pojedynczą transakcję zagregowaną. Do takiej transakcji zagregowanej mają zastosowanie sposoby traktowania stosowane do składników płatnościowych transakcji.

Artykuł 277

Transakcje o liniowym profilu ryzyka

1. Instytucje przyporządkowują transakcje o liniowym profilu ryzyka do pozycji ryzyka zgodnie z następującymi przepisami:

- transakcje o liniowym profilu ryzyka, których instrumentem bazowym są akcje (w tym indeksy akcyjne), złoto, inne metale szlachetne lub inne towary, przyporządkowuje się do pozycji ryzyka w odpowiednich akcjach (lub indeksach akcyjnych) lub towarach oraz do pozycji ryzyka stopy procentowej dla składnika płatnościowego danej transakcji;
- transakcje o liniowym profilu ryzyka, których instrumentem bazowym jest instrument dłużny, przyporządkowuje się do jednej pozycji ryzyka stopy procentowej dla danego instrumentu dłużnego oraz do innej pozycji ryzyka stopy procentowej dla składnika płatnościowego transakcji;
- transakcje o liniowym profilu ryzyka polegające na wymianie jednej płatności na drugą, w tym walutowe transakcje terminowe, przyporządkowuje się do pozycji ryzyka stopy procentowej dla każdego ze składników płatnościowych transakcji.

Jeżeli w ramach transakcji wymienionych w lit. a), b) lub c) składnik płatnościowy transakcji lub bazowy instrument dłużny jest denominowany w walucie obcej, to ten składnik lub instrument bazowy również przyporządkowuje się do pozycji ryzyka w danej walucie.

2. Do celów ust. 1 wielkość pozycji ryzyka z tytułu transakcji o liniowym profilu ryzyka to efektywna wartość referencyjna (wartość rynkowa pomnożona przez ilość) bazowych instrumentów finansowych lub towarów przeliczonych na walutę krajową danej instytucji poprzez pomnożenie jej przez odpowiedni kurs wymiany, z wyjątkiem instrumentów dłużnych.

3. W przypadku instrumentów dłużnych i składników płatnościowych transakcji wielkość pozycji ryzyka to efektywna wartość referencyjna zaległych płatności brutto (w tym kwoty referencyjnej) przeliczona na walutę państwa członkowskiego pochodzenia, pomnożona w zależności od przypadku przez zmodyfikowaną durację instrumentu dłużnego lub składnika płatnościowego transakcji.

4. Wielkość pozycji ryzyka z tytułu swapu ryzyka kredytowego to wartość referencyjna dla referencyjnego instrumentu dłużnego pomnożona przez zrytualny termin zapadalności swapu ryzyka kredytowego.

Artykuł 278

Transakcje o nieliniowym profilu ryzyka

1. Instytucje określają wielkość pozycji ryzyka z tytułu transakcji o nieliniowym profilu ryzyka zgodnie z następującymi ustępami.

2. Wielkość pozycji ryzyka z tytułu instrumentu pochodnego będącego przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym o nieliniowym profilu ryzyka, w tym opcji i opcji swapowych, których instrumentem bazowym nie jest instrument dłużny ani składnik płatnościowy transakcji, jest równa ekwiwalentowi delta efektywnej wartości referencyjnej instrumentu finansowego, który jest podstawą danej transakcji zgodnie z art. 280 ust. 1.

3. Wielkość pozycji ryzyka z tytułu instrumentu pochodnego będącego przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym o nieliniowym profilu ryzyka, w tym opcji i opcji swapowych, których instrumentem bazowym jest instrument dłużny lub składnik płatnościowy transakcji, jest równa ekwiwalentowi delta efektywnej wartości referencyjnej instrumentu finansowego lub składnika płatnościowego transakcji pomnożonej w zależności od przypadku przez zmodyfikowaną durację instrumentu dłużnego lub składnika płatnościowego transakcji.

Artykuł 279

Traktowanie zabezpieczeń

Przy określaniu pozycji ryzyka instytucje traktują zabezpieczenie w następujący sposób:

- zabezpieczenie uzyskane od kontrahenta traktuje się jak należność od kontrahenta z tytułu instrumentu pochodnego (pozycja długa) płatną w dniu obliczenia pozycji ryzyka;
- zabezpieczenie udzielone przez instytucję kontrahentowi traktuje się jak zobowiązanie wobec kontrahenta (pozycja krótka) płatne w dniu obliczenia pozycji ryzyka.

Artykuł 280

Obliczanie pozycji ryzyka

1. Instytucja określa wielkość i symbol pozycji ryzyka w następujący sposób:

a) w odniesieniu do wszystkich instrumentów innych niż instrumenty dłużne:

- jako efektywną wartość referencyjną w przypadku transakcji o liniowym profilu ryzyka;
- jako ekwiwalent delta efektywnej wartości referencyjnej, $P_{ref} \cdot \frac{\partial V}{\partial p}$, w przypadku transakcji o nieliniowym profilu ryzyka,

gdzie:

P_{ref} = cena instrumentu bazowego wyrażona w walucie referencyjnej;

V = wartość instrumentu finansowego (w przypadku opcji przedmiotową wartością jest cena opcji);

p = cena instrumentu bazowego wyrażona w tej samej walucie co V ;

b) w odniesieniu do instrumentów dłużnych i składników płatnościowych transakcji we wszystkich rodzajach transakcji:

- jako efektywną wartość referencyjną pomnożoną przez zmodyfikowaną durację w przypadku transakcji o liniowym profilu ryzyka;
- jako ekwiwalent delta w wartości referencyjnej pomnożonej przez zmodyfikowaną durację, $\frac{\partial V}{\partial r}$, w przypadku transakcji o nieliniowym profilu ryzyka,

gdzie:

V = wartość instrumentu finansowego (w przypadku opcji przedmiotową wartością jest cena opcji);

r = wysokość stopy procentowej.

Jeżeli wartość V jest denominowana w walucie innej niż waluta referencyjna, wartość instrumentu pochodnego przelicza się na walutę referencyjną, mnożąc ją przez odpowiedni kurs wymiany.

2. Instytucje łączą pozycje ryzyka w pakiety zabezpieczające. W odniesieniu do każdego pakietu zabezpieczającego oblicza się kwotę w wartości bezwzględnej stanowiącą sumę powstałych pozycji ryzyka. Wynikiem tego obliczenia jest pozycja ryzyka netto, którą oblicza się do celów art. 276 ust. 2 według następującego wzoru:

$$\left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} \right|$$

Artykuł 281

Pozycje ryzyka stopy procentowej

1. W celu obliczenia pozycji ryzyka stopy procentowej instytucje stosują następujące przepisy.

2. W odniesieniu do pozycji ryzyka stopy procentowej z tytułu następujących elementów:

- a) środków pieniężnych zdeponowanych przez kontrahenta jako zabezpieczenie;
- b) składników płatnościowych transakcji;
- c) bazowych instrumentów dłużnych,

do których w każdym przypadku zgodnie z tabelą 1 w art. 336 stosuje się narzut kapitałowy w wysokości 1,60 % lub mniejszej, instytucje przypisują te pozycje do jednego z sześciu pakietów zabezpieczających dla każdej waluty, jak podano w tabeli 4.

Tabela 4

	Referencyjne stopy procentowe wg kursu oficjalnego	Referencyjne stopy procentowe wg kursu innego niż oficjalny
Termin zapadalności	< 1 rok	< 1 rok
	> 1 ≤ 5 lat	> 5 lat
	> 1 ≤ 5 lat	> 5 lat

3. W odniesieniu do pozycji ryzyka stopy procentowej z tytułu bazowych instrumentów dłużnych lub składników płatnościowych transakcji, których stopa procentowa jest powiązana z referencyjną stopą procentową stanowiącą ogólny poziom rynkowych stóp procentowych, rezydualny termin zapadalności stanowi czas, jaki upływa do kolejnej zmiany stóp procentowych. We wszystkich innych przypadkach jest to czas pozostały do wykupu bazowego instrumentu dłużnego lub – w przypadku składnika płatnościowego transakcji – pozostały czas trwania transakcji.

Artykuł 282

Pakiety zabezpieczające

1. Instytucje tworzą pakiety zabezpieczające zgodnie z ust. 2–5.

2. Na każdego emitenta referencyjnego instrumentu dłużnego będącego podstawą swapu ryzyka kredytowego przypada jeden pakiet zabezpieczający.

Koszykowe swapy ryzyka kredytowego w przypadku n-tego niewykonania zobowiązania są traktowane następująco:

- a) wielkość pozycji ryzyka referencyjnego instrumentu dłużnego w koszyku będącym podstawą swapu ryzyka kredytowego uruchamianego n-tym niewykonaniem zobowiązania jest równa efektywnej wartości referencyjnej referencyjnego instrumentu dłużnego pomnożonej przez zmodyfikowaną durację instrumentu pochodnego uruchamianego n-tym niewykonaniem zobowiązania w odniesieniu do zmiany spreadu kredytowego referencyjnego instrumentu dłużnego;

b) na każdy referencyjny instrument dłużny w koszyku będącym podstawą swapu ryzyka kredytowego uruchamianego n-tym niewykonaniem zobowiązania przypada jeden pakiet zabezpieczający. Pozycje ryzyka z tytułu różnych swapów ryzyka kredytowego uruchamianych n-tym niewykonaniem zobowiązania nie są uwzględniane w tym samym pakiecie zabezpieczającym;

c) mnożnik CCR, który ma zastosowanie do każdego pakietu zabezpieczającego stworzonego na potrzeby jednego z referencyjnych instrumentów dłużnych będących instrumentem pochodnym uruchamianym n-tym niewykonaniem zobowiązania, wynosi:

(i) 0,3 % w odniesieniu do referencyjnych instrumentów dłużnych, które posiadają ocenę kredytową uznaną ECAI odpowiadającą jakości kredytowej od pierwszego do trzeciego stopnia;

(ii) 0,6 % w odniesieniu do innych instrumentów dłużnych.

3. W przypadku pozycji ryzyka stopy procentowej z tytułu:

a) depozytów pieniężnych przekazanych kontrahentowi jako zabezpieczenie, gdy kontrahent taki nie zalega ze spłatą zobowiązań o niskim ryzyku szczególnym;

b) bazowych instrumentów dłużnych, do których zgodnie z tabelą 1 w art. 336 stosuje się narzut kapitałowy w wysokości przekraczającej 1,60 %,

na każdego emitenta przypada jeden pakiet zabezpieczający.

Jeżeli składnik płatnościowy transakcji jest odwzorowaniem takiego instrumentu dłużnego, jeden pakiet zabezpieczający przypada także na każdego emitenta referencyjnego instrumentu dłużnego.

Instytucja może przypisać do tego samego pakietu zabezpieczającego pozycje ryzyka wynikające z instrumentów dłużnych określonego emitenta lub referencyjnych instrumentów dłużnych tego samego emitenta, których odwzorowaniem są składniki płatnościowe transakcji lub które stanowią podstawę swapu ryzyka kredytowego.

4. Bazowe instrumenty finansowe inne niż instrumenty dłużne przypisuje się tym samym pakietom zabezpieczającym tylko wtedy, gdy instrumenty te są identyczne lub podobne do siebie. We wszystkich pozostałych przypadkach przypisuje się je do oddzielnych pakietów zabezpieczających.

Do celów niniejszego ustępu instytucje określają, czy instrumenty bazowe są podobne według następujących zasad:

a) w przypadku akcji – instrument bazowy jest podobny, jeżeli został wyemitowany przez tego samego emitenta. Indeks akcyjny traktuje się jako oddzielny emitenta;

b) w przypadku metali szlachetnych – instrument bazowy jest podobny, jeżeli jest tym samym metalem. Indeks metali szlachetnych traktuje się jako oddzielny metal szlachetny;

- c) w przypadku energii elektrycznej – instrument bazowy jest podobny, jeżeli prawa i obowiązki związane z dostawą energii odnoszą się do tego samego okresu obciążenia szczytowego lub pozaszczytowego w ciągu doby;
- d) w przypadku towarów – instrument bazowy jest podobny, jeżeli jest tym samym towarem. Indeks towarów traktuje się jako oddzielny towar.

5. W poniższej tabeli przedstawiono mnożniki CCR („CCRM”) dla poszczególnych kategorii pakietów zabezpieczających:

Tabela 5

	Kategorie pakietów zabezpieczających	CCRM
1.	Stopy procentowe	0,2 %
2.	Stopy procentowe dla pozycji ryzyka z tytułu referencyjnego instrumentu dłużnego, który jest podstawą swapu ryzyka kredytowego i do którego – zgodnie z tytułem IV rozdział 2 tabela 1 – stosuje się narzut kapitałowy wynoszący 1,60 % lub mniej.	0,3 %
3.	Stopy procentowe dla pozycji ryzyka z tytułu instrumentu dłużnego lub referencyjnego instrumentu dłużnego, do którego – zgodnie z tytułem IV rozdział 2 tabela 1 – stosuje się narzut kapitałowy wyższy niż 1,60 %.	0,6 %
4.	Kursy wymiany	2,5 %
5.	Energia elektryczna	4 %
6.	Złoto	5 %
7.	Akcje	7 %
8.	Metale szlachetne (z wyjątkiem złota)	8,5 %
9.	Inne towary (z wyjątkiem metali szlachetnych i energii elektrycznej)	10 %
10.	Instrumenty bazowe instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie należą do żadnej z powyższych kategorii.	10 %

Instrumenty bazowe instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, określone w tabeli 5 pkt 10, przypisuje się do oddzielnych, pojedynczych pakietów zabezpieczających dla każdej kategorii instrumentu bazowego.

6. W przypadku transakcji o nieliniowym profilu ryzyka lub w przypadku składników płatnościowych transakcji oraz transakcji, których podstawą są instrumenty dłużne, dla których dana instytucja nie może wyliczyć – w zależności od przypadku – współczynnika delta lub zmodyfikowanej duracji przy pomocy zatwierdzonego przez właściwy organ modelu obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego, dany właściwy organ określa ostrożnie wielkość pozycji ryzyka i mające zastosowanie CCRM, albo wymaga od danej instytucji zastosowania metody określonej w sekcji 3. Nie uznaje się kompensowania (tzn. wartość ekspozycji określa się tak, jakby istniał pakiet kompensowania obejmujący jedynie pojedynczą transakcję).

7. Dana instytucja posiada procedury wewnętrzne służące weryfikacji, czy przed włączeniem danej transakcji do pakietu zabezpieczającego dana transakcja została objęta prawnie egzekwowalną umową o kompensowaniu spełniającą wymogi określone w sekcji 7.

8. Instytucja korzystająca z zabezpieczenia w celu ograniczenia swojego CCR posiada procedury wewnętrzne służące weryfikacji, czy przed uznaniem skutków zabezpieczenia w swoich obliczeniach dane zabezpieczenie spełnia standardy pewności prawa określone w rozdziale 4.

Sekcja 6

Metoda modeli wewnętrznych

Artykuł 283

Zezwolenie na stosowanie metody modeli wewnętrznych

1. Właściwe organy zezwalają danej instytucji na zastosowanie metody modeli wewnętrznych (IMM) w celu obliczenia wartości ekspozycji z tytułu dowolnej z poniższych transakcji, pod warunkiem że organy te są przekonane, iż dana instytucja spełniła wymogi zawarty w ust. 2:

- a) transakcji określonych w art. 273 ust. 2 lit. a);
- b) transakcji określonych w art. 273 ust. 2 lit. b), c) i d);
- c) transakcji określonych w art. 273 ust. 2 lit. a)–d).

Jeżeli dana instytucja uzyskała zezwolenie na zastosowanie IMM w celu obliczenia wartości ekspozycji z tytułu dowolnej z transakcji wymienionych w akapicie pierwszym lit. a)–c), może ona również zastosować IMM do transakcji określonych w art. 273 ust. 2 lit. e).

Niezależnie od art. 273 ust. 1 akapit trzeci instytucja może zdecydować o niestosowaniu tej metody do ekspozycji nieistotnych pod względem wielkości i ryzyka. W takim przypadku do tych ekspozycji instytucja stosuje jedną z metod określonych w sekcjach 3–5, jeżeli spełnione zostały stosowne wymogi dotyczące każdej metody.

2. Właściwe organy zezwalają instytucjom na stosowanie IMM do obliczeń, o których mowa w ust. 1, wyłącznie wtedy, gdy instytucja wykazała, że spełnia wymogi określone w niniejszej sekcji, a właściwe organy potwierdziły, że posiadane przez instytucję systemy zarządzania CCR są należyte i odpowiednio wdrożone.

3. Właściwe organy mogą na określony czas zezwolić instytucjom na wprowadzanie IMM kolejno w odniesieniu do poszczególnych rodzajów transakcji. W czasie takiego okresu kolejnego wprowadzania IMM instytucje mogą stosować metody określone w sekcjach 3 lub 5 do rodzaju transakcji, w odniesieniu do której nie stosują IMM.

4. W przypadku wszystkich transakcji na instrumentach pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym i wszystkich transakcji z długim terminem rozliczenia, w odniesieniu do których instytucja nie otrzymała na mocy ust. 1 zezwolenia na stosowanie IMM, instytucja ta korzysta z metod określonych w sekcjach 3 lub 5.

Metody te można stosować łącznie na stałe w ramach określonej grupy. W ramach pojedynczej instytucji metody te można stosować łącznie wyłącznie wtedy, gdy jedna z tych metod jest wykorzystywana do przypadków określonych w art. 282 ust. 6.

5. Instytucja, która na mocy ust. 1 uzyskała zezwolenie na stosowanie IMM, nie powraca do stosowania metod określonych w sekcjach 3 lub 5, chyba że uzyskała na to zgodę właściwego organu. Właściwe organy udzielają takiego zezwolenia, jeżeli instytucja wykaże zasadność takiego działania.

6. Jeżeli instytucja przestaje spełniać wymogi określone w niniejszej sekcji, powiadamia o tym właściwy organ i podejmuje jedno z następujących działań:

- a) przedstawia właściwemu organowi plan szybkiego powrotu do stanu zgodności;
- b) wykazuje w sposób zadowalający właściwy organ, że skutki braku zgodności są nieistotne.

Artykuł 284

Wartość ekspozycji

1. Jeżeli instytucja uzyskała zezwolenie zgodnie z art. 283 ust. 1 na stosowanie IMM do obliczenia wartości ekspozycji z tytułu niektórych lub wszystkich transakcji wymienionych w przedmiotowym ustępie, dokonuje ona pomiaru wartości ekspozycji z tytułu tych transakcji na poziomie pakietu kompensowania.

W modelu wykorzystywanym w tym celu przez instytucję:

- a) określa się prognozowany rozkład zmian wartości rynkowej pakietu kompensowania wynikający z łącznych zmian odpowiednich parametrów rynkowych, takich jak stopy procentowe czy kursy wymiany walut;
- b) oblicza się wartość ekspozycji dla danego pakietu kompensowania w dowolnym czasie w przyszłości, z uwzględnieniem łącznych zmian parametrów rynkowych.

2. Do celów uwzględnienia w ramach danego modelu skutków uzupełniania zabezpieczenia, model wartości zabezpieczenia spełnia wymogi ilościowe, jakościowe i wymogi w zakresie danych w odniesieniu do modelu IMM zgodnie z niniejszą sekcją, a instytucja w swoim prognozowanym rozkładzie zmian wartości rynkowej pakietu kompensowania może uwzględnić jedynie uznane zabezpieczenie finansowe, o których mowa w art. 197, 198 i art. 299 ust. 2 lit. c) i d).

3. Wymóg w zakresie funduszy własnych dotyczący ryzyka kredytowego kontrahenta w stosunku do ekspozycji na CCR,

w odniesieniu do których instytucja stosuje IMM, jest równy wyższej z następujących wartości:

- a) wymóg w zakresie funduszy własnych dotyczący ekspozycji obliczanych na podstawie efektywnej dodatniej ekspozycji oczekiwanej z wykorzystaniem bieżących danych rynkowych;
- b) wymóg w zakresie funduszy własnych dotyczący ekspozycji obliczanych na podstawie efektywnej dodatniej ekspozycji oczekiwanej z wykorzystaniem pojedynczej, jednolitej kalibracji dla warunków skrajnych dla wszystkich ekspozycji na CCR, do których instytucje stosują IMM.

4. Z wyjątkiem kontrahentów, w odniesieniu do których stwierdzono, że posiadają szczególne ryzyko korelacji objęte zakresem stosowania art. 291 ust. 4 i 5, instytucje obliczają wartość ekspozycji jako iloczyn współczynnika alfa (α) i efektywnej EPE według następującego wzoru:

$$\text{Exposure value} = \alpha \cdot \text{Effective EPE}$$

gdzie:

$\alpha = 1,4$, chyba że właściwe organy wymagają wyższego współczynnika α lub zezwalają instytucjom na stosowanie ich własnych oszacowań zgodnie z ust. 9.

Efektywną EPE oblicza się, szacując wartość oczekiwanej ekspozycji (EE_t) jako średnią ekspozycję liczoną w określonym terminie w przyszłości t , gdzie średnią tę uzyskuje się na podstawie wszystkich możliwych wartości stosownych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości.

Według modelu wartość EE szacuje się w szeregu terminów w przyszłości t_1, t_2, t_3 itp.

5. Efektywną EE oblicza się rekursywnie jako:

$$\text{Effective EE}_{t_k} = \max \{ \text{Effective EE}_{t_{k-1}}, \text{EE}_{t_k} \}$$

gdzie:

bieżącą datę oznacza się jako t_0 ;

Efektywna EE_{t₀} jest równa bieżącej ekspozycji.

6. Efektywna EPE jest średnią efektywną EE w ciągu pierwszego roku przyszłej ekspozycji. Jeżeli termin rozliczenia wszystkich umów w ramach pakietu kompensowania przypada przed upływem jednego roku, EPE jest średnią EE do chwili upłynięcia terminu rozliczenia wszystkich umów w ramach takiego pakietu. Efektywną EPE oblicza się jako średnią ważoną efektywnej EE:

$$\text{Effective EPE} = \sum_{k=1}^{\min \{1 \text{ year, maturity}\}} \text{Effective EE}_{t_k} \cdot \Delta t_k$$

gdzie wagi $\Delta t_k = t_k - t_{k-1}$ dopuszczają przypadek, w którym przyszłą ekspozycję oblicza się w nierównych odstępach czasu.

7. Instytucje obliczają miary EE albo ekspozycji szczytowej na podstawie rozkładu ekspozycji uwzględniającego możliwość odchylenia takiego rozkładu od normy.

8. Instytucja może skorzystać z miary rozkładu obliczanej przy zastosowaniu dla każdego kontrahenta ostrożniejszego modelu niż wartość iloczynu α i efektywnej EPE obliczana według równania podanego w ust. 4.

9. Niezależnie od przepisów ust. 4 właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na stosowanie ich własnych oszacowań α , jeżeli:

- a) α jest równa stosunkowi kapitału wewnętrznego wynikającego z pełnej symulacji ekspozycji na CCR wszystkich kontrahentów (licznik) do kapitału wewnętrznego opartego na EPE (mianownik);
- b) w mianowniku EPE jest traktowana tak jak by była stałą pozostającą kwotą należną.

Jeżeli wartość α jest szacowana zgodnie z niniejszym ustępem, nie jest mniejsza niż 1,2.

10. Do celów oszacowania wartości α zgodnie z ust. 9 instytucja zapewnia, aby licznik i mianownik obliczano w sposób konsekwentny pod względem metodyki stosowania modeli, specyfikacji parametrów i składu portfela. Metoda wykorzystana do oszacowania α jest oparta na przyjętej przez instytucję koncepcji kapitału wewnętrznego, należyte udokumentowana i podlega zatwierdzeniu przez niezależny organ. Ponadto instytucja weryfikuje swoje oszacowania współczynnika α co najmniej raz na kwartał lub częściej, jeżeli skład portfela ulega zmianom w czasie. Instytucja ocenia również ryzyko modelu.

11. Instytucja wykazuje w sposób zadowalający właściwe organy, że jej wewnętrzne oszacowania współczynnika α uwzględniają w liczniku istotne przyczyny zależności występującej po rozkładzie wartości rynkowych transakcji lub portfeli transakcji na poszczególnych kontrahentów. W wewnętrznych oszacowaniach α uwzględnia się granulację portfeli.

12. Sprawując nadzór nad stosowaniem oszacowań zgodnie z ust. 9, właściwe organy mają na uwadze znaczne zróżnicowanie między oszacowaniami α wynikające z możliwości wystąpienia błędnej specyfikacji w modelach stosowanych w odniesieniu do licznika, w szczególności w przypadku występowania wypukłości.

13. W stosownych przypadkach parametry zmienności i korelacje czynników ryzyka rynkowego stosowane przy wspólnym modelowaniu ryzyka rynkowego i kredytowego są uzależnione od czynnika ryzyka kredytowego, aby uwzględnić potencjalny wzrost zmienności lub korelacji w razie pogorszenia koniunktury gospodarczej.

Artykuł 285

Wartość ekspozycji w odniesieniu do pakietów kompensowania podlegających umowie o dostarczenie zabezpieczenia

1. Jeżeli pakiet kompensowania podlega umowie o dostarczenie zabezpieczenia i bieżącej wycenie rynkowej, instytucja może zastosować jedną z następujących miar EPE:

- a) efektywną EPE bez uwzględniania jakichkolwiek zabezpieczeń posiadanych lub przekazanych w ramach depozytu zabezpieczającego powiększonego o ewentualne zabezpieczenie udzielone kontrahentowi niezależnie od bieżącej wyceny i procesu uzupełniania zabezpieczenia ani od bieżącej ekspozycji;
- b) narzut, który odzwierciedla potencjalny wzrost ekspozycji w okresie ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, powiększony o większą z następujących kwot:
  - (i) bieżącą ekspozycję, w tym wszystkie zabezpieczenia aktualnie posiadane lub przekazane, inne niż zabezpieczenie żądane lub będące przedmiotem sporu;
  - (ii) największą ekspozycję netto, w tym zabezpieczenie na mocy umowy o dostarczenie zabezpieczenia, która nie uruchamia wezwania do zabezpieczenia. Kwota ta odzwierciedla wszystkie mające zastosowanie progi, minimalne kwoty transferu, kwoty niezależne i początkowe depozyty zabezpieczające na podstawie umowy o dostarczenie zabezpieczenia;
- c) jeżeli w ramach modelu uwzględnia się skutki uzupełniania zabezpieczenia przy szacowaniu EE, instytucja może – pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwego organu – zastosować miarę EE uzyskaną przy pomocy takiego modelu bezpośrednio w równaniu podanym w art. 284 ust. 5. Właściwe organy udzielają takiego zezwolenia wyłącznie wtedy, gdy potwierdzą, że przy szacowaniu EE w modelu właściwie uwzględnia się skutki uzupełniania zabezpieczenia.

Do celów lit. b) instytucje obliczają narzut jako oczekiwaną dodatnią zmianę wartości wyceny według wartości rynkowej transakcji w okresie ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia. Zmiany wartości zabezpieczenia odzwierciedla się, stosując nadzorcze korekty z tytułu zmienności zgodnie z rozdziałem 4 sekcja 3 lub własne oszacowania korekt z tytułu zmienności w ramach kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych, jednak w okresie ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia nie zakłada się żadnych płatności z tytułu zabezpieczeń. Okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia podlega okresom minimalnym określonym w ust. 2–5.

2. W odniesieniu do transakcji podlegających codziennej korekcie wartości depozytu zabezpieczającego i bieżącej wycenie według wartości rynkowej okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia stosowany w celu modelowania wartości ekspozycji wobec umów o dostarczenie zabezpieczenia nie jest krótszy niż:

- a) pięć dni roboczych w przypadku pakietów kompensowania składających się wyłącznie z transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów oraz transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego;

b) dziesięć dni roboczych w przypadku wszystkich pozostałych pakietów kompensowania.

3. Ust. 2 lit. a) i b) podlegają następującym wyjątkom:

a) w przypadku wszystkich pakietów kompensowania, w których liczba transakcji przekracza 5 000 w dowolnym momencie jednego kwartału, okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia na następny kwartał nie jest krótszy niż dwadzieścia dni roboczych. Wyjątek ten nie ma zastosowania do ekspozycji instytucji z tytułu transakcji;

b) w przypadku pakietów kompensowania zawierających co najmniej jedną transakcję obejmującą zabezpieczenie nie płynne lub instrument pochodny będący przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, który nie może być łatwo wymieniony, okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia nie jest krótszy niż dwadzieścia dni roboczych.

Instytucja określa, czy zabezpieczenie jest nie płynne lub czy instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym nie mogą być łatwo wymienione w kontekście skrajnych warunków rynkowych, charakteryzujących się brakiem stale aktywnych rynków, na których kontrahent w ciągu najwyżej dwóch dni uzyskałby wiele notowań cen, które nie spowodowałyby ruchów na rynku ani nie stanowiłyby ceny odzwierciedlającej dyskonto rynkowe (w przypadku zabezpieczenia) ani premii rynkowej (w przypadku instrumentu pochodnego będącego przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym).

Instytucja analizuje, czy transakcje lub papiery wartościowe, które posiada jako zabezpieczenie, są skoncentrowane wokół określonego kontrahenta oraz czy w sytuacji, gdyby ten kontrahent nagle zniknął z rynku, instytucja byłaby w stanie zamienić te transakcje lub papiery wartościowe.

4. Jeżeli instytucja jest zaangażowana w więcej niż dwa spory w zakresie wezwania do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego dotyczące określonego pakietu kompensowania w ciągu dwóch poprzednich kwartałów, które to spory trwały dłużej niż mający zastosowanie zgodnie z ust. 2 i 3 okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, instytucja przez następne dwa kwartały stosuje w odniesieniu do danego pakietu kompensowania okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, który jest przynajmniej dwa razy dłuższy od okresu podanego w ust. 2 i 3.

5. W odniesieniu do korekty wartości depozytu zabezpieczającego o okresowości równej N dni, okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia jest co najmniej równy okresowi podanemu w ust. 2 i 3, F , powiększonemu o N dni i pomniejszonemu o jeden dzień. Czyli:

$$\text{okres ryzyka w związku z} \\ \text{uzupełnieniem zabezpieczenia} = F + N - 1$$

6. Jeżeli w modelu wewnętrznym uwzględnia się wpływ uzupełniania zabezpieczenia na zmiany wartości rynkowej pakietu kompensowania, instytucja modeluje zabezpieczenie, inne niż środki pieniężne w tej samej walucie co sama ekspozycja, łącznie z ekspozycją w ramach dokonywanych przez instytucję obliczeń wartości ekspozycji dla transakcji dotyczących

instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym i transakcji finansowania papierów wartościowych.

7. Jeżeli instytucja nie jest w stanie modelować zabezpieczenia łącznie z ekspozycją, nie uwzględnia ona w swoich obliczeniach wartości ekspozycji w odniesieniu do transakcji dotyczących instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym i transakcji finansowania papierów wartościowych skutków zabezpieczenia innego niż środki pieniężne w tej samej walucie co sama ekspozycja, chyba że stosuje ona korekty z tytułu zmienności spełniające normy kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych wraz z własnymi oszacowaniami korekt z tytułu zmienności lub standardowe korekty nadzorcze z tytułu zmienności zgodnie z rozdziałem 4.

8. Instytucja stosująca IMM nie uwzględnia w swoich modelach skutków zmniejszenia wartości ekspozycji wynikających z jakiegokolwiek klauzuli w umowie zabezpieczającej, która wymaga otrzymania zabezpieczenia w przypadku pogorszenia jakości kredytowej kontrahenta.

Artykuł 286

Zarządzanie CCR – zasady, procesy i systemy

1. Instytucja ustanawia i utrzymuje system zarządzania CCR składający się z:

- a) zasad, procesów i systemów, aby zapewnić rozpoznanie, pomiar, zarządzanie, zatwierdzanie i sprawozdawczość wewnętrzną w zakresie CCR;
- b) procedur służących zapewnieniu przestrzegania tych zasad, procesów i systemów.

Wspomniane zasady, procesy i systemy opierają się na solidnych założeniach, są konsekwentnie wdrażane i udokumentowane. Dokumentacja zawiera wyjaśnienia dotyczące technik doświadczalnych służących pomiarowi CCR.

2. W systemie zarządzania CCR wymaganym na mocy ust. 1 uwzględnia się ryzyko rynkowe, ryzyko płynności oraz ryzyko prawne i ryzyko operacyjne, związane z CCR. System w szczególności gwarantuje, że instytucja przestrzega poniższych zasad:

- a) nie prowadzi interesów z kontrahentem, nie oceniwszy wcześniej jego wiarygodności kredytowej;
- b) w należyty sposób uwzględnia ryzyko kredytowe przed rozliczeniem i w trakcie rozliczenia;
- c) zarządza takim ryzykiem w sposób jak najbardziej kompleksowy na poziomie kontrahenta, sumując ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta z innymi ekspozycjami kredytowymi, oraz na poziomie całego przedsiębiorstwa.

3. Instytucja stosująca IMM gwarantuje, że jej system zarządzania CCR – w sposób zadowalający właściwy organ – uwzględnia ryzyko płynności we wszystkich poniższych przypadkach:

- a) potencjalne przychodzące wezwania do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego w kontekście wymian zmiennego depozytu zabezpieczającego lub innych rodzajów depozytu zabezpieczającego, takich jak depozyt początkowy lub depozyt niezależny, w sytuacji niekorzystnych wstrząsów na rynkach;

- b) potencjalne przychodzące wezwania do zwrotu nadwyżki zabezpieczenia przekazanego przez kontrahentów;
- c) wezwania wynikające z potencjalnego obniżenia własnej zewnętrznej oceny jakości kredytowej.

Instytucja zapewnia ponowne wykorzystanie zabezpieczenia w taki sposób i w takim stopniu, jakie odpowiadają jej potrzebom w zakresie płynności i nie stanowią zagrożenia dla jej zdolności do terminowego przekazania lub zwrotu zabezpieczenia.

4. Organ zarządzający i kadra kierownicza wyższego szczebla instytucji aktywnie uczestniczą w zarządzaniu CCR i zapewniają przeznaczenie odpowiednich środków na ten cel. Kadra kierownicza wyższego szczebla jest świadoma ograniczeń i założeń wynikających ze stosowanego modelu oraz wpływu, jaki te ograniczenia i założenia mogą mieć na miarodajność wyników uzyskanych w procesie formalnym. Kadra kierownicza wyższego szczebla bierze także pod uwagę niepewność otoczenia rynkowego oraz zagadnienia związane z prowadzeniem działalności, mając świadomość tego, w jaki sposób rzutują one na model.

5. Codzienne sprawozdania na temat ekspozycji instytucji na ryzyko kredytowe kontrahenta przygotowywane zgodnie z art. 287 ust. 2 lit. b) są analizowane na szczeblu kadry kierowniczej posiadającej wystarczające uprawnienia i kompetencje, by móc decydować o ograniczeniu pozycji zajmowanych przez poszczególnych kierowników działu kredytowego lub traderów, czy też o ograniczeniu ogólnej ekspozycji danej instytucji na CCR.

6. System zarządzania CCR instytucji ustanowiony zgodnie z ust. 1 stosuje się w powiązaniu z wewnętrznymi limitami dotyczącymi działalności kredytowej i handlowej. Limity te stosuje się do używanego przez instytucję modelu pomiaru ryzyka w sposób jednolity w długim okresie i zrozumiały dla kierowników działu kredytowego, traderów oraz kadry kierowniczej wyższego szczebla. Instytucja dysponuje formalnym procesem zgłaszania przypadków naruszenia limitów ryzyka odpowiedniemu szczeblowi kadry kierowniczej.

7. W ramach pomiaru CCR instytucja mierzy wykorzystanie linii kredytowych w perspektywie dziennej i śróddziennej. Pomiarowi podlega także bieżąca ekspozycja przed ustanowieniem i po ustanowieniu zabezpieczenia. Na poziomie portfela i kontrahenta instytucja oblicza i monitoruje ekspozycję szczytową lub potencjalną przyszłą ekspozycję w wybranym przez siebie przedziale ufności. Instytucja bierze pod uwagę pozycje charakteryzujące się wysoką wartością lub dużą koncentracją, w tym według grup powiązanych kontrahentów, według sektorów i według rynków.

8. Instytucja ustanawia i utrzymuje rutynowy i rygorystyczny program testów warunków skrajnych. Wyniki takich testów podlegają regularnej, co najmniej kwartalnej weryfikacji przez

kadre kierowniczą wyższego szczebla, oraz znajdują odzwierciedlenie w zasadach i limitach dotyczących CCR ustalanych przez organ zarządzający lub kadre kierowniczą wyższego szczebla. Tam, gdzie testy warunków skrajnych ujawniają szczególnie podatność na określone okoliczności, instytucja podejmuje bezzwłoczne kroki w celu przeciwdziałania wiążącym się z tym zagrożeniami.

Artykuł 287

Struktury organizacyjne w odniesieniu do zarządzania CCR

1. Instytucja stosująca IMM ustanawia i utrzymuje:

- a) jednostkę do spraw kontroli ryzyka, która spełnia wymogi ust. 2;
- b) jednostkę do spraw zarządzania zabezpieczeniami, która spełnia wymogi ust. 3.

2. Jednostka do spraw kontroli ryzyka odpowiada za opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania CCR instytucji, w tym za początkową i bieżącą walidację modelu, oraz pełni następujące funkcje i spełnia następujące wymagania:

- a) odpowiada za opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania CCR instytucji;
- b) sporządza codzienne sprawozdania na temat wyników funkcjonowania stosowanego przez instytucję modelu pomiaru ryzyka i analizuje te wyniki. Analiza taka obejmuje ocenę związku między miarami wartości ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta a limitami dotyczącymi działalności handlowej;
- c) kontroluje spójność danych wejściowych, a także sporządza i analizuje sprawozdania dotyczące wyników funkcjonowania stosowanego przez instytucję modelu pomiaru ryzyka, łącznie z oceną związku między miarami ekspozycji na ryzyko a limitami dotyczącymi działalności kredytowej i handlowej;
- d) jest niezależna od jednostek odpowiedzialnych za tworzenie i odnawianie ekspozycji lub obrót nimi oraz wolna od wszelkich niepożądanych wpływów;
- e) składa się z odpowiednio wykwalifikowanej kadry;
- f) podlega bezpośrednio kadrze kierowniczej wyższego szczebla instytucji;
- g) jej praca jest ściśle związana z procesem bieżącego zarządzania ryzykiem kredytowym instytucji;
- h) wyniki jej pracy stanowią integralną część procesu planowania, monitorowania i kontrolowania profilu ryzyka kredytowego instytucji i jej ogólnego profilu ryzyka.

3. Jednostka do spraw zarządzania zabezpieczeniem realizuje następujące zadania i funkcje:

- a) obliczanie wartości depozytu zabezpieczającego i wzywianie do uzupełnienia jego wartości, zarządzanie sporami związanymi z wezwaniem do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego oraz codzienne przekazywanie dokładnych informacji o poziomach kwot niezależnych, początkowych depozytów zabezpieczających oraz zmiennych depozytów zabezpieczających;
- b) kontrolowanie prawidłowości danych wykorzystywanych do sporządzania wezwań do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego oraz zapewnianie spójności i regularnego uzgadniania tych danych z wszystkimi odpowiednimi źródłami danych w ramach instytucji;
- c) monitorowanie stopnia ponownego wykorzystania zabezpieczenia oraz wszelkich zmian w zakresie praw instytucji do zabezpieczenia lub związanych z zabezpieczeniem, które przekazuje;
- d) informowanie odpowiedniego szczebla kadry kierowniczej o rodzajach ponownie wykorzystanych aktywów zabezpieczających oraz o warunkach takiego ponownego wykorzystania, z uwzględnieniem instrumentu, jakości kredytowej oraz terminu zapadalności;
- e) monitorowanie koncentracji poszczególnych rodzajów aktywów zabezpieczających akceptowanych przez instytucję;
- f) przedstawianie kadrze kierowniczej wyższego szczebla regularnych, co najmniej kwartalnych sprawozdań na temat zarządzania zabezpieczeniem, zawierających informacje na temat rodzaju otrzymanego i przekazanego zabezpieczenia, skali, rozkładu pod względem terminów oraz przyczyn sporów dotyczących wezwania do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego. W takiej wewnętrznej sprawozdawczości odzwierciedla się również trendy dotyczące tych danych.

4. Kadra kierownicza wyższego szczebla przydziela jednostce do spraw zarządzania zabezpieczeniem odpowiednie zasoby wymagane na mocy ust. 1 lit. b), aby zapewnić osiągnięcie odpowiedniego poziomu wydajności operacyjnej systemów jednostki, mierzonych terminowością i prawidłowością wystosowywanych przez instytucję wezwań do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego oraz terminowością odpowiedzi instytucji na wezwania do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego wystosowane przez jej kontrahentów. Kadra kierownicza wyższego szczebla zapewnia odpowiednie wykwalifikowanie kadr jednostki, tak aby działania związane z wezwaniem i sporami były realizowane terminowo – nawet w warunkach poważnego kryzysu na rynku – oraz aby umożliwić instytucji ograniczenie liczby sporów na dużą skalę spowodowanych wolumenem transakcji.

Artykuł 288

Przegląd systemu zarządzania CCR

Instytucja regularnie przeprowadza niezależny przegląd swojego systemu zarządzania CCR za pomocą własnego procesu

kontroli wewnętrznej. Przegląd ten obejmuje zarówno działalność jednostki do spraw kontroli, jak i jednostki do spraw zarządzania zabezpieczeniem, wymaganych na mocy przepisów art. 287, oraz dotyczy w szczególności co najmniej następujących kwestii:

- a) poprawności dokumentacji systemu i procesu zarządzania CCR wymaganych w art. 286;
- b) organizacji jednostki kontroli CCR, wymaganej na mocy art. 287 ust. 1 lit. a);
- c) organizacji jednostki do spraw zarządzania zabezpieczeniem, wymaganej na mocy art. 287 ust. 1 lit. b);
- d) uwzględnienia miar CCR w bieżącym zarządzaniu ryzykiem;
- e) procesu zatwierdzania modeli wyceny ryzyka i systemów wyceny stosowanych przez pracowników jednostek handlowych i rozliczeniowych;
- f) zatwierdzania wszelkich istotnych zmian w procesie pomiaru CCR;
- g) zakresu CCR ujętego w modelu pomiaru ryzyka;
- h) spójności systemu informacji zarządczej;
- i) dokładności i kompletności danych dotyczących CCR;
- j) dokładnego odzwierciedlenia warunków prawnych zawartych w umowach dotyczących zabezpieczeń i umowach o kompensowaniu zobowiązań w pomiarach wartości ekspozycji;
- k) sprawdzenia spójności, terminowości oraz rzetelności źródeł danych wykorzystywanych do zasilania modeli, w tym oceny stopnia niezależności takich źródeł;
- l) dokładności i zasadności założeń dotyczących zmienności i korelacji;
- m) dokładności wycen i obliczeń związanych z ryzykiem transformacji;
- n) sprawdzenia dokładności modelu poprzez częste weryfikacje historyczne, zgodnie z art. 293 ust. 1 lit. b)–e);
- o) zgodności jednostki kontroli do spraw CCR i jednostki do spraw zarządzania zabezpieczeniem z odpowiednimi wymogami regulacyjnymi.

Artykuł 289

Test praktyczny

1. Instytucje zapewniają aby, że rozkład ekspozycji powstały w wyniku zastosowania modelu obliczania efektywnej EPE był ściśle związany z procesem bieżącego zarządzania CCR tej instytucji oraz by wyniki stosowania modelu były uwzględniane w procesie zatwierdzania kredytów, zarządzania CCR, alokacji kapitału wewnętrznego oraz ładu korporacyjnego.

2. Instytucja wykazuje w sposób zadowalający właściwe organy, że co najmniej na rok przed uzyskaniem zgody właściwych organów na wykorzystanie IMM zgodnie z art. 283 stosowała i nadal stosuje model obliczania rozkładu ekspozycji, który spełnia zasadniczo wymogi ustanowione w niniejszej sekcji i na podstawie którego oblicza się EPE.

3. Model służący ustaleniu rozkładu ekspozycji na CCR stanowi część systemu zarządzania CCR wymaganego na mocy art. 286. W ramach tego systemu dokonuje się pomiaru wykorzystania linii kredytowych, sumując ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta z innymi ekspozycjami kredytowymi, oraz alokacji kapitału wewnętrznego.

4. Oprócz obliczania EPE instytucja mierzy bieżące ekspozycje i zarządza nimi. W stosownych przypadkach instytucja dokonuje pomiaru bieżącej ekspozycji przed ustanowieniem i po ustanowieniu zabezpieczenia. Test uważa się za miarodajny, jeśli instytucja stosuje inne miary CCR, takie jak ekspozycja szczytowa, oparte na rozkładzie ekspozycji ustalonym za pomocą tego samego modelu obliczania EPE.

5. Instytucja stosuje systemy pozwalające w razie potrzeby dokonywać codziennych oszacowań EE, chyba że wykaże w sposób zadowalający właściwe organy, że jej ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta uzasadniają mniejszą częstotliwość obliczeń. Instytucja dokonuje oszacowań EE w odpowiednich punktach okresu prognozowania, tak by uwzględnić strukturę czasową przyszłych przepływów pieniężnych oraz terminy zapadalności umów w sposób odpowiadający istotności i składowi ekspozycji.

6. Ekspozycję mierzy się, monitoruje i kontroluje przez cały okres obowiązywania wszystkich umów wchodzących w skład pakietu kompensowania, a nie tylko w perspektywie jednego roku. Instytucja ustanawia procedury służące rozpoznaniu i kontroli ryzyka kontrahenta, w przypadku gdy ekspozycja trwa dłużej niż jeden rok. Prognozowany wzrost wartości ekspozycji stanowi element danych wejściowych na potrzeby modelu kapitału wewnętrznego instytucji.

Artykuł 290

Testy warunków skrajnych

1. Instytucja posiada kompleksowy program testów warunków skrajnych dla CCR, który można wykorzystać do oceny wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do CCR i który spełnia wymogi określone w ust. 2–10.

2. Testy warunków skrajnych obejmują rozpoznanie możliwych zdarzeń lub zmian warunków ekonomicznych, które mogłyby mieć w przyszłości niekorzystny wpływ na ekspozycje kredytowe instytucji, oraz ocenę zdolności instytucji do reagowania na takie zmiany.

3. Pomiaru uzyskane w testach w ramach programu są porównywane z limitami ryzyka i uznawane przez instytucję za część procesu określonego w art. 81 dyrektywy 2013/36/UE.

4. Program kompleksowo uwzględnia transakcje i zagregowane ekspozycje z tytułu wszystkich form ryzyka kredytowego kontrahenta na poziomie poszczególnych kontrahentów

w ramach czasowych wystarczających do regularnego przeprowadzania testów warunków skrajnych.

5. Program przewiduje przeprowadzenie co najmniej raz w miesiącu testu warunków skrajnych ekspozycji w odniesieniu do głównych czynników ryzyka rynkowego, takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, akcje, spready kredytowe oraz ceny towarów, dla wszystkich kontrahentów instytucji w celu rozpoznania i w razie potrzeby umożliwienia instytucji zredukowania nadmiernych koncentracji określonych ryzyk kierunkowych. Test warunków skrajnych ekspozycji – w tym pojedynczych czynników ryzyka, ryzyka wieloczynnikowego oraz istotnych ryzyk niekierunkowych – oraz wspólny test warunków skrajnych ekspozycji i wiarygodności kredytowej przeprowadza się na poziomie CCR dla danego kontrahenta, grupy kontrahentów oraz dla całej instytucji.

6. W ramach programu stosuje się co najmniej raz na kwartał scenariusze testu warunków skrajnych dla ryzyka wieloczynnikowego oraz ocenia istotne ryzyka niekierunkowe, z uwzględnieniem ryzyka krzywej dochodowości i ryzyka bazowego. Testy warunków skrajnych dla ryzyka wieloczynnikowego obejmują co najmniej poniższe scenariusze, w których zakłada się następujące zdarzenia:

- a) wystąpiły poważne zdarzenia ekonomiczne lub rynkowe;
- b) nastąpił znaczny spadek płynności na rynku ogólnym;
- c) duży pośrednik finansowy likwiduje pozycje.

7. Dotkliwość wstrząsów powodowanych przez podstawowe czynniki ryzyka jest zgodna z celem testu warunków skrajnych. Przy ocenie wypłacalności w warunkach skrajnych wstrząsy powodowane przez podstawowe czynniki ryzyka są dostatecznie dotkliwe, aby objąć historyczne, nadzwyczajne okoliczności rynkowe, jak również nadzwyczajne, ale wiarygodne skrajne warunki rynkowe. W ramach testów warunków skrajnych ocenia się wpływ takich wstrząsów na fundusze własne, wymogi w zakresie funduszy własnych i zyski. Do celów bieżących procesów monitorowania portfela, zabezpieczania i zarządzania koncentracjami w programie testów uwzględnia się również scenariusze zdarzeń mniej dotkliwych, ale bardziej prawdopodobnych.

8. W programie przewiduje się możliwość przeprowadzenia, w stosownych przypadkach, odwrotnych testów warunków skrajnych w celu określenia nadzwyczajnych, ale wiarygodnych scenariuszy, które mogłyby wywołać poważne niekorzystne skutki. W ramach odwrotnych testów warunków skrajnych uwzględnia się wpływ istotnej nieliniowości produktów portfela.

9. Wyniki testów warunków skrajnych przeprowadzonych w ramach programu są przedstawiane regularnie, co najmniej raz na kwartał, kadrze kierowniczej wyższego szczebla. Sprawozdania i analizy dotyczące wyników obejmują rodzaje największych skutków na poziomie kontrahenta w całym portfelu, istotne koncentracje w poszczególnych segmentach portfela (w ramach tej samej branży lub regionu), jak również istotne tendencje w odniesieniu do danego portfela i kontrahenta.

10. Kadra kierownicza wyższego szczebla odgrywa kluczową rolę we włączaniu testów warunków skrajnych do systemu zarządzania ryzykiem i podejścia instytucji do podejmowania ryzyka oraz zapewnia wymierność wyników i ich wykorzystanie w zarządzaniu CCR. Wyniki testów warunków skrajnych dla znacznych ekspozycji ocenia się pod kątem wytycznych, w których wskazano gotowość instytucji do podejmowania ryzyka, oraz przedkłada się kadrze kierowniczej wyższego szczebla do omówienia i podjęcia działań w razie stwierdzenia nadmiernego lub skoncentrowanego ryzyka.

Artykuł 291

Ryzyko korelacji

1. Do celów niniejszego artykułu:

a) „ogólne ryzyko korelacji” powstaje, gdy prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez kontrahentów pozostaje w korelacji dodatniej z ogólnymi czynnikami ryzyka rynkowego;

b) „szczególne ryzyko korelacji” powstaje, gdy przyszła ekspozycja wobec określonego kontrahenta pozostaje w korelacji dodatniej z prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, co wynika z charakteru transakcji, w których kontrahent ten uczestniczy. Uważa się, że dana instytucja jest narażona na szczególne ryzyko korelacji, jeżeli oczekuje się wysokiej wartości przyszłej ekspozycji wobec określonego kontrahenta, w przypadku gdy prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez kontrahenta jest także wysokie.

2. Instytucja należycie uwzględnia ekspozycje, które wiążą się ze znacznym stopniem szczególnego i ogólnego ryzyka korelacji.

3. W celu rozpoznania ogólnego ryzyka korelacji instytucja opracowuje testy warunków skrajnych i analizy scenariuszy, aby przeprowadzić testy warunków skrajnych dla czynników ryzyka, które niekorzystnie wpływają na wiarygodność kredytową kontrahenta. W takich testach uwzględnia się możliwość wystąpienia poważnych wstrząsów w przypadku zmiany zależności między czynnikami ryzyka. Instytucja monitoruje ogólne ryzyko korelacji według produktów, regionów, branż lub innych kategorii, które są istotne dla jej działalności.

4. Instytucja stosuje procedury służące rozpoznawaniu, monitorowaniu i kontrolowaniu przypadków szczególnego ryzyka korelacji w odniesieniu do każdego podmiotu prawnego, począwszy od fazy wstępnej transakcji poprzez cały czas jej trwania.

5. Instytucje obliczają wymogi w zakresie funduszy własnych dla CCR w odniesieniu do transakcji, w przypadku których rozpoznano szczególne ryzyko korelacji oraz gdy występuje związek prawny między kontrahentem a emitentem bazowego instrumentu pochodnego będącego przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym lub bazowych transakcji, o których mowa w art. 273 ust. 2 lit. b, c) oraz d), zgodnie z poniższymi zasadami:

a) instrumentów, w przypadku których istnieje szczególne ryzyko korelacji, nie włącza się do tego samego pakietu kompensowania co inne transakcje z kontrahentem i traktuje się każdy z nich jako oddzielny pakiet kompensowania;

b) w ramach każdego takiego oddzielnego pakietu kompensowania wartość ekspozycji dla jednopodmiotowych swapów ryzyka kredytowego jest równa całkowitej oczekiwanej stracie wartości pozostałej wartości godziwej instrumentów bazowych, przy założeniu, że emitent bazowy jest objęty postępowaniem likwidacyjnym;

c) LGD w przypadku instytucji stosującej podejście określone w rozdziale 3 wynosi 100 % dla takich swapów;

d) w przypadku instytucji stosującej podejście określone w rozdziale 2 mająca zastosowanie waga ryzyka odpowiada wadze ryzyka transakcji niezabezpieczonej;

e) w przypadku wszystkich innych transakcji, które mają jeden podmiot referencyjny w każdym takim oddzielnym pakiecie kompensowania, obliczenie wartości ekspozycji jest zgodne z założeniem ryzyka niespodziewanego niewykonania tych zobowiązań bazowych, w przypadku których emitent jest prawnie związany z kontrahentem. W przypadku transakcji, które mają koszyk podmiotów referencyjnych lub indeks, stosuje się – o ile jest ono istotne – ryzyko niespodziewanego niewykonania odnośnych zobowiązań bazowych, w przypadku których emitent jest prawnie związany z kontrahentem;

f) w zakresie, w jakim wykorzystywane są istniejące obliczenia dotyczące ryzyka rynkowego dla wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do dodatkowego ryzyka niewykonania zobowiązań i ryzyka migracji, jak określono w tytule IV rozdział 5 sekcja 4, w których założono już występowanie LGD, wartość LGD zastosowana we wzorze wynosi 100 %.

6. Instytucje przedkładają kadrze kierowniczej wyższego szczebla i właściwemu komitetowi organu zarządzającego regularne sprawozdania na temat szczególnego i ogólnego ryzyka korelacji oraz kroków podejmowanych celem zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Artykuł 292

Spójność stosowania modeli

1. Instytucja zapewnia spójność stosowania modeli zgodnie z art. 284, przyjmując co najmniej poniższe środki:

a) model uwzględnia warunki i specyfikacje transakcji w sposób terminowy, kompletny i ostrożny;

b) warunki transakcji obejmują co najmniej kwoty referencyjne dotyczące umowy, termin zapadalności, aktywa referencyjne, uzgodnienia dotyczące uzupełniania zabezpieczenia i uzgodnienia dotyczące kompensowania;

c) warunki i specyfikacje przechowywane są w bazie danych, która podlega formalnej i okresowej kontroli;

- d) proces uznawania uzgodnień dotyczących kompensowania wymagający weryfikacji prawnej w celu potwierdzenia, że kompensowanie na mocy tych uzgodnień jest prawnie egzekwowalne;
- e) weryfikacja wymagana w lit. d) zostaje wprowadzona w bazie danych, o której mowa w lit. c), przez niezależną jednostkę;
- f) zasilanie modelu EPE danymi dotyczącymi warunków i specyfikacji transakcji podlega kontroli wewnętrznej;
- g) stosuje się procesy formalnych uzgodnień między modelem a systemami danych źródłowych w celu sprawdzania na bieżąco, czy warunki i specyfikacje transakcji są uwzględniane w EPE w sposób prawidłowy lub przynajmniej ostrożny.

2. Do obliczania bieżących ekspozycji wykorzystuje się aktualne dane rynkowe. Instytucja może kalibrować swój model EPE, wykorzystując historyczne dane rynkowe albo zakładane dane rynkowe w celu ustalenia parametrów podstawowych procesów stochastycznych, takich jak dryf, zmienność i korelacja. Jeżeli instytucja wykorzystuje dane historyczne, obejmują one okres co najmniej trzech lat. Dane te są aktualizowane co najmniej raz na kwartał lub częściej, jeśli jest to konieczne, aby odzwierciedlić warunki rynkowe.

Aby obliczyć efektywną EPE przy pomocy kalibracji dla warunków skrajnych, instytucja kalibruje efektywną EPE, wykorzystując dane z trzech lat obejmujące okres występowania warunków skrajnych w odniesieniu do spreadów swapu ryzyka kredytowego kontrahentów instytucji albo zakładane dane rynkowe za taki sam okres występowania warunków skrajnych.

W tym celu instytucja stosuje wymogi określone w ust. 3, 4 i 5.

3. Instytucja wykazuje, co najmniej kwartalnie, w sposób zadowalający właściwy organ, że okres występowania warunków skrajnych wykorzystany do obliczeń wymaganych niniejszym ustępem pokrywa się z okresem występowania wyższych spreadów swapu ryzyka kredytowego lub innych spreadów kredytowych (takich jak kredyt lub obligacje korporacyjne) w odniesieniu do reprezentatywnej próby jej kontrahentów z transakcjami spreadu kredytowego. W przypadku gdy instytucja nie posiada wystarczających danych na temat spreadu kredytowego w odniesieniu do kontrahenta, przyporządkowuje tego kontrahenta do określonych danych na temat spreadu kredytowego na podstawie regionu, ratingu wewnętrznego i rodzaju działalności.

4. W modelu EPE dla wszystkich kontrahentów wykorzystuje się historyczne lub zakładane dane, które obejmują dane za okres występowania warunków skrajnych dla działalności kredytowej, w sposób zgodny z metodą wykorzystywaną do kalibrowania modelu EPE względem aktualnych danych.

5. Aby ocenić efektywność przeprowadzonej kalibracji dla warunków skrajnych dla efektywnej EPE, instytucja opracowuje

kilka portfeli odniesienia podatnych na główne czynniki ryzyka, na które narażona jest instytucja. Ekspozycję na te portfele odniesienia oblicza się za pomocą: a) metody testów warunków skrajnych w oparciu o bieżące wartości rynkowe i parametry modelu skalibrowane względem skrajnych warunków rynkowych; oraz b) ekspozycji wygenerowanej w okresie występowania warunków skrajnych, ale przy zastosowaniu metody określonej w niniejszej sekcji (wartość rynkowa na koniec okresu występowania warunków skrajnych, zmienność i korelacje za trzyletni okres występowania warunków skrajnych).

Właściwe organy wymagają od instytucji skorygowania kalibracji dla warunków skrajnych, jeżeli ekspozycje na wspomniane portfele odniesienia są w znacznym stopniu rozbieżne.

6. Instytucja poddaje model procesowi walidacji, który jest wyraźnie opisany w jej zasadach i procedurach. W ramach procesu walidacji:

- a) określa się rodzaj testów niezbędnych do zapewnienia spójności modelu oraz określenia warunków, w których założenia przyjęte w odniesieniu do modelu są niewłaściwe, co może skutkować zaniżeniem wartości EPE;

- b) uwzględnia się weryfikację kompleksowości modelu.

7. Instytucja monitoruje stosowne ryzyka i ustanawia procedury służące korygowaniu jej oszacowań efektywnej EPE w przypadku, gdy ryzyka te stają się znaczące. Aby zachować zgodność z niniejszym ustępem, instytucja:

- a) określa swoje ekspozycje na szczególne ryzyko korelacji, powstające w sposób określony w art. 291 ust. 1 lit. b), i ekspozycje na ogólne ryzyko korelacji, powstające w sposób określony w art. 291 ust. 1 lit. a), a także zarządza tymi ekspozycjami;

- b) w przypadku ekspozycji o rosnącym profilu ryzyka po jednym roku – regularnie porównuje oszacowania roczne odpowiedniej miary ekspozycji z wartością takiej miary ekspozycji obejmującą cały okres trwania ekspozycji;

- c) w przypadku ekspozycji z rezydualnym terminem zapadalności krótszym niż jeden rok – regularnie porównuje koszt odtworzenia (bieżąca ekspozycja) z profilem zrealizowanej ekspozycji i przechowuje dane umożliwiające takie porównanie.

8. Instytucja ustanawia wewnętrzne procedury pozwalające sprawdzić, czy przed zaliczeniem danej transakcji do pakietu kompensowania została ona objęta prawnie egzekwowalną umową o kompensowaniu, która spełnia wymogi określone w sekcji 7.

9. Instytucja, która korzysta z zabezpieczenia w celu ograniczenia CCR, ustanawia procedury wewnętrzne pozwalające sprawdzić, czy zabezpieczenie takie spełnia normy pewności prawa określone w rozdziale 4, zanim jego skutki zostaną uznane w obliczeniach.

10. EUNB monitoruje zakres praktyk w tym obszarze oraz, zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, wydaje wytyczne dotyczące stosowania tego artykułu.

Artykuł 293

Wymagania w zakresie systemu zarządzania ryzykiem

1. Instytucja stosuje się do następujących wymogów:
  - a) spełnia wymogi jakościowe określone w przepisach części trzeciej tytułu IV rozdział 5;
  - b) regularnie realizuje program weryfikacji historycznej, porównując miary ryzyka wygenerowane przez model ze zrealizowanymi miarami ryzyka oraz hipotetyczne zmiany oparte na pozycjach statycznych ze zrealizowanymi miarami;
  - c) przeprowadza wstępną walidację oraz bieżące okresowe przeglądy swojego modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i wygenerowanych przez ten model miar ryzyka. Walidacja i przegląd modelu są niezależne od jego opracowywania;
  - d) organ zarządzający i kadra kierownicza wyższego szczebla uczestniczą w procesie kontroli ryzyka i zapewniają przeznaczenie odpowiednich zasobów na kontrolę ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta. W tym celu codzienne sprawozdania przygotowywane przez niezależną jednostkę do spraw kontroli ryzyka, ustanowioną zgodnie z art. 287 ust. 1 lit. a), są analizowane na szczeblu kadry kierowniczej posiadającej wystarczające uprawnienia i kompetencje, by móc decydować zarówno o ograniczeniu pozycji zajmowanych przez poszczególnych traderów, jak i o ograniczeniu ogólnej ekspozycji na ryzyko danej instytucji;
  - e) wewnętrzny model pomiaru ekspozycji na ryzyko zostaje włączony do procesu bieżącego zarządzania ryzykiem instytucji;
  - f) system pomiaru ryzyka jest stosowany w powiązaniu z wewnętrznymi limitami dotyczącymi działalności handlowej i ekspozycji. W tym kontekście limity ekspozycji odnoszą się do używanego przez instytucję modelu pomiaru ryzyka w sposób jednolity w długim okresie i zrozumiały dla traderów, działu kredytowego oraz kadry kierowniczej wyższego szczebla;
  - g) instytucja zapewnia należyte udokumentowanie swojego systemu zarządzania ryzykiem. Instytucja posiada w szczególności udokumentowany zbiór wewnętrznych zasad, mechanizmów kontroli i procedur dotyczących funkcjonowania systemu pomiaru ryzyka, jak również ustalenia mające zapewnić przestrzeganie tych zasad;
  - h) w ramach własnego procesu kontroli wewnętrznej instytucji regularnie przeprowadza się niezależny przegląd systemu pomiaru ryzyka. Przegląd ten obejmuje zarówno działalność jednostek handlowych, jak i niezależnej jednostki do spraw kontroli ryzyka. Przegląd całościowego procesu zarządzania

ryzykiem odbywa się w regularnych odstępach (nie rzadziej niż raz w roku) i obejmuje co najmniej wszystkie elementy wymienione w art. 288;

- i) bieżąca walidacja modeli ryzyka kredytowego kontrahenta, z uwzględnieniem weryfikacji historycznej, podlega regularnemu przeglądowi na szczeblu kadry kierowniczej posiadającej wystarczające uprawnienia, by móc decydować o działaniach, które zostaną podjęte w celu usunięcia słabych punktów modeli.

2. Właściwe organy uwzględniają zakres, w jakim instytucja spełnia wymogi przepisów ust. 1 przy ustalaniu poziomu alfa, zgodnie z art. 284 ust. 4. Wyłącznie te instytucje, które w pełni spełniają przedmiotowe wymogi, kwalifikują się do stosowania minimalnego mnożnika.

3. Instytucja dokumentuje proces wstępnej i bieżącej walidacji swojego modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta oraz obliczenia miar ryzyka wygenerowanych przez modele na tyle szczegółowo, aby umożliwić osobie trzeciej odtworzenie, odpowiednio, analizy i miar ryzyka. W dokumentacji tej określa się: częstotliwość przeprowadzania analizy weryfikacji historycznej i wszelkich innych bieżących procedur walidacji; sposób walidacji przepływów danych i portfeli oraz wykorzystywane analizy.

4. Instytucja definiuje kryteria oceny swoich modeli ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta oraz modeli dostarczających dane wejściowe do obliczania ekspozycji oraz posiada sporządzone na piśmie zasady opisujące proces identyfikacji i naprawiania niedopuszczalnych wyników.

5. Instytucja określa sposób konstruowania reprezentatywnych portfeli kontrahenta do celów walidacji modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i wygenerowanych przez niego miar ryzyka.

6. W ramach walidacji modeli ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i ich miar ryzyka, które generują rozkład prognoz, uwzględnia się więcej niż jedną statystykę rozkładu prognoz.

Artykuł 294

Wymogi dotyczące walidacji

1. W ramach wstępnej i bieżącej walidacji swojego modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta oraz jego miar ryzyka instytucja zapewnia spełnienie następujących wymogów:

- a) instytucja przeprowadza weryfikacje historyczne z wykorzystaniem danych historycznych dotyczących zmian czynników ryzyka rynkowego przed uzyskaniem zezwolenia właściwych organów zgodnie z art. 283 ust. 1. W ramach takiej weryfikacji historycznej uwzględnia się szereg różnych horyzontów czasowych prognoz na przestrzeni co najmniej jednego roku, o wielu różnych datach rozpoczęcia i obejmujących szeroki zakres warunków rynkowych;

- b) instytucja stosująca podejście określone w art. 285 ust. 1 lit. b) regularnie waliduje swój model, aby zbadać, czy zrealizowane ekspozycje bieżące są zgodne z prognozami dla wszystkich okresów ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia na przestrzeni jednego roku. Jeżeli niektóre transakcje w pakiecie kompensowania mają termin zapadalności krótszy niż jeden rok, a pakiet kompensowania jest bardziej wrażliwy na czynniki ryzyka bez tych transakcji, uwzględnia się to przy walidacji;
- c) instytucja przeprowadza weryfikację historyczną wyników stosowania swojego modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i stosownych miar ryzyka tego modelu, jak również prognoz dotyczących czynników ryzyka rynkowego. W odniesieniu do zabezpieczonych transakcji uwzględnia się te horyzonty czasowe prognoz, które odzwierciedlają typowe okresy ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia stosowane w transakcjach zabezpieczonych lub transakcjach z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia;
- d) jeżeli walidacja modelu wskazuje, że efektywna EPE jest zaniżona, instytucja podejmuje niezbędne działania, aby wyeliminować niedokładność modelu;
- e) w ramach procesu wstępnej i bieżącej walidacji modelu instytucja testuje modele wyceny stosowane do obliczania ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta przy określonym scenariuszu przyszłych wstrząsów mających wpływ na czynniki ryzyka rynkowego. Modele wyceny opcji uwzględniają nieliniowy charakter wartości opcji w odniesieniu do czynników ryzyka rynkowego;
- f) w modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta uwzględnia się informacje charakterystyczne dla danych transakcji, niezbędne w celu agregowania ekspozycji na poziomie pakietu kompensowania. Instytucja sprawdza, czy w ramach modelu transakcje są przypisane właściwemu pakietowi kompensowania;
- g) model ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta zawiera informacje charakterystyczne dla danych transakcji, tak by uwzględnić skutki uzupełniania depozytu zabezpieczającego. Bierze się w nim pod uwagę zarówno bieżącą kwotę depozytu zabezpieczającego, jak i depozyt zabezpieczający, który będzie przekazywany między kontrahentami w przyszłości. Model taki uwzględnia charakter umów o dostarczenie zabezpieczenia (jednostronnych lub dwustronnych), częstotliwość wezwań do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego, okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, minimalny próg ekspozycji niepodlegającej uzupełnieniu zabezpieczenia, jaki instytucja jest gotowa zaakceptować, oraz minimalną kwotę transferu. Model taki pozwala oszacować zmianę wartości wyceny przekazanego depozytu zabezpieczającego według wartości rynkowej lub stosować zasady określone w rozdziale 4;
- h) częścią procesu walidacji modelu jest statyczna weryfikacja historyczna przeprowadzona na reprezentatywnych portfelach kontrahenta. Instytucja dokonuje takiej weryfikacji historycznej w regularnych odstępach czasu na reprezentatywnej grupie portfeli kontrahentów (faktycznych lub hipotetycznych). Takie reprezentatywne portfele wybiera się na podstawie stopnia ich wrażliwości na istotne czynniki ryzyka oraz kombinacje czynników ryzyka, na jakie instytucja jest narażona;
- i) instytucja przeprowadza weryfikację historyczną, która ma służyć sprawdzeniu kluczowych założeń modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i stosownych miar ryzyka, w tym modelowego związku pomiędzy aspektami tego samego czynnika ryzyka oraz modelowych związków pomiędzy czynnikami ryzyka;
- j) wyniki modeli ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i ich miar ryzyka poddaje się właściwej weryfikacji historycznej. Program weryfikacji historycznej umożliwia zidentyfikowanie niezadowolających wyników miar ryzyka wygenerowanych przez model EPE;
- k) instytucja waliduje swoje modele ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i wszystkie miary ryzyka na przestrzeni horyzontów czasowych współmiernych do terminów zapadalności transakcji dla których obliczana jest ekspozycja przy zastosowaniu IMM zgodnie z art. 283;
- l) instytucja regularnie testuje modele wyceny stosowane do obliczania ekspozycji kontrahenta względem odpowiednich niezależnych poziomów odniesienia w ramach procesu bieżącej walidacji modelu;
- m) bieżąca walidacja używanego przez instytucję modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i stosownych miar ryzyka obejmuje ocenę adekwatności najnowszych wyników;
- n) instytucja ocenia częstotliwość aktualizowania parametrów modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta w ramach procesu wstępnej i bieżącej walidacji;
- o) w ramach wstępnej i bieżącej walidacji modeli ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta ocenia się, czy obliczenia ekspozycji na poziomie kontrahenta i pakietu kompensowania są właściwe.
2. Po uzyskaniu uprzedniego zezwolenia właściwych organów zamiast iloczynu współczynnika alfa i efektywnej EPE można wykorzystać miarę, która jest ostrożniejsza niż wskaźnik stosowany do obliczania regulacyjnej wartości ekspozycji dla każdego kontrahenta. Stopień względnej ostrożności będzie oceniany po uzyskaniu wstępnego zatwierdzenia przez właściwe organy oraz w ramach regularnych przeglądów nadzorczych modeli EPE. Instytucja regularnie waliduje stopień ostrożności. Bieżąca ocena wyników modeli obejmuje wszystkich kontrahentów, w odniesieniu do których stosuje się dane modele.
3. Jeżeli z weryfikacji historycznej wynika, że model nie jest wystarczająco dokładny, właściwe organy cofają zezwolenie na stosowanie modelu lub nakładają odpowiednie środki w celu zapewnienia szybkiego udoskonalenia modelu.

Sekcja 7

Kompensowanie umowne

Artykuł 295

Uznawanie kompensowania umownego za ograniczające ryzyko

Zgodnie z art. 298 instytucje mogą traktować jako ograniczające ryzyko wyłącznie następujące rodzaje umów o kompensowaniu zobowiązań, o ile umowa o kompensowaniu zobowiązań została uznana przez właściwe organy zgodnie z art. 296 oraz jeżeli instytucja spełnia wymogi określone w art. 297:

- a) dwustronne umowy nowacji zawarte między instytucją a jej kontrahentem, zgodnie z którymi wzajemne należności i zobowiązania stron zostają automatycznie połączone w taki sposób, że każdorazowo przy odnowieniu zobowiązania określona zostaje pojedyncza kwota netto, w związku z czym powstaje nowa, pojedyncza umowa, która zastępuje wszystkie poprzednie umowy i wszystkie zobowiązania między stronami na mocy tych umów oraz jest wiążąca dla stron;
- b) inne umowy dwustronne zawarte między instytucją a jej kontrahentem;
- c) umowy o kompensowaniu międzyproduktowym dotyczące instytucji, które uzyskały zgodę na stosowanie metody określonej w sekcji 6 w odniesieniu do transakcji objętych zakresem tej metody. Właściwe organy przedstawiają EUNB wykaz zatwierdzonych umów o kompensowaniu międzyproduktowym.

Kompensowania transakcji dokonywanych przez różne podmioty prawne grupy nie uznaje się do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych.

Artykuł 296

Uznawanie umów o kompensowaniu zobowiązań

1. Właściwe organy uznają umowę o kompensowaniu zobowiązań wyłącznie wtedy, gdy spełnione są warunki określone w ust. 2 i, w stosownych przypadkach, w ust. 3.
2. Wszystkie umowy o kompensowaniu zobowiązań wykorzystywane przez instytucję do celów określania wartości ekspozycji w niniejszej części spełniają następujące warunki:
  - a) instytucja zawarła z kontrahentem umowę o kompensowaniu zobowiązań, która tworzy pojedyncze zobowiązanie prawne obejmujące wszystkie transakcje podlegające kompensowaniu i powoduje, że w przypadku niewykonania zobowiązania przez kontrahenta kwota należna instytucji lub wymagalna od niej stanowić będzie jedynie sumę netto wartości dodatnich i ujemnych poszczególnych transakcji objętych kompensowaniem, wycenionych według ich wartości rynkowej;

- b) instytucja udostępniła właściwym organom pisemne opinie prawne wraz z uzasadnieniem świadczące o tym, że w przypadku zakwestionowania umowy o kompensowaniu zobowiązań na drodze sądowej należności i zobowiązania instytucji nie przekroczą należności i zobowiązań, o których mowa w lit. a). Opinia prawna zawiera odwołanie do mającego zastosowanie prawa:

- (i) jurysdykcji, w której jest zarejestrowany kontrahent;
  - (ii) jeżeli stroną jest oddział przedsiębiorstwa, który ma siedzibę w państwie innym niż państwo, w którym zarejestrowane jest przedsiębiorstwo – jurysdykcji, w której znajduje się ten oddział;
  - (iii) jurysdykcji, której podlegają poszczególne transakcje objęte umową o kompensowaniu zobowiązań;
  - (iv) jurysdykcji, której podlegają wszelkie porozumienia lub umowy niezbędne do wykonania kompensowania umownego;
- c) ryzyko kredytowe wobec każdego kontrahenta jest agregowane w celu obliczenia jednej ekspozycji prawnej w odniesieniu do transakcji z każdym kontrahentem. Taka łączna wartość jest uwzględniana przy określaniu limitu kredytowego oraz kapitału wewnętrznego;
  - d) umowa nie zawiera żadnej klauzuli, która – w przypadku niewykonania zobowiązania przez kontrahenta – zezwala kontrahentowi wykonującemu zobowiązania na dokonywanie jedynie ograniczonych płatności lub na niedokonywanie żadnych płatności na rzecz majątku strony niewykonywanej swoich zobowiązań, nawet wówczas, gdy strona ta jest wierzycielem netto (tj. klauzula walk away).

Jeżeli którykolwiek z właściwych organów nie jest przekonany, że kompensowanie umowne ma moc prawną i jest prawnie egzekwowalne na mocy prawa obowiązującego w każdej z jurysdykcji, o których mowa w lit. b), umowy o kompensowaniu zobowiązań nie uznaje się za ograniczającą ryzyko w stosunku do żadnego z kontrahentów. Właściwe organy powiadamiają się wzajemnie w tym zakresie.

3. Opinie prawne, o których mowa w lit. b), można sporządzić poprzez odniesienie do poszczególnych rodzajów kompensowania umownego. W przypadku umów o kompensowaniu międzyproduktowym spełnia się następujące warunki dodatkowe:

- a) kwota netto, o której mowa w ust. 2 lit. a), jest sumą netto dodatnich i ujemnych wartości zamknięć każdej pojedynczej dwustronnej umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań oraz dodatniej i ujemnej wartości wyceny według wartości rynkowej poszczególnych transakcji („międzyproduktowa kwota netto”);

b) w opiniach prawnych, o których mowa w ust. 2 lit. b), uwzględnia się kwestię ważności i egzekwowalności całej umowy o kompensowaniu międzyproduktywnym zgodnie z jej warunkami oraz kwestię wpływu uzgodnień dotyczących kompensowania na istotne postanowienia wszelkich objętych nią poszczególnych dwustronnych umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań.

Artykuł 297

Obowiązki instytucji

1. Instytucja ustanawia i utrzymuje procedury zapewniające monitorowanie mocy prawnej i egzekwowalności kompensowania umownego w świetle zmian w prawie stosownych jurysdykcji, o których mowa w art. 296 ust. 2 lit. b).

2. Instytucja przechowuje całość wymaganych dokumentów dotyczących jej kompensowania umownego w swoich aktach.

3. Instytucja uwzględnia skutki kompensowania przy dokonywaniu pomiaru łącznej ekspozycji każdego kontrahenta na ryzyko kredytowe i zarządza swoim CCR na podstawie tych skutków tego pomiaru.

4. W przypadku umów o kompensowaniu międzyproduktywnym, o których mowa w art. 295, instytucja utrzymuje procedury zgodnie z art. 296 ust. 2 lit. c) pozwalające sprawdzić, czy każda transakcja, która ma zostać włączona do pakietu kompensowania, jest objęta opinią prawną, o której mowa w art. 296 ust. 2 lit. b).

Uwzględniając umowy o kompensowaniu międzyproduktywnym, instytucja nadal przestrzega wymogów dotyczących, w stosownych przypadkach, uznawania dwustronnych umów o kompensowaniu zobowiązań oraz określonych w rozdziale 4 wymogów dotyczących uznawania ograniczenia ryzyka kredytowego, w odniesieniu do wszystkich uwzględnionych poszczególnych dwustronnych umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań i transakcji objętych kompensowaniem.

Artykuł 298

Skutki uznawania kompensowania za ograniczające ryzyko

1. Umowy o kompensowaniu zobowiązań traktuje się następująco:

a) kompensowanie do celów sekcji 5 i 6 uznaje się według zasad określonych w tych sekcjach;

b) w przypadku umów nowacji wazeniu mogą podlegać pojedyncze kwoty netto określone w tych umowach, a nie odpowiednie kwoty brutto.

W zastosowaniu przepisów sekcji 3 instytucje mogą brać pod uwagę umowę nowacji przy ustalaniu:

(i) aktualnego kosztu odtworzenia, o którym mowa w art. 274 ust. 1;

(ii) referencyjnych kwot głównych lub wartości bazowych, o których mowa w art. 274 ust. 2.

W zastosowaniu przepisów sekcji 4, przy ustalaniu kwoty referencyjnej, o której mowa w art. 275 ust. 1, instytucje mogą uwzględniać umowę nowacji do celów obliczania referencyjnej kwoty głównej. W takich przypadkach instytucje stosują wartości procentowe podane w tabeli 3;

c) w przypadku innych umów o kompensowaniu zobowiązań instytucje stosują przepisy sekcji 3 następująco:

(i) aktualny koszt odtworzenia, o którym mowa w art. 274 ust. 1, dla umów objętych umową o kompensowaniu zobowiązań określa się przy uwzględnieniu faktycznego, hipotetycznego kosztu odtworzenia netto wynikającego z umowy; w przypadku gdy kompensowanie rodzi zobowiązanie netto instytucji wyliczającej koszt odtworzenia netto, aktualny koszt odtworzenia zostaje określony jako „0”;

(ii) wysokość potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej, o której mowa w art. 274 ust. 2, z tytułu wszystkich umów objętych umową o kompensowaniu zobowiązań obniża się według następującego wzoru:

$$PCE_{red} = 0.4 \cdot PCE_{gross} + 0.6 \cdot NGR \cdot PCE_{gross}$$

gdzie:

PCE_{red} = obniżona wysokość potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej z tytułu wszystkich umów z danym kontrahentem objętych prawnie obowiązującą dwustronną umową o kompensowaniu zobowiązań;

PCE_{gross} = suma wartości potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej z tytułu wszystkich umów z danym kontrahentem objętych prawnie obowiązującą dwustronną umową o kompensowaniu zobowiązań i obliczanych jako iloczyn referencyjnych kwot głównych i wartości procentowych określonych w tabeli 1;

NGR = wskaźnik netto/brutto obliczany jako iloraz kosztu odtworzenia netto dla wszystkich umów objętych prawnie obowiązującą dwustronną umową o kompensowaniu zobowiązań z danym kontrahentem (licznik) oraz kosztu odtworzenia brutto dla wszystkich umów objętych prawnie obowiązującą dwustronną umową o kompensowaniu zobowiązań z tym kontrahentem (mianownik).

2. Przy obliczaniu potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej zgodnie z wzorem określonym w ust. 1 instytucje mogą traktować doskonale dopasowane umowy objęte umową o kompensowaniu zobowiązań jako pojedynczą umowę z referencyjną kwotą główną stanowiącą równowartość wpływów netto.

W zastosowaniu przepisów art. 275 ust. 1 instytucje mogą traktować doskonale dopasowane umowy objęte umową o kompensowaniu zobowiązań jako pojedynczą umowę z referencyjną kwotą główną stanowiącą równowartość wpływów netto, przy czym referencyjne kwoty główne mnoży się przez wartości procentowe podane w tabeli 3.

Do celów niniejszego ustępu umowy doskonale dopasowane są to kontrakty walutowe typu forward lub podobne umowy, w których referencyjna kwota główna stanowi równowartość przepływów pieniężnych, o ile te przepływy są wymagalne w tej samej dacie waluty i w całości w tej samej walucie.

3. Wartości procentowe mające zastosowanie do wszelkich innych umów objętych umową o kompensowaniu zobowiązań można obniżyć zgodnie z tabelą 6:

Tabela 6

Pierwotny termin zapadalności	Kontrakty na stopę procentową	Kontrakty walutowe
Do co najwyżej jednego roku	0,35 %	1,50 %
Powyżej jednego roku, lecz nie więcej niż dwa lata	0,75 %	3,75 %
Dodatek za każdy następny rok	0,75 %	2,25 %

4. W przypadku kontraktów na stopę procentową instytucje mogą za zgodą właściwych organów stosować pierwotny termin zapadalności lub rezydualny termin zapadalności.

Sekcja 8

Pozycje z portfela handlowego

Artykuł 299

Pozycje z portfela handlowego

1. Do celów stosowania niniejszego artykułu załącznik II zawiera odesłanie do instrumentów pochodnych do celów przeniesienia ryzyka kredytowego zgodnie z sekcją C pkt 8 załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE.

2. Przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla ryzyka kontrahenta w odniesieniu do pozycji z portfela handlowego instytucje stosują się do następujących zasad:

a) w przypadku kredytowych instrumentów pochodnych swapu przychodu całkowitego i kredytowych instrumentów pochodnych swapu ryzyka kredytowego, aby uzyskać wartość potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej według metody określonej w sekcji 3, kwotę nominalną instrumentu mnoży się przez następujące wartości procentowe:

(i) 5 % w przypadku zobowiązania referencyjnego, które gdyby było podstawą ekspozycji bezpośredniej instytucji, stanowiłoby pozycję kwalifikującą się do celów przepisów części trzeciej tytułu IV rozdział 2;

(ii) 10 % w przypadku zobowiązania referencyjnego, które gdyby było podstawą ekspozycji bezpośredniej instytucji, nie stanowiłoby pozycji kwalifikującej się do celów przepisów części trzeciej tytułu IV rozdział 2.

W przypadku instytucji, której ekspozycja z tytułu swapu ryzyka kredytowego stanowi pozycję długą w instrumencie bazowym, wartość procentowa dla potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej może wynosić 0 %, chyba że swap ryzyka kredytowego podlega likwidacji z chwilą stwierdzenia niewypłacalności podmiotu, którego ekspozycja z tytułu swapu stanowi pozycję krótką w instrumencie bazowym, nawet jeżeli nie doszło do niewykonania zobowiązania z tytułu instrumentu bazowego.

W przypadku gdy kredytowy instrument pochodny zapewnia ochronę w odniesieniu do „n-tego niewykonania zobowiązania” w ramach określonej liczby zobowiązań bazowych, instytucja określa, która z wartości procentowych określonych w akapicie pierwszym ma zastosowanie, przez odniesienie do zobowiązania o n-tej najniższej jakości kredytowej, które byłoby pozycją kwalifikującą się do celów części trzeciej tytułu IV rozdział 2, gdyby zostało podjęte przez daną instytucję;

b) instytucje nie stosują uproszczonej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych określonej w art. 222 do celów uznawania skutków zabezpieczenia finansowego;

c) w przypadku transakcji odkupu oraz transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów zaksięgowanych w portfelu handlowym instytucje mogą traktować jako uznane zabezpieczenie wszystkie instrumenty finansowe i towary, które kwalifikują się do włączenia do portfela handlowego;

d) w odniesieniu do ekspozycji z tytułu instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, zaksięgowanych w portfelu handlowym, instytucje mogą traktować jako uznane zabezpieczenie towary, które kwalifikują się do włączenia do portfela handlowego;

e) do celów obliczenia korekt z tytułu zmienności, w przypadku gdy takie instrumenty finansowe lub towary, które nie są uznane zgodnie z przepisami rozdziału 4, są przekazywane w ramach pożyczki, sprzedawane lub dostarczane, bądź też są pożyczane, nabywane lub otrzymywane jako zabezpieczenie lub z innego tytułu w ramach takiej transakcji, a instytucja wykorzystuje metodę nadzorczą obliczania korekt z tytułu zmienności zgodnie z rozdziałem 4 sekcja 3, instytucje traktują takie instrumenty i towary w taki sam sposób jak papiery kapitałowe nieobjęte głównym indeksem, notowane na uznanej giełdzie;

f) jeżeli instytucja stosuje metodę własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności zgodnie z rozdziałem 4 sekcja 3 w odniesieniu do instrumentów finansowych lub towarów, które nie są uznane zgodnie z rozdziałem 4, oblicza ona korekty z tytułu zmienności osobno dla każdej pozycji. W przypadku gdy instytucja uzyskała zgodę na zastosowanie metody modeli wewnętrznych określonej w rozdziale 4, może stosować tę metodę również w portfelu handlowym;

g) w odniesieniu do uznawania umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań obejmujących transakcje odkupu, transakcje udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym instytucje uznają kompensowanie dokonywane na pozycjach portfela handlowego i portfela niehandlowego wyłącznie wtedy, gdy kompensowane transakcje spełniają następujące warunki:

(i) wszystkie transakcje podlegają codziennej wycenie według wartości rynkowej;

(ii) wszelkie pozycje pożyczane, nabywane lub otrzymywane w ramach takich transakcji mogą zostać uznane jako uznane zabezpieczenie finansowe na mocy przepisów rozdziału 4 bez zastosowania przepisów lit. c)–f) niniejszego ustępu;

h) w przypadku gdy kredytowy instrument pochodny objęty portfelem handlowym stanowi część zabezpieczenia wewnętrznego, a ochronę kredytową uznano zgodnie z art. 204 niniejszego rozporządzenia, instytucje stosują jedną z poniższych metod:

(i) traktują ten kredytowy instrument pochodny w taki sposób, jakby nie istniało ryzyko kontrahenta z tytułu pozycji w tym instrumencie;

(ii) do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta uwzględniają konsekwentnie wszystkie objęte portfelem handlowym kredytowe instrumenty pochodne, stanowiące część zabezpieczenia wewnętrznego lub zakupione jako ochrona przed ekspozycją na ryzyko kredytowe kontrahenta, jeżeli ochronę kredytową traktuje się jako uznaną zgodnie z przepisami rozdziału 4.

Sekcja 9

Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ekspozycji wobec kontrahenta centralnego

Artykuł 300

Definicje

Na użytek niniejszej sekcji stosuje się następujące definicje:

(1) „wyłączony z masy upadłościowej” w odniesieniu do aktywów klienta oznacza, że istnieją skuteczne uzgodnienia, które gwarantują, że aktywa te nie będą dostępne dla wierzycieli kontrahenta centralnego (CCP) lub uczestnika rozliczającego w przypadku niewypłacalności, odpowiednio, takiego kontrahenta centralnego lub uczestnika rozliczającego lub że aktywa nie będą dla uczestnika rozliczającego dostępne do celów pokrycia strat, które poniósł w wyniku niewykonania zobowiązania przez klienta lub klientów innych niż klienci, którzy dostarczyli te aktywa;

(2) „transakcja związana z kontrahentem centralnym” oznacza umowę lub transakcję wymienioną w art. 301 ust. 1 zawartą między klientem a uczestnikiem rozliczającym, która jest bezpośrednio związana z umową lub transakcją wymienioną w tym ustępie zawartą między takim uczestnikiem rozliczającym a kontrahentem centralnym;

(3) „uczestnik rozliczający” oznacza uczestnika rozliczającego zgodnie z definicją w art. 2 pkt 14 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;

(4) „klient” oznacza klienta zgodnie z definicją w art. 2 pkt 15 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 lub przedsiębiorstwo, które zawarło pośrednie uzgodnienia rozliczeniowe z uczestnikiem rozliczającym, zgodnie z art. 4 ust. 3 tego rozporządzenia.

Artykuł 301

Zakres przedmiotowy

1. Niniejsza sekcja ma zastosowanie do poniższych umów i transakcji przez cały okres, gdy pozostają one nierozliczone z CCP:

a) umowy wymienione w załączniku II oraz kredytowe instrumenty pochodne;

b) transakcje odkupu;

c) transakcje udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów;

d) transakcje z długim terminem rozliczenia;

e) transakcje z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego.

2. Instytucje mogą zdecydować, czy stosować jeden z dwóch poniższych sposobów traktowania umów i transakcji, które pozostają nierozliczone z kwalifikującym się kontrahentem centralnym, wymienionych w ust. 1:

a) sposobu traktowania względem ekspozycji z tytułu transakcji i ekspozycji z tytułu wkładów do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania określonych, odpowiednio, w art. 306, z wyjątkiem traktowania określonego w ust. 1 lit. b) tego artykułu, oraz w art. 307;

b) sposobu traktowania określonego w art. 310.

3. Instytucje korzystają ze sposobu traktowania określonego – stosownie do przypadku – w art. 306, z wyjątkiem traktowania określonego w ust. 1 lit. a) tego artykułu, oraz w art. 309 w odniesieniu do umów i transakcji, które pozostają nierozliczone z niekwalifikującym się kontrahentem centralnym, wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 302

Monitorowanie ekspozycji wobec kontrahentów centralnych

1. Instytucje monitorują wszystkie swoje ekspozycje wobec kontrahentów centralnych i określają procedury służące regularnemu przekazywaniu informacji na temat tych ekspozycji kadrze kierowniczej wyższego szczebla oraz właściwemu komitetowi lub właściwym komitetom organu zarządzającego.

2. Za pomocą odpowiedniej analizy scenariuszy i testów warunków skrajnych instytucje oceniają, czy poziom funduszy własnych utrzymywanych względem ekspozycji wobec kontrahenta centralnego, w tym ewentualnych przyszłych ekspozycji na ryzyko kredytowe ekspozycji wynikających z wkładów do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania oraz – w przypadku gdy instytucja pełni rolę uczestnika rozliczającego – ekspozycji wynikających z ustaleń umownych określonych w art. 304, jest odpowiednio powiązany z ryzykami nieodłącznie związanymi z tymi ekspozycjami.

Artykuł 303

Traktowanie ekspozycji uczestników rozliczających wobec kontrahenta centralnego

1. Jeżeli instytucja pełni rolę uczestnika rozliczającego – dla własnych celów lub jako pośrednik finansowy między klientem a kontrahentem centralnym – wówczas oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu swoich ekspozycji wobec kontrahenta centralnego zgodnie z art. 301 ust. 2 i 3.

2. Jeżeli instytucja pełni rolę uczestnika rozliczającego i w tym charakterze działa jako pośrednik finansowy między klientem a kontrahentem centralnym, oblicza wówczas wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu swoich transakcji związanych z kontrahentem centralnym przeprowadzanych z klientem zgodnie z przepisami sekcji 1-8 niniejszego rozdziału, stosownie do przypadku.

3. Jeżeli instytucja jest klientem uczestnika rozliczającego, wówczas oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych z

tytułu swoich transakcji związanych z kontrahentem centralnym przeprowadzanych z uczestnikiem rozliczającym zgodnie z przepisami sekcji 1-8 niniejszego rozdziału, stosownie do przypadku.

4. Alternatywnie do podejścia określonego w ust. 3, w przypadku gdy instytucja jest klientem, może ona obliczać wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu swoich transakcji związanych z kontrahentem centralnym przeprowadzanych z uczestnikiem rozliczającym zgodnie z art. 305 ust. 2, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:

a) pozycje i aktywa tej instytucji związane z przedmiotowymi transakcjami są odróżnione i wyodrębnione w rozumieniu art. 39 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 zarówno na poziomie uczestnika rozliczającego, jak i kontrahenta centralnego, w stosunku do pozycji i aktywów zarówno uczestnika rozliczającego, jak i pozostałych klientów tego uczestnika rozliczającego, a wspomniane pozycje i aktywa są w wyniku tego wyodrębnienia wyłączone z masy upadłościowej w przypadku niewykonania zobowiązania lub niewypłacalności dotyczących uczestnika rozliczającego lub jego innego klienta lub klientów;

b) odnośne przepisy, regulacje, zasady i ustalenia umowne mające zastosowanie do takiej instytucji bądź kontrahenta centralnego lub dla nich wiążące zapewniają – w przypadku niewykonania zobowiązania przez uczestnika rozliczającego lub jego niewypłacalności – przeniesienie pozycji instytucji związanych z tymi umowami i transakcjami oraz odpowiednich zabezpieczeń na innego uczestnika rozliczającego w odnośnym okresie ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia.

5. Jeżeli instytucja pełniąc rolę uczestnika rozliczającego zawiera z klientem innego uczestnika rozliczającego ustalenia umowne w celu zapewnienia takiemu klientowi możliwości przeniesienia aktywów i pozycji, o których mowa w ust. 4 lit. b), wówczas może ona przypisać wartość ekspozycji równą zeru zobowiązaniu warunkowemu, które powstało w wyniku takiego ustalenia umownego.

Artykuł 304

Traktowanie ekspozycji uczestników rozliczających wobec klienta

1. Jeżeli instytucja pełni rolę uczestnika rozliczającego i w tym charakterze działa jako pośrednik finansowy między klientem a kontrahentem centralnym, oblicza wówczas wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu swoich transakcji związanych z kontrahentem centralnym przeprowadzanych z klientem zgodnie z przepisami sekcji 1-8 niniejszego rozdziału oraz częścią trzecią tytułu VI, stosownie do przypadku.

2. Jeżeli instytucja pełniąc rolę uczestnika rozliczającego zawiera z klientem innego uczestnika rozliczającego ustalenia umowne, które ułatwiają, zgodnie z art. 48 ust. 5 i 6 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, przeniesienie pozycji i zabezpieczeń, o których mowa w art. 305 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia, na rzecz tego klienta, a te ustalenia umowne rodzą zobowiązanie warunkowe dla tej instytucji, instytucja ta do takiego zobowiązania warunkowego może przypisać wartość ekspozycji wynoszącą zero.

3. Przy obliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu swoich ekspozycji wobec klienta zgodnie z metodą modeli wewnętrznych instytucja pełniąca rolę uczestnika rozliczającego może zastosować krótszy okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia. Okres ryzyka stosowany przez instytucję nie może być krótszy niż 5 dni.

4. Przy obliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu swoich ekspozycji wobec klienta zgodnie z metodą wyceny według wartości rynkowej, metodą standardową lub metodą wyceny pierwotnej wartości ekspozycji instytucja pełniąca rolę uczestnika rozliczającego może pomnożyć parametr ekspozycji, w przypadku której nie wykonano zobowiązania, (EAD) przez skalar. Instytucje mogą korzystać z następujących skalarów:

- a) 0,71 dla okresu ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia wynoszącego 5 dni;
- b) 0,77 dla okresu ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia wynoszącego 6 dni;
- c) 0,84 dla okresu ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia wynoszącego 7 dni;
- d) 0,89 dla okresu ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia wynoszącego 8 dni;
- e) 0,95 dla okresu ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia wynoszącego 9 dni;
- f) 1 dla okresu ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia wynoszącego 10 lub więcej dni.

5. EUNB opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia okresów ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, które instytucje mogą stosować do celów ust. 3 i 4.

Przy opracowywaniu tego projektu regulacyjnych standardów technicznych EUNB stosuje następujące zasady:

- a) określa okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia dla każdego rodzaju umów i transakcji wymienionych w art. 301 ust. 1;
- b) okresy ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, które mają zostać zdefiniowane zgodnie z lit. a), odzwierciedlają okres rozliczenia umów i transakcji, o których mowa w tej literze.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 30 czerwca 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 305

Traktowanie ekspozycji klientów

1. Jeżeli instytucja jest klientem, wówczas oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu swoich transakcji związanych z kontrahentem centralnym przeprowadzanych z uczest-

nikiem rozliczającym zgodnie z przepisami sekcji 1-8 niniejszego rozdziału oraz częścią trzecią tytułu VI, stosownie do przypadku.

2. Bez uszczerbku dla podejścia określonego w ust. 1, w przypadku gdy instytucja jest klientem, może ona obliczać wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu swoich ekspozycji z tytułu transakcji w odniesieniu do transakcji związanych z kontrahentem centralnym przeprowadzanych z uczestnikiem rozliczającym zgodnie z art. 306, pod warunkiem że spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- a) pozycje i aktywa tej instytucji związane z przedmiotowymi transakcjami są odróżnione i wyodrębnione, zarówno na poziomie uczestnika rozliczającego, jak i kontrahenta centralnego, w stosunku do pozycji i aktywów zarówno uczestnika rozliczającego, jak i pozostałych klientów tego uczestnika rozliczającego, a wspomniane pozycje i aktywa są w wyniku tego odróżnienia i wyodrębnienia wyłączone z masy upadłościowej w przypadku niewykonania zobowiązania lub niewypłacalności dotyczących uczestnika rozliczającego lub jego innego klienta lub klientów;
- b) odnośne przepisy, regulacje, zasady i ustalenia umowne mające zastosowanie do takiej instytucji bądź kontrahenta centralnego lub dla nich wiążące ułatwiają przeniesienie pozycji klienta związanych z tymi umowami i transakcjami oraz odpowiednich zabezpieczeń na innego uczestnika rozliczającego w odnośnym okresie ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia w przypadku niewykonania zobowiązania przez pierwotnego uczestnika rozliczającego lub jego niewypłacalności. W takiej sytuacji pozycje klienta i odpowiednie zabezpieczenia są przenoszone po wartości rynkowej, chyba że klient zwróci się o rozliczenie danej pozycji po wartości rynkowej;
- c) instytucja dysponuje niezależną, pisemną opinią prawną z uzasadnieniem, z której wynika, że w przypadku zakwestionowania w drodze sądowej właściwe sądy i organy administracyjne uznałyby, że klient nie poniósłby żadnych strat z tytułu niewypłacalności swojego uczestnika rozliczającego lub któregośkolwiek z klientów swojego uczestnika rozliczającego na mocy przepisów jurysdykcji obejmującej instytucję, jej uczestnika rozliczającego oraz kontrahenta centralnego, prawa regulującego transakcje i umowy, które instytucja rozlicza za pośrednictwem kontrahenta centralnego, prawa regulującego zabezpieczenie oraz prawa regulującego wszelkie umowy niezbędne do spełnienia warunku określonego w lit. b);
- d) kontrahent centralny jest kwalifikującym się kontrahentem centralnym.

3. Bez uszczerbku dla warunków określonych w ust. 2, jeżeli instytucja będąca klientem nie jest chroniona przed stratami, w przypadku gdy zarówno uczestnik rozliczający, jak i inny klient tego uczestnika rozliczającego nie wykonują zobowiązania, jednak spełnione są wszystkie pozostałe warunki określone w ust. 2, klient może obliczać swoje wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ekspozycji z tytułu transakcji związanych z kontrahentem centralnym przeprowadzanych z uczestnikiem rozliczającym zgodnie z art. 306, pod warunkiem zastąpienia wagi ryzyka równej 2 % w ust. 1 lit. a) tego artykułu wagą ryzyka równą 4 %.

4. Jeżeli instytucja będąca klientem korzysta z usług kontrahenta centralnego na zasadzie pośrednich uzgodnień rozliczeniowych, zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, instytucja ta może zastosować podejście określone w ust. 2 lub 3 tylko w przypadku gdy warunki określone w każdym ustępie są spełniane na każdym szczeblu łańcucha pośredników.

Artykuł 306

Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ekspozycji z tytułu transakcji

1. Instytucja stosuje następujące podejście do swoich ekspozycji z tytułu transakcji z kontrahentami centralnymi:

- stosuje wagę ryzyka równą 2 % w odniesieniu do wartości ekspozycji dla wszystkich swoich ekspozycji z tytułu transakcji z kwalifikującymi się kontrahentami centralnymi;
- stosuje wagę ryzyka wykorzystywaną w przypadku podejścia standardowego do ryzyka kredytowego określoną w art. 107 ust. 2 lit. b) do wszystkich swoich ekspozycji z tytułu transakcji z niekwalifikującymi się kontrahentami centralnymi;
- w przypadkach gdy instytucja pełni rolę pośrednika finansowego między klientem a kontrahentem centralnym, a zgodnie z warunkami transakcji związanej z kontrahentem centralnym instytucja nie jest zobowiązana do zwrotu klientowi strat poniesionych w związku ze zmianą wartości tej transakcji w przypadku niewykonania zobowiązania przez kontrahenta centralnego; wartość ekspozycji z tytułu transakcji z kontrahentem centralnym, która odpowiada tej transakcji związanej z kontrahentem centralnym, wynosi zero.

2. Niezależnie od przepisów ust. 1, jeżeli aktywa przekazane jako zabezpieczenie dla kontrahenta centralnego lub uczestnika rozliczającego są wyłączone z masy upadłościowej w razie niewypłacalności kontrahenta centralnego, uczestnika rozliczającego lub jego innego klienta lub klientów, instytucja może przypisać wartość ekspozycji równą zeru w stosunku do ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta związanych z tymi aktywami.

3. Instytucja oblicza wartości ekspozycji swoich ekspozycji z tytułu transakcji z kontrahentem centralnym zgodnie z przepisami sekcji 1-8 niniejszego rozdziału, stosownie do przypadku.

4. Instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do swoich ekspozycji z tytułu transakcji z kontrahentami centralnymi do celów art. 92 ust. 3 jako sumę wartości ekspozycji swoich ekspozycji z tytułu transakcji z kontrahentami centralnymi, obliczonych zgodnie z ust. 2 i 3 niniejszego artykułu pomnożonych przez wagę ryzyka określoną zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 307

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu wniesionego z góry wkładu do funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

Instytucja pełniąca rolę uczestnika rozliczającego stosuje następujące traktowanie wobec swoich funduszy własnych na pokrycie ekspozycji z tytułu swoich wkładów do funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania:

- oblicza ona wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu wniesionego przez nią z góry wkładu do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na

wypadek niewykonania zobowiązania zgodnie z podejściem określonym w art. 308

- oblicza ona wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu wniesionego przez nią z góry wkładu do funduszu niekwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania zgodnie z podejściem określonym w art. 309.

Artykuł 308

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

1. Wartość ekspozycji dla wniesionego z góry wkładu instytucji do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego (DF_i) na wypadek niewykonania zobowiązania stanowi wpłaconą kwotę lub odpowiada wartości rynkowej aktywów dostarczonych przez tę instytucję pomniejszonej o każdą kwotę tego wkładu, którą kwalifikujący się kontrahent centralny wykrzystał w celu absorpcji swoich strat wynikających z niewykonania zobowiązania przez jednego lub więcej jego uczestników rozliczających.

2. Instytucja oblicza wymóg w zakresie funduszy własnych (K_i) w celu pokrycia ekspozycji z tytułu wniesionego przez siebie z góry wkładu (DF_i) w następujący sposób:

$$K_i = \left(1 + \beta \cdot \frac{N}{N-2} \right) \cdot \frac{DF_i}{DF_{CM}} \cdot K_{CM}$$

gdzie:

β = współczynnik koncentracji podany do wiadomości instytucji przez kontrahenta centralnego;

N = liczba uczestników rozliczających podana do wiadomości instytucji przez kontrahenta centralnego;

DF_{CM} = suma wkładów wniesionych z góry przez wszystkich uczestników rozliczających kontrahenta centralnego ($\sum_i DF_i$) podana do wiadomości instytucji przez kontrahenta centralnego;

K_{CM} = suma wymogów w zakresie funduszy własnych wszystkich uczestników rozliczających kontrahenta centralnego, obliczona zgodnie

z mającym zastosowanie wzorem ($\sum_i K_i$) określonym w ust. 3

3. Instytucja oblicza K_{CM} w następujący sposób:

- jeżeli $K_{CCP} \leq DF_{CCP}$, instytucja stosuje następujący wzór:

$$K_{CM} = c_1 \cdot DF_{CM}^*$$

- jeżeli $DF_{CCP} < K_{CCP} \leq DF^*$, instytucja stosuje następujący wzór:

$$K_{CM} = c_2 \cdot (K_{CCP} - DF_{CCP}) + c_1 \cdot (DF^* - K_{CCP});$$

- jeżeli $DF^* < K_{CCP}$, instytucja stosuje następujący wzór:

$$K_{CM} = c_2 \cdot \mu \cdot (K_{CCP} - DF^*) + c_2 \cdot DF_{CM}^*$$

gdzie:

DF_{CCP} = wniesione z góry zasoby finansowe kontrahenta centralnego podane do wiadomości instytucji przez kontrahenta centralnego;

K_{CCP} = kapitał hipotetyczny kontrahenta centralnego podany do wiadomości instytucji przez kontrahenta centralnego;

DF^* = $DF_{CCP} + DF_{CM}^*$;

DF_{CM}^* = $DF_{CM} - 2 \cdot \overline{DF}_i$;

$\overline{DF}_i$; = średni wniesiony z góry wkład, $\frac{1}{N} \cdot DF_{CM}$, podany do wiadomości instytucji przez kontrahenta centralnego;

c_1 = współczynnik kapitałowy równy $\max \left\{ \frac{1.6\%}{\left(\frac{DF^*}{K_{CCP}} \right)^{0.3}}, 0.16\% \right\}$

c_2 = współczynnik kapitałowy równy 100 %;

μ = 1,2.

4. Instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem dla ekspozycji z tytułu wkładu wniesionego z góry przez instytucję na użytek art. 92 ust. 3 jako wymogi w zakresie funduszy własnych (K_i) określone zgodnie z ust. 2 i pomnożone przez 12,5.

5. Jeżeli K_{CCP} równa się zeru, instytucje stosują dla współczynnika c_1 wartość 0,16 % do celów obliczeń, o których mowa w ust. 3.

Artykuł 309

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu wniesionych z góry wkładów do funduszu niekwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania oraz z tytułu wkładów nierzeczywistych na rzecz niekwalifikującego się kontrahenta centralnego

1. Instytucja stosuje następujący wzór do obliczania wymogu w zakresie funduszy własnych (K_i) dla ekspozycji z tytułu wniesionych przez nią z góry wkładów do funduszu niekwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania (DF_i) oraz z tytułu wkładów nierzeczywistych (UC_i) na rzecz takiego kontrahenta centralnego:

$$K_i = c_2 \cdot \mu \cdot (DF_i + UC_i)$$

gdzie c_2 oraz μ są zdefiniowane zgodnie z art. 308 ust. 3.

2. Do celu ust. 1 wkłady nierzeczywiste oznaczają wkłady, które instytucja pełniąca rolę uczestnika rozliczającego na mocy umowy zobowiązała się przekazać na rzecz kontrahenta centralnego po wyczerpaniu przez niego jego funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania w celu pokrycia strat, które kontrahent ten poniósł w wyniku niewykonania zobowiązania przez jednego lub więcej jego uczestników rozliczających.

3. Instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem dla ekspozycji z tytułu wkładu wniesionego z góry przez instytucję na użytek art. 92 ust. 3 jako wymogi w zakresie funduszy własnych (K_i) określone zgodnie z przepisami ust. 1 i pomnożone przez 12,5.

Artykuł 310

Alternatywny sposób obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ekspozycji wobec kwalifikującego się kontrahenta centralnego

Instytucja stosuje następujący wzór do obliczania wymogu w zakresie funduszy własnych (K_i) z tytułu ekspozycji

wynikających z jej ekspozycji z tytułu transakcji oraz ekspozycji jej klientów z tytułu transakcji (TE_i) oraz wniesionych z góry wkładów (DF_i) do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania:

$$K_i = 8\% \cdot \min[2\% \cdot TE_i + 1\,250\% \cdot DF_i; 20\% \cdot TE_i]$$

Artykuł 311

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, którzy przestali spełniać pewne warunki

1. Instytucja stosuje podejście określone w niniejszym artykule, w przypadku gdy spełnione zostały jeden lub oba z poniższych warunków:

- instytucja otrzymała od kontrahenta centralnego powiadomienie wymagane na mocy art. 50b lit. j) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 648/2012 o tym, że kontrahent centralny zaprzestał obliczania K_{CCP} ;
- instytucja dowiedziała się z publicznego ogłoszenia lub powiadomienia ze strony właściwego organu kontrahenta centralnego, z którego korzysta instytucja, lub od samego kontrahenta centralnego o tym, że kontrahent ten nie będzie już spełniać warunków zezwolenia lub uznania, stosownie do przypadku.

2. W przypadku gdy spełniony został tylko warunek określony w ust. 1 lit. a), właściwy organ instytucji sprawdza powody, dla których kontrahent centralny zaprzestał obliczania K_{CCP} .

W przypadku gdy właściwy organ uzna, że powody, o których mowa w akapicie pierwszym, są uzasadnione, może zezwolić instytucjom w swoim państwie członkowskim na stosowanie podejścia określonego w art. 310 do ich ekspozycji z tytułu transakcji z tym kontrahentem centralnym i wynikających z wkładów do funduszu tego kontrahenta na wypadek niewykonania zobowiązania. W przypadku udzielenia takiego zezwolenia właściwy organ podaje powody swojej decyzji.

W przypadku gdy właściwy organ uzna, że powody, o których mowa w akapicie pierwszym, nie są uzasadnione, wszystkie instytucje w jego państwie członkowskim, niezależnie od podejścia, które wybrały zgodnie z art. 301 ust. 2, stosują podejście określone w ust. 3 lit. a)–d) niniejszego artykułu.

3. W przypadku gdy spełniony został warunek określony w ust. 1 lit. b), bez względu na to, czy spełniony został warunek określony w lit. a) tego ustępu, instytucja w ciągu 3 miesięcy od zaistnienia sytuacji określonej w lit. b) tego ustępu lub wcześniej, jeżeli wymaga tego właściwy organ tej instytucji, podejmuje następujące czynności względem swoich ekspozycji wobec tego kontrahenta centralnego:

- przestaje stosować podejście wybrane zgodnie z art. 301 ust. 2;
- stosuje podejście określone w art. 306 ust. 1 lit. b) względem swoich ekspozycji wynikających z transakcji z tym kontrahentem centralnym;

- c) stosuje podejście określone w art. 309 względem swoich wniesionych z góry wkładów do funduszu tego kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania oraz względem swoich wkładów nierzeczywistych na rzecz tego kontrahenta centralnego;
- d) traktuje ekspozycje inne niż ekspozycje wymienione w lit. b) i c) wobec tego kontrahenta centralnego jako ekspozycje wobec przedsiębiorstwa zgodnie z metodą standardową dotyczącą ryzyka kredytowego określoną w rozdziale 2.

TYTUŁ III

WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH Z TYTUŁU RYZYKA OPERACYJNEGO

ROZDZIAŁ I

Ogólne zasady dotyczące stosowania poszczególnych metod

Artykuł 312

Zezwolenia i powiadomienia

1. Aby zakwalifikować się do stosowania metody standardowej, instytucje spełniają kryteria określone w art. 320 oraz ogólne standardy zarządzania ryzykiem określone w art. 74 i 85 dyrektywy 2013/36/UE. Przed zastosowaniem metody standardowej instytucje powiadamiają o tym właściwe organy.

W przypadku spełnienia warunków określonych w art. 319 ust. 2 i w art. 320 właściwe organy zezwalają instytucjom na stosowanie odpowiedniego alternatywnego wskaźnika dla linii biznesowych „bankowość detaliczna” i „bankowość komercyjna”.

2. Właściwe organy zezwalają instytucjom na stosowanie metod zaawansowanego pomiaru na podstawie ich własnych systemów pomiaru ryzyka operacyjnego, jeśli spełnione są wszystkie standardy jakościowe i ilościowe określone, odpowiednio, w art. 321 i 322 oraz jeśli instytucje spełniają ogólne standardy zarządzania ryzykiem zawarte w art. 74 i 85 dyrektywy 2013/36/UE i w tytule VII rozdział 3 sekcja II tej dyrektywy.

Instytucje występują również do właściwych organów z wnioskiem o zezwolenie na wdrożenie znacznych rozszerzeń i zmian w przedmiotowych metodach zaawansowanego pomiaru. Właściwe organy wydają takie zezwolenie wyłącznie wtedy, gdy po wdrożeniu tych znacznych rozszerzeń i zmian instytucje będą nadal spełniać standardy określone w akapicie pierwszym.

3. Instytucje powiadamiają właściwe organy o wszelkich zmianach w swoich metodach zaawansowanego pomiaru.

4. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia następujących elementów:

- a) metody oceny, w ramach której właściwe organy zezwalają instytucjom na stosowanie metod zaawansowanego pomiaru;

- b) warunków oceny znaczenia rozszerzeń i zmian metod zaawansowanego pomiaru;

- c) warunków powiadomienia wymaganego na mocy ust. 3.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 313

Powrót do stosowania mniej zaawansowanych metod

1. Instytucje stosujące metodę standardową nie wracają do stosowania metody wskaźnika bazowego, chyba że są spełnione warunki określone w ust. 3.

2. Instytucje stosujące metody zaawansowanego pomiaru nie wracają do stosowania metody standardowej ani metody wskaźnika bazowego, chyba że są spełnione warunki określone w ust. 3.

3. Instytucja może powrócić do stosowania mniej zaawansowanej metody oceny ryzyka operacyjnego wyłącznie wtedy, gdy spełnione są oba poniższe warunki:

- a) instytucja wykazała w sposób zadowalający właściwy organ, że korzystanie z mniej zaawansowanej metody nie jest proponowane w celu obniżenia związanych z ryzykiem operacyjnym wymogów w zakresie funduszy własnych instytucji, jest konieczne ze względu na charakter i złożoność instytucji oraz nie miałoby istotnego negatywnego wpływu na wypłacalność instytucji ani na jej zdolność do skutecznego zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- b) instytucja otrzymała uprzednie zezwolenie właściwego organu.

Artykuł 314

Łączne stosowanie różnych metod

1. Instytucje mogą stosować kombinację różnych metod pod warunkiem uzyskania zezwolenia od właściwych organów. Właściwe organy udzielają takiego zezwolenia, jeśli spełnione są wymogi określone, stosownie do przypadku, w przepisach ust. 2–4.

2. Instytucja może stosować metodę zaawansowanego pomiaru w połączeniu z metodą wskaźnika bazowego lub z metodą standardową, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) połączenie metod stosowane przez instytucję obejmuje wszystkie rodzaje ryzyka operacyjnego, zaś metoda stosowana przez instytucję w celu objęcia poszczególnych działań, lokalizacji geograficznych, struktur prawnych lub innych istotnych działów określonych wewnętrznie jest dla właściwych organów zadowalająca;

b) kryteria określone w art. 320 i standardy określone w art. 321 i 322 są spełnione w odniesieniu do aspektów działalności objętych, odpowiednio, metodą standardową i metodami zaawansowanego pomiaru.

3. W przypadku instytucji, które chcą stosować metodę zaawansowanego pomiaru w połączeniu z metodą wskaźnika bazowego lub z metodą standardową, właściwe organy obwolarowują wydanie zezwolenia poniższymi warunkami dodatkowymi:

a) w dniu wdrożenia metody zaawansowanego pomiaru znaczna część ryzyka operacyjnego danej instytucji objęta jest tą metodą;

b) instytucja zobowiązuje się do stosowania metody zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do istotnej części swoich działań zgodnie z harmonogramem, który został przedłożony właściwym organom i przez nie zatwierdzony.

4. Instytucja może zwrócić się do właściwego organu z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na łączne stosowanie metody wskaźnika bazowego i metody standardowej tylko w wyjątkowych okolicznościach, takich jak niedawne nabycie nowego przedsiębiorstwa, które może wymagać okresu przejściowego przy stosowaniu metody standardowej.

Właściwy organ udziela takiego zezwolenia wyłącznie w przypadku, gdy instytucja zobowiązała się do stosowania metody standardowej zgodnie z harmonogramem, który został przedłożony właściwemu organowi i przez niego zatwierdzony.

5. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia następujących elementów:

a) warunków stosowanych przez właściwe organy przy ocenie metody, o której mowa w ust. 2 lit. a);

b) warunków stosowanych przez właściwe organy przy podejmowaniu decyzji o nałożeniu dodatkowych warunków, o których mowa w ust. 3.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2016 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

ROZDZIAŁ 2

Metoda wskaźnika bazowego

Artykuł 315

Wymóg w zakresie funduszy własnych

1. Zgodnie z metodą wskaźnika bazowego wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego jest równy 15 % średniej z trzech lat dla odpowiedniego wskaźnika określonego w art. 316.

Instytucje obliczają średnią z trzech lat dla odpowiedniego wskaźnika na podstawie obserwacji wyników z ostatnich trzech dwunastomiesięcznych okresów dokonywanych pod koniec roku obrachunkowego. Jeżeli dane zweryfikowane przez biegłego rewidenta nie są dostępne, instytucje mogą wykorzystać dane szacunkowe.

2. W przypadku gdy instytucja prowadzi działalność przez okres krótszy niż trzy lata, może do obliczania odpowiedniego wskaźnika wykorzystać prognozowane dane szacunkowe, pod warunkiem że zacznie stosować dane historyczne, gdy tylko będą one dostępne.

3. Jeżeli instytucja może udowodnić swojemu właściwemu organowi, że ze względu na połączenie, nabycie lub zbycie podmiotów lub działalności, wykorzystanie średniej z trzech lat do obliczenia odpowiedniego wskaźnika prowadziłoby do błędnego oszacowania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego, właściwy organ może zezwolić instytucji na zmianę sposobu obliczania, tak aby uwzględnić takie sytuacje; informuje o tym należycie EUNB. W takich okolicznościach właściwy organ może z własnej inicjatywy nałożyć również na instytucję wymóg zmiany sposobu obliczenia.

4. Jeżeli w przypadku dowolnej obserwacji wartość odpowiedniego wskaźnika jest ujemna lub równa zero, instytucje nie uwzględniają tej wartości w obliczeniach średniej z trzech lat. Instytucje obliczają średnią z trzech lat jako iloraz sumy wartości dodatnich oraz liczby wartości dodatnich.

Artykuł 316

Odpowiedni wskaźnik

1. W przypadku instytucji stosujących standardy rachunkowości przewidziane dyrektywą 86/635/EWG, w oparciu o rachunkowe kategorie rachunku zysków i strat instytucji zgodnie z art. 27 tej dyrektywy, odpowiedni wskaźnik jest sumą pozycji wymienionych w tabeli 1 niniejszego ustępu. Instytucje uwzględniają w tej sumie wszystkie pozycje odpowiednio ze znakiem dodatnim lub ujemnym.

Tabela 1

- 1 Odsetki należne i podobne przychody
- 2 Odsetki do zapłaty i podobne opłaty
- 3 Przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/zmiennej stopie dochodu
- 4 Należności z tytułu prowizji/opłat
- 5 Koszty z tytułu prowizji/opłat
- 6 Zysk netto lub strata netto z operacji finansowych
- 7 Pozostałe przychody operacyjne

Instytucje dokonują korekty tych pozycji celem odzwierciedlenia następujących zastrzeżeń:

- a) instytucje obliczają odpowiedni wskaźnik przed odliczeniem wszelkich rezerw i kosztów operacyjnych. Instytucje włączają do kosztów operacyjnych opłaty za usługi outsourcingowe świadczone przez osoby trzecie inne niż jednostka dominująca lub jednostka zależna instytucji lub jednostka zależna jednostki dominującej wobec danej instytucji. Instytucje mogą wykorzystywać wydatki poniesione na outsourcing usług świadczonych przez osoby trzecie do obniżenia odpowiedniego wskaźnika, jeśli koszty te poniesione zostały przez podmiot podlegający przepisom niniejszego rozporządzenia lub przepisom do nich równoważnym;
- b) przy obliczaniu odpowiedniego wskaźnika instytucje nie uwzględniają poniższych pozycji:
  - (i) zrealizowanych zysków/strat ze sprzedaży pozycji z portfela niehandlowego;
  - (ii) przychodów z tytułu zdarzeń nadzwyczajnych lub występujących nieregularnie;
  - (iii) przychodów z tytułu ubezpieczenia.
- c) jeśli aktualizacja wyceny pozycji handlowych stanowi część rachunku zysków i strat, instytucje mogą uwzględnić ją w obliczeniach. Jeżeli instytucje stosują art. 36 ust. 2 dyrektywy 86/635/EWG, uwzględniają w obliczeniach aktualizację wyceny zaksięgowaną w rachunku zysków i strat.

2. W przypadku gdy instytucje stosują standardy rachunkowości inne niż standardy ustanowione na mocy dyrektywy 86/635/EWG, obliczają one odpowiedni wskaźnik na podstawie danych, które najlepiej odpowiadają definicji określonej w niniejszym artykule.

3. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia metody obliczania odpowiedniego wskaźnika, o którym mowa w ust. 2.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

ROZDZIAŁ 3

Metoda standardowa

Artykuł 317

Wymóg w zakresie funduszy własnych

1. W ramach metody standardowej instytucje dokonują podziału swojej działalności na linie biznesowe wymienione w tabeli 2 w ust. 4, zgodnie z zasadami określonymi w art. 318.

2. Instytucje obliczają wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego jako średnią z trzech lat dla sumy rocznych wymogów w zakresie funduszy własnych dla wszystkich linii biznesowych wymienionych w tabeli 2 w ust. 4. Roczny wymóg w zakresie funduszy własnych dla każdej linii biznesowej odpowiada iloczynowi odpowiadającego mu czynnika beta, podanego w przedmiotowej tabeli, oraz części odpowiedniego wskaźnika przyporządkowanej do odnośnej linii biznesowej.

3. W każdym dowolnym roku instytucje mogą bez ograniczeń kompensować ujemne wymogi w zakresie funduszy własnych wynikające z ujemnej części odpowiedniego wskaźnika w dowolnej linii biznesowej dodatnimi wymogami w zakresie funduszy własnych w innych liniach biznesowych. W przypadku jednak gdy suma wymogów w zakresie funduszy własnych we wszystkich liniach biznesowych w danym roku jest ujemna, instytucje stosują wartość zerową jako wartość licznika w odniesieniu do tego roku.

4. Instytucje obliczają średnią z trzech lat dla sumy, o której mowa w ust. 2, na podstawie dokonywanych na koniec roku obrachunkowego obserwacji wyników z ostatnich trzech dwunastomiesięcznych okresów. Jeżeli dane zweryfikowane przez biegłego rewidenta nie są dostępne, instytucja może wykorzystać dane szacunkowe.

Jeżeli instytucja może udowodnić swojemu właściwemu organowi, że ze względu na połączenie, nabycie lub zbycie podmiotów lub działalności, wykorzystanie średniej z trzech lat do obliczenia odpowiedniego wskaźnika prowadziło do błędnego oszacowania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego, właściwy organ może zezwolić instytucji na zmianę sposobu obliczania, tak aby uwzględnić takie sytuacje; informuje o tym należycie EUNB. W takich okolicznościach właściwy organ może z własnej inicjatywy nałożyć również na instytucję wymóg zmiany sposobu obliczenia.

W przypadku gdy instytucja prowadzi działalność przez okres krótszy niż trzy lata, może do obliczenia odpowiedniego wskaźnika wykorzystać prognozowane dane szacunkowe, pod warunkiem że zacznie stosować dane historyczne, gdy tylko będą one dostępne.

Tabela 2

Linia biznesowa	Wykaz działań	Wartość procentowa (czynnik beta)
Finansowanie przedsiębiorstw	Gwarantowanie emisji instrumentów finansowych lub subemisja instrumentów finansowych z gwarancją przejścia emisji Usługi związane z gwarantowaniem emisji Doradztwo inwestycyjne Doradztwo dla przedsiębiorstw dotyczące struktury kapitałowej, strategii branżowej i zagadnień pokrewnych oraz doradztwo i usługi w zakresie połączeń i nabywania przedsiębiorstw Badania inwestycyjne i analiza finansowa oraz inne formy ogólnych zaleceń w sprawie transakcji związanych z instrumentami finansowymi	18 %

Linia biznesowa	Wykaz działań	Wartość procentowa (czynnik beta)
Handel i sprzedaż	Zawieranie transakcji na własny rachunek Pośrednictwo na rynku pieniężnym Przyjmowanie oraz przekazywanie zleceń w związku z instrumentem finansowym lub większą ich liczbą Wykonywanie zleceń w imieniu klientów Subemisja instrumentów finansowych bez gwarancji przejęcia emisji Obsługa wielostronnych platform obrotu	18 %
Detaliczna działalność maklerska (obsługa osób fizycznych lub MŚP spełniających kryteria określone w art. 123 w odniesieniu do kategorii ekspozycji detalicznych)	Przyjmowanie oraz przekazywanie zleceń w związku z instrumentem finansowym lub większą ich liczbą Wykonywanie zleceń w imieniu klienta Subemisja instrumentów finansowych bez gwarancji przejęcia emisji	12 %
Bankowość komercyjna	Przyjmowanie depozytów i innych funduszy podlegających zwrotowi Udzielanie kredytów Leasing finansowy Gwarancje i zobowiązania	15 %
Bankowość detaliczna (obsługa osób fizycznych lub MŚP spełniających kryteria określone w art. 123 w odniesieniu do kategorii ekspozycji detalicznych)	Przyjmowanie depozytów i innych funduszy podlegających zwrotowi Udzielanie kredytów Leasing finansowy Gwarancje i zobowiązania	12 %
Płatności i rozliczenia	Usługi związane z transferem środków pieniężnych Emitowanie instrumentów płatniczych i administrowanie nimi	18 %
Usługi pośrednictwa	Przechowywanie instrumentów finansowych i administrowanie nimi na rzecz klientów, w tym usługi powiernicze i pokrewne, takie jak zarządzanie gotówką/zabezpieczeniem	15 %
Zarządzanie aktywami	Zarządzanie portfelem Zarządzanie UCITS Inne formy zarządzania aktywami	12 %

Artykuł 318

Zasady przyporządkowywania działalności do linii biznesowych

1. Instytucje opracowują i dokumentują szczegółowe zasady oraz kryteria przyporządkowywania odpowiedniego wskaźnika dla bieżących linii biznesowych i działań do standardowych ram określonych w art. 317. Poddają one te zasady i kryteria przeglądowi oraz odpowiednio je dostosowują do nowych lub zmieniających się rodzajów działalności i ryzyka.

2. Instytucje stosują następujące zasady do przyporządkowywania linii biznesowych:

- instytucje przyporządkowują wszystkie działania do linii biznesowych w sposób wyczerpujący oraz wzajemnie się wykluczający;
- każde działanie, którego nie można jednoznacznie przypisać do linii biznesowej, a które pełni funkcję pomocniczą w stosunku do działania przypisanego do takiej linii, instytucje przyporządkowują do linii biznesowej, którą takie działanie wspomaga. Jeśli działanie pomocnicze wspomaga więcej niż jedną linię biznesową, instytucje stosują kryterium obiektywnego przyporządkowywania;
- jeśli danego działania nie można przyporządkować do konkretnej linii biznesowej, wówczas instytucje wykorzystują tę linię biznesową, która ma największy udział procentowy. Tę samą linię biznesową stosuje się również do wszelkich działań pomocniczych powiązanych z takim działaniem;
- instytucje mogą stosować metody wewnętrznej wyceny do przypisywania odpowiedniego wskaźnika do poszczególnych linii biznesowych. Koszty powstałe w ramach jednej linii biznesowej, które są przypisywane do innej linii, można przenieść do tej linii biznesowej, której dotyczy;
- przyporządkowywanie działań do linii biznesowych do celów obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego jest zgodne z kategoriami użytymi przez instytucje w odniesieniu do ryzyka kredytowego i ryzyka rynkowego;
- za ustalenie zasad przyporządkowywania odpowiada kadra kierownicza wyższego szczebla, której pracę nadzoruje organ zarządzający instytucji;
- instytucje poddają proces przyporządkowywania działań do linii biznesowych niezależnemu przeglądowi.

3. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia warunków stosowania zasad przyporządkowywania działalności do linii biznesowych, o których mowa w niniejszym artykule.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 319

Alternatywna metoda standardowa

1. W ramach alternatywnej metody standardowej instytucje stosują w odniesieniu do linii biznesowych „bankowość detaliczna” i „bankowość komercyjna” następujące zasady:

- odpowiedni wskaźnik to znormalizowany wskaźnik przychodów równy kwocie nominalnej kredytów i zaliczek pomnożonej przez współczynnik 0,035;
- na kredyty i zaliczki składają się całkowite wykorzystane kwoty w odpowiednich portfelach kredytowych. W przypadku linii biznesowej „bankowość komercyjna” instytucje włączają do nominalnej kwoty kredytów i zaliczek również papiery wartościowe z portfela bankowego.

2. Aby uzyskać zezwolenie na stosowanie alternatywnej metody standardowej, instytucja spełnia wszystkie następujące warunki:

- a) jej działania w zakresie bankowości detalicznej lub komercyjnej generują co najmniej 90 % jej przychodów;
- b) znacząca część jej działalności w zakresie bankowości detalicznej lub bankowości komercyjnej dotyczy kredytów obciążonych dużym prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązania;
- c) alternatywna metoda standardowa zapewnia odpowiednie podstawy do obliczenia wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego.

Artykuł 320

Kryteria dotyczące stosowania metody standardowej

Kryteria, o których mowa w art. 312 ust. 1 akapit pierwszy, są następujące:

- a) instytucja ustanawia dobrze udokumentowany system oceny ryzyka operacyjnego oraz zarządzania nim wraz z jasno określonym zakresem odpowiedzialności przypisanym temu systemowi. Instytucja określa swoje ekspozycje na ryzyko operacyjne i prowadzi rejestr istotnych danych na temat ryzyka operacyjnego, w tym danych na temat istotnych strat. System ten podlega regularnemu, niezależnemu przeglądowi, który przeprowadza wewnętrzna lub zewnętrzna strona dysponująca wiedzą niezbędną do dokonania takiego przeglądu;
- b) system oceny ryzyka operacyjnego danej instytucji jest ściśle powiązany z procesami zarządzania ryzykiem tej instytucji. Wynik tej oceny stanowi integralną część procesu monitorowania i kontroli profilu ryzyka operacyjnego instytucji;
- c) instytucja wdraża system raportowania wobec kadry kierowniczej wyższego szczebla, w ramach którego sprawozdania na temat ryzyka operacyjnego przedstawiane są odpowiedniemu działowi lub osobie w instytucji. Instytucja ustanawia procedury podejmowania właściwych działań zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniach dla kierownictwa.

ROZDZIAŁ 4

Metody zaawansowanego pomiaru

Artykuł 321

Standardy jakościowe

Standardy jakościowe, o których mowa w art. 312 ust. 2, są następujące:

- a) wewnętrzny system pomiaru ryzyka operacyjnego danej instytucji jest ściśle powiązany z jej bieżącymi procedurami zarządzania ryzykiem;
- b) w ramach instytucji istnieje niezależna funkcja zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- c) instytucja regularnie sporządza sprawozdania na temat ekspozycji na ryzyko operacyjne oraz na temat poniesionych strat i określa procedury podejmowania właściwych działań naprawczych;

- d) system zarządzania ryzykiem instytucji jest dobrze udokumentowany. Instytucja ustanawia strategię zapewnienia zgodności oraz zasady postępowania w przypadku braku zgodności;
- e) instytucja poddaje swoje procesy zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz systemy pomiaru tego ryzyka regularnym przeglądom przeprowadzanym przez audytorów wewnętrznych lub zewnętrznych;
- f) procesy walidacji wewnętrznej instytucji działają w sposób należyty i skuteczny;
- g) przepływy danych oraz procedury związane z systemem pomiaru ryzyka w instytucji są przejrzyste i dostępne.

Artykuł 322

Standardy ilościowe

1. Standardy ilościowe, o których mowa w art. 312 ust. 2, obejmują standardy dotyczące procedur, danych wewnętrznych, danych zewnętrznych, analizy scenariuszy, otoczenia biznesowego oraz czynników kontroli wewnętrznej określone odpowiednio, w ust. 2–6.

2. Poniżej przedstawiono standardy dotyczące procedur:

- a) instytucja oblicza swój wymóg w zakresie funduszy własnych z uwzględnieniem zarówno oczekiwanych, jak i nieoczekiwanych strat, chyba że współczynnik oczekiwanych strat jest odpowiednio ujęty w jej wewnętrznych normach prowadzenia działalności. Miara ryzyka operacyjnego obejmuje potencjalnie poważne przypadki skrajne, osiągając normę ostrożnościową porównywalną z przedziałem ufności na poziomie 99,9 % przez okres jednego roku;
- b) system pomiaru ryzyka operacyjnego instytucji obejmuje zastosowanie danych wewnętrznych, danych zewnętrznych, analizy scenariuszy oraz czynników odzwierciedlających otoczenie biznesowe i systemy kontroli wewnętrznej określone w ust. 3–6. Instytucja ustanawia dobrze udokumentowaną metodę ważenia stopnia zastosowania tych czterech elementów w ramach całościowego systemu pomiaru ryzyka operacyjnego;
- c) system pomiaru ryzyka w instytucji obejmuje główne czynniki ryzyka, które wpływają na kształt ogona szacowanego rozkładu strat;
- d) instytucja może uznać korelacje strat wynikłych z ryzyka operacyjnego w ramach poszczególnych ocen ryzyka operacyjnego jedynie wówczas, gdy stosowane przez nią systemy pomiaru takich korelacji są należyte i wdrożone w sposób rzetelny; instytucje mogą też uwzględnić niepewność wyniku towarzyszącą tego typu szacunkom dotyczącym korelacji, w szczególności w warunkach skrajnych. Instytucja waliduje swoje założenia dotyczące korelacji, stosując odpowiednie techniki ilościowe i jakościowe;
- e) system pomiaru ryzyka w instytucji jest wewnętrznie spójny i unika się w nim sytuacji wielokrotnego uwzględniania tych samych ocen jakościowych lub technik ograniczenia ryzyka, które zostały uznane w innych obszarach objętych niniejszym rozporządzeniem.

3. Standardy dotyczące danych wewnętrznych są następujące:

- a) instytucja opiera opracowane przez siebie wewnętrzne metody pomiaru ryzyka operacyjnego na obserwacji historycznej obejmującej okres co najmniej pięciu lat. Kiedy instytucja po raz pierwszy przechodzi na stosowanie metody zaawansowanego pomiaru, dopuszcza się trzyletni okres obserwacji historycznej;
- b) instytucja musi być w stanie przyporządkować wewnętrzne dane historyczne dotyczące strat do linii biznesowych określonych w art. 317 oraz do rodzajów zdarzeń zdefiniowanych w art. 324, a także przedłożyć te dane na wniosek właściwych organów. W wyjątkowych okolicznościach instytucja może przypisać zdarzenia straty, które mają wpływ na całą instytucję, do dodatkowej linii biznesowej „pozycje korporacyjne”. Instytucja określa udokumentowane, obiektywne kryteria przypisywania strat do konkretnych linii biznesowych i rodzajów zdarzeń. Straty wynikłe z ryzyka operacyjnego, które są związane z ryzykiem kredytowym i które w przeszłości instytucja umieściła w wewnętrznych bazach danych na temat ryzyka kredytowego, instytucja zapisuje w bazach danych dotyczących ryzyka operacyjnego i wykazuje je oddzielnie. Takie straty nie podlegają narzutom kapitałowym z tytułu ryzyka operacyjnego, pod warunkiem że instytucja jest zobowiązana do traktowania ich jako ryzyka kredytowego do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych. Straty wynikłe z ryzyka operacyjnego, które są związane z ryzykiem rynkowym, są włączane przez instytucję do obszaru wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego;
- c) wewnętrzne dane instytucji na temat strat są kompleksowe, obejmując wszystkie istotne działania i ekspozycje pochodzące z wszystkich odpowiednich podsystemów i lokalizacji geograficznych. Instytucja musi być w stanie wykazać, że jakiegokolwiek nieuwzględnione działania lub ekspozycje, zarówno indywidualnie, jak i łącznie, nie będą miały istotnego wpływu na ogólne oszacowania ryzyka. Instytucja określa właściwe progi minimalnych strat do celów gromadzenia wewnętrznych danych o stratach;
- d) oprócz informacji na temat kwot straty brutto instytucja gromadzi informacje dotyczące daty zdarzenia straty, ewentualnych kwot odzyskanych ze straty brutto, a także informacje opisowe na temat czynników lub przyczyn zdarzenia straty;
- e) instytucja określa szczegółowe kryteria scentralizowanego przypisywania danych o stratach wywołanych zdarzeniem straty, które dotyczą działów lub działań wykraczających swoim zasięgiem poza jedną linię biznesową, a także powstałych na skutek powiązanych ze sobą zdarzeń straty rozciągniętych w czasie;
- f) instytucja określa udokumentowane procedury oceny odniesienia danych historycznych do sytuacji obecnej, w tym ustalenia możliwości zastosowania ocen subiektywnych, skalowania lub innych korekt, oceny stopnia możliwości ich zastosowania oraz określenia jednostki lub osoby upoważnionej do podejmowania decyzji w tym zakresie.

4. Standardy kwalifikujące dotyczące danych zewnętrznych są następujące:

- a) instytucja stosuje w ramach swojego systemu pomiaru ryzyka operacyjnego odpowiednie dane zewnętrzne, w szczególności wówczas, gdy istnieją podstawy, by przypuszczać, że instytucja ta jest narażona na występujące sporadycznie, ale potencjalnie wysokie straty. Instytucja systematycznie określa sytuacje wymagające zastosowania danych zewnętrznych oraz metodę uwzględniania tych danych w swoim systemie pomiaru;
- b) instytucja dokonuje regularnych przeglądów warunków i procedur stosowania danych zewnętrznych, dokumentuje je i poddaje okresowemu niezależnemu przeglądowi.

5. Aby ocenić stopień narażenia na szczególnie niekorzystne zdarzenia, instytucja stosuje analizę scenariuszy opartą na opiniach ekspertów w powiązaniu z danymi zewnętrznymi. Z czasem instytucja waliduje i ponownie przeprowadza takie oceny na podstawie porównania z rzeczywistością poniesionymi stratami, co ma na celu uwierzytelnienie ich wyników.

6. Standardy kwalifikujące dotyczące czynników otoczenia biznesowego oraz czynników kontroli wewnętrznej są następujące:

- a) stosowana w skali całej instytucji metoda oceny ryzyka obejmuje zasadnicze czynniki otoczenia biznesowego i kontroli wewnętrznej, które mogą wpłynąć na zmianę profilu ryzyka operacyjnego instytucji;
- b) instytucja uzasadnia wybór każdego czynnika jego istotnym wpływem na zwiększanie ryzyka, w oparciu o własne doświadczenia i specjalistyczne oceny odnośnych obszarów działalności;
- c) instytucja musi być w stanie przedstawić właściwym organom uzasadnienie poziomu wrażliwości szacunków ryzyka na zmiany w czynnikach oraz względną wagę poszczególnych czynników. Poza uwzględnieniem zmian ryzyka dzięki usprawnieniu kontroli ryzyka stosowane ramy pomiaru ryzyka instytucji obejmują również potencjalny wzrost ryzyka na skutek większej złożoności lub wzrostu skali działalności;
- d) instytucja dokumentuje swoje ramy pomiaru ryzyka i poddaje je niezależnemu przeglądowi prowadzonemu w ramach instytucji oraz przez właściwe organy. Z czasem instytucja waliduje ten proces oraz jego rezultaty i dokonuje ich ponownej oceny na podstawie porównania z danymi wewnętrznymi na temat faktycznie poniesionych strat oraz z odpowiednimi danymi zewnętrznymi.

Artykuł 323

Wpływ ubezpieczenia i innych mechanizmów transferu ryzyka

1. Właściwe organy zezwalają instytucjom na uwzględnienie wpływu ubezpieczenia z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2–5 i innych mechanizmów transferu ryzyka, jeżeli instytucja może wykazać, że został osiągnięty efekt wyraźnego ograniczenia ryzyka.

2. Ubezpieczyciel posiada zezwolenie na działalność ubezpieczeniową lub reasekuracyjną oraz uzyskał minimalny rating zdolności wypłaty odszkodowań przyznany przez ECAI, której EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec instytucji określonymi w tytule II rozdział 2.

3. Ubezpieczenie i ramy ubezpieczenia instytucji spełniają wszystkie następujące warunki:

- a) początkowy okres ważności polisy ubezpieczeniowej wynosi co najmniej jeden rok. W przypadku polis o rezydualnym okresie ważności krótszym niż jeden rok instytucja dokonuje koniecznych redukcji wartości, które odzwierciedlają zmniejszający się okres ważności polisy, aż do pełnej stuprocentowej redukcji dla polis, których rezydualny okres ważności wynosi nie więcej niż 90 dni;
  - b) okres wypowiedzenia umowy ubezpieczenia dla polisy ubezpieczeniowej wynosi minimum 90 dni;
  - c) polisa ubezpieczeniowa nie zawiera wyłączeń ani ograniczeń, które uruchamiane są działaniami nadzorczymi lub które w przypadku niewypłacalności instytucji uniemożliwiłyby syndykowi lub likwidatorowi instytucji przeprowadzenie windykacji z tytułu szkód lub kosztów poniesionych przez instytucję, z wyjątkiem zdarzeń mających miejsce po rozpoczęciu postępowania upadłościowego lub likwidacyjnego w stosunku do instytucji. Polisa ubezpieczeniowa może jednak zawierać postanowienia wykluczające wszelkie grzywny, kary finansowe lub odszkodowania karne wynikające z działań podejmowanych przez właściwe organy;
  - d) obliczenia dotyczące ograniczenia ryzyka uwzględniają zakres ubezpieczenia w sposób przejrzysty i spójny, jeśli chodzi o rzeczywiste prawdopodobieństwo i skutki wystąpienia straty i uwzględnianej przy określaniu kapitału z tytułu ryzyka operacyjnego;
  - e) ubezpieczenie jest zapewniane przez jednostkę będącą osobą trzecią. W przypadku gdy ubezpieczenia dokonują wewnętrzne zakłady ubezpieczeń i podmioty zależne, ekspozycja musi zostać przekazana niezależnej jednostce będącej osobą trzecią spełniającej kryteria kwalifikujące określone w ust. 2;
  - f) zasady uznawania ubezpieczenia są należycie uzasadnione i udokumentowane.
4. Metoda uznawania ubezpieczenia obejmuje wszystkie poniższe elementy z zastosowaniem obniżek lub redukcji wysokości uznanego ubezpieczenia:
- a) rezydualny okres ważności polisy ubezpieczeniowej, jeżeli jest on krótszy niż jeden rok;
  - b) warunki wypowiedzenia polisy, jeżeli okres jej ważności jest krótszy niż jeden rok;
  - c) niepewność dotyczącą płatności, jak również przypadki niedopasowania zakresów polis ubezpieczeniowych.
5. Obniżenie wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu uznania ubezpieczeń i innych mechanizmów transferu ryzyka nie przekracza wartości 20 % wymogu w zakresie

funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego przed uwzględnieniem technik ograniczania ryzyka.

Artykuł 324

Klasyfikacja rodzajów zdarzeń strat

Rodzaje zdarzeń strat, o których mowa w art. 322 ust. 3 lit. b), są następujące:

Tabela 3

Kategoria zdarzenia straty	Definicja
Oszustwo wewnętrzne	Straty spowodowane działaniami polegającymi na celowej defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji, przepisów prawa lub przepisów wewnętrznych przedsiębiorstwa, z wyjątkiem zdarzeń związanych z różnorodnością lub dyskryminacją pracowników, które dotyczą co najmniej jednej osoby w ramach przedsiębiorstwa
Oszustwo zewnętrzne	Straty spowodowane działaniami polegającymi na celowej defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu przepisów prawa przez osobę trzecią
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Straty powstałe na skutek działań niezgodnych z przepisami lub porozumieniami dotyczącymi zatrudnienia oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, wynikające z wypłaty odszkodowań z tytułu uszkodzenia ciała lub zdarzeń związanych z nierównym traktowaniem lub dyskryminacją pracowników
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Straty wynikające z niewywiązania się z obowiązków zawodowych wobec konkretnych klientów, będące skutkiem działań nieumyślnych lub zaniedbania (w tym wymogów powierniczych i wymogów dotyczących odpowiedniego zachowania) lub też związane z charakterem bądź strukturą produktu
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Straty powstałe na skutek straty lub szkody w rzeczowych aktywach trwałych w wyniku klęski żywiołowej lub innych zdarzeń
Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu	Straty powstałe na skutek zakłócenia działalności gospodarczej lub awarii systemu
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	Straty powstałe na skutek nieprawidłowego rozliczenia transakcji lub wadliwego zarządzania procesami, oraz straty z tytułu stosunków z kontrahentami i sprzedawcami

TYTUŁ IV

WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH Z TYTUŁU RYZYKA RYNKOWEGO

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Artykuł 325

Dopuszczalne rozwiązania dotyczące wymogów skonsolidowanych

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i wyłącznie do celów obliczania pozycji netto i wymogów w zakresie funduszy własnych zgodnie z niniejszym tytułem na zasadzie skonsolidowanej instytucje mogą wykorzystywać pozycje w jednej instytucji bądź przedsiębiorstwie do kompensowania pozycji w innej instytucji bądź przedsiębiorstwie.

2. Instytucje mogą stosować przepisy ust. 1 wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia właściwych organów, które wydają je po spełnieniu wszystkich poniższych warunków:

- a) alokacja funduszy własnych w grupie jest satysfakcjonująca;
  - b) warunki regulacyjne, prawne lub umowne określające działalność tych instytucji gwarantują wzajemne wsparcie finansowe w ramach grupy.
3. W przypadku przedsiębiorstw zlokalizowanych w państwach trzecich oprócz warunków wymienionych w ust. 2 spełnione są wszystkie poniższe warunki:
- a) przedsiębiorstwom takim udzielono zezwolenia na działalność w danym państwie trzecim i przedsiębiorstwa te albo spełniają definicję instytucji kredytowej, albo są uznanymi firmami inwestycyjnymi z państwa trzeciego;
  - b) przedsiębiorstwa takie przestrzegają indywidualnie wymogów w zakresie funduszy własnych równoważnych wymogom określonym w niniejszym rozporządzeniu;
  - c) w danych państwach trzecich nie obowiązują przepisy, które mogłyby znacząco wpływać na transfer funduszy w ramach grupy.

ROZDZIAŁ 2

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka pozycji

Sekcja 1

Przepisy ogólne i szczególne instrumenty

Artykuł 326

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka pozycji

Wymóg w zakresie funduszy własnych instytucji z tytułu ryzyka pozycji stanowi sumę wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka ogólnego i szczególnego pozycji tej instytucji w instrumentach dłużnych i instrumentach kapitałowych. Pozycje sekurytyzacyjne w portfelu handlowym traktowane są jako instrumenty dłużne.

Artykuł 327

Kompensowanie

1. Wartość bezwzględna nadwyżki długich (krótkich) pozycji danej instytucji nad jej pozycjami krótkimi (długimi) w tych samych emisjach akcji, papierów dłużnych i papierów zamiennych oraz w identycznych kontraktach terminowych typu future na instrumenty finansowe, opcjach, warrantach i zabezpieczonych warrantach stanowi pozycję netto tej instytucji w każdym takim instrumencie. Przy wyliczaniu pozycji netto pozycje w poszczególnych instrumentach pochodnych traktowane są zgodnie z przepisami art. 328–330. Posiadane przez instytucje własne instrumenty dłużne zostają wyłączone z wyliczeń wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka szczególnego stosownie do art. 336.

2. Nie zezwala się na kompensowanie pozycji w zamiennych papierach wartościowych z pozycją przeciwną w instrumencie bazowym, chyba że właściwe organy przyjmują podejście, w którym uwzględnia się prawdopodobieństwo zamiany danego papieru zamiennego, lub ustanawiają wymóg w zakresie funduszy własnych na pokrycie ewentualnej straty, którą taka zamiana może spowodować. Takie podejścia lub wymogi w zakresie funduszy własnych zgłaszane są do EUNB. EUNB monitoruje zakres praktyk w tym obszarze i wydaje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

3. Wszystkie pozycje netto bez względu na znak, muszą być przeliczane codziennie na walutę sprawozdawczą danej instytucji po obowiązującym natychmiastowym kursie wymiany jeszcze przed agregacją tych pozycji.

Artykuł 328

Kontrakty terminowe typu future i kontrakty terminowe typu forward na stopę procentową

1. Kontrakty terminowe typu future na stopę procentową, kontrakty terminowe typu forward na stopę procentową i terminowe zobowiązania zakupu lub sprzedaży instrumentów dłużnych traktuje się jako połączenia pozycji długiej i krótkiej. Pozycję długą w kontraktach terminowych typu future na stopę procentową traktuje się zatem jako połączenie zaciągniętej pożyczki zapadalnej w terminie wykonania kontraktu terminowego typu future i posiadanych aktywów z terminem zapadalności identycznym z terminem zapadalności instrumentu lub pozycji referencyjnej, będących przedmiotem danego kontraktu terminowego typu future. Podobnie sprzedany kontrakt terminowy typu forward na stopę procentową będzie traktowany jako pozycja długa z terminem zapadalności identycznym z terminem rozliczenia umowy wydłużonym o okres obowiązywania umowy oraz jako pozycja krótka z terminem zapadalności identycznym z terminem rozliczenia. Zarówno zaciągniętą pożyczkę, jak i posiadane aktywa wpisuje się do kategorii pierwszej określonej w tabeli 1 w art. 336 do celów obliczenia wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego dla kontraktów terminowych typu future na stopę procentową oraz kontraktów terminowych typu forward na stopę procentową. Terminowe zobowiązanie zakupu instrumentu dłużnego traktuje się jako połączenie zaciągniętej pożyczki zapadalnej w terminie wykonania i pozycji długiej (kasowej) w samym instrumencie dłużnym. Zaciągniętą pożyczkę wpisuje się do kategorii pierwszej określonej w tabeli 1 w art. 336 do celów wyliczenia ryzyka szczególnego, natomiast instrument dłużny wpisuje się w tabeli do kolumny, która będzie właściwa dla danego instrumentu.

2. Do celów niniejszego artykułu „pozycja długa” oznacza pozycję, w którą wchodzi instytucja poprzez ustalenie stopy oprocentowania, jaką otrzyma w danej przyszłej dacie, natomiast „pozycja krótka” oznacza pozycję, w którą wchodzi instytucja poprzez ustalenie stopy oprocentowania, jaką zapłaci w danej przyszłej dacie.

Artykuł 329

Opcje i warranty

1. Opcje i warranty na stopę procentową, instrumenty dłużne, akcje, indeksy akcyjne, kontrakty terminowe typu future na instrumenty finansowe, swapy i waluty obce traktowane są jako pozycje o wartości równej kwocie instrumentu bazowego będącego przedmiotem opcji, pomnożonej do celów niniejszego rozdziału przez współczynnik delta tej opcji. Wspomniane pozycje mogą być kompensowane ewentualnymi pozycjami przeciwnymi w identycznych bazowych papierach wartościowych lub instrumentach pochodnych. Stosowany współczynnik delta oznacza współczynnik delta używany przez daną giełdę. W przypadku opcji będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym lub w przypadku niepewniomienia o takim współczynniku delta przez daną giełdę instytucja może sama obliczyć współczynnik delta z zastosowaniem odpowiedniego modelu, z zastrzeżeniem uzyskania zezwolenia właściwych organów. Zezwolenia udziela się, jeśli model pozwala na prawidłowe oszacowanie zakresu zmian wartości opcji lub warrantu w odniesieniu do niewielkich zmian w cenie rynkowej instrumentu bazowego.

2. W wymogach w zakresie funduszy własnych instytucje w odpowiedni sposób uwzględniają pozostałe rodzaje ryzyka powiązane z opcjami inne niż ryzyko delta.

3. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu zdefiniowania zakresu metod uwzględniania w swoich wymogach w zakresie funduszy własnych pozostałych rodzajów ryzyka – innych niż ryzyko delta – o których mowa w ust. 2, w sposób proporcjonalny do skali i złożoności działań instytucji w obszarze opcji i warrantów.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2013 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

4. Przed wejściem w życie standardów technicznych, o których mowa w ust. 3, właściwe organy mogą nadal stosować obowiązujące traktowanie krajowe, jeżeli właściwe organy stosowały to traktowanie przed dniem 31 grudnia 2013 r.

Artykuł 330

Swapy

Do celów związanych z ryzykiem stopy procentowej swapy traktuje się według zasad obowiązujących dla instrumentów bilansowych. Swap stopy procentowej, zgodnie z którym instytucja otrzymuje odsetki według zmiennej stopy oprocentowania i płaci je według stopy stałej, traktuje się zatem jako odpowiadający pozycji długiej w instrumencie o oprocentowaniu zmiennym, którego termin zapadalności odpowiada najbliższemu terminowi określenia stopy procentowej i pozycji krótkiej w instrumencie o stałym oprocentowaniu o takim samym terminie zapadalności jak swap.

Artykuł 331

Ryzyko stopy procentowej obciążające instrumenty pochodne

1. Instytucje, które dokonują wyceny instrumentów według wartości rynkowej i zarządzają ryzykiem stopy procentowej obciążającym instrumenty pochodne, o których mowa w art. 328–330, na zasadzie dyskontowania przepływów pieniężnych, mogą po uzyskaniu zezwolenia właściwych organów posługiwać się modelami wrażliwości celem wyliczenia pozycji, o których mowa w tych artykułach, i mogą również stosować te modele w stosunku do wszelkich obligacji, w których przypadku wiarygodność główna spłacana jest regularnie przez cały okres do wykupu, a nie jednorazową płatnością kwoty kapitału w terminie wykupu. Zezwolenia udziela się, jeśli modele te wygenerują pozycje o takiej samej wrażliwości na zmiany stopy procentowej jak związane z nimi przepływy pieniężne. Wrażliwość tę ocenia się w odniesieniu do niezależnych ruchów przykładowych stóp procentowych dobranych w różnych punktach krzywej dochodowości, przy czym należy umieścić przynajmniej jeden punkt badania wrażliwości w każdym przedziale zapadalności wyznaczonym w tabeli 2 w art. 339. Pozycje włącza się do wyliczeń wymogów w zakresie funduszy własnych dla ryzyka ogólnego instrumentów dłużnych.

2. Instytucje, które nie posługują się modelami, o których mowa w ust. 1, mogą uznać za w pełni kompensujące się wszelkie pozycje w instrumentach pochodnych objętych przepisami art. 328–330, które spełniają przynajmniej następujące warunki:

- a) pozycje mają tę samą wartość i są denominowane w tej samej walucie;
- b) istnieje ściśle dopasowanie stopy referencyjnej (w przypadku pozycji o zmiennym oprocentowaniu) lub kuponu (w przypadku pozycji o oprocentowaniu stałym);
- c) najbliższy termin określenia stopy procentowej, a w przypadku pozycji z kuponami o stałym oprocentowaniu – rezidualny termin zapadalności, odpowiada następującym limitom:
  - (i) do jednego miesiąca: ten sam dzień;
  - (ii) od jednego miesiąca do jednego roku: w ciągu siedmiu dni;
  - (iii) powyżej jednego roku: w ciągu 30 dni.

Artykuł 332

Kredytowe instrumenty pochodne

1. Przy obliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka ogólnego i szczególnego strony, która przyjmuje na siebie ryzyko kredytowe („sprzedawca zabezpieczenia”), uwzględnia się kwotę referencyjną umowy dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego, chyba że wskazano inaczej. Niezależnie od zdania pierwszego instytucja może zdecydować się na zastąpienie wartości referencyjnej wartością referencyjną powiększoną o zmianę wartości rynkowej netto kredytowego instrumentu pochodnego od momentu uruchomienia wymiany handlowej, co stanowi spadek netto z perspektywy sprzedawcy zabezpieczenia i ma wartość ujemną. Do celów obliczania narzutu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego, z wyjątkiem narzutu kapitałowego z tytułu swapów przychodu całkowitego, zamiast terminu wymagalności zobowiązania stosuje się termin rozliczenia umowy dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego. Pozycje określa się w następujący sposób:

- a) swap przychodu całkowitego generuje pozycję długą z tytułu ryzyka ogólnego dla zobowiązania referencyjnego oraz pozycję krótką z tytułu ryzyka ogólnego dla obligacji rządowej zapadającej w najbliższym terminie określenia stopy procentowej i której przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z tytułem II rozdział 2. Generuje on również pozycję długą z tytułu ryzyka szczególnego dla zobowiązania referencyjnego;
- b) swap ryzyka kredytowego nie generuje pozycji z tytułu ryzyka ogólnego. Do celów ryzyka szczególnego instytucja musi udokumentować syntetyczną pozycję długą dla zobowiązania podmiotu referencyjnego, chyba że instrument pochodny posiada zewnętrzną ocenę ratingową oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, w którym to przypadku dokumentowana jest pozycja długa dla tego instrumentu pochodnego. W przypadku należnych płatności premii lub odsetek w ramach produktu, przepływy środków pieniężnych muszą być przedstawiane jako pozycje referencyjne w obligacjach rządowych;

- c) jednopodmiotowy instrument dłużny powiązany ze zdarzeniem kredytowym jako produkt oprocentowany sam generuje pozycję długą z tytułu ryzyka ogólnego w instrumencie dłużnym. Do celów ryzyka szczególnego tworzy się syntetyczną pozycję długą dla zobowiązania podmiotu referencyjnego. Dodatkową pozycję długą tworzy się u emitenta instrumentu dłużnego. Jeżeli instrument dłużny powiązany ze zdarzeniem kredytowym posiada rating zewnętrzny oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, wystarczy udokumentować pojedynczą pozycję długą z tytułu ryzyka szczególnego dla tego instrumentu;
- d) oprócz pozycji długiej z tytułu ryzyka szczególnego emitenta instrumentu dłużnego wielopodmiotowy instrument dłużny powiązany ze zdarzeniem kredytowym zapewniający proporcjonalne zabezpieczenie generuje pozycję dla każdego podmiotu referencyjnego, gdzie całkowitą kwotę referencyjną umowy przypisuje się każdej z pozycji proporcjonalnie do udziału procentowego w całkowitej kwocie referencyjnej, jaką stanowi każda ekspozycja wobec podmiotu referencyjnego. Jeżeli możliwe jest wyodrębnienie więcej niż jednego zobowiązania podmiotu referencyjnego, podstawę określenia ryzyka szczególnego stanowi zobowiązanie o najwyższej wadze ryzyka;
- e) kredytowy instrument pochodny uruchamiany pierwszym niewykonaniem zobowiązania generuje, w odniesieniu do kwoty referencyjnej, pozycję w zobowiązaniu każdego podmiotu referencyjnego. Jeśli wartość maksymalnej płatności w przypadku zdarzenia kredytowego jest mniejsza niż wymóg w zakresie funduszy własnych wyznaczony według metody omówionej w zdaniu pierwszym niniejszej litery, wówczas maksymalną płatność można przyjąć jako wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego.

Kredytowy instrument pochodny uruchamiany n-tym niewykonaniem zobowiązania generuje pozycję odpowiadającą kwocie referencyjnej zobowiązania każdego z podmiotów referencyjnych pomniejszoną o n-1 podmiotów referencyjnych o najniższym wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego. Jeśli wartość maksymalnej płatności w przypadku zdarzenia kredytowego jest mniejsza niż wymóg w zakresie funduszy własnych wyznaczony według metody omówionej w zdaniu pierwszym niniejszej litery, wówczas taką kwotę można przyjąć jako wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego.

Jeżeli kredytowy instrument pochodny uruchamiany n-tym niewykonaniem zobowiązania posiada zewnętrzną ocenę ratingową, sprzedawca zabezpieczenia oblicza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego przy wykorzystaniu oceny ratingowej instrumentu pochodnego i używa w stosownych przypadkach odpowiednich wag ryzyka dla sekurytyzacji.

2. Dla strony przenoszącej ryzyko kredytowe („nabywca ochrony”) pozycje określa się na zasadzie lustrzanego odbicia pozycji sprzedawcy zabezpieczenia, z wyjątkiem instrumentu powiązanego ze zdarzeniami kredytowymi (który nie skutkuje stworzeniem krótkiej pozycji u emitenta). W przypadku obliczania wymogu w zakresie funduszy własnych dla „nabywcy ochrony” wykorzystuje się kwotę referencyjną umowy dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego. Niezależnie od zdania pierwszego instytucja może zdecydować się na zastąpienie wartości referencyjnej wartością referencyjną powiększoną o zmianę wartości rynkowej netto kredytowego instru-

mentu pochodnego od momentu uruchomienia wymiany handlowej, co stanowi spadek netto z perspektywy sprzedawcy ochrony i ma wartość ujemną. Jeśli w danym momencie obowiązuje opcja kupna połączona z przyrostem wartości odsetek danego instrumentu (*step-up*), moment ten traktuje się jako termin rozliczenia ochrony.

3. Kredytowe instrumenty pochodne zgodnie z art. 338 ust. 1 lub 3 uwzględnia się jedynie przy określaniu wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego zgodnie z art. 338 ust. 4.

Artykuł 333

Papiery wartościowe sprzedawane w ramach umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub pożyczone

Strona przekazująca papiery wartościowe lub gwarantowane prawa do tych papierów w ramach umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu oraz strona udzielająca pożyczki papierów wartościowych uwzględniają te papiery wartościowe przy obliczaniu swoich wymogów w zakresie funduszy własnych na mocy niniejszego rozdziału, pod warunkiem że papiery te są pozycjami portfela handlowego.

Sekcja 2

Instrumenty dłużne

Artykuł 334

Pozycje netto w instrumentach dłużnych

Pozycje netto klasyfikuje się według waluty, w której są denominowane, i przyjmuje się je za podstawę obliczeń wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka ogólnego i szczególnego oddzielnie dla każdej waluty.

Podsekcja 1

Ryzyko szczególne

Artykuł 335

Ograniczenie wymogu w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do pozycji netto

Instytucja może wprowadzić górne ograniczenie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego w odniesieniu do pozycji netto w instrumencie dłużnym na poziomie najwyższej potencjalnej straty powiązanej z ryzykiem niewykonania zobowiązań. Dla pozycji krótkiej limit ten może być obliczany jako zmiana wartości ze względu na instrument lub, w stosownych przypadkach, ze względu na fakt, że podmioty bazowe natychmiast są pozbawiane ryzyka niewykonania zobowiązań.

Artykuł 336

Wymóg w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do instrumentów dłużnych niestanowiących pozycji sekurytyzacyjnych

1. Instytucja przypisuje swoje pozycje netto w portfelu handlowym dotyczące instrumentów niestanowiących pozycji sekurytyzacyjnych, obliczone zgodnie z art. 327, do odpowiednich kategorii wymienionych w tabeli 1, według ich emitenta lub dłużnika, zewnętrznej lub wewnętrznej oceny kredytowej oraz rezydualnego terminu zapadalności, a następnie mnoży te pozycje przez wagi wskazane w tej tabeli. Następnie instytucja sumuje zarówno długie, jak i krótkie pozycje ważone wynikające z zastosowania przepisów niniejszego artykułu, aby wyliczyć wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego.

Tabela 1

Kategorie	Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego
Dłużne papiery wartościowe, którym według metody standardowej dotyczącej ryzyka kredytowego przypisano by wagę ryzyka wynoszącą 0 %.	0 %
Dłużne papiery wartościowe, którym według metody standardowej dotyczącej ryzyka kredytowego przypisano by wagę ryzyka wynoszącą 20 % lub 50 %, oraz inne uznane pozycje określone w ust. 4.	0,25 % (okres pozostały do ostatecznego terminu zapadalności: nie więcej niż sześć miesięcy) 1,00 % (okres pozostały do ostatecznego terminu zapadalności: ponad sześć miesięcy, ale nie więcej niż 24 miesiące) 1,60 % (okres pozostały do terminu zapadalności: ponad 24 miesiące)
Dłużne papiery wartościowe, którym według metody standardowej dotyczącej ryzyka kredytowego przypisano by wagę ryzyka wynoszącą 100 %.	8,00 %
Dłużne papiery wartościowe, którym według metody standardowej dotyczącej ryzyka kredytowego przypisano by wagę ryzyka wynoszącą 150 %.	12,00 %

2. W przypadku instytucji stosujących metodę IRB do kategorii ekspozycji, która obejmuje emitenta instrumentu dłużnego, warunkiem kwalifikowania się przez emitenta do wagi ryzyka obliczonej według metody standardowej dotyczącej ryzyka kredytowego, o której mowa w ust. 1, jest posiadanie ratingu wewnętrznego z poziomem współczynnika PD nieprzekraczającym poziomu powiązanego z odpowiednim stopniem jakości kredytowej według metody standardowej.

3. Instytucje mogą obliczać wymogi z tytułu ryzyka szczególnego dla wszelkich obligacji kwalifikujących się do 10 % wagi ryzyka zgodnie z art. 129 ust. 4, 5 i 6 jako połowę mającego zastosowanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego dla drugiej kategorii z tabeli 1.

4. Inne kwalifikujące się pozycje to:

- a) pozycje długie i krótkie w aktywach, dla których niedostępna jest ocena kredytowa wyznaczonej ECAI oraz które spełniają wszystkie poniższe warunki:
- (i) są one uznawane przez przedmiotową instytucję za wystarczająco płynne;
  - (ii) ich jakość inwestycyjna jest zdaniem instytucji co najmniej równoważna jakości aktywów, o których mowa w tabeli 1 wiersz drugi;
  - (iii) są notowane na przynajmniej jednym rynku regulowanym w państwie członkowskim lub na giełdzie

w państwie trzecim, pod warunkiem że giełda ta jest uznawana przez właściwe organy danego państwa członkowskiego;

- b) pozycje długie i krótkie w aktywach emitowanych przez instytucje podlegające wymogom w zakresie funduszy własnych określonym w niniejszym rozporządzeniu, które są uznawane przez zainteresowaną instytucję za wystarczająco płynne oraz których jakość inwestycyjna jest zdaniem instytucji co najmniej równoważna jakości aktywów, o których mowa w tabeli 1 wiersz drugi;
- c) emitowane przez instytucje papiery wartościowe, które uznaje się za równoważne lub wyższe pod względem jakości kredytowej niż papiery, którym przyznano 2. stopień jakości kredytowej według metody standardowej dotyczącej ryzyka kredytowego z tytułu ekspozycji wobec instytucji oraz które podlegają procedurom nadzorczym i regulacyjnym porównywalnym do tych, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu i dyrektywie 2013/36/UE.

Instytucje stosujące przepisy lit. a) lub b) posiadają udokumentowaną metodę oceny spełniania przez aktywa wymogów określonych w tych literach i informują o niej właściwe organy.

Artykuł 337

Wymóg w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do instrumentów stanowiących pozycje sekurytyzacyjne

1. W przypadku tych instrumentów w portfelu handlowym, które stanowią pozycje sekurytyzacyjne, instytucja stosuje następujące wagi wobec swoich pozycji netto obliczonych zgodnie z art. 327 ust. 1:

- a) w przypadku pozycji sekurytyzacyjnych, które w portfelu bankowym tej samej instytucji podlegałyby metodzie standardowej dotyczącej ryzyka kredytowego – 8 % wagi ryzyka obliczonej według metody standardowej opisanej w tytule II, rozdział 5, sekcja 3;
- b) w przypadku pozycji sekurytyzacyjnych, które w portfelu bankowym tej samej instytucji podlegałyby metodzie wewnętrznych ratingów – 8 % wagi ryzyka obliczonej według metody wewnętrznych ratingów opisanej w tytule II, rozdział 5, sekcja 3.

2. Metodę formuły nadzorczej określoną w art. 262 można zastosować, jeżeli instytucja może zapewnić oszacowania wartości PD, oraz w stosownych przypadkach oszacowania wartości ekspozycji i straty z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) będące parametrami wejściowymi do metody formuły nadzorczej zgodnie z wymogami w zakresie szacowania tych parametrów według metody wewnętrznych ratingów zgodnie z przepisami tytułu II, rozdział 3.

Instytucja inna niż instytucja inicjująca, która mogłaby stosować tę metodę w odniesieniu do tych samych pozycji sekurytyzacyjnych we własnym portfelu bankowym, może stosować tę metodę wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia właściwych organów, której udziela się, jeśli instytucja spełnia warunki podane w akapicie pierwszym.

Oszacowań wartości PD oraz LGD stanowiących parametry wejściowe do metody formuły nadzorczej można również dokonywać w oparciu o dane szacunkowe pochodzące z metody IRC instytucji, której udzielono zezwolenia na wykorzystanie modelu wewnętrznego do określenia ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych. Z tej drugiej możliwości można korzystać wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia właściwych organów, którego udziela się, jeśli przedmiotowe dane szacunkowe spełniają wymogi ilościowe dla metody wewnętrznych ratingów zgodnie z przepisami tytułu II, rozdział 3.

Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 EUNB wydaje wytyczne określające zastosowanie oszacowań wartości PD oraz LGD stanowiących parametry wejściowe, jeśli oszacowania te oparte są na metodzie IRC.

3. W przypadku pozycji sekurytyzacyjnych, które podlegają dodatkowej wadze ryzyka zgodnie z art. 407, stosuje się 8 % całkowitej wagi ryzyka.

Z wyjątkiem pozycji sekurytyzacyjnych traktowanych zgodnie z art. 338 ust. 4, instytucja sumuje pozycje ważone wynikające z zastosowania przepisów niniejszego artykułu (zarówno pozycje długie, jak i krótkie), aby wyliczyć wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego.

4. W drodze odstępstwa od ust. akapit drugi w okresie przejściowym, który kończy się z dniem 31 grudnia 2014 r., instytucja oddzielnie sumuje swoje ważne pozycje długie netto oraz swoje ważne pozycje krótkie netto. Większa z tych sum stanowi wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego. Instytucja informuje jednak co kwartał właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia o całkowitej kwocie ważonych pozycji długich netto i pozycji krótkich netto, z podziałem na rodzaje aktywów bazowych.

5. W przypadku gdy instytucja inicjująca sekurytyzację tradycyjną nie spełnia warunków przeniesienia istotnej części ryzyka określonych w art. 243, przy obliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych na mocy niniejszego artykułu uwzględnia sekurytyzowane ekspozycje zamiast swoich pozycji sekurytyzacyjnych wynikających z tej sekurytyzacji.

W przypadku gdy instytucja inicjująca sekurytyzację syntetyczną nie spełnia warunków przeniesienia istotnej części ryzyka określonych w art. 244, przy obliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych na mocy niniejszego artykułu uwzględnia sekurytyzowane ekspozycje wynikające z tej sekurytyzacji, jednak nie ochronę kredytową uzyskaną dla sekurytyzowanego portfela.

Artykuł 338

Wymóg w zakresie funduszy własnych dla korelacyjnego portfela handlowego

1. Korelacyjny portfel handlowy składa się z pozycji sekurytyzacyjnych i kredytowych instrumentów pochodnych uruchamianych n-tym niewykonaniem zobowiązania, które spełniają wszystkie następujące kryteria:

- a) pozycje nie są ani pozycjami resekurytyzacyjnymi, ani opcjami na transzę sekurytyzacyjną, ani żadnymi innymi instrumentami pochodnymi ekspozycji sekurytyzacyjnych, które nie dają proporcjonalnego udziału we wpływach z transzy sekurytyzacyjnej;
- b) wszystkie instrumenty referencyjne należą do jednej z poniższych kategorii:
  - (i) instrumenty jednopodmiotowe, w tym jednopodmiotowe kredytowe instrumenty pochodne, dla których istnieje płynny dwustronny rynek;
  - (ii) indeksy będące przedmiotem zwyczajowego obrotu oparte na tych podmiotach referencyjnych.

Uznaje się, że rynek dwustronny istnieje wówczas, gdy występują na nim niezależne, składane w dobrej wierze oferty kupna i sprzedaży, tak że możliwe jest określenie w ciągu jednego dnia ceny racjonalnie powiązanej z ostatnią ceną sprzedaży lub bieżącymi kwotowaniami konkurencyjnych, przedstawianych w dobrej wierze, kursów kupna i sprzedaży oraz dokonanie kupna lub sprzedaży po takiej cenie w stosunkowo krótkim czasie, który odpowiada obowiązującym zwyczajom handlowym.

2. W skład korelacyjnego portfela handlowego nie wchodzi pozycje, które odnoszą się do:

- a) instrumentu bazowego, który można by przypisać do kategorii ekspozycji „ekspozycje detaliczne” lub do kategorii ekspozycji „ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach” według metody standardowej dotyczącej ryzyka kredytowego w portfelu niehandlowym instytucji;
- b) roszczenia wobec jednostki specjalnego przeznaczenia zabezpieczonego pośrednio lub bezpośrednio pozycją, która sama nie kwalifikowałaby się do włączenia do korelacyjnego portfela handlowego, zgodnie z ust. 1 i niniejszym ustępem.

3. Instytucja może włączyć do korelacyjnego portfela handlowego pozycje, które nie są ani pozycjami sekurytyzacyjnymi, ani kredytowymi instrumentami pochodnymi uruchamianymi n-tym niewykonaniem zobowiązania, ale które zabezpieczają inne pozycje tego portfela, pod warunkiem że płynny rynek dwustronny opisany w ostatnim akapicie ust. 1 istnieje w odniesieniu do danego instrumentu lub jego instrumentów bazowych.

4. Instytucja uznaje wyższą z poniższych kwot jako wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego dla korelacyjnego portfela handlowego:

- a) całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego, który stosowałby się tylko do pozycji długich netto korelacyjnego portfela handlowego;
- b) całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego, który stosowałby się tylko do pozycji krótkich netto korelacyjnego portfela handlowego.

Podsekcja 2

Ryzyko ogólne

Artykuł 339

Obliczanie ryzyka ogólnego na podstawie metody terminów zapadalności

1. W celu obliczenia wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka ogólnego wszystkie pozycje waży się według terminów zapadalności, jak wyjaśniono w ust. 2, aby obliczyć kwotę funduszy własnych wymaganą do pokrycia tych pozycji. Wymóg ten zostaje ograniczony, jeżeli obok pozycji ważonej posiadana jest również przeciwstawna pozycja ważona w tym samym przedziale zapadalności. Ograniczenie wymogu stosuje się również wówczas, gdy przeciwstawne pozycje ważne zaliczane są do różnych przedziałów zapadalności, przy czym stopień ograniczenia wymogu zależy od tego, czy obie pozycje znajdują się w tej samej strefie, czy nie, oraz od konkretnych stref, w jakich te pozycje się znajdują.

2. Instytucja klasyfikuje swoje pozycje netto do odpowiednich przedziałów zapadalności znajdujących się, stosownie do przypadku, w kolumnie 2 lub 3 tabeli 2 zawartej w ust. 4. Instrumenty o oprocentowaniu stałym klasyfikuje się według rezydualnego terminu zapadalności, natomiast instrumenty, których oprocentowanie zmienia się przed ostatecznym terminem zapadalności – według okresu do najbliższego terminu określenia stopy procentowej. Ponadto instytucja rozróżnia instrumenty dłużne o kuponach odsetkowych w wysokości co najmniej 3 % od tych o kuponach odsetkowych

poniżej 3 % i na tej podstawie przypisuje je odpowiednio do kolumny 2 lub 3 w tabeli 2. Każdy z nich następnie jest mnożony przez podaną w kolumnie 4 w tabeli 2 wagę dla danego przedziału zapadalności.

3. Instytucja następnie wylicza sumę ważonych pozycji dłużnych i sumę ważonych pozycji krótkich w każdym przedziale zapadalności. Kwota wysokości pierwszej sumy równoważona kwotą w wysokości drugiej sumy w danym przedziale zapadalności stanowi dopasowaną pozycję ważoną tego przedziału, zaś rezydualna pozycja długa lub krótka stanowi niedopasowaną pozycję ważoną tego przedziału. Następnie wylicza się sumę łączną dopasowanych pozycji ważonych we wszystkich przedziałach.

4. Instytucja wylicza sumy łączne niedopasowanych pozycji ważonych dłużnych dla przedziałów zapadalności należących do każdej strefy w tabeli 2 celem określenia niedopasowanej pozycji ważonej długiej dla każdej strefy. Podobnie wylicza się sumę niedopasowanych pozycji ważonych krótkich w każdym przedziale poszczególnej strefy, aby obliczyć niedopasowaną pozycję ważoną krótką tej strefy. Kwota niedopasowanej pozycji ważonej długiej w danej strefie równoważona niedopasowaną pozycją ważoną krótką w tej samej strefie stanowi dopasowaną pozycję ważoną tej strefy. Kwota niedopasowanej pozycji ważonej – długiej lub krótkiej – w danej strefie, której nie można w ten sposób zrównoważyć, stanowi niedopasowaną pozycję ważoną tej strefy.

Tabela 2

Strefa	Przedział zapadalności		Waga (w %)	Zakładana zmiana stopy procentowej (w %)
	Kupon odsetkowy w wysokości co najmniej 3 %	Kupon odsetkowy poniżej 3 %		
Pierwsza	0 ≤ 1 miesiąc	0 ≤ 1 miesiąc	0,00	—
	> 1 ≤ 3 miesiące	> 1 ≤ 3 miesiące	0,20	1,00
	> 3 ≤ 6 miesięcy	> 3 ≤ 6 miesięcy	0,40	1,00
	> 6 ≤ 12 miesięcy	> 6 ≤ 12 miesięcy	0,70	1,00
Druga	> 1 ≤ 2 lata	> 1,0 ≤ 1,9 roku	1,25	0,90
	> 2 ≤ 3 lata	> 1,9 ≤ 2,8 roku	1,75	0,80
	> 3 ≤ 4 lata	> 2,8 ≤ 3,6 roku	2,25	0,75
Trzecia	> 4 ≤ 5 lat	> 3,6 ≤ 4,3 roku	2,75	0,75
	> 5 ≤ 7 lat	> 4,3 ≤ 5,7 roku	3,25	0,70
	> 7 ≤ 10 lat	> 5,7 ≤ 7,3 roku	3,75	0,65
	> 10 ≤ 15 lat	> 7,3 ≤ 9,3 roku	4,50	0,60
	> 15 ≤ 20 lat	> 9,3 ≤ 10,6 roku	5,25	0,60
	> 20 lat	> 10,6 ≤ 12,0 roku	6,00	0,60
		> 12,0 ≤ 20,0 roku	8,00	0,60
		> 20 lat	12,50	0,60

5. Kwota niedopasowanej pozycji ważonej długiej lub krótkiej strefy pierwszej, która jest równoważona przez niedopasowaną pozycję ważoną krótką lub długą strefy drugiej, stanowi zatem dopasowaną pozycję ważoną między strefą pierwszą a drugą. Następnie dokonuje się takiego samego obliczenia dla tej części niedopasowanej pozycji ważonej strefy drugiej i dla niedopasowanej pozycji ważonej strefy trzeciej w celu obliczenia dopasowanej pozycji ważonej między strefą drugą a trzecią.

6. Instytucja może również odwrócić kolejność obliczeń w ust. 5, aby obliczyć dopasowaną pozycję ważoną między strefą drugą a trzecią przed obliczeniem tej pozycji między strefą pierwszą a drugą.

7. Pozostałą część niedopasowanej pozycji ważonej strefy pierwszej równoważy się następnie pozostałą częścią tej samej pozycji strefy trzeciej po dopasowaniu pozycji strefy drugiej i trzeciej, aby obliczyć dopasowaną pozycję ważoną między strefą pierwszą a trzecią.

8. Pozycje rezydualne, które nadal pozostają niedopasowane po przeprowadzeniu przedstawionych w ust. 5, 6 i 7 trzech oddzielnych obliczeń w celu dopasowania pozycji między strefami, zostają zsumowane.

9. Wymóg w zakresie funduszy własnych danej instytucji oblicza się jako sumę następujących wielkości:

- a) 10 % sumy dopasowanych pozycji ważonych we wszystkich przedziałach zapadalności;
- b) 40 % dopasowanej pozycji ważonej strefy pierwszej;
- c) 30 % dopasowanej pozycji ważonej strefy drugiej;
- d) 30 % dopasowanej pozycji ważonej strefy trzeciej;
- e) 40 % dopasowanej pozycji ważonej między strefą pierwszą a drugą oraz między strefą drugą a trzecią;
- f) 150 % dopasowanej pozycji ważonej między strefą pierwszą a trzecią;
- g) 100 % rezydualnych niedopasowanych pozycji ważonych.

Artykuł 340

Obliczanie ryzyka ogólnego zgodnie z podejściem opartym na duracji

1. Zamiast stosować metodę określoną w art. 339, instytucja może obliczać wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka ogólnego obciążającego instrumenty dłużne, korzystając z metody odzwierciedlającej durację, pod warunkiem że stosuje ją konsekwentnie.

2. Zgodnie z podejściem opartym na duracji, o którym mowa w ust. 1, na podstawie wartości rynkowej każdego instrumentu dłużnego o stałym oprocentowaniu instytucja wylicza jego rentowność do wykupu, która stanowi założoną

stopę dyskontową danego instrumentu. W przypadku instrumentów o oprocentowaniu zmiennym instytucja oblicza dochód dla każdego instrumentu na podstawie wartości rynkowej każdego z tych instrumentów, przy założeniu, że kwota główna jest wymagalna w najbliższym możliwym terminie określenia zmiany stopy procentowej.

3. Następnie instytucja wylicza zmodyfikowaną durację każdego instrumentu dłużnego według następującego wzoru:

$$\text{modified duration} = \frac{D}{1 + R}$$

gdzie:

D = duracja obliczona według następującego wzoru:

$$D = \frac{\sum_{t=1}^M \frac{t \cdot C_t}{(1 + R)^t}}{\sum_{t=1}^M \frac{C_t}{(1 + R)^t}}$$

gdzie:

R = rentowność do wykupu;

C_t = płatność gotówkowa w czasie t ;

M = termin wymagalności kwoty głównej

Przy obliczaniu zmodyfikowanej duracji w przypadku instrumentów dłużnych obciążonych ryzykiem przedterminowej spłaty stosuje się korektę. Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 EUNB wydaje wytyczne dotyczące sposobu stosowania takich korekt.

4. Następnie instytucja przypisuje każdy instrument dłużny do odpowiedniej strefy w tabeli 3. W tym celu instytucja wykorzystuje zmodyfikowaną durację każdego instrumentu.

Tabela 3

Strefa	Zmodyfikowana duracja (w latach)	Założona zmiana stopy procentowej (w %)
Pierwsza	$> 0 \leq 1,0$	1,0
Druga	$> 1,0 \leq 3,6$	0,85
Trzecia	$> 3,6$	0,7

5. Następnie instytucja oblicza pozycję ważoną duracją dla każdego instrumentu jako iloczyn jego ceny rynkowej, zmodyfikowanej duracji oraz założonej zmiany stopy procentowej dla instrumentu o danej zmodyfikowanej duracji (zob. kolumna 3 w tabeli 3).

6. Instytucja oblicza swoje długie i krótkie pozycje ważone duracją w każdej strefie. Kwota pozycji długich równoważona pozycjami krótkimi w każdej strefie stanowi dopasowaną pozycję ważoną duracją tej strefy.

Instytucja oblicza następnie niedopasowane pozycje ważone duracją dla każdej strefy. Kolejnym krokiem jest stosowanie procedur określonych dla niedopasowanych pozycji ważonych w art. 339 ust. 5–8.

7. Wymóg w zakresie funduszy własnych danej instytucji oblicza się zatem jako sumę następujących składników:

- a) 2 % dopasowanej pozycji ważonej duracją dla każdej strefy;
- b) 40 % dopasowanych pozycji ważonych duracją między strefą pierwszą a drugą oraz między strefą drugą a trzecią;
- c) 150 % dopasowanej pozycji ważonej duracją między strefą pierwszą a trzecią;
- d) 100 % rezydualnych niedopasowanych pozycji ważonych duracją.

Sekcja 3

Instrumenty kapitałowe

Artykuł 341

Pozycje netto w instrumentach kapitałowych

1. Instytucja sumuje oddzielnie wszystkie swoje pozycje długie netto i wszystkie swoje pozycje krótkie netto zgodnie z art. 327. Łączna suma wartości bezwzględnych tych dwóch wielkości stanowi pozycję globalną brutto instytucji.

2. Instytucja oblicza, oddzielnie dla każdego rynku, różnicę między sumą pozycji długich netto i pozycji krótkich netto. Suma wartości bezwzględnych tych różnic stanowi pozycję globalną netto instytucji.

3. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określające rynek terminowy, o którym mowa w ust. 2.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 stycznia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 342

Ryzyko szczególne instrumentów kapitałowych

Instytucja oblicza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego, mnożąc swoją pozycję globalną brutto przez 8 %.

Artykuł 343

Ryzyko ogólne instrumentów kapitałowych

Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka ogólnego stanowi 8 % pozycji globalnej netto instytucji.

Artykuł 344

Indeksy giełdowe

1. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych zawierające wykaz indeksów giełdowych, do których stosuje się sposoby traktowania określone w ust. 4 zdanie drugie.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

2. Przed wejściem w życie standardów technicznych, o których mowa w ust. 1, instytucje mogą nadal stosować podejście określone w ust. 3 i 4, jeżeli właściwe organy stosowały to podejście przed dniem 1 stycznia 2014 r.

3. Terminowe kontrakty typu future na indeksy giełdowe, ważone współczynnikiem delta ekwiwalenty opcji na takie kontrakty oraz ważone współczynnikiem delta ekwiwalenty opcji na indeksy giełdowe, razem zwane dalej „terminowymi kontraktami na indeksy giełdowe”, można rozłożyć na pozycje w poszczególnych instrumentach kapitałowych zaliczonych do indeksu. Takie pozycje można traktować jako pozycje bazowe w danych instrumentach kapitałowych oraz można je kompensować z przeciwstawnymi pozycjami w bazowych instrumentach kapitałowych. Instytucje powiadamiają właściwy organ o stosowaniu tego podejścia.

4. Jeżeli terminowy kontrakt na indeks giełdowy nie zostaje rozłożony na poszczególne pozycje bazowe, traktuje się go jako pojedynczy instrument kapitałowy. Można jednak zignorować ryzyko szczególne takiego pojedynczego instrumentu kapitałowego, o ile przedmiotowy kontrakt jest przedmiotem obrotu giełdowego i odnosi się do stosownego indeksu o odpowiednim poziomie dywersyfikacji.

Sekcja 4

Gwarantowanie emisji

Artykuł 345

Zmniejszenie pozycji netto

1. W przypadku gwarantowania emisji instrumentów dłużnych i kapitałowych instytucja może stosować następującą procedurę obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych. Najpierw instytucja oblicza pozycje netto przez odliczenie pozycji z tytułu gwarantowania emisji, które są subskrybowane lub regwarantowane przez osoby trzecie na podstawie formalnych umów. Następnie instytucja zmniejsza te pozycje netto przez zastosowanie współczynników zmniejszających określonych w tabeli 4 i oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych przy zastosowaniu zmniejszonych pozycji z tytułu gwarantowania emisji.

Tabela 4

dzień roboczy 0:	100 %
dzień roboczy 1:	90 %
dni robocze 2–3:	75 %
dzień roboczy 4:	50 %
dzień roboczy 5:	25 %
po dniu roboczym 5:	0 %

„Dzień roboczy zero” oznacza dzień roboczy, w którym instytucja podejmuje bezwarunkowe zobowiązanie przejęcia określonej liczby papierów wartościowych po ustalonej cenie.

2. Instytucje powiadamiają właściwe organy o stosowaniu przepisów ust. 1.

Sekcja 5

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego w przypadku pozycji zabezpieczonych kredytowymi instrumentami pochodnymi

Artykuł 346

Odpis z tytułu zabezpieczenia kredytowymi instrumentami pochodnymi

1. Stosuje się odpisy z tytułu zabezpieczenia kredytowymi instrumentami pochodnymi zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2–6.

2. Instytucje traktują pozycję w kredytowym instrumencie pochodnym jako jedną „stronę”, a pozycję zabezpieczoną o takiej samej kwocie nominalnej lub, w stosownym przypadku, kwocie referencyjnej – jako drugą „stronę”.

3. Pełny odpis stosuje się w przypadku, gdy wartości po obu stronach zawsze rozchodzą się w przeciwnych kierunkach i zasadniczo w tym samym zakresie. Dotyczy to następujących sytuacji:

- obie strony składają się z identycznych instrumentów;
- długa pozycja na rynku kasowym jest zabezpieczona swapem przychodu całkowitego (lub odwrotnie), a zobowiązanie referencyjne oraz ekspozycja bazowa (tj. pozycja na rynku kasowym) są idealnie dopasowane. Termin zapadalności samego swapu może się różnić od terminu zapadalności ekspozycji bazowej.

W takich przypadkach do żadnej ze stron pozycji nie ma zastosowania wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego.

4. Kompensowanie w wysokości 80 % ma zastosowanie w przypadku, gdy wartości po obu stronach będą zawsze rozchodzić się w przeciwnych kierunkach oraz gdy będzie występować idealne dopasowanie zobowiązania referencyjnego, terminu rozliczenia zarówno zobowiązania referencyjnego, jak i kredytowego instrumentu pochodnego, a także waluty ekspozycji bazowej. Ponadto zasadnicze elementy umowy dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego nie powodują istotnej różnicy między ruchem cenowym kredytowego

instrumentu pochodnego a ruchami cenowymi pozycji na rynku kasowym. W zakresie, w jakim dana transakcja powoduje transfer ryzyka, do strony transakcji o wyższym wymogu w zakresie funduszy własnych stosuje się kompensowanie ryzyka szczególnego w wysokości 80 %, podczas gdy wymogi dotyczące ryzyka szczególnego po drugiej stronie wynoszą zero.

5. Przeprowadza się częściowy odpis, z wyjątkiem sytuacji opisanych w ust. 3 i 4, w następujących przypadkach:

a) pozycja jest objęta przepisem ust. 3 lit. b), ale występuje rozbieżność aktywów między zobowiązaniem referencyjnym a ekspozycją bazową. Pozycje spełniają jednak następujące wymogi:

(i) zobowiązanie referencyjne ma stopień uprzywilejowania równy zobowiązaniu bazowemu lub niższy od niego;

(ii) zobowiązanie bazowe oraz zobowiązanie referencyjne mają tego samego dłużnika oraz zawierają obustronną klauzulę stwierdzenia niewykonania zobowiązań lub przekrojową klauzulę przyspieszenia spłaty zobowiązania, które są wykonalne na mocy prawa;

b) pozycja jest objęta przepisem ust. 3 lit. a) lub ust. 4, ale występuje niedopasowanie walutowe lub niedopasowanie terminów rozliczenia ochrony kredytowej i terminów zapadalności aktywów bazowych. Takie niedopasowanie walutowe uwzględnia się w wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka walutowego;

c) pozycja jest objęta przepisem ust. 4, ale występuje niedopasowanie aktywów między pozycją na rynku kasowym a kredytowym instrumentem pochodnym. Aktywa bazowe ujmują się jednak jako zobowiązanie (z obowiązkiem dostawy) w dokumentacji dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego.

W celu przeprowadzenia częściowego odpisu nie sumuje się obu wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego dla każdej ze stron transakcji, lecz stosuje się jedynie wyższy z tych wymogów w zakresie funduszy własnych.

6. We wszystkich przypadkach nieobjętych ust. 3–5 wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego oblicza się oddzielnie dla obu stron pozycji.

Artykuł 347

Odpis z tytułu zabezpieczenia kredytowymi instrumentami pochodnymi uruchamianymi pierwszym i n-tym niewykonaniem zobowiązania

W przypadku kredytowych instrumentów pochodnych uruchamianych pierwszym i n-tym niewykonaniem zobowiązania w odniesieniu do odpisu, który należy przeprowadzić zgodnie z art. 346, stosuje się następujące podejście:

a) jeżeli instytucja otrzymuje ochronę kredytową obejmującą koszty podmiotów referencyjnych stanowiących podstawę kredytowego instrumentu pochodnego i gdy według warunków tej ochrony pierwsze niewykonanie zobowiązania dotyczącego aktywów uruchamia płatność, a to zdarzenie kredytowe oznacza rozwiązanie umowy, instytucja może kompensować ryzyko szczególne dla podmiotu referencyjnego, do którego spośród bazowych podmiotów referencyjnych zgodnie z tabelą 1 w art. 336 stosuje się najniższy procentowy narzut z tytułu ryzyka szczególnego;

b) jeżeli n-te niewykonanie zobowiązania dotyczącego ekspozycji uruchamia płatność z tytułu ochrony kredytowej, nabywca ochrony może kompensować ryzyko szczególne jedynie wtedy, gdy ochroną objęte było również niewykonanie zobowiązań od zobowiązania pierwszego do zobowiązania n-1 lub gdy niewykonanie zobowiązania n-1 miało już miejsce. Stosuje się wówczas metodę określoną w lit. a) dotyczącą kredytowych instrumentów pochodnych uruchamianych pierwszym niewykonaniem zobowiązania, odpowiednio dostosowaną do produktów uruchamianych n-tym niewykonaniem zobowiązania.

Sekcja 6

Wymogi w zakresie funduszy własnych w przypadku przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania

Artykuł 348

Wymogi w zakresie funduszy własnych w przypadku przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania

1. Bez uszczerbku dla innych przepisów niniejszej sekcji pozycje w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania podlegają wymogowi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka pozycji, obejmującego ryzyko szczególne i ogólne, w wysokości 32 %. Bez uszczerbku dla przepisów art. 353 w połączeniu ze zmodyfikowaną metodą ujmowania złota określoną w art. 352 ust. 4 oraz art. 367 ust. 2 lit. b), pozycje w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania podlegają wymogowi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka pozycji, obejmującego ryzyko szczególne i ogólne, i ryzyka walutowego w wysokości 40 %.

2. Nie zezwala się na kompensowanie bazowych inwestycji przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania z innymi pozycjami utrzymywanymi przez instytucję, chyba że wskazano inaczej w art. 350.

Artykuł 349

Kryteria ogólne w przypadku przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania

Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania kwalifikują się do stosowania metody określonej w art. 350, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) prospekt emisyjny przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania lub równoważny dokument zawiera wszystkie poniższe pozycje:
  - (i) kategorie aktywów, do inwestowania w które przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania jest upoważnione;
  - (ii) jeżeli zastosowanie mają limity inwestycyjne – limity względne i metody ich obliczania;
  - (iii) maksymalny poziom dźwigni finansowej, jeżeli jest dozwolona;
  - (iv) działania mające na celu ograniczenie ryzyka kontrahenta z tytułu zawierania finansowych transakcji pochodnych poza rynkiem regulowanym lub transakcji

odkupu lub transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych, jeżeli takie transakcje są dozwolone;

- b) działalność przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania jest przedstawiana w sprawozdaniach półrocznych i rocznych, aby umożliwić ocenę aktywów i pasywów, dochodu i operacji za dany okres sprawozdawczy;
- c) udziały lub jednostki uczestnictwa w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania mogą być każdego dnia wykupione za gotówkę pochodzącą z aktywów własnych przedsiębiorstwa na żądanie posiadacza jednostki;
- d) inwestycje w przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania oddziela się od aktywów podmiotu zarządzającego tym przedsiębiorstwem;
- e) instytucja dokonująca inwestycji przeprowadza odpowiednią ocenę ryzyka przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania;
- f) przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania zarządzają osoby nadzorowane zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE lub równoważnym ustawodawstwem.

Artykuł 350

Metody szczegółowe w przypadku przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania

1. Jeżeli instytucja ma aktualizowane codziennie informacje na temat bazowych inwestycji przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, może ona dokonać pełnego przeglądu tych inwestycji w celu obliczenia wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka pozycji, obejmującego ryzyko ogólne i szczególne. Zgodnie z taką metodą pozycje w jednostkach przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania traktuje się jak pozycje w bazowych inwestycjach takiego przedsiębiorstwa. Zezwala się na kompensowanie pozycji w bazowych inwestycjach przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania z innymi pozycjami posiadanymi przez instytucję, o ile dana instytucja posiada taką liczbę udziałów lub jednostek uczestnictwa, która pozwala na wykup/tworzenie w zamian za bazowe inwestycje.

2. Instytucje mogą obliczać wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka pozycji, obejmującego ryzyko szczególne i ogólne, dla pozycji w jednostkach przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w odniesieniu do pozycji służących odwzorowaniu struktury i wyników zewnętrznie generowanego indeksu lub ustalonego koszyka instrumentów kapitałowych lub dłużnych papierów wartościowych, o których mowa w lit. a), jeżeli zostały spełnione następujące warunki:

- a) celem zezwolenia wydanego przedsiębiorstwu zbiorowego inwestowania jest odwzorowanie struktury oraz wyników zewnętrznie generowanego indeksu lub ustalonego koszyka instrumentów kapitałowych lub dłużnych papierów wartościowych;
- b) w ciągu minimalnego okresu sześciu miesięcy można wyraźnie ustalić korelację o współczynniku co najmniej 0,9 między dziennymi wahaniami cen jednostek w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania a indeksem lub koszykiem instrumentów kapitałowych lub dłużnych papierów wartościowych odnoszącym się do nich.

3. Jeżeli instytucja nie ma aktualizowanych codziennie informacji na temat bazowych inwestycji przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, może ona obliczać wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka pozycji, obejmującego ryzyko szczególne i ogólne, jeżeli zostały spełnione następujące warunki:

- a) zakłada się, że przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania w pierwszej kolejności inwestuje w największym dozwolonym w ramach jego uprawnień zakresie w te klasy aktywów, które wiążą się z najwyższym wymogiem w zakresie funduszy własnych oddzielnie z tytułu ryzyka szczególnego i ogólnego, następnie zaś w porządku malejącym aż do osiągnięcia maksymalnego łącznego limitu inwestycyjnego. Pozycja w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania będzie traktowana jak bezpośredni udział kapitałowy w zakładanej pozycji;
- b) przy obliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych oddzielnie z tytułu ryzyka szczególnego i ogólnego instytucje uwzględniają maksymalną ekspozycję pośrednią, jaką mogłyby osiągnąć poprzez przyjmowanie pozycji lewarowanych za pośrednictwem przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, przez zwiększenie pozycji w jednostkach przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania proporcjonalnie do maksymalnej wartości ekspozycji z tytułu bazowych inwestycji wynikających z zezwoleń;
- c) jeżeli wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego i ogólnego łącznie zgodnie z niniejszym ustępem przekracza poziom określony w art. 348 ust. 1, poziom ten stanowi limit dla wymogu w zakresie funduszy własnych.

4. Instytucje mogą skorzystać z usług następujących osób trzecich w zakresie obliczeń i sprawozdań dotyczących wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka pozycji dla pozycji w jednostkach przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania objętych przepisami ust. 1–4, zgodnie z metodami określonymi w niniejszym rozdziale:

- a) depozytariusza przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, pod warunkiem że przedsiębiorstwo to inwestuje wyłącznie w papiery wartościowe i deponuje wszystkie papiery wartościowe u danego depozytariusza;
- b) w przypadku innych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania – przedsiębiorstwa zarządzającego przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania, pod warunkiem że spełnia ono kryteria określone w art. 132 ust. 3 lit. a).

Poprawność obliczeń potwierdza audytor zewnętrzny.

ROZDZIAŁ 3

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka walutowego

Artykuł 351

Wymogi de minimis i ważenie ryzyka walutowego

Jeżeli suma całkowitej pozycji walutowej netto instytucji i jej pozycji netto w złocie obliczona zgodnie z procedurą określoną w art. 352, w tym wszelkie pozycje walutowe i pozycje w złocie, w odniesieniu do których wymogi w zakresie funduszy własnych oblicza się przy użyciu modelu wewnętrznego, przekracza

2 % jej łącznych funduszy własnych, instytucja oblicza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka walutowego. Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka walutowego jest sumą całkowitej pozycji walutowej netto i pozycji netto w złocie wyrażoną w walucie sprawozdawczej, pomnożoną przez 8 %.

Artykuł 352

Obliczanie całkowitej pozycji walutowej netto

1. Otwartą pozycję netto instytucji w każdej walucie (w tym w walucie sprawozdawczej) oraz w złocie oblicza się jako sumę następujących elementów (dodatnich lub ujemnych):

- a) pozycja kasowa netto (tj. wszelkie składniki aktywów pomniejszone o wszelkie pozycje pasywów w danej walucie, łącznie z naliczonymi odsetkami, lub w przypadku złota – pozycja kasowa netto w złocie);
- b) pozycja terminowa netto, tj. wszelkie kwoty do otrzymania pomniejszone o wszelkie kwoty do zapłacenia w ramach terminowych transakcji walutowych i transakcji w złocie, w tym kontrakty terminowe typu future na kursy walut i złoto oraz kwoty główne swapów walutowych nieujęte w pozycji kasowej;
- c) nieodwołalne gwarancje i podobne instrumenty, których uruchomienie jest pewne i które prawdopodobnie nie zostaną odzyskane;
- d) kwota netto ekwiwalentu delta lub opartego na współczynniku delta całego portfela opcji walutowych i na złoto;
- e) wartość rynkowa innych opcji.

Współczynnik delta stosowany do celów lit. d) to współczynnik delta wykorzystywany przez daną giełdę. W przypadku opcji będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym lub w przypadku niepowiadomienia o takim współczynniku delta przez daną giełdę instytucja może sama obliczyć współczynnik delta z zastosowaniem odpowiedniego modelu, z zastrzeżeniem uzyskania zezwolenia właściwych organów. Zezwolenia udziela się, jeśli model pozwala na prawidłowe oszacowanie zakresu zmian wartości opcji lub warrantu w odniesieniu do niewielkich zmian w cenie rynkowej instrumentu bazowego.

Instytucja może uwzględnić kwotę netto przyszłych przychodów/wydatków dotychczas nienaliczonych, ale już w pełni zabezpieczonych, o ile robi to w sposób konsekwentny.

Instytucja może rozłożyć pozycje netto w koszyku walutowym na waluty składowe zgodnie z obowiązującymi kwotami.

2. Wszelkie utrzymywane celowo przez instytucję pozycje zabezpieczające przed niekorzystnym wpływem kursów walutowych na współczynniki zgodnie z art. 92 ust. 1 można – pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów – wyłączyć z obliczania otwartych pozycji walutowych netto. Pozycje takie mają charakter niehandlowy lub strukturalny, a jakakolwiek zmiana warunków ich wyłączenia wymaga odrębnego zezwolenia ze strony właściwych organów. Takie samo podejście, z zachowaniem tych samych warunków, można stosować do pozycji utrzymywanych przez instytucję dotyczących kwot, które odjęto już podczas obliczania funduszy własnych.

3. Instytucja może stosować wartość bieżącą netto przy obliczaniu otwartej pozycji netto w każdej walucie i w złocie, pod warunkiem że instytucja stosuje tę metodę w sposób konsekwentny.

4. Krótkie i długie pozycje netto w każdej walucie innej niż waluta sprawozdawcza oraz długą lub krótką pozycję w złocie przelicza się na walutę sprawozdawczą według natychmiastowych kursów wymiany. Te pozycje są następnie oddzielnie sumowane, aby określić, odpowiednio, sumę pozycji krótkich netto i sumę pozycji długich netto. Wyższa z tych dwóch zsumowanych wartości stanowi całkowitą pozycję walutową netto danej instytucji.

5. Instytucje w odpowiedni sposób uwzględniają w wymogach w zakresie funduszy własnych pozostałe rodzaje ryzyka powiązane z opcjami inne niż ryzyko delta.

6. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu zdefiniowania szeregu metod służących uwzględnieniu w wymogach w zakresie funduszy własnych pozostałych rodzajów ryzyka – innych niż ryzyko delta – w sposób proporcjonalny do skali i złożoności działań instytucji w obszarze opcji.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2013 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Przed wejściem w życie standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, właściwe organy mogą nadal stosować obowiązujące traktowanie krajowe, jeżeli właściwe organy stosowały to traktowanie przed dniem 31 grudnia 2013 r.

Artykuł 353

Ryzyko walutowe przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania

1. Do celów art. 352 w odniesieniu do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania uwzględnia się rzeczywiste pozycje walutowe danego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania.

2. Instytucje mogą oprzeć się na sprawozdaniach następujących osób trzecich na temat pozycji walutowych w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania:

- a) instytucji przyjmującej depozyty przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, pod warunkiem że przedsiębiorstwo to inwestuje wyłącznie w papiery wartościowe i deponuje wszystkie papiery wartościowe w danej instytucji przyjmującej depozyty;
- b) w przypadku innych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania – przedsiębiorstwa zarządzającego przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania, pod warunkiem że spełnia ono kryteria określone w art. 132 ust. 3 lit. a).

Poprawność obliczeń potwierdza audytor zewnętrzny.

3. Jeżeli instytucja nie posiada informacji na temat pozycji walutowych w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania,

zakłada się, że przedsiębiorstwo dokonało inwestycji wyrażonych w walutach obcych w maksymalnie dozwolonym zakresie w ramach jego uprawnień, a w odniesieniu do pozycji portfela handlowego przy obliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka walutowego instytucje uwzględniają dla pozycji w portfelu handlowym maksymalną ekspozycję pośrednią, jaką mogłyby osiągnąć poprzez przyjmowanie pozycji lewarowanych za pośrednictwem przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania. Dokonuje się tego przez zwiększenie pozycji w jednostkach przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania proporcjonalnie do maksymalnej wartości ekspozycji z tytułu bazowych inwestycji wynikających z uprawnień inwestycyjnych. Zakładaną pozycję walutową przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania traktuje się jako oddzielną walutę zgodnie z metodą ujmowania inwestycji w złocie, z zastrzeżeniem zmiany polegającej na tym, że jeżeli znany jest kierunek inwestycji przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, całkowitą pozycję długą dodaje się do całkowitej długiej otwartej pozycji walutowej, natomiast całkowitą pozycję krótką dodaje się do całkowitej krótkiej otwartej pozycji walutowej. Przed dokonaniem obliczeń nie zezwala się na kompensowanie takich pozycji.

Artykuł 354

Waluty silnie ze sobą skorelowane

1. Instytucje mogą ustanowić niższe wymogi w zakresie funduszy własnych w stosunku do pozycji w odnośnych walutach silnie ze sobą skorelowanych. Dwie waluty uznaje się za silnie ze sobą skorelowane jedynie wówczas, gdy prawdopodobieństwo obliczone na podstawie dziennych danych dotyczących kursów walutowych obowiązujących w ciągu poprzednich trzech lub pięciu lat, iż ewentualna strata poniesiona z tytułu utrzymania przeciwstawnych pozycji jednakowej wysokości w tych walutach nie przekroczy w ciągu następných dziesięciu dni roboczych 4 % wartości takiej pozycji dopasowanej (po przeliczeniu na walutę sprawozdawczą), wynosi co najmniej 99 % w przypadku badania okresu trzyletniego i 95 % – w przypadku badania okresu pięcioletniego. Wymóg w zakresie funduszy własnych dotyczący pozycji dopasowanej w dwóch walutach silnie ze sobą skorelowanych wynosi 4 % pomnożone przez wartość takiej pozycji dopasowanej.

2. Podczas obliczeń wymogów w ramach niniejszego rozdziału instytucje mogą wyłączyć pozycje w walutach objętych prawnie wiążącą umową międzyrządową, która ogranicza maksymalne wahania kursów tych walut w stosunku do innych walut objętych tą samą umową. Instytucje obliczają swoje pozycje dopasowane w takich walutach i stosują wobec tych pozycji wymóg w zakresie funduszy własnych nie niższy niż połowa maksymalnej dopuszczalnej wariacji określonej dla danych walut w przedmiotowej umowie międzyrządowej.

3. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych zawierające wykaz walut, do których można stosować sposób traktowania określony w ust. 1.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

4. Wymóg w zakresie funduszy własnych w stosunku do dopasowanych pozycji w walutach państw członkowskich uczestniczących w drugim etapie unii gospodarczej i walutowej oblicza się jako 1,6 % wartości takich pozycji dopasowanych.

5. Do całkowitej otwartej pozycji netto, zgodnie z art. 352 ust. 4, włącza się jedynie pozycje niedopasowane w walutach, o których mowa w niniejszym artykule.

6. W przypadku gdyienne dane dotyczące kursów walutowych obowiązujących w ciągu poprzednich trzech lub pięciu lat, z tytułu utrzymania przeciwstawnych pozycji jednakowej wysokości w dwóch walutach przez kolejnych 10 dni roboczych, wskazują, że te dwie waluty pozostają w pełnej korelacji dodatniej i instytucja może zawsze mieć do czynienia z zerową różnicą pomiędzy ceną kupna a ceną sprzedaży poszczególnych transakcji, instytucja ta może – za wyraźną zgodą odnośnego właściwego organu – stosować wymóg w zakresie funduszy własnych wynoszący 0 % do końca 2017 r.

ROZDZIAŁ 4

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka cen towarów

Artykuł 355

Wybór metody w przypadku ryzyka cen towarów

Z zastrzeżeniem przepisów art. 356–358, instytucje obliczają wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka cen towarów za pomocą jednej z metod określonych w art. 359, 360 lub 361.

Artykuł 356

Pomocnicza działalność w zakresie obrotu towarami

1. Instytucje prowadzące pomocniczą działalność w zakresie obrotu towarami rolnymi mogą określać wymogi w zakresie funduszy własnych w przypadku własnych fizycznych zapasów towarów na koniec każdego roku na następny rok, jeżeli spełniono wszystkie następujące warunki:

- a) w każdym momencie w ciągu roku instytucja posiada fundusze własne na pokrycie tego ryzyka, które nie są niższe od średniego wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu tego ryzyka, ostrożnie oszacowanego na następny rok;
- b) instytucja ostrożnie oszacowuje oczekiwaną zmienność wartości obliczonej zgodnie z lit. a);
- c) średni wymóg tej instytucji w zakresie funduszy własnych z tytułu tego ryzyka nie przekracza 5 % funduszy własnych instytucji lub 1 mln EUR, a po uwzględnieniu zmienności oszacowanej zgodnie z lit. b) oczekiwana maksymalna wysokość wymogów w zakresie funduszy własnych nie przekracza 6,5 % funduszy własnych instytucji;
- d) instytucja stale monitoruje, czy oszacowania przeprowadzone zgodnie z lit. a) i b) nadal odzwierciedlają rzeczywistość.

2. Instytucje powiadamiają właściwe organy o stosowaniu opcji przedstawionej w ust. 1.

Artykuł 357

Pozycje w towarach

1. Każda pozycja w towarach lub w towarowych instrumentach pochodnych jest wyrażona w standardowych jednostkach miary. Cena kasowa każdego towaru jest wyrażona w walucie sprawozdawczej.

2. Przyjmuje się, że pozycje w złocie lub instrumentach pochodnych opartych na złocie są obciążone ryzykiem walutowym i traktowane zgodnie z przepisami, stosownie do przypadku, rozdziału 3 lub 5 do celów obliczania ryzyka cen towarów.

3. Do celów art. 360 ust. 1 nadwyżka pozycji długich instytucji nad jej pozycjami krótkimi – lub odwrotnie – w tym samym towarze i identycznych towarowych kontraktach terminowych typu future, opcjach i warrantach stanowi jej pozycję netto w każdym towarze. Zgodnie z art. 358 instrumenty pochodne traktuje się jako pozycje w towarach bazowych.

4. Do celów obliczania pozycji w towarze następujące pozycje traktuje się jako pozycje w tym samym towarze:

- a) pozycje w różnych podkategoriach towarów, w przypadku gdy podkategorie te są wzajemnie wymienialne;
- b) pozycje w podobnych towarach, jeżeli są bliskimi substytutami oraz jeżeli można wyraźnie ustalić, że współczynnik korelacji między zmianami cen tych towarów wynosi nie mniej niż 0,9 w okresie co najmniej jednego roku.

Artykuł 358

Instrumenty szczególne

1. Towarowe kontrakty terminowe typu future i terminowe zobowiązania do nabycia lub sprzedaży poszczególnych towarów włącza się do systemu pomiaru jako kwoty referencyjne w standardowych jednostkach miary i przypisuje się im termin zapadalności w zależności od daty wygaśnięcia.

2. Swapy towarowe ze stałą ceną jednej strony transakcji i bieżącą ceną rynkową drugiej strony traktuje się jako szereg pozycji równych kwocie referencyjnej kontraktu, przy czym w stosownych przypadkach jedna pozycja odpowiada każdej płatności z tytułu swapu i klasyfikuje się ją do przedziałów zapadalności określonych w art. 359 ust. 1. Pozycje są długie, jeśli instytucja płaci stałą cenę, a otrzymuje cenę zmienną, a krótkie – jeżeli instytucja otrzymuje stałą cenę, a płaci cenę zmienną. Swapy towarowe, w których po obu stronach transakcji występują różne towary, ujmuje się w metodzie terminów zapadalności w odpowiedniej „drabince” zapadalności.

3. Do celów niniejszego rozdziału opcje i warranty na towary lub na towarowe instrumenty pochodne traktuje się tak, jakby były pozycjami równymi co do wartości kwocie towaru bazowego, pomnożonej przez jej współczynnik delta. Tak otrzymane pozycje można kompensować z wszelkimi równoważnymi pozycjami w identycznym towarze bazowym lub towarowym instrumencie pochodnym. Stosowany współczynnik delta oznacza współczynnik delta używany przez daną giełdę. W przypadku opcji będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym lub w przypadku niepowiadomienia o takim współczynniku delta przez daną giełdę instytucja może sama obliczyć współczynnik delta z zastosowaniem odpowiedniego modelu, z zastrzeżeniem uzyskania zezwolenia właściwych organów. Zezwolenia udziela się, jeśli model pozwala na prawidłowe oszacowanie zakresu zmian wartości opcji lub warrantu w odniesieniu do niewielkich zmian w cenie rynkowej instrumentu bazowego.

Instytucje w odpowiedni sposób uwzględniają w wymogach w zakresie funduszy własnych pozostałe rodzaje ryzyka powiązane z opcjami inne niż ryzyko delta.

4. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu zdefiniowania szeregu metod służących uwzględnieniu w wymogach w zakresie funduszy własnych pozostałych rodzajów ryzyka – innych niż ryzyko delta – w sposób proporcjonalny do skali i złożoności działań instytucji w obszarze opcji.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2013 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Przed wejściem w życie standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, właściwe organy mogą nadal stosować obowiązujące traktowanie krajowe, jeżeli właściwe organy stosowały to traktowanie przed dniem 31 grudnia 2013 r.

5. Instytucja uwzględnia przedmiotowe towary przy obliczaniu wymogu w zakresie swych funduszy własnych z tytułu ryzyka cen towarów, jeżeli jest jednym z następujących podmiotów:

- a) jednostką przekazującą towary lub gwarantowane prawa związane z tytułem do towarów w ramach umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu;
- b) jednostką pożyczającą towary w ramach umowy udzielenia pożyczki towarów.

Artykuł 359

Metoda terminów zapadalności

1. W odniesieniu do każdego towaru instytucja stosuje oddzielną „drabinkę” zapadalności zgodną z tabelą 1. Wszelkie pozycje w danym towarze klasyfikuje się do odpowiednich przedziałów zapadalności. Zapasy fizyczne klasyfikuje się do pierwszego przedziału zapadalności między 0 a 1 miesiącem włącznie.

Tabela 1

Przedział zapadalności (1)	Stopa spreadu (%) (2)
0 ≤ 1 miesiąc	1,50
> 1 ≤ 3 miesiące	1,50
> 3 ≤ 6 miesięcy	1,50
> 6 ≤ 12 miesięcy	1,50
> 1 ≤ 2 lata	1,50
> 2 ≤ 3 lata	1,50
> 3 lata	1,50

2. Pozycje w tym samym towarze można kompensować i klasyfikować do odpowiednich przedziałów zapadalności w kwocie netto w przypadku:

- a) pozycji w kontraktach z terminem rozliczenia przypadającym w tym samym dniu;
- b) pozycji w kontraktach z terminem rozliczenia przypadającym w odstępie co najwyżej 10 dni, jeśli kontrakty sprzedawane są na rynkach z codziennymi datami dostaw.

3. Instytucja następnie oblicza sumę pozycji długich i sumę pozycji krótkich w każdym przedziale zapadalności. Kwota zsumowanych pozycji długich równoważona kwotą zsumowanych pozycji krótkich w danym przedziale zapadalności stanowi dopasowane pozycje tego przedziału, a rezydualna pozycja długa lub krótka stanowi niedopasowaną pozycję tego przedziału.

4. Część niedopasowanej pozycji długiej w danym przedziale zapadalności zrównoważona niedopasowaną pozycją krótką – lub odwrotnie – w kolejnym przedziale zapadalności stanowi dopasowaną pozycję między dwoma przedziałami zapadalności. Część niedopasowanej pozycji długiej lub niedopasowanej pozycji krótkiej, której nie można w ten sposób zrównoważyć, stanowi pozycję niedopasowaną.

5. Wymóg w zakresie funduszy własnych instytucji w odniesieniu do każdego towaru oblicza się na podstawie odpowiedniej „drabinki” zapadalności jako sumę następujących elementów:

- a) sumy dopasowanych pozycji długich i krótkich pomnożonej przez odpowiednią stopę spreadu podaną w drugiej kolumnie tabeli 1 dla każdego przedziału zapadalności oraz przez cenę kasową towaru;
- b) dopasowanej pozycji między dwoma przedziałami zapadalności dla każdego przedziału zapadalności, do którego przenosi się pozycję niedopasowaną, pomnożonej przez 0,6 %, czyli stopę przeniesienia, oraz przez cenę kasową towaru;

c) rezydualnych pozycji niedopasowanych pomnożonych przez 15 %, czyli stopę rzeczywistą, oraz przez cenę kasową towaru.

6. Całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych instytucji z tytułu ryzyka cen towarów oblicza się jako sumę wymogów w zakresie funduszy własnych obliczonych dla każdego towaru zgodnie z ust. 5.

Artykuł 360

Metoda uproszczona

1. Wymóg w zakresie funduszy własnych instytucji w odniesieniu do każdego towaru oblicza się jako sumę:

- a) 15 % pozycji netto, długiej lub krótkiej, pomnożonej przez cenę kasową towaru;
- b) 3 % pozycji brutto, długiej oraz krótkiej, pomnożonej przez cenę kasową towaru.

2. Całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych instytucji z tytułu ryzyka cen towarów oblicza się jako sumę wymogów w zakresie funduszy własnych obliczonych dla każdego towaru zgodnie z ust. 1.

Artykuł 361

Rozszerzona metoda terminów zapadalności

Instytucje mogą stosować minimalną stopę spreadu, stopę przeniesienia i stopę rzeczywistą określone w poniższej tabeli 2 zamiast stóp wskazanych w art. 359, pod warunkiem że instytucje:

- a) prowadzą znaczącą działalność w zakresie obrotu towarowego;
- b) posiadają odpowiednio zdywersyfikowany portfel towarów;
- c) nie mogą jeszcze spełnić wymagań niezbędnych do stosowania modeli wewnętrznych do celów obliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka cen towarów.

Tabela 2

	Metale szlachetne (oprócz złota)	Metale nieszlachetne	Produkty rolne (nietrwałe)	Inne, w tym produkty energetyczne
Stopa spreadu (%)	1,0	1,2	1,5	1,5
Stopa przeniesienia (%)	0,3	0,5	0,6	0,6
Stopa rzeczywista (%)	8	10	12	15

Instytucje powiadamiają właściwe organy o stosowaniu niniejszego artykułu oraz przekazują dowody potwierdzające działania zmierzające do wdrożenia modelu wewnętrznego do celów obliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka cen towarów.

ROZDZIAŁ 5

Zastosowanie modeli wewnętrznych do obliczenia wymogów w zakresie funduszy własnych

Sekcja 1

Zezwolenie i wymogi w zakresie funduszy własnych

Artykuł 362

Ryzyko szczególne i ryzyko ogólne

Ryzyko pozycji z tytułu rynkowego instrumentu dłużnego lub instrumentu kapitałowego lub instrumentu od nich pochodnego można podzielić dla celów niniejszego rozdziału na dwa elementy. Pierwszy element stanowi ryzyko szczególne i obejmuje ryzyko zmiany ceny danego instrumentu w następstwie czynników związanych z jego emitentem lub – w przypadku instrumentu pochodnego – czynników związanych z emitentem instrumentu bazowego. Drugi element stanowi ryzyko ogólne i obejmuje ryzyko zmiany ceny danego instrumentu w następstwie zmiany wysokości stóp procentowych w przypadku rynkowego instrumentu dłużnego lub instrumentu od niego pochodnego lub – w przypadku instrumentu kapitałowego lub instrumentu od niego pochodnego – ruchu na szerokim rynku akcji niezwiązanego z żadnymi konkretnymi atrybutami poszczególnych papierów wartościowych.

Artykuł 363

Zezwolenie na stosowanie modeli wewnętrznych

1. Po sprawdzeniu przestrzegania przez instytucję wymogów zawartych, stosownie do przypadku, w sekcjach 2, 3 i 4 właściwe organy udzielają instytucjom zezwolenia na obliczanie wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu co najmniej jednej z następujących kategorii ryzyka przy użyciu modeli wewnętrznych zamiast metod przedstawionych w rozdziałach 2–4 lub w połączeniu z tymi metodami:

- a) ryzyko ogólne instrumentów kapitałowych;
- b) ryzyko szczególne instrumentów kapitałowych;
- c) ryzyko ogólne instrumentów dłużnych;
- d) ryzyko szczególne instrumentów dłużnych;
- e) ryzyko walutowe;
- f) ryzyko cen towarów.

2. W przypadku kategorii ryzyka, w odniesieniu do których instytucja nie otrzymała zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, na stosowanie modeli wewnętrznych nadal oblicza ona wymogi w zakresie funduszy własnych zgodnie z przepisami, odpowiednio, rozdziałów 2, 3 i 4. Zezwolenie właściwych organów na stosowanie modeli wewnętrznych wymagane jest w przypadku każdej kategorii ryzyka; udziela się go wyłącznie w przypadku, gdy dany model wewnętrzny obejmuje znaczący udział pozycji danej kategorii ryzyka.

3. Istotne zmiany w stosowaniu modeli wewnętrznych, na których stosowanie instytucja uzyskała zezwolenie, rozszerzenie zakresu stosowania modeli wewnętrznych, na których stosowanie instytucja uzyskała zezwolenie, w szczególności w odniesieniu do dodatkowych kategorii ryzyka, i wstępne obliczanie wartości zagrożonej w warunkach skrajnych zgodnie z art. 365 ust. 2 wymagają oddzielnego zezwolenia właściwych organów.

Instytucje powiadamiają właściwe organy o wszelkich innych rozszerzeniach zakresu stosowania tych modeli wewnętrznych, na których stosowanie instytucja uzyskała zezwolenie, i o wszelkich innych zmianach w ich stosowaniu.

4. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia następujących elementów:

- a) warunków oceny istotności rozszerzeń i zmian stosowania modeli wewnętrznych;
- b) metody oceny, według której właściwe organy zezwalają instytucjom na stosowanie modeli wewnętrznych;
- c) warunki, zgodnie z którymi udział pozycji objęty modelem wewnętrznym w ramach kategorii ryzyka jest uznawany za znaczący zgodnie z ust. 2.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 364

Wymogi w zakresie funduszy własnych przy stosowaniu modeli wewnętrznych

1. Każda instytucja stosująca model wewnętrzny spełnia – oprócz wymogów w zakresie funduszy własnych obliczanych zgodnie z rozdziałami 2, 3 i 4 w przypadku tych kategorii ryzyka, w odniesieniu do których nie udzielono zezwolenia na stosowanie modelu wewnętrznego – wymóg w zakresie funduszy własnych wyrażony jako suma lit. a) i b):

- a) wyższa z następujących wartości:
  - (i) wartość zagrożona z poprzedniego dnia obliczona zgodnie z art. 365 ust. 1 (VaR_{t-1});
  - (ii) średnia dzienna wartości zagrożonych z poprzednich 60 dni roboczych (VaR_{avg}), obliczona zgodnie z art. 365 ust. 1, pomnożona przez mnożnik (mc) zgodnie z art. 366;

b) wyższa z następujących wartości:

(i) najnowsza dostępna wartość zagrożona w warunkach skrajnych obliczona zgodnie z art. 365 ust. 2 ($sVaR_{t-1}$); oraz

(ii) średnia wartość zagrożona w warunkach skrajnych obliczona w sposób i z częstotliwością określonymi w art. 365 ust. 2 w ciągu poprzednich 60 dni roboczych ($sVaR_{avg}$), pomnożona przez mnożnik (ms) zgodnie z art. 366.

2. Instytucje stosujące model wewnętrzny do obliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu szczególnego ryzyka instrumentów dłużnych spełniają dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych wyrażony jako suma następujących lit. a) i b):

a) wymóg w zakresie funduszy własnych obliczony zgodnie z art. 337 i 338 z tytułu ryzyka szczególnego pozycji sekurytyzacyjnych i instrumentów pochodnych uruchamianych n-tym niewykonaniem zobowiązania w portfelu handlowym z wyjątkiem pozycji objętych wymogiem w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego korelacyjnego portfela handlowego zgodnie z sekcją 5 oraz w stosownych przypadkach z wymogiem w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego zgodnie z rozdziałem 2 sekcja 6 w przypadku pozycji w jednostkach przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, w stosunku do których nie są spełnione warunki zawarte w art. 350 ust. 1 ani w art. 350 ust. 2;

b) wyższa z wartości:

(i) najnowsza wartość liczbowa ryzyka w przypadku dodatkowego ryzyka niewykonania zobowiązań i dodatkowego ryzyka migracji obliczona zgodnie z sekcją 3;

(ii) średnia wartość tej miary z poprzednich 12 tygodni.

3. Instytucje posiadające korelacyjny portfel handlowy, który spełnia wymogi określone w art. 338 ust. 1–3, mogą spełnić wymóg w zakresie funduszy własnych na podstawie art. 377 zamiast na podstawie art. 338 ust. 4, przy czym wymóg ten obliczany jest jako wyższa z następujących wartości:

a) najnowsza wartość liczbowa ryzyka w przypadku korelacyjnego portfela handlowego obliczona zgodnie z sekcją 5;

b) średnia wartość tej miary z poprzednich 12 tygodni;

c) 8 % wymogu w zakresie funduszy własnych, które – w momencie obliczania najnowszej wartości liczbowej ryzyka, o której mowa w lit. a) – oblicza się zgodnie z art. 338 ust. 4 w przypadku wszystkich pozycji objętych modelem wewnętrznym w zakresie korelacyjnego portfela handlowego.

Sekcja 2

Wymogi ogólne

Artykuł 365

Obliczanie wartości zagrożonej i wartości zagrożonej w warunkach skrajnych

1. Obliczenie miary wartości zagrożonej, o której mowa w art. 364, odbywa się zgodnie z następującymi wymogami:

- a) codzienne obliczanie miary wartości zagrożonej;
- b) 99-ty percentyl, jednostronny przedział ufności;
- c) 10-dniowy okres utrzymywania;
- d) efektywny okres obserwacji historycznej wynoszący co najmniej jeden rok, z wyjątkiem przypadków, gdy krótszy okres obserwacji jest uzasadniony istotnym skokiem zmienności cenowej;
- e) co najmniej comiesięczna aktualizacja zbioru danych.

Instytucja może stosować wartości zagrożonej obliczone na podstawie okresu utrzymywania pozycji krótszego niż 10 dni wyskalowanego do 10 dni przy pomocy odpowiedniej metody, którą poddaje się okresowym przeglądom.

2. Ponadto instytucja co najmniej raz w tygodniu oblicza „wartość zagrożoną w warunkach skrajnych” bieżącego portfela zgodnie z wymogami określonymi w pierwszym ustępie za pomocą danych otrzymanych dzięki modelowi wartości zagrożonej skalibrowanych z danymi historycznymi pochodzącymi z ciąglego 12-miesięcznego okresu występowania istotnych skrajnych warunków finansowych mających znaczenie dla portfela instytucji. Wybór takich danych historycznych podlega przeglądowi dokonywanemu co najmniej raz w roku przez instytucję, która powiadamia o jego wyniku właściwe organy. EUNB monitoruje zakres praktyk w zakresie obliczania wartości zagrożonej w warunkach skrajnych i zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 wydaje wytyczne dotyczące tych praktyk.

Artykuł 366

Regulacyjna weryfikacja historyczna i mnożniki

1. Wyniki obliczeń, o których mowa w art. 365, skaluje się za pomocą mnożników (m_c) i (m_s).
2. Każdy z mnożników (m_c) i (m_s) stanowi sumę co najmniej 3 i dodajnika wynoszącego od 0 do 1 zgodnie z tabelą 1. Dodajnik ten zależy od liczby przekroczeń w ciągu ostatnich 250 dni roboczych, wynikających z weryfikacji historycznej wartości zagrożonej przeprowadzonej przez instytucję zgodnie z art. 365 ust. 1.

Tabela 1

Liczba przekroczeń	Dodajnik
Mniej niż 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 lub więcej	1,00

3. Instytucje obliczają codzienne przekroczenia w oparciu o weryfikację historyczną hipotetycznych i rzeczywistych zmian wartości portfela. Przekroczenie to jednodniowa zmiana wartości portfela przewyższająca jednodniową miarę wartości zagrożonej wygenerowaną przez model instytucji. Do celów określania dodajnika liczba przekroczeń jest oceniana co najmniej raz na kwartał i jest równa wyższej z liczb przekroczeń w ramach hipotetycznych i rzeczywistych zmian wartości portfela.

Weryfikacja historyczna hipotetycznych zmian wartości portfela opiera się na porównaniu wartości portfela na koniec dnia z jego wartością na koniec następnego dnia przy założeniu braku zmian pozycji.

Weryfikacja historyczna rzeczywistych zmian wartości portfela opiera się na porównaniu wartości portfela na koniec dnia z jego rzeczywistą wartością na koniec następnego dnia z wyjątkiem opłat, prowizji i wyniku odsetkowego netto.

4. Właściwe organy mogą w indywidualnych przypadkach ograniczyć dodajnik do wartości wynikającej z przekroczeń w ramach hipotetycznych zmian, jeżeli liczba przekroczeń w ramach rzeczywistych zmian nie wynika z braków w modelu wewnętrznym.

5. W celu umożliwienia właściwym organom ciągłego monitorowania adekwatności mnożników instytucje niezwłocznie – a w każdym razie nie później niż w ciągu pięciu dni roboczych – powiadamiają właściwe organy o przekroczeniach, które wynikają z ich programu weryfikacji historycznej.

Artykuł 367

Wymogi dotyczące pomiaru ryzyka

1. Każdy model wewnętrzny stosowany do obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego, ryzyka cen towarów, jak również każdy model wewnętrzny stosowany w odniesieniu do transakcji korelacyjnych, spełniają wszystkie poniższe wymogi:
  - a) model dokładnie obejmuje wszystkie istotne rodzaje ryzyka zmiany cen;

b) model obejmuje wystarczającą liczbę czynników ryzyka w zależności od poziomu działalności instytucji na poszczególnych rynkach. Jeżeli czynnik ryzyka jest uwzględniony w stosowanym przez instytucję modelu wyceny, ale nie jest uwzględniony w modelu pomiaru ryzyka, instytucja musi być w stanie uzasadnić takie pominięcie w sposób zadowalający właściwy organ. Model pomiaru ryzyka obejmuje nieliniowy charakter wartości opcji i innych produktów oraz ryzyko korelacji i ryzyko bazowe. Jeżeli w przypadku czynników ryzyka stosuje się wskaźniki zastępcze, muszą one mieć udokumentowaną historię potwierdzającą dobre wyniki ich stosowania w odniesieniu do rzeczywistej utrzymanej pozycji.

2. Każdy model wewnętrzny stosowany do obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego lub ryzyka cen towarów spełnia wszystkie poniższe wymogi:

- a) model obejmuje zbiór czynników ryzyka odpowiadających stopom procentowym w każdej walucie, w której instytucja utrzymuje pozycje bilansowe lub pozabilansowe wrażliwe na stopy procentowe. Instytucja modeluje krzywe dochodowości, stosując jedno z ogólnie przyjętych podejść. Dla istotnych ekspozycji na ryzyko stopy procentowej w najważniejszych walutach i na najważniejszych rynkach krzywą dochodowości dzieli się na co najmniej sześć segmentów terminów zapadalności w celu ujęcia wahań zmienności stóp wzdłuż krzywej dochodowości. Model obejmuje także ryzyko niedoskonałe skorelowanych przesunięć między różnymi krzywymi dochodowości;
- b) model obejmuje czynniki ryzyka odpowiadające złotu i poszczególnym walutom obcym, w których denominowane są pozycje instytucji. W odniesieniu do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania uwzględnia się ich rzeczywiste pozycje walutowe. Instytucje mogą oprzeć się na sprawozdaniach osoby trzeciej na temat pozycji walutowej w takim przedsiębiorstwie, jeżeli w odpowiedni sposób zapewniono poprawność tego sprawozdania. Jeśli instytucja nie posiada informacji na temat pozycji walutowych w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania, taką pozycję wydziela się i traktuje zgodnie z art. 353 ust. 3;
- c) w modelu wykorzystuje się odrębny czynnik ryzyka przynajmniej dla każdego z rynków akcji, na których instytucja utrzymuje znaczące pozycje;
- d) w modelu wykorzystuje się odrębny czynnik ryzyka przynajmniej dla każdego towaru, w którym instytucja utrzymuje znaczące pozycje. Model musi także obejmować ryzyko niedoskonałe skorelowanych przesunięć między podobnymi, ale nieidentycznymi towarami oraz ryzyko zmian cen w kontraktach terminowych typu forward wynikające z niedopasowania terminów zapadalności. Uwzględnia się w nim także charakterystyki rynkowe, w szczególności daty dostawy i zakres uprawnień uczestników rynku do likwidowania pozycji;

e) za pomocą modelu wewnętrznego instytucja ocenia ostrożnie ryzyko wynikające z pozycji o mniejszej płynności oraz pozycji o ograniczonej przejrzystości cen w ramach realistycznych scenariuszy rynkowych. Ponadto model wewnętrzny spełnia minimalne standardy dotyczące danych. Wskaźniki zastępcze są odpowiednio ostrożne i stosuje się je, wyłącznie jeśli dostępne dane są niewystarczające lub nie odzwierciedlają rzeczywistej zmienności pozycji lub portfela.

3. W każdym modelu wewnętrznym stosowanym do celów niniejszego rozdziału instytucje mogą uwzględniać empiryczne korelacje w ramach kategorii ryzyka oraz między kategoriami ryzyka, wyłącznie jeśli ich podejście do pomiaru korelacji jest poprawne i rzetelnie wdrażane.

Artykuł 368

Wymogi jakościowe

1. Każdy model wewnętrzny stosowany do celów niniejszego rozdziału jest prawidłowy z koncepcyjnego punktu widzenia i rzetelnie wdrażany, a w szczególności spełnia wszystkie następujące wymogi jakościowe:

- a) każdy model wewnętrzny stosowany do obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego lub ryzyka cen towarów jest ściśle zintegrowany z bieżącym procesem zarządzania ryzykiem instytucji i służy jako podstawa sprawozdawczości na temat ekspozycji na ryzyko dla kadry kierowniczej wyższego szczebla;
- b) instytucja ma jednostkę do spraw kontroli ryzyka, niezależną od jednostek handlowych i podlegającą bezpośrednio kadry kierowniczej wyższego szczebla. Jednostka ta jest odpowiedzialna za projektowanie i wdrażanie każdego modelu wewnętrznego instytucji stosowanego do celów niniejszego rozdziału. Jednostka – odpowiedzialna za ogólny system zarządzania ryzykiem – dokonuje również wstępnej i bieżącej walidacji każdego modelu wewnętrznego stosowanego do celów niniejszego rozdziału. Opracowuje ona i analizuje dzienne sprawozdania na temat wyników każdego modelu wewnętrznego stosowanego do obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego i ryzyka cen towarów oraz na temat odpowiednich środków, które należy podejmować, w postaci limitów handlowych;
- c) organ zarządzający i kadra kierownicza wyższego szczebla instytucji aktywnie uczestniczą w procesie kontroli ryzyka, zaś codzienne sprawozdania przygotowywane przez jednostkę kontroli ryzyka są weryfikowane na szczeblu kadry kierowniczej posiadającej wystarczające uprawnienia, aby wprowadzać ograniczenia zarówno pozycji utrzymywanych przez poszczególnych uczestników rynku, jak i całkowitej ekspozycji danej instytucji na ryzyko;
- d) instytucja posiada wystarczającą liczbę pracowników wykwalifikowanych w zakresie stosowania zaawansowanych modeli wewnętrznych, w tym modeli stosowanych do celów niniejszego rozdziału, w dziedzinach działalności handlowej, kontroli ryzyka, audytu i ewidencji;

- e) instytucja posiada ugruntowane procedury monitorowania i zapewniania zgodności z udokumentowanym zbiorem wewnętrznych zasad i mechanizmów kontroli dotyczących całokształtu funkcjonowania modeli wewnętrznych, w tym modeli stosowanych do celów niniejszego rozdziału;
- f) każdy model wewnętrzny stosowany do celów niniejszego rozdziału posiada udokumentowaną historię potwierdzającą odpowiednią dokładność pomiarów ryzyka;
- g) instytucja regularnie realizuje rygorystyczny program testów warunków skrajnych, w tym odwrotnych testów warunków skrajnych, który obejmuje każdy model wewnętrzny stosowany do celów niniejszego rozdziału, a wyniki tych testów warunków skrajnych są weryfikowane przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla i odzwierciedlane w zasadach i limitach przez nią ustalanych. Procedura ta dotyczy w szczególności braku płynności rynków w skrajnych warunkach rynkowych, ryzyka wystąpienia niekorzystnych zdarzeń i ryzyka niewykonania zobowiązań wynikającego z nagłych wahań czynników, niezgodnych z oczekiwaniami rynku, produktów nieliniowych, pozycji o znacznej ujemnej wartości wewnętrznej, pozycji podlegających zjawisku luki cenowej oraz innych rodzajów ryzyka, które mogą nie być należycie uwzględnione w modelach wewnętrznych. Skrajne warunki przyjmowane w teście odpowiadają charakterowi portfeli oraz okresowi wymaganemu do zabezpieczenia ryzyka lub zarządzania nim w niekorzystnych warunkach rynkowych;
- h) instytucja przeprowadza, jako element swojego regularnego procesu kontroli wewnętrznej, niezależny przegląd modeli wewnętrznych, w tym modeli stosowanych do celów niniejszego rozdziału.
2. Przegląd, o którym mowa w ust. 1 lit. h), obejmuje zarówno działalność jednostek handlowych, jak i niezależnej jednostki kontroli ryzyka. Przynajmniej raz w roku instytucja przeprowadza przegląd całokształtu procesu zarządzania ryzykiem. Przegląd obejmuje następujące elementy:
- a) adekwatność dokumentacji systemu i procesu zarządzania ryzykiem oraz organizację jednostki kontroli ryzyka;
- b) uwzględnienie miar ryzyka w codziennym zarządzaniu ryzykiem oraz spójność systemu informacji zarządczej;
- c) wykorzystywany przez instytucję proces zatwierdzania modeli wyceny ryzyka oraz systemów wyceny stosowanych przez pracowników jednostek operacyjnych i ewidencyjnych;
- d) zakres ryzyka ujmowanego w modelu pomiaru ryzyka oraz zatwierdzanie wszelkich istotnych zmian w procesie zarządzania ryzykiem;
- e) dokładność i kompletność danych dotyczących pozycji, dokładność i adekwatność założeń dotyczących zmienności i korelacji oraz dokładność wyceny i obliczeń wrażliwości na ryzyko;
- f) wykorzystywany przez instytucję proces weryfikacji mający na celu ocenę spójności, terminowości i rzetelności źródeł danych wykorzystywanych do zasilania modeli wewnętrznych, w tym niezależności tych źródeł danych;
- g) proces weryfikacji stosowany przez instytucję do oceny weryfikacji historycznej przeprowadzanej w celu zweryfikowania dokładności modeli.
3. W związku ze zmianami zachodzącymi w technikach i najlepszych praktykach instytucje stosują te nowe techniki i praktyki w każdym modelu wewnętrznym stosowanym do celów niniejszego rozdziału.

Artykuł 369

Walidacja wewnętrzna

1. Instytucje posiadają procedury zapewniające odpowiednią walidację wszystkich modeli wewnętrznych, stosowanych do celów niniejszego rozdziału, przez odpowiednio wykwalifikowane osoby niebiorące udziału w procedurze ich opracowywania w celu zapewnienia prawidłowości tych modeli z koncepcyjnego punktu widzenia oraz odpowiedniego uwzględnienia w nich wszystkich istotnych rodzajów ryzyka. Walidacja odbywa się po wstępnym opracowaniu modelu wewnętrznego oraz przy wprowadzaniu wszelkich istotnych zmian do tego modelu wewnętrznego. Walidację przeprowadza się również okresowo, ale przede wszystkim w przypadku wystąpienia istotnych zmian w strukturze rynku lub w składzie portfela, które mogą sprawić, że model wewnętrzny przestanie być odpowiedni. Instytucje stosują pojawiające się nowe rozwiązania w zakresie technik i najlepszych praktyk walidacji wewnętrznej. Walidacja modelu wewnętrznego nie ogranicza się wyłącznie do weryfikacji historycznej, ale obejmuje także przynajmniej następujące działania:

- a) testy służące wykazaniu, czy wszelkie założenia przyjęte w ramach modelu wewnętrznego są prawidłowe i czy nie nastąpiło niedoszacowanie lub zawyżenie ryzyka;
- b) oprócz przewidzianych w przepisach programów weryfikacji historycznych instytucje przeprowadzają własne testy walidacyjne modelu wewnętrznego, w tym weryfikacje historyczne, dotyczące struktury ich portfeli oraz związanych z nimi rodzajów ryzyka;
- c) zastosowanie hipotetycznych portfeli w celu zapewnienia, by model wewnętrzny mógł uwzględniać szczególne właściwości strukturalne, które mogą wystąpić, np. istotne ryzyko bazowe i ryzyko koncentracji.

2. Instytucja przeprowadza weryfikację historyczną zarówno rzeczywistych, jak i hipotetycznych zmian wartości portfela.

Sekcja 3

Wymogi szczególne w odniesieniu do modelowania ryzyka szczególnego

Artykuł 370

Wymogi w odniesieniu do modelowania ryzyka szczególnego

Model wewnętrzny stosowany do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego i model wewnętrzny dla transakcji korelacyjnych spełniają następujące wymogi dodatkowe:

- a) zawierają objaśnienia dotyczące historycznych wahań cen związanych z portfelem;
- b) obejmują koncentrację w kategoriach wielkości oraz zmiany struktury portfela;
- c) są odporne na niekorzystne warunki;
- d) są testowane w ramach weryfikacji historycznej mającej na celu ocenę, czy ryzyko szczególne zostało dokładnie ujęte. Jeśli instytucja przeprowadza taką weryfikację historyczną na podstawie odpowiednich subportfeli, muszą być one wybierane w sposób spójny;
- e) uwzględniają bazowe ryzyko rodzajowe, w szczególności są wrażliwe na istotne różnice idiosynkratyczne między podobnymi, ale nie identycznymi pozycjami;
- f) uwzględniają ryzyko wystąpienia niekorzystnych zdarzeń.

Artykuł 371

Wyjątki od modeli pomiaru ryzyka szczególnego

1. Instytucja może się zdecydować na wyłączenie z obliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego przy użyciu modelu wewnętrznego tych pozycji, w odniesieniu do których spełnia ona wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego zgodnie z art. 332 ust. 1 lit. e) lub art. 337, z wyjątkiem pozycji podlegających metodzie określonej w art. 377.
2. Instytucja może się zdecydować na nieujmowanie w swoim modelu wewnętrznym ryzyka niewykonania zobowiązań i ryzyka migracji w odniesieniu do rynkowych instrumentów dłużnych, jeżeli te rodzaje ryzyka są objęte wymogami określonymi w sekcji 4.

Sekcja 4

Model wewnętrzny w przypadku dodatkowego ryzyka niewykonania zobowiązań i ryzyka migracji

Artykuł 372

Wymóg posiadania modelu wewnętrznego IRC

Instytucja stosująca model wewnętrzny do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego

rynkowych instrumentów dłużnych posiada również model wewnętrzny uwzględniania dodatkowego ryzyka niewykonania zobowiązań i migracji (IRC) w celu objęcia tych rodzajów ryzyka niewykonania zobowiązań i ryzyka migracji pozycji portfela handlowego instytucji, które stanowią dodatkowe ryzyko w stosunku do ryzyka objętego pomiarem wartości zagrożonej, jak określono w art. 365 ust. 1. Instytucja wykazuje, że jej model wewnętrzny spełnia poniższe normy przy założeniu stałego poziomu ryzyka, a w odpowiednich przypadkach dokonywane są korekty, aby uwzględnić wpływ płynności, koncentracji, zabezpieczeń i opcjonalności:

- a) model wewnętrzny zawiera miarodajne zróżnicowanie ryzyka oraz dokładne i konsekwentne oszacowanie dodatkowego ryzyka niewykonania zobowiązań i ryzyka migracji;
- b) oszacowanie potencjalnych strat ujęte w modelu wewnętrznym odgrywa kluczową rolę w zarządzaniu ryzykiem instytucji;
- c) dane rynkowe i dane o pozycji wykorzystywane w modelu wewnętrznym są aktualne i podlegają stosownej ocenie jakości;
- d) spełnione są wymogi określone w art. 367 ust. 3, art. 368, art. 369 ust. 1 oraz art. 370 lit. b), c), e) i f).

EUNB wydaje wytyczne dotyczące wymogów określonych w art. 373-376.

Artykuł 373

Zakres wewnętrznego modelu IRC

Wewnętrzny model IRC obejmuje wszystkie pozycje podlegające wymogowi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego stóp procentowych, w tym pozycje obciążone narzutem kapitałowym z tytułu ryzyka szczególnego w wysokości 0 % zgodnie z art. 336, ale nie obejmuje pozycji sekurytyzacyjnych i kredytowych instrumentów pochodnych uruchamianych n-tym niewykonaniem zobowiązania.

Instytucja może – pod warunkiem otrzymania zezwolenia właściwych organów – zdecydować się na stałe włączenie wszystkich notowanych pozycji kapitałowych i pochodnych na podstawie notowanych instrumentów kapitałowych. Zezwolenia udziela się, jeśli takie włączenie jest spójne ze sposobem wewnętrznego pomiaru ryzyka i zarządzania nim przez instytucję.

Artykuł 374

Parametry wewnętrznego modelu IRC

1. Instytucje stosują model wewnętrzny do obliczania miary wyrażającej straty wynikające z niewykonania zobowiązań i wewnętrznej lub zewnętrznej migracji ratingowej z przedziałem ufności wynoszącym 99,9 % przez okres jednego roku. Instytucje obliczają tę miarę co najmniej raz w tygodniu.

2. Założenia korelacji są poparte analizą obiektywnych danych w ramach, które są prawidłowe z koncepcyjnego punktu widzenia. Model wewnętrzny odpowiednio odzwierciedla koncentracje emitentów. Powinien on również uwzględniać koncentracje, które mogą powstawać w warunkach skrajnych w obrębie jednej klasy produktów lub większej liczby takich klas.

3. Model wewnętrzny IRC odzwierciedla wpływ korelacji między przypadkami niewykonania zobowiązań i migracji. Nie uwzględnia się w nim wpływu dywersyfikacji między przypadkami niewykonania zobowiązań i migracji, z jednej strony, a pozostałymi czynnikami ryzyka, z drugiej strony.

4. Model wewnętrzny opiera się na założeniu stałego poziomu ryzyka przez okres jednego roku, co oznacza, że poszczególne pojedyncze pozycje lub grupy pozycji portfela handlowego, w przypadku których doszło do niewykonania zobowiązań lub migracji w okresie ich płynności, są rebilansowane na koniec okresu ich płynności w celu osiągnięcia pierwotnego poziomu ryzyka. Instytucja może również zdecydować się na ciągłe stosowanie założenia dotyczącego stałej pozycji, obejmującego jeden rok.

5. Okresy płynności określa się na podstawie czasu wymaganego do sprzedaży pozycji lub do zabezpieczenia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka zmiany cen w skrajnych warunkach rynkowych, ze szczególnym uwzględnieniem wielkości danej pozycji. Horyzonty płynnościowe odzwierciedlają rzeczywiste praktyki i doświadczenia z okresów zarówno systematycznych, jak i niesystematycznych warunków skrajnych. Horyzont płynnościowy mierzy się zgodnie z ostrożnymi założeniami i jest on dostatecznie długi, aby sama transakcja sprzedaży lub zabezpieczenia nie wpływała w istotnym stopniu na cenę sprzedaży lub zabezpieczenia.

6. Przy ustalaniu odpowiedniego horyzontu płynnościowego dla pojedynczej pozycji lub grupy pozycji obowiązuje dolna granica trzech miesięcy.

7. Przy ustalaniu odpowiedniego horyzontu płynnościowego dla pojedynczej pozycji lub grupy pozycji uwzględnia się wewnętrzne zasady polityki instytucji w zakresie korekt wyceny i zarządzania przeterminowanymi pozycjami. Jeżeli instytucja ustala horyzonty płynnościowe nie dla pojedynczych pozycji, ale dla grup pozycji, kryteria służące do definiowania grup pozycji definiuje się w taki sposób, aby miarodajnie odzwierciedlały one różnice w płynności. Horyzonty płynnościowe są dłuższe dla pozycji, które cechuje koncentracja, co odzwierciedla dłuższy okres potrzebny do upłynnienia tych pozycji. Horyzont płynnościowy w przypadku *securitisation warehouse* odzwierciedla okres, który jest wymagany w skrajnych warunkach rynkowych do utworzenia, sprzedaży i sekurytyzacji aktywów lub do zabezpieczenia istotnych czynników ryzyka.

Artykuł 375

Uznawanie zabezpieczeń w modelu wewnętrznym IRC

1. W celu uwzględnienia dodatkowych rodzajów ryzyka niewykonania zobowiązań i migracji do modelu wewnętrznego stosowanego przez instytucję można włączać zabezpieczenia. Kompensowanie pozycji jest dopuszczalne, jeżeli pozycje długie

i krótkie dotyczą tego samego instrumentu finansowego. Skutki zabezpieczenia lub dywersyfikacji związane z długimi i krótkimi pozycjami obejmującymi różne instrumenty lub różne papiery wartościowe tego samego dłużnika oraz z długimi i krótkimi pozycjami dotyczącymi różnych emitentów można uwzględniać jedynie za pomocą wyraźnego modelowania długich i krótkich pozycji brutto dotyczących różnych instrumentów. Instytucje uwzględniają wpływ istotnych rodzajów ryzyka, które mogą wystąpić w okresie pomiędzy datą rozliczenia zabezpieczenia a horyzontem płynnościowym, oraz możliwość wystąpienia znaczących rodzajów ryzyka bazowego w strategiach hedgingowych, w rozbiciu na produkty, uprzywilejowanie, rating wewnętrzny lub zewnętrzny, termin zapadalności, datę emisji i inne różnice pomiędzy instrumentami. Instytucja uwzględnia zabezpieczenie tylko w takim zakresie, w jakim zabezpieczenie to może być utrzymane, nawet jeżeli dłużnik stoi przed zdarzeniem kredytowym lub innym zdarzeniem.

2. W przypadku pozycji zabezpieczanych za pomocą dynamicznych strategii hedgingowych możliwe jest uznanie zmian struktury zabezpieczenia podczas horyzontu płynnościowego zabezpieczonej pozycji, pod warunkiem że dana instytucja:

- decyduje się modelować zmiany struktury zabezpieczenia w sposób jednolity w odpowiedniej grupie pozycji portfela handlowego;
- wykazuje, że dzięki włączeniu zmian struktury polepszają się pomiary ryzyka;
- wykazuje, że rynki instrumentów stanowiących zabezpieczenia są dostatecznie płynne, aby umożliwić takie zmiany struktury zabezpieczenia nawet podczas okresów występowania warunków skrajnych. Ewentualne ryzyko rezydualne wynikające z dynamicznych strategii hedgingowych musi zostać uwzględnione w wymogu w zakresie funduszy własnych.

Artykuł 376

Wymogi szczególne w przypadku modelu wewnętrznego IRC

1. Model wewnętrzny służący do uwzględniania dodatkowego ryzyka niewykonania zobowiązań i ryzyka migracji odzwierciedla nieliniowe skutki opcji, strukturyzowanych kredytowych instrumentów pochodnych i innych pozycji, które cechuje znaczna nieliniowość w zakresie zmian cen. Instytucja należycie uwzględnia również wysokość ryzyka modelu nieodłącznie związanego z wyceną i szacowaniem ryzyka zmiany cen dotyczącego takich produktów.

2. Model wewnętrzny opiera się na obiektywnych i aktualnych danych.

3. W ramach niezależnego przeglądu i walidacji modeli wewnętrznych stosowanych do celów niniejszego rozdziału, w tym do celów systemu pomiaru ryzyka, instytucja przeprowadza w szczególności wszystkie następujące czynności:

- sprawdza, czy jej metoda modelowania korelacji i zmian cen jest odpowiednia dla portfela tej instytucji, w tym sprawdza wybór i wagi czynników ryzyka systematycznego;

- b) przeprowadza różnorodne testy warunków skrajnych, w tym analizę wrażliwości i analizę scenariuszy wariantowych, aby ocenić zasadność modelu wewnętrznego w kategoriach jakościowych i ilościowych, szczególnie w odniesieniu do sposobu traktowania koncentracji. Testy takie nie ograniczają się do zakresu zdarzeń, które miały miejsce w przeszłości;
- c) stosuje odpowiednią walidację ilościową, w tym odpowiednie wewnętrzne wartości referencyjne na potrzeby modelowania.

4. Model wewnętrzny jest zgodny z wewnętrznymi metodami zarządzania ryzykiem stosowanymi przez instytucję do celów identyfikowania i pomiaru ryzyka transakcyjnego oraz zarządzania nim.

5. Instytucje dokumentują swoje modele wewnętrzne, tak aby ich założenia dotyczące korelacji i inne założenia na potrzeby modelowania były przejrzyste dla właściwych organów.

6. Za pomocą modelu wewnętrznego ocenia się ostrożnie ryzyko wynikające z pozycji o mniejszej płynności oraz pozycji o ograniczonej przejrzystości cen w ramach realistycznych scenariuszy rynkowych. Ponadto model wewnętrzny spełnia minimalne standardy dotyczące danych. Wskaźniki zastępcze są odpowiednio ostrożne i można je stosować, wyłącznie jeśli dostępne dane są niewystarczające lub nie odzwierciedlają rzeczywistej zmienności pozycji lub portfela.

Sekcja 5

Model wewnętrzny w odniesieniu do transakcji korelacyjnych

Artykuł 377

Wymogi w zakresie modelu wewnętrznego w odniesieniu do transakcji korelacyjnych

1. Właściwe organy udzielają zezwolenia na stosowanie modelu wewnętrznego w przypadku wymogu w zakresie funduszy własnych dla korelacyjnego portfela handlowego zamiast wymogu w zakresie funduszy własnych, o którym mowa w art. 338, instytucjom, które posiadają zezwolenie na stosowanie modelu wewnętrznego w przypadku ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych i które spełniają wymogi określone w ust. 2–6 niniejszego artykułu oraz w art. 367 ust. 1 i 3, art. 368, art. 369 ust. 1 oraz art. 370 lit. a), b), c), e) i f).

2. Instytucje stosują przedmiotowy model wewnętrzny do obliczania miary, która odpowiednio uwzględni wszystkie rodzaje ryzyka zmiany cen w zakresie przedziału ufności wynoszącego 99,9 % w okresie jednego roku przy założeniu stałego poziomu ryzyka, a w odpowiednich przypadkach dokonywane są korekty, aby uwzględnić wpływ płynności, koncentracji, zabezpieczeń i opcjonalności. Instytucje obliczają tę miarę co najmniej raz w tygodniu.

3. W modelu, o którym mowa w ust. 1, odpowiednio uwzględni się następujące rodzaje ryzyka:

- a) skumulowane ryzyko wynikające z wielu przypadków niewykonania zobowiązań, w tym z innego uporządkowania pod względem znaczenia niewykonania zobowiązań, w transzowanych produktach;

- b) ryzyko spreadu kredytowego, w tym efekty gamma i cross-gamma;

- c) zmienność założonych korelacji, w tym efekty krzyżowe pomiędzy spreadami i korelacjami;

- d) ryzyko bazowe, obejmujące obie następujące bazy:

- (i) bazę pomiędzy spreadem indeksu a spreadami podmiotów referencyjnych wchodzących w skład tego indeksu;

- (ii) bazę pomiędzy założoną korelacją indeksu a korelacją dostosowanych portfeli;

- e) zmienność stopy odzysku, ponieważ wiąże się ona z faktem, że stopy odzysku mają skłonność do wpływania na ceny transz;

- f) w stopniu, w jakim kompleksowa miara ryzyka uwzględnia korzyści z dynamicznego hedgingu, ryzyko niedopasowania zabezpieczenia i potencjalne koszty zmiany struktury takich zabezpieczeń;

- g) wszelkie inne rodzaje istotnego ryzyka zmiany cen dla pozycji w korelacyjnym portfelu handlowym.

4. Instytucja stosuje w modelu, o którym mowa w ust. 1, wystarczające dane rynkowe, aby zapewnić kompleksowe uwzględnienie istotnych rodzajów ryzyka tych ekspozycji w metodzie wewnętrznej zgodnie z wymogami określonymi w niniejszym artykule. Instytucja jest w stanie wykazać właściwym organom za pomocą weryfikacji historycznej lub przy użyciu innych stosownych metod, że jej model pozwala na prawidłowe wyjaśnienie historycznych wahań cen tych produktów.

Instytucja stosuje właściwe praktyki i procedury w celu oddzielenia pozycji, dla których ma zezwolenie na uwzględnienie ich w wymogu w zakresie funduszy własnych zgodnie z niniejszym artykułem, od innych pozycji, w odniesieniu do których takiego zezwolenia nie ma.

5. W odniesieniu do portfela wszystkich pozycji objętych modelem, o którym mowa w ust. 1, instytucja regularnie stosuje określone, wcześniej ustalone scenariusze warunków skrajnych. Przy użyciu takich scenariuszy warunków skrajnych bada się wpływ warunków skrajnych na współczynniki niewykonania zobowiązań, stopy odzysku, spready kredytowe, ryzyko bazowe, korelacje oraz wpływ innych właściwych czynników na korelacyjny portfel handlowy. Instytucja stosuje takie scenariusze warunków skrajnych co najmniej raz w tygodniu, a przynajmniej raz na kwartał składa właściwym organom sprawozdanie z wyników symulacji, w tym również porównania z wymogiem w zakresie funduszy własnych instytucji zgodnie z niniejszym artykułem. Wszelkie przypadki wykrycia w teście warunków skrajnych istotnego przekroczenia wymogu w zakresie funduszy własnych są odpowiednio wcześniej zgłaszane właściwym organom. EUNB wydaje wytyczne w sprawie stosowania scenariuszy warunków skrajnych w odniesieniu do korelacyjnego portfela handlowego.

6. Za pomocą modelu wewnętrznego ocenia się ostrożnie ryzyko wynikające z pozycji o mniejszej płynności oraz pozycji o ograniczonej przejrzystości cen w ramach realistycznych scenariuszy rynkowych. Ponadto model wewnętrzny spełnia minimalne standardy dotyczące danych. Wskaźniki zastępcze są odpowiednio ostrożne i można je stosować wyłącznie, jeśli dostępne dane są niewystarczające lub nie odzwierciedlają rzeczywistości zmienności pozycji lub portfela.

TYTUŁ V

WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH Z TYTUŁU RYZYKA ROZLICZENIA

Artykuł 378

Ryzyko rozliczenia/dostawy

W przypadku transakcji, w których instrumenty dłużne, instrumenty kapitałowe, waluty obce i towary, z wyjątkiem transakcji odkupu i transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, pozostają nierozliczone po ustalonych datach dostawy, instytucja oblicza różnicę cenową mogącą stanowić jej stratę.

Różnicę cenową oblicza się jako różnicę między ustalonym kursem rozliczeniowym danego instrumentu dłużnego, instrumentu kapitałowego, towaru lub danej waluty obcej a bieżącą wartością rynkową, jeżeli ta różnica może oznaczać stratę dla instytucji kredytowej.

Aby obliczyć wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rozliczenia, instytucja mnoży wartość tej różnicy

cenowej przez odpowiedni współczynnik określony w prawej kolumnie poniższej tabeli 1.

Tabela 1

Liczba dni roboczych po terminie rozliczenia	(%)
5 — 15	8
16 — 30	50
31 — 45	75
46 lub więcej	100

Artykuł 379

Dostawy z późniejszym terminem rozliczenia

1. Instytucja ma obowiązek utrzymywania funduszy własnych, jak określono w tabeli 2, jeżeli:

- zapłaciła za papiery wartościowe, waluty obce lub towary przed ich otrzymaniem bądź dostarczyła papiery wartościowe, waluty obce lub towary przed otrzymaniem za nie zapłaty;
- w przypadku transakcji transgranicznych, gdy upłynął co najmniej jeden dzień od czasu dokonania tej płatności lub dostawy.

Tabela 2

Sposób ujmowania w kapitale dostaw z późniejszym terminem rozliczenia

Kolumna 1	Kolumna 2	Kolumna 3	Kolumna 4
Rodzaj transakcji	Do pierwszej umownej płatności lub dostawy	Od pierwszej umownej płatności lub dostawy do czterech dni po drugiej umownej płatności lub dostawie	Od 5 dni roboczych po drugiej umownej płatności lub dostawie do wygaśnięcia transakcji
Dostawa z późniejszym terminem rozliczenia	Brak narzutu kapitałowego	Tak sam sposób ujmowania jak w przypadku ekspozycji	Taki sam sposób ujmowania jak w przypadku ekspozycji o wadze ryzyka równej 1 250 %

2. Stosując wagę ryzyka do ekspozycji z tytułu dostaw z późniejszym terminem rozliczenia, które ujmuje się w sposób określony w kolumnie 3 tabeli 2, instytucja korzystająca z metody ratingów wewnętrznych omówionej w części trzeciej tytuł II rozdział 3 może przypisać współczynniki PD na podstawie ratingu zewnętrznego kontrahenta tym kontrahentom, wobec których nie posiada żadnej innej ekspozycji zaliczonej do portfela niehandlowego. Instytucje korzystające z własnych oszacowań strat z tytułu wystąpienia niewypłacalności mogą stosować współczynnik LGD określony w art. 161 ust. 1 do ekspozycji z tytułu dostaw z późniejszym terminem rozliczenia, które ujmuje się w sposób określony w kolumnie 3 tabeli 2, pod warunkiem że stosują go one do wszystkich takich ekspozycji. Jako rozwiązanie alternatywne instytucja korzystająca z metody ratingów wewnętrznych, określonej w części trzeciej tytuł II rozdział 3, może stosować wagi ryzyka według metody standardowej, zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2, pod warunkiem że wybrane podejście będzie stosowane do wszystkich takich ekspozycji, albo może stosować wagę ryzyka równą 100 % do wszystkich tych ekspozycji.

Jeżeli kwota ekspozycji dodatkowo wynikająca z transakcji dostaw z późniejszym terminem rozliczenia jest nieznaczna, instytucje mogą stosować do tych ekspozycji wagę ryzyka wynoszącą 100 %, z wyjątkiem przypadków, w których zgodnie z kolumną 4 tabeli 2 zawartej w ustępie 1 wymagana jest waga ryzyka równa 1 250 %.

3. Jako rozwiązanie alternatywne wobec stosowania wagi ryzyka równej 1 250 % do ekspozycji z tytułu dostaw z późniejszym terminem rozliczenia, zgodnie z kolumną 4 tabeli 2 zawartej w ust. 1, instytucje mogą odliczyć wartość przekazaną wraz z bieżącą ekspozycją dodatnią tych ekspozycji od pozycji kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. k).

Artykuł 380

Odstępstwo

W przypadku całkowitej awarii systemów rozrachunku lub rozliczeń lub u kontrahenta centralnego właściwe organy mogą odstąpić od wymogów w zakresie funduszy własnych obliczanych zgodnie z art. 378 i 378 do czasu wznowienia ich normalnego działania. Jeżeli w tych okolicznościach kontrahent nie jest w stanie rozliczyć transakcji, nie jest to uznawane za niewykonanie zobowiązania w kontekście ryzyka kredytowego.

TYTUŁ VI

WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH Z TYTUŁU RYZYKA ZWIĄZANEGO Z KOREKTĄ WYCENY KREDYTOWEJ

Artykuł 381

Znaczenie korekty wyceny kredytowej

Do celów niniejszego tytułu i do celów tytułu II rozdział 6 „korekta wyceny kredytowej” („CVA”) oznacza korektę portfela transakcji z kontrahentem do poziomu średniej wartości rynkowej. Korekta ta odzwierciedla bieżącą wartość rynkową ryzyka kredytowego kontrahenta wobec instytucji, ale nie odzwierciedla bieżącej wartości rynkowej ryzyka kredytowego instytucji wobec kontrahenta.

Artykuł 382

Zakres stosowania

1. Instytucja oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA zgodnie z niniejszym tytułem dla wszystkich instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym w odniesieniu do wszystkich rodzajów jej działalności innych niż kredytowe instrumenty pochodne, w stosunku do których stwierdzono, że pomniejszają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

2. Przy obliczaniu funduszy własnych wymaganych na mocy przepisów ust. 1 instytucja bierze pod uwagę transakcje finansowania papierów wartościowych, jeżeli właściwy organ uznał ekspozycje na ryzyko związane z CVA wynikające z tych transakcji za istotne.

3. Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA nie dotyczą transakcji z kwalifikującym się kontrahentem centralnym i transakcji klienta z uczestnikiem rozliczającym, w przypadku gdy uczestnik rozliczający pełni

rolę pośrednika między klientem a kwalifikującym się kontrahentem centralnym, a transakcje skutkują ekspozycją z tytułu transakcji uczestnika rozliczającego wobec kwalifikującego się kontrahenta centralnego.

4. Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA nie dotyczą następujących transakcji:

- a) transakcji z kontrahentami niefinansowymi zdefiniowanymi w art. 2 pkt 9 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 ani transakcji z kontrahentami niefinansowymi z siedzibą w państwie trzecim, w przypadku gdy transakcje te nie przekraczają progu rozliczania określonego w art. 10 ust. 3 i 4 tego rozporządzenia;
- b) transakcji wewnątrzgrupowych przewidzianych w art. 3 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, chyba że państwa członkowskie przyjmą przepisy krajowe wymagające strukturalnego rozdzielania działań w ramach grupy bankowej; w takim przypadku właściwe organy mogą wymagać, by wymogi w zakresie funduszy własnych uwzględniały te transakcje wewnątrzgrupowe między strukturalnie rozdzielonymi instytucjami;
- c) transakcji z kontrahentami, o których mowa w art. 2 pkt 10 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 i które podlegają przepisom przejściowym zawartym w art. 89 ust. 1 tego rozporządzenia, aż do chwili gdy przepisy te przestaną obowiązywać;
- d) transakcji z kontrahentami, o których mowa w art. 1 ust. 4 lit. a) i b) i art. 1 ust. 5 lit. a), b) i c) rozporządzenia (UE) nr 648/2012, ani transakcji z kontrahentami, dla których w art. 115 niniejszego rozporządzenia wagę ryzyka dla ekspozycji wobec danych kontrahentów określono na 0 %.

Zwolnienie z wymogu kapitałowego z tytułu CVA dla tych transakcji określonych w lit. c) niniejszego ustępu, które przeprowadzono w trakcie okresu przejściowego przewidzianego w art. 89 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, ma zastosowanie w okresie obowiązywania umowy na daną transakcję.

5. EUNB przeprowadzi przegląd do dnia 1 stycznia 2015 r., a następnie co dwa lata, w świetle rozwoju międzynarodowej sytuacji regulacyjnej i z uwzględnieniem potencjalnych metod dotyczących kalibracji i progów stosowania opłat z tytułu CVA do kontrahentów niefinansowych z siedzibą w państwie trzecim.

EUNB, we współpracy z EUNGiPW, opracuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia procedur wykluczania z wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA transakcji z kontrahentami niefinansowymi z siedzibą w państwie trzecim.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie drugim, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010;

Artykuł 383

Metoda zaawansowana

1. Instytucja, która ma zezwolenie na stosowanie modelu wewnętrznego do ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych zgodnie z art. 363 ust. 1 lit. d) dla wszystkich transakcji, w przypadku których posiada zezwolenie na stosowanie IMM do określania wartości ekspozycji na ryzyko kredytowe powiązanego kontrahenta zgodnie z art. 283, określa wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA poprzez modelowanie wpływu zmian spreadów za ryzyko kredytowe kontrahentów na CVA wszystkich kontrahentów biorących udział w tych transakcjach, uwzględniając zabezpieczenia CVA uznane za uznawalne zgodnie z art. 386.

Instytucja wykorzystuje swój model wewnętrzny do ustalania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu szczególnego ryzyka związanego z pozycjami w instrumentach dłużnych oraz stosuje przedział ufności wynoszący 99 % i odpowiednik dziesięciodniowego okresu utrzymywania. Model wewnętrzny stosuje się w taki sposób, aby stymulował zmiany spreadów za ryzyko kredytowe kontrahentów, ale nie modelował wrażliwości wartości CVA na zmiany innych czynników rynkowych, w tym zmiany wartości aktywów referencyjnych, towaru, waluty lub stopy procentowej instrumentu pochodnego.

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA wobec każdego kontrahenta oblicza się według poniższego wzoru:

$$CVA = LGD_{MKT} \cdot \sum_{i=1}^T \max \left\{ 0, \exp \left(- \frac{s_{i-1} \cdot t_{i-1}}{LGD_{MKT}} \right) - \exp \left(- \frac{s_i \cdot t_i}{LGD_{MKT}} \right) \right\} \cdot \frac{EE_{i-1} \cdot D_{i-1} + EE_i \cdot D_i}{2}$$

gdzie:

t_i = czas i-tej aktualizacji wyceny, począwszy od $t_0=0$;

t_T = najdłuższy umowny termin zapadalności w pakietach kompensowania z kontrahentem;

s_i = spread za ryzyko kredytowe kontrahenta w terminie t_i , stosowany do obliczania CVA kontrahenta. Jeżeli spread swapu ryzyka kredytowego kontrahenta jest dostępny, instytucja stosuje ten spread. Jeżeli taki spread swapu ryzyka kredytowego nie jest dostępny, instytucja stosuje wskaźnik zastępczy spreadu, który jest odpowiedni z punktu widzenia ratingu, branży i regionu działalności kontrahenta;

$LGDMKT$ = strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) przez kontrahenta obliczona w oparciu o spread instrumentu rynkowego kontrahenta, jeżeli instrument kontrahenta jest dostępny. Jeżeli instrument kontrahenta nie jest dostępny, oblicza się go w oparciu o wskaźnik zastępczy spreadu, który jest odpowiedni z punktu widzenia ratingu, branży i regionu działalności kontrahenta. Pierwszym składnikiem sumy jest podane w przybliżeniu zakładane krańcowe rynkowe prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania w okresie między t_{i-1} a t_i ;

EE_i = ekspozycja oczekiwana wobec kontrahenta w czasie aktualizacji wyceny t_i , jeżeli ekspozycje z różnych pakietów kompensowania dla takiego kontrahenta zostały dodane oraz jeżeli najdłuższy termin zapadalności każdego pakietu kompensowania jest najdłuższym umownym terminem zapadalności w ramach pakietu kompensowania; instytucja stosuje sposób postępowania określony w ust. 3, w przypadku transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia, jeżeli stosuje ona dodatkową ekspozycję oczekiwania, o której mowa w art. 285 ust. 1 lit. a) lub b), do transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia;

D_i = czynnik dyskontujący w czasie t_i wolny od ryzyka niewykonania zobowiązania, gdzie $D_0=1$.

2. Obliczając wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA wobec kontrahenta, instytucja oblicza wszystkie wartości stosowane w ramach jej modelu wewnętrznego dotyczącego ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych według jednego z poniższych wzorów (w zależności od tego, który z nich ma zastosowanie w danym przypadku):

a) jeżeli model jest oparty na pełnym przeszacowaniu, należy bezpośrednio zastosować wzór przedstawiony w ust. 1;

b) jeżeli model opiera się na wskaźnikach wrażliwości spreadu kredytowego odnośnie do poszczególnych terminów płatności, instytucja określa każdy wskaźnik wrażliwości spreadu kredytowego („Regulatory CS01”) według poniższego wzoru:

$$\text{Regulatory CS01}_i = 0.0001 \cdot t_i \cdot \exp \left(- \frac{s_i \cdot t_i}{LGD_{MKT}} \right) \cdot \frac{EE_{i-1} \cdot D_{i-1} - EE_{i+1} \cdot D_{i+1}}{2}$$

W odniesieniu do ostatecznego przyrostu czasu $i=T$ stosuje się następujący wzór:

$$\text{Regulatory CSO1}_T = 0.0001 \cdot t_T \cdot \exp\left(-\frac{s_T \cdot t_T}{\text{LGD}_{\text{MKT}}}\right) \cdot \frac{EE_{T-1} \cdot D_{T-1} + EE_T \cdot D_T}{2}$$

- c) jeżeli w ramach modelu uwzględnia się wskaźniki wrażliwości spreadu kredytowego na równoległe przesunięcia w spreadach kredytowych, instytucja stosuje poniższy wzór:

$$\text{Regulatory CSO1} = 0.0001 \cdot \sum_{i=1}^T \left(t_i \cdot \exp\left(-\frac{s_i \cdot t_i}{\text{LGD}_{\text{MKT}}}\right) - t_{i-1} \cdot \exp\left(-\frac{s_{i-1} \cdot t_{i-1}}{\text{LGD}_{\text{MKT}}}\right) \right) \cdot \frac{EE_{i-1} \cdot D_{i-1} + EE_i \cdot D_i}{2}$$

- d) jeżeli w ramach modelu uwzględnia się drugorzędne wskaźniki wrażliwości na przesunięcia w spreadach kredytowych (*spread gamma*), współczynniki gamma oblicza się według wzoru przedstawionego w ust. 1.

3. Określając wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA zgodnie z ust. 1, instytucja, która stosuje efektywną oczekiwaną ekspozycję dodatnią do zabezpieczonych instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, o których mowa w art. 285 ust. 1 lit. a) lub b), przeprowadza obie poniższe czynności:

- przyjmuje założenie dotyczące stałego profilu ekspozycji oczekiwanej;
- ustala wartość ekspozycji oczekiwanej na poziomie równym wartości efektywnej ekspozycji oczekiwanej obliczonej zgodnie z art. 285 ust. 1 lit. b) w odniesieniu do terminu zapadalności równego wyższej z poniższych wartości:
  - połowie najdłuższego terminu zapadalności w ramach danego pakietu kompensowania;
  - średniemu terminowi zapadalności ważonemu wartością referencyjną kontraktów wszystkich transakcji w ramach pakietu kompensowania.

4. Instytucja, która zgodnie z art. 283 posiada zezwolenie właściwego organu na stosowanie IMM do obliczania wartości ekspozycji w odniesieniu do większej części swojej działalności, ale która stosuje metody określone w tytule II rozdział 6 sekcja 3, 4 lub 5 w odniesieniu do mniejszych portfeli i która posiada zezwolenie na stosowanie modelu wewnętrznego ryzyka rynkowego w odniesieniu do ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych zgodnie z art. 363 ust. 1 lid. d), może po uzyskaniu zezwolenia właściwych organów obliczać wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA dla pakietów kompensowania nieobjętych IMM zgodnie z ust. 1. Właściwe organy udzielają takiego zezwolenia wyłącznie w przypadku, gdy instytucja stosuje metody określone w tytule II rozdział 6 sekcja 3, 4 lub 5 w odniesieniu do ograniczonej liczby mniejszych portfeli.

Do celów obliczeń, o których mowa w poprzednim akapicie, oraz w przypadkach, w których zastosowanie modelu IMM nie umożliwi uzyskania profilu ekspozycji oczekiwanej, instytucja przeprowadza obie poniższe czynności:

- przyjmuje założenie dotyczące stałego profilu ekspozycji oczekiwanej;
- ustala wartość ekspozycji oczekiwanej na poziomie równym wartości ekspozycji obliczonej według metod określonych w tytule II rozdział 6 sekcja 3, 4 lub 5 lub IMM w odniesieniu do terminu zapadalności równego wyższej z poniższych wartości:
  - połowie najdłuższego terminu zapadalności w ramach danego pakietu kompensowania;

- średniemu terminowi zapadalności ważonemu wartością referencyjną kontraktów wszystkich transakcji w ramach pakietu kompensowania.

5. Instytucja określa wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA zgodnie z art. 364 ust. 1, art. 365 i 367 jako sumę wartości zagrożonej w warunkach nieskrajnych i wartości zagrożonej w warunkach skrajnych, które oblicza się w następujący sposób:

- w przypadku wartości zagrożonej w warunkach nieskrajnych stosuje się bieżące kalibracje parametrów w odniesieniu do ekspozycji oczekiwanej zgodnie z art. 292 ust. 2 akapit pierwszy;
- w przypadku wartości zagrożonej w warunkach skrajnych stosuje się przyszłe profile ekspozycji oczekiwanej wobec kontrahenta, wykorzystując kalibrację dla warunków skrajnych zgodnie z art. 292 ust. 2 akapit drugi. Okres występowania warunków skrajnych w odniesieniu do parametrów spreadu kredytowego jest najostrożniejszą rocznym okresem warunków skrajnych w ramach trzyletniego okresu warunków skrajnych stosowanego w odniesieniu do parametrów ekspozycji.
- do obliczeń tych zastosowanie będzie miał trzykrotny mnożnik stosowany do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych w oparciu o wartość zagrożoną i wartość zagrożoną w warunkach skrajnych zgodnie z art. 364 ust. 1. EUNB monitoruje spójność z wymogami CVA wszelkich uprawnień nadzorczych wykorzystywanych w celu stosowania mnożnika większego niż trzykrotny mnożnik w odniesieniu do danych wejściowych dotyczących wartości zagrożonej i wartości zagrożonej w warunkach skrajnych. Właściwe organy stosujące mnożnik większy niż trzykrotny mnożnik przekazują EUNB pisemne uzasadnienie;
- obliczenia dokonuje się co najmniej raz w miesiącu, a stosowana wartość EE jest obliczana z taką samą częstotliwością. Jeżeli stosowana częstotliwość jest mniejsza niż raz dziennie, do celów obliczenia określonego w art. 365 ust. 1 lit. a) ppkt (ii) i lit. b) ppkt (ii) instytucje stosują średnią z trzech miesięcy.

6. W przypadku ekspozycji wobec kontrahenta, dla których stosowany przez instytucję zatwierdzony wewnętrzny model wartości zagrożonej z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych nie prowadzi do ustalenia wskaźnika zastępczego spreadu odpowiadającego kryteriom ratingu, branży lub regionu kontrahenta, instytucja stosuje metodę określoną w art. 384 w celu obliczenia wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA.

7. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu bardziej szczegółowego określenia:

- sposobu ustalania wskaźnika zastępczego spreadu z wykorzystaniem stosowanego przez instytucję zatwierzonego wewnętrznego modelu wartości zagrożonej z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych – służącego do określenia s_i oraz LGD_{MKT} , o których mowa w ust. 1;
- liczby i rozmiaru portfeli spełniających kryterium dotyczące ograniczonej liczby mniejszych portfeli, o którym mowa w ust. 4.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 384

Metoda standardowa

1. Instytucja, która nie oblicza wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA wobec swoich kontrahentów zgodnie z art. 383, oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA dla portfela każdego kontrahenta według poniższego wzoru, uwzględniając zabezpieczenia CVA uznane za uznawalne zgodnie z art. 386:

$$K = 2.33 \cdot \sqrt{h} \cdot \sqrt{\left(\sum_i 0.5 \cdot w_i \cdot \left(M_i \cdot EAD_i^{total} - M_i^{hedg} B_i \right) - \sum_{ind} w_{ind} \cdot M_{ind} \cdot B_{ind} \right)^2 + \sum_i 0.75 \cdot w_i^2 \cdot \left(M_i \cdot EAD_i^{total} - M_i^{hedg} B_i \right)^2}$$

gdzie:

h = roczny horyzont czasowy dotyczący ryzyka (w latach); $h = 1$;

w_i = waga mająca zastosowanie do kontrahenta „i”.

Kontrahentowi „i” przypisuje się jedną z sześciu wag w_i na podstawie zewnętrznej oceny kredytowej wystawionej przez wyznaczoną ECAI, jak określono w tabeli 1. W przypadku kontrahenta, który nie posiada oceny kredytowej wystawionej przez wyznaczoną ECAI:

- instytucja stosująca metodę określoną w tytule II rozdział 3 przyporządkowuje rating wewnętrzny kontrahenta jednej z zewnętrznych ocen kredytowych;
- instytucja stosująca metodę określoną w tytule II rozdział 2 przypisuje temu kontrahentowi $w_i=1,0$ %. Niemniej jednak, jeżeli instytucja stosuje przepisy art. 128 do przypisania wagi ryzyka ekspozycjom na ryzyko kredytowe kontrahenta wobec tego kontrahenta, należy przypisać $w_i=3,0$ %.

EAD_i^{total} = całkowita wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta „i” (zsumowana między pakietami kompensowania) uwzględniająca skutek zabezpieczenia zgodnie z metodami określonymi w tytule II rozdział 6 sekcja 3–6 mającymi zastosowanie do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego tego kontrahenta. Instytucja stosująca jedną z metod określonych w tytule II rozdział 6 sekcja 3 i 4 może jako EAD_i^{total} używać w pełni skorygowanej wartości ekspozycji zgodnie z art. 223 ust. 5.

W przypadku instytucji, która nie stosuje metody określonej w tytule II rozdział 6 sekcja 6, ekspozycję dyskontuje się przy użyciu poniższego czynnika:

$$\frac{1 - e^{-0.05 \cdot M_i}}{0.05 \cdot M_i}$$

B_i = kwota referencyjna nabytych zabezpieczeń jednopodmiotowego swapu ryzyka kredytowego (będąca sumą, jeżeli istnieje więcej niż jedna pozycja) dotycząca kontrahenta „i” i stosowana do celów zabezpieczenia ryzyka związanego z CVA.

Kwotę referencyjną dyskontuje się przy użyciu poniższego czynnika:

$$\frac{1 - e^{-0.05 \cdot M_i^{hedg}}}{0.05 \cdot M_i^{hedg}}$$

B_{ind} = całkowita kwota referencyjna co najmniej jednego indeksowanego swapu ryzyka kredytowego nabytej ochrony służącej do zabezpieczenia ryzyka związanego z CVA.

Kwotę referencyjną dyskontuje się przy użyciu poniższego czynnika:

$$\frac{1 - e^{-0.05 \cdot M_{ind}}}{0.05 \cdot M_{ind}}$$

w_{ind} = waga mająca zastosowanie do zabezpieczeń indeksowanych.

Instytucja ustala w_{ind} , obliczając średnią ważoną w_i , które mają zastosowanie do poszczególnych składników indeksu;

M_i = efektywny termin zapadalności transakcji z kontrahentem „i”.

W przypadku instytucji stosującej metodę określoną w tytule II rozdział 6 sekcja 6 M_i oblicza się zgodnie z art. 162 ust. 2 lit. g). Do tego celu M_i nie jest jednak ograniczony do 5 lat, lecz do najdłuższego umownego pozostałego terminu zapadalności w ramach pakietu kompensowania.

W przypadku instytucji, która nie stosuje metody określonej w tytule II rozdział 6 sekcja 6, M_i jest referencyjnym średnioważonym terminem zapadalności, o którym mowa w art. 162 ust. 2 lit. b). Do tego celu M_i nie jest jednak ograniczony do 5 lat, lecz do najdłuższego umownego pozostałego terminu zapadalności w ramach pakietu kompensowania; =

M_i^{hedge} = zapadalność instrumentu zabezpieczającego z kwotą referencyjną B_i (wartości M_i^{hedge} B_i należy zsumować, jeżeli obejmują kilka pozycji);

M_{ind} = zapadalność zabezpieczenia indeksowanego.

Jeżeli zabezpieczenie indeksowane obejmuje więcej niż jedną pozycję, M_{ind} jest referencyjnym ważonym terminem zapadalności.

2. Jeżeli kontrahent jest uwzględniony w indeksie, na którym opiera się swap ryzyka kredytowego służący do zabezpieczenia ryzyka kredytowego kontrahenta, instytucja może odjąć kwotę referencyjną przypisywaną temu kontrahentowi zgodnie z wagą przypisaną jego podmiotowi referencyjnemu od kwoty referencyjnej indeksowanego swapu ryzyka kredytowego i traktować go jako jednopodmiotowe zabezpieczenie (B_i) pojedynczego kontrahenta z terminem zapadalności opartym na terminie rozliczenia indeksu.

Tabela 1

Stopień jakości kredytowej	Waga w_i
1	0,7 %
2	0,8 %
3	1,0 %
4	2,0 %
5	3,0 %
6	10,0 %

Artykuł 385

Alternatywa dla stosowania metod CVA do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych

Alternatywnie do przepisów art. 384, w odniesieniu do instrumentów, o których mowa w art. 382, oraz pod warunkiem

otrzymania wcześniejszej zgody właściwego organu, instytucje stosujące metodę wyceny pierwotnej wartości ekspozycji zgodnie z art. 275 mogą stosować mnożnik równy 10 do kwot ekspozycji ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta wynikającego z tych ekspozycji, zamiast obliczać wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA.

Artykuł 386

Uznane zabezpieczenia

1. Zabezpieczenia są „uznanymi zabezpieczeniami” do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA zgodnie z art. 383 i 384, wyłącznie jeżeli stosuje się je w celu ograniczenia ryzyka związanego z CVA i jeżeli zarządza się nimi jako takimi zabezpieczeniami, oraz jeżeli należą one do jednej z poniższych kategorii:

- jednopodmiotowych swapów ryzyka kredytowego lub innych równorzędnych instrumentów zabezpieczających dotyczących bezpośrednio kontrahenta;
- indeksowanych swapów ryzyka kredytowego, pod warunkiem że w ramach wartości zagrożonej uwzględnia się – w sposób zadowalający właściwe organy – ryzyko bazowe pomiędzy spreadem każdego pojedynczego kontrahenta a spreadem zabezpieczeń z tytułu indeksowanych swapów ryzyka kredytowego.

Określony w lit. b) wymóg uwzględniania bazy pomiędzy spreadem każdego pojedynczego kontrahenta a spreadem zabezpieczeń z tytułu indeksowanych swapów ryzyka kredytowego w ramach wartości zagrożonej ma również zastosowanie do przypadków, w których zamiast spreadu kontrahenta stosuje się wskaźnik zastępczy.

W odniesieniu do wszystkich kontrahentów, wobec których stosuje się wskaźnik zastępczy, instytucja stosuje racjonalne bazowe szeregi czasowe oparte na reprezentatywnej grupie podobnych podmiotów, w odniesieniu do których dostępny jest spread.

Jeżeli baza pomiędzy spreadem pojedynczego kontrahenta a spreadami zabezpieczeń z tytułu indeksowanych swapów ryzyka kredytowego nie jest uwzględniona w sposób zadowalający dla właściwego organu, instytucja uwzględnia w wartości zagrożonej jedynie 50 % kwoty referencyjnej zabezpieczeń indeksowanych.

W ramach metody określonej w art. 383 nie zezwala się na nadmierne zabezpieczanie ekspozycji za pomocą jednopodmiotowego swapu ryzyka kredytowego.

2. Instytucja nie uwzględnia innych rodzajów zabezpieczeń ryzyka kontrahenta przy obliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA. W szczególności swapy ryzyka kredytowego podzielone na transze lub uruchamiane n-tym niewykonaniem zobowiązania oraz instrumenty dłużne powiązane z ryzykiem kredytowym nie są uznanymi zabezpieczeniami do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA.

3. Uznanych zabezpieczeń uwzględnionych przy obliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA nie uwzględnia się przy obliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego, jak określono w tytule IV, ani nie traktuje się jako środki ograniczające ryzyko kredytowe inne niż środki dotyczące ryzyka kredytowego kontrahenta z tego samego portfela transakcji.

CZĘŚĆ CZWARTA

DUŻE EKSPOZYCJE

Artykuł 387

Przedmiot

Instytucje monitorują i kontrolują swoje duże ekspozycje zgodnie z niniejszą częścią.

Artykuł 388

Działalność wyłączona z zakresu rozporządzenia

Przepisów niniejszej części nie stosuje się do firm inwestycyjnych, które spełniają kryteria określone w art. 95 ust. 1 lub w art. 96 ust. 1.

Część ta nie ma zastosowania do grupy na podstawie jej skonsolidowanej sytuacji, jeśli grupa obejmuje wyłącznie firmy inwestycyjne, o których mowa w art. 95 ust. 1 lub art. 96 ust. 1, i przedsiębiorstwa pomocnicze, oraz w przypadku gdy grupa ta nie obejmuje instytucji kredytowych.

Artykuł 389

Definicja

Na użytek niniejszej części „ekspozycje” oznaczają każdy składnik aktywów lub każdą pozycję pozabilansową, o których mowa w części trzeciej tytuł II rozdział 2, bez zastosowania wag ryzyka ani stopni ryzyka.

Artykuł 390

Obliczanie wartości ekspozycji

1. Wartość ekspozycji wynikających z pozycji, o których mowa w załączniku II, oblicza się według jednej z metod określonych w części trzeciej tytuł II rozdział 6.

2. Instytucje posiadające zezwolenie na stosowanie metody modeli wewnętrznych zgodnie z art. 283 mogą stosować metodę modeli wewnętrznych do obliczania wartości ekspozycji z tytułu transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego i transakcji z długim terminem rozliczenia.

3. Instytucje, które obliczają wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu operacji na portfelu handlowym zgodnie z częścią trzecią tytuł IV rozdział 2 art. 299, częścią trzecią tytuł V oraz, w stosownych przypadkach, częścią trzecią tytuł IV rozdział 5, obliczają wartość ekspozycji wobec pojedynczych klientów zaliczonych do portfela handlowego poprzez zsumowanie wartości poniższych pozycji:

a) nadwyżki wartości pozycji dłużnych instytucji w stosunku do wartości jej pozycji krótkich we wszystkich instrumentach finansowych emitowanych przez danego klienta, przy czym wartość pozycji netto w każdym z różnych instrumentów oblicza się według metod określonych w części trzeciej tytuł IV rozdział 2;

b) wartości ekspozycji netto w przypadku gwarantowania emisji instrumentu dłużnego lub kapitałowego;

c) wartości ekspozycji z tytułu transakcji, umów i kontraktów zawieranych z danym klientem, o których mowa w art. 299 i 378–380, przy czym wartość takich ekspozycji oblicza się w sposób określony w tych artykułach w odniesieniu do obliczania wartości ekspozycji.

Do celów lit. b) wartość ekspozycji netto oblicza się poprzez odliczenie wartości tych pozycji z tytułu gwarantowania emisji, które są subskrybowane lub regwarantowane przez osoby trzecie na podstawie formalnej umowy, pomniejszając ją następnie o czynniki określone w art. 345.

Do celów lit. b) instytucje ustanawiają systemy monitorowania i kontroli swoich ekspozycji z tytułu gwarantowania emisji w okresie między podjęciem początkowego zobowiązania gwarancyjnego a następnym dniem roboczym, biorąc pod uwagę charakter ryzyka związanego z danymi rynkami.

Do celów lit. c) z odniesienia w art. 299 wyłącza się część trzecią tytuł II rozdział 3.

4. Łączną wartość ekspozycji wobec pojedynczych klientów lub grup powiązanych klientów oblicza się poprzez zsumowanie wartości ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego oraz ekspozycji zaliczonych do portfela niehandlowego.

5. Wartość ekspozycji wobec grup powiązanych klientów oblicza się poprzez zsumowanie wartości ekspozycji wobec pojedynczych klientów należących do danej grupy.

6. Ekspozycje nie obejmują żadnej z poniższych pozycji:

a) w przypadku transakcji walutowych – ekspozycji powstałych w normalnym toku rozliczeń w terminie dwóch dni roboczych po dokonaniu płatności;

b) w przypadku transakcji kupna lub sprzedaży papierów wartościowych – ekspozycji powstałych w normalnym toku rozliczeń w terminie pięciu dni roboczych po dokonaniu płatności lub dostawie papierów wartościowych, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej;

c) w przypadku świadczenia klientom usług w zakresie transferu środków pieniężnych, w tym usług płatniczych, rozliczeniowych i rozrachunkowych we wszystkich walutach, usług w zakresie bankowości korespondenckiej lub usług w zakresie rozliczeń, rozrachunków i przechowywania instrumentów finansowych – opóźnionych wpływów środków finansowych i innych ekspozycji wynikających z działalności klienta, które trwają nie dłużej niż do następnego dnia roboczego;

d) w przypadku świadczenia usług w zakresie transferu środków pieniężnych, w tym usług płatniczych, rozliczeniowych i rozrachunkowych we wszystkich walutach oraz usług w zakresie bankowości korespondenckiej – śróddziennych ekspozycji wobec instytucji świadczących te usługi;

e) ekspozycji odejmowanych od funduszy własnych zgodnie z art. 36, 56 i 66.

7. Aby ustalić ogólną ekspozycję wobec danego klienta lub grupy powiązanych klientów w odniesieniu do klientów, wobec których instytucja ma ekspozycje z tytułu transakcji, o których mowa w art. 112 lit. m) oraz o), lub z tytułu innych transakcji, jeżeli istnieje ekspozycja z tytułu aktywów bazowych, instytucja ocenia swoje ekspozycje bazowe, uwzględniając ekonomiczny charakter struktury transakcji i ryzyka nieodłącznie związane ze strukturą samej transakcji, tak aby stwierdzić, czy stanowi to dodatkową ekspozycję.

8. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia następujących elementów:

- a) warunki i metody stosowane w celu ustalenia ogólnej ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów w odniesieniu do rodzajów ekspozycji, o których mowa w ust. 7;
- b) warunki, w których struktura transakcji określona w ust. 7 nie stanowi dodatkowej ekspozycji.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 391

Definicja instytucji do celów dużych ekspozycji

Do celów obliczania wartości ekspozycji zgodnie z niniejszą częścią termin „instytucja” oznacza również każde przedsiębiorstwo prywatne lub publiczne, w tym jego oddziały, które gdyby miało siedzibę w Unii, byłoby objęte definicją terminu „instytucja” i posiada zezwolenie przyznane w państwie trzecim, które stosuje ostrożnościowe wymogi nadzorcze i regulacyjne co najmniej równoważne z takimi wymogami stosowanymi w Unii.

Artykuł 392

Definicja dużej ekspozycji

Ekspozycję instytucji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów uznaje się za dużą ekspozycję, jeżeli jej wartość jest równa lub wyższa niż 10 % wartości uznanego kapitału tej instytucji.

Artykuł 393

Zdolność do identyfikacji dużych ekspozycji oraz zarządzania nimi

Instytucja ma należyte procedury administracyjne i rachunkowe oraz adekwatne mechanizmy kontroli wewnętrznej do celów określania, zarządzania, monitorowania, sprawozdawczości i rejestracji w zakresie wszystkich dużych ekspozycji i ich późniejszych zmian, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 394

Wymogi w zakresie sprawozdawczości

1. Instytucja przedstawia właściwym organom poniższe informacje dotyczące każdej dużej ekspozycji, w tym dużych ekspozycji wyłączonych z zakresu stosowania art. 395 ust. 1:

- a) dane wskazujące klienta lub grupę powiązanych klientów, wobec których instytucja ma dużą ekspozycję;
- b) wartość ekspozycji przed uwzględnieniem skutku ograniczenia ryzyka kredytowego, w stosownych przypadkach;
- c) w stosownych przypadkach rodzaj ochrony kredytowej rzeczywistej lub nierzeczywistej;
- d) wartość ekspozycji po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego obliczonego do celów art. 395 ust. 1.

Jeżeli instytucja podlega przepisom części trzeciej tytuł II rozdział 3, właściwym organom udostępnia się jej 20 największych ekspozycji na zasadzie skonsolidowanej, z wyjątkiem ekspozycji wyłączonych z zakresu stosowania art. 395 ust. 1.

2. Oprócz przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1, instytucja przedstawia właściwym organom następujące informacje dotyczące jej 10 największych ekspozycji wobec instytucji, na zasadzie skonsolidowanej, a także – również na zasadzie skonsolidowanej – jej 10 największych ekspozycji wobec nieregulowanych podmiotów finansowych, w tym dużych ekspozycji wyłączonych ze stosowania art. 395 ust. 1:

- a) dane wskazujące klienta lub grupę powiązanych klientów, wobec których instytucja ma dużą ekspozycję;
- b) wartość ekspozycji przed uwzględnieniem skutku ograniczenia ryzyka kredytowego, w stosownych przypadkach;
- c) w stosownych przypadkach, rodzaj ochrony kredytowej rzeczywistej lub nierzeczywistej;
- d) wartość ekspozycji po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego obliczonego do celów art. 395 ust. 1;

e) przewidywany wpływ ekspozycji wyrażony jako kwota należąca do miesięcznych klas zapadalności do jednego roku, kwartalnych klas zapadalności do trzech lat, a następnie do klas rocznych.

3. Sprawozdania przedstawia się co najmniej dwa razy do roku.

4. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia:

- a) jednolitych wzorów sprawozdań, o których mowa w ust. 3, proporcjonalnych do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności instytucji, oraz instrukcji dotyczących stosowania tych wzorów;
- b) częstotliwości i terminów przedstawiania sprawozdań, o których mowa w ust. 3;
- c) rozwiązań informatycznych stosowanych przy przedstawianiu sprawozdań, o których mowa w ust. 3.

EUNB przedstawia Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 395

Limity dużych ekspozycji

1. Instytucja nie przyjmuje na siebie ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, której wartość po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403 przekracza 25 % wartości jej uznanego kapitału. Jeżeli taki klient jest instytucją lub jeżeli do grupy powiązanych klientów należy co najmniej jedna instytucja, wartość ta nie przekracza 25 % wartości uznanego kapitału instytucji lub kwoty 150 mln EUR, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa, pod warunkiem że suma wartości ekspozycji wobec wszystkich powiązanych klientów niebędących instytucjami, po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403, nie przekracza 25 % wartości uznanego kapitału instytucji.

Jeżeli kwota 150 mln EUR jest wyższa niż 25 % wartości uznanego kapitału instytucji, wartość ekspozycji po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403 nie przekracza limitu, który jest racjonalny w świetle uznanego kapitału instytucji. Instytucja określa ten limit zgodnie z zasadami i procedurami, o których mowa w art. 81 dyrektywy 2013/36/UE, w celu uwzględnienia i kontroli ryzyka koncentracji. Limit ten nie przekracza 100 % wartości uznanego kapitału instytucji.

Właściwe organy mogą ustalić limit niższy niż 150 mln EUR, o czym informują EUNB i Komisję.

2. Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, z uwzględnieniem skutku ograniczania ryzyka kredytowego w myśl art. 399–403, a także rozwoju sytuacji w obszarze równoległego systemu bankowego i dużych ekspozycji na poziomie Unii i na poziomie międzynarodowym, EUNB wyda

– do dnia 31 grudnia 2014 r. – wytyczne w celu określenia odpowiednich zagregowanych limitów takich ekspozycji lub surowszych indywidualnych limitów dotyczących ekspozycji wobec podmiotów z równoległego systemu bankowego, które prowadzą działalność bankową poza uregulowanymi ramami.

Opracowując te wytyczne, EUNB przeanalizuje, czy wprowadzenie dodatkowych limitów miałyby istotny szkodliwy wpływ na profil ryzyka instytucji z siedzibą w Unii, na dostarczanie kredytów do gospodarki realnej lub na stabilność i właściwe funkcjonowanie rynków finansowych.

Do dnia 31 grudnia 2015 r. Komisja oceni zasadność i wpływ nałożenia limitów w odniesieniu do ekspozycji wobec podmiotów z równoległego systemu bankowego, które prowadzą działalność bankową poza uregulowanymi ramami, z uwzględnieniem rozwoju sytuacji na poziomie unijnym i międzynarodowym w obszarze równoległego systemu bankowego i dużych ekspozycji, a także ograniczania ryzyka kredytowego w myśl art. 399–403. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie – w stosownych przypadkach – z wnioskiem ustawodawczym w sprawie limitów ekspozycji wobec podmiotów z równoległego systemu bankowego, które prowadzą działalność bankową poza uregulowanymi ramami.

3. Z zastrzeżeniem art. 396 instytucja stale przestrzega odpowiedniego limitu ustanowionego w ust. 1.

4. Do aktywów stanowiących wierzytelności oraz innych ekspozycji wobec uznanych firm inwestycyjnych z państw trzecich można stosować taki sam sposób traktowania, jaki określono w ust. 1.

5. Limity określone w niniejszym artykule można przekraczać w przypadku ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego instytucji, jeżeli są spełnione poniższe warunki:

a) wartość ekspozycji zaliczonej do portfela niehandlowego wobec danego klienta lub danej grupy powiązanych klientów nie przekracza limitu określonego w ust. 1, przy czym limit ten oblicza się na podstawie wartości uznanego kapitału, w związku z czym nadwyżka jest w całości zaliczona do portfela handlowego;

b) instytucja spełnia dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych dotyczący nadwyżki w stosunku do limitu określonego w ust. 1, który oblicza się zgodnie z art. 397 i 398;

c) jeżeli upłynął okres maksymalnie 10 dni od dnia wystąpienia nadwyżki, wartość ekspozycji zaliczonej do portfela handlowego wobec danego klienta lub danej grupy powiązanych klientów nie przekracza 500 % wartości uznanego kapitału instytucji;

- d) suma wartości wszystkich nadwyżek, które utrzymują się dłużej niż 10 dni, nie przekracza 600 % wartości uznanego kapitału instytucji.

Po każdym przypadku przekroczenia limitu instytucja niezwłocznie zgłasza właściwym organom wysokość nadwyżki i nazwę danego klienta oraz, w odpowiednich przypadkach, nazwę grupy powiązanych klientów.

6. Na użytek niniejszego ustępu „środki strukturalne” oznaczają środki przyjęte przez państwo członkowskie i wdrożone przez odpowiednie właściwe organy tego państwa członkowskiego – przed wejściem w życie aktu prawnego wyraźnie harmonizującego takie środki – które nakładają na instytucje kredytowe działające na podstawie zezwolenia udzielonego w danym państwie członkowskim wymóg zmniejszenia ich ekspozycji wobec różnych podmiotów prawnych, w zależności od ich działalności, bez względu na to, gdzie te rodzaje działalności są prowadzone, z myślą o ochronie deponentów i zachowaniu stabilności finansowej.

Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu i art. 400 ust. 1 lit. f), w przypadku gdy państwa członkowskie przyjmują przepisy krajowe wymagające przyjęcia środków strukturalnych w ramach grupy bankowej, właściwe organy mogą wymagać, by instytucje w grupie bankowej, które przechowują depozyty objęte systemem gwarancji depozytów zgodnie z dyrektywą 94/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów⁽¹⁾ lub równoważnym systemem gwarancji depozytów w państwie trzecim, stosowały limit dotyczący dużych ekspozycji poniżej 25 %, lecz nie niższy niż 15 % pomiędzy dniem 31 grudnia 2014 r. a dniem 30 czerwca 2015 r. i nie niższy niż 10 % od dnia 1 lipca 2015 r. na zasadzie skonsolidowanej, zgodnie z art. 11 ust. 5, w odniesieniu do ekspozycji wewnątrz grupy, w przypadku gdy te ekspozycje obejmują ekspozycje wobec podmiotu, który nie należy do tej samej podgrupy, jeśli chodzi o środki strukturalne.

Do celów niniejszego ustępu spełnia się następujące warunki:

- a) wszystkie podmioty należące do tej samej podgrupy, jeśli chodzi o środki strukturalne, uznaje się za jednego klienta lub grupę powiązanych klientów;
- b) właściwe organy stosują jednolity limit względem ekspozycji, o których mowa w akapicie pierwszym.

Stosowanie takiego podejścia pozostaje bez uszczerbku dla skutecznego nadzoru na zasadzie skonsolidowanej i nie może pociągać za sobą nieproporcjonalnych negatywnych skutków dla całości lub części systemu finansowego innych państw członkowskich lub Unii jako całości; nie może też stanowić ani stwarzać przeszkody dla funkcjonowania rynku wewnętrznego.

7. Przed przyjęciem konkretnych środków strukturalnych, o których mowa w ust. 6, odnoszących się do dużych ekspozycji, właściwe organy – co najmniej dwa miesiące przed publikacją decyzji o przyjęciu środków strukturalnych – powiadamiają Radę, Komisję, zainteresowane właściwe organy i EUNB, a także przedkładają odnośne dowody ilościowe lub jakościowe dotyczące wszystkich poniższych elementów:

- a) zakres działalności, która podlega stosownym środkom strukturalnym;
- b) wyjaśnienie, dlaczego projekt takich środków uznaje się za odpowiedni, skuteczny i proporcjonalny w celu ochrony deponentów;
- c) ocena prawdopodobnego pozytywnego lub negatywnego wpływu przedmiotowych środków na rynek wewnętrzny w oparciu o informacje, które są dostępne danemu państwu członkowskiemu.

8. Uprawnienia do przyjęcia aktu wykonawczego w celu przyjęcia lub odrzucenia proponowanych środków krajowych, o których mowa w ust. 7, przyznaje się Komisji, stanowiącej zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 464 ust. 2.

W ciągu jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 7, EUNB przedstawia Radzie, Komisji i zainteresowanemu państwu członkowskiemu opinię na temat punktów wymienionych w tym ustępie. Zainteresowane właściwe organy również mogą przedstawić Radzie, Komisji i zainteresowanemu państwu członkowskiemu opinię na temat punktów wymienionych w tym ustępie.

W największym stopniu uwzględniając opinie, o których mowa w akapicie drugim, i pod warunkiem istnienia solidnych i mocnych dowodów na to, że przedmiotowe środki mają negatywny wpływ na rynek wewnętrzny, który przeważa nad korzyściami związanymi ze stabilnością finansową, Komisja – w terminie dwóch miesięcy od otrzymania powiadomienia – odrzuca proponowane środki krajowe. W przeciwnym razie Komisja przyjmuje proponowane środki krajowe na początkowy okres 2 lat; w stosownych przypadkach środki te mogą podlegać zmianie.

Komisja odrzuca proponowane środki krajowe wyłącznie wtedy, gdy uzna, że powodują one nieproporcjonalnie negatywne skutki dla całości lub części systemu finansowego w innych państwach członkowskich lub Unii jako całości, tym samym stanowiąc lub stwarzając przeszkodę dla funkcjonowania rynku wewnętrznego lub dla swobodnego przepływu kapitału zgodnie z postanowieniami TFUE.

Ocena Komisji uwzględnia opinię EUNB oraz dowody przedstawione zgodnie z ust. 7.

⁽¹⁾ Dz.U. L 135 z 31.5.1994, s. 5.

Przed wygaśnięciem przedmiotowych środków właściwe organy mogą zaproponować nowe środki w celu przedłużenia okresu zastosowania każdorazowo na dodatkowy okres 2 lat. W takim przypadku powiadamiają one o tym Komisję, Radę, zainteresowane właściwe organy i EUNB. Zatwierdzenie nowych środków podlega procedurze określonej w niniejszym artykule. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla art. 458.

Artykuł 396

Zgodność z wymogami w zakresie dużych ekspozycji

1. Jeżeli w wyjątkowych przypadkach wartość ekspozycji przekracza limit określony w art. 395 ust. 1, instytucja niezwłocznie zgłasza tę wartość ekspozycji właściwemu organom, które w uzasadnionych okolicznościach mogą przyznać instytucji ograniczony czas na dostosowanie się do tego limitu.

Jeżeli kwota 150 mln EUR, o której mowa w art. 395 ust. 1, ma zastosowanie, właściwe organy mogą w poszczególnych przypadkach zezwolić na przekroczenie limitu 100 % ustalonego w odniesieniu do uznanego kapitału danej instytucji.

2. W przypadku odstępstwa od obowiązku wypełniania przez instytucję na zasadzie indywidualnej lub subskonsolidowanej zobowiązań nałożonych przepisami niniejszej części na mocy art. 7 ust. 1 lub jeżeli do instytucji dominujących z państwa członkowskiego stosują się przepisy art. 9, należy podjąć środki zapewniające zadowalającą alokację ryzyka w ramach grupy.

Artykuł 397

Obliczanie dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu dużych ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego

1. Wartość nadwyżki, o której mowa w art. 395 ust. 5 lit. b), oblicza się poprzez wyodrębnienie tych elementów łącznej ekspozycji z tytułu transakcji wobec danego klienta lub danej grupy powiązanych klientów, którym przypisano najwyższe wymogi w zakresie ryzyka szczególnego określone w części trzeciej tytułu IV rozdział 2 lub wymogi określone w art. 299 oraz w części trzeciej tytułu V i których suma jest równa wysokości nadwyżki, o której mowa w art. 395 ust. 5 lit. a).

2. Jeżeli nadwyżka nie trwa dłużej niż 10 dni, dodatkowy wymóg kapitałowy w stosunku do tych elementów wynosi 200 % wartości wymogów, o których mowa w ust. 1.

3. Po upływie dziesięciu dni od chwili wystąpienia nadwyżki należy przyporządkować elementy tej nadwyżki wyodrębnione zgodnie z ust. 1 do odpowiedniego wiersza kolumny 1 w tabeli 1 w kolejności rosnącej wymogów w zakresie ryzyka szczególnego określonych w części trzeciej tytułu IV rozdział 2 lub wymogów określonych w art. 299 oraz w części trzeciej tytułu V. Dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych równa się sumie wymogów w zakresie ryzyka szczególnego określonych w części trzeciej tytułu IV rozdział 2 lub wymogów określonych

w art. 299 oraz w części trzeciej tytułu V w odniesieniu do tych elementów, pomnożonych przez odpowiedni czynnik określony w kolumnie 2 tabeli 1.

Tabela 1

Kolumna 1: nadwyżka w stosunku do limitów (na podstawie udziału procentowego ekspozycji w uznanym kapitale)	Kolumna 2: czynniki
Do 40 %	200 %
Od 40 % do 60 %	300 %
Od 60 % do 80 %	400 %
Od 80 % do 100 %	500 %
Od 100 % do 250 %	600 %
Powyżej 250 %	900 %

Artykuł 398

Procedury zapobiegające unikaniu przez instytucje dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych

Instytucje nie unikają celowo dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ekspozycji o wartości przekraczającej limit określony w art. 397 ust. 1, o których to wymogach mowa w art. 395 i którym podlegałyby w innych przypadkach, jeżeli te ekspozycje trwały dłużej niż 10 dni, poprzez czasowe przeniesienie tych ekspozycji na inne przedsiębiorstwo, należące lub nienależące do tej samej grupy, lub poprzez przeprowadzanie sztucznych transakcji w celu likwidacji ekspozycji przed upływem tego okresu 10 dni i utworzenia nowej ekspozycji.

Instytucje stosują systemy gwarantujące, że każde przeniesienie ekspozycji powodujące skutki określone w akapicie pierwszym zostanie niezwłocznie zgłoszone właściwemu organom.

Artykuł 399

Uznane techniki ograniczania ryzyka

1. Do celów art. 400–403 termin „gwarancja” obejmuje kredytowe instrumenty pochodne uznane zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 4, inne niż obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3 niniejszego artykułu, jeżeli na mocy art. 400–403 dozwolone jest uznawanie ochrony kredytowej rzeczywistej lub nierzeczywistej, ochrona taka spełnia wymogi dotyczące uznawalności i inne wymogi określone w części trzeciej tytułu II rozdział 4.

3. Jeżeli instytucja stosuje przepisy art. 401 ust. 2, uznawanie ochrony kredytowej rzeczywistej podlega stosownym wymogom zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 3. Do celów niniejszej części instytucja nie bierze pod uwagę zabezpieczenia, o którym mowa w art. 199 ust. 5–7, chyba że jest to dozwolone na mocy art. 402.

4. Instytucje analizują w zakresie, w jakim jest to możliwe, swoje ekspozycje wobec wystawców zabezpieczenia, dostawców ochrony kredytowej nierzeczywistej i aktywów bazowych zgodnie z art. 390 ust. 7 pod względem ewentualnych koncentracji oraz w stosownych przypadkach podejmują działania i zgłaszają swojemu właściwemu organowi wszelkie istotne ustalenia.

Artykuł 400

Wyłączenia

1. Z zakresu stosowania art. 395 ust. 1 wyłącza się poniższe ekspozycje:

- a) składniki aktywów stanowiące należności od rządów centralnych, banków centralnych lub podmiotów sektora publicznego, którym w postaci niezabezpieczonej przypisano by wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2;
  - b) składniki aktywów stanowiące należności od organizacji międzynarodowych lub wielostronnych banków rozwoju, którym w postaci niezabezpieczonej przypisano by wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2;
  - c) składniki aktywów stanowiące należności zabezpieczone wyraźnymi gwarancjami rządów centralnych, banków centralnych, organizacji międzynarodowych, wielostronnych banków rozwoju lub podmiotów sektora publicznego, gdy niezabezpieczonym należnościom od jednostki zapewniającej gwarancję przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2;
  - d) inne ekspozycje odnoszące się do rządów centralnych, banków centralnych, organizacji międzynarodowych, wielostronnych banków rozwoju lub podmiotów sektora publicznego lub gwarantowane przez nie, gdy niezabezpieczonym należnościom od jednostki, w stosunku do której istnieje ekspozycja lub która udziela gwarancji ekspozycji, przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2;
  - e) składniki aktywów stanowiące należności od samorządów regionalnych lub władz lokalnych państw członkowskich, gdy tym należnościom przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2, oraz inne ekspozycje wobec tych samorządów regionalnych lub władz lokalnych lub gwarantowane przez nie, stanowiące należności, którym przypisano by wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2;
  - f) ekspozycje wobec kontrahentów, o których mowa w art. 113 ust. 6 lub 7, jeżeli przypisuje się im wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2. Ekspozycje niespełniające tych kryteriów, niezależnie od tego, czy są wyłączone z zakresu stosowania art. 395 ust. 1, czy nie, traktuje się jako ekspozycje wobec osoby trzeciej;
  - g) składniki aktywów i inne ekspozycje zabezpieczone depozytami gotówkowymi złożonymi w instytucji kredytującej lub w instytucji będącej jednostką dominującą lub jednostką zależną instytucji kredytującej;
  - h) składniki aktywów i inne ekspozycje zabezpieczone certyfikatami depozytowymi wyemitowanymi przez instytucję kredytującą lub przez instytucję będącą jednostką dominującą lub jednostką zależną instytucji kredytującej i zdeponowanymi w jednej z nich;
  - i) ekspozycje wynikające z niewykorzystanych zobowiązań kredytowych, które zostały sklasyfikowane jako pozabilansowe pozycje niskiego ryzyka w załączniku I, pod warunkiem że z klientem lub z grupą powiązanych klientów zawarto umowę, na mocy której zobowiązanie może być wykorzystane wyłącznie wtedy, gdy zagwarantowano, że nie spowoduje to przekroczenia limitu stosującego się na mocy art. 384 ust. 1;
  - j) ekspozycje z tytułu transakcji wobec kontrahentów centralnych i wkłady do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania wnoszone na rzecz kontrahentów centralnych;
  - k) ekspozycje z tytułu systemów gwarantowania depozytów zgodnie z dyrektywą 94/19/WE wynikające z finansowania tych systemów, jeżeli na instytucjach członkowskich tego systemu ciąży zobowiązanie prawne lub umowne dotyczące ich finansowania.
- Środki pieniężne otrzymane z tytułu obligacji powiązanej z ryzykiem kredytowym wyemitowanej przez instytucję oraz kredyty udzielone i depozyty złożone przez kontrahenta instytucji lub na jej rzecz, objęte umową o kompensowaniu pozycji bilansowych zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 4, wchodzą w zakres stosowania lit. g).
2. Właściwe organy mogą całkowicie lub częściowo wyłączyć poniższe ekspozycje:
- a) obligacje zabezpieczone wchodzące w zakres stosowania art. 129 ust. 1, 3 i 6;
  - b) składniki aktywów stanowiące należności od samorządów regionalnych lub władz lokalnych państw członkowskich, gdy tym należnościom przypisuje się wagę ryzyka równą 20 % zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2, oraz inne ekspozycje wobec tych samorządów regionalnych lub władz lokalnych lub gwarantowane przez nie stanowiące należności, którym przypisano by wagę ryzyka równą 20 % zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2;

- c) ekspozycje instytucji wobec jej jednostki dominującej, wobec innych jednostek zależnych tej jednostki dominującej lub wobec własnych jednostek zależnych, w tym udziały kapitałowe i innego rodzaju udziały, w zakresie, w jakim te jednostki są objęte nadzorem na zasadzie skonsolidowanej, któremu podlega sama instytucja, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, dyrektywą 2002/87/WE lub z równoważnymi przepisami obowiązującymi w państwie trzecim; ekspozycje niespełniające tych kryteriów, niezależnie od tego, czy są wyłączone z zakresu stosowania art. 395 ust. 1 czy nie, traktuje się jako ekspozycje wobec osoby trzeciej;
- d) składniki aktywów stanowiące należności od regionalnych lub centralnych instytucji kredytowych, z którymi dana instytucja kredytowa jest stowarzyszona w sieci zgodnie z przepisami prawnymi lub ustawowymi i które na mocy tych przepisów są odpowiedzialne za rozliczenia środków pieniężnych w ramach sieci oraz inne ekspozycje, w tym udziały kapitałowe lub innego rodzaju udziały, wobec tych instytucji;
- e) składniki aktywów stanowiące należności od instytucji kredytowych i inne ekspozycje wobec instytucji kredytowych ustanowione przez instytucje kredytowe, z których jedna działa na zasadach niekonkurencyjnych i udziela kredytów lub je gwarantuje w ramach programów ustawodawczych lub swoich statutów, do celów wspierania określonych sektorów gospodarki przy pewnej formie nadzoru ze strony rządu i ograniczeń w odniesieniu do wykorzystania tych kredytów, pod warunkiem że odpowiednie ekspozycje wynikają z tych kredytów, które są przekazywane beneficjentom za pośrednictwem instytucji kredytowych, lub z gwarancji tych kredytów;
- f) składniki aktywów stanowiące należności od instytucji i inne ekspozycje wobec instytucji, pod warunkiem że te ekspozycje nie stanowią funduszy własnych takich instytucji, ich termin zapadalności nie przekracza następnego dnia roboczego i nie są denominowane w jednej z głównych walut handlowych;
- g) składniki aktywów stanowiące należności od banków centralnych w postaci minimalnej rezerwy obowiązkowej przetrzymywanej w tych bankach centralnych, denominowane w ich walutach krajowych;
- h) składniki aktywów stanowiące należności od rządów centralnych w postaci ustawowych wymogów w zakresie płynności, przetrzymywane w postaci rządowych papierów wartościowych, denominowane i finansowane w ich walutach krajowych, pod warunkiem że za zgodą właściwego organu ocena kredytowa tych rządów wystawiona przez wyznaczoną ECAI jest ratingiem na poziomie inwestycyjnym;
- i) 50 % pozabilansowych akredytyw dokumentowych średniego/niskiego ryzyka i pozabilansowych niewykorzystanych zobowiązań kredytowych średniego/niskiego ryzyka, o których mowa w załączniku I, i pod warunkiem uzyskania zgody właściwych organów, 80 % gwarancji innych niż gwarancje kredytowe, które wynikają z przepisów ustawowych lub wykonawczych i które są udzielane ich członkom przez fundusze gwarancji wzajemnych posiadające status instytucji kredytowej;
- j) prawnie wymagane gwarancje stosowane przy wypłacie kredytobiorcy hipotecznemu kredytu hipotecznego finansowanego poprzez emisję obligacji zabezpieczonych hipoteką przed ostatecznym wpisem hipoteki do księgi wieczystej, pod warunkiem że gwarancji nie wykorzystuje się do ograniczenia ryzyka przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem;
- k) składnik aktywów stanowiący wierzytelności i inne ekspozycje wobec uznanych giełd.

3. Właściwe organy mogą korzystać z wyłączenia przewidzianego w ust.2 jeżeli są spełnione następujące warunki:

- a) określony charakter ekspozycji, kontrahenta lub stosunku między instytucją a kontrahentem eliminuje lub zmniejsza ryzyko ekspozycji; oraz
- b) do wszelkiego pozostałego ryzyka koncentracji można odnieść się za pomocą innych równie skutecznych środków, takich jak zasady, procedury i mechanizmy przewidziane w art. 81 dyrektywy 2013/36/UE.

Właściwe organy informują EUNB o tym, czy zamierzają stosować któreś z wyłączeń przewidzianych w ust. 2 czy nie, zgodnie z lit. a) i b) niniejszego ustępu; w sprawie tej decyzji konsultują się z EUNB.

Artykuł 401

Obliczanie skutku stosowania technik ograniczania ryzyka kredytowego

1. Aby obliczyć wartości ekspozycji do celów art. 395 ust. 1, instytucja może stosować „w pełni skorygowaną wartość ekspozycji” obliczoną zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 4, biorąc pod uwagę ograniczenie ryzyka kredytowego, korekty z tytułu zmienności oraz ewentualne niedopasowanie terminów zapadalności (E*).

2. Instytucja mająca zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD i współczynników konwersji w odniesieniu do kategorii ekspozycji zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 3 może – po uzyskaniu zezwolenia właściwych organów – uznawać skutki zabezpieczenia finansowego przy obliczaniu wartości ekspozycji do celów art. 395 ust. 1.

Właściwe organy udzielają zezwolenia, o którym mowa w poprzednim akapicie, wyłącznie wtedy, gdy instytucja może oszacować skutki zabezpieczenia finansowego dla jej ekspozycji w oderwaniu od innych aspektów związanych z LGD.

Oszacowania dokonane przez instytucję w wystarczającym stopniu umożliwiają pomniejszenie wartości ekspozycji w celu zachowania zgodności z przepisami art. 395.

Jeżeli instytucja ma zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań skutków zabezpieczenia finansowego, robi to w sposób spójny z metodą przyjętą przy obliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Instytucje mające zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD i współczynników konwersji w odniesieniu do kategorii ekspozycji zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 3, które nie obliczają wartości ekspozycji według metody określonej w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, mogą stosować kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych lub metodę określoną w art. 403 ust. 1 lit. b) do obliczania wartości ekspozycji.

3. Instytucja, która stosuje kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych lub która posiada zezwolenie na stosowanie metody opisanej w ust. 2 niniejszego artykułu przy obliczaniu wartości ekspozycji do celów art. 395 ust. 1, prowadzi okresowe testy warunków skrajnych koncentracji ryzyka kredytowego obejmujące również możliwą do uzyskania wartość wszelkich ustanowionych zabezpieczeń.

Okresowe testy warunków skrajnych, o których mowa w akapicie pierwszym, dotyczą ryzyka związanego z potencjalnymi zmianami warunków rynkowych, które mogłyby niekorzystnie wpłynąć na adekwatność funduszy własnych instytucji, oraz ryzyka związanego z realizacją zabezpieczenia w sytuacjach skrajnych.

Prowadzone testy warunków skrajnych są adekwatne i odpowiednie z punktu widzenia oceny takiego ryzyka.

Jeżeli okresowy test warunków skrajnych wykaże niższą możliwą do uzyskania wartość ustanowionego zabezpieczenia niż wartość dopuszczalna do uwzględnienia przy stosowaniu kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych lub metody określonej w ust. 2, w zależności od przypadku, wartość zabezpieczenia uznawanego przy obliczaniu wartości ekspozycji do celów art. 395 ust. 1 jest odpowiednio zmniejszana.

Instytucje, o których mowa w akapicie pierwszym, w swoich strategiach przeciwdziałania ryzyku koncentracji uwzględniają:

- a) zasady i procedury przeciwdziałania ryzyku związanemu z niedopasowaniami terminów zapadalności ekspozycji i terminów rozliczenia ochrony kredytowej tych ekspozycji;
- b) zasady i procedury na wypadek, gdyby test warunków skrajnych wykazywał niższą możliwą do uzyskania wartość ustanowionego zabezpieczenia niż wartość uwzględniana przy stosowaniu kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych lub metody określonej w ust. 2;
- c) zasady i procedury dotyczące koncentracji ryzyka związanego ze stosowaniem technik ograniczania ryzyka kredyto-

wego, w szczególności dużych pośrednich ekspozycji kredytowych, na przykład wobec jedynego emitenta papierów wartościowych, przyjętych jako zabezpieczenie.

Artykuł 402

Ekspozycje wynikające z udzielania kredytów hipotecznych

1. Aby obliczyć wartości ekspozycji do celów art. 395, instytucja może zmniejszyć wartość ekspozycji lub jakiegokolwiek części ekspozycji w pełni zabezpieczonej nieruchomością zgodnie z art. 125 ust. 1 o zabezpieczoną kwotę odpowiadającą rynkowej lub bankowo-hipotecznej wartości danej nieruchomości, lecz nie więcej niż 50 % wartości rynkowej lub 60 % bankowo-hipotecznej wartości w państwach członkowskich, które ustanowiły w przepisach ustawowych lub regulacyjnych surowe kryteria oceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) właściwe organy państw członkowskich nie ustaliły wagi ryzyka wyższej niż 35 % dla ekspozycji lub części ekspozycji zabezpieczonych nieruchomością mieszkalną, zgodnie z art. 124 ust. 2;
- b) ekspozycja lub część ekspozycji jest w pełni zabezpieczona przez:
  - (i) hipotekę na nieruchomości mieszkalnej; lub
  - (ii) nieruchomość mieszkalną w transakcji leasingowej, na mocy której leasingodawca zachowuje pełne prawo własności do nieruchomości mieszkalnej, a leasingobiorca nie skorzystał jeszcze z prawa opcji zakupu;
- c) spełnione są wymogi określone w art. 208 i art. 229 ust. 1.

2. Aby obliczyć wartości ekspozycji do celów art. 395, instytucja może zmniejszyć wartość ekspozycji lub jakiegokolwiek części ekspozycji w pełni zabezpieczonej nieruchomością zgodnie z art. 126 ust. 1 o zabezpieczoną kwotę odpowiadającą rynkowej lub bankowo-hipotecznej wartości danej nieruchomości, lecz nie więcej niż 50 % wartości rynkowej lub 60 % bankowo-hipotecznej wartości w państwach członkowskich, które ustanowiły w przepisach ustawowych lub regulacyjnych surowe kryteria oceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) właściwe organy państw członkowskich nie ustaliły wagi ryzyka wyższej niż 50 % dla ekspozycji lub części ekspozycji zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości komercyjnej, zgodnie z art. 124 ust. 2;
- b) ekspozycja jest w pełni zabezpieczona przez:
  - (i) hipoteki na biurach lub innych nieruchomościach komercyjnych; lub
  - (ii) biura lub inne nieruchomości komercyjne oraz ekspozycje związane z transakcjami leasingu nieruchomości;

c) spełnione są wymogi określone w art. 126 ust. 2 lit. a), art. 208 i art. 229 ust. 1;

d) nieruchomości komercyjna jest w pełni wykończona.

3. Instytucja może traktować ekspozycję wobec kontrahenta, która wynika z umowy z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, na mocy której instytucja kupiła od kontrahenta niemające charakteru dodatkowego, niezależne zastawy hipoteczne na nieruchomości stron trzecich, jako kilka indywidualnych ekspozycji wobec każdej z tych stron trzecich, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:

a) kontrahent jest instytucją;

b) ekspozycja jest w pełni zabezpieczona zastawami na nieruchomości tych stron trzecich, które to zastawy zostały kupione przez instytucję, a instytucja jest w stanie wykonać prawo zastawu;

c) instytucja zapewniła spełnienie wymogów określonych w art. 208 i art. 229 ust. 1;

d) instytucja staje się beneficjentem roszczeń, które kontrahent ma względem stron trzecich, w przypadku niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, jego niewypłacalności lub likwidacji;

e) instytucja zgłasza właściwym organom zgodnie z art. 394 całkowitą kwotę ekspozycji wobec każdej innej instytucji traktowanej zgodnie z niniejszym ustępem.

W tym celu instytucja przyjmuje, że ma ekspozycję wobec każdej takiej strony trzeciej na kwotę roszczenia, które kontrahent ma względem strony trzeciej, zamiast odpowiedniej kwoty ekspozycji wobec kontrahenta. Ewentualna pozostała część ekspozycji wobec kontrahenta nadal jest traktowana jak ekspozycja wobec kontrahenta.

Artykuł 403

Metoda substytucyjna

1. Jeżeli ekspozycja wobec klienta jest objęta gwarancją osoby trzeciej lub zabezpieczeniem wyemitowanym przez osobę trzecią, instytucja może:

a) traktować część ekspozycji objętą gwarancją jako ekspozycję ponoszoną w stosunku do gwaranta, a nie do klienta, pod warunkiem że niezabezpieczonej ekspozycji wobec gwaranta przypisana byłaby taka sama waga ryzyka jak waga ryzyka niezabezpieczonej ekspozycji wobec klienta zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2 lub niższa waga;

b) traktować część ekspozycji zabezpieczonej wartością rynkową uznanego zabezpieczenia jako ponoszoną w stosunku do osoby trzeciej, a nie do klienta, o ile taka

ekspozycja jest objęta zabezpieczeniem i pod warunkiem że zabezpieczonej części ekspozycji zostałaby przypisana taka sama waga ryzyka jak waga ryzyka niezabezpieczonej ekspozycji wobec klienta zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2 lub niższa waga.

Instytucja nie stosuje podejścia, o którym mowa w lit. b) akapitu pierwszego, jeżeli zachodzi niedopasowanie pomiędzy terminem zapadalności ekspozycji a terminem rozliczenia ochrony.

Do celów niniejszej części instytucja może stosować kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych i sposób traktowania określony w lit. b) akapitu pierwszego, wyłącznie wtedy, gdy do celów art. 92 dopuszcza się stosowanie zarówno kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych, jak i uproszczonej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych.

2. W przypadkach, w których instytucja stosuje przepisy ust. 1 lit. a):

a) jeżeli gwarancja jest denominowana w walucie innej niż waluta, w której jest denominowana ekspozycja, kwotę ekspozycji uznanej za zabezpieczoną oblicza się zgodnie z przepisami dotyczącymi ujmowania niedopasowań walutowych w odniesieniu do ochrony kredytowej nierzeczywistej zawartymi w części trzeciej tytułu II rozdział 4;

b) niedopasowania między terminem zapadalności ekspozycji a terminem rozliczenia ochrony traktuje się zgodnie z przepisami dotyczącymi ujmowania niedopasowań terminów zapadalności zawartymi w części trzeciej tytułu II rozdział 4;

c) ochrona częściowa może zostać uznana zgodnie z podejściem określonym w części trzeciej tytułu II rozdział 4.

CZĘŚĆ PIĄTA

EKSPOZYCJE Z TYTUŁU PRZENIESIONEGO RYZYKA KREDYTOWEGO

TYTUŁ I

Przepisy ogólne dotyczące niniejszej części

Artykuł 404

Zakres stosowania

Przepisy tytułów II i III mają zastosowanie do nowych sekurytyzacji wyemitowanych w dniu 1 stycznia 2011 r. lub po tej dacie. Przepisy tytułów II i III stosuje się po dniu 31 grudnia 2014 r. do istniejących sekurytyzacji, jeżeli nowe ekspozycje bazowe są do nich dodawane lub zamieniane po tej dacie.

TYTUŁ II

Wymogi dla instytucji inwestujących

Artykuł 405

Utrzymywany udział emitenta

1. Instytucja inna niż jednostka inicjująca, jednostka sponsorująca lub pierwotny kredytodawca jest ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu pozycji sekurytyzacyjnej w jej portfelu handlowym lub niehandlowym, wyłącznie jeżeli jednostka inicjująca, jednostka sponsorująca lub pierwotny kredytodawca wyraźnie ujawnili danej instytucji, że będą stale utrzymywać istotny udział gospodarczy netto, który w żadnym przypadku nie będzie mniejszy niż 5 %.

Jako utrzymywanie istotnego udziału gospodarczego netto nie mniejszego niż 5 % uznaje się tylko jedną z poniższych pozycji:

- a) utrzymywanie nie mniej niż 5 % wartości nominalnej każdej transzy sprzedanej lub przekazanej inwestorom;
- b) w przypadku sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych – utrzymywanie przez jednostkę inicjującą udziału wynoszącego co najmniej 5 % wartości nominalnej sekurytyzowanych ekspozycji;
- c) utrzymywanie losowo wybranych ekspozycji odpowiadających nie mniej niż 5 % wartości nominalnej sekurytyzowanych ekspozycji, jeżeli w przeciwnym wypadku ekspozycje takie byłyby sekurytyzowane w danej sekurytyzacji, pod warunkiem że liczba potencjalnych sekurytyzowanych ekspozycji jest pierwotnie nie mniejsza niż 100;
- d) utrzymywanie transzy pierwszej straty oraz w razie potrzeby innych transzy o takim samym lub wyższym profilu ryzyka niż transze przekazane lub sprzedane inwestorom i których termin zapadalności nie jest wcześniejszy niż transze przekazanych lub sprzedanych inwestorom, tak aby utrzymana wartość wynosiła ogółem nie mniej niż 5 % wartości nominalnej sekurytyzowanych ekspozycji;
- e) utrzymanie ekspozycji pierwszej straty w wysokości nie mniejszej niż 5 % każdej ekspozycji sekurytyzowanej w danej sekurytyzacji.

Udział gospodarczy netto oblicza się w momencie początkowym i stale utrzymuje. Wobec udziału gospodarczego netto, w tym utrzymanych pozycji, udziałów lub ekspozycji, nie stosuje się żadnych metod ograniczenia ryzyka kredytowego ani pozycji krótkich lub innych instrumentów zabezpieczających; nie można go też sprzedać. Udział gospodarczy netto określa się na podstawie wartości referencyjnej pozycji pozabilansowych.

Do poszczególnych sekurytyzacji nie stosuje się wielokrotnie wymogów dotyczących utrzymania.

2. Jeżeli unijna dominująca instytucja kredytowa, unijna finansowa spółka holdingowa, unijna finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej, lub jedna z jej jednostek

zależnych jako jednostka inicjująca lub jednostka sponsorująca sekurytyzuje ekspozycje z kilku instytucji kredytowych, firm inwestycyjnych lub innych instytucji finansowych objętych zakresem nadzoru na zasadzie skonsolidowanej, wymóg, o którym mowa w ust. 1, może zostać spełniony na podstawie skonsolidowanej sytuacji powiązanej unijnej dominującej instytucji kredytowej, unijnej finansowej spółki holdingowej lub unijnej finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej.

Akapit pierwszy stosuje się tylko w przypadku, gdy instytucje kredytowe, firmy inwestycyjne lub instytucje finansowe, które utworzyły sekurytyzowane ekspozycje, zobowiązały się do przestrzegania wymogów określonych w art. 408 oraz do terminowego dostarczania jednostce inicjującej lub jednostce sponsorującej i unijnej dominującej instytucji kredytowej lub unijnej finansowej spółce holdingowej lub unijnej finansowej spółce holdingowej o działalności mieszanej informacji potrzebnych do spełnienia wymogów, o których mowa w art. 409.

3. Ust. 1 nie ma zastosowania w przypadkach, w których sekurytyzowane ekspozycje stanowią ekspozycje wobec następujących podmiotów lub są przez te podmioty w pełni, bezwarunkowo i nieodwołalnie gwarantowane:

- a) rządy centralne lub banki centralne;
- b) samorządy regionalne, władze lokalne i podmioty sektora publicznego państw członkowskich;
- c) instytucje, którym przypisuje się zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2 wagę ryzyka równą 50 % lub mniej;
- d) wielostronne banki rozwoju.

4. Ust. 1 nie ma zastosowania do transakcji opartych na wyraźnym, przejrzystym i dostępnym indeksie, jeżeli bazowe podmioty referencyjne są identyczne z podmiotami tworzącymi indeks podmiotów, który jest szeroko wykorzystywany w obrocie, lub jeżeli stanowią one inne zbywalne papiery wartościowe niebędące pozycjami sekurytyzacyjnymi.

Artykuł 406

Należyta staranność

1. Zarówno przed narażeniem się na ryzyko związane z sekurytyzacją, jak i w stosownych przypadkach po jej dokonaniu instytucje są w stanie wykazać przed właściwymi organami dla każdej ze swoich poszczególnych pozycji sekurytyzacyjnych, że mają wszechstronną i dogłębną wiedzę na temat formalnych zasad polityki i procedur oraz że wdrożyły takie formalne zasady polityki i procedury, które są odpowiednie dla posiadanych przez nie portfeli handlowych i niehandlowych oraz współmierne do profilu ryzyka ich inwestycji w pozycje sekurytyzowane, do celów analizowania i rejestrowania:

- a) informacji ujawnianych na mocy art. 405 ust. 1 przez jednostki inicjujące, jednostki sponsorujące lub pierwotnych kredytodawców w celu określenia udziału gospodarczego netto, który stale utrzymują w sekurytyzacji;

- b) charakterystyki ryzyka poszczególnych pozycji sekurytyzacyjnych;
- c) charakterystyki ryzyka ekspozycji stanowiących bazę pozycji sekurytyzacyjnej;
- d) reputacji jednostek inicjujących lub sponsorujących i danych dotyczących strat poniesionych w związku z wcześniejszymi sekurytyzacjami prowadzonymi przez te jednostki w odpowiednich kategoriach ekspozycji stanowiących bazę pozycji sekurytyzacyjnej;
- e) oświadczeń złożonych przez jednostki inicjujące lub sponsorujące bądź przez ich przedstawicieli lub doradców i ujawnionych przez nich informacji w kwestii dochowania przez nie należytej staranności w odniesieniu do sekurytyzowanych ekspozycji oraz, w stosownych przypadkach, w kwestii jakości zabezpieczenia sekurytyzowanych ekspozycji;
- f) w stosownych przypadkach – metod i koncepcji, na których opiera się wycena zabezpieczenia sekurytyzowanych ekspozycji, oraz zasad przyjętych przez jednostki inicjujące lub sponsorujące w celu zapewnienia niezależności rzeczoznawcy;
- g) wszystkich cech strukturalnych sekurytyzacji, które mogą mieć istotny wpływ na wyniki pozycji sekurytyzacyjnych instytucji, takich jak kaskadowe progi kontraktu i mechanizmy uruchamiające dany próg, wsparcie jakości kredytowej, wsparcie płynności, mechanizmy wyzwiania wartości rynkowej oraz odnoszące się do konkretnej transakcji definicje niewykonania zobowiązania.

Instytucje regularnie przeprowadzają własne testy warunków skrajnych, które są odpowiednie dla ich pozycji sekurytyzacyjnych. W tym celu instytucje mogą opierać się na modelach finansowych opracowanych przez ECAI, pod warunkiem że instytucje mogą wykazać na żądanie, że przed dokonaniem inwestycji dołożyły należytych starań w celu walidacji istotnych założeń modelu i jego struktury oraz poznania metod, założeń i wyników.

2. Instytucje niebędące jednostkami inicjującymi, jednostkami sponsorującymi ani pierwotnymi kredytodawcami ustalają formalne procedury, które są odpowiednie dla ich portfela handlowego i niehandlowego oraz współmierne do profilu ryzyka ich inwestycji w sekurytyzowane pozycje, w celu ciągłego i odpowiednio wczesnego monitorowania informacji na temat wyników ekspozycji stanowiących bazę ich pozycji sekurytyzacyjnych. W stosownych przypadkach procedury te obejmują typ ekspozycji, udział procentowy kredytów przeterminowanych o ponad 30, 60 i 90 dni, współczynnik niewykonania zobowiązań, częstość przedterminowych spłat, kredyty postawione w stan natychmiastowej wymagalności, rodzaj zabezpieczenia i w czym jest posiadaniu oraz rozkład częstości punktowych ocen zdolności kredytowej lub inne środki oceny wiarygodności kredytowej odnoszące się do wszystkich ekspozycji bazowych, dywersyfikacje sektorową i geograficzną, rozkład częstości relacji zadłużenia do zabezpieczenia w przedziałach ułatwiających odpowiednią analizę wrażliwości. Jeżeli ekspozycje bazowe są same w sobie pozycjami sekurytyzacyjnymi, instytucje dysponują informacjami określonymi w niniejszym akapicie dotyczącymi nie tylko sekurytyzacyjnych transz bazowych, takimi jak nazwa emitenta i jakość kredytowa, ale również dotyczącymi cech i wyników puli stanowiących bazę tych transz sekurytyzacyjnych.

Instytucje stosują również te same standardy badania udziałów lub gwarantowania emisji w odniesieniu do emisji sekurytyza-

cyjnych zakupionych od osób trzecich niezależnie od tego, czy te udziały lub gwarantowanie emisji są utrzymywane w ich portfelach handlowych, czy w portfelach niehandlowych.

Artykuł 407

Dodatkowa waga ryzyka

W przypadku niespełnienia, w wyniku zaniedbania lub zaniechania przez instytucję, wymogów określonych w art. 405, 406 lub 409 w jakimkolwiek istotnym zakresie właściwe organy nakładają proporcjonalną dodatkową wagę ryzyka w wysokości co najmniej 250 % wagi ryzyka (maksymalnie do wysokości 1 250 %), którą zastosuje się do stosownych pozycji sekurytyzacyjnych w sposób określony w przepisach, odpowiednio, art. 245 ust. 6 lub art. 337 ust. 3. Dodatkowa waga ryzyka wzrasta stopniowo wraz z każdym kolejnym naruszeniem przepisów dotyczących należytej staranności.

Właściwe organy uwzględniają przewidziane w art. 405 ust. 3 wyłączenia dotyczące niektórych sekurytyzacji poprzez zmniejszenie wagi ryzyka, którą w przeciwnym wypadku nałożyłyby na mocy niniejszego artykułu w odniesieniu do sekurytyzacji, do której ma zastosowanie art. 405 ust. 3.

TYTUŁ III

Wymogi dla instytucji sponsorujących i inicjujących

Artykuł 408

Kryteria przyznawania kredytu

Instytucje sponsorujące i inicjujące stosują w stosunku do ekspozycji, które mają zostać poddane sekurytyzacji, te same należyte i ściśle zdefiniowane kryteria przyznawania kredytu, zgodne z wymogami art. 79 dyrektywy 2013/36/UE, jakie stosują do ekspozycji, które utrzymują we własnym portfelu bankowym. W tym celu instytucje inicjujące i sponsorujące stosują te same procedury zatwierdzania oraz w stosownych przypadkach zmiany, odnawiania i refinansowania kredytów.

W przypadku niespełnienia wymogów, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego artykułu, instytucja inicjująca nie stosuje art. 245 ust. 1 i nie uzyskuje ona zezwolenia na wyłączenie sekurytyzowanych ekspozycji z obliczeń dotyczących wymogów kapitałowych obowiązujących ją na mocy niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 409

Ujawnianie informacji inwestorom

Instytucje inicjujące, sponsorujące lub będące pierwotnymi kredytodawcami ujawniają wobec inwestorów poziom swoich zobowiązań zgodnie z art. 405 dotyczących utrzymania udziału gospodarczego netto w sekurytyzacji. Instytucje sponsorujące i inicjujące zapewniają, aby potencjalni inwestorzy mieli w każdej chwili łatwy dostęp do wszystkich istotnych danych na temat jakości kredytowej i wyników poszczególnych ekspozycji bazowych, przepływów pieniężnych oraz zabezpieczeń wspierających ekspozycje sekurytyzacyjną, jak również informacji koniecznych do przeprowadzenia kompleksowych i opartych na rzetelnych danych testów warunków skrajnych w zakresie przepływów pieniężnych i wartości zabezpieczeń wspierających ekspozycje bazowe. W tym celu istotne dane są określane w dniu sekurytyzacji, a w stosownych przypadkach z uwagi na charakter sekurytyzacji – po tym dniu.

Artykuł 410

Jednolite warunki stosowania

1. EUNB corocznie przedstawia Komisji sprawozdanie dotyczące środków podjętych przez właściwe organy w celu zapewnienia przestrzegania przez instytucje wymogów tytułu II i III.

2. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu bardziej szczegółowego określenia:

- a) wymogów określonych w art. 405 i 406 mających zastosowanie do instytucji, które stają się narażone na ryzyko związane z sekurytyzacją;
- b) wymogu zatrzymania ekspozycji, w tym kryteriów kwalifikujących dotyczących utrzymywania istotnego udziału gospodarczego netto, o którym mowa w art. 405, oraz poziomu zatrzymania;
- c) wymogów należytej staranności, o której mowa w art. 406, w odniesieniu do instytucji, które stają się narażone na ryzyko związane z pozycją sekurytyzacyjną; oraz
- d) wymogów, o których mowa w art. 408 i 409, w odniesieniu do instytucji sponsorujących i inicjujących.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

3. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu ułatwienia zbieżności praktyk nadzorczych w odniesieniu do wykonania art. 407, w tym środków podejmowanych w przypadku naruszenia obowiązków związanych z zachowaniem należytej staranności i z zarządzaniem ryzykiem.

EUNB przedstawi Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

CZĘŚĆ SZÓSTA

PŁYNNOŚĆ

TYTUŁ I

DEFINICJE I WYMÓG DOTYCZĄCY POKRYCIA PŁYNNOŚCI

Artykuł 411

Definicje

Do celów niniejszej części stosuje się poniższe definicje:

- (1) „klient finansowy” oznacza klienta, którego głównym przedmiotem działalności jest co najmniej jedna z działalności wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2013/36/UE lub który jest jednym z poniższych podmiotów:

- a) instytucją kredytową;
  - b) firmą inwestycyjną;
  - c) SSPE;
  - d) przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania;
  - e) zamkniętym programem inwestycyjnym
  - f) zakładem ubezpieczeń;
  - g) finansową spółką holdingową lub finansową spółką holdingową o działalności mieszanej;
- (2) „depozyt detaliczny” oznacza zobowiązanie wobec osoby fizycznej bądź MŚP, gdy ta osoba fizyczna lub MŚP kwalifikowałyby się do kategorii ekspozycji detalicznej w ramach metody standardowej lub metody IRB dotyczących ryzyka kredytowego lub zobowiązania wobec przedsiębiorstwa kwalifikującego się do postępowania określonego w art. 153 ust. 4, oraz gdy łączna wartość depozytów wobec wszystkich takich przedsiębiorstw w poszczególnych grupach nie przekracza 1 mln EUR.

Artykuł 412

Wymóg dotyczący pokrycia płynności

1. Instytucje utrzymują aktywa płynne, których łączna wartość pokrywa odpływy płynności pomniejszone o przyпіływy płynności w warunkach skrajnych, w celu zagwarantowania utrzymywania przez instytucje takich poziomów zabezpieczeń przed utratą płynności, które są odpowiednie w sytuacji ewentualnego zakłócenia równowagi między przyпіływami i odpływami płynności w warunkach wysoce skrajnych w okresie trzydziestu dni. W warunkach skrajnych instytucje mogą wykorzystywać swoje aktywa płynne do pokrycia odpływów płynności netto.

2. Instytucje nie liczą podwójnie przyпіływów płynności i aktywów płynnych.

3. Instytucje mogą wykorzystywać aktywa płynne, o których mowa w ust. 1, w celu wypełnienia swoich zobowiązań w warunkach skrajnych, zgodnie z art. 414.

4. Przepisy określone w tytule II mają zastosowanie wyłącznie do celów sprecyzowania obowiązków w zakresie sprawozdawczości określonych w art. 415.

5. Państwa członkowskie mogą utrzymać lub wprowadzić krajowe przepisy w zakresie wymogów dotyczących płynności, zanim wiążące minimalne standardy w zakresie wymogów dotyczących pokrycia płynności zostaną określone i w pełni wprowadzone w Unii zgodnie z art. 460. Państwa członkowskie lub właściwe organy mogą wymagać, by instytucje działające na podstawie zezwolenia udzielonego w danym państwie lub podgrupa takich instytucji utrzymywały wyższy wymóg dotyczący pokrycia płynności wynoszący do 100 % dopóty, dopóki wiążący minimalny standard wynoszący 100 % nie zostanie w pełni wprowadzony zgodnie z art. 460.

Artykuł 413

Stabilne finansowanie

1. Instytucje zapewniają właściwe spełnienie długoterminowych obowiązków za pomocą różnorodnych instrumentów stabilnego finansowania, zarówno w warunkach normalnych, jak i skrajnych.

2. Przepisy określone w tytule III mają zastosowanie wyłącznie do celów sprecyzowania obowiązków w zakresie sprawozdawczości określonych w art. 415.

3. Państwa członkowskie mogą utrzymać lub wprowadzić krajowe przepisy w zakresie wymogów dotyczących stabilnego finansowania, zanim wiążące minimalne standardy w zakresie wymogów dotyczących stabilnego finansowania netto zostaną określone i wprowadzone w Unii zgodnie z art. 510.

Artykuł 414

Przestrzeganie wymogów dotyczących płynności

Jeżeli instytucja nie spełnia wymogów określonych w art. 412 lub ogólnego obowiązku określonego w art. 413 ust. 1, również w warunkach skrajnych, lub spodziewa się, że ich nie spełni, niezwłocznie powiadamia o tym właściwe organy i bez zbędnej zwłoki przedstawia właściwym organom plan szybkiego przywrócenia zgodności z art. 412 lub art. 413 ust. 1. Do czasu przywrócenia zgodności instytucja codziennie, na koniec każdego dnia roboczego – chyba że właściwy organ zatwierdzi mniejszą częstotliwość sprawozdań i dłuższe terminy sprawozdawcze – zgłasza pozycje, o których mowa stosownie do przypadku w tytule II lub tytule III. Właściwe organy udzielają takich zezwoleń jedynie na podstawie indywidualnej sytuacji danej instytucji i z uwzględnieniem skali i stopnia złożoności jej działalności. Monitorują one realizację planu przywrócenia zgodności, a w stosownych przypadkach wymagają szybszego przywrócenia zgodności.

TYTUŁ II

SPRAWOZDAWCZOŚĆ W ZAKRESIE PŁYNNOSCI

Artykuł 415

Obowiązek sprawozdawczy i wzór sprawozdawczy

1. Instytucje zgłaszają właściwym organom w jednej walucie, niezależnie od ich rzeczywistej denominacji pozycje, o których mowa w tytułach II i III, oraz ich elementy składowe, w tym strukturę ich aktywów płynnych, zgodnie z art. 416. Do czasu gdy wymóg dotyczący pokrycia płynności, o którym mowa w części szóstej, zostanie w pełni określony i wprowadzony jako norma minimalna zgodnie z art. 460, instytucje zgłaszają pozycje przedstawione w tytule II i załączniku III. Instytucje zgłaszają pozycje określone w tytule III. Sprawozdania przed-

stawia się nie rzadziej niż raz w miesiącu w przypadku pozycji, o których mowa w tytule II i załączniku III, oraz nie rzadziej niż raz na kwartał w przypadku pozycji, o których mowa w tytule III.

Formaty sprawozdań zawierają wszelkie niezbędne informacje i umożliwiają EUNB ocenę, czy zabezpieczone transakcje kredytowe i transakcje zabezpieczające swap, w odniesieniu do których aktywa płynne wspomniane w art. 416 ust. 1 lit. a), b) oraz c) zostały otrzymane z zabezpieczeniem, które nie jest kwalifikowalne zgodnie z art. 416 ust. 1 lit. a), b) oraz c), zostały prawidłowo zlikwidowane.

2. Instytucja zgłasza oddzielnie właściwym organom państwa członkowskiego pochodzenia pozycje, o których mowa w ust. 1, denominowane w poniższej walucie, w przypadku gdy ma:

- a) łączne zobowiązania w walucie innej niż waluta sprawozdawcza zgodnie z ust. 1 równe lub większe niż 5 % całości zobowiązań instytucji lub jednej podgrupy płynnościowej, lub
- b) istotny oddział, zgodnie z art. 51 dyrektywy 2013/36/UE, w przyjmującym państwie członkowskim, w którym stosuje się inną walutę niż waluta sprawozdawcza zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

3. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia:

- a) jednolitych wzorów i rozwiązań informatycznych oraz instrukcji dotyczących częstotliwości oraz dat przekazania i przepływów gotówkowych. Wzory sprawozdań i częstotliwość ich przedstawiania są proporcjonalne do charakteru, skali i stopnia złożoności różnych rodzajów działalności instytucji oraz obejmują sprawozdania wymagane zgodnie z ust. 1 i 2;
- b) wymaganych dodatkowych wskaźników monitorowania płynności, aby umożliwić właściwym organom uzyskanie całościowego obrazu profilu ryzyka płynności, proporcjonalnie do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności instytucji;

EUNB przedstawi Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych w odniesieniu do pozycji określonych w lit. a) do 1 lutego 2015, a w odniesieniu do pozycji określonych w lit. b) – do dnia 1 stycznia 2014 r.

Do pełnego wprowadzenia wiążących wymogów dotyczących płynności właściwe organy mogą nadal gromadzić informacje poprzez narzędzia monitorowania w celu monitorowania zgodności z obowiązującymi krajowymi normami płynności.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

4. Właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia w odpowiednim czasie dostarczają drogą elektroniczną właściwym organom i bankowi centralnemu przyjmujących państw członkowskich oraz EUNB na ich wniosek indywidualne sprawozdania zgodnie z niniejszym artykułem.

5. Właściwe organy sprawujące nadzór na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z art. 112 dyrektywy 2013/36/UE w odpowiednim czasie dostarczają drogą elektroniczną następującym organom – na ich wniosek – wszystkie sprawozdania przedłożone przez instytucję zgodnie z jednolitymi wzorami sprawozdań, o których mowa w ust. 3:

a) właściwym organom i krajowemu bankowi centralnemu przyjmujących państw członkowskich, w których znajdują się istotne oddziały zgodnie z art. 51 dyrektywy 2013/36/UE instytucji dominującej lub instytucji kontrolowanych przez tę samą dominującą finansową spółkę holdingową;

b) właściwym organom, które zatwierdziły jednostki zależne instytucji dominującej lub instytucji kontrolowanych przez tę samą dominującą finansową spółkę holdingową, oraz bankowi centralnemu tego samego państwa członkowskiego;

c) EUNB;

d) EBC.

6. Właściwe organy, które udzieliły zezwolenia instytucji będącej jednostką zależną instytucji dominującej lub dominującej finansowej spółki holdingowej, na wniosek w odpowiednim czasie dostarczają drogą elektroniczną właściwym organom sprawującym nadzór na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z art. 111 dyrektywy 2013/36/UE, bankowi centralnemu państwa członkowskiego, w którym instytucja jest zatwierdzona, oraz EUNB wszystkie sprawozdania przedłożone przez daną instytucję zgodnie z jednolitymi wzorami sprawozdań, o których mowa w ust. 3.

Artykuł 416

Sprawozdawczość dotycząca aktywów płynnych

1. Instytucje zgłaszają następujące pozycje jako aktywa płynne, chyba że zostały one wyłączone zgodnie z ust. 2, oraz tylko wówczas, gdy aktywa płynne spełniają warunki określone w ust. 3:

a) środki pieniężne i ekspozycje w stosunku do banków centralnych w zakresie, w jakim takie ekspozycje można wycofać w każdej chwili w warunkach skrajnych. W odniesieniu do depozytów utrzymywanych w bankach centralnych właściwy organ i bank centralny dążą do osiągnięcia porozumienia w sprawie zakresu, w jakim wymagane rezerwy minimalne mogą zostać wycofane w warunkach skrajnych;

b) inne aktywa zbywalne charakteryzujące się wyjątkowo wysoką płynnością i jakością kredytową;

c) aktywa zbywalne stanowiące należności od albo gwarantowane przez:

(i) rząd centralny państwa członkowskiego, region autonomiczny pod względem podatkowym uprawniony do nakładania i poboru podatków lub rząd centralny państwa trzeciego w walucie krajowej tego rządu centralnego lub regionalnego, jeżeli instytucja ponosi ryzyko płynności w takim państwie członkowskim lub państwie trzecim, które pokrywa dzięki przechowywaniu tych aktywów płynnych;

(ii) banki centralne i niecentralne pozarządowe podmioty sektora publicznego w walucie krajowej tego banku centralnego i podmiotu sektora publicznego;

(iii) Bank Rozrachunków Międzynarodowych, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Komisję lub wielostronne banki rozwoju;

(iv) Europejski Instrument Stabilności Finansowej oraz Europejski Mechanizm Stabilności.

d) aktywa zbywalne charakteryzujące się wysoką płynnością i jakością kredytową;

e) zobowiązania kredytowe „standby” udzielone przez banki centralne w zakresie polityki pieniężnej w takim stopniu, w jakim zobowiązania te nie są zabezpieczone aktywami płynnymi oraz z wyłączeniem awaryjnego wsparcia płynnościowego;

f) jeżeli instytucja kredytowa należy do sieci zgodnie z przepisami prawnymi lub ustawowymi, minimalne depozyty prawne lub ustawowe w centralnej instytucji kredytowej oraz inne płynne środki finansowe udostępniane zgodnie z przepisami ustawowymi lub umownymi przez centralną instytucję kredytową lub centralne instytucje kredytowe, które są członkami sieci, o której mowa w art. 113 ust. 7, lub które kwalifikuje się do przyznania odstępstwa przewidzianego we art. 10, w takim stopniu, w jakim środki te nie są zabezpieczone aktywami płynnymi.

Do czasu opracowania jednolitej definicji wysokiej i wyjątkowo wysokiej płynności i jakości kredytowej zgodnie z art. 460 instytucje same określają w danej walucie aktywa zbywalne, charakteryzujące się odpowiednio wysoką lub bardzo wysoką płynnością i jakością kredytową. Do czasu opracowania jednolitej definicji właściwe organy mogą, przy uwzględnieniu kryteriów wymienionych w art. 509 ust. 3, 4 i 5, zapewnić ogólne wytyczne, którymi instytucje kierują się przy określaniu aktywów o wysokiej i bardzo wysokiej płynności i jakości kredytowej. W razie braku takich wytycznych instytucje stosują do tego celu przejrzyste i obiektywne kryteria, w tym niektóre lub wszystkie kryteria wymienione w art. 509 ust. 3, 4 i 5.

2. Następujących aktywów nie uznaje się za aktywa płynne:

a) aktywów emitowanych przez instytucję kredytową, chyba że spełniają one jeden z następujących warunków:

(i) stanowią obligacje kwalifikujące się do sposobu ujmowania określonego w art. 129 ust. 4 lub 5 lub zabezpieczone aktywami instrumenty, jeżeli wykazano, że są o najwyższej jakości kredytowej określonej przez EUNB, zgodnie z kryteriami określonymi w art. 509 ust. 3, 4 i 5;

(ii) stanowią obligacje, o których mowa w art. 52 ust. 4 dyrektywy 2009/65/WE, inne niż obligacje, o których mowa w ppkt (i) niniejszej litery;

(iii) instytucja kredytowa została ustanowiona przez rząd centralny lub samorząd regionalny państwa członkowskiego, a rząd ten jest zobowiązany do ochrony gospodarczych podstaw instytucji i utrzymywania jej wiarygodności przez cały okres jej funkcjonowania; lub aktywa te są w jednoznaczny sposób gwarantowane przez ten rząd; lub co najmniej 90 % pożyczek udzielonych przez daną instytucję jest pośrednio lub bezpośrednio gwarantowanych przez ten rząd i są stosowane zasadniczo do finansowania preferencyjnych pożyczek udzielanych w sposób niekonkurencyjny i nienastawiony na zysk, aby promować cele tego rządu dotyczące porządku publicznego;

b) aktywów, które są przedstawiane instytucji jako zabezpieczenie w ramach umowy z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu i transakcji finansowania papierów wartościowych oraz które są utrzymywane przez tę instytucję wyłącznie jako środek ograniczania ryzyka kredytowego i do których instytucja nie ma prawnego ani umownego dostępu;

c) aktywów emitowanych przez którykolwiek z poniższych podmiotów:

(i) firmę inwestycyjną;

(ii) zakład ubezpieczeń;

(iii) finansową spółkę holdingową;

(iv) finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej;

(v) każdy inny podmiot, którego głównym przedmiotem działalności jest co najmniej jedna z działalności wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2013/36/UE.

3. Zgodnie z ust. 1 instytucje zgłaszają jako aktywa płynne te aktywa, które spełniają poniższe warunki:

a) są wolne od obciążeń lub dostępne w pulach zabezpieczeń do wykorzystania w celu zdobycia dodatkowego finansowania w ramach linii kredytowych przeznaczonych na konkretny cel, lecz jeszcze nie zasilonych, dostępnych dla tej instytucji;

b) nie są emitowane przez samą instytucję lub jej instytucję dominującą lub instytucje zależne bądź inną jednostkę

zależną jej instytucji dominujących lub dominującej finansowej spółki holdingowej;

c) ich cena jest z reguły uzgadniana przez uczestników rynku i można ją łatwo śledzić na rynku, bądź ich cenę można określić za pomocą wzoru, który łatwo obliczyć na podstawie danych dostępnych publicznie, i nie zależy ona od mocnych założeń, co ma zazwyczaj miejsce w przypadku produktów strukturyzowanych lub egzotycznych;

d) stanowią uznane zabezpieczenie w standardowych operacjach w zakresie płynności prowadzonych przez bank centralny w państwie członkowskim lub – jeżeli aktywa płynne przechowuje się w celu pokrycia rozchodów płynności w walucie państwa trzeciego – bank centralny tego państwa trzeciego;

e) są notowane na uznanej giełdzie lub są zbywalne na aktywnych rynkach umów zwykłej sprzedaży lub w drodze zwykłych umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu na zatwierdzonych rynkach odkupu. Te kryteria należy rozpatrywać oddzielnie dla każdego rynku.

Warunki, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c), d) i e) nie mają zastosowania do aktywów, o których mowa w ust. 1 lit. e).

Warunek, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. d), nie ma zastosowania do aktywów płynnych utrzymywanych w celu pokrycia odpływów płynności w walucie, w przypadku której definicja aktywów przyjmowanych przez bank centralny jako zabezpieczenie jest bardzo wąska. W przypadku aktywów płynnych denominowanych w walutach państw trzecich wyjątek ten ma zastosowanie tylko i wyłącznie wówczas, gdy właściwe organy państwa trzeciego stosują ten sam lub równoważny wyjątek.

4. Niezależnie od ust. 1, 2 i 3, w oczekiwaniu na określenie wiążącego wymogu dotyczącego płynności zgodnie z art. 460 i zgodnie z ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu, instytucje przedstawiają sprawozdanie dotyczące:

a) innych kategorii aktywów, nieuznanych jako zabezpieczenie przez bank centralny, lecz aktywów zbywalnych, takich jak akcje i złoto, w oparciu o przejrzyste i obiektywne kryteria, w tym niektóre kryteria wymienione w art. 509 ust. 3, 4 i 5 lub wszystkie z tych kryteriów;

b) innych kategorii aktywów uznanych jako zabezpieczenie przez bank centralny i zbywalnych, takich jak instrumenty zabezpieczone aktywami o najwyższej jakości kredytowej, według ustaleń EUNB zgodnie z kryteriami określonymi w art. 509 ust. 3, 4 i 5;

c) innych kategorii aktywów, które są uznane jako zabezpieczenie przez bank centralny, lecz nie są aktywami zbywalnymi, takich jak należności kredytowe, według ustaleń EUNB zgodnie z kryteriami określonymi w art. 509 ust. 3, 4 i 5.

5. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych zawierające wykaz walut spełniających wymogi, o których mowa w ust. 3 akapit trzeci.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 31 marca 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Przed wejściem w życie standardów technicznych, o których mowa w akapicie trzecim, instytucje mogą nadal stosować metodę traktowania określoną w ust. 3 akapit drugi, jeżeli właściwe organy stosowały ją przed dniem 1 stycznia 2014 r..

6. Jednostki uczestnictwa lub udziały w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania można traktować jako aktywa płynne do bezwzględniej wysokości 500 mln EUR w portfelu aktywów płynnych każdej instytucji, pod warunkiem że spełnione są wymogi określone w art. 132 ust. 3 i że przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania inwestuje wyłącznie w aktywa płynne, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie licząc instrumentów pochodnych mających na celu ograniczenie ryzyka stopy procentowej lub ryzyka kredytowego bądź ryzyka walutowego.

Wykorzystywanie lub potencjalne wykorzystywanie przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia ryzyka dopuszczalnych inwestycji nie stanowi przeszkody w ewentualnym uznawaniu przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania za kwalifikowalne. W przypadku gdy wartość udziałów lub jednostek uczestnictwa przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania nie jest regularnie wyceniana na rynku przez strony trzecie, o których mowa w art. 418 ust. 4 lit. a) i b), a właściwy organ nie stwierdzi, że instytucja opracowała niezawodne metody i procesy w zakresie tego rodzaju oceny, o której mowa w art. 418 ust. 4 zdanie pierwsze, udziałów ani jednostek uczestnictwa w tym przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania nie traktuje się jako aktywów płynnych.

7. Jeżeli dany składnik aktywów płynnych przestaje się kwalifikować w zapasach aktywów płynnych, instytucja może nadal go uznawać za składnik aktywów płynnych przez dodatkowy okres 30 dni kalendarzowych. Jeżeli płynne aktywa w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania przestają się kwalifikować do sposobu ujmowania określonego w ust. 6, udziały lub jednostki w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania mogą być jednak uznawane za składnik aktywów płynnych przez dodatkowy okres 30 dni, pod warunkiem że te płynne aktywa nie stanowią więcej niż 10 % aktywów przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania.

Artykuł 417

Wymogi operacyjne dotyczące posiadanych aktywów płynnych

Instytucja zgłasza jako aktywa płynne wyłącznie te posiadane aktywa płynne, które spełniają następujące warunki:

- a) są odpowiednio zdywersyfikowane. Dywersyfikacja nie jest wymagana pod kątem aktywów odpowiadających art. 416 ust. 1 lit. a), b) oraz c);
- b) można je w praktyce zlikwidować w łatwy i zgodny z prawem sposób w dowolnym momencie w ciągu 30 najbliższych dni w drodze zwykłej umowy sprzedaży lub w drodze zwykłych umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu na zatwierdzonym rynku odkupu, aby pokryć przyszłe należne zobowiązania. Aktywa płynne, o których mowa w art. 416 ust. 1 lit. c), przechowywane w państwach trzecich, w których występują ograniczenia transferu, lub denominowane w walutach niewymiennych uznaje się za dostępne jedynie w zakresie, w jakim odpowiadają one odpływowi płynności w przedmiotowym państwie trzecim lub w przedmiotowej walucie, chyba że instytucja może wykazać wobec właściwych organów, że odpowiednio zabezpieczyła ograniczenie ryzyka walutowego;
- c) aktywa płynne są kontrolowane przez funkcję zarządzania płynnością;
- d) część aktywów płynnych, prócz tych, o których mowa w art. 416 ust. 1 lit. a), c) i e), jest okresowo i co najmniej raz do roku likwidowana w drodze zwykłych umów sprzedaży lub w drodze zwykłych umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu na zatwierdzonym rynku odkupu, w następujących celach:
  - (i) badania dostępu do rynku w przypadku tych aktywów,
  - (ii) badania skuteczności procedur instytucji służących do likwidacji aktywów,
  - (iii) badania przydatności tych aktywów,
  - (iv) ograniczania do minimum ryzyka negatywnego sygnalizowania w okresie występowania warunków skrajnych;
- e) ryzyko zmiany cen związane z aktywami można zabezpieczyć, ale aktywa płynne podlegają odpowiednim ustaleniom wewnętrznym, które gwarantują, że w razie potrzeby będą one łatwo dostępne do celów kapitału własnego oraz że w szczególności nie będą wykorzystywane w innych bieżących operacjach, w tym:
  - (i) w strategiach hedgingowych lub innych strategiach tradingowych;
  - (ii) do zapewnienia wsparcia jakości kredytowej w transakcjach strukturyzowanych;
  - (iii) do pokrycia kosztów operacyjnych.
- f) denominacja aktywów płynnych jest zgodna z rozkładem odpływów płynności z podziałem na waluty po odjęciu przepływów.

Artykuł 418

Wycena aktywów płynnych

1. Wartość aktywów płynnych, którą należy przedstawić w sprawozdaniu, stanowi wartość rynkową podlegającą odpowiedniej redukcji wartości, która odzwierciedla co najmniej durację, ryzyko kredytowe i ryzyko płynności oraz typową redukcję wartości transakcji repo w okresach ogólnego występowania warunków skrajnych na rynku. Redukcje wartości nie mogą być niższe niż 15 % w przypadku aktywów, o których mowa w art. 416 ust. 1 lit. d). Jeżeli instytucja zabezpiecza się na wypadek ryzyka zmiany cen związanego z aktywami, uwzględnia przepływ pieniężny wynikający z potencjalnej likwidacji zabezpieczenia.

2. Jednostki uczestnictwa lub udziały w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, o których mowa w art. 416 ust. 6, poddaje się redukcji wartości i analizie pod kątem aktywów bazowych w następujący sposób:

- a) 0 % w przypadku aktywów, o których mowa w art. 416 ust. 1 lit. a);
- b) 5 % w przypadku aktywów, o których mowa w art. 416 ust. 1 lit. b) i c);
- c) 20 % w przypadku aktywów, o których mowa w art. 416 ust. 1 lit. d).

3. Metodę pełnego przeglądu, o której mowa w ust. 2, stosuje się w następujący sposób:

- a) jeżeli instytucja ma wiedzę na temat ekspozycji bazowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, może dokonać pełnego przeglądu tych ekspozycji bazowych celem przypisania ich do art. 416 ust. 1 lit. a)–d);
- b) jeżeli instytucja nie ma wiedzy na temat ekspozycji bazowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, zakłada się, że przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania inwestuje w porządku malejącym w największym dozwolonym w ramach jego uprawnień zakresie w te klasy aktywów, o których mowa w art. 416 ust. 1 lit. a)–d), aż do osiągnięcia maksymalnego łącznego limitu inwestycyjnego.

4. Instytucje opracowują solidne metody i procesy obliczania i przedstawiania w sprawozdaniach wartości rynkowej i redukcji wartości jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania. Wyłącznie w przypadku gdy instytucje mogą wykazać w sposób zadowalający właściwy organ, że istotność ekspozycji nie uzasadnia opracowania własnych metod, instytucje mogą oprzeć się na obliczeniach i sprawozdaniach następujących osób trzecich dotyczących redukcji wartości jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania zgodnie z metodami określonymi w ust. 3 lit. a) i b):

- a) instytucji przyjmującej depozyty przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, pod warunkiem że przedsiębiorstwo to inwestuje wyłącznie w papiery wartościowe i deponuje

wszystkie papiery wartościowe w danej instytucji przyjmującej depozyty;

- b) w przypadku innych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania – przedsiębiorstwa zarządzającego przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania, pod warunkiem że spełnia ono kryteria określone w art. 132 ust. 3 lit. a).

Poprawność obliczeń przeprowadzonych przez instytucję przyjmującą depozyty lub przez spółkę zarządzającą przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania potwierdza audytor zewnętrzny.

Artykuł 419

Waluty z ograniczeniami dostępności aktywów płynnych

1. EUNB ocenia dostępność dla instytucji aktywów płynnych, o których mowa w art. 416 ust. 1 lit. b), w walutach właściwych dla instytucji z siedzibą w Unii.

2. Jeżeli uzasadnione zapotrzebowanie na aktywa płynne w świetle wymogu określonego w art. 412 przekracza dostępność tych aktywów płynnych w danej walucie, zastosowanie ma co najmniej jedno z następujących odstępstw:

- a) na zasadzie odstępstwa od art. 417 lit. f) denominacja aktywów płynnych może być niezgodna z rozkładem odpływów płynności według walut po odjęciu przyływów;
- b) w przypadku walut państwa członkowskiego lub walut państw trzecich wymagane aktywa płynne można zastąpić liniami kredytowymi od banku centralnego tego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, które zgodnie z umową są nieodwołalnie przyznane na kolejne 30 dni i są uczciwie wycenione, niezależnie od obecnie wykorzystywanej kwoty, pod warunkiem że właściwe organy wspomnianego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego postępują w taki sam sposób, a to państwo członkowskie lub państwo trzecie ustanowiły porównywalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.

3. Odstępstwa stosowane zgodnie z ust. 2 są odwrotnie proporcjonalne do dostępności właściwych aktywów. Uzasadnione potrzeby instytucji ocenia się uwzględniając zdolność tych instytucji do ograniczenia, za pomocą należytego zarządzania płynnością, zapotrzebowania na te aktywa płynne oraz ilość takich aktywów posiadanych przez innych uczestników rynku.

4. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych zawierające wykaz walut, które spełniają warunki określone w niniejszym artykule.

EUNB przedstawi Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 31 marca 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

5. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia odstępstw, o których mowa w ust. 2, w tym warunków ich stosowania.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 marca 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 420

Odpiływy plynności

1. W oczekiwaniu na określenie wiążącego wymogu dotyczącego plynności zgodnie z art. 460, odpiływy plynności, które nalezy zgłaszać, obejmują:

- a) bieżące pozostające kwoty należne z tytułu depozytów detalicznych, zgodnie z art. 421;
- b) bieżące pozostające kwoty należne z tytułu innych zobowiązań, które stają się wymagalne, mogą zostać wezwane do wypłaty przez instytucje emitujące lub przez dostawcę finansowania, bądź mogą wiązać się z domniemanym oczekiwaniem dostawcy finansowania, że instytucja spłaci zobowiązanie w ciągu 30 najbliższych dni, zgodnie z art. 422;
- c) dodatkowych odpiływów, o których mowa w art. 423;
- d) maksymalną kwotę, która może zostać wykorzystana w ciągu 30 najbliższych dni z dotychczas niewykorzystanych zobowiązań kredytowych i instrumentów wsparcia plynności, jak określono w art. 424;
- e) dodatkowych odpiływów wskazanych w ocenie zgodnie z ust. 2.

2. Instytucje regularnie oceniają prawdopodobieństwo i potencjalną wielkość odpiływów plynności w ciągu 30 najbliższych dni w odniesieniu do produktów lub usług, których nie objęto art. 422, 423 i 424 i które te instytucje oferują lub sponsorują lub które potencjalni nabywcy mogliby uznać za związane z nimi, z uwzględnieniem lecz nie ograniczając się do odpiływów plynności wynikających z wszelkich ustaleń umownych, takich jak inne zobowiązania pozabilansowe i zobowiązania warunkowe w zakresie finansowania, w tym między innymi z przyznanych instrumentów finansowania, niewykorzystanych kredytów i zaliczek udzielonych kontrahentom hurtowym, hipotek, które zostały zaciągnięte, lecz nie zostały jeszcze uruchomione, kart kredytowych, sald debetowych, zaplanowanych odpiływów związanych z odnowieniem lub przedłużeniem nowych kredytów detalicznych lub hurtowych, zaplanowanych zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych oraz produktów związanych z pozabilansowym finansowaniem handlu, o których mowa w art. 429 i w załączniku I. Odpiływy takie ocenia się przy założeniu scenariusza łączącego idiosynkratyczne warunki skrajne i warunki skrajne obejmujące cały rynek.

W ramach tej oceny instytucje zwracają szczególną uwagę na poważne szkody dla reputacji, jakie mogłyby spowodować niedostarczenie wsparcia plynności dla takich produktów lub usług. Nie rzadziej niż raz do roku instytucje zgłaszają właściwym organom te produkty i usługi, w przypadku których prawdopodobieństwo i potencjalną wielkość odpiływów plynności, o których mowa w akapicie pierwszym, są istotne, a właściwe organy określają odpiływy, które nalezy im przypisać. Właściwe organy mogą stosować stopę odpiływu wynoszącą do 5 % w odniesieniu do produktów związanych z pozabilansowym finansowaniem handlu, o których mowa w art. 429 i w załączniku I.

Właściwe organy co najmniej raz w roku zgłaszają EUNB rodzaje produktów lub usług, w odniesieniu do których określily odpiływy na podstawie sprawozdań przedstawionych przez instytucje. W takim sprawozdaniu właściwe organy objaśniają również zastosowaną metodę określania odpiływów.

Artykuł 421

Odpiływy z tytułu depozytów detalicznych

1. Instytucje zgłaszają oddzielnie kwotę depozytów detalicznych objętych systemem gwarantowania depozytów zgodnie z dyrektywą 94/19/WE lub równoważnym systemem gwarantowania depozytów w państwie trzecim i mnożą przez co najmniej 5 %, jeżeli depozyt spełnia jeden z następujących warunków:

- a) jest elementem stałej relacji z klientem, co sprawia, że wycofanie depozytu jest bardzo mało prawdopodobne;
- b) jest utrzymywany na rachunku transakcyjnym, w tym na rachunkach, na które regularnie wpływa wynagrodzenie.

2. Instytucje mnożą inne depozyty detaliczne, które nie są określone w ust. 1, przez co najmniej 10 %.

3. Uwzględniając zachowanie lokalnych deponentów zgodnie ze wskazaniami właściwych organów, EUNB wydaje do dnia 1 stycznia 2014 r. wytyczne dotyczące kryteriów określania warunków stosowania ust. 1 i 2 w odniesieniu do identyfikowania depozytów detalicznych podlegających innym odpiływom oraz definicji tych produktów do celów niniejszego tytułu. W wytycznych tych uwzględnia się prawdopodobieństwo, że wspomniane depozyty doprowadzą do odpiływów plynności w ciągu 30 najbliższych dni. Odpiływy takie ocenia się przy założeniu scenariusza łączącego idiosynkratyczne warunki skrajne i warunki skrajne obejmujące cały rynek.

4. Niezależnie ust. 1 i 2 instytucje mnożą depozyty detaliczne przyjęte przez nie w państwach trzecich przez wyższy współczynnik procentowy, niż przewidziano w tych ustępach, jeżeli taki współczynnik procentowy przewidziano w porównywalnych wymogach sprawozdawczości obowiązujących w państwie trzecim.

5. Instytucje mogą wyłączyć z obliczania odpływów pewne wyraźnie określone kategorie depozytów detalicznych, o ile w każdym przypadku instytucja rygorystycznie stosuje następujące warunki w odniesieniu do całej kategorii tych depozytów, z wyjątkiem trudnego położenia deponenta uzasadnionego oddzielnie dla każdego przypadku:

- a) deponent nie może wycofać depozytu przed upływem 30 dni; lub
- b) w przypadku przedterminowych wycofań w terminie krótszym niż 30 dni deponent musi zapłacić karę, która obejmuje utracone odsetki za okres między datą wycofania a umownym terminem rozliczenia, powiększoną o znaczną karę, która nie musi przekraczać odsetek należnych za czas, który upłynął od daty depozytu do daty wycofania.

Artykuł 422

Odpiływy z tytułu innych zobowiązań

1. Instytucje mnożą zobowiązania wynikające z własnych kosztów eksploatacyjnych instytucji przez 0 %.

2. Instytucje mnożą zobowiązania wynikające z zabezpieczonych transakcji kredytowych i transakcji opartych na rynku kapitałowym zdefiniowanych w art. 192 pkt 3 przez:

- a) 0 % – do wartości aktywów płynnych zgodnie z art. 418, jeżeli są one zabezpieczone aktywami, które można zakwalifikować jako aktywa płynne zgodnie z art. 416;
- b) 100 % – powyżej wartości aktywów płynnych zgodnie z art. 418, jeżeli są one zabezpieczone aktywami, które można zakwalifikować jako aktywa płynne zgodnie z art. 416;
- c) 100 %, jeżeli są zabezpieczone aktywami, których nie można zakwalifikować jako aktywów płynnych zgodnie z art. 416, z wyjątkiem transakcji objętych lit. d) i e) niniejszego ustępu;
- d) 25 %, jeżeli są zabezpieczone aktywami, których nie można zakwalifikować jako aktywów płynnych zgodnie z art. 416, a kredytodawcą jest rząd centralny, podmiot sektora publicznego państwa członkowskiego, w którym dana instytucja kredytowa uzyskała zezwolenie na prowadzenie działalności lub ustanowiła oddział, lub wielostronny bank rozwoju. Pozarządowe podmioty sektora publicznego, które traktowane są w taki sposób, ograniczone są do podmiotów mających wagę ryzyka równą 20 % lub niższą zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2;
- e) 0 %, jeżeli kredytodawcą jest bank centralny.

3. Instytucje mnożą zobowiązania wynikające z depozytów, które muszą być utrzymywane:

- a) przez deponenta w celu skorzystania z usług rozliczeniowych, powierniczych lub zarządzania płynnością lub innych porównywalnych usług świadczonych przez instytucję;
- b) w kontekście podziału obowiązków w ramach instytucjonalnego systemu ochrony spełniającego wymogi określone w art. 113 ust. 7 lub jako minimalny depozyt wymagany na mocy przepisów prawnych lub ustawowych w innym podmiocie będącym członkiem tego samego instytucjonalnego systemu ochrony;
- c) przez deponenta w kontekście utrwalonej relacji operacyjnej innej niż relacje określone w lit. a);
- d) przez deponenta w celu skorzystania z usług rozliczenia gotówkowego i usług świadczonych przez centralną instytucję kredytową, gdy instytucja kredytowa jest zrzeszona w sieci zgodnie z przepisami prawnymi lub ustawowymi,

przez 5 % w przypadku lit. a) w zakresie, w jakim są one objęte systemem gwarantowania depozytów zgodnie z dyrektywą 94/19/WE lub równoważnym systemem gwarantowania depozytów w państwie trzecim, i przez 25 % w pozostałych przypadkach.

Depozyty instytucji kredytowych złożone w centralnych instytucjach kredytowych, uznane za aktywa płynne zgodnie z art. 416 ust. 1 lit. f), mnoży się przez 100 % stopy odpływu.

4. Usługi rozliczeniowe, powiernicze lub zarządzania płynnością lub inne porównywalne usługi, o których mowa w ust. 3 lit. a) i d), obejmują takie usługi jedynie w zakresie, w jakim są one świadczone w kontekście relacji ze stałym klientem, od której deponent jest w znacznym stopniu zależny. Nie stanowią one jedynie usług w zakresie bankowości korespondenckiej lub usług brokerskich, a instytucja ma dowody na to, że klient nie jest w stanie wycofać kwot należnych zgodnie z prawem przed upływem 30 dni bez naruszania swoich zasad operacyjnych.

Przed przyjęciem jednolitej definicji utrwalonej relacji operacyjnej, o której mowa w ust. 3 lit. c), instytucje same określają kryteria definiowania utrwalonej relacji operacyjnej, w przypadku której mają dowód, że klient nie jest w stanie wycofać kwot należnych przed upływem 30 dni bez zakłócania działalności operacyjnej, i przekazują takie kryteria właściwym organom. W przypadku braku jednolitej definicji właściwe organy mogą przedstawić ogólne wytyczne, które instytucje stosują, określając depozyty utrzymywane przez deponenta w kontekście utrwalonej relacji operacyjnej.

5. Instytucje mnożą zobowiązania wynikające z depozytów klientów, którzy nie są klientami finansowymi, w zakresie, w jakim nie są one objęte przepisami ust. 3 i 4, przez 40 %, a wartość zobowiązań objętych systemem gwarantowania depozytów zgodnie z dyrektywą 94/19/WE lub równoważnym systemem gwarantowania depozytów w państwie trzecim, mnożą przez 20 %.

6. Instytucje uwzględniają odpływy i wpływy środków pieniężnych oczekiwane w perspektywie 30 dni z tytułu umów wymienionych w załączniku II w kwocie netto w stosunku do wszystkich kontrahentów i mnożą je przez 100 % w przypadku odpływu środków pieniężnych netto. Wyrażenie „w kwocie netto” oznacza również, że należy odliczyć zabezpieczenie, które ma zostać otrzymane i które kwalifikuje się jako aktywa płynne zgodnie z art. 416.

7. Instytucje przedstawiają oddzielnie inne zobowiązania nieobjęte przepisami ust. 1–5.

8. Właściwe organy mogą udzielić zezwolenia na stosowanie niższego współczynnika procentowego odpływu w indywidualnych przypadkach w odniesieniu do zobowiązań, o których mowa w ust. 7, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

a) deponent jest:

- (i) instytucją dominującą lub zależną instytucji lub inną instytucją zależną tej samej instytucji dominującej;
- (ii) powiązany z instytucją stosunkiem w rozumieniu art. 12 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG;
- (iii) instytucją objętą tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym wymagania określone w art. 113 ust. 7;
- (iv) instytucją centralną lub członkiem sieci zgodnie z art. 400 ust. 2 lit. d).

b) istnieją powody, by oczekiwać niższego odpływu w ciągu 30 najbliższych dni, nawet w przypadku scenariusza łączącego idiosynkratyczne warunki skrajne i warunki skrajne obejmujące cały rynek;

c) deponent stosuje symetryczny lub bardziej ostrożny przepływ na zasadzie odstępowania od art. 425;

d) instytucja i deponent mają siedzibę w tym samym państwie członkowskim.

9. Właściwe organy mogą odstąpić od warunków określonych w ust. 8 lit. d), jeżeli stosowany jest art. 20 ust. 1 lit. b). W takim przypadku muszą zostać spełnione dodatkowe obiektywne kryteria określone w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 460. Jeżeli dopuszcza się stosowanie takiego niższego odpływu, właściwe organy powiadamiają EUNB

o wyniku procesu, o którym mowa w art. 20 ust. 1 lit. b). Spełnianie warunków takich niższych odpływów podlega regularnemu przeglądowi przez właściwe organy.

10. EUNB opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania dodatkowych obiektywnych kryteriów, o których mowa w ust. 9.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 423

Dodatkowe odpływy

1. Zabezpieczenie inne niż aktywa spełniające warunki, o których mowa w art. 416 ust. 1 lit. a), b) oraz c), składane przez instytucję w odniesieniu do umów wymienionych w załączniku II i kredytowych instrumentów pochodnych podlega dodatkowemu odpływowi w wysokości 20 %.

2. Instytucje powiadamiają właściwe organy o wszystkich zawartych umowach, których warunki prowadzą, w ciągu 30 dni, w przypadku znacznego pogorszenia jakości kredytowej danej instytucji, do odpływów płynności lub skutkują potrzebą dodatkowych zabezpieczeń. Jeżeli właściwe organy uznają takie umowy za istotne w kontekście potencjalnych odpływów płynności instytucji, wymagają, by instytucja dodała dodatkowy odpływ w przypadku tych kontraktów, odpowiadający dodatkowym potrzebom w zakresie zabezpieczenia wynikającym z istotnego pogorszenia jakości kredytowej instytucji, takiego jak obniżenie zewnętrznej oceny kredytowej o trzy stopnie. Instytucja poddaje regularnemu przeglądowi zakres takiego istotnego pogorszenia w świetle tego, co jest właściwe na mocy zawartych umów, i informuje właściwe organy o wynikach przeglądu.

3. Instytucja dodaje dodatkowy odpływ odpowiadający potrzebom w zakresie zabezpieczenia, które wynikałyby z wpływu scenariusza niekorzystnych warunków rynkowych na operacje instytucji w ramach transakcji na instrumentach pochodnych, transakcji finansowania oraz innych umów, jeżeli są one istotne.

EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków stosowania w odniesieniu do pojęcia istotności i metod pomiaru takiego dodatkowego odpływu.

EUNB przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 marca 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie drugim, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

4. Instytucja dodaje dodatkowy odpływ odpowiadający wartości rynkowej papierów wartościowych lub innych aktywów, które były przedmiotem krótkiej sprzedaży i mają zostać dostarczone w okresie 30 dni, chyba że instytucja posiada papiery wartościowe, które mają zostać dostarczone, lub pożyczła je na warunkach wymagających ich zwrotu dopiero po upływie 30 dni, a te papiery wartościowe nie stanowią części aktywów płynnych instytucji.

5. Instytucja dodaje dodatkowy odpływ odpowiadający:

a) nadwyżce zabezpieczenia posiadanego przez daną instytucję i której to nadwyżki, na mocy umowy, kontrahent może w każdej chwili zażądać;

b) zabezpieczeniu, które ma zostać zwrócone kontrahentowi;

c) zabezpieczeniu odpowiadającemu aktywom, które można zakwalifikować jako aktywa płynne do celów art. 416, którymi można zastąpić aktywa odpowiadające aktywom, których nie można zakwalifikować jako aktywów płynnych do celów art. 416 bez zgody instytucji.

6. Środków zdeponowanych jako zabezpieczenie nie uznaje się za zobowiązania do celów ust. 422, lecz w stosownych przypadkach środki te podlegają przepisom niniejszego artykułu.

Artykuł 424

Odpływy z tytułu instrumentów kredytowych i instrumentów wsparcia płynności

1. Instytucje zgłaszają odpływy z tytułu przyznanych instrumentów kredytowych i przyznanych instrumentów wsparcia płynności, które określa się jako odsetek maksymalnej kwoty, jaką można wykorzystać w ciągu 30 najbliższych dni. Maksymalną kwotę, jaką można wykorzystać, można obliczyć po odliczeniu wszelkich wymogów dotyczących płynności, jakie zostałyby nałożone na podstawie art. 420 ust. 2 w odniesieniu do pozycji pozabilansowych związanych z finansowaniem handlu oraz po odliczeniu wartości zabezpieczenia, zgodnie z art. 418, które należy zapewnić, jeżeli instytucja może ponownie wykorzystać zabezpieczenie oraz jeżeli zabezpieczenie jest w postaci aktywów płynnych zgodnie z art. 416. Zabezpieczeniem, które należy zapewnić, nie są aktywa wyemitowane przez kontrahenta danego instrumentu lub przez jeden z jego podmiotów powiązanych. Jeżeli instytucja ma dostęp do niezbędnych informacji, maksymalną kwotę, jaką można wykorzystać na instrumenty kredytowe i na instrumenty wsparcia płynności, określa się jako maksymalną kwotę, która może być wykorzystana, szacując na podstawie zobowiązań własnych tego kontrahenta – lub wcześniej określonego planu żądań wypłat na mocy zobowiązań umownych – które stają się wymagalne w ciągu 30 najbliższych dni.

2. Maksymalną kwotę, którą można wykorzystać z niewykorzystanych przyznanych instrumentów kredytowych i niewykorzystanych przyznanych instrumentów wsparcia płynności w ciągu 30 najbliższych dni, mnoży się przez 5 %, jeżeli kwalifikują się one do kategorii ekspozycji detalicznych według metody standardowej lub metod IRB dotyczących ryzyka kredytowego.

3. Maksymalną kwotę, jaką można wykorzystać z niewykorzystanych przyznanych instrumentów kredytowych i niewykorzystanych przyznanych instrumentów wsparcia płynności w ciągu 30 najbliższych dni, mnoży się przez 10 %, jeżeli spełniają one następujące warunki:

a) nie kwalifikują się do kategorii ekspozycji detalicznych według metody standardowej lub metod IRB dotyczących ryzyka kredytowego;

b) zapewniono je klientom, którzy nie są klientami finansowymi;

c) nie zapewniono ich w celu zastąpienia finansowania klientowi w sytuacjach, w których nie jest on w stanie spełnić wymogów w zakresie finansowania na rynkach finansowych.

4. Przyznaną kwotę nominalną instrumentu wsparcia płynności, którą zapewniono SSPE w celu umożliwienia takiej SSPE zakupu aktywów innych niż papiery wartościowe od klientów, którzy nie są klientami finansowymi, mnoży się przez 10 % w zakresie, w jakim przekracza ona kwotę aktywów aktualnie zakupionych od klientów, oraz jeżeli maksymalna kwota, którą można wykorzystać, jest zgodnie z umową ograniczona do kwoty aktualnie zakupionych aktywów.

5. Instytucje zgłaszają maksymalną kwotę, którą można wykorzystać z niewykorzystanych przyznanych instrumentów kredytowych i niewykorzystanych przyznanych instrumentów wsparcia płynności w ciągu 30 najbliższych dni. Dotyczy to w szczególności:

a) instrumentów wsparcia płynności, które instytucja przyznała SSPE do celów sekurytyzacji innym niż opisane w ust. 3 lit. b);

b) ustaleń, w ramach których instytucja musi wykupić lub zamienić aktywa otrzymane od SSIE;

c) instrumentów, którymi objęto instytucje kredytowe;

d) instrumentów, którymi objęto instytucje.

6. W drodze odstępstwa od ust. 5, instytucje, które zostały ustanowione i są finansowane przez rząd centralny lub samorząd regionalny co najmniej jednego państwa członkowskiego, mogą stosować sposoby traktowania określone w ust. 2 i 3 również w odniesieniu do instrumentów kredytowych i instrumentów wsparcia płynności zapewnianych instytucjom jedynie w celu bezpośredniego lub pośredniego finansowania kredytów preferencyjnych kwalifikujących się do kategorii ekspozycji, o których mowa w wymienionych ustępach. W drodze odstępstwa od art. 425 ust. 2 lit. d), jeżeli takie kredyty preferencyjne są przyznawane przez inną instytucję jako pośrednika (kredyty „pass through”), instytucje mogą zastosować symetryczne przepływy i odpływy. Wspomniane kredyty preferencyjne są dostępne jedynie dla osób niebędących klientami finansowymi i udzielane w sposób niekonkurencyjny i nienastawiony na zys, aby propagować cele dotyczące porządku publicznego wytyczane przez Unię lub taki rząd centralny lub samorząd regionalny takiego państwa członkowskiego. Skorzystanie z tych instrumentów jest możliwe wyłącznie na podstawie racjonalnie oczekiwanego wniosku o kredyt preferencyjny oraz do wysokości kwoty określonej w takim wniosku związanej z późniejszą sprawozdawczością dotyczącą wykorzystania wydanych środków.

Artykuł 425

Przepływy płynności

1. Instytucje zgłaszają swoje przepływy płynności. Ograniczone przepływy płynności stanowią przepływy płynności ograniczone do 75 % odpływów płynności. Instytucje mogą wyłączyć z tego ograniczenia przepływy płynności z depozytów składanych w innych instytucjach i kwalifikujących się do traktowania określonego w art. 113 ust. 6 lub 7. Instytucje mogą wyłączyć z tego ograniczenia przepływy płynności z kwot należnych od kredytobiorców i podmiotów inwestujących w obligacje związane z kredytami hipotecznymi finansowanymi w obligacji kwalifikujących się do sposobu traktowania określonego w art. 129 ust. 4, 5 lub 6, lub do obligacji, o których mowa w art. 52 ust. 4 dyrektywy 2009/65/WE. Instytucje mogą wyłączyć przepływy z kredytów preferencyjnych, które instytucja zaakceptowała. Z zastrzeżeniem uprzedniego zatwierdzenia przez właściwy organ odpowiedzialny za nadzór na zasadzie indywidualnej, instytucja może całkowicie lub częściowo wyłączyć przepływy, jeżeli dostawca jest instytucją dominującą lub zależną danej instytucji lub inną instytucją zależną tej samej instytucji dominującej lub jest powiązany z instytucją stosunkiem w rozumieniu art. 12 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG.

2. Przepływy płynności mierzy się w ciągu 30 najbliższych dni. Obejmują one wyłącznie przepływy umowne z ekspozycji, które nie są przedawnione i w przypadku których instytucja nie ma powodu oczekiwać niewykonania w perspektywie 30 dni. Przepływy płynności zgłasza się w całości, a następujące przepływy zgłasza się oddzielnie:

a) należne środki pieniężne od klientów, którzy nie są klientami finansowymi do celów płatności kwoty głównej, pomniejsza się o 50 % ich wartości lub o zobowiązania umowne wobec tych klientów dotyczące udzielenia finansowania, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa. Nie ma to zastosowania do środków pieniężnych należnych z tytułu zabezpieczonych transakcji kredytowych i transakcji opartych na rynku kapitałowym zdefiniowanych w art. 192 pkt 3 ani do środków pieniężnych zabezpieczonych aktywami płynnymi zgodnie z art. 416, o czym mowa w lit. d) niniejszego ustępu.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszej litery instytucje, które otrzymały zobowiązania, o których mowa w art. 424 ust. 6, by móc przyznać kredyt preferencyjny odbiorcy końcowemu, mogą uwzględniać przepływ do wysokości kwoty odpływu, który stosują do odpowiadających zobowiązań związanych z przyznawaniem takich kredytów preferencyjnych;

- b) środki pieniężne należne z tytułu transakcji finansowania handlu, o których mowa w art. 162 ust. 3 lit. b) akapit drugi, o rezydualnym terminie zapadalności do 30 dni, które w pełni uwzględnia się jako przepływy;
- c) aktywa, których termin zapadalności nie został określony w umowie, uwzględnia się z 20 % przepływem, pod warunkiem że w postanowieniach umowy jest przewidziana możliwość wycofania i wyegzekwowania płatności przez bank w terminie 30 dni;
- d) środków pieniężnych należnych z tytułu zabezpieczonych transakcji kredytowych i transakcji opartych na rynku kapitałowym zdefiniowanych w art. 192 pkt 3, jeżeli są one zabezpieczone aktywami płynnymi – zgodnymi z definicją w art. 416 ust. 1 – nie uwzględnia się, dopóki nie przekraczają wartości aktywów płynnych, po odliczeniu redukcji wartości, a w przypadku pozostałych należnych środków pieniężnych uwzględnia się je w pełnej wysokości;
- e) środki pieniężne należne od instytucji, która traktuje te środki zgodnie z art. 422 ust. 3 i 4 mnoży się przez odpowiadający symetryczny przepływ;
- f) środki pieniężne należne z tytułu pozycji w instrumentach kapitałowych objętych głównym indeksem, pod warunkiem że nie występuje podwójne naliczanie z aktywami płynnymi;
- g) nie uwzględnia się wszelkich niewykorzystanych zobowiązań kredytowych lub instrumentów wsparcia płynności i wszelkich innych otrzymanych zobowiązań.

3. Przepływy i odpływy oczekiwane w perspektywie 30 dni z tytułu umów wymienionych w załączniku II ujmują się w kwocie netto w stosunku do wszystkich kontrahentów i mnoży się przez 100 % w przypadku kwoty przepływu netto. Wyrażenie „w kwocie netto” oznacza również, że należy odliczyć zabezpieczenie, które ma zostać otrzymane i które kwalifikuje się jako aktywa płynne zgodnie z art. 416.

4. W drodze odstępstwa od ust. 2 lit. g) właściwe organy mogą udzielić zezwolenia na stosowanie wyższego przepływu w poszczególnych przypadkach w odniesieniu do instrumentów kredytowych i instrumentów wsparcia płynności, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) istnieją powody, aby oczekiwać wyższego przepływu, nawet w przypadku scenariusza łączącego skrajne warunki rynkowe i idiosynkratyczne warunki skrajne dostawcy;

- b) kontrahent jest instytucją dominującą lub zależną instytucji lub inną instytucją zależną tej samej instytucji dominującej lub jest powiązany z instytucją stosunkiem w rozumieniu art. 12 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG lub jest członkiem tego samego instytucjonalnego systemu ochrony, o którym mowa w art. 113 ust. 7 niniejszego rozporządzenia, lub instytucją centralną lub członkiem sieci objętych odstępstwem, o którym mowa w art. 10 niniejszego rozporządzenia;
- c) kontrahent stosuje symetryczny lub bardziej ostrożny wpływ na zasadzie odstępstwa od art. 422, 423 i 424;
- d) instytucja i kontrahent mają siedzibę w tym samym państwie członkowskim.

5. Właściwe organy mogą odstąpić od warunków określonych w ust. 4 lit. d), jeżeli stosowany jest art. 20 ust. 1 lit. b). W takim przypadku spełnione muszą zostać dodatkowe obiektywne kryteria określone w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 460. Jeżeli dopuszcza się stosowanie takiego wyższego przepływu, właściwe organy powiadamiają EUNB o wyniku procesu, o którym mowa w art. 20 ust. 1 lit. b). Wypełnianie warunków takich wyższych przepływów podlega regularnemu przeglądowi przez właściwe organy.

6. EUNB opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania dodatkowych obiektywnych kryteriów, o których mowa w ust. 5.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

7. Instytucje nie zgłaszają przepływów z tytułu żadnych aktywów płynnych zgłoszonych zgodnie z art. 416 innych niż płatności należne z tytułu aktywów nieujęte w wartości rynkowej tych aktywów.

8. Instytucje nie zgłaszają przepływów z tytułu żadnych nowych podjętych zobowiązań.

9. Instytucje uwzględniają przepływy płynności, które mają zostać otrzymane w państwach trzecich, w których istnieją ograniczenia transferu, lub są denominowane w walutach niewymiennych, jedynie w zakresie, w jakim odpowiadają one odpływom, odpowiednio, w przedmiotowym państwie trzecim lub w przedmiotowej walucie.

Artykuł 426

Aktualizacja przyszłych wymogów dotyczących płynności

Po przyjęciu przez Komisję aktu delegowanego określającego wymóg dotyczący płynności zgodnie z art. 460 EUNB może

opracować projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia warunków przedstawionych w art. 421 ust. 1, art. 422 z wyjątkiem ust. 8, 9 i 10 tego artykułu oraz art. 424 w celu uwzględnienia standardów uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

TYTUŁ III

SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA STABILNEGO FINANSOWANIA

Artykuł 427

Pozycje zapewniające stabilne finansowanie

1. Instytucje zgłaszają właściwym organom zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości określonymi w art. 415 ust. 1 i z jednolitymi wzorami sprawozdań, o których mowa w art. 415 ust. 1, następujące pozycje i ich składowe, w celu umożliwienia oceny dostępności stabilnego finansowania:

a) następujące fundusze własne po dokonaniu odliczenia, w stosownych przypadkach;

(i) instrumentów kapitałowych w Tier I;

(ii) instrumentów kapitałowych w Tier II;

(iii) innych akcji uprzywilejowanych i instrumentów kapitałowych, których wartość przekracza dopuszczalną kwotę kapitału Tier II, z efektywnym terminem zapadalności wynoszącym co najmniej jeden rok;

b) następujące zobowiązania nieobjęte zakresem lit. a):

(i) depozyty detaliczne, które kwalifikują się do traktowania określonego w art. 421 ust. 1;

(ii) depozyty detaliczne, które kwalifikują się do podejścia określonego w art. 421 ust. 2;

(iii) depozyty kwalifikujące się do traktowania określonego w art. 422 ust. 3 i 4;

(iv) spośród depozytów, o których mowa w ppkt (iii), depozyty objęte systemem gwarantowania depozytów zgodnie z dyrektywą 94/19/WE lub równoważnym systemem gwarantowania depozytów w państwie trzecim zgodnie z warunkami zawartymi w art. 421 ust. 2;

- (v) spośród depozytów, o których mowa w ppkt (iii), depozyty objęte zakresem art. 422 ust. 3 lit. b);
- (vi) spośród depozytów, o których mowa w ppkt (iii), depozyty objęte zakresem art. 422 ust. 3 lit. d);
- (vii) kwoty zdeponowane nieobjęte zakresem ppkt (i), (ii) lub (iii), jeżeli nie są zdeponowane przez klientów finansowych;
- (viii) całość finansowania uzyskanego od klientów finansowych;
- (ix) oddzielnie w przypadku kwot objętych zakresem, odpowiednio, ppkt (vii) i (viii) – finansowanie uzyskiwane z zabezpieczonych transakcji kredytowych i transakcji opartych na rynku kapitałowym zgodnie z art. 192 pkt 3:
- zabezpieczone aktywami, które można by zakwalifikować jako aktywa płynne zgodnie z art. 416;
  - zabezpieczone dowolnymi innymi aktywami;
- (x) zobowiązania wynikające z wyemitowanych papierów wartościowych kwalifikujących się do podejścia określonego w art. 129 ust. 4 lub 5 lub w sposób, o którym mowa w art. 52 ust. 4 dyrektywy 2009/65/WE;
- (xi) następujące inne zobowiązania wynikające z wyemitowanych papierów wartościowych, które nie są objęte lit. a)
- zobowiązania wynikające z wyemitowanych papierów wartościowych o efektywnym terminie zapadalności wynoszącym co najmniej jeden rok;
  - zobowiązania wynikające z wyemitowanych papierów wartościowych o efektywnym terminie zapadalności krótszym niż jeden rok;
- (xii) wszelkie inne zobowiązania.
2. W stosownych przypadkach wszystkie pozycje są przedstawiane w następujących pięciu koszykach według najwcześniejszego terminu zapadalności i najwcześniejszej daty, w której można je uruchomić zgodnie z umową:
- a) w ciągu trzech miesięcy;
  - b) w ciągu 3–6 miesięcy;
  - c) w ciągu 6–9 miesięcy;
  - d) w ciągu 9–12 miesięcy;
  - e) powyżej 12 miesięcy.

Artykuł 428

Pozycje wymagające stabilnego finansowania

1. Jeżeli nie pomniejszają funduszy własnych, następujące pozycje zgłasza się oddzielnie właściwym organom w celu umożliwienia oceny zapotrzebowania na stabilne finansowanie:

- a) aktywa, które można by zakwalifikować jako aktywa płynne zgodnie z art. 416, w podziale na rodzaj aktywów;

- b) następujące papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego nieobjęte lit. a):
  - (i) aktywa kwalifikujące się do objęcia stopniem jakości kredytowej 1 na podstawie art. 122;
  - (ii) aktywa kwalifikujące się do objęcia stopniem jakości kredytowej 2 na podstawie art. 122;
  - (iii) inne aktywa;
- c) udziałowe papiery wartościowe podmiotów niefinansowych notowane w ramach głównego indeksu uznanej giełdy;
- d) inne udziałowe papiery wartościowe;
- e) złoto;
- f) inne metale szlachetne;
- g) kredyty nieodnawialne i należności, oraz oddzielnie te kredyty nieodnawialne i należności, których kredytobiorcy są:
  - (i) osobami fizycznymi innymi niż przedsiębiorca indywidualny i spółki cywilne;
  - (ii) MŚP kwalifikującymi się do kategorii ekspozycji detalicznej w ramach metody standardowej lub metody IRB dotyczących ryzyka kredytowego lub wobec przedsiębiorstwa kwalifikującego się do postępowania określonego w art. 153 ust. 4, oraz gdy łączna wartość depozytów złożonych przez tego klienta lub grupę powiązanych klientów jest mniejsza niż 1 mln EUR;
  - (iii) państwami, bankami centralnymi i pozarządowymi podmiotami sektora publicznego;
  - (iv) klientami, którzy nie są wymienieni w ppkt (i) oraz (ii), innymi niż klienci finansowi;
  - (v) klientami, którzy nie są wymienieni w ppkt (i), (ii) oraz (iii), którzy są klientami finansowymi, oraz spośród nich oddzielnie ci, którzy są klientami będącymi instytucjami kredytowymi i innymi klientami finansowymi;
- h) kredyty nieodnawialne i należności, o których mowa w lit. g), oddzielnie te spośród nich, które są:
  - (i) zabezpieczone przez nieruchomości komercyjne;
  - (ii) zabezpieczone przez nieruchomości mieszkalne;
  - (iii) są współfinansowane („pass-through”) z obligacji kwalifikujących się do traktowania zgodnie z art. 129 ust. 4 lub 5 lub z obligacji, o których mowa w art. 52 ust. 4 dyrektywy 2009/65/WE;
- i) należności z tytułu instrumentów pochodnych;
- j) jakiegokolwiek inne aktywa;
- k) niewykorzystane przyznane zobowiązania kredytowe kwalifikujące się jako stanowiące „średnie ryzyko” lub „średnie/niskie ryzyko” zgodnie z załącznikiem I.

2. W stosownych przypadkach wszystkie pozycje przedstawia się w pięciu koszykach opisanych w art. 427 ust. 2.

CZEŚĆ SIÓDMA

DŹWIGNIA FINANSOWA

Artykuł 429

Obliczanie wskaźnika dźwigni

1. Instytucje obliczają swój wskaźnik dźwigni zgodnie z metodą określoną w ust. 2–11.

2. Wskaźnik dźwigni oblicza się jako miarę kapitału instytucji podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej tej instytucji i wyraża się jako wartość procentową.

Instytucje obliczają wskaźnik dźwigni jako prostą średnią arytmetyczną miesięcznych wskaźników dźwigni w ciągu kwartału.

3. Do celów ust. 2 miarą kapitału jest kapitał Tier I.

4. Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału, o której mowa w ust. 3.

Jeżeli instytucje uwzględniają podmiot sektora finansowego, w który dokonali znacznej inwestycji zgodnie z art. 43, w swojej konsolidacji zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale nie w konsolidacji ostrożnościowej zgodnie z przepisami części pierwszej tytułu II rozdział 2, określają wartość ekspozycji w odniesieniu do znacznej inwestycji nie według ust. 5 lit. a) niniejszego artykułu, lecz jako kwotę stanowiącą iloczyn kwoty określonej w lit. a) niniejszego akapitu i współczynnika określonego w lit. b) niniejszego akapitu:

a) suma wartości ekspozycji z tytułu wszystkich ekspozycji podmiotu sektora finansowego, w którym utrzymywana jest znaczna inwestycja;

b) w odniesieniu do wszelkich posiadanych przez instytucję bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I danego podmiotu sektora finansowego, całkowita kwota takich pozycji niepominiejszona zgodnie z art. 47 i art. 48 ust. 1 lit. b) podzielona przez całkowitą kwotę takich pozycji.

5. Instytucje określają wartość ekspozycji z tytułu aktywów zgodnie z następującymi zasadami:

a) wartości ekspozycji z tytułu aktywów, z wyjątkiem kontraktów wymienionych w załączniku II i kredytowych instrumentów pochodnych, oznaczają wartości ekspozycji zgodnie z art. 111 ust. 1 zdanie pierwsze;

b) zabezpieczenia rzeczowego lub finansowego, gwarancji lub ograniczenia ryzyka kredytowego, które zostały zakupione, nie stosuje się do zmniejszenia wartości ekspozycji z tytułu aktywów;

c) nie kompensuje się kredytów z depozytami;

6. Instytucje określają wartość ekspozycji z tytułu umów wymienionych w załączniku II i z tytułu kredytowych instrumentów pochodnych, w tym instrumentów pozabilansowych, zgodnie z metodą określoną w art. 274.

Przy określaniu wartości ekspozycji kontraktów wymienionych w załączniku II oraz kredytowych instrumentów pochodnych instytucje uwzględniają skutki umów nowacji i innych umów o kompensowaniu zobowiązań, z wyjątkiem umów o kompensowaniu międzyproduktowym, zgodnie z art. 295.

7. W ramach odstępstwa od przepisów ust. 6 instytucje mogą stosować metodę określoną w art. 275 w celu określenia wartości ekspozycji z tytułu umów wymienionych w pkt 1 i 2 załącznika II wyłącznie wtedy, kiedy stosują tę metodę również do określenia wartości ekspozycji z tytułu tych umów celem spełnienia wymogów w zakresie funduszy własnych określonych w art. 92.

8. Określając przyszłą ekspozycję kredytową w przypadku kredytowych instrumentów pochodnych, instytucje stosują zasady określone w art. 299 ust. 2 do wszystkich swoich kredytowych instrumentów pochodnych, a nie tylko do instrumentów przypisanych do portfela handlowego.

9. Instytucje określają wartość ekspozycji w przypadku transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia i transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego, w tym transakcji pozabilansowych zgodnie z art. 220 ust. 1-3 i art. 222, oraz uwzględniają skutki umów ramowych o wzajemnym kompensowaniu zobowiązań, z wyjątkiem umów o kompensowaniu międzyproduktowym zgodnie z art. 206.

10. Instytucje określają wartość ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowych, z wyjątkiem pozycji, o których mowa w ust. 6 i 9 niniejszego artykułu, zgodnie z art. 111 pkt 1, pod warunkiem wprowadzenia następujących modyfikacji do współczynników konwersji wymienionych w przedmiotowym artykule:

a) współczynnik konwersji stosowany do wartości nominalnej w przypadku niewykorzystanych zobowiązań kredytowych, które można w każdym momencie bezwarunkowo anulować bez wypowiedzenia i o których mowa w załączniku I pkt 4 lit. a) i b), wynosi 10 %;

- b) współczynnik konwersji stosowany do związanych z finansowaniem handlu pozycji pozabilansowych o średnim/niskim ryzyku, o których mowa w załączniku I pkt 3 lit. a), oraz do związanych z oficjalnie wspieranymi kredytami eksportowymi pozycji pozabilansowych, o których mowa w załączniku I pkt 3 lit. b) ppkt (i), wynosi 20 %;
- c) współczynnik konwersji stosowany do związanych z finansowaniem handlu pozycji pozabilansowych o średnim ryzyku, o których mowa w załączniku I pkt 2 lit. a) i pkt 2 lit. b) ppkt (i), oraz do związanych z oficjalnie wspieranymi kredytami eksportowymi pozycji pozabilansowych, o których mowa w pkt 2 lit. b) ppkt (ii) załącznika I, wynosi 50 %;
- d) współczynnik konwersji w przypadku wszystkich innych pozycji pozabilansowych wymienionych w załączniku I wynosi 100 %.

11. Jeżeli zgodnie z krajowymi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości jakieś aktywa w bilansie są aktywami powierniczymi, zgodnie z art. 10 dyrektywy 86/635/EWG, aktywa te mogą zostać wyłączone z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni, jeśli spełniają one kryteria usuwania z bilansu określone w międzynarodowych standardach rachunkowości (MSR) 39 mające zastosowanie na mocy rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 i, w stosownych przypadkach kryteria niekonsolidacji określone w międzynarodowych standardach sprawozdawczości finansowej (MSSF) 10, mające zastosowanie na mocy rozporządzenia (WE) nr 1606/2002.

Artykuł 430

Wymóg dotyczący sprawozdawczości

1. Instytucje przedkładają właściwym organom wszelkie niezbędne informacje dotyczące wskaźnika dźwigni i jego elementów zgodnie z art. 429. Właściwe organy uwzględniają te informacje przy przeprowadzaniu przeglądu nadzorczego, o którym mowa w art. 97 dyrektywy 2013/36/UE.

Instytucje przedkładają również właściwym organom informacje wymagane w celu przygotowania sprawozdań, o których mowa w art. 511.

Na stosowny wniosek właściwe organy przedkładają EUNB informacje otrzymane od instytucji w celu ułatwienia przeglądu, o którym mowa w art. 511.

2. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia jednolitego wzoru sprawozdawczego, instrukcji korzystania z takiego wzoru, częstotliwości i terminów przedstawiania sprawozdań oraz rozwiązań informatycznych stosowanych do celów wymogu w zakresie sprawozdawczości określonego w ust. 1.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych w terminie 1 lutego 2015 r..

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

CZĘŚĆ ÓSMA

UJAWNIANIE INFORMACJI PRZEZ INSTYTUCJE

TYTUŁ I

ZASADY OGÓLNE

Artykuł 431

Zakres wymogów dotyczących ujawniania informacji

1. Instytucje podają do wiadomości publicznej informacje określone w tytule II, z zastrzeżeniem przepisów art. 432.

2. Instytucje podają do wiadomości publicznej fakt uzyskania zezwolenia właściwych organów zgodnie z przepisami części trzeciej w odniesieniu do instrumentów i metod określonych w tytule III wraz z zawartymi w nim informacjami.

3. Instytucje przyjmują oficjalną strategię w celu spełnienia wymogów dotyczących ujawniania informacji, ustanowionych w niniejszej części, oraz dysponują strategiami w zakresie oceny adekwatności ujawnianych informacji, w tym ich weryfikacji i częstotliwości. Instytucje mają również strategie służące ocenie, czy dzięki ujawnianym informacjom uczestnicy rynku otrzymują kompleksowy obraz profilu ryzyka instytucji.

Jeżeli ujawniane informacje nie dostarczają uczestnikom rynku kompleksowego obrazu profilu ryzyka, poza informacjami wymaganymi na mocy przepisów ust. 1 instytucje podają do wiadomości publicznej inne niezbędne informacje. Instytucje są jednak zobowiązane do podawania do wiadomości publicznej wyłącznie tych informacji, które są istotne i nie są zastrzeżone ani poufne, zgodnie z art. 432.

4. Na wniosek instytucje wyjaśniają swoje decyzje ratingowe MŚP oraz innym przedsiębiorstwom ubiegającym się o kredyt, dostarczając na żądanie wyjaśnienie pisemne. Koszty administracyjne przedstawienia wyjaśnienia są proporcjonalne do wysokości kredytu.

Artykuł 432

Informacje nieistotne, zastrzeżone lub poufne

1. Instytucje mogą pominąć jedno lub więcej niż jedno ujawnienie spośród tych wymienionych w tytule II, jeżeli informacji podlegających takim ujawnieniom nie uznaje się za istotne, z wyjątkiem ujawnień określonych w art. 435 ust. 2 lit. c), art. 437 i art. 450.

Ujawniane informacje uznaje się za istotne, jeśli ich pominięcie lub nieprawidłowość może zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych.

Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 EUNB wydaje do dnia 31 grudnia 2014 r. wytyczne dotyczące sposobu, w jaki instytucje muszą stosować kryterium istotności w odniesieniu do wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w tytule II.

2. Instytucje mogą również pominąć jedną lub więcej niż jedną informację objętą ujawnieniami wymienionymi w tytułach II i III, jeżeli informacje te zawierają elementy, które uznaje się za zastrzeżone lub poufne zgodnie z akapitem drugim i trzecim, z wyjątkiem ujawnień określonych w art. 437 i 450.

Informacje danej instytucji uznaje się za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej osłabiłoby jej pozycję konkurencyjną. Mogą to być informacje dotyczące produktów lub systemów, których ujawnienie konkurencji obniżyłoby opłacalność inwestycji instytucji w te produkty lub systemy.

Informacje uznaje się za poufne, jeśli instytucja zobowiązała się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.

Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 EUNB wydaje do dnia 31 grudnia 2014 r. wytyczne dotyczące sposobu, w jaki instytucje muszą stosować kryteria w zakresie zastrzegania i poufności w odniesieniu do wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w tytule II i tytule III.

3. W wyjątkowych przypadkach, o których mowa w ust. 2, zainteresowana instytucja oświadcza przy ujawnianiu informacji, że poszczególne ich elementy nie zostały ujawnione, podaje powód ich nieujawnienia oraz publikuje bardziej ogólną informację na temat kwestii objętej wymogiem dotyczącym ujawniania informacji, z wyjątkiem przypadków, w których informacja klasyfikuje się jako zastrzeżone lub poufne.

4. Ust. 1, 2 i 3 pozostają bez uszczerbku dla zakresu odpowiedzialności za nieujawnienie istotnych informacji.

Artykuł 433

Częstotliwość ujawniania

Instytucje publikują informacje, których ujawnienie jest wymagane na mocy niniejszej części, co najmniej raz do roku.

Termin corocznej publikacji ujawnianych informacji pokrywa się z terminem publikacji sprawozdań finansowych.

Instytucje ustalają, czy konieczne jest ujawnianie niektórych lub wszystkich informacji częściej niż raz do roku, biorąc pod uwagę specyfikę ich działalności gospodarczej, tj. skalę działania, zakres działalności, obecność w różnych krajach, zaangażowanie w różne sektory finansowe, a także udział w międzynarodowych rynkach finansowych oraz w systemach płatniczych, rozrachunkowych i rozliczeniowych. Dokonując takiego ustalenia, uwzględnia się przede wszystkim ewentualną potrzebę częstszego ujawniania informacji określonych w art. 437 i w art. 438 lit. c)–f) oraz informacji na temat ekspozycji na ryzyko i innych pozycji narażonych na częste zmiany.

Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 EUNB wydaje do dnia 31 grudnia 2014 r. wytyczne dotyczące oceny przez instytucje częstszego ujawniania informacji, o czym mowa w tytule II i tytule III.

Artykuł 434

Środki ujawniania informacji

1. Instytucje mogą określić właściwy środek przekazu, miejsce publikacji i środki weryfikacji w celu skutecznego spełnienia wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w niniejszej części. W miarę możliwości wszystkie ujawnienia odbywają się za pośrednictwem jednego środka przekazu lub w jednym miejscu. Jeżeli podobna informacja jest ujawniana za pośrednictwem więcej niż jednego środka przekazu, w każdym z nich umieszcza się odnośnik do podobnej informacji ujawnionej za pośrednictwem tych pozostałych środków przekazu.

2. Równoważne ujawnienia informacji, których instytucje dokonały w celu spełnienia wymogów na podstawie przepisów o rachunkowości, wymogów dotyczących spółek giełdowych lub innych, mogą zostać uznane za spełniające wymogi niniejszej części. Jeśli ujawnienia te nie są częścią sprawozdań finansowych, instytucje wskazują w sprawozdaniach finansowych w jednoznaczny sposób, gdzie można je znaleźć.

TYTUŁ II

KRYTERIA TECHNICZNE DOTYCZĄCE PRZEJRZYSTOŚCI I UJAWNIANIA INFORMACJI

Artykuł 435

Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem

1. Instytucje ujawniają swoje cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem oddzielnie dla każdej kategorii ryzyka, w tym rodzaje ryzyka, o których mowa w niniejszym tytule. Ujawnione informacje dotyczą:

- a) strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka;
- b) struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie;
- c) zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka;
- d) strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko;
- e) zatwierdzonego przez organ zarządzający oświadczenia na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w instytucji, dającego pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii instytucji;

f) zatwierdzonego przez organ zarządzający zwięzłego oświadczenia na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka instytucji związany ze strategią działalności. Przedmiotowe oświadczenie zawiera kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez instytucję, w tym interakcji między profilem ryzyka instytucji a tolerancją na ryzyko określoną przez organ zarządzający.

2. W odniesieniu do zasad zarządzania instytucje ujawniają następujące informacje wraz z regularnymi, przynajmniej corocznymi aktualizacjami:

- a) liczbę stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego;
- b) politykę rekrutacji dotyczącą wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej;
- c) strategię w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane;
- d) utworzenie (bądź nie) przez instytucję oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły;
- e) opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego.

Artykuł 436

Zakres stosowania

Instytucje ujawniają następujące informacje dotyczące zakresu stosowania wymogów niniejszego rozporządzenia zgodnie z dyrektywą 2013/36/UE:

- a) nazwę instytucji, do której mają zastosowanie wymogi niniejszego rozporządzenia;
- b) zarys różnic w zakresie konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych wraz z krótkim opisem odnośnych podmiotów i wyjaśnieniem, czy:
  - (i) są one w pełni skonsolidowane;
  - (ii) są skonsolidowane metodą proporcjonalną;
  - (iii) pomniejszają fundusze własne;
  - (iv) nie są skonsolidowane ani nie pomniejszają funduszy własnych;
- c) wszelkie istniejące obecnie lub przewidywane istotne przeszkody praktyczne lub prawne dla szybkiego transferu funduszy własnych lub spłaty zobowiązań przez jednostkę dominującą i jej jednostki zależne;

d) kwotę łączną, o którą rzeczywiste fundusze własne są mniejsze od wymaganego minimum we wszystkich jednostkach zależnych nieobjętych konsolidacją, oraz nazwę lub nazwy takich jednostek zależnych;

e) w stosownych przypadkach okoliczności stosowania przepisów określonych w art. 7 i 9.

Artykuł 437

Fundusze własne

1. W odniesieniu do funduszy własnych instytucja ujawnia następujące informacje:

- a) pełne uzgodnienie pozycji kapitału podstawowego Tier I, pozycji dodatkowych Tier I, pozycji Tier II, jak również filtrów i odliczeń stosowanych na mocy przepisów art. 32-35, 36, 56, 66 oraz 79 w odniesieniu do funduszy własnych instytucji oraz bilansu w zbadanym sprawozdaniu finansowym instytucji;
- b) opis głównych cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I i instrumentów dodatkowych w Tier I oraz instrumentów w kapitale Tier II emitowanych przez instytucję;
- c) pełne warunki dotyczące wszystkich instrumentów w kapitale podstawowym Tier I, instrumentów dodatkowych w Tier I oraz instrumentów w kapitale Tier II;
- d) oddzielne informacje na temat charakteru i kwot następujących pozycji:
  - (i) każdego filtru ostrożnościowego stosowanego zgodnie z art. 32-35;
  - (ii) każdego odliczenia dokonanego zgodnie z art. 36, 56 oraz 66;
  - (iii) pozycji nieodliczonych zgodnie z art. 47, 48, 56, 66 oraz 79;
- e) opis wszystkich ograniczeń zastosowanych do obliczania funduszy własnych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz instrumentów, filtrów ostrożnościowych i odliczeń, do których te ograniczenia mają zastosowanie;
- f) w przypadku, gdy instytucje ujawniają współczynniki kapitałowe obliczone z wykorzystaniem elementów funduszy własnych ustalonych na podstawie innej niż podstawa określona w niniejszym rozporządzeniu – kompleksowe wyjaśnienie podstawy służącej do obliczania tych współczynników kapitałowych.

2. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia jednolitych wzorów do celów ujawnień, o których mowa w ust. 1 lit. a), b), d) i e).

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych w terminie 1 lutego 2015 r..

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 438

Wymogi kapitałowe

Instytucje ujawniają następujące informacje dotyczące przestrzegania przez instytucję wymogów określonych w art. 92 niniejszego rozporządzenia oraz w art. 73 dyrektywy 2013/36/UE:

- a) skrótowy opis metody stosowanej przez instytucję do oceny adekwatności jej kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań;
- b) na wniosek odpowiedniego właściwego organu – rezultaty stosowanego przez instytucję wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o których mowa w art. 104 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/36/UE;
- c) w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 – 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112;
- d) w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 3 – 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 147. W przypadku kategorii ekspozycji detalicznych wymóg ten stosuje się do każdej kategorii ekspozycji, którym odpowiadają różne rodzaje korelacji wymienione w art. 154 ust. 1–4. W przypadku kategorii ekspozycji kapitałowych wymóg ten ma zastosowanie się do:
  - (i) każdej metody ustanowionej w art. 155;
  - (ii) ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu giełdowego, ekspozycji w niepublicznych instrumentach kapitałowych w wystarczająco zróżnicowanych portfelach oraz innych ekspozycji;
  - (iii) ekspozycji podlegających nadzorczemu okresowi przejściowemu pod względem wymogów w zakresie funduszy własnych;
  - (iv) ekspozycji podlegających przepisom przewidującym zasadę praw nabytych pod względem wymogów w zakresie funduszy własnych;
- e) wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) i c);
- f) wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł III rozdziały 2, 3 i 4 oraz ujawnione oddzielnie.

Instytucje obliczające kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 153 ust. 5 lub art. 155 ust. 2 ujawniają ekspozycje przypisane do każdej kategorii w tabeli 1 w art. 153 ust. 5 lub do każdej wagi ryzyka, o której mowa w art. 155 ust. 2.

Artykuł 439

Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta

Instytucje ujawniają następujące informacje dotyczące ich ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta, o którym mowa w części trzeciej, tytuł II, rozdział 6:

- a) omówienie metod stosowanych do przypisywania kapitału wewnętrznego i limitów kredytowych do ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta;
- b) omówienie strategii ustanawiania zabezpieczenia i ustalania rezerw kredytowych;
- c) omówienie zasad dotyczących ekspozycji na ryzyko niekorzystnej korelacji;
- d) omówienie wpływu wartości zabezpieczenia, jakie musiałyby zapewnić instytucja przy obniżeniu oceny jej wiarygodności kredytowej;
- e) dodatnią godziwą wartość brutto umów, korzyści wynikające z kompensowania, skompensowaną bieżącą ekspozycję kredytową, ustanowione zabezpieczenie oraz wartość netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych. Wartość netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych stanowi ekspozycję kredytową z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych po uwzględnieniu korzyści z obowiązujących prawnie umów o kompensowaniu zobowiązań i umów o zabezpieczenie;
- f) środki służące obliczaniu wartości ekspozycji według metod określonych części trzeciej, tytuł II, rozdział 6, sekcje 3–6, w zależności od tego, która z metod ma w danym przypadku zastosowanie;
- g) wartość referencyjną kredytowych instrumentów pochodnych pełniących funkcję zabezpieczenia oraz rozkład bieżącej ekspozycji kredytowej według typów ekspozycji kredytowej;
- h) kwoty referencyjne kredytowych transakcji pochodnych, podzielonych na takie, które służą celom związanym z własnym portfelem kredytowym instytucji, oraz takie, które wykorzystuje się przy działalności pośredniczącej, w tym rozkład stosowanych kredytowych produktów pochodnych, w dalszym podziale według ochrony nabytej i sprzedanej w ramach każdej grupy produktów;
- i) oszacowanie współczynnika α pod warunkiem uzyskania przez instytucję stosownej zezwolenia właściwych organów.

Artykuł 440

Bufory kapitałowe

1. Instytucja ujawnia następujące informacje dotyczące przestrzegania przez nią wymogu w zakresie bufora antycyklicznego, o którym mowa w tytule VII rozdział 4 dyrektywy 2013/36/UE:

- a) rozkład geograficzny ekspozycji kredytowych instytucji mający znaczenie dla obliczania jej bufora antycyklicznego;

b) kwota właściwego dla instytucji bufora antycyklicznego.

2. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia wymogów dotyczących ujawniania informacji, określonych w ust. 1.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 441

Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

1. Instytucje określone jako globalne instytucje o znaczeniu systemowym zgodnie z art. 131 dyrektywy 2013/36/UE rokrocznie ujawniają wartości wskaźników stosowanych do określenia wyniku instytucji zgodnie z metodą określania, o której mowa w tym artykule.

2. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia jednolitych formatów i daty do celów ujawniania informacji, o których mowa w ust. 1. Opracowując te standardy techniczne, EUNB uwzględni standardy międzynarodowe.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 1 lipca 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 442

Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

Instytucje ujawniają następujące informacje dotyczące ekspozycji instytucji na ryzyko kredytowe i ryzyko rozmycia:

- a) stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości;
- b) opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego;
- c) całkowitą kwotę ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji;
- d) rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach;
- e) rozkład ekspozycji w zależności od branży lub typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach;

f) zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorie ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach;

g) w podziale na istotne branże lub typy kontrahenta – kwotę:

(i) ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, przedstawione oddzielnie;

(ii) korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego;

(iii) narzutów związanych z korektami z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego w danym okresie sprawozdawczym;

h) kwotę ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, podane oddzielnie, z podziałem na ważne obszary geograficzne, w tym w miarę możliwości kwoty korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe związane z każdym obszarem geograficznym;

i) uzgodnienie zmian korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości, przedstawione oddzielnie. Informacje te obejmują:

(i) opis rodzaju korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe;

(ii) salda początkowe;

(iii) kwoty wpisane w ciężar korekt o ryzyko kredytowe w danym okresie sprawozdawczym;

(iv) kwoty odpisane lub rozwiązane z tytułu szacowanych możliwych strat na ekspozycjach w danym okresie sprawozdawczym, wszystkie inne korekty, w tym korekty wynikające z różnic kursowych, połączeń przedsiębiorstw, przejęć i zbyć jednostek zależnych oraz transferów między korektami o ryzyko kredytowe;

(v) salda końcowe.

Korekty o szczególne ryzyko kredytowe i kwoty odzyskane wykazywane bezpośrednio w rachunku zysków i strat ujawnia się oddzielnie.

Artykuł 443

Aktywa wolne od obciążeń

Do dnia 30 czerwca 2014 r. EUNB wyda wytyczne określające ujawnienie informacji o aktywach wolnych od obciążeń, z uwzględnieniem zalecenia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2012/2 z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie finansowania instytucji kredytowych⁽¹⁾, a w szczególności zalecenia D – przejrzystość rynków w zakresie obciążania aktywów. Wytyczne te przyjmuje się zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

⁽¹⁾ Dz.U. C 119 z 25.4.2013, s. 1.

EUNB opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia ujawnienia informacji na temat wartości bilansowej w podziale na kategorie ekspozycji, jakości aktywów i całkowitej wolnej od obciążeń kwoty wartości bilansowej, z uwzględnieniem zalecenia ERRS/2012/2, i pod warunkiem że EUNB uzna w swoim sprawozdaniu, że takie dodatkowe ujawnienia przyniosą wiarygodne i istotne informacje.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2016 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 444

Korzystanie z ECAI

W odniesieniu do instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112 ujawnia się następujące informacje:

- a) nazwy wyznaczonych ECAI i agencji kredytów eksportowych oraz przyczyny ewentualnych zmian;
- b) kategorie ekspozycji, do których stosuje się poszczególne ECAI lub agencje kredytów eksportowych;
- c) opis procesu stosowanego do przenoszenia oceny kredytowej emitenta i oceny kredytowej emisji do pozycji nieuwzględnionych w portfelu handlowym;
- d) przyporządkowanie ratingu zewnętrznego każdej z wyznaczonych ECAI lub agencji kredytów eksportowych do stopni jakości kredytowej określonych w części trzeciej tytuł II rozdział 2, uwzględniając fakt, iż ujawnienie tych informacji nie jest konieczne, jeśli instytucja stosuje standardowy system przyporządkowywania ocen, opublikowany przez EUNB;
- e) wartości ekspozycji oraz wartości ekspozycji po ograniczeniu ryzyka kredytowego związane z każdym stopniem jakości kredytowej określonym w części trzeciej tytuł II rozdział 2, a także kwoty pomniejszające fundusze własne.

Artykuł 445

Ekspozycja na ryzyko rynkowe

Instytucje obliczające swoje wymogi w zakresie funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 92 ust. 3 lit. b) i c) ujawniają te wymogi oddzielnie dla każdego rodzaju ryzyka, o którym mowa w tych przepisach. Ponadto ujawniają one oddzielnie wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu szczególnego ryzyka stopy procentowej związanego z pozycjami sekurytyzacyjnymi.

Artykuł 446

Ryzyko operacyjne

Instytucje ujawniają metody oceny wymogów w zakresie funduszy własnych dla ryzyka operacyjnego, do których kwalifikuje się dana instytucja; opis metod określonych w art. 312

ust. 2, jeśli są stosowane przez instytucję, w tym omówienie ważnych czynników wewnętrznych i zewnętrznych uwzględnionych w metodzie pomiaru tej instytucji, zaś w przypadku częściowego stosowania – zakres i zasięg poszczególnych zastosowanych metod.

Artykuł 447

Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

W odniesieniu do ekspozycji w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym instytucje ujawniają następujące informacje:

- a) zróżnicowanie między ekspozycjami pod względem ich celów, w tym w zakresie zysków kapitałowych oraz celów strategicznych, a także przegląd stosowanych technik rachunkowości oraz metod wyceny, w tym zasadnicze założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz wszystkie znaczące zmiany tych praktyk;
- b) wartość księgową, wartość godziwą oraz – w przypadku ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu giełdowego – porównanie z ceną rynkową, jeśli zasadniczo różni się ona od wartości godziwej;
- c) rodzaje, charakter oraz kwoty ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu giełdowego, ekspozycji w niepublicznych papierach kapitałowych w wystarczająco zdywersyfikowanych portfelach oraz innych ekspozycji;
- d) zrealizowane zyski lub straty z tytułu sprzedaży i likwidacji w danym okresie w ujęciu skumulowanym; oraz
- e) całkowitą wartość niezrealizowanych zysków lub strat, łączne niezrealizowane zyski lub straty z aktualizacji wyceny oraz wszelkie takie kwoty ujęte w funduszach własnych podstawowych lub dodatkowych.

Artykuł 448

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym

W przypadku ekspozycji na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym instytucje ujawniają następujące informacje:

- a) charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia (w tym założenia dotyczące przedterminowej spłaty kredytów i zachowania depozytów o nieustalonym terminie wymagalności) oraz częstotliwość pomiarów ryzyka stopy procentowej;
- b) wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosownego wskaźnika używanego przez kierownictwo instytucji do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez kierownictwo instytucji, z podziałem na poszczególne waluty.

Artykuł 449

Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne

Instytucje obliczające kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 5 lub wymogi w zakresie funduszy własnych zgodnie z art. 337 lub 338 ujawniają w stosownych przypadkach następujące informacje oddzielnie dla portfela handlowego i niehandlowego:

- a) opis celów instytucji w związku z działalnością sekurytyzacyjną;
  - b) charakter pozostałych rodzajów ryzyka, w tym ryzyka płynności związanego z sekurytyzowanymi aktywami;
  - c) rodzaje ryzyka ze względu na uprzywilejowanie bazowych pozycji sekurytyzacyjnych i ze względu na aktywa bazowe tych pozycji sekurytyzacyjnych, ustanawianych i utrzymywanych w posiadaniu w ramach działalności resekurytyzacyjnej;
  - d) różne role odgrywane przez instytucję w procesie sekurytyzacji;
  - e) wskazanie stopnia zaangażowania instytucji w każdą z ról, o których mowa w lit. d);
  - f) opis istniejących procedur mających na celu monitorowanie zmian ryzyka kredytowego i rynkowego związanego z ekspozycjami sekurytyzacyjnymi, w tym wskazanie, w jaki sposób zachowanie aktywów bazowych wpływa na ekspozycje sekurytyzacyjne, oraz opis różnic w tych procedurach względem ekspozycji resekurytyzacyjnych;
  - g) opis polityki instytucji, która to polityka dotyczy stosowania zabezpieczenia i ochrony nieruchomości w celu ograniczenia ryzyka związanego z utrzymanymi ekspozycjami sekurytyzacyjnymi i resekurytyzacyjnymi, w tym wskazanie istotnych kontrahentów hedgingowych z podziałem na odpowiednie rodzaje ekspozycji na ryzyko;
  - h) stosowane przez instytucję strategie obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem na potrzeby działalności sekurytyzacyjnej, w tym wyszczególnienie typów ekspozycji sekurytyzacyjnych, do których stosują się poszczególne metody;
  - i) rodzaje SSPE, które instytucja wykorzystuje, działając w charakterze jednostki sponsorującej, do celów sekurytyzacji ekspozycji osób trzecich, w tym wskazanie ewentualnych ekspozycji (odrębnie bilansowych i pozabilansowych) instytucji wobec takich jednostek wraz z określeniem ich formy i zakresu, a także wykaz podmiotów, którymi ta instytucja zarządza lub którym doradza i które inwestują albo w pozycje sekurytyzacyjne, które były poddane sekurytyzacji przez tę instytucję, albo w SSPE, które ta instytucja sponsoruje;
- j) skrótowy opis zasad rachunkowości stosowanych przez instytucję w odniesieniu do działalności sekurytyzacyjnej, w tym:
    - (i) wskazanie, czy transakcje traktowane są jako sprzedaż czy też pozyskiwanie finansowania;
    - (ii) ujmowanie zysków ze sprzedaży;
    - (iii) metody wyceny pozycji sekurytyzacyjnych, główne założenia i parametry wejściowe tej wyceny oraz zmiany w porównaniu z poprzednim okresem;
    - (iv) sposób ujmowania syntetycznej sekurytyzacji, jeśli nie jest ona objęta innymi zasadami rachunkowości;
    - (v) sposób wyceny aktywów, które mają być sekurytyzowane, oraz wskazanie, czy są one księgowane w portfelu niehandlowym czy też handlowym instytucji;
    - (vi) zasady dotyczące ujmowania zobowiązań w bilansie w przypadku ustaleń, zgodnie z którymi instytucja może być zobowiązana do udzielenia wsparcia finansowego w związku z sekurytyzowanymi aktywami;
  - k) nazwy instytucji ECAI, których oceny są stosowane na potrzeby sekurytyzacji, i typy ekspozycji, do których stosuje się oceny poszczególnych agencji;
  - l) w stosownych przypadkach, opis metody wewnętrznych oszacowań, określonej w przepisach części trzeciej tytuł II rozdział 5 sekcja 3, w tym struktury procesu oceny wewnętrznej oraz związku pomiędzy oceną wewnętrzną a ratingiem zewnętrznym, stosowania oceny wewnętrznej do celów innych niż cele kapitałowe metody wewnętrznych oszacowań, mechanizmów kontroli dotyczących procesu oceny wewnętrznej, w tym omówienia niezależności, odpowiedzialności oraz przeglądu procesu oceny wewnętrznej, typy ekspozycji, do których ma zastosowanie proces oceny wewnętrznej, oraz czynniki skrajne, które są wykorzystywane do określania poziomów wsparcia jakości kredytowej, według typów ekspozycji;
  - m) objaśnienie znaczących zmian, które zaszły w ujawnionych danych ilościowych określonych w lit. n)–q) od ostatniego okresu sprawozdawczego;
  - n) następujące informacje (odrębnie dla portfela handlowego i niehandlowego), z podziałem na typy ekspozycji:
    - (i) łączną kwotę wszystkich należności z tytułu ekspozycji sekurytyzowanych przez instytucję, oddzielnie dla sekurytyzacji tradycyjnej i syntetycznej, oraz sekurytyzacji, w przypadku których instytucja działa wyłącznie jako jednostka sponsorująca;
    - (ii) łączną kwotę bilansowych pozycji sekurytyzacyjnych, które zostały utrzymane lub nabyte, oraz pozabilansowych ekspozycji sekurytyzacyjnych;
    - (iii) łączną wysokość aktywów, które mają być sekurytyzowane;

- (iv) w przypadku sekurytyzowanych instrumentów podlegających przedterminowemu wykupowi – łączne wykorzystane ekspozycje przypisane udziałom odpowiednio jednostki inicjującej i inwestora, łączne wymogi kapitałowe spełniane przez instytucję z tytułu udziałów jednostki inicjującej oraz łączne wymogi kapitałowe spełniane przez instytucję z tytułu udziałów inwestora w wykorzystanych saldach i niewykorzystanych liniach kredytowych;
- (v) wysokość pozycji sekurytyzacyjnych, które pomniejszają fundusze własne lub są wazone ryzykiem według wagi równej 1 250 %;
- (vi) skrótowy opis działalności sekurytyzacyjnej w bieżącym okresie, w tym kwotę ekspozycji sekurytyzowanych oraz uznane zyski lub straty ze sprzedaży;
- o) następujące informacje oddzielnie dla portfela handlowego i niehandlowego:
- (i) łączną kwotę utrzymanych lub nabytych pozycji sekurytyzacyjnych oraz związane z nimi wymogi kapitałowe, z podziałem na ekspozycje sekurytyzacyjne i resekurytyzacyjne oraz z dalszym podziałem na znaczącą liczbę przedziałów wag ryzyka lub wymogów kapitałowych dla każdego zastosowanego podejścia dotyczącego wymogów kapitałowych;
- (ii) łączną kwotę utrzymanych lub nabytych pozycji resekurytyzacyjnych, z podziałem na ekspozycje przed zabezpieczeniem/ubezpieczeniem i po zabezpieczeniu/ubezpieczeniu, oraz ekspozycję wobec gwarantów finansowych, z podziałem na kategorie wiarygodności kredytowej gwaranta lub nazwy gwaranta;
- p) w przypadku portfela niehandlowego i ekspozycji sekurytyzowanych przez instytucję – wysokość sekurytyzowanych aktywów o utraconej wartości i aktywów przeterminowanych oraz wysokość strat uznanych przez instytucję w bieżącym okresie, obie pozycje z podziałem na typy ekspozycji;
- q) w przypadku portfela handlowego – łączną kwotę wszystkich należności z tytułu ekspozycji sekurytyzowanych przez instytucję i podlegających wymogowi kapitałowemu z tytułu ryzyka rynkowego, z podziałem na sekurytyzację tradycyjną i syntetyczną oraz według typów ekspozycji;
- r) w stosownych przypadkach – czy instytucja udzieliła wsparcia na warunkach przewidzianych w art. 248 ust. 1 oraz wpływ na fundusze własne.
- zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, instytucje ujawniają co najmniej następujące informacje:
- a) informacje dotyczące procesu decyzyjnego stosowanego przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń, a także liczbę posiedzeń organizowanych w danym roku obrachunkowym przez organ zarządzający pełniący nadzór nad wynagrodzeniami, w tym – w stosownych przypadkach – informacje na temat składu i zakresu zadań komisji ds. wynagrodzeń, konsultanta zewnętrznego, z którego usług skorzystano przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń, oraz roli odpowiednich zainteresowanych stron;
- b) informacje na temat powiązania między wynagrodzeniem a wynikami;
- c) najważniejsze informacje na temat cech charakterystycznych systemu wynagrodzeń, w tym informacje na temat kryteriów stosowanych przy pomiarze wyników i korekcie o ryzyko, polityki odraczania płatności i kryteriów nabywania uprawnień;
- d) stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych, ustalony zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. g) dyrektywy 36/2013;
- e) informacje na temat kryteriów dotyczących osiągniętych wyników, stanowiących podstawę uprawnień do akcji, opcji na akcje lub zmiennych elementów wynagrodzenia;
- f) główne parametry oraz uzasadnienie wszelkiego rodzaju systemu elementów zmiennych i wszelkich innych świadczeń niepieniężnych;
- g) zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia, z podziałem na obszary działalności przedsiębiorstwa;
- h) zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń, z podziałem na kadre kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka instytucji, zawierające następujące dane:
- (i) wysokość wynagrodzeń za dany rok obrachunkowy z podziałem na wynagrodzenie stałe i zmienne oraz liczba osób je otrzymujących;
- (ii) wysokość i forma wynagrodzenia zmiennego z podziałem na świadczenia pieniężne, akcje i instrumenty związane z akcjami oraz inne typy;
- (iii) wysokość wynagrodzenia z odroczoną wypłatą z podziałem na części już przysługujące i jeszcze nieprzysługujące;
- (iv) wysokość wynagrodzenia z odroczoną wypłatą przyznana w danym roku obrachunkowym, wypłacona i zmniejszona w ramach korekty o wyniki;
- (v) płatności związane z przyjęciem do pracy i z odprawą w danym roku obrachunkowym oraz liczba beneficjentów takich płatności;

Artykuł 450

Polityka w zakresie wynagrodzeń

1. W odniesieniu do polityki i praktyk instytucji w zakresie wynagrodzeń dla kategorii pracowników, których działalność

- (vi) kwoty płatności związanych z odprawą dokonane w danym roku obrachunkowym, liczba beneficjentów takich płatności oraz wysokość najwyższej takiej płatności na rzecz jednej osoby;
- i) liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym: dla wynagrodzeń w przedziale między 1 mln EUR a 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 500 000 EUR, a dla wynagrodzeń wyższych niż 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 1 mln EUR;
- j) na żądanie państwa członkowskiego lub właściwego organu – łączne wynagrodzenie w podziale na każdego członka organu zarządzającego lub kadry kierowniczej wyższego szczebla.

2. W odniesieniu do instytucji mających duże znaczenie ze względu na ich wielkość, organizację wewnętrzną oraz charakter, skalę i stopień złożoności działalności, informacje ilościowe, o których mowa w niniejszym artykule, są również podawane do publicznej wiadomości na poziomie członków organu zarządzającego instytucji.

Instytucje stosują się do wymogów określonych w niniejszym artykule w sposób odpowiadający ich wielkości, organizacji wewnętrznej oraz charakterowi, skali i stopniowi złożoności działalności oraz nienaruszający przepisów dyrektywy 95/46/WE.

Artykuł 451

Dźwignia finansowa

1. Instytucje ujawniają następujące informacje na temat swojego wskaźnika dźwigni obliczonego zgodnie z art. 429, oraz zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej:

- a) wskaźnik dźwigni oraz sposób, w jaki instytucja zastosowała art. 499 ust. 2 i 3;
- b) podział miary ekspozycji całkowitej, jak również uzgodnienie miary ekspozycji całkowitej ze stosownymi informacjami ujawnianymi w publikowanych sprawozdaniach finansowych;
- c) w stosownych przypadkach kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11;
- d) opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej;
- e) opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni.
2. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia jednolitego wzoru do celów ujawniania informacji, o których mowa w ust. 1, oraz instrukcje dotyczące stosowania takiego wzoru.
- EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 czerwca 2014 r.
- Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

TYTUŁ III

WYMOGI KWALIFIKUJĄCE DO STOSOWANIA POSZCZEGÓLNYCH INSTRUMENTÓW LUB METOD

Artykuł 452

Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego

Instytucje obliczające kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według metody IRB ujawniają następujące informacje:

- a) zezwolenie właściwego organu na stosowanie tej metody lub zmianę metody już stosowanej;
- b) wyjaśnienie i przegląd:
- (i) struktury systemów ratingu wewnętrznego oraz powiązań między ratingami wewnętrznymi i zewnętrznymi;
  - (ii) stosowania oszacowań wewnętrzných do innych celów niż obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytułu II rozdział 3;
  - (iii) procesu zarządzania ograniczeniem ryzyka kredytowego oraz uznawania technik ograniczenia ryzyka kredytowego;
  - (iv) mechanizmów kontroli systemów ratingowych (w tym opis stopnia ich niezależności i zakresów odpowiedzialności) oraz przeglądu systemów ratingowych;
- c) opis procesu ratingów wewnętrznych dostarczany oddzielnie dla następujących kategorii ekspozycji:
- (i) rządy centralne i banki centralne;
  - (ii) instytucje;
  - (iii) przedsiębiorstwa, w tym MŚP, kredytowanie specjalistyczne i nabyte należności korporacyjne;

- (iv) ekspozycje detaliczne dla każdej kategorii ekspozycji, którym odpowiadają różne rodzaje korelacji wymienione w art. 154 ust. 1–4;
- (v) papiery kapitałowe;
- d) wartości ekspozycji w odniesieniu do każdej kategorii ekspozycji określonych w art. 147. Ekspozycje wobec rządów centralnych i banków centralnych, instytucji i przedsiębiorstw w przypadkach, w których do obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem instytucje stosują własne oszacowania wartości LGD lub współczynniki konwersji, ujawnia się oddzielnie od ekspozycji, w odniesieniu do których instytucje nie stosują takich oszacowań;
- e) w celu umożliwienia miarodajnego zróżnicowania ryzyka kredytowego w odniesieniu do każdej kategorii ekspozycji (rządy centralne i banki centralne, instytucje, przedsiębiorstwa i papiery kapitałowe) oraz w odniesieniu do wystarczającej liczby klas jakości dłużników (w tym dłużników, którzy nie wykonali zobowiązań) instytucje ujawniają następujące informacje:
- (i) ekspozycję całkowitą, w tym w odniesieniu do kategorii ekspozycji wobec rządów centralnych i banków centralnych, instytucji i przedsiębiorstw – sumę niespłaconych kredytów i wartości ekspozycji dla niewykorzystanych zobowiązań; w odniesieniu do papierów kapitałowych – pozostającą kwotę należną;
- (ii) średnią wagę ryzyka ekspozycji ważonych ryzykiem;
- (iii) w przypadku instytucji stosujących własne oszacowania współczynników konwersji do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem – kwotę niewykorzystanych zobowiązań i średnią wartość ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji;
- f) w przypadku kategorii ekspozycji detalicznych oraz każdej z kategorii określonych w lit. c) ppkt (iv) – albo informacje określone w lit. e) (w stosownych przypadkach przedstawione w sposób zbiorczy), albo analizę ekspozycji (niespłacone kredyty i wartości ekspozycji z tytułu niewykorzystanych zobowiązań) w odniesieniu do wystarczającej liczby klas oczekiwanych strat, aby umożliwić miarodajne zróżnicowanie ryzyka kredytowego (w stosownych przypadkach przedstawione w sposób zbiorczy);
- g) rzeczywiste korekty o szczególne ryzyko kredytowe za poprzedni okres dla każdej kategorii ekspozycji (w przypadku ekspozycji detalicznych, dla każdej z kategorii określonych w lit. c) ppkt (iv)) oraz różnicę w stosunku do wcześniejszych doświadczeń;
- h) opis czynników, które miały wpływ na poniesione straty w poprzednim okresie (na przykład, czy dana instytucja zaobserwowała wyższe niż średnie współczynniki niewykonania zobowiązań lub wyższe niż średnie wartości LGD i współczynników konwersji);
- i) oszacowania danej instytucji w zestawieniu z rzeczywistymi wynikami w dłuższej perspektywie czasowej. Informacje te obejmują co najmniej oszacowania strat w zestawieniu z rzeczywistymi stratami w każdej kategorii ekspozycji (w przypadku ekspozycji detalicznych – dla każdej z kategorii określonych w lit. c) ppkt (iv)) w okresie, który jest wystarczający do miarodajnej oceny funkcjonowania procesów ratingu wewnętrznego dla każdej kategorii ekspozycji (w przypadku ekspozycji detalicznych – dla każdej z kategorii określonych w lit. c) ppkt (iv)). W stosownych przypadkach instytucje dokonują dalszego podziału powyższych informacji w celu przeprowadzenia analizy wartości PD oraz – w przypadku instytucji stosujących własne oszacowania wartości LGD lub współczynników konwersji – w celu analizy wyników oszacowania wartości LGD i współczynnika konwersji względem oszacowań przedstawionych w ujawnionych informacjach dotyczących ilościowej oceny ryzyka określonych w niniejszym artykule;
- j) w odniesieniu do wszystkich kategorii ekspozycji określonych w art. 147 i każdej kategorii ekspozycji, którym odpowiadają różne rodzaje korelacji wymienione w art. 154 ust. 1–4:
- (i) w przypadku instytucji stosujących własne oszacowania wartości LGD do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem – średnie wartości LGD i PD ważone ekspozycją w ujęciu procentowym dla każdej właściwej lokalizacji geograficznej ekspozycji kredytowych;
- (ii) w przypadku instytucji, które nie stosują własnych oszacowań wartości LGD – średnią wartość PD ważoną ekspozycją w ujęciu procentowym dla każdej właściwej lokalizacji geograficznej ekspozycji kredytowych.
- Do celów lit. c) przedmiotowy opis zawiera informacje na temat typów ekspozycji w ramach danej kategorii ekspozycji, definicje, metody oraz dane służące do oszacowania i walidacji wartości PD, a także, w stosownych przypadkach, wartości LGD i współczynników konwersji, w tym założenia użyte przy obliczaniu tych zmiennych, oraz opisy istotnych odstępstw od definicji niewykonania zobowiązania określonej w art. 178, w tym szerokie segmenty portfela, których te odstępstwa dotyczą.
- Do celów lit. j) „właściwa lokalizacja geograficzna ekspozycji kredytowych” oznacza ekspozycje w państwach członkowskich, w których instytucja uzyskała zezwolenie, oraz w państwach członkowskich lub państwach trzecich, w których instytucje prowadzą działalność za pośrednictwem oddziału lub jednostki zależnej.

Artykuł 453

Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego

Instytucje wykorzystujące techniki ograniczenia ryzyka kredytowego ujawniają następujące informacje:

- a) zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz zakres, w jakim dana jednostka takie kompensowanie wykorzystuje;
- b) zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi;
- c) opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjętych przez daną instytucję;
- d) główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytową;
- e) informacje na temat koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w ramach podjętych działań w zakresie ograniczenia ryzyka kredytowego;

- f) w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej lub metody IRB, ale niedokonujących własnych oszacowań wartości LGD lub współczynników konwersji w odniesieniu do danej kategorii ekspozycji – całkowitą wartość ekspozycji podaną oddzielnie dla każdej kategorii ekspozycji (w stosownych przypadkach po skompensowaniu pozycji bilansowych lub pozabilansowych), która jest objęta – po zastosowaniu korekt z tytułu zmienności – uznanym zabezpieczeniem finansowym lub innym uznanym zabezpieczeniem;
- g) w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej lub metody IRB – całkowitą wartość ekspozycji podaną oddzielnie dla każdej kategorii ekspozycji (w stosownych przypadkach po skompensowaniu pozycji bilansowych lub pozabilansowych), która jest objęta gwarancjami lub kredytowymi instrumentami pochodnymi. W przypadku kategorii ekspozycji kapitałowych wymóg ten stosuje się do każdej metody określonej w art. 155.

Artykuł 454

Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Instytucje, które do obliczenia wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego stosują metody zaawansowanego pomiaru określone w art. 321–324, ujawniają opis zastosowania ubezpieczeń i innych mechanizmów transferu ryzyka w celu ograniczenia tego ryzyka.

Artykuł 455

Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

Instytucje obliczające swoje wymogi kapitałowe zgodnie z art. 363 ujawniają następujące informacje:

- a) w odniesieniu do każdego uwzględnionego subportfela:
- (i) cechy zastosowanych modeli;
  - (ii) w stosownych przypadkach w odniesieniu do modeli wewnętrznych w zakresie dodatkowego ryzyka niewykonania zobowiązań i migracji oraz transakcji korelacyjnych – zastosowane metody i rodzaje ryzyka mierzone za pomocą modelu wewnętrznego, w tym opis metody zastosowanej przez daną instytucję w celu określenia horyzontów płynnościowych, metod zastosowanych w celu dokonania oceny kapitałowej, która jest spójna z wymaganą normą ostrożnościową, a także metod zastosowanych w celu walidacji modelu;
  - (iii) opis testu warunków skrajnych zastosowanego do subportfela;
- (iv) opis metod zastosowanych w celu weryfikacji historycznej oraz walidacji dokładności i spójności modeli wewnętrznych i procesów modelowania;
- b) zakres zezwolenia wydanego przez właściwy organ;
- c) opis zakresu i metod zgodności z wymogami określonymi w art. 104 i 105;
- d) najwyższą, najniższą i średnią wartość następujących pozycji:
- (i) codziennych miar wartości zagrożonej w okresie sprawozdawczym oraz na koniec tego okresu;
  - (ii) miar wartości zagrożonej w warunkach skrajnych w okresie sprawozdawczym oraz na koniec tego okresu;
  - (iii) wartość ryzyka w zakresie dodatkowego ryzyka niewykonania zobowiązań i migracji oraz w zakresie ryzyka szczególnego związanego z korelacyjnym portfelem handlowym w okresie sprawozdawczym oraz na koniec tego okresu;
- e) elementy wymogu w zakresie funduszy własnych określone w art. 364;
- f) średni ważony horyzont płynnościowy dla każdego subportfela objętego modelami wewnętrznymi w zakresie dodatkowego ryzyka niewykonania zobowiązań i migracji oraz w zakresie transakcji korelacyjnych;
- g) porównanie codziennych miar wartości zagrożonej na koniec dnia z jednodniowymi zmianami wartości portfela na koniec kolejnego dnia roboczego wraz z analizą wszelkich istotnych przekroczeń w okresie sprawozdawczym.

CZĘŚĆ DZIEWIĄTA

AKTY DELEGOWANE I WYKONAWCZE

Artykuł 456

Akty delegowane

1. Komisja posiada uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 462 w odniesieniu do następujących kwestii:
  - a) wyjaśnienia definicji zawartych w art. 4, 5, 142, 153, 192, 242, 272, 300, 381 i 411 w celu zapewnienia jednolitego stosowania niniejszego rozporządzenia;
  - b) wyjaśnienia definicji zawartych w art. 4, 5, 142, 153, 192, 242, 272, 300, 381 i 411 w celu uwzględnienia – w ramach stosowania niniejszego rozporządzenia – zmian na rynkach finansowych;
  - c) zmiany wykazu kategorii ekspozycji zawartego w art. 112 i 147 w celu uwzględnienia zmian na rynkach finansowych;
  - d) kwoty określonej w art. 123 lit. c), art. 147 ust. 5 lit. a), art. 153 ust. 4 i art. 162 ust. 4 w celu uwzględnienia skutków inflacji;

- e) wykazu i klasyfikacji pozycji pozabilansowych w załącznikach I i II, w celu uwzględnienia zmian na rynkach finansowych;
- f) dostosowania kategorii firm inwestycyjnych zawartych w art. 95 ust. 1 i art. 96 ust. 1 w celu uwzględnienia zmian na rynkach finansowych;
- g) wyjaśnienia wymogu określonego w art. 97 w celu zapewnienia jednolitego stosowania niniejszego rozporządzenia;
- h) zmiany wymogów w zakresie funduszy własnych, zgodnie z art. 301-311 niniejszego rozporządzenia i z art. 50a-50d rozporządzenia (UE) 648/2012 w celu uwzględnienia zmian lub modyfikacji w międzynarodowych standardach w odniesieniu do ekspozycji wobec kontrahenta centralnego;
- i) wyjaśnienia warunków, o których mowa w wyłączeniach przewidzianych w art. 400;
- j) wprowadzania zmian do miary kapitału i miary całkowitej ekspozycji składających się na wskaźnik dźwigni, o którym mowa w art. 429 ust. 2, w celu zlikwidowania wszelkich niedociągnięć wykrytych na podstawie sprawozdań, o których mowa w art. 430 ust. 1, przed wymaganą datą publikacji wskaźnika dźwigni przez instytucje, jak określono w art. 451 ust. 1 lit. a).
2. EUNB monitoruje wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej i do dnia 1 stycznia 2015 r. przedstawi Komisji stosowne sprawozdanie. W szczególności w sprawozdaniu znajduje się ocena:
- a) ujęcia ryzyka związanego z CVA jako jednostkowego narzutu kapitałowego w zestawieniu z zintegrowanym składnikiem ram ryzyka rynkowego
- b) zakresu narzutu kapitałowego z tytułu ryzyka związanego z CVA, łącznie ze zwolnieniem określonym w art. 482;
- c) uznanych zabezpieczeń;
- d) obliczania wymogów kapitałowych dla ryzyka związanego z CVA.
- uwzględnieniu dostosowań do zmian w innych aktach ustawodawczych Unii dotyczących usług finansowych i rachunkowości dokonanych po przyjęciu niniejszego rozporządzenia, w tym standardów rachunkowości opartych na rozporządzeniu (WE) nr 1606/2002:
- a) wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego określonych w art. 111-134 i w art. 143-191;
- b) skutków ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 193-241;
- c) wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu sekurytyzacji określonych w art. 243-266;
- d) wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta określonych w art. 272-311;
- e) wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego określonych w art. 315-324;
- f) wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego określonych w art. 325-377;
- g) wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rozliczenia określonych w art. 378 i 379;
- h) wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej określonych w art. 383, 384 i 386;
- i) części drugiej i art. 99 wyłącznie w wyniku zmian w standardach lub wymogach rachunkowości uwzględniających prawo unijne.

Artykuł 458

Ryzyko makroostrożnościowe lub systemowe stwierdzone na szczeblu państwa członkowskiego

1. Państwa członkowskie wyznaczają organ odpowiedzialny za stosowanie niniejszego artykułu. Organem tym jest organ właściwy lub wyznaczony organ.
2. Jeżeli organ określony zgodnie z ust. 1 stwierdzi zmiany w natężeniu ryzyka makroostrożnościowego lub systemowego w systemie finansowym, które może mieć poważne negatywne skutki dla systemu finansowego i gospodarki realnej w danym państwie członkowskim i któremu to ryzyku zdaniem tego organu można by lepiej zaradzić przy pomocy bardziej rygorystycznych środków krajowych, organ ten powiadamia o tym fakcie Parlament Europejski, Radę, Komisję, ERRS i EUNB oraz przedkłada stosowne dowody ilościowe lub jakościowe wszystkich poniższych elementów:

- a) zmian w natężeniu ryzyka makroostrożnościowego lub systemowego;
- b) powodów, dla których zmiany takie mogłyby stwarzać zagrożenie dla stabilności finansowej na szczeblu krajowym;

Artykuł 457

Dostosowania techniczne i korekty

Komisja posiada uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 462 w celu dokonania dostosowania technicznego i korekt elementów innych niż istotne następujących przepisów, aby uwzględnić zmiany w zakresie nowych produktów finansowych lub działalności finansowej, w celu

- c) powodów, dla których art. 124 i 164 niniejszego rozporządzenia oraz art. 101, 103, 104, 105, 133 oraz 136 dyrektywy 2013/36/UE nie mogą adekwatnie zaradzić stwierdzonemu ryzyku makroostrożnościowemu lub systemowemu, z uwzględnieniem względnej skuteczności tych środków;
- d) projektu środków krajowych – w odniesieniu do instytucji działających na podstawie zezwolenia udzielonego w danym państwie lub podgrupy takich instytucji – służących złagodzeniu zmian w natężeniu ryzyka i dotyczących:
- (i) poziomu funduszy własnych określonego w art. 92;
  - (ii) wymogów w zakresie dużych ekspozycji określonych w art. 392 oraz w art. 395–403;
  - (iii) wymogów dotyczących podawania informacji do wiadomości publicznej określonych w art. 431–455;
  - (iv) poziomu bufora zabezpieczającego przewidzianego w art. 129 dyrektywy 2013/36/UE;
  - (v) wymogów dotyczących płynności określonych w części szóstej;
  - (vi) wag ryzyka w odniesieniu do baniek spekulacyjnych dotyczących sektora nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych; lub
  - (vii) ekspozycji wewnątrz sektora finansowego;
- e) wyjaśnienie, dlaczego organ określony zgodnie z ust. 1 uważa projekty środków za właściwe, skuteczne i proporcjonalne na potrzeby rozwiązania zaistniałej sytuacji; oraz
- f) ocenę prawdopodobnego pozytywnego lub negatywnego wpływu przedmiotowych projektów środków na rynek wewnętrzny w oparciu o informacje, które są dostępne danemu państwu członkowskiemu.

3. Kiedy organy wyznaczone zgodnie z ust. 1 zostają upoważnione do stosowania środków krajowych zgodnie z niniejszym artykułem, przekazują odpowiednim właściwym organom lub wyznaczonym organom w innych państwach członkowskich wszystkie stosowne informacje.

4. Uprawnienia do przyjęcia aktu wykonawczego w celu odrzucenia projektów krajowych środków, o których mowa w ust. 2 lit. d), przynajmniej się Radzie, stanowiącej większością kwalifikowaną na wniosek Komisji.

W ciągu jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, ERRS, i EUNB przedstawiają Radzie, Komisji i zainteresowanemu państwu członkowskiemu opinie na temat punktów wymienionych w tym ustępie.

Uwzględniając w najwyższym stopniu opinie, o których mowa w akapicie pierwszym, jeżeli istnieją przekonujące, mocne

i szczegółowe dowody na to, że dany środek będzie mieć negatywny wpływ na rynek wewnętrzny, a wpływ ten przeważa nad korzyściami w zakresie stabilności finansowej płynącymi ze zmniejszenia stwierdzonego ryzyka makroostrożnościowego lub systemowego, Komisja może, w terminie jednego miesiąca, przedłożyć Radzie wniosek dotyczący aktu wykonawczego w celu odrzucenia projektu środków krajowych.

Jeżeli Komisja nie przedłoży wniosku we wspomnianym terminie jednego miesiąca, dane państwo członkowskie może natychmiast przyjąć projekt środków krajowych na okres nieprzekraczający dwóch lat lub do czasu, gdy ryzyko makroostrożnościowe lub ryzyko systemowe przestaną występować, jeśli stanie się to wcześniej.

Rada podejmuje decyzję w sprawie wniosku Komisji w terminie jednego miesiąca od otrzymania wniosku i podaje powody odrzucenia, bądź nie, projektu środków krajowych.

Rada odrzuca projekt środków krajowych wyłącznie w przypadku gdy stwierdzi, że nie zostały spełnione następujące warunki:

- a) zmiany w natężeniu ryzyka makroostrożnościowego lub systemowego mają taki charakter, że mogłyby stanowić ryzyko dla stabilności finansowej na szczeblu krajowym;
- b) art. 124 i 164 niniejszego rozporządzenia oraz art. 101, 103, 104, 105, 133 oraz 136 dyrektywy 2013/36/UE nie mogą adekwatnie zaradzić stwierdzonemu ryzyku makroostrożnościowemu lub systemowemu, z uwzględnieniem względnej skuteczności tych środków;
- c) projekt środków krajowych jest właściwszy do zaradzenia stwierdzonemu ryzyku makroostrożnościowemu lub systemowemu i nie pociąga za sobą nieproporcjonalnych niekorzystnych skutków dla całości lub części systemu finansowego innych państw członkowskich lub Unii jako całości, tym samym stanowiąc lub stwarzając przeszkodę dla funkcjonowania rynku wewnętrznego;
- d) problem ten dotyczy tylko jednego państwa członkowskiego; oraz
- e) na ryzyka te nie zareagowano już przy pomocy innych środków określonych w niniejszym rozporządzeniu lub dyrektywie 2013/36/UE.

Ocena Rady uwzględnia opinie ERRS i EUNB oraz opiera się na dowodach przedstawionych zgodnie z ust. 2 przez organ określony zgodnie z ust. 1.

Jeżeli Rada nie podejmie decyzji o odrzuceniu proponowanych środków krajowych w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania wniosku Komisji, dane państwo członkowskie może przyjąć środki na okres nieprzekraczający dwóch lat lub do czasu, gdy ryzyko makroostrożnościowe lub ryzyko systemowe przestaną występować, jeśli stanie się to wcześniej.

5. Inne państwa członkowskie mogą uznać środki określone zgodnie z niniejszym artykułem i stosować je względem działających na podstawie zezwolenia udzielonego w danym państwie oddziałów zlokalizowanych w państwie członkowskim upoważnionym do stosowania tych środków.

6. Jeżeli państwa członkowskie uznają środki określone zgodnie z niniejszym artykułem, powiadamiają o tym Radę, Komisję, EUNB, ERRS i państwo członkowskie upoważnione do stosowania tych środków.

7. Przy podejmowaniu decyzji o uznaniu środków określonych zgodnie z niniejszym artykułem państwa członkowskie uwzględniają kryteria przedstawione w ust. 2.

8. Państwo członkowskie upoważnione do stosowania środków może zwrócić się do ERRS o wydanie zalecenia określonego w art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1092/2010 i skierowanego do jednego lub więcej państw członkowskich, które nie uznają przedmiotowych środków.

9. Przed wygaśnięciem upoważnienia wydanego zgodnie z ust. 4 państwo członkowskie – w porozumieniu z ERRS i EUNB – dokonuje przeglądu sytuacji i może przyjąć, zgodnie z procedurą, o której mowa w ust. 4, nową decyzję w sprawie przedłużenia okresu stosowania krajowych środków każdorazowo o kolejny rok. Po pierwszym przedłużeniu Komisja – w porozumieniu z ERRS i EUNB – dokonuje przeglądu sytuacji co najmniej raz w roku.

10. Niezależnie od procedury określonej w ust. 3-9, państwom członkowskim zezwala się na zwiększenie wagi ryzyka powyżej poziomów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu o maksymalnie 25 %, w odniesieniu do ekspozycji określonych w ust. 2 lit. d) ppkt (vi) i (vii) niniejszego artykułu, i zmniejszenie limitu dużych ekspozycji przewidzianego w art. 395 maksymalnie do 15 % na okres nieprzekraczający dwóch lat lub do czasu, gdy ryzyko makroostrożnościowe lub ryzyko systemowe przestaną występować, jeśli stanie się to wcześniej, pod warunkiem że zostaną spełnione warunki i wymogi dotyczące powiadamiania określone w ust. 2 niniejszego artykułu.

Artykuł 459

Wymogi ostrożnościowe

Komisja ma uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych – w szczególności na podstawie zalecenia lub opinii ERRS lub EUNB – zgodnie z art. 462 w celu nakładania na okres jednego roku surowszych wymogów ostrożnościowych w odniesieniu do ekspozycji, jeżeli jest to konieczne, aby zareagować na zmiany w natężeniu ryzyka mikroostrożnościowego i makroostrożnościowego wynikającego ze zmiany sytuacji na rynku na terytorium Unii lub poza nim, gdy zmiana ta ma wpływ na wszystkie państwa członkowskie, oraz jeżeli instrumenty przewidziane w niniejszym rozporządzeniu i w dyrektywie 2013/36/UE nie są wystarczające do wyeliminowania tych zagrożeń, dotyczących:

- a) poziomu funduszy własnych określonego w art. 87;
- b) wymogów w zakresie dużych ekspozycji określonych w art. 392 oraz w art. 395–403;
- c) wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w art. 431–455.

Komisja wspomagana przez ERRS przynajmniej raz w roku przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące zmian sytuacji na rynku, które mogą wymagać zastosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 460

Płynność

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 462 w celu szczegółowego określenia wymogu ogólnego ustanowionego w art. 412 ust. 1. Akt delegowany przyjęty zgodnie z niniejszym ustępem opiera się na pozycjach, które należy zgłosić zgodnie z częścią szóstą tytułu II i załącznikiem III; określa się w nim również okoliczności, w jakich właściwe organy muszą nałożyć na instytucje kredytowe szczególne poziomy przyływów i odpływów, w celu uwzględnienia szczególnych rodzajów ryzyka, na które są one narażone; przestrzega się w nim także progów określonych w ust. 2.

2. Wymóg dotyczący pokrycia płynności, o którym mowa w art. 412, wprowadza się zgodnie z następującymi etapami:

- a) 60 % wymogu dotyczącego pokrycia płynności w 2015 r.;
- b) 70 % – od dnia 1 stycznia 2016 r.;
- c) 80 % – od dnia 1 stycznia 2017 r.;
- d) 100 % – od dnia 1 stycznia 2018 r.

W tym celu Komisja uwzględni sprawozdania, o których mowa w art. 509 ust. 1, 2 i 3, oraz międzynarodowe standardy opracowane przez międzynarodowe fora, a także specyfikę unijną.

Komisja przyjmie akt delegowany, o którym mowa w ust. 1, do dnia 30 czerwca 2014 r. Wejdzie on w życie do dnia 31 grudnia 2014 r., lecz nie będzie mieć zastosowania przed dniem 1 stycznia 2015 r.

Artykuł 461

Przegląd stopniowego wprowadzania wymogu dotyczącego pokrycia płynności

1. Po przeprowadzeniu konsultacji z ERRS EUNB poinformuje Komisję – do dnia 30 czerwca 2016 r. – o tym, czy w stopniowym wprowadzaniu wymogu dotyczącego pokrycia płynności, określonym w art. 460 ust. 2, należy wprowadzić zmiany. W takiej analizie odpowiednio uwzględni się rozwój sytuacji na rynkach i sytuacji regulacyjnej, jak również specyfikę unijną.

W swoim sprawozdaniu ENUB oceni w szczególności odroczone, do dnia 1 stycznia 2019 r., wprowadzenie minimalnego wiążącego standardu wynoszącego 100 %. W sprawozdaniu tym uwzględnione zostaną sprawozdania roczne, o których mowa w art. 509 ust. 1, stosowne dane rynkowe i zalecenia wszystkich właściwych organów.

2. W razie konieczności podjęcia działań w odpowiedzi na zmiany na rynku i innego typu zmiany Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 462 w celu zmiany określonego w art. 460 etapowego wprowadzenia odnośnego wymogu i w celu odroczenia do 2019 r. wprowadzenia minimalnego wiążącego standardu wynoszącego 100 % w odniesieniu do wymogu dotyczącego pokrycia płynności ustalonego w art. 412 ust. 1, a także w celu zastosowania w 2018 r. minimalnego wiążącego standardu dla wymogu dotyczącego pokrycia płynności w wysokości 90 %.

Do celów oceny konieczności odroczenia Komisja uwzględni sprawozdanie i ocenę, o których mowa w ust. 1.

Akt delegowany przyjmowany zgodnie z niniejszym artykułem nie ma zastosowania przed dniem 1 stycznia 2018 r. i wejdzie w życie do dnia 30 czerwca 2017 r.

Artykuł 462

Wykonanie przekazania uprawnień

1. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych powierza się Komisji, z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszym artykule.

2. Uprawnienie do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 456–460, dokonuje się na czas nieokreślony począwszy od dnia 31 grudnia 2014 r..

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 456–460, może zostać odwołane w dowolnym momencie przez Parlament Europejski lub Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie uprawnień określonych w tej decyzji. Staje się ona skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub od późniejszej daty, która jest w niej określona. Nie wpływa ona na ważność aktów delegowanych już obowiązujących.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja powiadamia o tym równocześnie Parlament Europejski i Radę.

5. Akt delegowany przyjęty zgodnie z art. 456–460 wchodzi w życie wyłącznie jeśli ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie 3 miesięcy od daty zawiadomienia Parlamentu Europejskiego i Rady lub jeżeli przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wyrażają sprzeciwu. Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady termin ten jest przedłużany o 3 miesiące.

Artykuł 463

Sprzeciw wobec regulacyjnych standardów technicznych

W przypadku gdy Komisja przyjmuje regulacyjny standard techniczny na mocy niniejszego rozporządzenia, który jest taki sam jak projekt regulacyjnego standardu technicznego przedłożony przez EUNB, okres, w którym Parlament Europejski i Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec takiego regulacyjnego standardu technicznego, wynosi miesiąc od daty powiadomienia. Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady okres ten jest przedłużany o miesiąc. W drodze odstępstwa od art. 13 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 okres, w którym Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec regulacyjnego standardu technicznego, można w stosownych przypadkach wydłużyć o kolejny miesiąc.

Artykuł 464

Europejski Komitet Bankowy

1. Komisję wspomaga Europejski Komitet Bankowy ustanowiony na mocy decyzji Komisji 2004/10/WE⁽¹⁾. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłań do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

CZĘŚĆ DZIESIĄTA

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE, SPRAWOZDANIA, PRZEGLĄDY I ZMIANY

TYTUŁ I

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

ROZDZIAŁ I

Wymogi w zakresie funduszy własnych, niezrealizowane zyski i straty wyceniane według wartości godziwej oraz odliczenia

Sekcja 1

Wymogi w zakresie funduszy własnych

Artykuł 465

Wymogi w zakresie funduszy własnych

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 92 ust. 1 lit. a) i b) następujące wymogi w zakresie funduszy własnych mają zastosowanie w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.:

- współczynnik kapitałowy kapitału podstawowego Tier I na poziomie, który mieści się w przedziale 4–4,5 %;
- współczynnik kapitałowy kapitału Tier I na poziomie, który mieści się w przedziale 5,5–6 %.

⁽¹⁾ Dz.U. L 3 z 7.1.2004, s. 36.

2. Właściwe organy ustalają i publikują poziomy współczynników kapitałowych kapitału podstawowego Tier I i kapitału Tier I w przedziałach określonych w ust. 1, które muszą zostać spełnione – lub przekroczone – przez instytucje.

Artykuł 466

Zastosowanie międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej po raz pierwszy

W drodze odstępstwa od art. 24 ust. 2, właściwe organy przyznają instytucjom, które są zobowiązane do dokonywania wyceny aktywów i pozycji pozabilansowych oraz określania środków własnych zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości, stosownie do przepisów rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, po raz pierwszy okres 24 miesięcy na wprowadzenie niezbędnych wewnętrznych procesów i wymogów technicznych.

Sekcja 2

Niezrealizowane zyski i straty wyceniane według wartości godziwej

Artykuł 467

Niezrealizowane straty wyceniane według wartości godziwej

1. W drodze odstępstwa od art. 35 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. instytucje uwzględniają w obliczeniach pozycji kapitału podstawowego Tier I wyłącznie mającą zastosowanie wartość procentową niezrealizowanych strat związanych z aktywami lub pasywami wycenianych według wartości godziwej i ujętych w bilansie, z wyjątkiem pozycji, o których mowa w art. 33, oraz wszelkich innych niezrealizowanych strat odnotowanych jako część rachunku zysków i strat.

2. Do celów ust. 1 mająca zastosowanie wartość procentowa mieści się w następujących przedziałach:

- a) 20–100 % w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- b) 40–100 % w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- c) 60–100 % w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.; oraz
- d) 80–100 % w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

W drodze odstępstwa od ust. 1 właściwe organy mogą – w przypadkach, w których traktowanie takie było stosowane przed 1 stycznia 2014 r. – zezwolić instytucjom, by nie uwzględniały w żadnym elemencie środków własnych niezrealizowanych zysków lub strat z tytułu ekspozycji wobec rządów centralnych, które to zyski lub straty są ujęte w kategorii „Dostępne do sprzedaży” w ramach zatwierdzonych przez UE MSR 39.

Sposób traktowania określony w akapicie drugim stosuje się do dnia przyjęcia przez Komisję rozporządzenia na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 zatwierdzającego międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej, które zastępują MSR 39.

3. Właściwe organy ustalają i publikują mającą zastosowanie wartość procentową mieszczącą się w przedziałach określonych w ust. 2 lit. a)–d).

Artykuł 468

Niezrealizowane zyski wyceniane według wartości godziwej

1. W drodze odstępstwa od art. 35 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. instytucje usuwają z pozycji kapitału podstawowego Tier I mającą zastosowanie wartość procentową niezrealizowanych zysków związanych z aktywami lub pasywami wycenianych według wartości godziwej i ujętych w bilansie, z wyjątkiem pozycji, o których mowa w art. 33, oraz wszelkich innych niezrealizowanych zysków, z wyjątkiem zysków związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi, odnotowanych jako część rachunku zysków i strat. Uzyskanej rezydualnej kwoty nie usuwa się z pozycji kapitału podstawowego Tier I.

2. Do celów ust. 1 mająca zastosowanie wartość procentowa wynosi 100 % w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r., natomiast po tym terminie wartość ta mieści się w następujących przedziałach:

- a) 60–100 % w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- b) 40–100 % w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.;
- c) 20–100 % w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

Od dnia 1 stycznia 2015 r., gdy na mocy art. 467 właściwy organ wymaga od instytucji, by uwzględniły w obliczeniach kapitału podstawowego Tier I 100 % ich niezrealizowanych strat wycenianych według wartości godziwej, ten właściwy organ może również zezwolić na to, by instytucje uwzględniły w tych obliczeniach 100 % ich niezrealizowanych zysków wycenianych według wartości godziwej.

Od dnia 1 stycznia 2015 r., gdy na mocy art. 467 właściwy organ wymaga od instytucji, by uwzględniły w obliczeniach kapitału podstawowego Tier I odsetka ich niezrealizowanych strat wycenianych według wartości godziwej, ten właściwy organ może nie określać mającej zastosowanie wartości procentowej niezrealizowanych zysków na mocy ust. 2 niniejszego artykułu, która jest większa niż mająca zastosowanie wartość procentowa niezrealizowanych strat przedstawionych zgodnie z art. 467.

3. Właściwe organy ustalają i publikują mającą zastosowanie wartość procentową niezrealizowanych zysków mieszczącą się w przedziałach określonych w ust. 2 lit. a)–c), która nie jest usuwana z kapitału podstawowego Tier I;

4. W drodze odstępstwa od art. 33 ust. 1 lit. c) w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. instytucje uwzględniają w środkach własnych mającą zastosowanie wartość procentową – określoną w art. 478 – wartości godziwej zysków i strat z tytułu instrumentów pochodnych będących zobowiązaniami wynikającą z ich własnego ryzyka kredytowego.

Sekcja 3

Odliczenia

Podsekcja 1

Odliczenia od pozycji kapitału podstawowego tier I

Artykuł 469

Odliczenia od pozycji kapitału podstawowego Tier I

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 36 ust. 1 w okresie 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. mają zastosowanie następujące przepisy:

- a) instytucje odliczają od pozycji kapitału podstawowego Tier I określoną w art. 478 mającą zastosowanie wielkość procentową kwot, które zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. a)–h) należy odliczyć, z wyjątkiem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego uzależnionych od przyszłej rentowności oraz wynikających z różnic przejściowych;
- b) instytucje stosują odpowiednie przepisy określone w art. 472 w odniesieniu do rezydualnych kwot pozycji, które należy odliczyć zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. a)–h), z wyjątkiem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego uzależnionych od przyszłej rentowności oraz wynikających z różnic przejściowych;
- c) od pozycji kapitału podstawowego Tier I instytucje odliczają określoną w art. 478 mającą zastosowanie wartość procentową łącznej kwoty, którą zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. c) oraz i) należy odliczyć po zastosowaniu przepisów art. 470;
- d) instytucje stosują w stosownych przypadkach wymogi określone w art. 472 ust. 5 lub 11 w odniesieniu do łącznej rezydualnej kwoty pozycji, które zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. c) oraz i) należy odliczyć po zastosowaniu przepisów art. 470.

2. Instytucje określają część łącznej rezydualnej kwoty, o której mowa w ust. 1 lit. d), która podlega przepisom art. 472 ust. 5, jako iloraz kwoty określonej w lit. a) niniejszego ustępu i kwoty określonej w lit. b) niniejszego ustępu:

a) kwota aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego uzależnionych od przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych, o których mowa w art. 470 ust. 2 lit. a);

b) suma kwot, o których mowa w art. 470 ust. 2 lit. a) i b).

3. Instytucje określają część łącznej rezydualnej kwoty, o której mowa w ust. 1 lit. d), która podlega przepisom art. 472 ust. 11, jako iloraz kwoty określonej w lit. a) niniejszego ustępu i kwoty określonej w lit. b) niniejszego ustępu:

a) kwota bezpośrednich i pośrednich udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I, o której mowa w art. 470 ust. 2 lit. b);

b) suma kwot, o których mowa w art. 470 ust. 2 lit. a) i b).

Artykuł 470

Wyłączenia z odliczeń od pozycji kapitału podstawowego Tier I

1. Do celów niniejszego artykułu odpowiednie pozycje kapitału podstawowego Tier I obejmują pozycje kapitału podstawowego Tier I danej instytucji obliczane po zastosowaniu przepisów art. 32–35 i dokonaniu odliczeń zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. a)–h), lit. k) ppkt (ii)–(v) oraz lit. l), z wyjątkiem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego uzależnionych od przyszłej rentowności oraz wynikających z różnic przejściowych.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 48 ust. 1 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. instytucje nie odliczają pozycji wymienionych w lit. a) i b) niniejszego ustępu, których łączna wartość jest równa lub mniejsza niż 15 % wartości odpowiednich pozycji kapitału podstawowego Tier I danej instytucji:

a) aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego uzależnionych od przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych, których łączna wartość jest równa lub mniejsza niż 10 % wartości odpowiednich pozycji kapitału podstawowego Tier I;

b) jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w podmiot sektora finansowego – łącznej wartości bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych jej udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I danej jednostki, która jest równa lub mniejsza niż 10 % wartości odpowiednich pozycji kapitału podstawowego Tier I.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 48 ust. 4 pozycjom wyłączonym z odliczeń zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu nadaje się wagę ryzyka równą 250 %. Pozycje, o których mowa w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu, podlegają w stosownych przypadkach wymogom części trzeciej tytułu IV.

Artykuł 471

Wyłączenia z odliczeń udziałów kapitałowych w zakładach ubezpieczeń od pozycji kapitału podstawowego Tier I

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 49 ust. 1 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. właściwe organy mogą zezwolić instytucjom, by nie odliczały udziałów kapitałowych w zakładach ubezpieczeń, zakładach reasekuracji i ubezpieczeniowych spółkach holdingowych, jeżeli spełnione są poniższe warunki:

- a) warunki określone w art. 49 ust. 1 lit. a), c) i e);
- b) właściwe organy stwierdzają, że poziom procedur w zakresie kontroli ryzyka i analizy finansowej przyjętych przez instytucję konkretnie w celu nadzorowania inwestycji w przedsiębiorstwo lub spółkę holdingową jest odpowiedni;
- c) udziały kapitałowe instytucji w zakładzie ubezpieczeń, zakładzie reasekuracji lub ubezpieczeniowej spółce holdingowej nie przekraczają 15 % instrumentów w kapitale podstawowym Tier I wyemitowanych przez ten podmiot ubezpieczeniowy od dnia 31 grudnia 2012 r. oraz w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.;
- d) wartość udziałów kapitałowych instytucji, które nie zostały odliczone, nie przekracza wartości udziałów w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I w zakładzie ubezpieczeń, zakładzie reasekuracji lub ubezpieczeniowej spółce holdingowej od dnia 31 grudnia 2012 r.

2. Udziały kapitałowe, które nie podlegają odliczeniu zgodnie z ust. 1, kwalifikują się jako ekspozycje i są objęte wagą ryzyka wynoszącą 370 %.

Artykuł 472

Pozycje niepodlegające odliczeniu od kapitału podstawowego Tier I

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 33 lit. c) oraz art. 36 ust. 1 lit. a)–i) w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. instytucje stosują niniejszy artykuł w odniesieniu do rezydualnych kwot pozycji, o których mowa – stosownie do przypadku – w art. 468 ust. 4 akapit drugi i art. 469 ust. 1 lit. b) i d).

2. Rezydualna kwota korekt wyceny instrumentów pochodnych będących zobowiązaniami z tytułu własnego ryzyka kredytowego danej instytucji nie podlega odliczeniu.

3. W odniesieniu do rezydualnej kwoty strat poniesionych w bieżącym roku obrachunkowym, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. a), instytucje stosują następujące podejście:

- a) straty o istotnym znaczeniu odlicza się od pozycji w Tier I;
- b) straty, które nie mają istotnego znaczenia, nie są odliczane.

4. Instytucje odliczają od pozycji w Tier I rezydualną kwotę wartości niematerialnych, o których mowa w art. 36 ust. 1.

5. Nie odlicza się rezydualnej kwoty aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. c), i przypisuje się jej wagę ryzyka równą 0 %.

6. Rezydualną kwotę pozycji, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. d), odlicza się w połowie od pozycji w Tier I i w połowie od pozycji w Tier II.

7. Pozostałej kwoty aktywów z tytułu określonych świadczeń w ramach funduszu emerytalnego, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. e), nie odlicza się od żadnego elementu funduszy własnych i uwzględnia się ją w pozycji kapitału podstawowego Tier I w zakresie, w jakim kwota ta zostałaby uznana za fundusze własne podstawowe zgodnie z krajowymi środkami transpozycji art. 57 lit. a)–ca) dyrektywy 2006/48/WE.

8. W odniesieniu do rezydualnej kwoty posiadanych instrumentów w kapitale podstawowym Tier I, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. f), instytucje stosują następujące podejście:

- a) kwotę bezpośrednich udziałów kapitałowych odlicza się od pozycji w Tier I;
- b) kwoty pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych, w tym instrumentów własnych w kapitale podstawowym Tier I, które dana instytucja może być zobowiązana nabyć na mocy istniejącego lub warunkowego zobowiązania umownego, nie odlicza się i nadaje się jej wagę ryzyka zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2 lub 3 oraz w stosownych przypadkach stosuje się wobec niej wymogi określone w części trzeciej tytułu IV.

9. W odniesieniu do rezydualnej kwoty posiadanych instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podmiotu sektora finansowego, jeżeli dana instytucja ma z tym podmiotem krzyżowe powiązania kapitałowe, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. g), instytucje stosują następujące podejście:

- a) jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w dany podmiot sektora finansowego, kwotę posiadanych przez nią instrumentów w kapitale podstawowym Tier I danego podmiotu traktuje się jako pozycję wchodzącą w zakres art. 36 ust. 1 lit. h);
- b) jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w dany podmiot sektora finansowego, kwotę posiadanych przez nią instrumentów w kapitale podstawowym Tier I danego podmiotu traktuje się jako pozycję wchodzącą w zakres art. 36 ust. 1 lit. i).

10. W odniesieniu do rezydualnych kwot pozycji, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. h), instytucje stosują następujące podejście:

- a) kwoty, które należy odliczyć, odnoszące się do bezpośrednich udziałów kapitałowych odlicza się w połowie od pozycji w Tier I i w połowie od pozycji w Tier II;
- b) kwot odnoszących się do pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych nie odlicza się i nadaje się im wagi ryzyka zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2 lub 3 oraz stosuje się wobec nich wymogi określone w części trzeciej tytuł IV, w stosownych przypadkach.

11. W odniesieniu do rezydualnych kwot pozycji, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. i), instytucje stosują następujące podejście:

- a) kwoty, które należy odliczyć, odnoszące się do bezpośrednich udziałów kapitałowych odlicza się w połowie od pozycji w Tier I i w połowie od pozycji w Tier II;
- b) kwot odnoszących się do pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych nie odlicza się i nadaje się im wagę ryzyka zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2 lub 3 oraz stosuje się wobec nich wymogi określone w części trzeciej tytuł IV, w stosownych przypadkach.

Artykuł 473

Wprowadzenie zmian w MSR 19

1. W drodze odstępstwa od art. 481 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. właściwe organy mogą zezwolić instytucjom, które przygotowują swoje sprawozdania finansowe zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 na dodawanie do swojego kapitału podstawowego Tier I mającą zastosowanie kwotę zgodnie z ust. 2 lub 3 niniejszego artykułu, stosownie do przypadku, pomnożoną przez współczynnik stosowany zgodnie z ust. 4.

2. Mającą zastosowanie kwotę oblicza się przez odjęcie od sumy otrzymanej zgodnie z lit. a) sumy otrzymanej zgodnie z lit. b):

- a) instytucje określają wartości aktywów swoich funduszy emerytalnych ze zdefiniowanymi świadczeniami lub programów emerytalnych, w stosownych przypadkach, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1126/2008⁽¹⁾ w brzmieniu wynikającym ze zmian wprowadzonych rozporządzeniem (UE) nr 1205/2011⁽²⁾. Następnie instytucje odliczają od wartości tych aktywów wartości zob-

wiązań w ramach tych samych funduszy lub programów określone zgodnie z tymi samymi zasadami rachunkowości;

- b) instytucje określają wartości aktywów swoich funduszy emerytalnych ze zdefiniowanymi świadczeniami lub programów emerytalnych, w stosownych przypadkach, zgodnie z zasadami zawartymi w rozporządzeniu (WE) nr 1126/2008. Następnie instytucje odliczają od wartości tych aktywów wartości zobowiązań w ramach tych samych funduszy lub programów określonych zgodnie z tymi samymi zasadami rachunkowości.

3. Kwota określona zgodnie z ust. 2 jest ograniczona do kwoty, której nie trzeba odliczać od funduszy własnych, przed 1 stycznia 2014 r., na mocy krajowych środków transpozycji dyrektywy 2006/48/WE, o ile te krajowe środki transpozycji kwalifikowałyby się do traktowania określonego w art. 481 niniejszego rozporządzenia w danym państwie członkowskim.

4. Zastosowanie mają następujące współczynniki:

- a) 1 – w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- b) 0,8 – w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- c) 0,6 – w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.;
- d) 0,4 – w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.;
- e) 0,2 – w okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

5. W swoich publikowanych sprawozdaniach finansowych instytucje ujawniają informacje o wartości aktywów i zobowiązań zgodnie z ust. 2.

Podsekcja 2

Odliczenia od pozycji dodatkowych w tier I

Artykuł 474

Odliczenia od pozycji dodatkowych w Tier I

Na zasadzie odstępstwa od art. 56 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. stosuje się następujące przepisy:

- a) od pozycji dodatkowych w Tier I instytucje odliczają określoną w art. 478 mającą zastosowanie wartość procentową kwot, które należy odliczyć zgodnie z art. 56;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1126/2008 z dnia 3 listopada 2008 r. przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 320 z 29.11.2008, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1205/2011 z dnia 22 listopada 2011 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1126/2008 przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 7 (Dz.U. L 305 z 23.11.2011, s. 16).

- b) instytucje stosują wymogi określone w art. 475 w odniesieniu do rezydualnych kwot pozycji, które należy odliczyć zgodnie z art. 56.

Artykuł 475

Pozycje niepodlegające odliczeniu od pozycji dodatkowych w Tier I

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 56 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. w odniesieniu do rezydualnych kwot, o których mowa w art. 474 lit. b), stosuje się wymogi określone w niniejszym artykule.

2. W odniesieniu do rezydualnej kwoty pozycji, o których mowa w art. 56 lit. a), instytucje stosują następujące podejście:

a) bezpośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w Tier I odlicza się od pozycji w Tier I według wartości księgowej;

b) pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych we własnych instrumentach dodatkowych w Tier I, w tym własnych instrumentów dodatkowych w Tier I, które dana instytucja może być zobowiązana nabyć na mocy istniejącego lub warunkowego zobowiązania umownego, nie odlicza się i nadaje się im wagę ryzyka zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2 lub 3 oraz stosuje się wobec nich wymogi określone w części trzeciej tytułu IV, w stosownych przypadkach.

3. W odniesieniu do rezydualnej kwoty pozycji, o których mowa w art. 56 lit. b), instytucje stosują następujące podejście:

a) jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w podmiot sektora finansowego, z którym łączy ją krzyżowe powiązania kapitałowe, kwotę posiadanych przez nią bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w przedmiotowych instrumentach dodatkowych w Tier I danego podmiotu traktuje się jako pozycję wchodzącą w zakres art. 56 lit. c);

b) jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w podmiot sektora finansowego, z którym łączy ją krzyżowe powiązania kapitałowe, kwotę posiadanych przez nią bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w przedmiotowych instrumentach dodatkowych w Tier I danego podmiotu traktuje się jako pozycję wchodzącą w zakres art. 56 lit. d).

4. W odniesieniu do rezydualnej kwoty pozycji, o których mowa w art. 56 lit. c) i d), instytucje stosują następujące podejście:

a) kwotę odnoszącą się do bezpośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych, które należy odliczyć zgodnie z art. 56 lit. c) i d), odlicza się w połowie od pozycji w Tier I i w połowie od pozycji w Tier II;

b) kwoty odnoszącej się do pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych, które należy odliczyć zgodnie z art. 56 lit. c) i d), nie odlicza się i nadaje się jej wagę ryzyka zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2 lub 3

oraz stosuje się wobec niej wymogi określone w części trzeciej tytułu IV, w stosownych przypadkach.

Podsekcja 3

Odliczenia od pozycji w tier II

Artykuł 476

Odliczenia od pozycji w Tier II

Na zasadzie odstępstwa od art. 66 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. stosuje się następujące podejście:

a) od pozycji w Tier II instytucje odliczają określoną w art. 478 mającą zastosowanie wartość procentową kwot, które należy odliczyć zgodnie z art. 66;

b) instytucje stosują wymogi określone w art. 477 w odniesieniu do rezydualnych kwot, które należy odliczyć zgodnie z art. 66.

Artykuł 477

Odliczenia od pozycji w Tier II

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 66 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. w odniesieniu do rezydualnych kwot, o których mowa w art. 476 lit. b), stosuje się wymogi określone w niniejszym artykule.

2. W odniesieniu do rezydualnej kwoty pozycji, o których mowa w art. 66 lit. a), instytucje stosują następujące podejście:

a) bezpośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w Tier II odlicza się od pozycji w Tier II według wartości księgowej;

b) pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach własnych w Tier II, w tym instrumentów własnych w Tier II, które dana instytucja może być zobowiązana nabyć na mocy istniejącego lub warunkowego zobowiązania umownego, nie odlicza się i nadaje się im wagę ryzyka zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2 lub 3 oraz stosuje się wobec nich wymogi określone w części trzeciej tytułu IV, w stosownych przypadkach.

3. W odniesieniu do rezydualnej kwoty pozycji, o których mowa w art. 66 lit. b), instytucje stosują następujące podejście:

a) jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w podmiot sektora finansowego, z którym łączy ją krzyżowe powiązania kapitałowe, kwotę jej bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach Tier II danego podmiotu traktuje się jako pozycję wchodzącą w zakres art. 66 lit. c);

b) jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w podmiot sektora finansowego, z którym łączy ją krzyżowe powiązania kapitałowe, kwotę jej bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w Tier II danego podmiotu sektora finansowego traktuje się jako pozycję wchodzącą w zakres art. 66 lit. d).

4. W odniesieniu do rezydualnej kwoty pozycji, o których mowa w art. 66 lit. c) i d), instytucje stosują następujące podejście:

- a) kwotę odnoszącą się do bezpośrednich udziałów kapitałowych, które należy odliczyć zgodnie z art. 66 lit. c) i d), odlicza się w połowie od pozycji w Tier I i w połowie od pozycji w Tier II;
- b) kwoty odnoszącej się do pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych, które należy odliczyć zgodnie z art. 66 lit. c) i d), nie odlicza się i nadaje się jej wagę ryzyka zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2 lub 3 oraz stosuje się wobec niej wymogi określone w części trzeciej tytuł IV, w stosownych przypadkach.

Podsekcja 4

Wartości procentowe mające zastosowanie przy dokonywaniu obliczeń

Artykuł 478

Wartości procentowe mające zastosowanie przy dokonywaniu odliczeń od pozycji kapitału podstawowego Tier I, pozycji dodatkowych w Tier I i w Tier II

1. Do celów art. 468 ust. 4, art. 469 ust. 1 lit. a) i c), art. 474 lit. a) i art. 476 lit. a) mająca zastosowanie wartość procentowa mieści się w następujących przedziałach:

- a) 20–100 % w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- b) 40–100 % w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- c) 60–100 % w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.;
- d) 80–100 % w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 w odniesieniu do pozycji, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. c) i które istniały przed, mająca zastosowanie wartość procentowa do celów art. 469 ust. 1 lit. c) mieści się w następujących przedziałach:

- a) 0 – 100 % w odniesieniu do okresu od 1 stycznia 2014 r. do 2 stycznia 2015 r.;
- b) 10 – 100 % w odniesieniu do okresu od 2 stycznia 2015 r. do 2 stycznia 2016 r.;
- c) 20 – 100 % w odniesieniu do okresu od 2 stycznia 2016 r. do 2 stycznia 2017 r.;
- d) 30 – 100 % w odniesieniu do okresu od 2 stycznia 2017 r. do 2 stycznia 2018 r.;
- e) 40 – 100 % w odniesieniu do okresu od 2 stycznia 2018 r. do 2 stycznia 2019 r.;

- f) 50 – 100 % w odniesieniu do okresu od 2 stycznia 2019 r. do 2 stycznia 2020 r.;
- g) 60 – 100 % w odniesieniu do okresu od 2 stycznia 2020 r. do 2 stycznia 2021 r.;
- h) 70 – 100 % w odniesieniu do okresu od 2 stycznia 2021 r. do 2 stycznia 2022 r.;
- i) 80 – 100 % w odniesieniu do okresu od 2 stycznia 2022 r. do 2 stycznia 2023 r.;
- j) 90 – 100 % w odniesieniu do okresu od 2 stycznia 2023 r. do 2 stycznia 2024 r..

3. Właściwe organy określają i publikują mającą zastosowanie wartość procentową mieszczącą się w przedziałach określonych w ust. 1 i 2 w odniesieniu do wszystkich następujących odliczeń:

- a) poszczególnych odliczeń wymaganych zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. a)–h), z wyjątkiem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego uzależnionych od przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych;
- b) łącznej kwoty aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego uzależnionych od przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych oraz pozycji, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. i), które należy odliczyć zgodnie z art. 48;
- c) każdego odliczenia wymaganego zgodnie z art. 56 lit. b)–d);
- d) każdego odliczenia wymaganego zgodnie z art. 66 lit. b)–d).

Sekcja 4

Udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w tier I i tier II emitowane przez jednostki zależne

Artykuł 479

Uznanie w ramach skonsolidowanego kapitału podstawowego Tier I instrumentów i pozycji niekwalifikujących się jako udziały mniejszości

1. Na zasadzie odstępstwa od przepisów części drugiej tytuł II w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. właściwe organy ustalają zgodnie z ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, czy można uznać w ramach skonsolidowanych funduszy własnych pozycje, które kwalifikowałyby się jako rezerwy skonsolidowane zgodnie z krajowymi środkami transpozycji na mocy art. 65 dyrektywy 2006/48/WE, które nie kwalifikują się jako skonsolidowany kapitał podstawowy Tier I z któregokolwiek z poniższych powodów:

- a) instrument nie kwalifikuje się jako instrument w kapitale podstawowym Tier I, a związane z nim zyski zatrzymane i azjo emisyjne nie kwalifikują się jako pozycje skonsolidowanego kapitału podstawowego Tier I;

- b) pozycje nie kwalifikują się w związku z art. 81 ust. 2;
- c) pozycje nie kwalifikują się ponieważ jednostka zależna nie jest instytucją ani jednostką, która ze względu na mające zastosowanie prawo krajowe podlega wymogom niniejszego rozporządzenia i dyrektywy 2013/36/UE;
- d) pozycje nie kwalifikują się ponieważ jednostka zależna nie jest całkowicie objęta konsolidacją na podstawie przepisów części pierwszej tytuł II rozdział 2.

2. Mająca zastosowanie wartość procentowa pozycji, o których mowa w ust. 1, które kwalifikowałyby się jako rezerwy skonsolidowane zgodnie z krajowymi środkami transpozycji art. 65 dyrektywy 2006/48/WE, kwalifikuje się jako skonsolidowany kapitał podstawowy Tier I.

3. Do celów ust. 2 mające zastosowanie wartość procentowe mieszczą się w następujących przedziałach:

- a) 0–80 % w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- b) 0–90 % w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- c) 0–40 % w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.;
- d) 0–20 % w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

4. Właściwe organy ustalają i publikują mającą zastosowanie wartość procentową mieszczącą się w przedziałach określonych w ust. 3.

Artykuł 480

Uznanie w ramach skonsolidowanych funduszy własnych udziałów mniejszości i kwalifikującego się kapitału dodatkowego Tier I i w Tier II

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 84 ust. 1 lit. b), art. 85 ust. 1 lit. b) i art. 87 ust. 1 lit. b) w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. wartości procentowe, o których mowa w tych artykułach, mnoży się przez stosowny współczynnik.

2. Do celów ust. 1 stosowny współczynnik mieści się w następujących przedziałach:

- a) 0,2–1 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- b) 0,4–1 w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- c) 0,6–1 w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.; oraz
- d) 0,8–1 w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

3. Właściwe organy ustalają i publikują wartość mającego zastosowanie współczynnika mieszczącego się w przedziałach określonych w ust. 2.

Sekcja 5

Dodatkowe filtry i odliczenia

Artykuł 481

Dodatkowe filtry i odliczenia

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 32–36, 56 i 66 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. instytucje dokonują korekt w celu uwzględnienia w pozycjach kapitału podstawowego Tier I, pozycjach w Tier I, pozycjach w Tier II lub pozycjach funduszy własnych lub w celu odliczenia od tych pozycji mającej zastosowanie wartości procentowej filtrów lub odliczeń wymaganych na mocy krajowych środków transpozycji art. 57, 61, 63, 63a, 64 i 66 dyrektywy 2006/48/WE oraz art. 13 i 16 dyrektywy 2006/49/WE, które nie są wymagane zgodnie z przepisami części drugiej niniejszego rozporządzenia.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 36 ust. 1 lit. i) oraz art. 49 ust. 1 i 3 w okresie 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. właściwe organy mogą wymagać od instytucji, by stosowały metody, o których mowa w art. 49 ust. 1, gdy wymogi określone w art. 49 ust. 1 lit. b) i e) nie są spełnione, zamiast odliczenia wymaganego na mocy art. 36 ust. 1; właściwe organy mogą też zezwolić instytucjom na stosowanie takiej procedury. W takich przypadkach odsetek posiadanych instrumentów funduszy własnych podmiotu sektora finansowego, w którym jednostka dominująca dokonała znacznej inwestycji, która nie musi być odliczana zgodnie z art. 49 ust. 1, określa się za pomocą mającej zastosowanie wartości procentowej, o której mowa w ust. 4 niniejszego artykułu. Stosownie do przypadku, kwota, która nie jest odliczana, podlega wymogom art. 49 ust. 4.

3. Do celów ust. 1 mająca zastosowanie wartość procentowa mieści się w następujących przedziałach:

- a) 0–80 % w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- b) 0–60 % w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- c) 0–40 % w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.;
- d) 0–20 % w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

4. Do celów ust. 2 mająca zastosowanie wartość procentowa mieści się pomiędzy 0 % a 50 % w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.

5. W odniesieniu do każdego filtra lub odliczenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, właściwe organy ustalają i publikują mające zastosowanie wartości procentowe mieszczące się w przedziałach określonych w ust. 3 i 4.

6. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, zgodnie z którymi właściwe organy ustalają, czy do celów niniejszego artykułu względem pozycji kapitału podstawowego Tier I, pozycji dodatkowych w Tier I, pozycji w Tier I, pozycji w Tier II lub funduszy własnych należy dokonać korekt w zakresie funduszy własnych lub ich elementów zgodnie z krajowymi środkami transpozycji dyrektywy 2006/48/WE lub dyrektywy 2006/49/WE, które nie są uwzględnione w części drugiej niniejszego rozporządzenia.

EUNB przedstawia Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2014 r..

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 482

Zakres stosowania transakcji na instrumentach pochodnych z funduszami emerytalnymi

W odniesieniu do transakcji, o których mowa w art. 89 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, oraz zawartych w ramach systemu programów emerytalnych zdefiniowanego w art. 2 tego rozporządzenia instytucje nie obliczają wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z CVA, zgodnie z art. 382 ust. 4 lit. c) niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ 2

Stosowanie zasady praw nabytych w odniesieniu do instrumentów kapitałowych

Sekcja 1

Instrumenty stanowiące pomoc państwa

Artykuł 483

Stosowanie zasady praw nabytych w odniesieniu do instrumentów stanowiących pomoc państwa

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 26–29, 51, 52, 62 i 63 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. niniejszy artykuł ma zastosowanie do instrumentów kapitałowych i pozycji, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) instrumenty te wyemitowano przed 1 stycznia 2014 r.;
- b) instrumenty te wyemitowano w kontekście środków dokapitalizujących zgodnie z zasadami pomocy państwa. O ile część tych instrumentów jest subskrybowana prywatnie, muszą one być wyemitowane przed dniem 30 czerwca

2012 r. i w powiązaniu z tymi ich częściami, które są subskrybowane przez państwo członkowskie;

- c) na mocy art. 107 TFUE Komisja uznała przedmiotowe instrumenty za zgodne z rynkiem wewnętrznym;
- d) w przypadku gdy instrumenty są subskrybowane zarówno przez państwo członkowskie, jak i przez inwestorów prywatnych, jeżeli ma miejsce częściowy wykup instrumentów subskrybowanych przez państwo członkowskie, analogiczna część instrumentów subskrybowanych prywatnie podlega zasadzie praw nabytych zgodnie z art. 484. Gdy wykupione zostały wszystkie instrumenty subskrybowane przez państwo członkowskie, pozostałe instrumenty subskrybowane przez inwestorów prywatnych podlegają zasadzie praw nabytych zgodnie z art. 484.

2. Instrumenty, które kwalifikowały się zgodnie z krajowymi środkami transpozycji art. 57 lit. a) dyrektywy 2006/48/WE, kwalifikują się jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I niezależnie od obu następujących warunków:

- a) warunki określone w art. 28 niniejszego rozporządzenia nie są spełnione;
- b) instrumenty wyemitowało przedsiębiorstwo, o których mowa w art. 27 niniejszego rozporządzenia, oraz nie są spełnione warunki określone w art. 28 niniejszego rozporządzenia lub, w stosownych przypadkach, w art. 29 niniejszego rozporządzenia.

3. Instrumenty określone w ust. 1 lit. c) niniejszego artykułu, które nie kwalifikują się na mocy krajowych środków transpozycji do art. 57 lit. a) dyrektywy 2006/48/WE, kwalifikują się jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I, niezależnie od niespełnienia wymogów ust. 2 lit. a) lub b) niniejszego artykułu, pod warunkiem że spełnione są wymogi określone w ust. 8 niniejszego artykułu.

Instrumenty, które kwalifikują się jako kapitał podstawowy Tier I na mocy akapitu pierwszego nie mogą kwalifikować się jako instrumenty dodatkowe w Tier I lub instrumenty w Tier II na mocy ust. 5 lub 7.

4. Instrumenty, które kwalifikowały się zgodnie z krajowymi środkami transpozycji art. 57 lit. ca) i art. 66 ust. 1 dyrektywy 2006/48/WE, kwalifikują się jako instrumenty dodatkowe w Tier I niezależnie od niespełnienia warunków określonych w art. 52 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

5. Instrumenty określone w ust. 1 lit. c) niniejszego artykułu, które nie kwalifikują się na mocy krajowych środków transpozycji do art. 57 lit. ca) dyrektywy 2006/48/WE, kwalifikują się jako instrumenty dodatkowe w Tier I, niezależnie od braku spełnienia warunków określonych w art. 52 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że spełnione są wymogi ust. 8 niniejszego artykułu.

Instrumenty, które kwalifikują się jako instrumenty dodatkowe w Tier I na mocy akapitu pierwszego nie mogą kwalifikować się jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I lub instrumenty w Tier II na mocy ust. 3 lub 7.

6. Pozycje, które kwalifikowały się zgodnie z krajowymi środkami transpozycji art. 57 lit. f), g) lub h) i art. 66 ust. 1 dyrektywy 2006/48/WE, kwalifikują się jako instrumenty w Tier II niezależnie od nieobjęcia tych pozycji w art. 62 niniejszego rozporządzenia lub niespełnienia warunków określonych w art. 63 niniejszego rozporządzenia.

7. Instrumenty określone w ust. 1 lit. c) niniejszego artykułu, które nie kwalifikują się zgodnie z krajowymi środkami transpozycji do art. 57 lit. f), g) lub h) i art. 66 ust. 1 dyrektywy 2006/48/WE, kwalifikują się jako instrumenty w Tier II, niezależnie od nieobjęcia tych pozycji w art. 62 niniejszego rozporządzenia lub niespełnienia warunków określonych w art. 63 niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że spełnione są wymogi ust. 8 niniejszego artykułu.

Instrumenty, które kwalifikują się jako instrumenty w Tier II na mocy akapitu pierwszego nie mogą kwalifikować się jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I lub instrumenty dodatkowe w Tier I na mocy ust. 3 lub 5.

8. Instrumenty, o których mowa w ust. 3, 5 i 7, mogą kwalifikować się jako instrumenty funduszy własnych, o których mowa w tych ustępach, tylko wtedy, gdy spełniony jest warunek w ust. 1 lit. a) i gdy instrumenty te są wyemitowane przez instytucje zarejestrowane w państwie członkowskim, które podlega programowi dostosowań gospodarczych, a emisja tych instrumentów została uzgodniona lub jest kwalifikowana na mocy tego programu.

Sekcja 2

Instrumenty niestanowiące pomocy państwa

Podsekcja 1

Kwalifikowanie się i limity w zakresie zasady praw nabytych

Artykuł 484

Kwalifikowanie się do zastosowania zasady praw nabytych wobec pozycji, które kwalifikowały się jako fundusze własne na mocy krajowych środków transpozycji dyrektywy 2006/48/WE

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie wyłącznie do instrumentów i pozycji, które zostały wyemitowane przed dniem 31 grudnia 2011 r. lub przed tą datą kwalifikowały się jako fundusze własne, niebędących instrumentami, o których mowa w art. 483 ust. 1.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 26–29, 51, 52, 62 i 63 niniejszy artykuł ma zastosowanie w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

3. Z zastrzeżeniem art. 485 niniejszego rozporządzenia oraz limitu określonego w art. 486 ust. 2 niniejszego rozporządzenia kapitał w rozumieniu art. 22 dyrektywy 86/635/EWG i związane z nim azio emisyjne, które kwalifikowały się jako fundusze

własne podstawowe na mocy krajowych środków transpozycji art. 57 lit. a) dyrektywy 2006/48/WE, kwalifikują się jako pozycje kapitału podstawowego Tier I niezależnie od niespełnienia przez dany kapitał warunków określonych w art. 28 lub, w stosownych przypadkach, w art. 29.

4. Z zastrzeżeniem limitu określonego w art. 486 ust. 3 niniejszego rozporządzenia instrumenty i związane z nimi azio emisyjne, które kwalifikowały się jako fundusze własne podstawowe na mocy krajowych środków transpozycji art. 57 lit. ca) oraz art. 154 ust. 8 i 9 dyrektywy 2006/48/WE, kwalifikują się jako pozycje dodatkowe w Tier I niezależnie od niespełnienia warunków określonych w art. 52 niniejszego rozporządzenia.

5. Z zastrzeżeniem limitów określonych w art. 486 ust. 4 niniejszego rozporządzenia pozycje i związane z nimi azio emisyjne, które kwalifikowały się na mocy krajowych środków transpozycji art. 57 lit. e), f), g) lub h) dyrektywy 2006/48/WE, kwalifikują się jako pozycje w Tier II niezależnie od nieuwzględnienia tych pozycji w przepisach art. 62 niniejszego rozporządzenia lub niespełnienia warunków określonych w art. 63 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 485

Kwalifikowalność do włączenia do kapitału podstawowego Tier I azio emisyjnego związanego z pozycjami, które kwalifikowały się jako fundusze własne na mocy krajowych środków transpozycji dyrektywy 2006/48/WE

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie wyłącznie do instrumentów wyemitowanych przed dniem 31 grudnia 2010 r., niebędących instrumentami, o których mowa, w art. 483 ust. 1.

2. Azio emisyjne związane z kapitałem w rozumieniu art. 22 dyrektywy 86/635/EWG, który kwalifikował się jako fundusze własne podstawowe na mocy krajowych środków transpozycji art. 57 lit. a) dyrektywy 2006/48/WE, kwalifikują się jako pozycje kapitału podstawowego Tier I, jeżeli spełniają warunki określone w art. 28 lit. i) oraz j) niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 486

Limity w zakresie stosowania zasady praw nabytych wobec pozycji zaliczających się do pozycji kapitału podstawowego Tier I, pozycji dodatkowych w Tier I i w Tier II

1. W okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. zakres, w jakim instrumenty i pozycje, o których mowa w art. 484, kwalifikują się jako fundusze własne, zostaje ograniczony zgodnie z niniejszym artykułem.

2. Wartość pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3 i które kwalifikują się jako pozycje kapitału podstawowego Tier I, jest ograniczona do mającej zastosowanie wartości procentowej sumy wartości określonych w lit. a) i b) niniejszego ustępu:

a) kwoty nominalnej kapitału, o którym mowa w art. 484 ust. 3, który był wyemitowany na dzień 31 grudnia 2012 r.;

b) azio emisyjnych związanych z pozycjami, o których mowa w lit. a).

3. Wartość pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, które kwalifikują się jako pozycje dodatkowe w Tier I, jest ograniczona do mającej zastosowanie wartości procentowej pomnożonej przez wynik odejmowania sumy wartości określonych w lit. c)–f) niniejszego ustępu od sumy wartości określonych w lit. a) i b) niniejszego ustępu:

- a) kwoty nominalnej instrumentów, o których mowa w art. 484 ust. 4, które pozostawały w obiegu w dniu 31 grudnia 2012 r.;
- b) azio emisyjnych związanych z instrumentami, o których mowa w lit. a);
- c) wartości instrumentów, o których mowa w art. 484 ust. 4, która w dniu 31 grudnia 2012 r. przekraczała limity określone w krajowych środkach transpozycji art. 66 ust. 1 lit. a) i art. 66 ust. 1a dyrektywy 2006/48/WE;
- d) azio emisyjnych związanych z instrumentami, o których mowa w lit. c);
- e) kwoty nominalnej instrumentów, o których mowa w art. 484 ust. 4, które znajdowały się w obiegu w dniu 31 grudnia 2012 r., ale które nie kwalifikują się jako instrumenty dodatkowe w Tier I zgodnie z art. 489 ust. 4;
- f) azio emisyjnych związanych z instrumentami, o których mowa w lit. e).

4. Kwota pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5, które kwalifikują się jako pozycje w Tier II, jest ograniczona do mającej zastosowanie wartości procentowej wyniku odejmowania sumy wartości określonych w lit. e)–h) niniejszego ustępu od sumy wartości określonych w lit. a)–d) niniejszego ustępu:

- a) kwoty nominalnej instrumentów, o których mowa w art. 484 ust. 5, które pozostawały w obiegu w dniu 31 grudnia 2012 r.;
- b) azio emisyjnych związanych z instrumentami, o których mowa w lit. a);
- c) kwoty nominalnej podporządkowanego kapitału pożyczkowego, który znajdował się w obiegu w dniu 31 grudnia, pomniejszona o kwotę wymaganą zgodnie z krajowymi środkami transpozycji art. 64 ust. 3 lit. c) dyrektywy 2006/48/WE;
- d) kwoty nominalnej pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5, innych niż instrumenty i podporządkowany kapitał pożyczkowy, o których mowa w lit. a) i c) niniejszego ustępu, które znajdowały się w obiegu w dniu 31 grudnia 2012 r.;
- e) kwoty nominalnej instrumentów i pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5, które znajdowały się w obiegu w dniu 31 grudnia 2012 r. i przekraczały limity określone w krajowych środkach transpozycji art. 66 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2006/48/WE;

f) azio emisyjnych związanych z instrumentami, o których mowa w lit. e);

g) kwoty nominalnej instrumentów, o których mowa w art. 484 ust. 5 i które znajdowały się w obiegu w dniu 31 grudnia 2012 r. i nie kwalifikują się jako pozycje w Tier II zgodnie z art. 490 ust. 4;

h) azio emisyjnych związanych z instrumentami, o których mowa w lit. g).

5. Do celów niniejszego artykułu mające zastosowanie wartości procentowe, o których mowa w ust. 2–4, mieszczą się w następujących przedziałach:

- a) 60–80 % w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- b) 40–70 % w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- c) 20–60 % w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.;
- d) 0–50 % w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.;
- e) 0–40 % w okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.;
- f) 0–30 % w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.;
- g) 0–20 % w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.;
- h) 0–10 % w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

6. Właściwe organy ustalają i publikują mające zastosowanie wartości procentowe mieszczące się w przedziałach określonych w ust. 5.

Artykuł 487

Pozycje wyłączone ze stosowania zasady praw nabytych w odniesieniu do pozycji kapitału podstawowego Tier I lub pozycji dodatkowych w Tier I zaliczane do innych elementów funduszy własnych

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 51, 52, 62 i 63 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. jako pozycje, o których mowa w art. 484 ust. 4, instytucje mogą traktować kapitał oraz związane z nim azio emisyjne, o których mowa w art. 484 ust. 3, które są wyłączone z pozycji kapitału podstawowego Tier I, ponieważ ich wartość przekracza mającą zastosowanie wartość procentową określoną w art. 486 ust. 2, w zakresie, w jakim włączenie tego kapitału i związanego z nim azio emisyjnego nie przekracza mającego zastosowanie limitu procentowego, o którym mowa w art. 486 ust. 3.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 51, 52, 62 i 63 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. instytucje mogą traktować następujące elementy jako pozycje, o których mowa w art. 484 ust. 5, w zakresie, w jakim ich włączenie nie przekracza mającego zastosowanie limitu procentowego, o którym mowa w art. 486 ust. 4:

- a) kapitał oraz związane z nim azio emisyjne, o których mowa w art. 484 ust. 3, które są wyłączone z pozycji kapitału podstawowego Tier I, ponieważ ich wartość przekracza mającą zastosowanie wartość procentową określoną w art. 486 ust. 2;
- b) instrumenty i związane z nimi azio emisyjne, o których mowa w art. 484 ust. 4, których wartość przekracza mającą zastosowanie wartość procentową, o której mowa w art. 486 ust. 3.

3. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, zgodnie z którymi instrumenty funduszy własnych, o których mowa w ust. 1 i 2, traktuje się jako objęte przepisami art. 486 ust. 4 lub 5 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

EUNB przedstawi Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2014 r..

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 488

Amortyzacja pozycji traktowanych zgodnie z zasadą praw nabytych jako pozycje w Tier II

Pozycje, o których mowa w art. 484 ust. 5, kwalifikujące się jako pozycje w Tier II, o których mowa w art. 484 ust. 5 lub art. 486 ust. 4, podlegają wymogom określonym w art. 64.

Podsekcja 2

Włączenie instrumentów z opcją kupna i zachętą do umorzenia do pozycji dodatkowych w tier I i tier II

Artykuł 489

Instrumenty hybrydowe z opcją kupna i zachętą do umorzenia

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 51 i 52 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. instrumenty, o których mowa w art. 484 ust. 4, i które w swoich warunkach zawierają opcję kupna z zachętą do ich umorzenia przez daną

instytucję, podlegają wymogom określonym w ust. 2–7 niniejszego artykułu.

2. Przedmiotowe instrumenty kwalifikują się jako instrumenty dodatkowe w Tier I, pod warunkiem że spełnione są następujące warunki:

- a) instytucja zdołała wykonać opcję kupna z zachętą do umorzenia dopiero przed dniem 1 stycznia 2013 r.
- b) instytucja nie wykonała opcji kupna;
- c) warunki określone w art. 52 są spełnione od dnia 1 stycznia 2013 r.

3. Przedmiotowe instrumenty kwalifikują się jako instrumenty dodatkowe w Tier I o obniżonym uznaniu zgodnie z art. 484 ust. 4 do dnia ich efektywnego terminu zapadalności, a po upływie tego okresu kwalifikują się bez ograniczeń jako pozycje dodatkowe w Tier I, pod warunkiem że:

- a) instytucja zdołała wykonać opcję kupna z zachętą do umorzenia nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2013 r.;
- b) instytucja nie wykonała przedmiotowej opcji kupna w dniu efektywnego terminu zapadalności danych instrumentów;
- c) warunki określone w art. 52 są spełnione od dnia efektywnego terminu zapadalności danych instrumentów.

4. Od 1 stycznia 2014 r. przedmiotowe instrumenty nie kwalifikują się jako instrumenty dodatkowe w Tier I i nie podlegają przepisom art. 484 ust. 4, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) instytucja zdołała wykonać opcję kupna z zachętą do umorzenia w okresie od dnia 31 grudnia 2011 r. do dnia 1 stycznia 2013 r.;
- b) instytucja nie wykonała przedmiotowej opcji kupna w dniu efektywnego terminu zapadalności danych instrumentów;
- c) warunki określone w art. 52 nie są spełnione od dnia efektywnego terminu zapadalności danych instrumentów.

5. Przedmiotowe instrumenty kwalifikują się jako instrumenty dodatkowe w Tier I o obniżonym uznaniu zgodnie z art. 484 ust. 4 do dnia ich efektywnego terminu zapadalności, a po upływie tego okresu nie kwalifikują się jako instrumenty dodatkowe w Tier I, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) instytucja zdołała wykonać opcję kupna z zachętą do umorzenia w dniu 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie;
- b) instytucja nie wykonała przedmiotowej opcji kupna w dniu efektywnego terminu zapadalności danych instrumentów;
- c) warunki określone w art. 52 nie są spełnione od dnia efektywnego terminu zapadalności danych instrumentów.

6. Przedmiotowe instrumenty kwalifikują się jako instrumenty dodatkowe w Tier I zgodnie z art. 484 ust. 4, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) instytucja zdołała wykonać opcję kupna z zachętą do umorzenia najpóźniej w dniu 31 grudnia 2011 r.;
- b) instytucja nie wykonała przedmiotowej opcji kupna w dniu efektywnego terminu zapadalności danych instrumentów;
- c) warunki określone w art. 52 nie były spełnione od dnia efektywnego terminu zapadalności danych instrumentów.

Artykuł 490

Pozycje w Tier II z zachętą do umorzenia

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 62 i 63 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. pozycje, o których mowa w art. 484 ust. 5, które kwalifikowały się na mocy krajowych środków transpozycji art. 57 lit. f) lub h) dyrektywy 2006/48/WE i które w swoich warunkach zawierają opcję kupna z zachętą do ich umorzenia przez daną instytucję, podlegają wymogom określonym w ust. 2–7 niniejszego artykułu.

2. Przedmiotowe pozycje kwalifikują się jako instrumenty w Tier II, pod warunkiem że:

- a) instytucja zdołała wykonać opcję kupna z zachętą do umorzenia dopiero przed dniem 1 stycznia 2013 r.
- b) instytucja nie wykonała opcji kupna;
- c) od dnia 1 stycznia 2013 r. spełnione są warunki określone w art. 63.

3. Przedmiotowe pozycje kwalifikują się jako pozycje w Tier II zgodnie z art. 484 ust. 5 do dnia ich efektywnego terminu zapadalności, a po upływie tego okresu kwalifikują się bez ograniczeń jako pozycje w Tier II, pod warunkiem że spełnione są następujące warunki:

- a) instytucja zdołała wykonać opcję kupna z zachętą do umorzenia nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2013 r.;
- b) instytucja nie wykonała opcji kupna w dniu efektywnego terminu zapadalności przedmiotowych pozycji;
- c) warunki określone w art. 63 są spełnione od dnia efektywnego terminu zapadalności danych pozycji.

4. Od dnia 1 stycznia 2013 r. przedmiotowe pozycje nie kwalifikują się jako pozycje w Tier II, jeżeli są spełnione następujące warunki:

a) instytucja zdołała wykonać opcję kupna z zachętą do umorzenia wyłącznie w okresie od dnia 31 grudnia 2011 r. do dnia 1 stycznia 2013 r.;

b) instytucja nie wykonała opcji kupna w dniu efektywnego terminu zapadalności przedmiotowych pozycji;

c) warunki określone w art. 63 nie są spełnione od dnia efektywnego terminu zapadalności przedmiotowych pozycji.

5. Przedmiotowe pozycje kwalifikują się jako pozycje w Tier II o obniżonym uznaniu zgodnie z art. 484 ust. 5 do dnia ich efektywnego terminu zapadalności, a po upływie tego okresu nie kwalifikują się jako pozycje w Tier II, jeżeli:

a) instytucja zdołała wykonać opcję kupna z zachętą do umorzenia w dniu 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie;

b) instytucja nie wykonała przedmiotowej opcji kupna w dniu efektywnego terminu zapadalności;

c) warunki określone w art. 63 nie są spełnione od dnia efektywnego terminu zapadalności przedmiotowych pozycji.

6. Przedmiotowe pozycje kwalifikują się jako pozycje w Tier II zgodnie z art. 484 ust. 5, jeżeli:

a) instytucja zdołała wykonać opcję kupna z zachętą do umorzenia najpóźniej w dniu 31 grudnia 2011 r.;

b) instytucja nie wykonała opcji kupna w dniu efektywnego terminu zapadalności przedmiotowych pozycji;

c) warunki określone w art. 63 nie są spełnione od dnia efektywnego terminu zapadalności przedmiotowych pozycji.

Artykuł 491

Efektywny termin zapadalności

Do celów art. 489 i 490 efektywny termin zapadalności określa się w następujący sposób:

a) w przypadku pozycji, o których mowa w ust. 3 i 5 tych artykułów, stanowi on datę wykonania pierwszej opcji kupna z zachętą do umorzenia przypadającą w dniu 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie;

b) w przypadku pozycji, o których mowa w ust. 4 tych artykułów, stanowi on datę wykonania pierwszej opcji kupna z zachętą do umorzenia przypadającą w okresie od dnia 31 grudnia 2011 r. do dnia 1 stycznia 2013 r.;

c) w przypadku pozycji, o których mowa w ust. 6 tych artykułów, stanowi on datę wykonania pierwszej opcji kupna z zachętą do umorzenia przypadającą przed dniem 31 grudnia 2011 r.

ROZDZIAŁ 3

Przepisy przejściowe w zakresie ujawniania informacji dotyczących funduszy własnych

Artykuł 492

Ujawnianie informacji dotyczących funduszy własnych

1. W okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. instytucje stosują przepisy niniejszego artykułu.

2. W okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. instytucje ujawniają zakres, w jakim poziom kapitału podstawowego Tier I i kapitału Tier I przekracza wymogi określone w art. 465.

3. W okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. instytucje ujawniają następujące informacje dodatkowe na temat swoich funduszy własnych:

- a) charakter poszczególnych filtrów i odliczeń stosowanych zgodnie z art. 467–470, 474, 476 i 479 oraz ich wpływ na kapitał podstawowy Tier I, kapitał dodatkowy Tier I, kapitał Tier II oraz fundusze własne;
- b) wartość udziałów mniejszości i instrumentów dodatkowych Tier I i Tier II oraz związanych z nimi zysków zatrzymanych i ažio emisyjnego, wyemitowanych przez jednostki zależne i włączonych do skonsolidowanego kapitału podstawowego Tier I, kapitału dodatkowego Tier I, kapitału Tier II oraz funduszy własnych zgodnie z rozdziałem 1 sekcja 4;
- c) wpływ poszczególnych filtrów i odliczeń stosowanych zgodnie z art. 481 na kapitał podstawowy Tier I, kapitał dodatkowy Tier I, kapitał Tier II oraz fundusze własne;
- d) charakter i wartość pozycji, które kwalifikują się jako pozycje kapitału podstawowego Tier I, pozycje w Tier I i pozycje w Tier II ze względu na stosowanie odstępstw określonych w rozdziale 2 sekcja 2.

4. W okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. instytucje ujawniają wartość instrumentów, które kwalifikują się jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I, instrumenty dodatkowe w Tier I i instrumenty w Tier II ze względu na stosowanie art. 484.

5. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia jednolitych wzorów do celów ujawnień zgodnie z niniejszym artykułem. Wzory obejmują pozycje wymienione w art. 437 ust. 1 lit. a), b), d) i e), zmienne rozdziałami 1 i 2 niniejszego tytułu.

EUNB przedstawi Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych w terminie do 1 lutego 2014 r..

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

ROZDZIAŁ 4

Duże ekspozycje, wymogi w zakresie funduszy własnych, dźwignia finansowa i dolna granica określona w regulacjach Bazylea I

Artykuł 493

Przepisy przejściowe w zakresie dużych ekspozycji

1. Przepisy dotyczące dużych ekspozycji ustanowione w art. 387–403 nie mają zastosowania do firm inwestycyjnych, których głównym przedmiotem działalności jest wyłącznie świadczenie usług inwestycyjnych lub prowadzenie innej działalności inwestycyjnej, związanych z instrumentami finansowymi określonymi w sekcji C pkt 5, 6, 7, 9 i 10 załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE i które na dzień 31 grudnia 2006 r. nie podlegały dyrektywie Rady 93/22/EWG z dnia 10 maja 1993 r. w sprawie usług inwestycyjnych w zakresie papierów wartościowych⁽¹⁾. Wyłączenie to obowiązuje do dnia 31 grudnia 2017 r. lub do daty wejścia w życie jakichkolwiek zmian na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu, w zależności od tego, która z tych dat przypada wcześniej.

2. Do dnia 31 grudnia 2015 r. na podstawie konsultacji społecznych i w świetle rozmów przeprowadzonych z właściwymi organami Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące:

- a) odpowiedniego systemu nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi, których głównym przedmiotem działalności jest wyłącznie świadczenie usług inwestycyjnych lub prowadzenie innej działalności inwestycyjnej, związanych z towarowymi instrumentami pochodnymi lub kontraktami na instrumenty pochodne określonymi w sekcji C pkt 5, 6, 7, 9 i 10 załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE;
- b) potrzeby zmiany dyrektywy 2004/39/WE w celu utworzenia kolejnej kategorii firm inwestycyjnych, których głównym przedmiotem działalności jest wyłącznie świadczenie usług inwestycyjnych lub prowadzenie innej działalności inwestycyjnej, związanych z instrumentami finansowymi określonymi w sekcji C pkt 5, 6, 7, 9 i 10 załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE w odniesieniu do dostawców energii.

Na podstawie tego sprawozdania Komisja może przedstawić wnioski w sprawie zmian niniejszego rozporządzenia

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 400 ust. 2 i 3, państwa członkowskie mogą przez okres przejściowy do wejścia w życie aktu prawnego przyjętego w związku z przeglądem dokonanym zgodnie z art. 507, lecz nie później niż dnia 2 stycznia 2029 r., całkowicie lub częściowo wyłączyć następujące ekspozycje ze stosowania art. 395 ust. 1:

- a) obligacje zabezpieczone wchodzące w zakres stosowania art. 129 ust. 1, 3 i 6;
- b) składniki aktywów stanowiące należności od samorządów regionalnych lub władz lokalnych państw członkowskich, gdy tym należnościom przypisuje się wagę ryzyka równą 20 % zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2, oraz inne ekspozycje wobec tych samorządów regionalnych lub władz lokalnych lub gwarantowane przez nie stanowiące należności, którym przypisano by wagę ryzyka równą 20 % zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2;

⁽¹⁾ Dz.U. L 141 z 11.6.1993, s. 27.

- c) ekspozycje instytucji wobec jej jednostki dominującej, wobec innych jednostek zależnych tej jednostki dominującej lub wobec własnych jednostek zależnych, w tym udziały kapitałowe i innego rodzaju udziały, w zakresie, w jakim te jednostki są objęte nadzorem na zasadzie skonsolidowanej, któremu podlega sama instytucja, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, dyrektywą 2002/87/WE lub z równoważnymi przepisami obowiązującymi w państwie trzecim. Ekspozycje niespełniające tych kryteriów, niezależnie od tego, czy są wyłączone z zakresu stosowania art. 395 ust. 1 niniejszego rozporządzenia czy nie, traktuje się jako ekspozycje wobec osoby trzeciej;
- d) składniki aktywów stanowiące należności od regionalnych lub centralnych instytucji kredytowych, z którymi dana instytucja kredytowa należy do sieci zgodnie z przepisami prawnymi lub ustawowymi i które na mocy tych przepisów są odpowiedzialne za rozliczenia środków pieniężnych w ramach sieci oraz inne ekspozycje, w tym udziały kapitałowe lub innego rodzaju udziały, wobec tych instytucji;
- e) składniki aktywów stanowiące należności od instytucji kredytowych i inne ekspozycje wobec instytucji kredytowych ustanowione przez instytucje kredytowe, z których jedna działa na zasadach niekonkurencyjnych i udziela kredytów lub je gwarantuje w ramach programów ustawodawczych lub swoich statutów, do celów wspierania określonych sektorów gospodarki przy pewnej formie nadzoru ze strony rządu i ograniczeń w odniesieniu do wykorzystania tych kredytów, pod warunkiem że odpowiednie ekspozycje wynikają z tych kredytów, które są przekazywane beneficjentom za pośrednictwem instytucji kredytowych, lub z gwarancji tych kredytów;
- f) składniki aktywów stanowiące należności od instytucji i inne ekspozycje wobec instytucji, pod warunkiem że te ekspozycje nie stanowią funduszy własnych takich instytucji, ich termin zapadalności nie przekracza następnego dnia roboczego i nie są denominowane w jednej z głównych walut handlowych;
- g) składniki aktywów stanowiące należności od banków centralnych w postaci minimalnej rezerwy obowiązkowej przetrzymywanej w tych bankach centralnych, denominowane w ich walutach krajowych;
- h) składniki aktywów stanowiące należności od rządów centralnych w postaci ustawowych wymogów w zakresie płynności, przetrzymywane w postaci rządowych papierów wartościowych, denominowane i finansowane w ich walutach krajowych, pod warunkiem że za zgodą właściwego organu ocena kredytowa tych rządów centralnych wystawiona przez wyznaczoną ECAI jest ratingiem na poziomie inwestycyjnym;
- i) 50 % pozabilansowych akredytyw dokumentowych średniego/niskiego ryzyka i pozabilansowych niewykorzystanych zobowiązań kredytowych średniego/niskiego ryzyka, o których mowa w załączniku I, i pod warunkiem uzyskania zgody właściwych organów, 80 % gwarancji innych niż gwarancje kredytowe, które wynikają z przepisów ustawowych lub wykonawczych i które są udzielane ich członkom przez fundusze gwarancji wzajemnych posiadające status instytucji kredytowej;
- j) prawnie wymagane gwarancje stosowane przy wypłacie kredytu hipotecznego finansowanego poprzez emisję obligacji zabezpieczonych hipoteką przed ostatecznym wpisem hipoteki do księgi wieczystej, pod warunkiem że gwarancji nie wykorzystuje się do ograniczenia ryzyka przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem;
- k) składniki aktywów stanowiące wierzytelności i inne ekspozycje wobec uznanych giełd.

Artykuł 494

Przepisy przejściowe w zakresie uznanego kapitału

Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 1 pkt 71 lit. b) uznany kapitał może obejmować kapitał Tier II w następującym zakresie:

- 100 % kapitału Tier I w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- 75 % kapitału Tier I w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- 50 % kapitału Tier I w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

Artykuł 495

Ujmowanie ekspozycji kapitałowych według metody IRB

1. Na zasadzie odstępstwa od części trzeciej rozdział 3 do dnia 31 grudnia 2017 r. właściwe organy mogą znieść obowiązek stosowania metody IRB w stosunku do niektórych kategorii ekspozycji kapitałowych utrzymywanych przez instytucje i unijne jednostki zależne instytucji w danym państwie członkowskim na dzień 31 grudnia 2007 r. Właściwy organ publikuje kategorie ekspozycji kapitałowych objęte tym traktowaniem zgodnie z art. 143 dyrektywy 2013/36/UE.

Pozycję zwolnioną ze stosowania tej metody mierzy się jako liczbę akcji przypadającą na dzień 31 grudnia 2007 r., powiększoną o wszelkie dodatkowe udziały, których własność wynika bezpośrednio z posiadania tego udziału kapitałowego, pod warunkiem że nie powoduje to wzrostu proporcjonalnego udziału własnościowego w spółce portfelowej.

Jeżeli nabycie powoduje wzrost proporcjonalnego udziału własnościowego w danym pakiecie akcji, część udziałów stanowiąca nadwyżkę nie podlega wspomnianemu wyżej wyłączeniu. Zwolnienie to nie obejmuje również udziałów, które pierwotnie podlegały wyłączeniu, ale zostały sprzedane, a następnie odkupione.

Ekspozycje kapitałowe objęte niniejszym przepisem podlegają wymogom kapitałowym obliczanym zgodnie z metodą standardową zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2 oraz, w stosownych przypadkach, wymogom określonym w części trzeciej tytuł IV.

Właściwe organy powiadamiają Komisję i EUNB o wdrożeniu niniejszego ustępu.

2. Do dnia 31 grudnia 2015 r. przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem do celów art. 114 ust. 4 w odniesieniu do ekspozycji wobec rządów centralnych lub banków centralnych państw członkowskich, denominowanych i finansowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego, przypisywana jest ta sama waga ryzyka, która miałaby zastosowanie do takich ekspozycji denominowanych i finansowanych w walucie krajowej tego państwa.

3. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, zgodnie z którymi właściwe organy przyznają zwolnienie, o którym mowa w ust. 1.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 30 czerwca 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 496

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu obligacji zabezpieczonych

1. Do dnia 31 grudnia 2017 r. właściwe organy mogą w całości lub częściowo odstąpić od utrzymania limitu 10 % wobec jednostek uprzywilejowanych emitowanych przez francuskie *Fonds Communs de Créances* lub przez podmioty sekurytyzacyjne równoważne francuskim *Fonds Communs de Créances*, zgodnie z art. 129 ust. 1 lit. d) i e), jeżeli spełnione są oba następujące warunki:

- a) inicjatorem ekspozycji objętych sekurytyzacją dotyczących nieruchomości mieszkalnych lub komercyjnych był członek tej samej skonsolidowanej grupy, do której należy również emitent obligacji zabezpieczonych, lub podmiot powiązany z tym samym organem centralnym, z którym powiązany jest również emitent obligacji zabezpieczonych, przy czym członkostwo w tej samej grupie lub powiązanie z tym samym organem określa się w momencie wykorzystania jednostek priorytetowych jako zabezpieczenia obligacji zabezpieczonych;
- b) członek tej samej skonsolidowanej grupy, do której należy emitent obligacji zabezpieczonych, lub jednostka powiązana z tym samym organem centralnym, z którym powiązany jest emitent obligacji zabezpieczonych, zatrzymuje całość transzy pierwszej straty zabezpieczającej te jednostki priorytetowe.

2. Do dnia 31 grudnia 2014 r. do celów art. 129 ust. 1 lit. c) uprzywilejowane niezabezpieczone ekspozycje instytucji, które przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie kwalifikowały się na mocy prawa krajowego do przypisania wagi ryzyka równej 20 %, uznaje się za kwalifikujące się do stosowania wobec nich stopnia jakości kredytowej równego 1.

3. Do dnia 31 grudnia 2014 r. do celów art. 129 ust. 5 uprzywilejowane niezabezpieczone ekspozycje instytucji, które przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia kwalifikowały się na mocy prawa krajowego do przypisania wagi ryzyka równej 20 %, uznaje się za kwalifikujące się do stosowania wobec nich wagi ryzyka równej 20 %.

Artykuł 497

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ekspozycji wobec kontrahentów centralnych

1. Do dnia, w którym upłynie 15 miesięcy od daty wejścia w życie najnowszego z jedenastu regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w art. 89 ust. 3 koniec akapitu pierwszego rozporządzenia (UE) nr 648/2012, lub do dnia podjęcia decyzji na mocy art. 14 tego rozporządzenia o udzieleniu zezwolenia danemu kontrahentowi centralnemu – w zależności od tego, która z tych dat będzie wcześniejsza – instytucja może uznać, że ten kontrahent centralny jest kwalifikującym się kontrahentem centralnym, pod warunkiem że spełniony został warunek określony w pierwszej części tego akapitu.

2. Do dnia, w którym upłynie 15 miesięcy od daty wejścia w życie najnowszego z dziesięciu regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w art. 89 ust. 3 koniec akapitu drugiego rozporządzenia (UE) nr 648/2012, lub do dnia podjęcia decyzji na mocy art. 25 tego rozporządzenia o uznaniu danego kontrahenta centralnego z siedzibą w państwie trzecim – w zależności od tego, która z tych dat będzie wcześniejsza – instytucja może uznać, że ten kontrahent centralny jest kwalifikującym się kontrahentem centralnym.

3. Komisja może przyjąć akt wykonawczy zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w celu przedłużenia okresu obowiązywania przepisów przejściowych zawartych w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu o kolejnych 6 miesięcy, w wyjątkowych okolicznościach, gdy jest to konieczne i proporcjonalne, by uniknąć zakłóceń międzynarodowych rynków finansowych.

4. Do dnia, w którym upływają terminy określone, stosownie do przypadku, w ust. 1 i 2 oraz przedłużone zgodnie z ust. 3, gdy kontrahent centralny nie posiada funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania i nie dysponuje żadnym wiążącym uzgodnieniem ze swoimi uczestnikami rozliczającymi, które umożliwiłoby wykorzystanie całości lub części początkowego depozytu zabezpieczającego otrzymanego od swoich uczestników rozliczających, tak jak gdyby były one wniesionym z góry wkładem, instytucja zastępuje prawidłowy wzór służący do obliczenia wymogu w zakresie funduszy własnych (K_i) w art. 308 ust. 2 następującym wzorem:

$$K_i = \left(1 + \beta \cdot \frac{N}{N-2} \right) \cdot \frac{IM_i}{IM} \cdot K_{CM}$$

gdzie:

IM_i = początkowy depozyt zabezpieczający przekazany kontrahentowi centralnemu przez uczestnika rozliczającego i

IM = całkowita kwota początkowego depozytu zabezpieczającego zakomunikowana instytucji przez kontrahenta centralnego.

Artykuł 498

Wyłączenia w odniesieniu do podmiotów prowadzących handel towarami

1. Przepisy dotyczące wymogów w zakresie funduszy własnych zawarte w niniejszym rozporządzeniu nie mają zastosowania do firm inwestycyjnych, których głównym przedmiotem działalności jest wyłącznie świadczenie usług inwestycyjnych lub prowadzenie innej działalności inwestycyjnej, związanych z instrumentami finansowymi określonymi w sekcji C pkt 5, 6, 7, 9 i 10 załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE i które w dniu 31 grudnia 2006 r. nie podlegały dyrektywie 93/22/EWG.

Wyłączenie to obowiązuje do dnia 31 grudnia 2017 r. lub do dnia wejścia w życie jakichkolwiek zmian na podstawie ust. 2 i 3, w zależności od tego, która z tych dat przypada wcześniej.

2. Do dnia 31 grudnia 2015 r. na podstawie konsultacji społecznych i w świetle rozmów przeprowadzonych z właściwymi organami Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące:

- a) odpowiedniego systemu nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi, których głównym przedmiotem działalności jest wyłącznie świadczenie usług inwestycyjnych lub prowadzenie innej działalności inwestycyjnej, związanych z towarowymi instrumentami pochodnymi lub kontraktami na instrumenty pochodne określonymi w sekcji C pkt 5, 6, 7, 9 i 10 załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE;
- b) potrzeby zmiany dyrektywy 2004/39/WE w celu utworzenia kolejnej kategorii firm inwestycyjnych, których głównym przedmiotem działalności jest wyłącznie świadczenie usług inwestycyjnych lub prowadzenie innej działalności inwestycyjnej, związanych z instrumentami finansowymi określonymi w sekcji C pkt 5, 6, 7, 9 i 10 załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE w odniesieniu do dostawców energii, w tym energii elektrycznej, węgla, gazu i ropy.

3. Na podstawie sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, Komisja może przedstawić wnioski w sprawie zmian niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 499

Dźwignia finansowa

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 429 i 430 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. instytucje obliczają i przedstawiają w sprawozdaniu wskaźnik dźwigni, stosując oba poniższe elementy jako miarę kapitału:

- a) kapitał Tier I;
- b) kapitał Tier I, z zastrzeżeniem odstępstw określonych w rozdziałach 1 i 2 niniejszego tytułu.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 451 ust. 1 instytucje mogą podjąć decyzję w sprawie ujawnienia informacji dotyczących wskaźnika dźwigni na podstawie jednej lub obu definicji miary kapitału określonych w ust. 1 lit. a) i b) niniejszego artykułu. Jeżeli instytucje zmieniają swoją decyzję w kwestii ujawnianego wskaźnika dźwigni, przy ujawnianiu informacji po raz pierwszy po takiej zmianie podaje się uzgodnienie informacji dotyczących wszystkich wskaźników dźwigni ujawnionych do momentu prowadzenia zmiany.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 429 ust. 2 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na obliczanie wskaźników dźwigni na koniec kwartału, jeżeli uznają, że instytucje mogą nie

posiadać danych o wystarczająco dobrej jakości do celów obliczenia wskaźnika dźwigni będącego średnią arytmetyczną miesięcznych wskaźników dźwigni z kwartału.

Artykuł 500

Przepisy przejściowe – dolna granica określona w regulacjach Bazylea I

1. Do dnia 31 grudnia 2017 r. instytucje obliczające kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytułu II rozdział 3 oraz instytucje stosujące metody zaawansowanego pomiaru, jak określono w części trzeciej tytułu III rozdział 4, w celu obliczenia swoich wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego spełniają oba poniższe wymogi:

- a) utrzymują fundusze własne zgodnie z wymogami określonymi w art. 92;
- b) utrzymują fundusze własne wynoszące stale co najmniej 80 % łącznej kwoty minimalnej funduszy własnych, której utrzymanie przez instytucje jest wymagane zgodnie z art. 4 dyrektywy 93/6/EWG w brzmieniu, w jakim ta dyrektywa oraz dyrektywa 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego I Rady z dnia 20 marca 2000 r. odnosząca się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe ⁽¹⁾ obowiązywały przed dniem 1 stycznia 2007 r.

2. Pod warunkiem uzyskania zgody właściwych organów kwota, o której mowa w ust. 1 lit. b), może zostać zastąpiona przez wymóg utrzymywania funduszy własnych wynoszących stale co najmniej 80 % funduszy własnych, które instytucja musiałaby utrzymywać na mocy art. 92, przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 2 oraz, w stosownych przypadkach, z częścią trzecią tytułu III rozdział 2 lub 3 zamiast zgodnie z częścią trzecią tytułu II rozdział 3 lub, w stosownych przypadkach, częścią trzecią tytułu III rozdział 4.

3. Instytucja kredytowa może stosować ust. 2 jedynie wtedy, jeśli zaczęła stosować metodę wewnętrznych ratingów (IRB) lub zaawansowane metody pomiaru (AMA) do obliczania wymogów kapitałowych w dniu 1 stycznia 2010 r. lub później.

4. Spełnienie wymogów określonych w ust. 1 lit. b) następuje na podstawie kwot funduszy własnych w pełni skorygowanych w celu uwzględnienia różnic między obliczaniem funduszy własnych zgodnie z dyrektywą 93/6/EWG i dyrektywą 2000/12/WE w brzmieniu, w jakim dyrektywy te obowiązywały przed dniem 1 stycznia 2007 r., a obliczaniem funduszy własnych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem w wyniku oddzielnych sposobów ujęcia straty oczekiwanej i straty nieoczekiwanej na mocy części trzeciej tytułu II rozdział 3 niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Dz.U. L 126 z 26.5.2000, s. 1.

5. Po przeprowadzeniu konsultacji z EUNB właściwe organy mogą odstąpić od stosowania ust. 1 lit. b) w odniesieniu do instytucji, pod warunkiem że spełnione są wszystkie wymogi w zakresie metody wewnętrznych ratingów określone w części trzeciej tytuł II rozdział 3 sekcja 6 lub kryteria kwalifikujące do stosowania metody zaawansowanego pomiaru określone w części trzeciej tytuł III rozdział 4, stosownie do przypadku.

6. Do dnia 1 stycznia 2017 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie stwierdzające, czy należy przedłużyć stosowanie dolnej granicy określonej w regulacjach Bazylea I po dniu 31 grudnia 2017 r. w celu zapewnienia istnienia mechanizmów ochronnych dla modeli wewnętrznych, przy uwzględnieniu rozwoju sytuacji międzynarodowej i uzgodnionych standardów uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym. W stosownych przypadkach, sprawozdaniu towarzyszy wniosek ustawodawczy.

Artykuł 501

Odliczanie wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego związanego z ekspozycjami wobec MŚP

1. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego związanego z ekspozycjami wobec MŚP mnoży się przez współczynnik 0,7619.

2. Na użytek niniejszego artykułu:

a) ekspozycja należy do kategorii detalicznej lub kategorii dotyczącej przedsiębiorstw, bądź kategorii ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach. Wyklucza się ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania.

b) MŚP definiuje się zgodnie z zaleceniem Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw⁽¹⁾. Wśród kryteriów wymienionych w art. 2 załącznika do tego zalecenia uwzględnia się wyłącznie roczny obrót;

c) łączna kwota zobowiązań klienta będącego dłużnikiem lub grupy powiązanych klientów wobec instytucji i jednostek dominujących oraz ich jednostek zależnych, w tym wszelkich ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, jednak z wyjątkiem należności lub należności warunkowych z zabezpieczeniem w formie nieruchomości mieszkalnych, nie przekracza – zgodnie z wiedzą instytucji – kwoty 1,5 mln EUR. Instytucja podejmuje zasadne kroki w celu uzyskania tej wiedzy.

3. Co trzy miesiące instytucje przedstawiają właściwym organom sprawozdania dotyczące całkowitej kwoty ekspozycji wobec MŚP obliczonej zgodnie z ust. 2.

4. Do dnia 2 stycznia 2017 r. Komisja przedstawi sprawozdanie na temat wpływu wymogów dotyczących funduszy własnych określonych w niniejszym rozporządzeniu na udzielanie kredytów MŚP oraz osobom fizycznym, a następnie przedstawi to sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, a w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.

5. Do celów ust. 4 EUNB przedstawi Komisji sprawozdanie zawierające następujące elementy:

a) analizę zmian tendencji i warunków dotyczących akcji kredytowej w odniesieniu do MŚP w okresie, o którym mowa w ust. 4;

b) analizę rzeczywistego poziomu ryzyka unijnych MŚO w całym cyklu ekonomicznym;

c) spójność wymogów dotyczących funduszy własnych określonych w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do ryzyka kredytowego dotyczącego ekspozycji wobec MŚP wraz z wynikami analiz, o których mowa w lit. a) i b).

TYTUŁ II

SPRAWOZDANIA I PRZEGLĄDY

Artykuł 502

Cykliczność wymogów kapitałowych

Komisja, działając we współpracy z EUNB, ERRS i państwami członkowskimi oraz uwzględniając opinię EBC, okresowo monitoruje, czy niniejsze rozporządzenie jako całość, wraz z dyrektywą 2013/36/UE, ma znaczący wpływ na cykl gospodarczy, i w świetle tej analizy rozważa, czy uzasadnione byłoby podjęcie działań naprawczych. Do dnia 31 grudnia 2013 r. EUNB przedstawia Komisji sprawozdanie, w którym stwierdza, czy i w jaki sposób metody stosowane przez instytucje zgodnie z metodą IRB powinny się zbiegać w celu uzyskania porównywalnych wymogów kapitałowych przy jednoczesnym ograniczeniu procykliczności.

Na podstawie tej analizy i przy uwzględnieniu opinii EBC Komisja sporządza co dwa lata sprawozdanie i przedstawia je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wraz z wszelkimi odpowiednimi wnioskami. Przy sporządzaniu sprawozdania brany jest odpowiednio pod uwagę wkład kredytobiorców i kredytodawców.

Do dnia 31 grudnia 2014 r. Komisja dokona przeglądu stosowania przepisów art. 33 ust. 1 lit. c) i sporządzi sprawozdanie w tej kwestii, które przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.

W odniesieniu do ewentualnego usunięcia art. 33 ust. 1 lit. c) i możliwości jego stosowania na poziomie Unii przegląd powinien w szczególności zapewnić wystarczające zabezpieczenia gwarantujące stabilność finansową we wszystkich państwach członkowskich.

Artykuł 503

Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ekspozycji w postaci obligacji zabezpieczonych

1. Do dnia 31 grudnia 2014 r., po przeprowadzeniu konsultacji z EUNB Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie wraz z odpowiednimi wnioskami, dotyczące kwestii, czy wagi ryzyka określone w art. 129 i wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego określone w art. 336 ust. 3 są odpowiednie dla wszystkich instrumentów, które kwalifikują się do takiego traktowania, oraz czy kryteria określone w art. 129 są właściwe.

⁽¹⁾ Dz.U. L 124 z 20.4.2003, s. 36.

2. Sprawozdanie i wnioski, o których mowa w ust. 1, dotyczą:

- a) zakresu, w jakim obecne regulacyjne wymogi kapitałowe mające zastosowanie do obligacji zabezpieczonych odpowiednio uwzględniają rozbieżności między jakością kredytową obligacji zabezpieczonych i ich zabezpieczeniem, w tym zakres rozbieżności w poszczególnych państwach członkowskich;
- b) przejrzystości rynku obligacji zabezpieczonych i zakresu, w jakim ułatwia ona inwestorom kompleksową analizę wewnętrzną w odniesieniu do ryzyka kredytowego związanego z obligacjami zabezpieczonymi i zabezpieczeniami, które ich dotyczą, oraz oddzielenia aktywów w przypadku niewypłacalności emitenta, w tym łagodzących skutków bazowych rygorystycznych krajowych ram prawnych zgodnie z art. 129 niniejszego rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych i art. 52 ust. 4 dyrektywy 2009/65/WE w sprawie ogólnej jakości kredytowej obligacji zabezpieczonej i wpływu tej jakości na poziom przejrzystości wymaganej przez inwestorów;
- c) zakres, w jakim emisja przez instytucję kredytową obligacji zabezpieczonych wpływa na ryzyko kredytowe, na jakie wystawieni są inni wierzyciele instytucji emitującej.

3. Do dnia 31 grudnia 2014 r., po przeprowadzeniu konsultacji z EUNB Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, określające, czy kredyty zabezpieczone statkami powietrznymi (zastawy na statkach powietrznych) i kredyty mieszkaniowe zabezpieczone gwarancją, ale niezabezpieczone zarejestrowaną hipoteką, powinny pod pewnymi warunkami być traktowane jak uznane aktywa zgodnie z art. 129.

4. Do dnia 31 grudnia 2016 r. Komisja dokona przeglądu zasadności odstępstwa określonego w art. 496 i w razie potrzeby zasadności rozszerzenia podobnego podejścia na inne formy obligacji zabezpieczonych. W świetle tego przeglądu Komisja może w razie potrzeby przyjąć akty delegowane zgodnie z art. 462, aby uczynić to odstępstwo stałym, lub przedstawić wnioski ustawodawcze dotyczące rozszerzenia stosowania tego odstępstwa na inne formy obligacji zabezpieczonych.

Artykuł 504

Instrumenty kapitałowe subskrybowane przez organy publiczne w sytuacjach kryzysowych

Do dnia 31 grudnia 2016 r., po przeprowadzeniu konsultacji z EUNB Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie wraz z odpowiednimi wnioskami, dotyczące kwestii, czy traktowanie określone w art. 31 należy zmienić lub wycofać.

Artykuł 505

Przegląd finansowania długoterminowego

Do dnia 31 grudnia 2014 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie wraz z odpowiednimi wnioskami dotyczące adekwatności wymogów niniejszego rozporządzenia w świetle potrzeby zapewnienia właściwych poziomów środków dla wszelkich rodzajów finansowania długoterminowego w gospodarce, w tym projektów w zakresie infrastruktury krytycznej w Unii w dziedzinie transportu, energii i komunikacji.

Artykuł 506

Ryzyko kredytowe – definicja niewykonania zobowiązania

Do dnia 31 grudnia 2017 r. EUNB przedstawi Komisji sprawozdanie dotyczące tego, w jaki sposób zastąpienie 90 dni przez 180 dni zwłoki w wypełnieniu zobowiązań kredytowych, przewidziane w art. 178 ust. 1 lit. b), wpływa na kwoty ekspozycji ważone ryzykiem oraz tego, czy ten przepis ma być nadal stosowany po dniu 31 grudnia 2019 r.

Na podstawie tego sprawozdania Komisja może przedstawić wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 507

Duże ekspozycje

Do dnia 31 grudnia 2015 r. Komisja dokona przeglądu stosowania przepisów art. 400 ust. 1 lit. j) i art. 400 ust. 2, w tym kwestii, czy wyłączenia przewidziane w art. 400 ust. 2 mają mieć charakter dobrowolny, oraz sporządzi na ten temat sprawozdanie, które przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.

W odniesieniu do ewentualnego zniesienia kompetencji krajowych na mocy art. 400 ust. 2 lit. c) i możliwości ich stosowania na szczeblu unijnym w przeglądzie uwzględnia się w szczególności skuteczność grupy w zarządzaniu ryzykiem przy jednoczesnym zapewnieniu wystarczających zabezpieczeń gwarantujących stabilność finansową we wszystkich państwach członkowskich, w których dany podmiot należący do grupy jest zarejestrowany.

Artykuł 508

Poziom stosowania

1. Do dnia 31 grudnia 2014 r. Komisja dokona przeglądu stosowania przepisów części pierwszej tytułu II oraz art. 113 ust. 6 i 7, a także sporządzi sprawozdanie w tej kwestii, które przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.

2. Do dnia 31 grudnia 2015 r. Komisja sporządzi sprawozdanie dotyczące kwestii, czy i w jakim stopniu należy wobec firm inwestycyjnych stosować wymóg pokrycia płynności określony w części szóstej, a po przeprowadzeniu konsultacji z EUNB przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie przedmiotowe sprawozdanie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.

3. Do dnia 31 grudnia 2015 r., po konsultacji z EUNB i EUNGiPW oraz w świetle dyskusji z właściwymi organami, Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat odpowiedniego systemu nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi i przedsiębiorstwami, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. b) oraz c). W stosownych przypadkach dołączany jest wniosek ustawodawczy.

Artykuł 509

Wymogi dotyczące płynności

1. EUNB monitoruje i ocenia sprawozdania sporządzone zgodnie z art. 415 ust. 1 w odniesieniu do różnych walut i modeli biznesowych. Po przeprowadzeniu konsultacji z ERRS, niefinansowymi użytkownikami końcowymi, sektorem bankowym, właściwymi organami oraz z bankami centralnymi ESBC, EUNB po raz pierwszy do dnia 31 grudnia 2013 r., a następnie co roku, przedstawia Komisji sprawozdanie dotyczące kwestii, czy jest prawdopodobne, że specyfikacja ogólnego wymogu pokrycia płynności zawarta w części szóstej tytułu II i załącznikiem III, dla poszczególnych przypadków albo łącznie, będzie miała znaczny szkodliwy wpływ na profil działalności i profil ryzyka instytucji z siedzibą w Unii lub na stabilność i właściwe funkcjonowanie rynków finansowych bądź na gospodarkę i stabilność podaży kredytów bankowych, ze szczególnym uwzględnieniem udzielania kredytów MŚP, oraz na finansowanie handlu, w tym udzielanie kredytów w ramach urzędowych programów ubezpieczenia kredytów eksportowych.

W sprawozdaniu, o którym mowa w akapicie pierwszym, uwzględnia się w odpowiedni sposób sytuację na rynkach i międzynarodową sytuację regulacyjną, jak również interakcje między wymogiem w zakresie pokrycia płynności a innymi wymogami ostrożnościowymi wprowadzonymi na mocy niniejszego rozporządzenia, takimi jak współczynniki kapitału obciążonego ryzykiem określone w art. 92 i wskaźnik dźwigni.

Parlament Europejski i Rada mają możliwość wyrażenia opinii na temat sprawozdania, o którym mowa w akapicie pierwszym.

2. EUNB w sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 1, w szczególności ocenia następujące elementy:

- a) zapewnianie mechanizmów ograniczających wartość przyływów płynności, w szczególności z myślą o określeniu właściwego ograniczenia przyływów oraz warunków jego stosowania, z uwzględnieniem różnych modeli biznesowych, w tym modeli finansowania „pass through”, faktoringu, leasingu, obligacji zabezpieczonych, hipoteki, emisji obligacji zabezpieczonych, jak również zakresu, w jakim ograniczenie to należy zmieniać lub znosić, by dostosowywać się do specyfiki specjalistycznego finansowania;
- b) kalibrację przyływów i odpływów, o których mowa w części szóstej tytułu II, w szczególności w art. 422 ust. 7 i art. 425 ust. 2;
- c) zapewnianie mechanizmów ograniczających wymogi dotyczące pokrycia płynności przez pewne kategorie aktywów płynnych, w szczególności ocenę właściwej minimalnej wartości procentowej aktywów płynnych, o których mowa w art. 416 ust. 1 lit. a), b) oraz c), w łącznych aktywach płynnych, sprawdzenie progu wynoszącego 60 %, a także z uwzględnieniem rozwoju międzynarodowej sytuacji regulacyjnej. Aktywa należne i wymagalne lub z opcją kupna w ciągu 30 dni kalendarzowych nie powinny być zaliczane na potrzeby obliczania progu, chyba że aktywa te otrzymano z zabezpieczeniem, które również kwalifikuje się do objęcia zakresem stosowania art. 416 ust. 1 lit. a), b) oraz c);
- d) przepisy dotyczące szczegółowych wskaźników w zakresie niższego odpływu lub wyższego przyływu w przypadku przepływów między przedsiębiorstwami należącymi do danej grupy określając warunki, w jakich takie szczegółowe wskaźniki w zakresie przyływów lub odpływów byłyby uzasadnione z ostrożnościowego punktu widzenia, a także ustalając wysoki poziom metody wykorzystującej obiektywne kryteria i parametry w celu wskazania szczegółowych wskaźników przyływów i odpływów między instytucją a kontrahentem, gdy nie mają oni siedziby w tym samym państwie członkowskim;
- e) kalibrację stopni wykorzystania środków mających zastosowanie do niewykorzystanych przyznanych instrumentów kredytowych i niewykorzystanych przyznanych instrumentów wsparcia płynności objętych przepisami art. 424 ust. 3 i 5. W szczególności EBA sprawdza stopień wykorzystania środków wynoszący 100 %;
- f) definicję depozytu detalicznego w art. 411 pkt 2, w szczególności adekwatność wprowadzenia progu dla depozytów osób fizycznych;
- g) potrzebę wprowadzenia nowej kategorii depozytu detalicznego o niższym odpływie w świetle specyfiki takich depozytów, która mogłaby uzasadniać niższą stopę odpływu, a także przy uwzględnieniu rozwoju sytuacji międzynarodowej;
- h) odstępstwa od wymogów dotyczących struktury aktywów płynnych, które instytucja ma utrzymywać, jeżeli w danej walucie uzasadnione zbiorcze zapotrzebowanie na aktywa płynne przekracza dostępność tych aktywów płynnych, jak również warunków, jakie powinny spełniać takie odstępstwa;
- i) definicję produktów finansowych zgodnych z prawem szariatu jako alternatywy dla aktywów, które można by zakwalifikować jako aktywa płynne do celów art. 416; produkty takie byłyby wykorzystywane przez banki zgodne z prawem szariatu;
- j) definicję okoliczności występowania warunków skrajnych, w tym zasad wykorzystania zapasów aktywów płynnych oraz niezbędnych reakcji nadzorczych, zgodnie z którymi instytucje mogłyby wykorzystywać swoje aktywa płynne do pokrycia odpływów płynności, jak również sposobów postępowania w przypadku nieprzebrzegania wymogów;
- k) definicję utrwalonej relacji operacyjnej w przypadku klienta niefinansowego, o której mowa w art. 422 ust. 3 lit. c);

l) kalibrację stopy odpływu mającej zastosowanie do bankowości korespondencyjnej i usług brokerskich, o których mowa w art. 422 ust. 4 akapit pierwszy;

m) mechanizmów w zakresie stosowania zasady praw nabytych dotyczących obligacji gwarantowanych przez rząd, emitowanych na rzecz instytucji kredytowych w ramach rządowych środków wsparcia, za zgodą Unii na pomoc państwa, takich jak obligacje emitowane przez Narodową Agencję Zarządzania Aktywami (NAMA) w Irlandii oraz przez hiszpańskie przedsiębiorstwo zarządzania aktywami w Hiszpanii, służących usunięciu kłopotliwych aktywów z bilansów instytucji kredytowych, jako aktywa o wyjątkowo wysokiej płynności i jakości kredytowej, co najmniej do grudnia 2023 r.

3. Do dnia 31 grudnia 2013 r. EUNB, po konsultacji z EUNGiPW i EBC, przedstawi Komisji sprawozdanie dotyczące odpowiednich jednolitych definicji wysokiej i wyjątkowo wysokiej płynności oraz jakości kredytowej zbywalnych aktywów do celów art. 416 oraz odpowiedniej redukcji wartości w odniesieniu do aktywów, które można by zakwalifikować jako aktywa płynne do celów art. 416, z wyjątkiem aktywów, o których mowa w art. 416 ust. 1 lit. a), b) oraz c).

Parlament Europejski i Rada mają możliwość wyrażenia opinii na temat tego sprawozdania.

W sprawozdaniu, o którym mowa w akapicie pierwszym, uwzględni się również:

- a) inne kategorie aktywów, w szczególności papiery wartościowe zabezpieczone spłatami mieszkaniowych kredytów hipotecznych o wysokiej płynności i wysokiej jakości kredytowej;
- b) inne kategorie papierów wartościowych i kredytów uznanych z punktu widzenia banku centralnego, np. obligacje samorządowe i papiery komercyjne; oraz
- c) inne aktywa, które nie są uznane z punktu widzenia banku centralnego, lecz są aktywami zbywalnymi, np. papiery kapitałowe notowane na uznanej giełdzie, złoto, instrumenty kapitałowe objęte głównym indeksem, obligacje gwarantowane, obligacje zabezpieczone, obligacje korporacyjne, a także fundusze oparte na tych aktywach.

4. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 3, analizuje się, czy zobowiązania kredytowe „standby”, o których mowa w art. 416 ust. 1 lit. e), należy uwzględnić jako aktywa płynne w świetle rozwoju sytuacji międzynarodowej oraz z uwzględnieniem europejskiej specyfiki, w tym sposobu realizacji polityki pieniężnej w Unii, a jeśli tak, to w jakim stopniu.

EUNB w szczególności sprawdza adekwatność następujących kryteriów i odpowiednie poziomy dla takich definicji:

- a) minimalnego wolumenu obrotu aktywami;
- b) minimalnego pozostałego wolumenu aktywów;
- c) przejrzystego ustalania cen i informacji potransakcyjnych;
- d) stopni jakości kredytowej, o których mowa w części trzeciej tytułu II rozdział 2;

e) dowodów potwierdzających stabilność cen;

f) średniego obrotu transakcji i średniej wielkości transakcji;

g) maksymalnej różnicy pomiędzy ceną kupna a ceną sprzedaży;

h) pozostałego czasu do terminu zapadalności;

i) minimalnego wskaźnika obrotów.

5. Do dnia 31 stycznia 2014 r. EUNB przedstawi również sprawozdanie na temat:

a) jednolitych definicji wysokiej i wyjątkowo wysokiej płynności i jakości kredytowej;

b) możliwych niezamierzonych skutków zdefiniowania aktywów płynnych w kontekście prowadzonych operacji w zakresie polityki pieniężnej w takim stopniu, w jakim:

(i) wykaz aktywów płynnych, który jest odrębny od wykazu aktywów uznanych z punktu widzenia banku centralnego, może zachęcać instytucje do przedkładania uznanych aktywów, które nie są objęte definicją aktywów płynnych, w przypadku operacji refinansowania;

(ii) regulacje dotyczące płynności mogą zniechęcać instytucje do udzielania lub zaciągania pożyczek na rynku niezabezpieczonych środków pieniężnych oraz czy może to prowadzić do podważenia ukierunkowania na EONIA w ramach realizacji polityki pieniężnej;

(iii) wprowadzenie wymogu w zakresie pokrycia płynności może utrudnić krajowym bankom centralnym zapewnienie stabilności cen przy użyciu istniejących ram i instrumentów polityki pieniężnej;

c) wymogi operacyjne dotyczące posiadanych aktywów płynnych, o których mowa w art. 417 lit. b)–f), zgodnie z rozwojem międzynarodowej sytuacji regulacyjnej.

Artykuł 510

Wymogi dotyczące stabilności finansowania netto

1. Do dnia 31 grudnia 2015 r. EUNB przedstawi Komisji sprawozdanie – na podstawie pozycji, które należy uwzględnić w sprawozdaniach zgodnie z częścią szóstą tytułu III – dotyczące kwestii, czy i w jakim stopniu byłoby właściwe zapewnienie, aby instytucje stosowały stabilne źródła finansowania, w tym ocenę skutków dla działalności i profilu ryzyka instytucji z siedzibą w Unii lub dla rynków finansowych bądź gospodarki i akcji kredytowej banków, ze szczególnym uwzględnieniem udzielania kredytów MŚP oraz finansowania handlu, w tym udzielania kredytów w ramach urzędowych programów ubezpieczenia kredytów eksportowych oraz modeli finansowania „pass through”, w tym współfinansowanych kredytów hipotecznych. W szczególności EUNB analizuje wpływ stabilnych źródeł finansowania na struktury refinansowania różnych modeli bankowości w Unii.

2. Do dnia 31 grudnia 2015 r. EUNB przedstawi Komisji sprawozdanie – na podstawie pozycji, które należy uwzględnić w sprawozdaniach zgodnie z częścią szóstą tytułu III oraz zgodnie z jednolitymi wzorami sprawozdań, o których mowa w art. 415 ust. 3 lit. a), a także po konsultacji z ERRS – dotyczące metod ustalania kwot stabilnego finansowania, które są dostępne dla instytucji i których te instytucje potrzebują, jak również dotyczące stosownych jednolitych definicji służących obliczaniu takiego wymogu dotyczącego stabilności finansowania netto; w sprawozdaniu tym zostaną przeanalizowane w szczególności następujące elementy:

- a) kategorie i wagi stosowane wobec źródeł stabilnego finansowania określonych w art. 427 ust. 1;
- b) kategorie i wagi stosowane przy ustalaniu wymogu stabilnego finansowania określonego w art. 428 ust. 1;
- c) metody zapewniają zachęty oraz środki odstręczające, jeżeli to wskazane, tak aby wspierać bardziej stabilne długoterminowe finansowanie aktywów, działalności gospodarczej, inwestycji oraz finansowanie instytucji;
- d) potrzebę opracowywania różnych metod dla różnych rodzajów instytucji.

3. Do dnia 31 grudnia 2016 r., na podstawie sprawozdań, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz w pełni uwzględniając różnorodność sektora bankowego w Unii, Komisja w stosownych przypadkach przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek ustawodawczy dotyczący sposobów zapewnienia stosowania przez instytucje stabilnych źródeł finansowania.

Artykuł 511

Dźwignia finansowa

1. Wykorzystując wyniki sprawozdania, o którym mowa w ust. 3, do dnia 31 grudnia 2016 r., Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wpływu i skuteczności wskaźnika dźwigni.

2. W stosownych przypadkach przedmiotowemu sprawozdaniu towarzyszy wniosek ustawodawczy dotyczący wprowadzenia stosownej liczby poziomów wskaźnika dźwigni, który instytucje funkcjonujące zgodnie z różnymi modelami biznesowymi byłyby zobowiązane osiągnąć; we wniosku tym sugerowałyby się stosowną kalibrację tych poziomów i wszelkie odpowiednie korekty miar kapitału i ekspozycji całkowitej, o których mowa w art. 429, wraz z wszelkimi powiązаныmi środkami w zakresie elastyczności, jeżeli jest to konieczne, w tym wprowadzenie w art. 458a stosownych zmian, by wprowadzić wskaźnik dźwigni w ramach zakresu stosowania środków zawartych w tym artykule.

3. Do celów ust. 1 do dnia 31 października 2016 r. EUNB przedstawi Komisji sprawozdanie dotyczące przynajmniej następujących kwestii:

- a) czy ramy wskaźnika dźwigni przewidziane w niniejszym rozporządzeniu oraz w art. 87 i 98 dyrektywy 2013/36/UE są właściwym narzędziem służącym do zmniejszenia – w zadowalający sposób i w zadowalającym stopniu – ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej ze strony instytucji;
- b) określenia modeli biznesowych, które odzwierciedlają ogólne profile ryzyka instytucji oraz wprowadzenia różnych poziomów wskaźnika dźwigni w odniesieniu do tych modeli biznesowych;
- c) czy wymogi określone w art. 76 i 87 dyrektywy 2013/36/UE zgodnie z art. 73 i 97 dyrektywy 2013/36/UE dotyczące sposobu traktowania ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej są wystarczające do zapewnienia prawidłowego zarządzania tym ryzykiem przez instytucje oraz, w przypadku odpowiedzi negatywnej, jakie dalsze udoskonalenia są wymagane, aby zapewnić osiągnięcie tych celów;
- d) czy metody obliczania, o których mowa w art. 429, wymagają wprowadzenia zmian – a jeżeli tak, to jakich – w celu zapewnienia możliwości stosowania wskaźnika dźwigni jako odpowiedniego wskaźnika ryzyka nadmiernej dźwigni w instytucji;
- e) czy w kontekście obliczania miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni wartość ekspozycji z tytułu kontraktów wymienionych w załączniku II określana z zastosowaniem metody wyceny pierwotnej wartości ekspozycji różni się w istotnym stopniu od wartości ekspozycji określanej z zastosowaniem metody wyceny według wartości rynkowej;
- f) czy stosowanie funduszy własnych albo kapitału podstawowego Tier I jako miary kapitału składającej się na wskaźnik dźwigni może być bardziej właściwe z punktu widzenia zamierzonego celu śledzenia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej, a jeżeli tak, to jaka kalibracja wskaźnika dźwigni byłaby odpowiednia;
- g) czy współczynnik konwersji, o którym mowa w art. 429 ust. 10 lit. a), w odniesieniu do niewykorzystanych zobowiązań kredytowych, które można w każdym momencie bezwarunkowo anulować bez wypowiedzenia, jest wystarczająco ostrożny na podstawie dowodów zgromadzonych w okresie obserwacji;
- h) czy częstotliwość i format ujawnianych pozycji, o których mowa w art. 451, są odpowiednie;
- i) jaki byłby odpowiedni poziom wskaźnika dźwigni w odniesieniu do każdego z modeli biznesowych określonych zgodnie z lit. b);
- j) czy należy określić zakres dla każdego poziomu wskaźnika dźwigni;

- k) czy wprowadzenie wymogu wskaźnika dźwigni dla instytucji wymagałoby wprowadzenia jakichkolwiek zmian do ram wskaźnika dźwigni przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, a jeżeli zmiany są konieczne, to jakie byłyby to zmiany;
- l) czy wprowadzenie wymogu obliczania wskaźnika dźwigni dla instytucji skutecznie ograniczyłoby ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej po stronie tych instytucji, w szczególności po stronie banków sektora publicznego, a jeżeli tak, czy należy przyjąć taki sam poziom wskaźnika dźwigni dla wszystkich instytucji, czy też powinien on być określany zgodnie z profilem ryzyka i modelem biznesowym, a także wielkością instytucji, a w związku z tym, które dodatkowe kalibracje lub okresy przejściowe byłyby wymagane.
4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 3, obejmuje przynajmniej okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 czerwca 2016 r. i uwzględnia się w nim przynajmniej następujące kwestie:
- a) wpływ wprowadzenia wymogu wskaźnika dźwigni obliczanego zgodnie z art. 429, który instytucje musiałyby spełnić, na:
- (i) rynki finansowe ogółem, a w szczególności rynki transakcji odkupu, instrumentów pochodnych i obligacji zabezpieczonych;
  - (ii) odporność instytucji;
  - (iii) modele biznesowe i struktury bilansu instytucji, zwłaszcza pod kątem obszarów działalności o niskim ryzyku, takich jak kredyty preferencyjne udzielane przez publiczne banki rozwoju, pożyczki komunalne, finansowanie nieruchomości mieszkalnych i innych obszarów o niskim ryzyku uregulowanych na mocy prawa krajowego;
  - (iv) migrację ekspozycji do jednostek, które nie są objęte nadzorem ostrożnościowym;
  - (v) innowacje finansowe, w szczególności rozwój instrumentów z wbudowaną dźwignią;
  - (vi) podejmowanie ryzyka przez instytucje;
  - (vii) podejmowane działania w zakresie rozliczania, rozrachunku i powiernictwa oraz działalność kontrahenta centralnego;
  - (viii) cykliczność obliczania miary kapitału i miary ekspozycji całkowitej składających się na wskaźnik dźwigni;
  - (ix) akcję kredytową banków, ze szczególnym uwzględnieniem udzielania kredytów MŚP, władzom lokalnym, władzom regionalnym i podmiotom sektora publicznego oraz finansowania handlu, w tym udzielania kredytów w ramach urzędowych programów ubezpieczania kredytów eksportowych;
- b) współzależność wskaźnika dźwigni i opartych na analizie ryzyka wymogów w zakresie funduszy własnych oraz wymogów w zakresie płynności, jak określono w niniejszym rozporządzeniu;

- c) skutki występowania różnic księgowych między standardami rachunkowości mającymi zastosowanie na mocy rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, standardami rachunkowości mającymi zastosowanie na mocy dyrektywy 86/635/EWG oraz innymi mającymi zastosowanie standardami rachunkowości i innymi odpowiednimi standardami rachunkowości w zakresie porównywalności wskaźnika dźwigni.

Artykuł 512

Ekspozycje na przeniesione ryzyko kredytowe

Do dnia 31 grudnia 2014 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania i skuteczności przepisów części piątej w świetle zmian na rynkach międzynarodowych.

Artykuł 513

Uregulowania makroostrożnościowe

1. Do dnia 30 czerwca 2014 r. Komisja przeprowadzi, po konsultacji z ERRS i EUNB, przegląd w celu stwierdzenia, czy uregulowania makroostrożnościowe zawarte w niniejszym rozporządzeniu i w dyrektywie 2013/36/UE są wystarczające do złagodzenia ryzyka systemowego w sektorach, regionach i państwach członkowskich w Unii Europejskiej, a także oceni:

- a) czy obecne narzędzia makroostrożnościowe określone w niniejszym rozporządzeniu i w dyrektywie 2013/36/UE są skuteczne, efektywne i przejrzyste;
- b) czy zakres i ewentualne stopnie pokrywania się różnych narzędzi makroostrożnościowych służących reagowaniu na podobne ryzyka, określonych w niniejszym rozporządzeniu i w dyrektywie 2013/36/UE są odpowiednie oraz, w stosownych przypadkach, zaproponuje nowe uregulowania makroostrożnościowe;
- c) jak standardy dotyczące instytucji systemowych uzgodnione na szczeblu międzynarodowym współgrają z przepisami niniejszego rozporządzenia i dyrektywy 2013/36/UE oraz, w stosownych przypadkach, zaproponuje nowe uregulowania, z uwzględnieniem wspomnianych standardów uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym.

2. Do dnia 31 grudnia 2014 r., na podstawie konsultacji z ERRS i EUNB, Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące oceny, o której mowa w ust. 1, oraz, w stosownych przypadkach, przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek ustawodawczy.

Artykuł 514

Ryzyko kredytowe kontrahenta i metoda wyceny pierwotnej wartości ekspozycji

Do dnia 31 grudnia 2016 r. Komisja dokona przeglądu stosowania przepisów art. 275 i sporządzi sprawozdanie w tej kwestii, które przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie i do którego w stosownym przypadku dołączy wniosek ustawodawczy.

Artykuł 515

Monitorowanie i ocena

1. EUNB sporządza wraz z EUNGiPW do dnia 2 stycznia 2015 r. sprawozdanie dotyczące funkcjonowania niniejszego rozporządzenia z powiązаныmi zobowiązaniami wynikającymi z rozporządzenia (UE) nr 648/2012, w szczególności w odniesieniu do instytucji działających jako kontrahent centralny, w celu uniknięcia powielania wymogów dotyczących transakcji pochodnych i tym samym uniknięcia zwiększonego ryzyka regulacyjnego oraz wyższych kosztów monitorowania przez właściwe organy.

2. EUNB monitoruje i ocenia funkcjonowanie przepisów w zakresie wymogów dotyczących funduszy własnych w kontekście ekspozycji wobec kontrahenta centralnego, jak określono w części trzeciej tytułu II rozdział 6 sekcja 9. Do dnia 1 stycznia 2015 r. EUNB przedstawia Komisji sprawozdanie na temat wpływu i skuteczności takich przepisów.

3. Do dnia 31 grudnia 2016 r. Komisja dokonuje przeglądu i sporządza sprawozdanie dotyczące zgodności przepisów niniejszego rozporządzenia ze związanymi z nimi obowiązkami wynikającymi z rozporządzenia (UE) nr 648/2012 w zakresie wymogów dotyczących funduszy własnych określonych w części trzeciej tytułu II rozdział 6 sekcja 9 oraz przedkłada to sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.

Artykuł 516

Finansowanie długoterminowe

Do dnia 31 grudnia 2015 r. Komisja sporządza sprawozdanie na temat wpływu niniejszego rozporządzenia w zakresie zachęcania do inwestycji w infrastrukturę sprzyjającą długoterminowemu wzrostowi gospodarczemu.

Artykuł 517

Definicja uznanego kapitału

Do dnia 31 grudnia 2014 r. Komisja dokona przeglądu adekwatności definicji uznanego kapitału stosowanej do celów części drugiej tytułu III i części czwartej oraz sporządzi na ten temat sprawozdanie, które przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w stosownym przypadku dołączając wniosek ustawodawczy.

Artykuł 518

Przegląd dotyczący instrumentów kapitałowych, które mogą podlegać odpisowi obniżającemu wartość lub przekształceniu w chwili utraty rentowności przez instytucję

Do dnia 31 grudnia 2015 r. Komisja przeprowadzi przegląd na temat tego, czy niniejsze rozporządzenie powinno zawierać wymóg, zgodnie z którym instrumenty dodatkowe w Tier I lub instrumenty w Tier II muszą podlegać odpisowi obniżającemu wartość w przypadku stwierdzenia utraty rentowności przez instytucję; Komisja złoży na ten temat stosowne sprawozdanie. Komisja przedkłada to sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.

Artykuł 519

Odliczanie aktywów z tytułu określonych świadczeń w ramach funduszu emerytalnego od pozycji kapitału podstawowego Tier I

Do dnia 30 czerwca 2014 r. EUNB przedstawi sprawozdanie dotyczące tego, czy MSR 19, w połączeniu z pomniejszeniem aktywów emerytalnych netto, o czym mowa w art. 36 ust. 1 lit. e), oraz zmiany w zobowiązaniach emerytalnych netto prowadzą do zmienności funduszy własnych instytucji.

Do dnia 31 grudnia 2014 r., z uwzględnieniem sprawozdania EUNB, Komisja przygotowuje dla Parlamentu Europejskiego i Rady sprawozdanie dotyczące kwestii, o której mowa w akapicie pierwszym, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym mający na celu wprowadzenie podejścia dostosowującego aktywa lub zobowiązania funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami netto do celów obliczenia funduszy własnych.

TYTUŁ III

ZMIANY

Artykuł 520

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 648/2012

W rozporządzeniu (UE) nr 648/2012 wprowadza się następujące zmiany:

1) w tytule IV dodaje się rozdział w brzmieniu:

„ROZDZIAŁ 4

Obliczenia i sprawozdawczość do celów rozporządzenia (UE) nr 575/2013

Artykuł 50a

Obliczanie K_{CCP}

1. Do celów art. 308 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, w przypadku gdy kontrahent centralny otrzymał powiadomienie, o którym mowa w art. 301 ust. 2 lit. b) tego rozporządzenia (*), oblicza K_{CCP} określone w ust. 2 niniejszego artykułu dla wszystkich umów i transakcji, które rozlicza w odniesieniu do wszystkich swoich uczestników rozliczających objętych danym funduszem na wypadek niewykonania zobowiązania.

2. Kontrahent centralny oblicza hipotetyczny kapitał K_{CCP} w następujący sposób:

$$K_{CCP} = \sum_i \max\{EBRM_i - IM_i - DF_i; 0\} \cdot RW \cdot \text{captial ratio}$$

gdzie:

$EBRM_i$ = wartość ekspozycji przed ograniczeniem ryzyka, która jest równa wartości ekspozycji kontrahenta centralnego wobec uczestnika rozliczającego „i” z tytułu wszystkich umów i transakcji zawieranych z tym uczestnikiem rozliczającym, obliczonych bez uwzględniania zabezpieczenia przekazanego przez takiego uczestnika rozliczającego;

IM_i = początkowy depozyt zabezpieczający przekazany kontrahentowi centralnemu przez uczestnika rozliczającego i ;

DF_i = wkład wniesiony z góry przez uczestnika rozliczającego i ;

RW = waga ryzyka równa 20 %;

współczynnik kapitałowy = 8 %.

3. Kontrahent centralny dokonuje obliczenia wymaganego w ust. 2 co najmniej raz na kwartał lub częściej, jeżeli wymagają tego właściwe organy jego uczestników rozliczających będących instytucjami.

4. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych, aby określić następujące elementy do celów ust. 3:

- częstotliwość i terminy obliczeń określonych w ust. 2;
- sytuacje, w których właściwe organy instytucji pełniące rolę uczestnika rozliczającego mogą wymagać większej częstotliwości obliczeń i przekazywania informacji od częstotliwości określonej w lit. a).

EUNB przedstawi Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.”

Artykuł 50b

Ogólne zasady obliczania K_{CCP}

Do celów obliczenia określonego w art. 50a ust. 2 stosuje się następujące zasady:

- kontrahent centralny oblicza wartość swoich ekspozycji wobec uczestników rozliczających w następujący sposób:
  - w odniesieniu do ekspozycji wynikających z kontraktów i transakcji wymienionych w art. 301 ust. 1 lit. a) i d) rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
  - w odniesieniu do ekspozycji wynikających z kontraktów i transakcji wymienionych w art. 301 ust. 1 lit. b), c) i e) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 oblicza je zgodnie z kompleksową metodą ujmowania zabezpieczeń finansowych określoną w art. 223 tego rozporządzenia z uwzględnieniem nadzorczych korekt z tytułu zmienności określonych w art. 223 i 224 tego rozporządzenia. Wyjątek przewidziany w ust. 285 ust. 3 lit. a) tego rozporządzenia nie ma zastosowania;
  - w odniesieniu do ekspozycji wynikających z transakcji, które nie zostały wymienione w art. 301 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 575/2013, i z którymi wiąże się wyłącznie ryzyko rozliczenia, oblicza je zgodnie z częścią trzecią tytułu V tego rozporządzenia;

b) w odniesieniu do instytucji objętych zakresem zastosowania rozporządzenia (UE) nr 575/2013 pakiety kompensowania są takie same jak pakiety kompensowania określone w części trzeciej tytułu II tego rozporządzenia (UE) nr 575/2013;

c) przy obliczaniu wartości, o których mowa w lit. a), kontrahent centralny odejmuje od swoich ekspozycji wartość zabezpieczenia przekazanego przez uczestników rozliczających, odpowiednio obniżoną o nadzorcze korekty z tytułu zmienności zgodnie z kompleksową metodą ujmowania zabezpieczeń finansowych określoną w art. 224 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;

d) kontrahent centralny oblicza swoje ekspozycje dotyczące transakcji finansowania papierów wartościowych wobec swoich uczestników rozliczających zgodnie z kompleksową metodą ujmowania zabezpieczeń finansowych, z uwzględnieniem nadzorczych korekt z tytułu zmienności, określoną w art. 223 i 224 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;

e) jeżeli kontrahent centralny posiada ekspozycje wobec kontrahenta centralnego lub większej ich liczby, traktuje wszelkie takie ekspozycje jako ekspozycje wobec uczestników rozliczających i przy obliczaniu K_{CCP} uwzględnia wszelkie depozyty zabezpieczające lub wniesione z góry wkłady otrzymane od takich kontrahentów centralnych;

f) jeżeli kontrahent centralny posiada wiążące ustalenia umowne ze swoimi uczestnikami rozliczającymi, które pozwalają mu na wykorzystanie całości lub części początkowego depozytu zabezpieczającego otrzymanego od jego uczestników rozliczających w taki sam sposób, jak gdyby stanowił wniesione z góry wkłady, kontrahent centralny uznaje ten początkowy depozyt zabezpieczający za wniesione z góry wkłady do celów obliczeń przewidzianych w ust. 1, a nie za wniesione z góry wkłady;

g) stosując metodę wyceny według wartości rynkowej, kontrahent centralny zastępuje wzór przedstawiony w art. 298 ust. 1 lit. c) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 następującym wzorem:

$$PCE_{red} = 0.15 \cdot PCE_{gross} + 0.85 \cdot NGR \cdot PCE_{gross};$$

gdzie licznik NGR oblicza się zgodnie z art. 274 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 oraz tuż przed rzeczywistą wymianą zmiennego depozytu zabezpieczającego na końcu okresu rozliczeniowego, a mianownik jest kosztem odtworzenia brutto;

h) stosując metodę wyceny według wartości rynkowej określoną w art. 274 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, kontrahent centralny zastępuje wzór przedstawiony w art. 298 ust. 1 lit. c) ppkt (ii) tego rozporządzenia następującym wzorem:

$$PCE_{red} = 0.15 \cdot PCE_{gross} + 0.85 \cdot NGR \cdot PCE_{gross}$$

gdzie licznik NGR oblicza się zgodnie z art. 269 ust. 1 tego rozporządzenia oraz tuż przed rzeczywistą wymianą zmiennych depozytów zabezpieczających na końcu okresu rozliczeniowego, a mianownik jest kosztem odtworzenia brutto;

i) jeżeli kontrahent centralny nie może obliczyć wartości NGR w sposób określony w art. 298 ust. 1 lit. c) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 575/2013:

(i) powiadamia tych spośród swoich uczestników rozliczających, którzy są instytucjami, oraz ich właściwe organy o niemożności obliczenia NGR, jak również o powodach, dla których nie może przeprowadzić tego obliczenia;

(ii) przez okres trzech miesięcy może stosować wartość NGR wynoszącą 0,3 do celów obliczenia PCE_{red} zgodnie z lit. g);

j) jeżeli pod koniec okresu podanego w lit. i) ppkt (ii) kontrahent centralny nadal nie jest w stanie obliczyć wartości NGR, postępuje w następujący sposób:

(i) zaprzestaje obliczania K_{CCP} ;

(ii) powiadamia tych spośród swoich uczestników rozliczających, którzy są instytucjami, oraz ich właściwe organy o tym, że zaprzestał obliczania K_{CCP} ;

k) do celów obliczenia potencjalnej przyszłej ekspozycji z tytułu opcji i opcji swapowych zgodnie z metodą wyceny według wartości rynkowej, określonej w art. 274 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, kontrahent centralny mnoży kwotę referencyjną umowy przez wartość bezwzględną współczynnika delta opcji ($\delta V/\delta p$), określoną w art. 280 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia;

l) jeżeli kontrahent centralny ma więcej niż jeden fundusz na wypadek niewykonania zobowiązania, dokonuje obliczenia określonego w art. 50a ust. 2 w odniesieniu do każdego funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania oddzielnie.

Artykuł 50c

Przekazywanie informacji

1. Do celów art. 308 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, kontrahent centralny przekazuje tym spośród swoich uczestników rozliczających, którzy są instytucjami, oraz ich właściwym organom następujące informacje:

a) kapitał hipotetyczny (K_{CCP});

b) sumę wniesionych z góry wkładów (DF_{CM});

c) kwotę wniesionych z góry zasobów finansowych, które ma on obowiązek – prawny lub wynikający z ustaleń umownych zawartych z uczestnikami rozliczającymi – wykorzystać na pokrycie strat poniesionych wskutek niewykonania zobowiązania przez uczestnika rozliczającego lub uczestników rozliczających przed

wykorzystaniem wkładów do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania od pozostałych uczestników rozliczających (DF_{CCP});

d) całkowitą liczbę swoich uczestników rozliczających (N);

e) współczynnik koncentracji (β) określony w art. 50d;

f) sumę wszystkich wkładów wynikających z zobowiązań umownych (DF_{CM}^c).

Jeżeli kontrahent centralny ma więcej niż jeden fundusz na wypadek niewykonania zobowiązania, przekazuje informacje określone w akapicie pierwszym w odniesieniu do każdego funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania.

2. Kontrahent centralny powiadamia tych spośród swoich uczestników rozliczających, którzy są instytucjami, co najmniej raz na kwartał lub częściej, jeżeli wymagają tego właściwe organy tych uczestników rozliczających.

3. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia następujących elementów:

a) jednolity wzór do celów sprawozdawczych określonych w ust. 1;

b) częstotliwość i terminy składania sprawozdań określone w ust. 2;

c) sytuacje, w których właściwe organy instytucji pełniące rolę uczestnika rozliczającego mogą wymagać większej częstotliwości przekazywania informacji niż częstotliwość określona w lit. b).

EUNB przedstawi Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 50d

Obliczanie konkretnych pozycji, które ma zgłaszać kontrahent centralny

Do celów art. 50c zastosowanie ma, co następuje:

a) jeżeli regulamin kontrahenta centralnego przewiduje, że kontrahent centralny wykorzystuje część lub całość swoich zasobów finansowych równoległe z wkładami wniesionymi z góry przez jego uczestników rozliczających w sposób, który sprawia, że zasoby te stają się równoważne z wkładami wniesionymi z góry przez uczestnika rozliczającego pod względem sposobów, w jakie pokrywają straty poniesione przez kontrahenta centralnego w przypadku niewykonania zobowiązania przez uczestnika rozliczającego lub większą ich liczbę lub w przypadku ich niewypłacalności, kontrahent centralny dodaje do DF_{CM} odpowiednią kwotę tych zasobów;

- b) jeżeli regulamin kontrahenta centralnego przewiduje, że kontrahent centralny wykorzystuje część lub całość swoich zasobów finansowych do pokrycia strat poniesionych wskutek niewykonania zobowiązania przez uczestnika rozliczającego lub większą ich liczbę po wyczerpaniu funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania, ale przed wezwaniem uczestników rozliczających do wniesienia wkładów wynikających z zobowiązań umownych, kontrahent centralny dodaje odpowiednią kwotę takich dodatkowych zasobów finansowych (DF_{CCP}^a) do całkowitej kwoty wniesionych z góry wkładów (DF), jak następuje:

$$DF = DF_{CCP} + DF_{CM} + DF_{CCP}^a.$$

- c) kontrahent centralny oblicza współczynnik koncentracji (β) według następującego wzoru:

$$\beta = \frac{PCE_{red,1} + PCE_{red,2}}{\sum_i PCE_{red,i}}$$

gdzie:

$PCE_{red,i}$ = obniżona wartość potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej z tytułu wszystkich umów i transakcji kontrahenta centralnego z uczestnikiem rozliczającym i ;

$PCE_{red,1}$ = obniżona wartość potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej z tytułu wszystkich umów i transakcji kontrahenta centralnego z uczestnikiem rozliczającym, który ma najwyższą wartość $PCE_{red,i}$;

$PCE_{red,2}$ = obniżona wartość potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej z tytułu wszystkich umów i transakcji kontrahenta centralnego z uczestnikiem rozliczającym, który ma drugą pod względem wielkości wartość $PCE_{red,i}$.

(*) Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1.”;

- 2) art. 11 ust. 15 lit. b) zostaje uchylony;
- 3) w art. 89 dodaje się następujący ustęp:
„5a. Do dnia, w którym upłynie 15 miesięcy od daty wejścia w życie najnowszego z jedenastu regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w ust. 3 koniec akapitu pierwszego, lub do dnia podjęcia decyzji na mocy art. 14 o udzieleniu zezwolenia danemu kontrahentowi centralnemu, w zależności, która z tych dat będzie

wcześniejsza, ten kontrahent centralny stosuje podejście określone w akapicie trzecim niniejszego artykułu.

Do dnia, w którym upłynie 15 miesięcy od daty wejścia w życie najnowszego z jedenastu regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w ust. 3 koniec akapitu drugiego, lub do dnia podjęcia decyzji na mocy art. 25 o uznaniu danego kontrahenta centralnego – w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza – ten kontrahent centralny stosuje podejście określone w akapicie trzecim niniejszego ustępu.

Jeżeli kontrahent centralny nie posiada funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania oraz nie dysponuje wiążącymi uzgodnieniami ze swoimi uczestnikami rozliczającymi, które umożliwiałyby wykorzystanie całości lub części początkowego depozytu zabezpieczającego otrzymanego od swoich uczestników rozliczających, tak jak gdyby były one wniesionym z góry wkładem, informacje, które zgłasza zgodnie z art. 50c ust. 1 obejmują całkowitą kwotę początkowego depozytu, jaką otrzymał od swoich uczestników rozliczających.

Terminy określone w akapicie pierwszym i drugim niniejszego ustępu mogą zostać wydłużone o dodatkowe sześć miesięcy w przypadku przyjęcia przez Komisję aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 497 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013”.

CZĘŚĆ JEDENASTA

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 521

Wejście w życie i data rozpoczęcia stosowania

- Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2014 r., z wyjątkiem:
  - art. 8 ust. 3, art. 21 i art. 451 ust. 1, który ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2015 r.;
  - art. 413 ust. 1, który ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2016 r.;
  - przepisów niniejszego rozporządzenia, które wymagają, by Europejskie Urzędy Nadzoru przedłożyły Komisji projekty standardów technicznych, a także przepisów niniejszego rozporządzenia, które uprawniają Komisję do przyjmowania aktów delegowanych lub aktów wykonawczych, które to przepisy mają zastosowanie od 31 grudnia 2014 r..

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 26 czerwca 2013 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

M. SCHULZ

W imieniu Rady

Przewodniczący

A. SHATTER

ZAŁĄCZNIK I

Klasyfikacja pozycji pozabilansowych

1. Pozycje pełnego ryzyka:
  - a) gwarancje mające charakter substytutu kredytu (np. gwarancje prawidłowej spłaty zobowiązań kredytowych);
  - b) kredytowe instrumenty pochodne;
  - c) akcepty;
  - d) poręczenia wekslowe, gdy na wekslu nie jest podpisana inna instytucja;
  - e) transakcje z prawem regresu (np. faktoring, dyskonto faktur);
  - f) nieodwołalne akredytywy „standby” mające charakter substytutu kredytu;
  - g) aktywa nabyte w ramach bezwarunkowych transakcji terminowych;
  - h) depozyty terminowe typu forward;
  - i) niespłacona część częściowo opłaconych akcji i papierów wartościowych;
  - j) umowy sprzedaży aktywów z przyrzeczeniem odkupu w rozumieniu art. 12 ust. 3 i 5 dyrektywy 86/635/EWG;
  - k) inne pozycje również obciążone pełnym ryzykiem.
2. Pozycje średniego ryzyka:
  - a) pozabilansowe pozycje finansowania handlu, tj. akredytywy dokumentowe otwarte lub potwierdzone (zob. także: „pozycje średniego/niskiego ryzyka”);
  - b) inne pozycje pozabilansowe:
    - (i) gwarancje zapłaty za wysyłane towary, gwarancje zapłaty cła i gwarancje zapłaty podatku;
    - (ii) niewykorzystane zobowiązania kredytowe (zobowiązania udzielenia kredytu, zakupu papierów wartościowych, udzielenia gwarancji lub udzielenia akceptu) z pierwotnym terminem zapadalności powyżej jednego roku;
    - (iii) programy gwarancji emisji krótkoterminowych (NIF) i odnawialne gwarancje emisji (RUF);
    - (iv) inne pozycje również obciążone średnim ryzykiem, zgodnie ze zgłoszeniem do EUNB.
3. Pozycje średniego/niskiego ryzyka:
  - a) pozabilansowe pozycje finansowania handlu:
    - (i) akredytywy dokumentowe, w przypadku których podstawowa wysyłka towaru stanowi zabezpieczenie akredytywy, oraz inne transakcje na warunkach samospłaty;
    - (ii) gwarancje (w tym gwarancje przetargowe i zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz związane z nimi gwarancja zwrotu zaliczki i gwarancja na zastąpienie kwot zatrzymanych) oraz gwarancje niemające charakteru substytutu kredytu;
    - (iii) nieodwołalne akredytywy zabezpieczające niemające charakteru substytutu kredytu;
  - b) inne pozycje pozabilansowe:
    - (i) niewykorzystane zobowiązania kredytowe obejmujące zobowiązania udzielenia kredytu, zakupu papierów wartościowych, udzielenia gwarancji lub udzielenia akceptu, z pierwotnym terminem zapadalności do jednego roku włącznie, których nie można bezwarunkowo anulować w każdej chwili bez wypowiedzenia lub które nie umożliwiają w sposób rzeczywisty automatycznego anulowania wskutek pogorszenia wiarygodności kredytobiorcy;
    - (ii) inne pozycje również obciążone średnim/niskim ryzykiem, zgodnie ze zgłoszeniem do EUNB.

4. Pozycje niskiego ryzyka:

- a) niewykorzystane zobowiązania kredytowe obejmujące zobowiązania udzielenia kredytu, zakupu papierów wartościowych, udzielenia gwarancji lub udzielenia akceptu, które można bezwarunkowo anulować w każdej chwili bez wypowiedzenia lub które umożliwiają w sposób rzeczywisty automatyczne anulowanie wskutek pogorszenia wiarygodności kredytowej kredytobiorcy. Detaliczne linie kredytowe można uznać za bezwarunkowo odwoływalne, jeżeli warunki umowy pozwalają instytucji anulować je w pełnym zakresie dopuszczalnym w przepisach dotyczących ochrony konsumentów i powiązanych kwestii;
  - b) niewykorzystane zobowiązania kredytowe dotyczące gwarancji przetargowych i zabezpieczenia należytego wykonania umowy, które można bezwarunkowo wypowiedzieć w każdej chwili bez uprzedzenia lub które umożliwiają w sposób efektywny automatyczne unieważnienie wskutek pogorszenia wiarygodności kredytowej kredytobiorcy; oraz
  - c) inne pozycje również obciążone niskim ryzykiem, zgodnie ze zgłoszeniem do EUNB.
-

ZAŁĄCZNIK II

Rodzaje instrumentów pochodnych

1. Kontrakty na stopę procentową:
    - a) jednowalutowe swapy stopy procentowej;
    - b) swapy bazowe;
    - c) kontrakty terminowe na stopę procentową;
    - d) kontrakty terminowe typu future na stopę procentową;
    - e) nabyte opcje na stopy procentowe;
    - f) inne kontrakty o podobnym charakterze.
  2. Kontrakty walutowe i kontrakty na złoto:
    - a) swapy walutowo-procentowe;
    - b) kontrakty walutowe typu forward;
    - c) kontrakty walutowe typu future;
    - d) nabyte opcje walutowe;
    - e) inne umowy o podobnym charakterze;
    - f) kontrakty na złoto o charakterze podobnym do umów wymienionych w lit. a)–e).
  3. Umowy o charakterze podobnym do umów wymienionych w pkt 1 lit. a)–e) i w pkt 2 lit. a)–d) niniejszego załącznika dotyczące innych pozycji lub indeksów referencyjnych. Należą do nich co najmniej wszystkie instrumenty określone w sekcji C pkt 4–7, 9 i 10 załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE niewymienione w pkt 1 ani 2 niniejszego załącznika.
-

ZAŁĄCZNIK III

Pozycje podlegające dodatkowym wymogom sprawozdawczym dotyczącym aktywów płynnych

1. Środki pieniężne;
2. Ekspozycje banków centralnych w zakresie, w jakim ekspozycje te można wykorzystać w okresach występowania warunków skrajnych;
3. Zbywalne papiery wartościowe stanowiące należności od państw, banków centralnych, podmiotów sektora publicznego niezwiązanych z rządem centralnym, regionów autonomicznych pod względem podatkowym uprawnionych do nakładania i poboru podatków oraz władz lokalnych, Banku Rozrachunków Międzynarodowych, Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Unii Europejskiej, Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej, Europejskiego Mechanizmu Stabilności lub wielostronnych banków rozwoju bądź należności zabezpieczone gwarancjami tych podmiotów i spełniające wszystkie następujące warunki:
  - a) przypisano im wagę ryzyka równą 0 % na podstawie przepisów części trzeciej tytuł II rozdział 2,
  - b) nie są zobowiązaniem instytucji ani żadnej z jej jednostek powiązanych;
4. Zbywalne papiery wartościowe inne niż te, o których mowa w pkt 3, stanowiące należności od państw lub banków centralnych lub należności zabezpieczone gwarancjami tych podmiotów, wyemitowane w walutach krajowych przez państwo lub bank centralny w walucie i w kraju, w którym ponoszone jest ryzyko płynności, bądź wyemitowane w walutach obcych, w zakresie, w jakim utrzymywanie takiego długu jest zgodne z potrzebami płynnościowymi w odniesieniu do działalności banku w takim państwie trzecim.
5. Zbywalne papiery wartościowe stanowiące należności od państw, banków centralnych, podmiotów sektora publicznego niezwiązanych z rządem centralnym, regionów autonomicznych pod względem podatkowym uprawnionych do nakładania i poboru podatków oraz władz lokalnych lub wielostronnych banków rozwoju bądź należności zabezpieczone gwarancjami tych podmiotów oraz spełniające wszystkie następujące warunki:
  - a) przypisano im wagę ryzyka równą 20 % na podstawie przepisów części trzeciej tytuł II rozdział 2,
  - b) nie są zobowiązaniem instytucji ani żadnej z jej jednostek powiązanych;
6. Zbywalne papiery wartościowe inne niż te, o których mowa w pkt 3, 4 oraz 5, kwalifikujące się do wagi ryzyka równej 20 % lub lepszej na podstawie przepisów części trzeciej tytuł II rozdział 2 lub posiadające równoważną jakość kredytową zgodnie z ratingiem wewnętrznym, a także spełniające którykolwiek z następujących warunków:
  - a) nie stanowią wierzytelności wobec jednostki specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji, instytucji ani żadnej z jej jednostek powiązanych,
  - b) stanowią obligacje kwalifikujące się do sposobu traktowania, o którym mowa w art. 129 ust. 4 lub 5;
  - c) stanowią obligacje zgodnie z definicją podaną w art. 52 ust. 4 dyrektywy 2009/65/WE inne niż obligacje, o których mowa w lit. b) niniejszego punktu.
7. Zbywalne papiery wartościowe inne niż te, o których mowa w pkt 3–6, kwalifikujące się do wagi ryzyka równej 50 % lub lepszej na podstawie przepisów części trzeciej tytuł II rozdział 2 lub posiadające równoważną jakość kredytową zgodnie z ratingiem wewnętrznym oraz nie stanowią wierzytelności wobec jednostki specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji, instytucji ani żadnej z jej jednostek powiązanych.
8. Zbywalne papiery wartościowe inne niż te, o których mowa w pkt 3–7, zabezpieczone aktywami kwalifikującymi się do wagi ryzyka równej 35 % lub lepszej na podstawie przepisów części trzeciej tytuł II rozdział 2 lub posiadające równoważną jakość kredytową zgodnie z ratingiem wewnętrznym, a także w pełni zabezpieczone hipotekami na nieruchomości mieszkalnej zgodnie z art. 125.
9. Zobowiązania kredytowe „standby” udzielone przez banki centralne w zakresie polityki pieniężnej w takim stopniu, w jakim zobowiązania te nie są zabezpieczone aktywami płynnymi oraz z wyłączeniem awaryjnego wsparcia płynnościowego.
10. Minimalne depozyty prawne lub ustawowe w centralnej instytucji kredytowej oraz inne płynne środki finansowe udostępniane zgodnie z przepisami ustawowymi lub umownymi przez centralną instytucję kredytową lub centralne instytucje kredytowe, które są członkami sieci, o której mowa w art. 113 ust. 7, lub które kwalifikuje się do przyznania odstępstwa przewidzianego w art. 10, w takim stopniu, w jakim środki te nie są zabezpieczone aktywami płynnymi, jeżeli dana instytucja kredytowa należy do sieci zgodnie z przepisami prawnymi lub ustawowymi.

11. Akcje kapitału podstawowego będące przedmiotem obrotu giełdowego, które można rozliczać na poziomie centralnym, notowane w ramach jednego z głównych indeksów giełdowych, które są denominowane w walucie krajowej państwa członkowskiego i nie zostały wyemitowane przez daną instytucję ani żaden z jej podmiotów powiązanych.
12. Złoto notowane na uznanej giełdzie, złożone do depozytu.

Wszystkie pozycje z wyjątkiem pozycji, o których mowa w pkt 1, 2 oraz 9, muszą spełniać wszystkie następujące warunki:

- a) są przedmiotem obrotu w ramach zwykłych umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub rynków kasowych, charakteryzujących się niskim poziomem koncentracji;
  - b) istnieją dowody potwierdzające, że stanowią niezawodne źródło płynności dzięki umowie z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub sprzedaży nawet w skrajnych warunkach rynkowych;
  - c) są wolne od obciążeń.
-

ZAŁĄCZNIK IV

Tabela korelacji

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 1		
art. 2		
art. 3		
art. 4 ust. 1 pkt (1)	art. 4 ust. 1	
art. 4 ust. 1 pkt (2)		art. 3 ust. 1 lit. b)
art. 4 ust. 1 pkt (3)		art. 3 ust. 1 lit. c)
art. 4 ust. 1 pkt (4)		art. 3 ust. 1 lit. p)
art. 4 ust. 1 pkt (5)-(7)		
art. 4 ust. 1 pkt (8)	art. 4 ust. 18	
art. 4 ust. 1 pkt (9)-(12)		
art. 4 ust. 1 pkt (13)	art. 4 ust. 41	
art. 4 ust. 1 pkt (14)	art. 4 ust. 42	
art. 4 ust. 1 pkt (15)	art. 4 ust. 12	
art. 4 ust. 1 pkt (16)	art. 4 ust. 13	
art. 4 ust. 1 pkt (17)	art. 4 ust. 3	
art. 4 ust. 1 pkt (18)	art. 4 ust. 21	
art. 4 ust. 1 pkt (19)		
art. 4 ust. 1 pkt (20)	art. 4 ust. 19	
art. 4 ust. 1 pkt (21)		
art. 4 ust. 1 pkt (22)	art. 4 ust. 20	
art. 4 ust. 1 pkt (23)		
art. 4 ust. 1 pkt (24)		
art. 4 ust. 1 pkt (25)		art. 3 ust. 1 lit. c)
art. 4 ust. 1 pkt (26)	art. 4 ust. 5	
art. 4 ust. 1 pkt (27)		
art. 4 ust. 1 pkt (28)	art. 4 ust. 14	
art. 4 ust. 1 pkt (29)	art. 4 ust. 16	
art. 4 ust. 1 pkt (30)	art. 4 ust. 15	
art. 4 ust. 1 pkt (31)	art. 4 ust. 17	
art. 4 ust. 1 pkt (32)-(34)		
art. 4 ust. 1 pkt (35)	art. 4 ust. 10	
art. 4 ust. 1 pkt (36)		

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 4 ust. 1 pkt (37)	art. 4 ust. 9	
art. 4 ust. 1 pkt (38)	art. 4 ust. 46	
art. 4 ust. 1 pkt (39)	art. 4 ust. 45	
art. 4 ust. 1 pkt (40)	art. 4 ust. 4	
art. 4 ust. 1 pkt (41)	art. 4 ust. 48	
art. 4 ust. 1 pkt (42)	art. 4 ust. 2	
art. 4 ust. 1 pkt (43)	art. 4 ust. 7	
art. 4 ust. 1 pkt (44)	art. 4 ust. 8	
art. 4 ust. 1 pkt (45)		
art. 4 ust. 1 pkt (46)	art. 4 ust. 23	
art. 4 ust. 1 pkt (47)-(49)		
art. 4 ust. 1 pkt (50)		art. 3 ust. 1 lit. e)
art. 4 ust. 1 pkt (51)		
art. 4 ust. 1 pkt (52)	art. 4 ust. 22	
art. 4 ust. 1 pkt (53)	art. 4 ust. 24	
art. 4 ust. 1 pkt (54)	art. 4 ust. 25	
art. 4 ust. 1 pkt (55)	art. 4 ust. 27	
art. 4 ust. 1 pkt (56)	art. 4 ust. 28	
art. 4 ust. 1 pkt (57)	art. 4 ust. 30	
art. 4 ust. 1 pkt (58)	art. 4 ust. 31	
art. 4 ust. 1 pkt (59)	art. 4 ust. 32	
art. 4 ust. 1 pkt (60)	art. 4 ust. 35	
art. 4 ust. 1 pkt (61)	art. 4 ust. 36	
art. 4 ust. 1 pkt (62)	art. 4 ust. 40	
art. 4 ust. 1 pkt (63)	art. 4 ust. 40a	
art. 4 ust. 1 pkt (64)	art. 4 ust. 40b	
art. 4 ust. 1 pkt (65)	art. 4 ust. 43	
art. 4 ust. 1 pkt (66)	art. 4 ust. 44	
art. 4 ust. 1 pkt (67)	art. 4 ust. 39	
art. 4 ust. 1 pkt (68)-(71)		
art. 4 ust. 1 pkt (72)	art. 4 ust. 47	
art. 4 ust. 1 pkt (73)	art. 4 ust. 49	
art. 4 ust. 1 pkt (74)-(81)		
art. 4 ust. 1 pkt (82)		art. 3 ust. 1 lit. m)
art. 4 ust. 1 pkt (83)	art. 4 ust. 33	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 4 ust. 1 pkt (84)-(91)		
art. 4 ust. 1 pkt (92)		art. 3 ust. 1 lit. i)
art. 4 ust. 1 pkt (93)-(117)		
art. 4 ust. 1 pkt (118)		art. 3 ust. 1 lit. r)
art. 4 ust. 1 pkt (119)-(128)		
art. 4 ust. 2		
art. 4 ust. 3		
art. 6 ust. 1	art. 68 ust. 1	
art. 6 ust. 2	art. 68 ust. 2	
art. 6 ust. 3	art. 68 ust. 3	
art. 6 ust. 4		
art. 6 ust. 5		
art. 7 ust. 1	art. 69 ust. 1	
art. 7 ust. 2	art. 69 ust. 2	
art. 7 ust. 3	art. 69 ust. 3	
art. 8 ust. 1		
art. 8 ust. 2		
art. 8 ust. 3		
art. 9 ust. 1	art. 70 ust. 1	
art. 9 ust. 2	art. 70 ust. 2	
art. 9 ust. 3	art. 70 ust. 3	
art. 10 ust. 1	art. 3 ust. 1	
art. 10 ust. 2		
art. 11 ust. 1	art. 71 ust. 1	
art. 11 ust. 2	art. 71 ust. 2	
art. 11 ust. 3		
art. 11 ust. 4	art. 3 ust. 2	
art. 11 ust. 5		
art. 12		
art. 13 ust. 1	art. 72 ust. 1	
art. 13 ust. 2	art. 72 ust. 2	
art. 13 ust. 3	art. 72 ust. 3	
art. 13 ust. 4		
art. 14 ust. 1	art. 73 ust. 3	
art. 14 ust. 2		

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 14 ust. 3		
art. 15		art. 22
art. 16		
art. 17 ust. 1		art. 23
art. 17 ust. 2		
art. 17 ust. 3		
art. 18 ust. 1-	art. 133 ust. 1 akapit 1	
art. 18 ust. 2	art. 133 ust. 1 akapit 2	
art. 18 ust. 3	art. 133 ust. 1 akapit 3	
art. 18 ust. 4	art. 133 ust. 2	
art. 18 ust. 5	art. 133 ust. 3	
art. 18 ust. 6	art. 134 ust. 1	
art. 18 ust. 7		
art. 18 ust. 8	art. 134 ust. 2	
art. 19 ust. 1	art. 73 ust. 1 lit. b)	
art. 19 ust. 2	art. 73 ust. 1	
art. 19 ust. 3	art. 73 ust. 1 akapit drugi	
art. 20 ust. 1	art. 105 ust. 3 art. 129 ust. 2 oraz załącznik X, część 3, pkt 30 oraz 31	
art. 20 ust. 2	art. 129 ust. 2 akapit 3	
art. 20 ust. 3	art. 129 ust. 2 akapit 4	
art. 20 ust. 4	art. 129 ust. 2 akapit 5	
art. 20 ust. 5		
art. 20 ust. 6	art. 84 ust. 2	
art. 20 ust. 7	art. 129 ust. 2 akapit 6	
art. 20 ust. 8	art. 129 ust. 2 akapit 7 oraz 8	
art. 21 ust. 1		
art. 21 ust. 2		
art. 21 ust. 3		
art. 21 ust. 4		
art. 22	art. 73 ust. 2	
art. 23		art. 3 ust. 1 akapit drugi
art. 24	art. 74 ust. 1	
art. 25		
art. 26 ust. 1	art. 57 lit. a)	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 26 ust. 1 lit. a)	art. 57 lit. a)	
art. 26 ust. 1 lit. b)	art. 57 lit. a)	
art. 26 ust. 1 lit. c)	art. 57 lit. b)	
art. 26 ust. 1 lit. d)		
art. 26 ust. 1 lit. e)	art. 57 lit. b)	
art. 26 ust. 1 lit. f)	art. 57 lit. c)	
art. 26 ust. 1 akapit pierwszy	art. 61 akapit drugi	
art. 26 ust. 2 lit. a)	art. 57 akapity drugi, trzeci i czwarty	
art. 26 ust. 2 lit. b)	art. 57 akapity drugi, trzeci i czwarty	
art. 26 ust. 3		
art. 26 ust. 4		
art. 27		
art. 28 ust. 1 lit. a)		
art. 28 ust. 1 lit. b)	art. 57 lit. a)	
art. 28 ust. 1 lit. c)	art. 57 lit. a)	
art. 28 ust. 1 lit. d)		
art. 28 ust. 1 lit. e)		
art. 28 ust. 1 lit. f)		
art. 28 ust. 1 lit. g)		
art. 28 ust. 1 lit. h)		
art. 28 ust. 1 lit. i)	art. 57 lit. a)	
art. 28 ust. 1 lit. j)	art. 57 lit. a)	
art. 28 ust. 1 lit. k)		
art. 28 ust. 1 lit. l)		
art. 28 ust. 1 lit. m)		
art. 28 ust. 2		
art. 28 ust. 3		
art. 28 ust. 4		
art. 28 ust. 5		
art. 29		
art. 30		
art. 31		
art. 32 ust. 1 lit. a)		
art. 32 ust. 1 lit. b)	art. 57 akapit czwarty	
art. 32 ust. 2		

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 33 ust. 1 lit. a)	art. 64 ust. 4	
art. 33 ust. 1 lit. b)	art. 64 ust. 4	
art. 33 ust. 1 lit. c)		
art. 33 ust. 2		
art. 33 ust. 3 lit. a)		
art. 33 ust. 3 lit. b)		
art. 33 ust. 3 lit. c)		
art. 33 ust. 3 lit. d)		
art. 33 ust. 4		
art. 34	art. 64 ust. 5	
art. 35		
art. 36 ust. 1 lit. a)	art. 57 lit. k)	
art. 36 ust. 1 lit. b)	art. 57 lit. j)	
art. 36 ust. 1 lit. c)		
art. 36 ust. 1 lit. d)	art. 57 lit. q)	
art. 36 ust. 1 lit. e)		
art. 36 ust. 1 lit. f)	art. 57 lit. i)	
art. 36 ust. 1 lit. g)		
art. 36 ust. 1 lit. h)	art. 57 lit. n)	
art. 36 ust. 1 lit. i)	art. 57 lit. m)	
art. 36 ust. 1 lit. j)	art. 66 ust. 2	
art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (i)		
art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (ii)	art. 57 lit. r)	
art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iii)		
art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iv)		
art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (v)		
art. 36 ust. 1 lit. l)	art. 61 akapit drugi	
art. 36 ust. 2		
art. 36 ust. 3		
art. 37		
art. 38		
art. 39		
art. 40		
art. 41		
art. 42		

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 43		
art. 44		
art. 45		
art. 46		
art. 47		
art. 48		
art. 49 ust. 1	art. 59	
art. 49 ust. 2	art. 60	
art. 49 ust. 3		
art. 49 ust. 4		
art. 49 ust. 5		
art. 49 ust. 6		
art. 50	art. 66, art. 57 lit. ca), art. 63a	
art. 51	art. 66, art. 57 lit. ca), art. 63a	
art. 52	art. 63a	
art. 53		
art. 54		
art. 55		
art. 56		
art. 57		
art. 58		
art. 59		
art. 60		
art. 61	art. 66, art. 57 lit. ca), art. 63a	
art. 62 lit. a)	art. 64 ust. 3	
art. 62 lit. b)		
art. 62 lit. c)		
art. 62 lit. d)	art. 63 ust. 3	
art. 63	art. 63 ust. 1, art. 63 ust. 2, art. 64 ust. 3	
art. 64	art. 64 ust. 3 lit. c)	
art. 65		
art. 66	art. 57, art. 66 ust. 2	
art. 67	art. 57, art. 66 ust. 2	
art. 68		

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 69	art. 57, art. 66 ust. 2	
art. 70	art. 57, art. 66 ust. 2	
art. 71	art. 66, art. 57 lit. ca), art. 63a	
art. 72	art. 57, art. 66	
art. 73		
art. 74		
art. 75		
art. 76		
art. 77	art. 63a ust. 2	
art. 78 ust. 1	art. 63a ust. 2	
art. 78 ust. 2		
art. 78 ust. 3		
art. 78 ust. 4	art. 63a ust. 2 akapit czwarty	
art. 78 ust. 5		
art. 79	art. 58	
art. 80		
art. 81	art. 65	
art. 82	art. 65	
art. 83		
art. 84	art. 65	
art. 85	art. 65	
art. 86	art. 65	
art. 87	art. 65	
art. 88	art. 65	
art. 89	art. 120	
art. 90	art. 122	
art. 91	art. 121	
art. 92	art. 66, art. 75	
art. 93 ust. 1-4	art. 10 ust. 1-4	
art. 93 ust. 5		
art. 94		art. 18 ust. 2-4
art. 95		
art. 96		
art. 97		
art. 98		art. 24

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 99 ust. 1	art. 74 ust. 2	
art. 99 ust. 2		
art. 100		
art. 101 ust. 1		
art. 101 ust. 2		
art. 101 ust. 3		
art. 102 ust. 1		art. 11 ust. 1
art. 102 ust. 2		art. 11 ust. 3
art. 102 ust. 3		art. 11 ust. 4
art. 102 ust. 4		załącznik VII, część C, pkt 1
art. 103		załącznik VII, część A, pkt 1
art. 104 ust. 1		załącznik VII, część D, pkt 1
art. 104 ust. 2		załącznik VII, część D, pkt 2
art. 105 ust. 1		art. 33 ust. 1
art. 105 ust. 2-10		załącznik VII, część B, pkt 1-9
art. 105 ust. 11-13		załącznik VII, część B, pkt 11-13
art. 106		załącznik VII, część C, pkt 1-3
art. 107	art. 76, art. 78 ust. 4 oraz załącznik III, część 2, pkt 6	
art. 108 ust. 1	art. 91	
art. 108 ust. 2		
art. 109	art. 94	
art. 110		
art. 111	art. 78 ust. 1-3	
art. 112	art. 79 ust. 1	
art. 113 ust. 1	art. 80 ust. 1	
art. 113 ust. 2	art. 80 ust. 2	
art. 113 ust. 3	art. 80 ust. 4	
art. 113 ust. 4	art. 80 ust. 5	
art. 113 ust. 5	art. 80 ust. 6	
art. 113 ust. 6	art. 80 ust. 7	
art. 113 ust. 7	art. 80 ust. 8	
art. 114	załącznik VI, część I, pkt 1-5	
art. 115 ust. 1-4	załącznik VI, część I, pkt 8-11	
art. 115 ust. 5		

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 116 ust. 1	załącznik VI, część I, pkt 14	
art. 116 ust. 2	załącznik VI, część I, pkt 14	
art. 116 ust. 3		
art. 116 ust. 4	załącznik VI, część I, pkt 15	
art. 116 ust. 5	załącznik VI, część I, pkt 17	
art. 116 ust. 6	załącznik VI, część I, pkt 17	
art. 117 ust. 1	załącznik VI, część I, pkt 18 oraz 19	
art. 117 ust. 2	załącznik VI, część I, pkt 20	
art. 117 ust. 3	załącznik VI, część I, pkt 21	
art. 118	załącznik VI, część I, pkt 22	
art. 119 ust. 1		
art. 119 ust. 2	załącznik VI, część I, pkt 37 oraz 38	
art. 119 ust. 3	załącznik VI, część I, pkt 40	
art. 119 ust. 4		
art. 119 ust. 5		
art. 120 ust. 1	załącznik VI, część I, pkt 29	
art. 120 ust. 2	załącznik VI, część I, pkt 31	
art. 120 ust. 3	załącznik VI, część I, pkt 33-36	
art. 121 ust. 1	załącznik VI, część I, pkt 26	
art. 121 ust. 2	załącznik VI, część I, pkt 25	
art. 121 ust. 3	załącznik VI, część I, pkt 27	
art. 122	załącznik VI, część I, pkt 41 oraz 42	
art. 123	art. 79 ust. 2, art. 79 ust. 3 oraz załącznik VI, część I, pkt 43	
art. 124 ust. 1	załącznik VI, część I, pkt 44	
art. 124 ust. 2		
art. 124 ust. 3		
art. 125 ust. 1-3	załącznik VI, część I, pkt 45-49	
art. 125 ust. 4		
art. 126 ust. 1 oraz ust. 2	załącznik VI, część I, pkt 51-55	
art. 126 ust. 3 oraz ust. 4	załącznik VI, część I, pkt 58 oraz 59	
art. 127 ust. 1 oraz ust. 2	załącznik VI, część I, pkt 61 oraz 62	
art. 127 ust. 3 oraz ust. 4	załącznik VI, część I, pkt 64 oraz 65	
art. 128 ust. 1	załącznik VI, część I, pkt 66 oraz 76	
art. 128 ust. 2	załącznik VI, część I, pkt 66	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 128 ust. 3		
art. 129 ust. 1	załącznik VI, część I, pkt 68, ust. 1 oraz 2	
art. 129 ust. 2	załącznik VI, część I, pkt 69	
art. 129 ust. 3	załącznik VI, część I, pkt 71	
art. 129 ust. 4	załącznik VI, część I, pkt 70	
art. 129 ust. 5		
art. 130	załącznik VI, część I, pkt 72	
art. 131	załącznik VI, część I, pkt 73	
art. 132 ust. 1	załącznik VI, część I, pkt 74	
art. 132 ust. 2	załącznik VI, część I, pkt 75	
art. 132 ust. 3	załącznik VI, część I, pkt 77 oraz 78	
art. 132 ust. 4	załącznik VI, część I, pkt 79	
art. 132 ust. 5	załącznik VI, część I, pkt 80 oraz pkt 81	
art. 133 ust. 1	załącznik VI, część I, pkt 86	
art. 133 ust. 2		
art. 133 ust. 3		
art. 134 ust. 1-3	załącznik VI, część I, pkt 82-84	
art. 134 ust. 4-7	załącznik VI, część I, pkt 87-90	
art. 135	art. 81 ust. 1, ust. 2 oraz ust. 4	
art. 136 ust. 1	art. 82 ust. 1	
art. 136 ust. 2	załącznik VI, część 2, pkt 12-16	
art. 136 ust. 3	art. 150 ust. 3	
art. 137 ust. 1	załącznik VI, część I, pkt 6	
art. 137 ust. 2	załącznik VI, część I, pkt 7	
art. 137 ust. 3		
art. 138	załącznik VI, część III, pkt 1-7	
art. 139	załącznik VI, część III, pkt 8-17	
art. 140 ust. 1		
art. 140 ust. 2		
art. 141		
art. 142 ust. 1		
art. 142 ust. 2		
art. 143 ust. 1	art. 84 ust. 1 oraz załącznik VII, część 4, pkt 1	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 143 ust. 1	art. 84 ust. 2	
art. 143 ust. 1	art. 84 ust. 3	
art. 143 ust. 1	art. 84 ust. 4	
art. 143 ust. 1		
art. 144		
art. 145		
art. 146		
art. 147 ust. 1	art. 86 ust. 9	
art. 147 ust. 2-9	art. 86 ust. 1-8	
art. 148 ust. 1	art. 85 ust. 1	
art. 148 ust. 2	art. 85 ust. 2	
art. 148 ust. 3		
art. 148 ust. 4	art. 85 ust. 3	
art. 148 ust. 5		
art. 148 ust. 1		
art. 149	art. 85 ust. 4 oraz 5	
art. 150 ust. 1	art. 89 ust. 1	
art. 150 ust. 2	art. 89 ust. 2	
art. 150 ust. 3		
art. 150 ust. 4		
art. 151	art. 87 ust. 1-10	
art. 152 ust. 1 oraz ust. 2	art. 87 ust. 11	
art. 152 ust. 3 oraz ust. 4	art. 87 ust. 12	
art. 152 ust. 5		
art. 153 ust. 1	załącznik VII, część I, pkt 3	
art. 153 ust. 2		
art. 153 ust. 3-8	załącznik VII, część I, pkt 4-9	
art. 153 ust. 9		
art. 154	załącznik VII, część I, pkt 10-16	
art. 155 ust. 1	załącznik VII, część I, pkt 17 oraz 18	
art. 155 ust. 2	załącznik VII, część I, pkt 19 - 21	
art. 155 ust. 3	załącznik VII, część I, pkt 22 - 24	
art. 155 ust. 4	załącznik VII, część I, pkt 25 - 26	
art. 156		

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 156	załącznik VII, część I, pkt 27	
art. 157 ust. 1	załącznik VII, część I, pkt 28	
art. 157 ust. 2- ust. 5		
art. 158 ust. 1	art. 88 ust. 2	
art. 158 ust. 2	art. 88 ust. 3	
art. 158 ust. 3	art. 88 ust. 4	
art. 158 ust. 4	art. 88 ust. 6	
art. 158 ust. 5	załącznik VII, część I, pkt 30	
art. 158 ust. 6	załącznik VII, część I, pkt 31	
art. 158 ust. 7	załącznik VII, część I, pkt 32	
art. 158 ust. 8	załącznik VII, część I, pkt 33	
art. 158 ust. 9	załącznik VII, część I, pkt 34	
art. 158 ust. 10	załącznik VII, część I, pkt 35	
art. 158 ust. 11		
art. 159	załącznik VII, część I, pkt 36	
art. 160 ust. 1	załącznik VII, część II, pkt 2	
art. 160 ust. 2	załącznik VII, część II, pkt 3	
art. 160 ust. 3	załącznik VII, część II, pkt 4	
art. 160 ust. 4	załącznik VII, część II, pkt 5	
art. 160 ust. 5	załącznik VII, część II, pkt 6	
art. 160 ust. 6	załącznik VII, część II, pkt 7	
art. 160 ust. 7	załącznik VII, część II, pkt 7	
art. 161 ust. 1	załącznik VII, część II, pkt 8	
art. 161 ust. 2	załącznik VII, część II, pkt 9	
art. 161 ust. 3	załącznik VII, część II, pkt 10	
art. 161 ust. 4	załącznik VII, część II, pkt 11	
art. 162 ust. 1	załącznik VII, część II, pkt 12	
art. 162 ust. 2	załącznik VII, część II, pkt 13	
art. 162 ust. 3	załącznik VII, część II, pkt 14	
art. 162 ust. 4	załącznik VII, część II, pkt 15	
art. 162 ust. 5	załącznik VII, część II, pkt 16	
art. 163 ust. 1	załącznik VII, część II, pkt 17	
art. 163 ust. 2	załącznik VII, część II, pkt 18	
art. 163 ust. 3	załącznik VII, część II, pkt 19	
art. 163 ust. 4	załącznik VII, część II, pkt 20	
art. 164 ust. 1	załącznik VII, część II, pkt 21	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 164 ust. 2	załącznik VII, część II, pkt 22	
art. 164 ust. 3	załącznik VII, część II, pkt 23	
art. 164 ust. 4		
art. 165 ust. 1	załącznik VII, część II, pkt 24	
art. 165 ust. 2	załącznik VII, część II, pkt 25 oraz 26	
art. 165 ust. 3	załącznik VII, część II, pkt 27	
art. 166 ust. 1	załącznik VII, część III, pkt 1	
art. 166 ust. 2	załącznik VII, część III, pkt 2	
art. 166 ust. 3	załącznik VII, część III, pkt 3	
art. 166 ust. 4	załącznik VII, część III, pkt 4	
art. 166 ust. 5	załącznik VII, część III, pkt 5	
art. 166 ust. 6	załącznik VII, część III, pkt 6	
art. 166 ust. 7	załącznik VII, część III, pkt 7	
art. 166 ust. 8	załącznik VII, część III, pkt 9	
art. 166 ust. 9	załącznik VII, część III, pkt 10	
art. 166 ust. 10	załącznik VII, część III, pkt 11	
art. 167 ust. 1	załącznik VII, część III, pkt 12	
art. 167 ust. 2		
art. 168	załącznik VII, część III, pkt 13	
art. 169 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 2	
art. 169 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 3	
art. 169 ust. 3	załącznik VII, część IV, pkt 4	
art. 170 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 5-11	
art. 170 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 12	
art. 170 ust. 3	załącznik VII, część IV, pkt 13-15	
art. 170 ust. 4	załącznik VII, część IV, pkt 16	
art. 171 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 17	
art. 171 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 18	
art. 172 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 19-23	
art. 172 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 24	
art. 172 ust. 3	załącznik VII, część IV, pkt 25	
art. 173 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 26-28	
art. 173 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 29	
art. 173 ust. 3		
art. 174	załącznik VII, część IV, pkt 30	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 175 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 31	
art. 175 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 32	
art. 175 ust. 3	załącznik VII, część IV, pkt 33	
art. 175 ust. 4	załącznik VII, część IV, pkt 34	
art. 175 ust. 5	załącznik VII, część IV, pkt 35	
art. 176 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 36	
art. 176 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 37 pierwszy akapit	
art. 176 ust. 3	załącznik VII, część IV, pkt 37 drugi akapit	
art. 176 ust. 4	załącznik VII, część IV, pkt 38	
art. 176 ust. 5	załącznik VII, część IV, pkt 39	
art. 177 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 40	
art. 177 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 41	
art. 177 ust. 3	załącznik VII, część IV, pkt 42	
art. 178 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 44	
art. 178 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 44	
art. 178 ust. 3	załącznik VII, część IV, pkt 45	
art. 178 ust. 4	załącznik VII, część IV, pkt 46	
art. 178 ust. 5	załącznik VII, część IV, pkt 47	
art. 178 ust. 6		
art. 178 ust. 7		
art. 179 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 43 oraz 49-56	
art. 179 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 57	
art. 180 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 59-66	
art. 180 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 67-72	
art. 180 ust. 3		
art. 181 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 73-81	
art. 181 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 82	
art. 181 ust. 3		
art. 182 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 87-92	
art. 182 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 93	
art. 182 ust. 3	załącznik VII, część IV, pkt 94 oraz 95	
art. 182 ust. 4		
art. 183 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 98-100	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 183 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 101 oraz 102	
art. 183 ust. 3	załącznik VII, część IV, pkt 103 oraz pkt 104	
art. 183 ust. 4	załącznik VII, część IV, pkt 96	
art. 183 ust. 5	załącznik VII, część IV, pkt 97	
art. 183 ust. 6		
art. 184 ust. 1		
art. 184 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 105	
art. 184 ust. 3	załącznik VII, część IV, pkt 106	
art. 184 ust. 4	załącznik VII, część IV, pkt 107	
art. 184 ust. 5	załącznik VII, część IV, pkt 108	
art. 184 ust. 6	załącznik VII, część IV, pkt 109	
art. 185	załącznik VII, część IV, pkt 110-114	
art. 186	załącznik VII, część IV, pkt 115	
art. 187	załącznik VII, część IV, pkt 116	
art. 188	załącznik VII, część IV, pkt 117-123	
art. 189 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 124	
art. 189 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 125 oraz 126	
art. 189 ust. 3	załącznik VII, część IV, pkt 127	
art. 190 ust. 1	załącznik VII, część IV, pkt 128	
art. 190 ust. 2	załącznik VII, część IV, pkt 129	
art. 190 ust. 3-4	załącznik VII, część IV, pkt 130	
art. 191	załącznik VII, część IV, pkt 131	
art. 192	art. 90 oraz załącznik VIII, część 1, pkt 2	
art. 193 ust. 1	art. 93 ust. 2	
art. 193 ust. 2	art. 93 ust. 3	
art. 193 ust. 3	art. 93 ust. 1 oraz załącznik VIII, część 3, pkt 1	
art. 193 ust. 4	załącznik VIII, część 3, pkt 2	
art. 193 ust. 5	załącznik VIII, część 5, pkt 1	
art. 193 ust. 6	załącznik VIII, część 5, pkt 2	
art. 194 ust. 1	art. 92 ust. 1	
art. 194 ust. 2	art. 92 ust. 2	
art. 194 ust. 3	art. 92 ust. 3	
art. 194 ust. 4	art. 92 ust. 4	
art. 194 ust. 5	art. 92 ust. 5	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 194 ust. 6	art. 92 ust. 5	
art. 194 ust. 7	art. 92 ust. 6	
art. 194 ust. 8	załącznik VIII, część 2, pkt 1	
art. 194 ust. 9	załącznik VIII, część 2, pkt 2	
art. 194 ust. 10		
art. 195	załącznik VIII, część 1, pkt 3 oraz 4	
art. 196	załącznik VIII, część 1, pkt 5	
art. 197 ust. 1	załącznik VIII, część 1, pkt 7	
art. 197 ust. 2	załącznik VIII, część 1, pkt 7	
art. 197 ust. 3	załącznik VIII, część 1, pkt 7	
art. 197 ust. 4	załącznik VIII, część 1, pkt 8	
art. 197 ust. 5	załącznik VIII, część 1, pkt 9	
art. 197 ust. 6	załącznik VIII, część 1, pkt 9	
art. 197 ust. 7	załącznik VIII, część 1, pkt 10	
art. 197 ust. 8		
art. 198 ust. 1	załącznik VIII, część 1, pkt 11	
art. 198 ust. 2	załącznik VIII, część 1, pkt 11	
art. 199 ust. 1	załącznik VIII, część 1, pkt 12	
art. 199 ust. 2	załącznik VIII, część 1, pkt 13	
art. 199 ust. 3	załącznik VIII, część 1, pkt 16	
art. 199 ust. 4	załącznik VIII, część 1, pkt 17 oraz 18	
art. 199 ust. 5	załącznik VIII, część 1, pkt 20	
art. 199 ust. 6	załącznik VIII, część 1, pkt 21	
art. 199 ust. 7	załącznik VIII, część 1, pkt 22	
art. 199 ust. 8		
art. 200	załącznik VIII, część 1, pkt 23-25	
art. 201 ust. 1	załącznik VIII, część 1, pkt 26 oraz 28	
art. 201 ust. 2	załącznik VIII, część 1, pkt 27	
art. 202	załącznik VIII, część 1, pkt 29	
art. 203		
art. 204 ust. 1	załącznik VIII, część 1, pkt 30 oraz pkt 31	
art. 204 ust. 2	załącznik VIII, część 1, pkt 32	
art. 205	załącznik VIII, część 2, pkt 3	
art. 206	załącznik VIII, część 2, pkt 4-5	
art. 207 ust. 1	załącznik VIII, część 2, pkt 6	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 207 ust. 2	załącznik VIII, część 2, pkt 6 lit. a)	
art. 207 ust. 3	załącznik VIII, część 2, pkt 6 lit. b)	
art. 207 ust. 4	załącznik VIII, część 2, pkt 6 lit. c)	
art. 207 ust. 5	załącznik VIII, część 2, pkt 7	
art. 208 ust. 1	załącznik VIII, część 2, pkt 8	
art. 208 ust. 2	załącznik VIII, część 2, pkt 8 lit. a)	
art. 208 ust. 3	załącznik VIII, część 2, pkt 8 lit. b)	
art. 208 ust. 4	załącznik VIII, część 2, pkt 8 lit. c)	
art. 208 ust. 5	załącznik VIII, część 2, pkt 8 lit. d)	
art. 209 ust. 1	załącznik VIII, część 2, pkt 9	
art. 209 ust. 2	załącznik VIII, część 2, pkt 9 lit. a)	
art. 209 ust. 3	załącznik VIII, część 2, pkt 9 lit. b)	
art. 210	załącznik VIII, część 2, pkt 10	
art. 211	załącznik VIII, część 2, pkt 11	
art. 212 ust. 1	załącznik VIII, część 2, pkt 12	
art. 212 ust. 2	załącznik VIII, część 2, pkt 13	
art. 213 ust. 1	załącznik VIII, część 2, pkt 14	
art. 213 ust. 2	załącznik VIII, część 2, pkt 15	
art. 213 ust. 3		
art. 214 ust. 1	załącznik VIII, część 2, pkt 16 lit. a) - c)	
art. 214 ust. 2	załącznik VIII, część 2, pkt 16	
art. 214 ust. 3	załącznik VIII, część 2, pkt 17	
art. 215 ust. 1	załącznik VIII, część 2, pkt 18	
art. 215 ust. 2	załącznik VIII, część 2, pkt 19	
art. 216 ust. 1	załącznik VIII, część 2, pkt 20	
art. 216 ust. 2	załącznik VIII, część 2, pkt 21	
art. 217 ust. 1	załącznik VIII, część 2, pkt 22	
art. 217 ust. 2	załącznik VIII, część 2, pkt 22 lit. c)	
art. 217 ust. 3	załącznik VIII, część 2, pkt 22 lit. c)	
art. 218	załącznik VIII, część 3, pkt 3	
art. 219	załącznik VIII, część 3, pkt 4	
art. 220 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 5	
art. 220 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 6, 8 - 10	
art. 220 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 11	
art. 220 ust. 4	załącznik VIII, część 3, pkt 22 oraz 23	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 220 ust. 5	załącznik VIII, część III3, pkt 9	
art. 221 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 12	
art. 221 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 12	
art. 221 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 13 - 15	
art. 221 ust. 4	załącznik VIII, część 3, pkt16	
art. 221 ust. 5	załącznik VIII, część 3, pkt 18 oraz 19	
art. 221 ust. 6	załącznik VIII, część 3, pkt 20 oraz 21	
art. 221 ust. 7	załącznik VIII, część 3, pkt 17	
art. 221 ust. 8	załącznik VIII, część 3, pkt 22 oraz 23	
art. 221 ust. 9		
art. 222 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 24	
art. 222 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 25	
art. 222 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 26	
art. 222 ust. 4	załącznik VIII, część 3, pkt 27	
art. 222 ust. 5	załącznik VIII, część 3, pkt 28	
art. 222 ust. 6	załącznik VIII, część 3, pkt 29	
art. 222 ust. 7	załącznik VIII, część 3, pkt 28 oraz 29	
art. 223 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 30 - 32	
art. 223 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 33	
art. 223 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 33	
art. 223 ust. 4	załącznik VIII, część 3, pkt 33	
art. 223 ust. 5	załącznik VIII, część 3, pkt 33	
art. 223 ust. 6	załącznik VIII, część 3, pkt 34 oraz 35	
art. 223 ust. 7	załącznik VIII, część 3, pkt 35	
art. 224 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 36	
art. 224 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 37	
art. 224 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 38	
art. 224 ust. 4	załącznik VIII, część 3, pkt 39	
art. 224 ust. 5	załącznik VIII, część 3, pkt 40	
art. 224 ust. 6	załącznik VIII, część 3, pkt 41	
art. 225 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 42 - 46	
art. 225 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 47 - 52	
art. 225 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 53 - 56	
art. 226	załącznik VIII, część 3, pkt 57	
art. 227 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 58	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 227 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 58 lit. a) - lit. h)	
art. 227 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 58 lit. h)	
art. 228 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 60	
art. 228 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 61	
art. 229 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 62 - 65	
art. 229 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 66	
art. 229 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 63 oraz 67	
art. 230 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 68 - 71	
art. 230 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 72	
art. 230 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 73 oraz 74	
art. 231 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 76	
art. 231 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 77	
art. 231 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 78	
art. 231 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 79	
art. 231 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 80	
art. 231 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 80a	
art. 231 ust. 4	załącznik VIII, część 3, pkt 81 - 82	
art. 232 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 83	
art. 232 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 83	
art. 232 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 84	
art. 232 ust. 4	załącznik VIII, część 3, pkt 85	
art. 234	załącznik VIII, część 3, pkt 86	
art. 235 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 87	
art. 235 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 88	
art. 235 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 89	
art. 236 ust. 1	załącznik VIII, część 3, pkt 90	
art. 236 ust. 2	załącznik VIII, część 3, pkt 91	
art. 236 ust. 3	załącznik VIII, część 3, pkt 92	
art. 237 ust. 1	załącznik VIII, część 4, pkt 1	
art. 237 ust. 2	załącznik VIII, część 4, pkt 2	
art. 238 ust. 1	załącznik VIII, część 4, pkt 3	
art. 238 ust. 2	załącznik VIII, część 4, pkt 4	
art. 238 ust. 3	załącznik VIII, część 4, pkt 5	
art. 239 ust. 1	załącznik VIII, część 4, pkt 6	
art. 239 ust. 2	załącznik VIII, część 4, pkt 7	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 239 ust. 3	załącznik VIII, część 4, pkt 8	
art. 240	załącznik VIII, część 6, pkt 1	
art. 241	załącznik VIII, część 6, pkt 2	
art. 242 pkt (1)-(9)	załącznik IX, część I, pkt 1	
art. 242 pkt (10)	art. 4 pkt 37	
art. 242 pkt (11)	art. 4 pkt 38	
art. 242 pkt (12)		
art. 242 pkt (13)		
art. 242 pkt (14)		
art. 242 pkt (15)		
art. 243 ust. 1	załącznik IX, część II, pkt 1	
art. 243 ust. 2	załącznik IX, część II, pkt 1a	
art. 243 ust. 3	załącznik IX, część II, pkt 1b	
art. 243 ust. 4	załącznik IX, część II, pkt 1c	
art. 243 ust. 5	załącznik IX, część II, pkt 1d	
art. 243 ust. 6		
art. 244 ust. 1	załącznik IX, część II, pkt 2	
art. 244 ust. 2	załącznik IX, część II, pkt 2a	
art. 244 ust. 3	załącznik IX, część II, pkt 2b	
art. 244 ust. 4	załącznik IX, część II, pkt 2c	
art. 244 ust. 5	załącznik IX, część II, pkt 2d	
art. 244 ust. 6		
art. 245 ust. 1	art. 95 ust. 1	
art. 245 ust. 2	art. 95 ust. 2	
art. 245 ust. 3	art. 96 ust. 2	
art. 245 ust. 4	art. 96 ust. 4	
art. 245 ust. 5		
art. 245 ust. 6		
art. 246 ust. 1	załącznik IX, część IV, pkt 2 oraz 3	
art. 246 ust. 2	załącznik IX, część IV, pkt 5	
art. 246 ust. 3	załącznik IX, część IV, pkt 5	
art. 247 ust. 1	art. 96 ust. 3, załącznik IX, część IV, pkt 60	
art. 247 ust. 2	załącznik IX, część IV, pkt 61	
art. 247 ust. 3		
art. 247 ust. 4		

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 248 ust. 1	art. 101 ust. 1	
art. 248 ust. 2		
art. 248 ust. 3	art. 101 ust. 2	
art. 249	załącznik IX, część II, pkt 3 oraz 4	
art. 250	załącznik IX, część II, pkt 5-7	
art. 251	załącznik IX, część IV, pkt 6-7	
art. 252	załącznik IX, część IV, pkt 8	
art. 253 ust. 1	załącznik IX, część IV, pkt 9	
art. 253 ust. 2	załącznik IX, część IV, pkt 10	
art. 254	załącznik IX, część IV, pkt 11-12	
art. 255 ust. 1	załącznik IX, część IV, pkt 13	
art. 255 ust. 2	załącznik IX, część IV, pkt 15	
art. 256 ust. 1	art. 100 ust. 1	
art. 256 ust. 2	załącznik IX, część IV, pkt 17-20	
art. 256 ust. 3	załącznik IX, część IV, pkt 21	
art. 256 ust. 4	załącznik IX, część IV, pkt 22-23	
art. 256 ust. 5	załącznik IX, część IV, pkt 24-25	
art. 256 ust. 6	załącznik IX, część IV, pkt 26-29	
art. 256 ust. 7	załącznik IX, część IV, pkt 30	
art. 256 ust. 8	załącznik IX, część IV, pkt 32	
art. 256 ust. 9	załącznik IX, część IV, pkt 33	
art. 257	załącznik IX, część IV, pkt 34	
art. 258	załącznik IX, część IV, pkt 35-36	
art. 259 ust. 1	załącznik IX, część IV, pkt 38-41	
art. 259 ust. 2	załącznik IX, część IV, pkt 42	
art. 259 ust. 3	załącznik IX, część IV, pkt 43	
art. 259 ust. 4	załącznik IX, część IV, pkt 44	
art. 259 ust. 5		
art. 260	załącznik IX, część IV, pkt 45	
art. 261 ust. 1	załącznik IX, część IV, pkt 46-47, 49	
art. 261 ust. 2	załącznik IX, część IV, pkt 51	
art. 262 ust. 1	załącznik IX, część IV, pkt 52, 53	
art. 262 ust. 2	załącznik IX, część IV, pkt 53	
art. 262 ust. 3		
art. 262 ust. 4	załącznik IX, część IV, pkt 54	
art. 263 ust. 1	załącznik IX, część IV, pkt 57	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 263 ust. 2	załącznik IX, część IV, pkt 58	
art. 263 ust. 3	załącznik IX, część IV, pkt 59	
art. 264 ust. 1	załącznik IX, część IV, pkt 62	
art. 264 ust. 2	załącznik IX, część IV, pkt 63-65	
art. 264 ust. 3	załącznik IX, część IV, pkt 66 oraz 67	
art. 264 ust. 4		
art. 265 ust. 1	załącznik IX, część IV, pkt 68	
art. 265 ust. 2	załącznik IX, część IV, pkt 70	
art. 265 ust. 3	załącznik IX, część IV, pkt 71	
art. 266 ust. 1	załącznik IX, część IV, pkt 72	
art. 266 ust. 2	załącznik IX, część IV, pkt 73	
art. 266 ust. 3	załącznik IX, część IV, pkt 74-75	
art. 266 ust. 4	załącznik IX, część IV, pkt 76	
art. 267 ust. 1	art. 97 ust. 1	
art. 267 ust. 3	art. 97 ust. 3	
art. 268	załącznik IX, część III, pkt 1	
art. 269	załącznik IX, część III, pkt 2-7	
art. 270	art. 98 ust. 1 oraz załącznik IX, część III, pkt 8 oraz 9	
art. 271 ust. 1	załącznik III, część II, pkt 1 załącznik VII, część III, pkt 5	
art. 271 ust. 2	załącznik VII, część III, pkt 7	
art. 272 pkt (1)	załącznik III, część I, pkt 1	
art. 272 pkt (2)	załącznik III, część I, pkt 3	
art. 272 pkt (3)	załącznik III, część I, pkt 4	
art. 272 pkt (4)	załącznik III, część I, pkt 5	
art. 272 pkt (5)	załącznik III, część I, pkt 6	
art. 272 pkt (6)	załącznik III, część I, pkt 7	
art. 272 pkt (7)	załącznik III, część I, pkt 8	
art. 272 pkt (8)	załącznik III, część I, pkt 9	
art. 272 pkt (9)	załącznik III, część I, pkt 10	
art. 272 pkt (10)	załącznik III, część I, pkt 11	
art. 272 pkt (11)	załącznik III, część I, pkt 12	
art. 272 pkt (12)	załącznik III, część I, pkt 13	
art. 272 pkt (13)	załącznik III, część I, pkt 14	
art. 272 pkt (14)	załącznik III, część I, pkt 15	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 272 pkt (15)	załącznik III, część I, pkt 16	
art. 272 pkt (16)	załącznik III, część I, pkt 17	
art. 272 pkt (17)	załącznik III, część I, pkt 18	
art. 272 pkt (18)	załącznik III, część I, pkt 19	
art. 272 pkt (19)	załącznik III, część I, pkt 20	
art. 272 pkt (20)	załącznik III, część I, pkt 21	
art. 272 pkt (21)	załącznik III, część I, pkt 22	
art. 272 pkt (22)	załącznik III, część I, pkt 23	
art. 272 pkt (23)	załącznik III, część I, pkt 26	
art. 272 pkt (24)	załącznik III, część VII, pkt a)	
art. 272 pkt (25)	załącznik III, część VII, pkt a)	
art. 272 pkt (26)	załącznik III; część V, pkt 2	
art. 273 ust. 1	załącznik III, część II, pkt 1	
art. 273 ust. 2	załącznik III, część II, pkt 2	
art. 273 ust. 3	załącznik III, część II, pkt 3 pierwszy oraz drugi akapit	
art. 273 ust. 4	załącznik III, część II, pkt 3 trzeci akapit	
art. 273 ust. 5	załącznik III, część II, pkt 4	
art. 273 ust. 6	załącznik III, część II, pkt 5	
art. 273 ust. 7	załącznik III, część II, pkt 7	
art. 273 ust. 8	załącznik III, część II, pkt 8	
art. 274 ust. 1	załącznik III, część III	
art. 274 ust. 2	załącznik III, część III	
art. 274 ust. 3	załącznik III, część III	
art. 274 ust. 4	załącznik III, część III	
art. 275 ust. 1	załącznik III, część IV	
art. 275 ust. 2	załącznik III, część IV	
art. 276 ust. 1	załącznik III, część V, pkt 1	
art. 276 ust. 2	załącznik III, część V, pkt 1	
art. 276 ust. 3	załącznik III, część V, pkt 1-2	
art. 277 ust. 1	załącznik III, część V, pkt 3-4	
art. 277 ust. 2	załącznik III, część V, pkt 5	
art. 277 ust. 3	załącznik III, część V, pkt 6	
art. 277 ust. 4	załącznik III, część V, pkt 7	
art. 278 ust. 1		
art. 278 ust. 2	załącznik III, część V, pkt 8	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 278 ust. 3	załącznik III, część V, pkt 9	
art. 279	załącznik III, część V, pkt 10	
art. 280 ust. 1	załącznik III, część V, pkt 11	
art. 280 ust. 2	załącznik III, część V, pkt 12	
art. 281 ust. 1		
art. 281 ust. 2	załącznik III, część V, pkt 13	
art. 281 ust. 3	załącznik III, część V, pkt 14	
art. 282 ust. 1		
art. 282 ust. 2	załącznik III, część V, pkt 15	
art. 282 ust. 3	załącznik III, część V, pkt 16	
art. 282 ust. 4	załącznik III, część V, pkt 17	
art. 282 ust. 5	załącznik III, część V, pkt 18	
art. 282 ust. 6	załącznik III, część V, pkt 19	
art. 282 ust. 7	załącznik III, część V, pkt 20	
art. 282 ust. 8	załącznik III, część V, pkt 21	
art. 283 ust. 1	załącznik III, część VI, pkt 1	
art. 283 ust. 2	załącznik III, część VI, pkt 2	
art. 283 ust. 3	załącznik III, część VI, pkt 2	
art. 283 ust. 4	załącznik III, część VI, pkt 3	
art. 283 ust. 5	załącznik III, część VI, pkt 4	
art. 283 ust. 6	załącznik III, część VI, pkt 4	
art. 284 ust. 1	załącznik III, część VI, pkt 5	
art. 284 ust. 2	załącznik III, część VI, pkt 6	
art. 284 ust. 3		
art. 284 ust. 4	załącznik III, część VI, pkt 7	
art. 284 ust. 5	załącznik III, część VI, pkt 8	
art. 284 ust. 6	załącznik III, część VI, pkt 9	
art. 284 ust. 7	załącznik III, część VI, pkt 10	
art. 284 ust. 8	załącznik III, część VI, pkt 11	
art. 284 ust. 9	załącznik III, część VI, pkt 12	
art. 284 ust. 10	załącznik III, część VI, pkt 13	
art. 284 ust. 11	załącznik III, część VI, pkt 9	
art. 284 ust. 12		
art. 284 ust. 13	załącznik III, część VI, pkt 14	
art. 285 ust. 1	załącznik III, część VI, pkt 15	
art. 285 ust. 2-8		

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 286 ust. 1	załącznik III, część VI, pkt 18 oraz 25	
art. 286 ust. 2	załącznik III, część VI, pkt 19	
art. 286 ust. 3		
art. 286 ust. 4	załącznik III, część VI, pkt 20	
art. 286 ust. 5	załącznik III, część VI, pkt 21	
art. 286 ust. 6	załącznik III, część VI, pkt 22	
art. 286 ust. 7	załącznik III, część VI, pkt 23	
art. 286 ust. 8	załącznik III, część VI, pkt 24	
art. 287 ust. 1	załącznik III, część VI, pkt 17	
art. 287 ust. 2	załącznik III, część VI, pkt 17	
art. 287 ust. 3		
art. 287 ust. 4		
art. 288	załącznik III, część VI, pkt 26	
art. 289 ust. 1	załącznik III, część VI, pkt 27	
art. 289 ust. 2	załącznik III, część VI, pkt 28	
art. 289 ust. 3	załącznik III, część VI, pkt 29	
art. 289 ust. 4	załącznik III, część VI, pkt 29	
art. 289 ust. 5	załącznik III, część VI, pkt 30	
art. 289 ust. 6	załącznik III, część VI, pkt 31	
art. 290 ust. 1	załącznik III, część VI, pkt 32	
art. 290 ust. 2	załącznik III, część VI, pkt 32	
art. 290 ust. 3-10		
art. 291 ust. 1	załącznik I, część I, pkt 27-28	
art. 291 ust. 2	załącznik III, część VI, pkt 34	
art. 291 ust. 3		
art. 291 ust. 4	załącznik III, część VI, pkt 35	
art. 291 ust. 5		
art. 291 ust. 6		
art. 292 ust. 1	załącznik III, część VI, pkt 36	
art. 292 ust. 2	załącznik III, część VI, pkt 37	
art. 292 ust. 3		
art. 292 ust. 4		
art. 292 ust. 5		
art. 292 ust. 6	załącznik III, część VI, pkt 38	
art. 292 ust. 7	załącznik III, część VI, pkt 39	
art. 292 ust. 8	załącznik III, część VI, pkt 40	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 292 ust. 9	załącznik III, część VI, pkt 41	
art. 292 ust. 10		
art. 293 ust. 1	załącznik III, część VI, pkt 42	
art. 293 ust. 2-6		
art. 294 ust. 1	załącznik III, część VI, pkt 42	
art. 294 ust. 2		
art. 294 ust. 3	załącznik III, część VI, pkt 42	
art. 295	załącznik III, część VII, lit. a)	
art. 296 ust. 1	załącznik III, część VII, lit. b)	
art. 296 ust. 2	załącznik III, część VII, lit. b)	
art. 296 ust. 3	załącznik III, część VII, lit. b)	
art. 297 ust. 1	załącznik III, część VII, lit. b)	
art. 297 ust. 2	załącznik III, część VII, lit. b)	
art. 297 ust. 3	załącznik III, część VII, lit. b)	
art. 297 ust. 4	załącznik III, część VII, lit. b)	
art. 298 ust. 1	załącznik III, część VII, lit. c)	
art. 298 ust. 2	załącznik III, część VII, lit. c)	
art. 298 ust. 3	załącznik III, część VII, lit. c)	
art. 298 ust. 4	załącznik III, część VII, lit. c)	
art. 299 ust. 1		załącznik II, pkt 7
art. 299 ust. 2		załącznik II, pkt 7-11
art. 300		
art. 301	załącznik III, część 2, pkt 6	
art. 302		
art. 303		
art. 304		
art. 305		
art. 306		
art. 307		
art. 308		
art. 309		
art. 310		
art. 311		
art. 312 ust. 1	art. 104 ust. 3 oraz art. 104 ust. 6 oraz załącznik X, część 2, pkt 2, 5 oraz 8	
art. 312 ust. 2	art. 105 ust. 1 oraz art. 105 ust. 2 oraz załącznik X, część 3, pkt 1	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 312 ust. 3		
art. 312 ust. 4	art. 105 ust. 1	
art. 313 ust. 1	art. 102 ust. 2	
art. 313 ust. 2	art. 102 ust. 3	
art. 313 ust. 3		
art. 314 ust. 1	art. 102 ust. 4	
art. 314 ust. 2	załącznik X, część 4, pkt 1	
art. 314 ust. 3	załącznik X, część 4, pkt 2	
art. 314 ust. 4	załącznik X, część 4, pkt 3 oraz 4	
art. 314 ust. 5		
art. 315 ust. 1	art. 103 oraz załącznik X, część 1, pkt 1-3	
art. 315 ust. 2		
art. 315 ust. 3		
art. 315 ust. 4	załącznik X, część 1, pkt 4	
art. 316 ust. 1	załącznik X, część 1, pkt 5-8	
art. 316 ust. 2	załącznik X, część 1, pkt 9	
art. 316 ust. 3		
art. 317 ust. 1	art. 104 ust. 1	
art. 317 ust. 2	art. 104 ust. 2 oraz art. 104 ust. 4 oraz załącznik X, część 2, pkt 1	
art. 317 ust. 3	załącznik X, część 2, pkt 1	
art. 317 ust. 4	załącznik X, część 2, pkt 2	
art. 318 ust. 1	załącznik X, część 2, pkt 4	
art. 318 ust. 2	załącznik X, część 2, pkt 4	
art. 318 ust. 3		
art. 319 ust. 1	załącznik X, część 2, pkt 6 - 7	
art. 319 ust. 2	załącznik X, część 2, pkt 10 oraz 11	
art. 320	załącznik X, część 2, pkt 9 oraz 12	
art. 321	załącznik X, część 3, pkt 2-7	
art. 322 ust. 1		
art. 322 ust. 2	załącznik X, część 3, pkt 8 - 12	
art. 322 ust. 3	załącznik X, część 3, pkt 13-18	
art. 322 ust. 4	załącznik X, część 3, pkt 19	
art. 322 ust. 5	załącznik X, część 3, pkt 20	
art. 322 ust. 6	załącznik X, część 3, pkt 21-24	
art. 323 ust. 1	załącznik X, część 3, pkt 25	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 323 ust. 2	załącznik X, część 3, pkt 26	
art. 323 ust. 3	załącznik X, część 3, pkt 27	
art. 323 ust. 4	załącznik X, część 3, pkt 28	
art. 323 ust. 5	załącznik X, część 3, pkt 29	
art. 324	załącznik X, część 5	
art. 325 ust. 1		art. 26
art. 325 ust. 2		art. 26
art. 325 ust. 3		
art. 326		
art. 327 ust. 1		załącznik I pkt 1
art. 327 ust. 2		załącznik I pkt 2
art. 327 ust. 3		załącznik I pkt 3
art. 328 ust. 1		załącznik I pkt 4
art. 328 ust. 2		
art. 329 ust. 1		załącznik I pkt 5
art. 329 ust. 2		
art. 330		załącznik I pkt 7
art. 331 ust. 1		załącznik I pkt 9
art. 331 ust. 2		załącznik I pkt 10
art. 332 ust. 1		załącznik I pkt 8
art. 332 ust. 2		załącznik I pkt 8
art. 333		załącznik I pkt 11
art. 334		załącznik I pkt 13
art. 335		załącznik I pkt 14
art. 336 ust. 1		załącznik I pkt 14
art. 336 ust. 2		załącznik I pkt 14
art. 336 ust. 3		załącznik I pkt 14
art. 336 ust. 4		art. 19 ust. 1
art. 337 ust. 1		załącznik I pkt 16a
art. 337 ust. 2		załącznik I pkt 16a
art. 337 ust. 3		załącznik I pkt 16a
art. 337 ust. 4		załącznik I pkt 16a
art. 337 ust. 4		załącznik I pkt 16a
art. 338 ust. 1		załącznik I pkt 14a
art. 338 ust. 2		załącznik I pkt 14b
art. 338 ust. 3		załącznik I pkt 14c

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 338 ust. 4		załącznik I pkt 14a
art. 339 ust. 1		załącznik I pkt 17
art. 339 ust. 2		załącznik I pkt 18
art. 339 ust. 3		załącznik I pkt 19
art. 339 ust. 4		załącznik I pkt 20
art. 339 ust. 5		załącznik I pkt 21
art. 339 ust. 6		załącznik I pkt 22
art. 339 ust. 7		załącznik I pkt 23
art. 339 ust. 8		załącznik I pkt 24
art. 339 ust. 9		załącznik I pkt 25
art. 340 ust. 1		załącznik I pkt 26
art. 340 ust. 2		załącznik I pkt 27
art. 340 ust. 3		załącznik I pkt 28
art. 340 ust. 4		załącznik I pkt 29
art. 340 ust. 5		załącznik I pkt 30
art. 340 ust. 6		załącznik I pkt 31
art. 340 ust. 7		załącznik I pkt 32
art. 341 ust. 1		załącznik I pkt 33
art. 341 ust. 2		załącznik I pkt 33
art. 341 ust. 3		
art. 342		załącznik I pkt 34
art. 343		załącznik I pkt 36
art. 344 ust. 1		
art. 344 ust. 2		załącznik I pkt 37
art. 344 ust. 3		załącznik I pkt 38
art. 345 ust. 1		załącznik I pkt 41
art. 345 ust. 2		załącznik I pkt 41
art. 346 ust. 1		załącznik I pkt 42
art. 346 ust. 2		
art. 346 ust. 3		załącznik I pkt 43
art. 346 ust. 4		załącznik I pkt 44
art. 346 ust. 5		załącznik I pkt 45
art. 346 ust. 6		załącznik I pkt 46
art. 347		załącznik I pkt 8
art. 348 ust. 1		załącznik I pkt 48-49
art. 348 ust. 2		załącznik I pkt 50

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 349		załącznik I pkt 51
art. 350 ust. 1		załącznik I pkt 53
art. 350 ust. 2		załącznik I pkt 54
art. 350 ust. 3		załącznik I pkt 55
art. 350 ust. 4		załącznik I pkt 56
art. 351		załącznik III pkt 1
art. 352 ust. 1		załącznik III pkt 2 ust. 1
art. 352 ust. 2		załącznik III pkt 2 ust. 1
art. 352 ust. 3		załącznik III pkt 2 ust. 1
art. 352 ust. 4		załącznik III pkt 2 ust. 2
art. 352 ust. 5		
art. 353 ust. 1		załącznik III pkt 2 ust. 1
art. 353 ust. 2		załącznik III pkt 2 ust. 1
art. 353 ust. 3		załącznik III pkt 2 ust. 1
art. 354 ust. 1		załącznik III pkt 3 ust. 1
art. 354 ust. 2		załącznik III pkt 3 ust. 2
art. 354 ust. 3		załącznik III pkt 3 ust. 2
art. 354 ust. 4		
art. 355		
art. 356		
art. 357 ust. 1		załącznik IV pkt 1
art. 357 ust. 2		załącznik IV pkt 2
art. 357 ust. 3		załącznik IV pkt 3
art. 357 ust. 4		załącznik IV pkt 4
art. 357 ust. 5		załącznik IV pkt 6
art. 358 ust. 1		załącznik IV pkt 8
art. 358 ust. 2		załącznik IV pkt 9
art. 358 ust. 3		załącznik IV pkt 10
art. 358 ust. 4		załącznik IV pkt 12
art. 359 ust. 1		załącznik IV pkt 13
art. 359 ust. 2		załącznik IV pkt 14
art. 359 ust. 3		załącznik IV pkt 15
art. 359 ust. 4		załącznik IV pkt 16
art. 359 ust. 5		załącznik IV pkt 17
art. 359 ust. 6		załącznik IV pkt 18
art. 360 ust. 1		załącznik IV pkt 19

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 360 ust. 2		załącznik IV pkt 20
art. 361		załącznik IV pkt 21
art. 362		
art. 363 ust. 1		załącznik V pkt 1
art. 363 ust. 2		
art. 363 ust. 3		
art. 364 ust. 1		załącznik V pkt 10b
art. 364 ust. 2		
art. 364 ust. 3		
art. 365 ust. 1		załącznik V pkt 10
art. 365 ust. 2		załącznik V pkt 10a
art. 366 ust. 1		załącznik V pkt 7
art. 366 ust. 2		załącznik V pkt 8
art. 366 ust. 3		załącznik V pkt 9
art. 366 ust. 4		załącznik V pkt 10
art. 366 ust. 5		załącznik V pkt 8
art. 367 ust. 1		załącznik V pkt 11
art. 367 ust. 2		załącznik V pkt 12
art. 367 ust. 3		załącznik V pkt 12
art. 368 ust. 1		załącznik V pkt 2
art. 368 ust. 2		załącznik V pkt 2
art. 368 ust. 3		załącznik V pkt 5
art. 368 ust. 4		
art. 369 ust. 1		załącznik V pkt 3
art. 369 ust. 2		
art. 370 ust. 1		załącznik V pkt 5
art. 371 ust. 1		załącznik V pkt 5
art. 371 ust. 2		
art. 372		załącznik V pkt 5a
art. 373		załącznik V pkt 5b
art. 374 ust. 1		załącznik V pkt 5c
art. 374 ust. 2		załącznik V pkt 5d
art. 374 ust. 3		załącznik V pkt 5d
art. 374 ust. 4		załącznik V pkt 5d
art. 374 ust. 5		załącznik V pkt 5d
art. 374 ust. 6		załącznik V pkt 5d

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 374 ust. 7		
art. 375 ust. 1		załącznik V pkt 5a
art. 375 ust. 2		załącznik V pkt 5e
art. 376 ust. 1		załącznik V pkt 5f
art. 376 ust. 2		załącznik V pkt 5g
art. 376 ust. 3		załącznik V pkt 5h
art. 376 ust. 4		załącznik V pkt 5h
art. 376 ust. 5		załącznik V pkt 5i
art. 376 ust. 6		załącznik V pkt 5
art. 377		załącznik V pkt 5l
art. 378		załącznik II pkt 1
art. 379 ust. 1		załącznik II pkt 2
art. 379 ust. 2		załącznik II pkt 3
art. 379 ust. 3		załącznik II pkt 2
art. 380		załącznik II pkt 4
art. 381		
art. 382		
art. 383		
art. 384		
art. 385		
art. 386		
art. 387		art. 28 ust. 1
art. 388		
art. 389	art. 106 ust. 1 akapit pierwszy	
art. 390 ust. 1	art. 106 ust. 1 akapit pierwszy	
art. 390 ust. 2		
art. 390 ust. 3		art. 29 ust. 1
art. 390 ust. 4		art. 30 ust. 1
art. 390 ust. 5		art. 29 ust. 2
art. 390 ust. 6	art. 106 ust. 2 akapit 1	
art. 390 ust. 7	art. 106 ust. 3	
art. 390 ust. 8	art. 106 ust. 2 akapit 2 oraz 3	
art. 391	art. 107	
art. 392	art. 108	
art. 393	art. 109	
art. 394 ust. 1	art. 110 ust. 1	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 394 ust. 2	art. 110 ust. 1	
art. 394 ust. 3 oraz 4	art. 110 ust. 2	
art. 394 ust. 4	art. 110 ust. 2	
art. 395 ust. 1	art. 111 ust. 1	
art. 395 ust. 2		
art. 395 ust. 3	art. 111 ust. 4 akapit 1	
art. 395 ust. 4		art. 30 ust. 4
art. 395 ust. 5		art. 31
art. 395 ust. 6		
art. 395 ust. 7		
art. 395 ust. 8		
art. 396 ust. 1	art. 111 ust. 4 akapit 1 oraz 2	
art. 396 ust. 2		
art. 397 ust. 1		załącznik VI, pkt 1
art. 397 ust. 2		załącznik VI, pkt 2
art. 397 ust. 3		załącznik VI, pkt 3
art. 398		art. 32 ust. 1
art. 399 ust. 1	art. 112 ust. 1	
art. 399 ust. 2	art. 112 ust. 2	
art. 399 ust. 3	art. 112 ust. 3	
art. 399 ust. 4	art. 110 ust. 3	
art. 400 ust. 1	art. 113 ust. 3	
art. 400 ust. 2	art. 113 ust. 4	
art. 400 ust. 3		
art. 401 ust. 1	art. 114 ust. 1	
art. 401 ust. 2	art. 114 ust. 2	
art. 401 ust. 3	art. 114 ust. 3	
art. 402 ust. 1	art. 115 ust. 1	
art. 402 ust. 2	art. 115 ust. 2	
art. 402 ust. 3		
art. 403 ust. 1	art. 117 ust. 1	
art. 403 ust. 2	art. 117 ust. 2	
art. 404	art. 122a ust. 8	
art. 405 ust. 1	art. 122a ust. 1	
art. 405 ust. 2	art. 122a ust. 2	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 405 ust. 3	art. 122a ust. 3 akapit pierwszy	
art. 405 ust. 4	art. 122a ust. 3 akapit pierwszy	
art. 406 ust. 1	art. 122a ust. 4 oraz art. 122a ust. 5 akapit drugi	
art. 406 ust. 2	art. 122a ust. 5 akapit pierwszy oraz art. 122a ust. 6 akapit pierwszy	
art. 407	art. 122a ust. 5 akapit pierwszy	
art. 408	art. 122a ust. 6 akapit pierwszy i drugi	
art. 409	art. 122a ust. 7	
art. 410	art. 122a ust. 10	
art. 411		
art. 412		
art. 413		
art. 414		
art. 415		
art. 416		
art. 417		
art. 418		
art. 419		
art. 420		
art. 421		
art. 422		
art. 423		
art. 424		
art. 425		
art. 426		
art. 427		
art. 428		
art. 429		
art. 430		
art. 431 ust. 1	art. 145 ust. 1	
art. 431 ust. 2	art. 145 ust. 2	
art. 431 ust. 3	art. 145 ust. 3	
art. 431 ust. 4	art. 145 ust. 4	
art. 432 ust. 1	załącznik XII, część I, pkt 1 oraz art. 146 ust. 1	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 432 ust. 2	art. 146 ust. 2 oraz załącznik XII, część I, pkt 2 oraz 3	
art. 432 ust. 3	art. 146 ust. 3	
art. 433	art. 147 oraz załącznik XII, część I, pkt 4	
art. 434 ust. 1	art. 148	
art. 434 ust. 2		
art. 435 ust. 1	załącznik XII, część II, pkt 1	
art. 435 ust. 2		
art. 436	załącznik XII, część II, pkt 2	
art. 437		
art. 438	załącznik XII, część II, pkt 4, 8	
art. 439	załącznik XII, część II, pkt 5	
art. 440		
art. 441		
art. 442	załącznik XII, część II, pkt 6	
art. 443		
art. 444	załącznik XII, część II, pkt 7	
art. 445	załącznik XII, część II, pkt 9	
art. 446	załącznik XII, część II, pkt 11	
art. 447	załącznik XII, część II, pkt 12	
art. 448	załącznik XII, część II, pkt 13	
art. 449	załącznik XII, część II, pkt 14	
art. 450	załącznik XII, część II, pkt 15	
art. 451		
art. 452	załącznik XII, część III, pkt 1	
art. 453	załącznik XII, część III, pkt 2	
art. 454	załącznik XII, część III, pkt 3	
art. 455		
art. 456, akapit pierwszy	art. 150 ust. 1	art. 41
art. 456, akapit drugi		
art. 457		
art. 458		
art. 459		
art. 460		
art. 461		

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 462 ust. 1	art. 151a	
art. 462 ust. 2	art. 151a	
art. 462 ust. 3	art. 151a	
art. 462 ust. 4		
art. 462 ust. 5		
art. 463		
art. 464		
art. 465		
art. 466		
art. 467		
art. 468		
art. 469		
art. 470		
art. 471		
art. 472		
art. 473		
art. 474		
art. 475		
art. 476		
art. 477		
art. 478		
art. 479		
art. 480		
art. 481		
art. 482		
art. 483		
art. 484		
art. 485		
art. 486		
art. 487		
art. 488		
art. 489		
art. 490		
art. 491		
art. 492		

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2006/48/WE	Dyrektywa 2006/49/WE
art. 493 ust. 1		
art. 493 ust. 2		
art. 494		
art. 495		
art. 496		
art. 497		
art. 498		
art. 499		
art. 500		
art. 501		
art. 502		
art. 503		
art. 504		
art. 505		
art. 506		
art. 507		
art. 508		
art. 509		
art. 510		
art. 511		
art. 512		
art. 513		
art. 514		
art. 515		
art. 516		
art. 517		
art. 518		
art. 519		
art. 520		
art. 521		
załącznik I	załącznik II	
załącznik II	załącznik IV	
załącznik III		